LENIN

OPERE COMPLETE

www.dacoromanica.ro

Proletari din toate țările, uniți-vă!

LENIN

OPERE
COMPLETE

50

www.dacoromanica.ro

TRADUCEREA ÎN LIMBA ROMÂNĂ
APARE ÎN URMA HOTĂRÎRII C.C.
AL P.C.R. EA A FOST ÎNTOCMITĂ
DUPĂ ORIGINALUL ÎN LIMBA RUSĂ,
ED. A V-A

www.dacoromanica.ro

INSTITUTUL DE MARXISM-LENINISM
DE PE LÎNGĂ C.C. AL P.C.U.S.

V. I. LENIN

OPERE COMPLETE

EDIŢIA A DOUA

EDITURA POLITICĂ
BUCUREŞTI — 1968

www.dacoromanica.ro

INSTITUTUL DE MARXISM-LENINISM
DE PE LÎNGĂ C.C. AL P.C.U.S.

V. I. LENIN

VOL. 50

Scrisori

octombrie 1917 — iunie 1919

EDITURA POLITICĂ
BUCUREŞTI — 1968

www.dacoromanica.ro

PREFAȚĂ

Volumul 50 al Operelor complete ale lui V.I. Lenin, cu care se deschide corespondența sa de după victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, cuprinde scrisori, telegrame, bilete și alte documente scrise în perioada octombrie 1917 — iunie 1919; ele sînt strîns legate de scrierile incluse în volumele 35—38 ale prezentei ediții.

O dată cu instaurarea Puterii sovietice, a început o nouă perioadă în viața și activitatea lui V.I. Lenin. El a condus lupta oamenilor muncii din Țara sovietică pentru rezolvarea sarcinilor istorice ale dictaturii proletariatului, pentru construirea societății socialiste. Corespondența lui Lenin arată în mod grăitor ce activitate practică, organizatorică neobișnuit de multilaterală a desfășurat el în calitate de conducător al partidului comunist, aflat la putere, și de șef al guvernului sovietic. În centrul atenției sale stăteau sarcinile constructive ale revoluției socialiste. Documentele incluse în volumul de față caracterizează modul cum a condus Lenin activitatea de creare și organizare a noului aparat de stat, a aparatului sovietic, și cum a călăuzit el primii pași în munca de construcție economică și culturală. Totodată, ele oglindesc activitatea desfășurată de V.I. Lenin pentru organizarea apărării țării, pentru apărarea cuceririlor revoluției de dușmanii ei interni și externi. Numeroase documente sînt consacrate politicii externe a Statului sovietic, problemelor mișcării muncitorești și comuniste internaționale.

www.dacoromanica.ro

Puterea sovietică a luat naștere într-o aprigă luptă cu forțele reacționare ale vechii societăți. În dispozițiile date comisarului Frolov la 29 octombrie (11 noiembrie) și statului-major al Gărzii roșii la 30 octombrie (12 noiembrie), în scrisorile adresate lui N.I. Podvoiski și V.A. Antonov-Ovseenko la 26 noiembrie (9 decembrie) și Comitetului din Petrograd al P.M.S.D.R.(b) din Rusia la 8 (21) decembrie 1917, precum și în telegrama trimisă lui V. A. Antonov-Ovseenko la 29 decembrie 1917 (11 ianuarie 1918), V. I. Lenin dă indicații pentru zdrobirea rebeliunilor contrarevoluționare ale lui Kerenski și Krasnov, Dutov și Kaledin, pentru asigurarea ordinii revoluționare la Petrograd.

Situația internațională a Republicii sovietice, aflată în încercuire capitalistă, era extrem de grea. Documentele cuprinse în acest volum conțin o mulțime de materiale privind modul cum conducea V.I. Lenin politica externă a Statului sovietic și scot în relief perspicacitatea lui excepțională și profunda înțelegere a raportului de forțe pe arena mondială.

Numai datorită imenselor eforturi depuse de V.I. Lenin în lupta dîrză dusă de partid împotriva lui Trotki și a grupului opoziționist al „comuniștilor de stînga" a fost semnat la 3 martie 1918, la Brest-Litovsk, tratatul de pace cu Germania, a cărui încheiere a constituit un strălucit exemplu de înțelepciunea și suplețea tacticii leniniste, de priceperea de a elabora, într-o situație extrem de complexă, singura politică justă. Problemelor legate de semnarea păcii de la Brest-Litovsk și de lupta împotriva „comuniștilor de stînga" le-au fost consacrate scrisoarea trimisă lui K.B. Radek la 14 (27) ianuarie 1918, radiograma din 25 februarie 1918 către delegația pentru tratative de pace, telegrama adresată lui V.V. Vorovski la 26 februarie, cea expediată la Irkutsk la 27 februarie și cea din 1 martie 1918 „Către toate Sovietele de deputați, către toți cetățenii țării".

Guvernul sovietic, în frunte cu V.I. Lenin, a promovat cu consecvență o politică de pace, de coexistență pașnică a statelor cu orînduiri sociale diferite. Încă în primăvara

www.dacoromanica.ro

anului 1918, din inițiativa lui Lenin, Consiliul economic superior a elaborat un plan de dezvoltare a relațiilor economice și comerciale cu Statele Unite ale Americii. Lenin considera, de asemenea, necesară stabilirea de legături comerciale cu Germania, Polonia și alte țări.

După ce imperialiștii Antantei au început intervenția lor antisovietică, guvernul sovietic a adresat în repetate rînduri guvernelor S.U.A., Angliei și Franței propuneri de încheiere a păcii. Într-o scrisoare din 10 octombrie 1918 către G.V. Cicerin și L.M. Karahan, care se publică acum pentru prima oară, V.I. Lenin scria: „În ce privește nota către Wilson, eu cred că trebuie trimisă. Ea trebuie să fie temeinic întocmită, în termeni politicoși, dar incisivi. Să arătăm că noi, în orice caz, considerăm de datoria noastră să propunem pace chiar și guvernelor capitaliștilor și miliardarilor, pentru a pune capăt vărsării de sînge și *a deschide ochii popoarelor*" (volumul de față, p. 203). Hotărîrea guvernului sovietic de a duce tratative de pace cu conducătorii puterilor Antantei e subliniată de V. I. Lenin și în lunga sa scrisoare adresată lui G.V. Cicerin și M.M. Litvinov la 6 mai 1919 în legătură cu răspunsul ce urma să fie dat lui F. Nansen și care de asemenea se publică acum pentru prima oară.

V.I. Lenin a ajutat cadrelor de conducere ale partidului și statului să-și însușească arta diplomației, arătîndu-le că în lupta pentru pace e nevoie de o politică externă sovietică suplă. Într-o scrisoare trimisă lui S.G. Șaumian la 14 mai 1918, V.I. Lenin, aprobînd politica fermă și hotărîtă promovată de Consiliul Comisarilor Poporului de la Baku, scria: „Dacă veți ști să o îmbinați cu o diplomație foarte precaută, care e dictată în mod indiscutabil de actuala situație extrem de grea, vom învinge" (p. 78).

Încheierea tratatului de la Brest-Litovsk a dat un răgaz de pace Statului sovietic, a permis să se consolideze puterea Sovietelor, să se asigure dezvoltarea în continuare a revoluției socialiste și să se creeze Armata Roșie.

În volumul de față se publică un mare număr de documente, care caracterizează activitatea desfășurată de V.I. Lenin în cele mai diferite domenii ale făuririi econo-

www.dacoromanica.ro

miei socialiste: lupta împotriva sabotajului pus la cale de capitaliști și buna orînduire a muncii în întreprinderile naționalizate; organizarea finanțelor; folosirea cooperației ca mijloc de aprovizionare a populației; corespondența arată grija manifestată de Vladimir Ilici pentru dezvoltarea agriculturii, pentru producția și repartizarea uneltelor agricole, pentru organizarea de comune și arteluri.

Partidul și guvernul au depus eforturi imense pentru a smulge țara din cleștele ruinei și al foamei. Situația alimentară a Republicii sovietice se înrăutățise mai cu seamă în vara anului 1918. „Aprovizionarea este acum lucrul cel mai important", atrăgea V.I. Lenin atenția (p. 183). Într-o scrisoare către A.G. Șleapnikov, care se publică acum pentru prima oară, el scria: „Comitetul Central a hotărît *să îndrepte cît mai multe* forțe ale partidului în domeniul aprovizionării. Fiindcă, dacă nu învingem foametea în lunile ce vin, vom pieri *cu siguranță* și vom compromite *întreaga* revoluție" (p. 87). V.I. Lenin sublinia rolul deosebit de important ce revine clasei muncitoare în desfășurarea revoluției socialiste la sate și în salvarea țării de la foamete, o îndemna să ducă o luptă hotărîtă împotriva chiaburilor, care ascundeau cerealele, și să întărească alianța cu țărănimea muncitoare. După cum se vede din zeci de scrisori, telegrame și bilete, V.I. Lenin căuta să pătrundă în toate amănuntele activității de organizare a aprovizionării: se ocupa de probleme privind constituirea detașamentelor de aprovizionare și activitatea lor, urmărea personal transportul încărcăturilor cu cereale trimise la Moscova, Petrograd și în alte centre industriale. O deosebită atenție acorda el procurării de alimente pentru copii. Sprijinind propunerile în legătură cu aprovizionarea copiilor cu alimente, V.I. Lenin îi scria lui A.D. Țiurupa: „Poate că ar trebui să mai luăm și să mai facem încă ceva pentru copii. *Ar trebui*" (p. 265; documentul se publică acum pentru prima oară).

Intervenția militară străină și războiul civil dezlănțuit de imperialiști și de clasele exploatatoare răsturnate de

www.dacoromanica.ro

la putere au silit poporul sovietic să-și întrerupă munca sa pașnică, constructivă, și să pună mîna pe arme pentru a da o ripostă dușmanilor. Numeroase documente incluse în volumul de față conțin indicații date de V.I. Lenin în problemele militare, arată cît de operativ și de concret a condus el lupta împotriva intervenționiștilor și albgardiștilor. V. I. Lenin a ținut în permanență legătura cu Consiliul militar-revoluționar al Republicii și cu Comandamentul suprem, a îndrumat și controlat activitatea lor.

În acest volum se publică pentru prima oară o scrisoare a lui V.I. Lenin către C.C. al P.C.(b) din Rusia din 17 iunie 1919, care, la fel ca și o serie de alte documente, ne arată în mod concludent că el vedea în Comitetul Central al partidului un organ colectiv de conducere a apărării țării. Respingînd obiecțiile aduse de Troțki împotriva hotărîrii Comitetului Central cu privire la întărirea Cartierului general, V.I. Lenin scria că în hotărîrea Comitetului Central „e vorba de ceva ce Troțki a trecut cu vederea, și anume de faptul că majoritatea Comitetului Central a ajuns la convingerea că... la Cartierul general lucrurile stau *p r o s t* și că, *în încercările de a obține o îmbunătățire serioasă*, de a găsi mijloacele necesare pentru *o schimbare radicală*, s-a făcut un anumit *pas* înainte“ (p. 385).

V.I. Lenin a urmărit cu atenție aplicarea directivelor militare și a indicațiilor strategice ale Comitetului Central al partidului și ale guvernului sovietic, s-a ocupat de problemele privind pregătirea și efectuarea principalelor operații militare. În cîmpul vizual al lui Lenin s-au aflat toate fronturile: cel de est, care era principalul front în vremea aceea, apărarea Nordului sovietic, a Astrahanului, Țarițînului, Petrogradului, Frontul de sud.

O serie de materiale ne arată cît de mult se ocupa Lenin de aprovizionarea trupelor cu armament, muniții și echipament, cît de mult se îngrijea el de întărirea unităților militare cu cadre de comandă și comisari. O mare atenție a acordat el întăririi spatelui frontului — activității întreprinderilor militare, transportului feroviar și pe apă, comunicațiilor, precum și altor probleme.

www.dacoromanica.ro

O importanță deosebită prezintă scrisorile și telegramele lui V.I. Lenin legate de politica națională a partidului comunist. Documentele oglindesc ajutorul militar, financiar etc. dat de Rusia Sovietică maselor muncitoare din regiunile populate de alte naționalități, care duceau lupta pentru victoria revoluției socialiste, pentru instaurarea și consolidarea Puterii sovietice. V.I. Lenin sublinia necesitatea unei strînse unități militare între republicile sovietice angajate în lupta cu intervenționiștii și albgardiștii.

Un loc însemnat ocupă în scrisorile, telegramele și biletele incluse în volumul de față problemele legate de organizarea conducerii administrative și de activitatea aparatului de stat.

Sub conducerea nemijlocită a lui V.I. Lenin au fost înființate comisariate ale poporului și alte departamente centrale, el a trasat programul lor de activitate, a selecționat cadrele cu munci de răspundere. V.I. Lenin considera că una din sarcinile cele mai importante, în acea perioadă, era consolidarea Puterii sovietice în provincie. El a urmărit îndeaproape activitatea comitetelor sărăcimii și a sovietelor locale, a subliniat necesitatea ca ele să-și întărească legătura cu masele și a atras atenția că oamenii muncii au dreptul să-și revoce deputații.

Din cuprinsul scrisorilor aflăm cum au fost elaborate principiile leniniste ale conducerii de partid și de stat, ele caracterizează stilul de muncă al lui V.I. Lenin.

O mare importanță acorda V.I. Lenin conducerii colective. După cum atestă și documentele incluse în volumul de față, în toate problemele importante el se consulta cu tovarășii săi de luptă și cu alți activiști cu funcții de răspundere, ridica aceste probleme în fața Comitetului Central sau a Consiliului Comisarilor Poporului spre a fi examinate și rezolvate. „Nu pot să acționez împotriva voinței și hotărîrilor colegilor mei din Consiliu", sublinia Vladimir Ilici într-o scrisoare către M.F. Andreeva, care se publică pentru prima oară în volumul de față (p. 53). Lenin considera totodată că este necesar ca conducerea colectivă să fie just îmbinată

www.dacoromanica.ro

cu răspunderea personală a fiecărui lucrător pentru sarcina ce i-a fost încredințată. „Am toate temerile — scria el la 26 august 1918 lui A.P. Smirnov — că dv., la Saratov, vă jucați de-a colegiul într-un moment cînd se cere conducătorilor să dea dovadă de energie și promptitudine..." (p. 183). Lenin s-a ridicat cu vehemență împotriva oricăror manifestări de regionalism, anarhism, indisciplină și nesupunere ale unor activiști față de dispozițiile organelor superioare.

V.I. Lenin îi învăța pe activiștii din instituțiile de stat și din organele de partid să fie oameni practici, să dea dovadă de operativitate în rezolvarea problemelor, să-și concentreze atenția asupra sarcinii celei mai importante, și un lucru odată început să-l ducă pînă la capăt, pînă ce vor obține un rezultat real. Pe el îl indignau profund manifestările de tărăgănare, birocratism și delăsare în munca aparatului de stat, atitudinea indiferentă față de cerințele oamenilor muncii. El cerea activiștilor din aparatul de stat să examineze cu atenție reclamațiile făcute de oamenii muncii împotriva procedeelor nejuste ale unor instituții sau ale unor personalități oficiale. Însuși Vladimir Ilici dădea exemplu de felul cum trebuie să se reacționeze cu promptitudine la asemenea reclamații. La 18 ianuarie 1919 el a cerut directorului treburilor Consiliului Comisarilor Poporului să-i raporteze imediat despre toate cazurile de reclamații primite la C.C.P. și să organizeze un control minuțios al îndeplinirii rezoluțiilor puse pe ele. Lenin considera că e necesar să fie aspru pedepsiți acei lucrători ai organelor locale care persecutau persoanele ce i se adresaseră lui cu diverse plîngeri.

O serie de documente ne arată lupta dusă de V.I. Lenin pentru întărirea legalității revoluționare socialiste. Într-o scrisoare din 15 aprilie 1918 adresată Comisariatului poporului pentru justiție, Lenin sublinia necesitatea codificării, a editării Colecției de legi și dispoziții ale guvernului sovietic, a desfășurării propagandei juridice în rîndurile populației, a atragerii maselor muncitoare în activitatea tribunalelor populare. Trebuie, arăta el, să ducem o luptă hotărîtă împotriva delapidărilor, spe-

www.dacoromanica.ro

culei și huliganismului; el a propus să se adopte măsuri severe împotriva celor ce luau mită. Vladimir Ilici cerea tuturor instituțiilor sovietice, tuturor cadrelor să respecte cu strictețe legile în vigoare ale Republicii sovietice. El spunea că chiar simpla propunere de a ocoli un decret trebuie să atragă după sine trimiterea în judecată. V.I. Lenin reacționa numaidecît la sesizările privind încălcarea legalității socialiste, dădea, în cazurile necesare, indicații pentru studierea mai profundă a unui caz sau altul, curma cu hotărîre abuzurile de putere comise de unii activiști cu munci de răspundere.

Din inițiativa lui V.I. Lenin au fost înființate organele controlului de stat. El a propus ca în acțiunea de control să fie atrași în mai largă măsură membri de partid și reprezentanți ai muncitorilor.

Într-o serie de scrisori, telegrame și bilete se reflectă activitatea lui V.I. Lenin în domeniul construcției culturale: el manifesta o deosebită grijă pentru completarea fondurilor de cărți ale bibliotecilor publice, construcția de cluburi sătești, editarea de cărți necesare poporului și desfășurarea muncii de cercetare științifică. O mare importanță acorda V.I. Lenin activității de propagandă și agitație. Primind o scrisoare de la un „grup de studenți care manifestă interes pentru comunism", el le-a urat să obțină „cît mai curînd succese în studierea comunismului, în însușirea lui temeinică și în trecerea la activitate practică în rîndurile Partidului Comunist din Rusia" (p. 194). O atenție deosebită a acordat V. I. Lenin înfăptuirii planului, elaborat de el, „de propagandă prin monumente" — ornamentarea străzilor din Moscova și Petrograd cu inscripții revoluționare pe clădiri și cu monumente ale celor mai de seamă reprezentanți ai mișcării revoluționare și ai culturii.

Gigantica activitate de conducere a partidului și a Statului sovietic se îmbina la V.I. Lenin cu o uriașă muncă teoretică. În volumul de față au fost incluse scrisorile lui Lenin legate de elaborarea lucrării sale „Revoluția proletară și renegatul Kautsky". În scrisori adresate lui I. A. Berzin, V.V. Vorovski și A.A. Ioffe,

www.dacoromanica.ro

el cerea să i se trimită o broșură și niște articole ale lui Kautsky îndreptate împotriva bolșevicilor și a dictaturii proletariatului, precum și alte materiale de care avea nevoie pentru a scrie cartea. Trebuie, sublinia Lenin, să combatem cu hotărîre „această vulgarizare *teoretică* a marxismului, cu care se îndeletnicește Kautsky", care „n-a înțeles *de loc* și în chip de-a dreptul oportunist a denaturat" teoria lui Marx despre stat, dictatura proletariatului, democrația burgheză, parlamentarism etc. Înainte de a termina cartea, Lenin a scris articolul „Revoluția proletară și renegatul Kautsky" și a propus ca el să fie publicat imediat în străinătate, deoarece trebuia „să luăm *cît mai curînd* poziție, să ne spunem părerea". El considera că e deosebit de important ca lucrarea sa „Statul și revoluția" să fie editată și în străinătate.

Documentele incluse în volumul de față reflectă lupta continuă dusă de V.I. Lenin pentru unirea tuturor elementelor cu adevărat revoluționare din mișcarea muncitorească, pentru crearea unei noi Internaționale, Internaționala a III-a.

Corespondența lui Lenin este pătrunsă de ideile internaționalismului proletar, de necesitatea unității forțelor comuniste din toate țările.

În acest volum se publică pentru prima oară scrisoarea trimisă de V.I. Lenin lui G.V. Cicerin la 27 sau 28 decembrie 1918, care e consacrată pregătirii primului Congres al Internaționalei Comuniste. El stăruie asupra necesității de a elabora principiile platformei Internaționalei a III-a și își exprimă părerea în legătură cu partidele, organizațiile și grupurile din diferite țări care ar putea și ar trebui să participe la Conferința internațională pentru întemeierea Internaționalei Comuniste.

Într-o scrisoare adresată Clarei Zetkin la 26 iulie 1918, V.I. Lenin își exprimă marea sa bucurie că spartachiștii sînt „cu gîndul și cu inima alături de noi"; „asta — scrie el — ne dă convingerea că, în ciuda tuturor greutăților, cele mai bune elemente ale clasei muncitoare din Europa occidentală ne vor veni totuși în ajutor" (p. 136). La

www.dacoromanica.ro

rîndul lor, comuniștii sovietici considerau că este o datorie a lor internațională să sprijine proletariatul revoluționar din celelalte țări. Primind primele știri despre criza politică din Germania, V.I. Lenin, în scrisoarea sa către I.M. Sverdlov și L.D. Troțki din 1 octombrie 1918, propune să se ia o serie de măsuri pentru a ajuta, de va fi nevoie, pe muncitorii germani care au pornit revoluția. Cu deosebită căldură a salutat V.I. Lenin proclamarea Republicii sovietice ungare. El urmărea cu atenție desfășurarea evenimentelor din Ungaria, dădea sfaturi lui Béla Kun, conducătorul comuniștilor unguri, căuta să încurajeze pe tovarășii unguri, care întîmpinau mari greutăți. Dată fiind intervenția imperialiștilor împotriva Ungariei Sovietice, Lenin a dat dispoziție comandantului-șef și Consiliului militar-revoluționar să stabilească o legătură sigură cu Republica sovietică ungară.

Într-o scrisoare adresată lui R. Robins la 14 mai 1918 și într-o serie de alte documente, V.I. Lenin își exprima convingerea fermă că victoria revoluției mondiale, a democrației noi, socialiste, în toate țările este inevitabilă.

Conținutul scrisorilor ni-l înfățișează pe Vladimir Ilici ca om plin de grijă față de cadre, față de tovarăși — preocupat de sănătatea lor, de condițiile lor de locuit, de plasarea lor într-o muncă cît mai potrivită etc.

* * *

Din cele 727 de scrisori, telegrame și bilete cuprinse în volumul de față, 617 n-au fost incluse în edițiile anterioare ale Operelor lui V.I. Lenin; 68 din ele se publică acum pentru prima oară (în cuprins, aceste documente sînt însemnate cu un asterisc).

În volumul de față, ca și în cele următoare, care conțin corespondență din perioada sovietică, se publică o serie de documente care s-au păstrat sub formă de texte dactilografiate sau de texte scrise de alte persoane, întrucît din conținutul și stilul lor, din felul cum sînt puse problemele și din caracterul indicațiilor date în ele se poate trage concluzia că autorul lor e V.I. Lenin.

www.dacoromanica.ro

În „Anexe“ sînt publicate o serie de documente semnate de V.I. Lenin, ale căror proiecte au fost pregătite la departamentele respective sau despre care nu se poate afirma în mod cert că au fost scrise sau dictate de Lenin. Din marele număr de documente de acest fel au fost incluse cele mai importante sau cele consacrate unor probleme de care V.I. Lenin se ocupa în mod special.

Institutul de marxism-leninism
de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.

www.dacoromanica.ro

V. I. LENIN

Ianuarie 1918

www.dacoromanica.ro

1917

1

CĂTRE COMISARUL FROLOV[1]

Pregătiți plecarea detașamentului împreună cu tunurile la 29.X, orele 10 seara.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 29 octombrie (11 noiembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după textul consemnat de un necunoscut și semnat de V.I. Lenin

2

DISPOZIȚIE CĂTRE STATUL-MAJOR AL GĂRZII ROȘII[2]

Vă rog să luați toate măsurile necesare pentru executarea *i m e d i a t ă* a acestui ordin.

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 30 octombrie (12 noiembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

3

MANDAT ÎNCREDINŢAT LUI S.V. KOSIOR

Deţinătorul prezentului mandat, tovarăşul Kosior, este reprezentantul Comitetului militar-revoluţionar şi are dreptul de a rechiziţiona toate obiectele pe care le consideră necesare pentru nevoile armatei şi ale Comitetului revoluţionar.

Preşedintele Comitetului militar-revoluţionar,

Vladimir Ulianov (N. Lenin)

Petrograd, 30 octombrie 1917

Scris la 30 octombrie (12 noiembrie) 1917

Publicat pentru prima oară în 1957, în revista „Istoriceskii Arhiv" nr. 5

Se tipăreşte după manuscris

4

CĂTRE COMITETUL DIN PETROGRAD AL P.M.S.D.(b) DIN RUSIA
COMITETULUI DIN PETROGRAD

Rog foarte mult Comitetul din Petrograd să adopte **imediat** o hotărîre împotriva împăciuitorismului şi s-o prezinte la C.C.[3]

Lenin

Scrisă la 2 (15) noiembrie 1917

Publicată pentru prima oară parţial în 1960, în revista „Voprosi Istorii KPSS" nr. 2

Se tipăreşte pentru prima oară în întregime, după manuscris

5

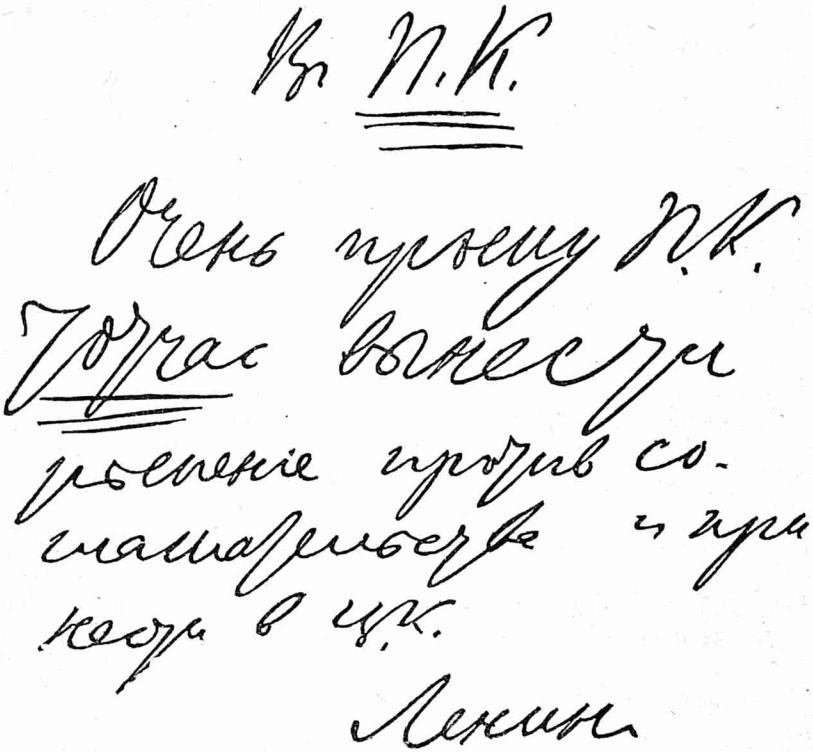
CĂTRE A.G. ŞLIHTER

Tovarăşului *Şlihter*

Dragă tovarăşe,

Şi eu, şi toţi cei de aici sîntem foarte supăraţi pentru atitudinea d-tale. În asemenea momente nu-ţi este per-

www.dacoromanica.ro

Scrisoare adresată de V. I. Lenin Comitetului din Petrograd al P.M.S.D. (b) din Rusia. — 2 (15) noiembrie 1917

www.dacoromanica.ro

mis să tărăgănezi şi să stai în cumpănă. Nu-ţi este permis să dezertezi de la datorie. E nevoie ca d-ta să iei Ministerul Agriculturii, aşa că trebuie să vii aici **i m e d i a t.** Sîntem grozav de supăraţi pe d-ta că ne tot amîi[4].

La revedere, pe curînd!

Al d-tale, *Lenin*

Scrisă între 7 (20) şi 10 (23) noiembrie 1917
Expediată la Moscova

Publicată pentru prima oară în 1922, în revista „Proletarskaia Revoliuţiia" nr. 5

Se tipăreşte după manuscris

6

CĂTRE I. M. SVERDLOV

Tovarăşului *Sverdlov*

Aducătorul prezentei scrisori are mandat din partea Sovietului local.

Vrea să lucreze *la Petrograd.*

Mi-a făcut o foarte bună impresie.

Doreşte să desfăşoare o activitate „combativă" în mijlocul maselor (ca agitator etc.).

Te sfătuiesc *i n s i s t e n t* să-i dai posibilitatea de a-şi dovedi îndată aptitudinile într-o muncă de masă la Petrograd[5].

Lenin

Scrisă nu mai devreme de 8 (21) noiembrie 1917

Publicată pentru prima oară în 1957, în revista „Istoriceskii Arhiv" nr. 5

Se tipăreşte după manuscris

7

CĂTRE COMITETUL MILITAR-REVOLUŢIONAR

A fost adoptată de către *C o m i t e t u l m i l i t a r - r e v o l u ţ i o n a r* o hotărîre care prevede ca spirtul

www.dacoromanica.ro

şi vinul să *nu* fie vărsate, ci să fie vîndute *imediat* în Scandinavia?

Să fie redactată imediat[6].

Lenin

Scrisă între 9 (22) noiembrie şi 5 (18) decembrie 1917

Publicată pentru prima oară în 1960, în revista „Voprosi Istorii KPSS" nr. 3

Se tipăreşte după manuscris

8

*CĂTRE ASOCIAŢIA INTERNAŢIONALĂ PENTRU INFORMAREA PRESEI MUNCITOREŞTI DIN AMERICA, FRANŢA ŞI ANGLIA[7]

Sînt gata să răspund la întrebările dv. dacă îmi daţi o garanţie absolut formală şi precisă, în primul rînd, că veţi informa întreaga presă muncitorească, adică şi organele de presă *de tendinţă internaţionalistă* (Haywood, S.L.P.* în America, Tom Man şi Partidul socialist britanic în Anglia, Loriot şi amicii săi în Franţa etc.), în al doilea rînd, că răspunsul meu va fi reprodus *fără nici o schimbare*, adică dv. aveţi dreptul de a nu publica răspunsul meu, dar, dacă-l publicaţi, n-aveţi dreptul să schimbaţi nimic în textul meu.

Cine este aici, la Londra, la New York şi la Paris reprezentantul responsabil al „Asociaţiei internaţionale" a dv.?

Scrisă înainte de 10 (23) noiembrie 1917

Publicată pentru prima oară în limbile franceză (în facsimil) şi română la 26 ianuarie 1960, în ziarul „Scînteia" nr. 4 740, Bucureşti

În limba rusă a fost publicată pentru prima oară la 27 ianuarie 1960, în ziarul „Pravda" nr. 27

Se tipăreşte după manuscris
Tradusă din limba franceză

* Aici şi mai departe, un asemenea asterisc indică titlurile puse după original. — *Nota red.*

* Partidul muncitoresc socialist. — *Nota trad.*

www.dacoromanica.ro

9

CĂTRE M.A. SAVELIEV

Tovarăşe Maks,

Nu se poate *în nici un caz* să pleci de la „Pravda", căci fără d-ta acolo s-ar încurca toată treaba. Mai bine sacrifică temporar Comisia economică sau acordă-i mai puţin timp, dar te rog ca *sub nici un motiv* să nu părăseşti „Pravda"[8].

Al d-tale, *Lenin*

Scrisă în noiembrie 1917, nu mai devreme de 11 (24)

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

10

CĂTRE GENERALUL-MAIOR S.I. ODINŢOV

Îmi faceţi propunerea de a organiza un grup de ofiţeri de stat-major şi generali cu studii militare superioare care ar vrea să se ocupe de elaborarea problemelor de ordin tehnic-militar ale unui armistiţiu care ar permite Rusiei să înceteze operaţiile militare fără ca interesele ei să fie lezate.

Dată fiind extrema urgenţă a acestei probleme, v-aş ruga să convocaţi, chiar mîine dimineaţă, grupul dv. şi să-mi trimiteţi mîine seară măcar un scurt conspect al problemelor, clauzelor şi considerentelor principale ale unui acord de armistiţiu (demarcarea liniei frontului, condiţia de a nu disloca trupe pe alte fronturi, măsuri de control etc. etc.), şi totodată să-mi indicaţi persoana sau persoanele care, în deplină cunoştinţă de cauză, ar putea să participe în mod direct la tratative.

Vă rog insistent să-mi răspundeţi prin curier.

Scrisă la 15 (28) noiembrie 1917

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

11

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR

Moscova

Consiliul Comisarilor Poporului sancţionează actul de dizolvare a Dumei orăşeneşti Moscova, emis de Sovietul de deputaţi ai muncitorilor şi soldaţilor din Moscova.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 16 (29) noiembrie 1917

Publicată la 18 noiembrie (1 decembrie) 1917, în ziarul „Izvestiia Sovietului de deputaţi ai muncitorilor şi soldaţilor din Moscova" nr. 209 (216)

Se tipăreşte după textul blanchetei de telegramă

12

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN PODOLSK

Sovietul de deputaţi
Podolsk

Dizolvarea dumelor orăşeneşti şi organizarea de alegeri pentru noile organe rămîne în sarcina Sovietelor de deputaţi locale.

Lenin

Scrisă la 18 noiembrie (1 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1957, în colecţia „Decrete ale Puterii sovietice", vol. I

Se tipăreşte după textul blanchetei de telegramă

13

ÎNSĂRCINARE DATĂ SECRETAREI

Să se comunice prin radio lui *Krîlenko* că trebuie să ia măsurile necesare (şi să verifice în ce măsură se poate

www.dacoromanica.ro

avea încredere în Volodcenko) şi, în acelaşi scop, să se comunice acest lucru la Ministerul de Război[9].

Scrisă la 19 noiembrie (2 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

14

TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREZIDIULUI SOVIETULUI DE DEPUTAŢI AI MUNCITORILOR ŞI SOLDAŢILOR DIN MOSCOVA[10]

Toată puterea e în mîinile Sovietelor. Nu e nevoie de confirmări. Ordinul prin care destituiţi pe unul şi numiţi pe altul e lege.

Scrisă la 19 noiembrie (2 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară la 7 noiembrie 1927, în ziarul „Raboceaia Moskva" nr. 255

Se tipăreşte după manuscris

15

TELEGRAMĂ EXPEDIATĂ LA CHIŞINĂU

Pe trei adrese: Regimentul 175, Regimentul 1 Moldovenesc şi Sovietul de deputaţi, Chişinău

Eliberaţi imediat din închisori pe toţi bolşevicii şi eserii de stînga arestaţi pentru delicte politice[11].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 19 noiembrie (2 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după textul blanchetei de telegramă

www.dacoromanica.ro

16

*CĂTRE COMISIA ELECTORALĂ A FLOTEI MĂRII BALTICE PENTRU ALEGERILE ÎN ADUNAREA CONSTITUANTĂ

Aş ruga foarte mult comisia să-mi trimită confirmarea alegerii mele, prin poştă sau printr-un reprezentant al flotei, pe adresa: Petrograd. Institutul Smolnîi. Preşedintelui Consiliului Comisarilor Poporului, Vladimir Ilici Ulianov (Lenin). Tovarăşul jurist cu care m-am consultat mi-a declarat că o asemenea cale de trimitere a confirmării nu are în ea nimic ilegal.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Petrograd, 23.XI.1917

Scrisă la 23 noiembrie (6 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1937, în revista „Morskoi Sbornik" nr. 11

Se tipăreşte după manuscris

17

CĂTRE COMITETUL DIN PETROGRAD AL P.M.S.D. (b) DIN RUSIA

COMITETULUI DIN PETROGRAD

N-ar putea careva din tovarăşi să-mi comunice, în cîteva cuvinte, dacă în şedinţa de ieri a Sovietului din Petrograd a fost adoptată rezoluţia cu privire la organizarea judecătorească? Şi ce s-a făcut în mod *practic* în această direcţie?[12]

Lenin

Scrisă la 25 noiembrie (8 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

Народный Комиссаръ
по
Министерству Финансовъ.

Петроградъ.
9/26 XI 1917 г.
№

В Штаб
(Подвойскому
Антонову)

Подробно — совещание ген.-губ. Оренбурга. Требуется энергичная военная помощь против Дутова. Прошу обсудить и немедленно принять практические меры. Ответ телеграфируйте.

Ленин

Scrisoarea lui V. I. Lenin către N. I. Podvoiski
sau V. A. Antonov-Ovseenko. — 26 noiembrie (9 decembrie) 1917

www.dacoromanica.ro

18

CĂTRE N.I. PODVOISKI SAU V.A. ANTONOV-OVSEENKO

26.XI.1917

Către statul-major

(Podvoiski sau Antonov)

Aducătorii acestei scrisori sînt niște tovarăși feroviari din Orenburg. E nevoie de un ajutor militar *imediat* pentru lupta împotriva lui Dutov. Vă rog să examinați chestiunea și s-o rezolvați *în mod practic* cît mai curînd, iar mie să-mi comunicați în scris ce ați hotărît[13].

Lenin

Scrisă la 26 noiembrie (9 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară la 23 februarie 1927, în ziarul „Pravda" nr. 44

Se tipărește după manuscris

19

TELEGRAMĂ ADRESATĂ ARMATEI DE OPERAȚII

Armata de operații

Președintelui comitetului unităților care nu fac parte din efectivul diviziilor Corpului 21 de armată, Semennik

Pămînturile cu inventarul lor, viu sau mort, se transmit comitetelor agrare. Ele trebuie puse sub paza cea mai severă, fiind un bun al poporului.

Lenin

Scrisă la 26 noiembrie (9 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipărește după textul blanchetei de telegramă

www.dacoromanica.ro

20

DISPOZIŢIE

27.XI.1917

Dispunem să fie eliberaţi membrii Comisiei centrale pentru alegerile în Adunarea constituantă care au fost arestaţi[14].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 22 noiembrie (10 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

21

CĂTRE M.S. URIŢKI

Tovarăşe Uriţki,

Scrie-mi ce se mai aude cu Adunarea constituantă. Ştii că *i-am eliberat* pe cei arestaţi?

Ai luat măsuri ca să *nu*-i laşi să pătrundă în *c l ă d i r e?*

N-ai întocmit cumva un raport asupra arestării lor (indicînd cauzele şi arătînd semnificaţia şi utilitatea ei)?

Lenin

Scrisă la 27 noiembrie (10 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

22

CĂTRE P.I. STUCIKA, P.A. KRASIKOV ŞI M.I. KOZLOVSKI

Tovarăşilor Stucika, Krasikov şi Kozlovski:

Fiţi atît de buni şi interesaţi-vă dacă în legea cu privire la alegerile pentru Adunarea constituantă *n u*

www.dacoromanica.ro

există cumva un termen pentru *infirmarea* mandatelor celor aleşi (şi înlocuirea lor cu alte persoane de pe listă)[15].

Lenin

Scrisă la 27 sau 28 noiembrie (10 sau 11 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

23

*CĂTRE COMISIA CENTRALĂ PENTRU ALEGERILE ÎN ADUNAREA CONSTITUANTĂ

Rog să fiu considerat ales deputat din partea armatei şi flotei din Finlanda şi să fiu radiat de pe listele din toate celelalte circumscripţii în care am fost ales.

V. Ulianov (Lenin)

Petrograd, 28 noiembrie 1917

Scrisă la 28 noiembrie (11 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1926, în revista „Krasnaia Letopis" nr. 1 (16)

Se tipăreşte după manuscris

24

CĂTRE C.C. AL P.M.S.D.(b) DIN RUSIA

Cazul Ganeţki

În legătură cu Ganeţki, Comitetul Central, întrunit în şedinţă restrînsă, a hotărît să *nu-l numească* reprezentant la Stockholm.

Aşadar, hotărîrea anterioară a C.C. *a fost anulată.*

Propun să se revină asupra ultimei hotărîri, din următoarele motive:

Ce argumente există împotriva lui Ganeţki?

Îl cunoaştem din 1903, este membru al C.C. polonez, a lucrat ani de-a rîndul ca membru al C.C. al partidului

www.dacoromanica.ro

nostru, am urmărit, pe cînd eram la Cracovia, activitatea lui, deplasările lui în Rusia etc., l-am văzut la toate congresele noastre etc. etc.

Singurele argumente împotriva lui sînt campania de calomnii, lansată de burghezie, şi urletele lui Zaslavski.

Ar fi pur şi simplu nedemn de un partid muncitoresc să se lase atît de lesne influenţat de bîrfelile unor intelectuali. Dacă are *cineva* de spus ceva rău despre Ganeţki, trebuie să şi dovedească; pînă atunci nu e cazul să-l schimbăm.

„Toată lumea" vorbeşte că „Ganeţki a făcut comerţ împreună cu Parvus".

Ganeţki şi-a cîştigat existenţa ca *funcţionar* la o firmă comercială printre ai cărei acţionari era şi Parvus. Aşa mi-a spus el, şi faptul acesta n-a fost încă infirmat.

Este interzis să fii funcţionar la o întreprindere comercială capitalistă? Unde scrie aşa ceva? În care hotărîre a partidului?

Dar nu sînt printre noi oameni angajaţi la firme comerciale ale capitaliştilor *ruşi*, englezi etc.?

Sau se poate să fii tehnician, administrator, funcţionar la capitaliştii *ruşi*, dar nu şi la capitaliştii *germani*, chiar dacă te afli într-o ţară neutră?? Şi asta o hotărăşte un partid „internaţionalist", nu??

Atunci să spună deschis acest lucru, să adopte o rezoluţie generală, să motiveze măsura luată împotriva lui Ganeţki.

Cînd Buharin a vrut să se angajeze la întreprinderea lui Parvus ca *publicist*, noi l-am sfătuit să nu facă aşa ceva, fiindcă, oricum, nu era vorba de o firmă comercială. Dar, *dînd un asemenea sfat*, noi n-am persecutat pe *menşevicii* care au fost angajaţi la Parvus. Nu l-am persecutat şi nu l-am acuzat nici pe Zurabov şi nici pe mulţi alţii.

I-a acuzat cineva? Unde anume?

De ce *pînă acum* n-am luat informaţii de la *menşevicii* care au trăit la Copenhaga şi de la celelalte persoane care au ştiut de comerţul lui Ganeţki şi *nu* l-au condamnat pentru asta? Acest lucru puteam — şi era de datoria noastră — să-l facem.

Să-l „înlăturăm" pe Ganeţki fără să fi stabilit nici un fapt care să pledeze împotriva lui, fără să existe o hotă-

www.dacoromanica.ro

rîre care să interzică cuiva să se angajeze la firmele comerciale ale capitaliștilor din vreo țară și fără să controlăm zvonurile și bîrfelile puse în circulație de niște calomniatori *notorii* de teapa lui Zaslavski?? Toate astea nu sînt altceva decît „teamă" de calomniile unor intriganți iresponsabili.

Nu e demn de un partid muncitoresc să se ia după asemenea bîrfeli. Dacă tovarășii care se lasă influențați de bîrfeli sînt „neliniștiți" și „tulburați", de ce nu vor să-și dea puțină *osteneală?* N-ar fi mai bine să-și dea osteneala să stabilească adevărul decît să repete bîrfelile? Chiar și aici, la Petrograd, (dacă tovarășul care este atît de tulburat vrea să-și dea puțină osteneală, iar nu să rezolve fără nici un efort o chestiune ca aceasta), se pot găsi *martori* care au stat la Copenhaga, și pot fi găsiți și la Moscova. De ce acuzatorii anonimi ai lui Ganețki din rîndurile partidului nostru nu fac acest lucru??

O asemenea atitudine față de un tovarăș absent, care activează de peste 10 ani, este culmea **nedreptății.**

Scrisă nu mai tîrziu de 29 noiembrie (12 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

25

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISIEI PENTRU ALEGERILE ÎN ADUNAREA CONSTITUANTĂ

Pskov

Rămîn deputat al flotei din Marea Baltică; vă rog să mă înlocuiți cu candidatul următor de pe lista bolșevicilor*.

Ulianov (Lenin)

Scrisă la 30 noiembrie (13 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1958, în revista „Sovetskii Morcak" nr. 5

Se tipărește după textul blanchetei de telegramă

* Telegrame cu conținut analog au fost trimise la Petrograd și la Moscova. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

26

CĂTRE A. G. ŞLEAPNIKOV ŞI F. E. DZERJINSKI

Tovarăşilor Şleapnikov şi Dzerjinski

Aducătorul acestei scrisori, tov. Vorobiev, delegat din Ural, are recomandaţii excelente din partea organizaţiei locale. Situaţia în Ural este cît se poate de critică: ar trebui *arestate* imediat direcţiile *de aici* (din Petrograd) ale uzinelor din Ural şi ameninţate că vor fi chemate în faţa tribunalului (revoluţionar) pentru provocarea unei crize în Ural şi să fie *confiscate* toate uzinele din această regiune. Pregătiţi numaidecît un proiect de hotărîre în acest sens[16].

Lenin

Scrisă la sfîrşitul lunii noiembrie (începutul lunii decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară (în facsimil) la 22 aprilie 1920, în nr. 95 al ziarului „Uralskii Rabocii" (Ekaterinburg)

Se tipăreşte după manuscris

27

TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREŞEDINTELUI SOVIETULUI DIN OSTROGOJSK[17]

Faceţi un inventar exact al obiectelor de valoare, depozitaţi-le într-un loc păzit; răspundeţi pentru păstrarea lor. Moşiile sînt un bun al poporului. Pe jefuitori deferiţi-i justiţiei. Comunicaţi-ne sentinţele pronunţate.

Lenin

Scrisă la 6 (19) decembrie 1917

Publicată pentru prima oară în 1933 în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

28

CĂTRE COMITETUL DIN PETROGRAD AL P.M.S.D.(b) DIN RUSIA

8.XII.1917

COMITETULUI DIN PETROGRAD

Vă rog să puneți la dispoziție 100 de oameni *absolut* siguri, membri de partid. Trimiteți-i la camera 175, et. III, la comitetul de luptă împotriva devastărilor. (Pentru numirea lor în funcția de *comisar.*)[18]

E o chestiune extrem de importantă. Partidul este răspunzător. Adresați-vă raioanelor și uzinelor.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 8 (21) decembrie 1917

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

29

CĂTRE V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Tovarășul Antonov, care merge la Moscova și de acolo în sud în vederea unor operații militare împotriva lui Kaledin*, se angajează să comunice *zilnic* Consiliului Comisarilor Poporului, prin fir direct (personal sau prin adjutantul său), *pe cine* desemnează dînsul sau alte autorități militare ca *responsabili* pentru executarea diverselor operații, în special a celor în legătură cu deplasările și concentrările de trupe și cu comanda lor.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 8 (21) decembrie 1917

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după textul copiei dactilografiate, semnate de Lenin

* În decembrie 1917, V.A. Antonov-Ovseenko a plecat în Ucraina în calitate de comandant al trupelor sovietice care luptau împotriva trupelor lui Kaledin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

30

CĂTRE G.I. BLAGONRAVOV ŞI V.D. BONCI-BRUEVICI

8.XII.1917

Tovarăşilor Blagonravov şi Bonci-Bruevici

Arestările care urmează să fie operate potrivit indicaţiilor tov. Peters sînt de o importanţă *excepţională* şi trebuie executate cu multă energie*. Trebuie luate măsuri *speciale* spre a preveni distrugerea de acte, evadările, ascunderea unor documente etc.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 8 (21) decembrie 1917

Publicată pentru prima oară, parţial, în 1960, în revista „Voprosi Istorii KPSS" nr. 6

Se tipăreşte pentru prima oară în întregime, după manuscris

31

CĂTRE I.M. SVERDLOV**

9.XII.1917

Tovarăşului Sverdlov

Aducătoarea acestei scrisori se numeşte Popova, născută Kasparova (este sora lui Kasparov, vechi activist de partid, mort de curînd în Elveţia; l-am cunoscut îndeaproape). Atît ea cît şi soţul ei locuiesc în Petrograd şi ar vrea să activeze. Stai de vorbă cu ea sau cere-i secretarului C.C. să stea el de vorbă şi să aranjeze lucrurile.

Lenin

Scrisă la 9 (22) decembrie 1917

Publicată pentru prima oară în 1957, în revista „Istoriceskii Arhiv" nr. 5

Se tipăreşte după manuscris

* Este vorba de arestarea unor contrarevoluţionari. — *Nota red.*

** În partea de sus a manuscrisului, V. I. Lenin a făcut următoarea însemnare: „Etajul II, camera 39". — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

32

CĂTRE V.V. OBOLENSKI

18.XII.1917

Tovarăşe Obolenski,

Vă recomand pe aducătorul prezentei scrisori, tovarăşul Soloviev (telefon 265-42), specialist în extracţia petrolului şi autorul unui proiect de naţionalizare. Trebuie folosit!

V. Ulianov

Memoriul lui (în problema petrolului) l-am dat lui Şleapnikov. *Există şi pentru d-ta* un exemplar (la Şleapnikov)[19].

Scrisă la 18 (31) decembrie 1917

Publicată pentru prima oară parţial în 1958, în cartea „Activitatea lui V.I. Lenin în anii 1917—1922", Moscova

Se tipăreşte pentru prima oară în întregime, după manuscris

33

CĂTRE P.A. KOZMIN

20.XII.1917

Tovarăşe Kozmin,

V-am aşteptat ieri ca să stăm de vorbă în chestiunea delegaţilor de la Oţelăria nr. 2 de lîngă staniţa Kamenskaia. Ei cer să fie sistată finanţarea şi înlăturată comisia, pe care o consideră reacţionară şi parazitară. Dacă nu vom putea să ne vedem deseară, vă rog să-mi telefonaţi[20].

Lenin

Scrisă la 20 decembrie 1917 (2 ianuarie 1918)

Publicată pentru prima oară în noiembrie 1927, în revista „Sovetskoe Mukomolie i Hlebopecenie" nr. 8

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

34

CĂTRE CHARLES DUMAS[21]

21.XII.1917

Scumpe cetăţene Charles Dumas,

Eu şi soţia mea ne amintim cu plăcere de vremea cînd ne-am cunoscut la Paris, în str. Bonnier. Vă sîntem foarte recunoscători pentru schimbul de idei pe care l-am avut cu dv. şi pentru informaţiile deosebit de exacte ce ni le-aţi furnizat în legătură cu mişcarea socialistă din Franţa.

Regret nespus de mult că, datorită profundelor divergenţe politice care ne-au separat, relaţiile personale între noi au devenit imposibile. În tot timpul războiului eu am luptat împotriva tendinţei de „apărare naţională" şi m-am pronunţat totdeauna pentru sciziune, convins fiind că o asemenea tendinţă duce la prăbuşirea totală a socialismului.

Este de la sine înţeles că vă scriu această scrisoare nu în calitate de membru al guvernului, ci ca persoană particulară.

Primiţi, scumpe cetăţean, salutări şi cele mai bune urări din partea mea şi a soţiei mele.

Lenin

Scrisă la 21 decembrie 1917 (3 ianuarie 1918)

Publicată pentru prima oară în limba franceză la 6 martie 1959 în „The Times Literary supplement" (London) nr. 2 975

În limba rusă a apărut pentru prima oară în „Vedelea" (Supliment duminical al ziarului „Izvestiia") nr. 16 din 14—20 aprilie 1963

Se tipăreşte după manuscris
Tradus din limba franceză

35

CĂTRE N.I. PODVOISKI[22]

Tovarăşului Podvoiski, din partea lui Lenin:

Iată care trebuie să fie, după părerea mea, răspunsul nostru: „Aşteptaţi dispoziţiile noastre. Nu întreprindeţi nici un fel de acţiuni fără dispoziţii speciale din partea noastră".

Scrisă la 29 decembrie 1917 (11 ianuarie 1918)

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

36

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Harkov, Statul-major al lui Antonov, pentru Antonov

Salut călduros activitatea dv. energică şi lupta necruţătoare pe care o duceţi împotriva kalediniştilor. Aprob întru totul intransigenţa manifestată faţă de conciliatorii locali, care, pe cît se pare, au derutat pe o parte din bolşevici. Îndeosebi aprob şi salut arestarea, în vagoanele de clasa I şi a II-a, a milionarilor sabotori. Vă sfătuiesc să-i trimiteţi pentru şase luni de zile la muncă silnică în mină[23]. Încă o dată vă salut pentru hotărîrea de care daţi dovadă şi îi condamn pe şovăielnici.

Lenin

Scrisă la 29 decembrie 1917 (11 ianuarie 1918)

Publicată la (30 decembrie 1917) 12 ianuarie 1918, în ziarele „Pravda" nr. 226 şi „Izvestiia C.E.C. din Rusia" nr. 263

Se tipăreşte după textul blanchetei de telegramă

37

REZOLUŢIE PE UN MANDAT ÎNCREDINŢAT LUI P. PURVIN[24]

Consider că această acţiune este extrem de importantă şi rog insistent să se ia măsuri energice pentru a satisface cererea tovarăşului.

Lenin

Scrisă la 30 decembrie 1917 (12 ianuarie 1918)

Publicată pentru prima oară în limbile rusă (facsimil) şi letonă în 1957, în cartea: I. Kaiminš, „Latviešu strēlnieki cīnū par Oktobra revolūcijas uzvaru", Rīgā

Se tipăreşte după textul copiei dactilografiate

www.dacoromanica.ro

38

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI
Brest-Litovsk

Colonelul Raymond Robins ne-a adus chiar acum discursul rostit de preşedintele Wilson în faţa Congresului la 26 decembrie[25]. Ţi-l trimit. Sper c-ai să-l foloseşti cum se cuvine.

Lenin

Scrisă la 30 decembrie 1917 (12 ianuarie 1918)

Publicată pentru prima oară în 1961 în revista „Voprosi Istorii KPSS" nr. 2

Se tipăreşte după textul benzii de telegraf

39

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Consiliul Comisarilor Poporului îşi exprimă convingerea că tovarăşul Antonov va acţiona şi pe viitor ca pînă acum, menţinînd un contact permanent cu Puterea sovietică centrală din Ucraina, care a fost salutată de Consiliul Comisarilor Poporului, şi cu comisarul extraordinar numit de acesta[26].

Scrisă la 30 decembrie 1917 (12 ianuarie 1918)

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

40

CĂTRE I.M. SVERDLOV

31.XII.1917

Tovarăşe Sverdlov,

Te rog stai d-ta de vorbă cu Ganeţki în legătură cu delegaţia C.E.C. din Rusia care urmează să plece în străinătate[27].

Lenin

www.dacoromanica.ro

(Poate că te informezi şi asupra celor întreprinse de secţia internaţională a C.E.C. din Rusia în cazul *Basok*-Melenevski.)

Scrisă la 31 decembrie 1917 (13 ianuarie 1918)

Publicată pentru prima oară, parţial, în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte pentru prima oară în întregime, după manuscris

41

CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE

Arestaţi imediat pe toţi membrii legaţiei şi ai misiunii militare române, precum şi întregul personal al instituţiilor legaţiei, al consulatului şi al celorlalte instituţii oficiale româneşti[28].

Scrisă la 31 decembrie 1917 (13 ianuarie 1918)

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

1918

42

*CĂTRE DAVID R. FRANCIS, AMBASADORUL AMERICAN

1.I.1918 Petrograd

Sir,

Întrucît n-am să pot lua legătura cu dv. prin telefon la orele 14, aşa cum am convenit, vă înştiinţez pe această cale că aş fi bucuros să ne întîlnim în cabinetul meu — Institutul Smolnîi, camera 81 — la orele 4 d.a.[29]

Cu toată stima, *Lenin*

Scrisă la 1 (14) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară în limba engleză (în facsimil) în cartea: G.F. Kennan. „Russia Leaves the War", Princeton, 1956

În limba rusă a apărut pentru prima oară în 1957, în revista „Voprosi Istorii" nr. 8

Se tipăreşte după o fotocopie a manuscrisului
Tradus din limba engleză

43

CĂTRE COMISARUL FORTĂREŢEI PETROPAVLOVSKAIA

1.I.1918

Dispoziţie

Eliberaţi pe ministrul plenipotenţiar al României şi pe toţi membrii legaţiei române care au fost arestaţi, declarîndu-le că trebuie să ia toate măsurile pentru

www.dacoromanica.ro

eliberarea trupelor ruse care au fost încercuite şi arestate pe front.

La eliberare, cereţi-le arestaţilor români să semneze că au luat cunoştinţă de această declaraţie.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 1 (14) ianuarie 1918

„Gazeta Vremennogo Rabocego i Krestiianskogo Pravitelstva" nr. 6 din 9 (22) ianuarie 1918

Se tipăreşte după manuscris

44

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. M. KARAHAN*

Brest-Litovsk
Delegaţiei ruse pentru tratative de pace
Tov. Karahan

O copie tovarăşului Krîlenko,
comandant suprem al armatei

Am primit telegrama dv. în legătură cu comunicările lui Kuzmin şi Reizon, membri ai Comitetului militar-revoluţionar al Armatei a 8-a[30]. Transmit această telegramă comandantului suprem al armatei, sfătuindu-l să nu se lase provocat de Rada de la Kiev, să nu aibă încredere în ea, ci să acţioneze înarmat, organizat şi cu toată fermitatea împotriva comandamentului contrarevoluţionar român, împotriva kalediniştilor şi a aliaţilor lor din Rada de la Kiev.

Lenin

Scrisă la 3 (16) ianuarie 1918

Se tipăreşte pentru prima oară, după textul benzii de telegraf

* Transmisă prin fir direct. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

45

*CĂTRE COMANDAMENTUL GĂRZII ROȘII

Consiliul Comisarilor Poporului ordonă comandamentului Gărzii roșii să elibereze 30 (treizeci) de revolvere pentru paza internă specială a Palatului Tavriceski.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 3 (16) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipărește după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

46

DISPOZIȚIE

Se pune în vedere tovarășilor soldați și marinari însărcinați cu paza interioară a Palatului Tavriceski să nu permită nici un fel de acte de violență împotriva părții contrarevoluționare a Adunării constituante și să lase trecere liberă tuturor persoanelor la ieșirea din palat, dar să nu permită nimănui să intre din nou fără dispoziții speciale[31].

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*V. Ulianov (Lenin)**

Scrisă în noaptea de 5 spre 6 (18 spre 19) ianuarie 1918

Publicată la 12 (25) ianuarie 1918, în ziarul „Russkie Vedomosti" nr. 5

Se tipărește după manuscris

47

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ COMISARIATULUI POPORULUI PENTRU JUSTIȚIE

Am primit chiar acum o informare că azi-noapte niște marinari au pătruns în spitalul Mariinski și au ucis pe

* Documentul a fost semnat și de M.S. Uriţki, comisar pe lîngă Comisia centrală pentru alegerile în Adunarea constituantă și membru al Comisiei extraordinare pentru apărarea Petrogradului. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

Şingarev şi pe Kokoşkin. Luaţi imediat măsuri, în primul rînd, pentru deschiderea unei anchete severe şi, în al doilea rînd, pentru arestarea marinarilor vinovaţi de asasinat[32].

Lenin

Scrisă la 7 (20) ianuarie 1918

Publicată la 8 (21) ianuarie 1918, în ziarul „Pravda" nr. 6 (ediţia de seară)

Se tipăreşte după textul copiei dactilografiate

48

CĂTRE K.A. MEHONOŞIN

7.I.1918

Tovarăşului Mehonoşin

Aducătorul prezentei scrisori, tov. Rahia, vechi activist de partid, pe care-l cunosc personal, merită toată încrederea. E *foarte* important să-l ajuţi dîndu-i (pentru proletariatul finlandez) arme: vreo 10 000 de puşti, cu cartuşe, şi 10 tunuri de cîmp, cu obuze.

Te rog *foarte mult* să satisfaci această cerinţă, fără să ajustezi cifrele.

Al d-tale, *Lenin*

Scrisă la 7 (20) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

49

DISPOZIŢIE CĂTRE V.D. BONCI-BRUEVICI

Dispoziţie

Să se aducă la cunoştinţa marinarilor din echipajul de gardă (şi să li se ceară să semneze de luare de cunoştinţă) că răspund de viaţa ofiţerilor arestaţi şi, în caz că se întîmplă ceva, li se vor tăia raţiile, vor fi arestaţi şi deferiţi justiţiei.

www.dacoromanica.ro

Să se ia măsuri urgente: (1) ca la clădirea respectivă să se trimită o pază bine înarmată; (2) ca pe listă să figureze *numele* a cît mai mulţi marinari din echipajul de gardă[33].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă în ianuarie 1918, nu mai devreme de 8 (21)

Publicată pentru prima oară în 1930, în cartea: Vlad. Bonci-Bruevici. „La posturile de luptă ale revoluţiilor din februarie şi din octombrie 1917", Moscova

Se tipăreşte după manuscris

50

*CĂTRE COMISARIATUL PENTRU APROVIZIONARE ŞI CĂTRE SECŢIA DE APROVIZIONARE A CONSILIULUI ECONOMIC SUPERIOR[34]

13.I.1918

Aducătorii acestei scrisori, tovarăşii Suvorov şi Antropov, sînt împuterniciţi ai Comitetului regional al Sovietelor din Ural. Trebuie să li se încredinţeze sarcina de a lua măsurile cele mai revoluţionare pentru a asigura transportul vagoanelor cu cereale din Siberia la Petrograd.

Lenin

Scrisă la 13 (26) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

51

NOTĂ CĂTRE SECRETARĂ

Transmite d-ta asta lui Şlihter şi lui Nevski, împreună cu rugămintea mea de a ajuta *din toate puterile* pe aceşti oameni, care fac o foarte bună impresie,

www.dacoromanica.ro

căci numai astfel de detaşamente (alcătuite din 40—60 de persoane din partea locului) ne pot scăpa de foamete.

Lenin

Scrisă la 13 (26) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

52

CĂTRE K.A. MEHONOŞIN

13.I.1918

Tovarăşului Mehonoşin sau locţiitorului său

Vă rog să daţi tovarăşului care vă aduce această scrisoare gloanţe de revolver, browninguri de toate trei calibrele şi cît mai multe gloanţe de alte tipuri, pentru Antonov. Tovarăşul Nikolai Kuzmici Kuzmin este comandantul Gărzii roşii din districtul Harkov.

Lenin

Scrisă la 13 (26) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

53

TELEGRAMĂ EXPEDIATĂ LA HARKOV ŞI LA MOSCOVA

Harkov, Secretariatul poporului.
Statul-major al lui Antonov.
Tovarăşului Ordjonikidze
Moscova. Comandantului-şef Muralov.
Prezidiului Sovietului de deputaţi

Într-o comunicare primită de noi se arată că între Orel şi Kursk s-a produs o blocare de trenuri, care împiedică transportul cărbunilor şi al cerealelor. Orice întrerupere în circulaţia trenurilor ne ameninţă cu foametea şi cu oprirea lucrului în fabrici. Bănuim că e la mijloc un sabotaj al feroviarilor localnici, fiindcă acolo au mai fost asemenea cazuri. Vă rugăm insistent să luaţi cele mai

www.dacoromanica.ro

drastice măsuri revoluţionare. Trimiteţi un detaşament de oameni absolut siguri. Faceţi tot ce e posibil pentru a grăbi venirea vagoanelor cu cereale la Petrograd, altfel ne ameninţă foametea. Puneţi de pază pe locomotive cîţiva marinari sau ostaşi ai gărzilor roşii. Nu uitaţi că în dv. e salvarea Petrogradului din ghearele foametei.

Lenin

Scrisă la 13 (26) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după textul consemnat de N.P. Gorbunov

54

CĂTRE M.A. SPIRIDONOVA

Tovarăşei Spiridonova

Nu pot cu nici un chip să plec de la şedinţa comisiei (cu eserii) pentru redactarea **legii cu privire la socializarea pămîntului.** Te rog cere d-ta scuze în numele meu şi dă citire, la congres, documentului alăturat[35].

Lenin

Scrisă între 13 (26) şi 18 (31) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

55

CĂTRE K.B. RADEK

14.I.1918

Dragă Radek,

Troţki sau Kamenev o să-ţi facă cunoscut punctul meu de vedere. Sînt principial, fundamental în dezacord cu d-ta: d-ta cazi în cursa pe care imperialiştii din ambele grupuri o întind Republicii sovietice[36].

Cu cele mai bune salutări,

Al d-tale, *Lenin*

Scrisă la 14 (27) ianuarie 1917

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris Tradus din limba germană

www.dacoromanica.ro

56

CĂTRE V.A. ANTONOV-OVSEENKO ŞI G.K. ORDJONIKIDZE

15.I.1918

Harkov

Pentru Antonov şi Sergo

Vă rog stăruitor, luaţi măsurile *cele mai* energice şi *mai revoluţionare* pentru a trimite *c e r e a l e*, *c e r e a l e* şi iar *c e r e a l e!!!* Altfel Petrogradul poate să piară. Trimiteţi trenuri şi detaşamente speciale. Colectaţi şi depozitaţi. Trenurile să aibă însoţitori. Raportaţi zilnic.

Vă rog foarte mult.

Lenin

Scrisă la 15 (28) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

57

*CĂTRE COMITETUL REVOLUŢIONAR AL FLOTEI

15.I.1918

Vă rog să luaţi de urgenţă măsuri pentru a pune numaidecît la dispoziţia tov. Ter-Arutiunianţ 2 000 de marinari în vederea acţiunilor militare împotriva Radei burgheze[37].

Lenin

Scrisă la 15 (28) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară (în facsimil) în 1924, în cartea „Lenin şi Flota Roşie", Leningrad

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

58

CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU FINANŢE

15.I.1918

Daţi tovarăşului Ter-Arutiunianţ 1 000 000 (un milion) de ruble şi puneţi azi problema în discuţia Consiliului Comisarilor Poporului.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 15 (28) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

59

CĂTRE N.I. PODVOISKI ŞI N.V. KRÎLENKO*

15.I.1918

Tovarăşilor Podvoiski şi Krîlenko

Scrisoarea alăturată am primit-o azi de la tovarăşul *Luteraan*, un olandez, membru al partidului de stînga al „tribuniştilor"[38]. Îl cunosc din 1915, de la Berna. Ne roagă să-i trimitem bani de drum şi să-l înrolăm în Garda roşie a Rusiei.

V-aş ruga, din motive de ordin principial, să-i satisfaceţi cererea. Pentru început poate că ar fi indicat să-l repartizaţi la letoni sau estonieni, care ştiu limba germană, pînă ce o să înveţe rusește[39].

Lenin

Scrisă la 15 (28) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară parţial, în 1957, în cartea: E. Erîkalov. „Garda roşie în lupta pentru puterea Sovietelor", Moscova

Se tipăreşte pentru prima oară în întregime, după manuscris

* Pe acest document V.I. Lenin a făcut următoarea însemnare „B. Lut raan. Oostenburgermiddenstraat, 59III, Amste.dam, Holland". — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

60

CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE

17.I.1918

Vă rog să daţi comisarului de la calea ferată finlandeză 25 000 de puşti şi 30 de mitraliere, de care este absolută nevoie pentru apărarea soldaţilor ruşi din Finlanda de atacurile bestiale ale detaşamentelor burgheze albgardiste.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 17 (30) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

61

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Harkov. Tovarăşului Antonov, comisar al poporului

Am primit telegrama dv. Salut alăturarea cazacilor, ai căror delegaţi sînt deja aici şi participă la congresul Sovietelor[40]. În legătură cu Moghilevul, i-am comunicat chiar acum lui Podvoiski şi am să-i comunic şi lui Krîlenko; în ceea ce priveşte problema pămîntului în regiunea Donului, vă sfătuiesc să ţineţi seama de textul rezoluţiei cu privire la federaţia republicilor sovietice, care a fost adoptată alaltăieri la congresul Sovietelor. Această rezoluţie e menită să-i liniştească complet pe cazaci[41]. Vă rog să comunicaţi secretariatului că Zatonski a plecat la Harkov; că la plecare a cerut să fie numit ca locţiitor al tov. Artem. Răs undeti-mi imediat.

Lenin

Scrisă la 17 (30) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară, parţial, în 1924, în cartea: V. A. Antonov-Ovseenko. „Însemnări despre războiul civil" vol. I, Moscova

Publicată în întregime în 1932, în: V.I. Lenin, Opere, ed. 2–3 vol. XXIX

Se tipăreşte după textul ştampilat de telegramă

www.dacoromanica.ro

62

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Harkov, pentru Antonov

Salut victoria[42]. Voi transmite numaidecît la Moscova cererea dv. Depuneţi toate eforturile pentru trimiterea a cît mai multe cereale la Petrograd.

Lenin

Scrisă la 17 (30) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după textul benzii de telegraf

63

DISPOZIŢIE PENTRU ADUCEREA LA SMOLNÎI A UNEI BIBLIOTECI DOCUMENTARE

18.I.1918

Rog să se aducă la Smolnîi, pentru a fi pusă la dispoziţia Consiliului Comisarilor Poporului, o bibliotecă documentară din birourile oficiale, care să fie alcătuită din 2—3 dulapuri cu Dicţionarul enciclopedic şi cu îndreptare (cît mai noi), în special în domeniul financiar şi economic.

Scrisă la 18 (31) ianuarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

64

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Harkov, pentru Antonov, comisar al poporului

Avînd în vedere reproşurile aduse de Secretariatul poporului în legătură cu fricţiunile ce s-au ivit între dv.

www.dacoromanica.ro

şi C.E.C. al Ucrainei, vă rog să ne comunicaţi şi dv. despre ce este în fond vorba; se înţelege de la sine că nu este de dorit să ne amestecăm în treburile interne ale Ucrainei atîta timp cît acest lucru nu este impus de necesităţi de ordin militar. Este preferabil ca o măsură sau alta să fie aplicată prin intermediul puterii locale şi, în general, cel mai bine ar fi dacă toate neînţelegerile ar fi aplanate pe loc[43].

Lenin

Scrisă înainte de 21 ianuarie (3 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1924, în cartea: V.A. Antonov-Ovseenko. „Însemnări despre războiul civil", vol. I, Moscova

Se tipăreşte după textul blanchetei de telegramă

65

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

21.I.1918

Tov. Antonov,

Am primit de la C.E.C. (de la cel din Harkov) o plîngere împotriva dv. Îmi pare foarte rău că n-aţi primit telegrama mea în care vă rugam să-mi daţi explicaţii. Vă rog stabiliţi cît mai curînd legătura cu mine (prin fir direct — prin unul sau două, prin Harkov) ca să putem vorbi cum trebuie şi să lămurim temeinic chestiunea. Vă rog foarte mult depuneţi *toate* eforturile ca *toate* fricţiunile, *de orice fel*, cu C.E.C. (din Harkov) *să fie lichidate*. Acest lucru este *extrem de important* din punctul de vedere al *intereselor de stat*. Pentru numele lui dumnezeu, împăcaţi-vă cu ei şi recunoaşteţi suveranitatea lor *în orice privinţă*. Vă rog insistent să scoateţi din posturi pe comisarii numiţi de dv.

Am toată speranţa că veţi îndeplini această rugăminte şi veţi ajunge la o *deplină* înţelegere cu C.E.C. din Harkov. Aici e nevoie de *foarte mult tact* **naţional.**

www.dacoromanica.ro

În legătură cu victoriile repurtate asupra lui Kaledin & Co., vă trimit cele mai cordiale salutări şi urări de bine şi vă felicit din toată inima. Ura! Ura! O caldă strîngere de mînă.

Al dv., *Lenin*

Scrisă la 21 ianuarie (3 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1924, în cartea: V.A. Antonov-Ovseenko. „Însemnări despre războiul civil", vol. I, Moscova

Se tipăreşte după manuscris

66

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.K. ORDJONIKIDZE

Harkov

Secretariatul poporului.
Pentru comisarul Ordjonikidze

Am primit telegrama d-tale din 20.I.1918. Îţi mulţumesc din suflet pentru măsurile energice în legătură cu aprovizionarea. Te rog insistent să depui în continuare toate eforturile pentru procurarea de alimente, să organizezi de urgenţă colectarea cerealelor şi stocarea lor, pentru ca să putem pune la punct aprovizionarea înainte ca drumurile să devină impracticabile. Toată nădejdea e în d-ta; altminteri, în primăvară ne ameninţă inevitabil foametea.

În ceea ce priveşte trimiterea banilor, am vorbit cu Peatakov şi o să mai vorbesc cu el. Au fost trimise 100 000 000 şi alte 50 000 000 vor fi trimise la Harkov. Ia măsuri pentru organizarea unei puternice paze pe linia Petrograd-Harkov. Sînt convins că raporturile dintre d-ta şi C.E.C. din Harkov vor fi, ca şi pînă acum, pe deplin amicale. Cu salutări şi bune urări,

Lenin

Scrisă la 22 ianuarie (4 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

67

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI K. MANNER ŞI K. WIIK

Urgentă. Oficială

Helsingfors

Pentru Manner, preşedintele guvernului, şi pentru Karl Wiik

E absolut necesar să transmiteţi la radio informaţii mai dese şi mai amănunţite în limba suedeză şi să trimiteţi în Suedia telegrame din partea sindicatelor muncitorilor suedezi din Finlanda pentru a dezminţi ştirile, complet false, pe care le răspîndeşte presa burgheză suedeză în legătură cu evenimentele din Finlanda[44]. Rog să fiu informat asupra tuturor măsurilor luate.

Lenin

Scrisă la 24 ianuarie (6 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

68

CĂTRE G.V. CICERIN

24.I.1918 Tschitscherine

Tovarăşe Cicerin,

Aducătorul acestui bilet este un pacifist care doreşte să discute despre pace[45]. Dacă dispui cumva de un moment liber, caută să-i satisfaci această dorinţă.

Lenin

Scrisă la 24 ianuarie (6 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

69

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI ARTHUR HENDERSON[46]

Guvernul socialist rus regretă că nu poate să participe la conferința socialiștilor din țările Antantei, întrucît ea contravine principiilor internaționalismului. Noi ne opunem împărțirii clasei muncitoare după criteriul grupărilor imperialiste. Dacă laburiștii englezi sînt de acord cu intențiile de pace ale rușilor, care au primit adeziunea partidelor socialiste din țările Europei centrale, o asemenea împărțire este cu atît mai inadmisibilă.

Scrisă la 24 ianuarie (6 februarie) 1918
Expediată la Londra

Publicată în limba engleză în ziarul „The Call" nr. 97 din 14 februarie 1918

În limba rusă se tipărește pentru prima oară, după textul apărut în ziar
Tradusă din limba engleză

70

*ORDIN CĂTRE N.I. PODVOISKI, COMISAR AL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE

28 ianuarie 1918

Date fiind dificultățile existente în domeniul aprovizionării și pericolul unor acțiuni contrarevoluționare, ordon să se ia *numaidecît* măsurile cele mai hotărîte și mai urgente pentru evacuarea din Petrograd a tuturor prizonierilor de război, și în primul rînd a ofițerilor.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

www.dacoromanica.ro

Se va trimite cîte o copie de pe acest ordin comandamentului districtului militar şi lui Kedrov, comisarul pentru problemele prizonierilor de război.

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 28 ianuarie (10 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1957, în colecţia „Decrete ale Puterii sovietice", vol. I

Se tipăreşte după manuscris

71

CĂTRE N.I. PODVOISKI

29.I.1918

Tovarăşe Podvoiski,

Aducătorul prezentei scrisori, *Balonov*, este, cred, în drept să ceară să se aducă onoruri militare tatălui soţiei sale, care a fost ucis la 13.VII.1917, fiind suspectat de bolşevism*.

Telefonează-mi, te rog, care este părerea d-tale sau comunică-mi-o personal.

Lenin

Scrisă la 29 ianuarie (11 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

72

CĂTRE A.L. KOLEGAEV

30.I.1918

Tovarăşe Kolegaev,

Te rog să-i ajuţi pe aducătorii prezentei scrisori (prima asociaţie a plugarilor comunişti din Rusia), dîndu-le

* Este vorba de N. P. Popov. – *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

sfaturi, arătîndu-le cum și de *unde* ar putea să capete pămînt. Inițiativa lor e frumoasă, așa că trebuie s-o sprijini pe toate căile[47].

Lenin

Scrisă la 30 ianuarie (12 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

73

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

30.I.1918

Tovarășe Zinoviev,

Trimite, te rog, *duminică* la orele 14 un om potrivit, din partea Sovietului din Petrograd, ca să participe la adunarea muncitorilor de la uzinele Obuhov, care au înființat Prima asociație a plugarilor comuniști din Rusia, pentru a le da indicații, sfaturi, ajutor.

Ar fi bine să alegi un organizator practician cu *experiență*.

Lenin

Scrisă la 30 ianuarie (12 februarie) 1918

Se tipărește pentru prima oară, după manuscris

74

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Nikitovka

Comandantului-șef Antonov

Din lipsă de benzină, amenință să se oprească lucrul în mine. Nu se poate pompa apa de evacuare. Vă rog foarte mult, dacă aveți cît de cît posibilitate, sub raport

www.dacoromanica.ro

militar, să trimiteţi minelor toată benzina de care dispuneţi pe adresa: Consiliul economic regional Harkov, Sumskaia, 27.

Lenin

Scrisă la 30 ianuarie (12 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

75

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Nikitovka
Comandantului-şef Antonov*

N-avem nimic împotriva numirii lui Kojevnikov. Căutaţi să luaţi contact cu Obolenski şi cu Comitetul Executiv Central din Ucraina; nu acţionaţi fără a vă pune de acord cu Obolenski şi C.E.C.; dacă ei nu obiectează, sîntem de acord cu numirea lui Kojevnikov în calitate de comisar extraordinar al bazinului Donețului.

Lenin

Scrisă la 30 ianuarie (12 februarie) 1918

Se tipăreşte după textul scris de V.I. Lenin şi de I.V. Stalin şi semnat de V.I. Lenin

76

CĂTRE N.P. GORBUNOV

Tovarăşului Gorbunov

1) Decretul cu privire la lansarea de obligaţii ale Împrumutului libertăţii în locul banilor trebuie neapărat să-l dai la tipărit *astăzi*, 31.I *(astfel ca mîine* să apară în presă)[48].

* Adresa telegramei şi cuvintele „N-avem nimic împotriva" şi „nu acţionaţi fără a vă pune de acord cu Obolenski şi C.E.C." sînt scrise de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

2) După aceea trebuie să-l trimiţi lui Spunde.

3) Serviciul de expediţie a titlurilor de stat emise trebuie *să lucreze* pe ziua de 2.II.1918, întîmpinarea domnului.

Ia măsuri în acest sens.

Scrisă la 31 ianuarie (13 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

77

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.A. MURAVIOV

14.II.1918

Kiev

Comandantului-şef Muraviov

Dacă nu primiţi o altă dispoziţie din partea lui Antonov, acţionaţi cît mai energic pe Frontul românesc, în înţelegere cu Racovski şi cu comisia lui*.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1924, în cartea: V.A. Antonov-Ovseenko. „Însemnări despre războiul civil", vol. I, Moscova

Se tipăreşte după manuscris

78

DISPOZIŢIE CĂTRE SECRETARĂ

Trimite-i această telegramă lui Cicerin şi spune-i că-l rog să adreseze de urgenţă o notă de protest ambasadorului Suediei[49].

Lenin

Scrisă la 14 februarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

* Vezi de asemenea volumul de faţă, Anexe, documentul 9. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

79

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI K. MANNER

Urgentă

Oficială. *Secretă*

Helsingfors, pentru Manner
Guvernul popular al Finlandei

Vă rog să vă informaţi imediat la Comitetul Central al flotei din Marea Baltică în legătură cu acostarea unor crucişătoare suedeze la insula Oland şi debarcarea de trupe suedeze. Vă rog să-mi comunicaţi cît mai curînd, telegrafic, ce date posedă în această privinţă guvernul muncitoresc al Finlandei şi ce poziţie ia el în legătură cu toată această chestiune şi cu intervenţia forţelor armate suedeze[50].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 14 februarie 1918
Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

80

RADIOGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI CENTRAL AL FLOTEI DIN MAREA BALTICĂ

Corespunde oare adevărului ştirea că vase de război suedeze au acostat la insula Oland şi, debarcînd un detaşament, i-au silit pe ai noştri să se retragă? Ce măsuri militare de apărare şi de represiune a luat Comitetul Central al flotei baltice? Ce nave de război a trimis el la Oland, şi cînd anume?

Răspundeţi imediat. Sîntem extrem de îngrijoraţi. Nu admitem ideea că Comitetul Central al flotei baltice şi flota noastră revoluţionară ar putea să stea inactive. Aştept răspuns.

Lenin

Scrisă în noaptea de 14 spre 15 februarie 1918

Se tipăreşte pentru prima oară, după textul benzii de telegraf

www.dacoromanica.ro

81

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI E.V. LUGANOVSKI, SECRETAR AL POPORULUI AL REPUBLICII SOVIETICE UCRAINENE

Harkov

Pentru Luganovski, secretar al poporului

Astăzi, comisarul poporului pentru problemele militare, Podvoiski, i-a trimis lui Kudinski următoarea telegramă:

„Potrivit împuternicirilor ce v-au fost acordate, veţi aduce la îndeplinire următoarele: pe teritoriul Republicii Sovietice Ucrainene, acţiunile dv. urmează să fie perfect coordonate cu acelea ale Puterii sovietice din Ucraina şi ale organelor ei; de aceea, împuternicirile dv. speciale, în sensul subordonării — faţă de dv. — a diverselor organe ale puterii, se limitează doar la guberniile: Breansk, Smolensk, Vitebsk, Orel, Voronej şi Tula".

Sper că vă veţi conforma acestei dispoziţii şi că Kudinski se va supune prevederilor ei.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 15 februarie 1918

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

82

TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREŞEDINTELUI COMITETULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL REGIUNII DONULUI

Oficială. Secretă

Voronej

Preşedintelui Comitetului militar-revoluţionar al regiunii Donului

Am primit telegrama dv. din 31/I* prin care ne comunicaţi că au fost eliberate localităţile Şahtna şi Kamenolomen. Salut succesele obţinute de trupele sovietice. Vă

* 13 februarie 1918 stil nou. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

mulţumesc îndeosebi pentru ştirea că aţi trimis 60 de vagoane de cărbune prin Ţariţîn. Vă rog insistent să-mi comunicaţi telegrafic numerele trenurilor cu cărbune şi cu cereale, precum şi ziua şi ora exactă a expedierii lor. Acest lucru este extrem de important. Trimiteţi mai multe cereale. Scrisoarea spionului lui Alekseev n-am primit-o încă. Trimiteţi-o cu o ocazie sigură, după ce faceţi o fotocopie[51].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 16 februarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV *Se tipăreşte după manuscris*

83

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Oficială

Nikitovka

Comandantului-şef Antonov

Am primit telegrama prin care-mi faceţi cunoscută numirea lui Falkovski. Vă rog insistent să acţionaţi numai în deplină înţelegere cu Luganovski şi potrivit indicaţiilor date de el ca secretar al poporului al Republicii ucrainene suverane. Dacă se ivesc divergenţe între dv., căutaţi să aranjaţi lucrurile prin Skrîpnik, Zatonski, Boş sau, în sfîrşit, comunicaţi-mi telegrafic mie, dar nu treceţi niciodată peste Luganovski. Bogatul tezaur al guvernului român trebuie păzit cu străşnicie, ca să fie predat poporului român după răsturnarea contrarevoluţiei din propria-i ţară.

Lenin

Scrisă la 17 februarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI *Se tipăreşte după manuscris*

www.dacoromanica.ro

84

CĂTRE A.I. RÎKOV

Pentru *Rîkov*

În primul rînd, ai datele inventarierii:
(1) unde *(adresele)*
(2) la *cine anume* (numele şi adresele) se află toate aceste încărcături?
În al doilea rînd, unde (cînd, de către cine?) s-au dat dispoziţii pentru paza lor?
Cine răspunde de paza lor?
În al treilea rînd, *cine* răspunde de justa lor distribuire (raţionalizată, *normată*, pe cartele)?
În al patrulea rînd, *ce* s-a făcut *(de către cine?)* pentru *distribuirea gratuită*, la ţăranii săraci, a unei părţi din aceste produse şi din toate celelalte care au fost confiscate?[52]

Scrisă după 18 februarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

85

TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREŞEDINTELUI SOVIETULUI DE DEPUTAŢI AL ORAŞULUI DRISSA[53]

Către Urban, preşedintele Sovietului de deputaţi al oraşului Drissa

Opuneţi rezistenţă oriunde este cu putinţă. Evacuaţi toate lucrurile de valoare şi alimentele. Tot restul trebuie distrus. Nu lăsaţi nimic duşmanului. Demontaţi şinele de cale ferată — cîte două verste din zece. Aruncaţi podurile în aer.

Lenin

Scrisă la 19 februarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după textul consemnat de N.P. Gorbunov

www.dacoromanica.ro

86

CĂTRE C.C. AL P.M.S.D. (b) DIN RUSIA

Vă rog să luaţi în consideraţie şi votul meu *pentru* procurarea de cartofi şi armament de la rechinii imperialismului anglo-francez[54].

Lenin

Scrisă la 22 februarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1922, în: N. Lenin (V. Ulianov). Opere, vol. XV

Se tipăreşte după manuscris

87

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Urgent.
Către Antonov, comisar al poporului,
în localitatea în care se găseşte
Chiar astăzi să fie cucerit, cu orice preţ, oraşul Rostov*.

Lenin

Scrisă la 23 februarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1924, în cartea: V.A. Antonov-Ovseenko. „Însemnări despre războiul civil", vol. I, Moscova

Se tipăreşte după textul blanchetei de telegramă

88

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETELOR DIN OREL ŞI KURSK

Orel şi Kursk
Către Soviete

Dată fiind posibilitatea unei evacuări imediate a administraţiei căilor de comunicaţii ale frontului, vă ordon să amenajaţi o clădire corespunzătoare.

Lenin

Scrisă la 23 februarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

* Oraşul Rostov pe Don a fost cucerit de trupele sovietice la 24 februarie 1918. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

89

RADIOGRAMĂ ADRESATĂ DELEGAŢIEI PENTRU TRATATIVE DE PACE

Gara Novoselie
Delegaţiei pentru tratative de pace
Către Cicerin, Ioffe, Karahan şi Sokolnikov

Nu înţelegem prea bine sensul telegramei dv. Dacă cumva aveţi ezitări, aşa ceva e inadmisibil[55]. Trimiteţi parlamentari şi căutaţi să ajungeţi mai repede la germani.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 25 februarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1929, în „Culegeri din Lenin", vol. XI

Se tipăreşte după manuscris

90

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.V. VOROVSKI

Către Vorovski
Kaptansgatan, 13, Stockholm

Aţi primit toate telegramele noastre, cunoaşteţi condiţiile puse de germani şi ştiţi că noi le-am acceptat?[56] Comunicaţi-ne în fiecare zi, telegrafic, ce ştiri mai aveţi şi ce mai scrie în presa străină.

Lenin

Scrisă la 26 februarie 1918

Publicată pentru prima oară la 6—7 noiembrie 1927, în ziarul „Izvestiia" nr. 256

Se tipăreşte după manuscris

91

TELEGRAMĂ EXPEDIATĂ LA IRKUTSK

Pacea n-a fost încă semnată, dar delegaţia noastră a plecat la Brest-Litovsk ca să semneze condiţiile de pace, care au fost acceptate de C.E.C. din Rusia şi de Consiliul

www.dacoromanica.ro

Comisarilor Poporului. Am primit rezoluţia dv. Albgardiştii germani şi batalioanele de marş ale armatei lor regulate s-au unit cu albgardiştii noştri, şi acum se năpustesc asupra Petrogradului cu o înverşunare tîlhărească. Avem informaţii despre existenţa unor mari mişcări de trupe germane în urma detaşamentelor de avangardă. Cea mai mare parte din trupele noastre o iau la fugă*. Patria socialistă e în primejdie. Au fost ocupate oraşele Dvinsk, Reval, Venden, Volmar, Minsk, Pskov. Starea de spirit a populaţiei e bună. Muncitorii s-au ridicat în masă pentru apărarea Republicii sovietice. Comitetul Central al bolşevicilor se pronunţă pentru semnarea păcii. Comitetul Central al eserilor de stînga este pentru continuarea războiului sfînt.

În ceea ce priveşte aurul, recomandăm ca el să fie plătit la preţul de cost la extracţie. Consiliul Comisarilor Poporului n-a emis un decret special în acest sens.

Lenin

Scrisă la 27 februarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul consemnat de N.P. Gorbunov şi completat de V.I. Lenin

92

*CĂTRE TOATE SOVIETELE DE DEPUTAŢI CĂTRE TOŢI CETĂŢENII ŢĂRII

Petrograd, 1 martie (16 februarie)

Astăzi, 1 martie (16 februarie), la orele 8 seara, s-a primit următoarea telegramă din Brest-Litovsk:

„Petrograd, Smolnîi, Consiliul Comisarilor Poporului. Trimiteţi-ne un tren la Toroşino (lîngă Pskov) cu pază suficientă. Luaţi legătura cu Krîlenko în această chestiune. Semnat: Karahan".

După toate probabilităţile, această telegramă vrea să spună că germanii au rupt tratativele de pace. Trebuie să fim pregătiţi pentru a face faţă unei ofensive imediate

* Textul acestei telegrame de la cuvintele „Avem informaţii" şi pînă la cuvintele „Patria socialistă" a fost scris de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

a germanilor asupra Petrogradului şi în general pe toate fronturile. Trebuie neapărat mobilizată toată lumea şi întărite măsurile de securitate şi apărare[57].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 1 martie 1918
Publicată pentru prima oară la 2 martie (17 februarie) 1918, în ziarele „Pravda" nr. 39 şi „Izvestiia C.E.C. din Rusia" nr. 38

Se tipăreşte după manuscris

93

CĂTRE F.E. DZERJINSKI

4.III (19.II) 1918

Tovarăşe Dzerjinski,

Aducătorul acestei scrisori, Sidorenko, a fost cîteva zile secretarul meu personal. Am fost pe deplin mulţumit de el. A fost destituit numai pentru că, îmbătîndu-se odată, după cum am aflat, a spus în gura mare că el e „secretarul lui Lenin".

Acum îmi spune că se căieşte amarnic. În ce mă priveşte, înclin, fără nici o reticenţă, să-l cred; e un băiat tînăr şi, după părerea mea, foarte bun. Şi cu tineretul trebuie să fim înţelegători.

Pe baza tuturor acestor date, judecă şi d-ta şi vezi cam ce loc ai putea să-i găseşti.

Al d-tale, *Lenin*

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

94

CĂTRE M.F. ANDREEVA

Maria Feodorovna,

Îmi pare rău, dar colegii mei din Consiliul Comisarilor Poporului găsesc că e imposibil ca eu (trecînd peste comisia de anchetă) să admit vizite la închisoare, cu atît

www.dacoromanica.ro

mai mult cu cît persoanele respective (dacă sînt bolnave) beneficiază de asistenţă medicală.

Nu pot să acţionez împotriva voinţei şi hotărîrilor colegilor mei din Consiliu.

În momentul de faţă îmi e absolut imposibil să stau de vorbă cu dv., fiindcă *n u* mă pot rupe de la treburile mele. Am să vă scriu despre cazul „provocatorului şi şantajistului" (căci Kartaşev este, *e v i d e n t*, un **şantajist**; după informaţiile pe care le am, el se află de mult *la închisoare).*

Vă cer mii de scuze.

O caldă strîngere de mînă, *Lenin*

Scrisă între 12 martie 1918 şi septembrie 1919

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

95

CĂTRE G.K. ORDJONIKIDZE

Tovarăşe Sergo,

Te rog foarte mult să acorzi o deosebită atenţie Crimeii şi bazinului Donețului, în vederea creării unui front unic de luptă împotriva unei invazii din Apus. Convinge-i pe tovarăşii din Crimeea că evoluţia situaţiei îi obligă să se apere şi că ei trebuie să se apere, independent de ratificarea tratatului de pace. Dă-le de-nţeles că situaţia din Nord se deosebeşte în mod radical de cea din Sud şi că în cazul unui război, al unui război efectiv al germanilor cu Ucraina, ajutorul Crimeii, pe care germanii ar putea în treacăt s-o înghită, nu este numai o datorie de stat vecin, dar şi o cerinţă de autoapărare şi de păstrare a propriei sale fiinţe. S-ar putea ca Sluţki, neînţelegînd întreaga complexitate a situaţiei ce s-a creat, să adopte o altă linie, simplistă; în acest caz, trebuie în mod categoric să-l pui la punct, invocînd numele meu. Evacuarea imediată în regiunile din răsărit a stocurilor de cereale şi de metale, organizarea de grupuri de sabotaj, crearea unui front unic de apărare din Crimeea şi pînă în Velicorusia, în care să fie atraşi ţăranii, ucrainizarea cate-

www.dacoromanica.ro

gorică şi necondiţionată a detaşamentelor noastre care acţionează în Ucraina, — iată în ce constă sarcina momentului de faţă. E necesar să-i interziceţi lui Antonov să-şi mai zică Antonov-Ovseenko; el trebuie să se numească pur şi simplu Ovseenko. Acelaşi lucru trebuie spus şi în privinţa lui Muraviov (dacă rămîne la postul său), ca şi în privinţa celorlalţi.

În ceea ce priveşte Republica Donețului, spune-le tovarăşilor Vasilcenko, Jakov şi celorlalţi că, oricît ar încerca ei să separe ţinutul lor de Ucraina, el, judecînd după geografia lui Vinnicenko, tot va fi inclus în hotarele Ucrainei şi va fi cucerit de nemţi. De aceea ar fi cu totul absurd din partea Republicii Donețului să nu accepte un front comun de apărare cu restul Ucrainei. Mejlauk a fost la Petrograd şi s-a declarat de acord ca bazinul Donețului să fie considerat regiune autonomă a Ucrainei. Şi Artem este de acord cu aceasta. De aceea, îndărătnicia unor tovarăşi din bazinul Donețului mi se pare a fi un capriciu cu totul inexplicabil şi dăunător, absolut inadmisibil în rîndurile partidului nostru.

Explică, tovarăşe Sergo, toate acestea tovarăşilor din Crimeea şi din ţinutul Donețului şi fă totul pentru a ajunge la crearea unui front unic de apărare.

Lenin

14 (1).III.1918

În ceea ce priveşte banii, dispuneţi să se acorde sumele necesare pentru apărare, dar fiţi cît se poate de precauţi pentru ca ele să fie predate numai unor oameni cu totul siguri şi sub un control cît se poate de sever, fiindcă acum se găsesc destui din aceia care ar pofti să le „înhaţe" sau să le irosească*.

Publicată pentru prima oară parţial în 1957, în cartea „Istoria războiului civil din U.R.S.S. 1917—1922", vol. 3

Publicată pentru prima oară în întregime în 1960, în cartea „Istoria războiului civil din U.R.S.S.", vol. 1

Se tipăreşte după textul consemnat de I.V. Stalin şi completat de V.I. Lenin

* Semnătura, data şi textul de la cuvintele „În ceea ce priveşte banii" şi pînă la sfîrşit au fost scrise de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

96

*CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR

Tovarăşilor Bonci-Bruevici
şi Şutko

Aducătorul prezentei scrisori, tov. Kirill Roşciupkin, a fost astăzi, 16 (3). III.1918, la mine cu o adeverinţă din partea Armatei a 8-a şi mi-a relatat care este situaţia. După părerea mea, ar trebui să discutaţi dacă n-ar fi cazul să încredinţaţi acestui tovarăş misiunea de a supraveghea retragerea trupelor ruse din Ucraina. Discutaţi chestiunea şi, dacă împărtăşiţi propunerea mea, daţi-i lui Roşciupkin împuternicire scrisă în acest sens.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 16 martie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

97

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.L. KOLEGAEV

Tovarăşului Kolegaev

Potrivit comunicării primite de la Consiliul economic superior, materialele recensămîntului agricol şi urban pe 1917 se află la secţia recensămînt de pe lîngă Comisariatul pentru agricultură. Consiliul Comisarilor Poporului are nevoie de un raport asupra acestor materiale.

N-aţi putea dv. să veniţi *astăzi* la C.C.P.? Vă rog foarte mult. Aştept răspuns precis în acest sens.

Lenin

Scrisă înainte de 18 martie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

98

*CĂTRE COMISIA CENTRALĂ DE RECHIZIŢII

25.III.1918

Vă rog să luaţi măsurile cele mai energice pentru evacuarea în cel mai scurt timp a clădirii de pe Varvarka (sediul societăţii de asigurări „Iakor"). Mutarea acestei societăţi de asigurări în noul ei local de pe Varvarka trebuie să se facă fără întîrziere, astfel ca interesele acţionarilor, şi în special ale străinilor, să nu fie cîtuşi de puţin lezate. Cer să mi se raporteze neapărat de executarea prezentei dispoziţii.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

99

*CĂTRE COLEGIUL POŞTELOR ŞI TELEGRAFULUI

26.III.1918

Vă rog să-mi comunicaţi:

(1) dacă la departamentul telegrafului există o repartizare a timpului de muncă după sistemul: 24 de ore de serviciu şi apoi trei zile libere;

(2) dacă există, spuneţi-mi de cînd şi pe baza cărei dispoziţii sau hotărîri a fost ea introdusă. Vă rog să-mi trimiteţi textul exact al dispoziţiei şi numele persoanelor de la care emană;

(3) ce măsuri s-au luat — cînd şi de către cine? — pentru renunţarea la acest sistem de repartizare a timpului de muncă, care în mod evident este greşit şi inadmisibil.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

100

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI AL COMUNEI DE MUNCĂ DIN PETROGRAD[58]

Oficială

Urgentă

A se raporta de predare

28.III.1918

Petrograd, Smolnîi
Consiliul Comisarilor Poporului
al Comunei de muncă din Petrograd.
O copie lui Şleapnikov,
preşedintele Comisiei de evacuare, şi lui Gorbunov,
secretar al Consiliului Comisarilor Poporului

Am primit scrisoarea lui Gorbunov. Protestez cu toată energia împotriva încetinelii cu care se efectuează evacuarea întreprinderilor industriale[59]. Larin şi Miliutin nu au dreptul să revină asupra hotărîrilor luate. Dacă este cineva nemulţumit, n-are decît să se plîngă la Consiliul Comisarilor Poporului sau la C.E.C. din Rusia, dar, atîta timp cît nu s-a revenit asupra dispoziţiei date, executarea ei este obligatorie. Sînt indignat mai cu seamă de faptul că rezervele — în valoare de miliarde — de pe insula Gutuevski au rămas neatinse. E o ruşine. Trebuie începută cu orice preţ evacuarea lor şi efectuată cu toată urgenţa. Trimiteţi de două ori pe săptămînă la Consiliul Comisarilor Poporului rapoarte exacte de ceea ce s-a făcut în mod practic pentru evacuare şi cîte vagoane au fost evacuate[60].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

101

CĂTRE SECRETARA CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI

Aici se află, după cît se vede, persoane care au fost invitate pentru *a l t ă* chestiune.

Nu putem să le dăm afară.

Dar vă sancționez cu mustrare atît pe d-ta cît și pe celelalte secretare: de o sută de ori vi s-a spus că trebuie să invitați *n u m a i* persoanele implicate în chestiunea respectivă.

Scrisă în martie-aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

102

CĂTRE L.A. FOTIEVA

Nu te-am „năucit", ci am fost prea îngăduitori cu d-ta.

1) Pune pe toate secretarele să semneze că au luat cunoștință că *în timpul ședințelor* C.C.P. le este permis să comunice numai prin bileţele şi le este interzis să stea de vorbă.

2) Afișează o dispoziție în acest sens la secretariat.

Scrisă nu mai devreme de martie 1918 — nu mai tîrziu de septembrie 1919

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

103

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI AL COMUNEI DE MUNCĂ DIN PETROGRAD

Președintelui Consiliului Comisarilor Poporului al Comunei de muncă din Petrograd

Potrivit celor declarate de dv. la telefon, așteptăm ca detașamentele de gardiști roșii, fie ele și puține la număr, care au pătruns în Finlanda împotriva voinței autori-

www.dacoromanica.ro

tăţilor sovietice să fie rechemate imediat şi în mod categoric. Insistăm ca Consiliul Comisarilor Poporului al Comunei din Petrograd să adopte o hotărîre formală în acest sens. Vă rugăm insistent să ne comunicaţi de îndată textul complet al acestei hotărîri.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 1 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după textul blanchetei de telegramă

104

CONVORBIRE PRIN FIR DIRECT CU V.V. KUIBÎŞEV

La aparat Kuibîşev, preşedintele Sovietului de deputaţi din Samara.

Tovarăşe Lenin, la Orenburg dutoviştii au ridicat iarăşi capul. S-a primit un raport în care se arată că detaşamente de cazaci atacă la 20 de verste de oraş. Ileţkul este încercuit de cazaci, care mobilizează toate staniţele şi comit bestialităţi fără seamăn; au ucis trei membri ai comitetului executiv, precum şi pe Zaharov, preşedintele secţiei căzăceşti a Sovietului. Burghezia din Orenburg participă din plin la asemenea acte. Orenburgul cere Consiliului Comisarilor Poporului să-i dea ajutor pentru lichidarea completă a acţiunii aventuriste a lui Dutov, căci altfel se creează din nou o blocadă şi cei 12 000 000 de locuitori ai ţinutului Turkestan sînt ameninţaţi să moară de foame. Un detaşament trimis din Orenburg la Ileţk a fost încercuit şi în întregime nimicit; se pare că Ţvilling, comisarul guvernului, a fost ucis. Samara îşi încordează toate forţele spre a veni în ajutor Orenburgului, dar pentru lichidarea definitivă a forţelor dutoviste nu sînt suficiente forţele locale, ci e neapărată nevoie de ajutor de la centru. Am terminat. Aştept răspuns.

Voi lua deîndată măsuri pentru înştiinţarea imediată a departamentului apărării şi pentru trimiterea de ajutoare.

Lenin

Scrisă între 2 şi 4 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară la 26 ianuarie 1935, în ziarul „Pravda" nr. 25

Se tipăreşte după manuscris.

www.dacoromanica.ro

105

CĂTRE L.I. KARPOV ŞI G.I. PETROVSKI

Tovarăşului Karpov şi tovarăşului Petrovski
(sau Laţis)

5.IV.1918

Tovarăşii pielari ne roagă să examinăm chestiunea dizolvării consiliilor raionale şi să elaborăm proiectul unei telegrame care să fie adresată Sovietelor de deputaţi locale cu indicaţia ca ele să nu se mai amestece în treburile consiliilor şi să revină asupra dizolvării lor.

Vă rog foarte mult să-i ajutaţi[61].

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

106

TELEGRAMĂ ADRESATĂ C.E.C. AL SOVIETELOR DIN SIBERIA

Aprob întru totul rezoluţia Comitetului Executiv Central al Sovietelor din Siberia[62]. Vă sfătuiesc să faceţi provizii de produse alimentare şi de altă natură, chiar şi prin efectuarea de rechiziţii, pentru a organiza serios apărarea. Astăzi urmează să începem tratativele cu ambasadorii[63]. E limpede că acum nu trebuie să dăm crezare nici unor asigurări şi că singura garanţie serioasă pentru noi este o solidă pregătire militară.

Lenin

Scrisă la 5 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după o copie dactilografiată

107

CĂTRE C.E.C. AL SOVIETELOR DIN SIBERIA

Am primit raportul lui Iakovlev[64]. Aprob planurile de pregătire şi mobilizare. Dacă inamicul înaintează, opuneţi-i rezistenţă. Am trimis raportul la Comisariatul poporului pen-

www.dacoromanica.ro

tru probleme militare. Ne vom strădui să vă ajutăm băneşte, deşi avem de făcut faţă unor dificultăţi extraordinare.

Vă rog să mă informaţi mai des.

Lenin

Scrisă la 6 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

108

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. E. GUKOVSKI

Oficială. Urgentă

Petrograd
Banca de Stat, lui Gukovski
sau lui Spunde, pentru Gukovski

Sînt extrem de indignat că venirea dv. întîrzie. Finanţele, politica bancară au mult de suferit din această cauză. Răspunderea o să cadă asupra dv.

Insist să veniţi cît mai curînd aici şi să treceţi numaidecît la punerea în ordine a finanţelor şi a băncilor.

Lenin

Scrisă la 7 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

109

CĂTRE I.M. SVERDLOV ŞI S.P. SEREDA

8.IV.1918

Tovarăşilor Sverdlov
şi Sereda

Aducătorul prezentei scrisori, tov. Harlov, a lucrat 11 luni în Sovietele ţărăneşti din gubernia Pskov. El este agronom, cu 5 ani de practică în meserie. Este membru al partidului bolşevic din 1905 (în Petrograd se află înregistrat, în Vasilievski-ostrov, din martie 1917). Vă rog să staţi de vorbă

www.dacoromanica.ro

cu el despre Comisariatul poporului pentru agricultură, despre felul cum se desfăşoară munca şi despre eventuala lui numire într-un post în cadrul acestui comisariat.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

110

CĂTRE D.P. BOGOLEPOV ŞI A.D. ŢIURUPA

10.IV.1918

Tovarăşului Bogolepov
(adjunct al comisarului poporului pentru finanţe)
Tovarăşului Ţiurupa
(sau tovarăşului Briuhanov)

Aducătorii acestei scrisori, reprezentanţi ai Sovietului gubernial *Pskov*, n-au reuşit pînă acum să obţină ajutorul, *în alimente* şi în bani, de care au absolută nevoie. Situaţia guberniei Pskov (în special din cauza invaziei germane; a fost ocupat *cam 1/9 din teritoriul ei)* este desperată. Vă rog foarte mult să vă gîndiţi prin ce măsuri extraordinare i-aţi putea ajuta şi să-mi daţi telefon, ca să le discutăm.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

111

*CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU JUSTIŢIE

Rog pe membrii colegiului justiţiei să vină la mine (ar fi de dorit să vină *toţi*; asupra zilei şi orei o să ne înţelegem noi) ca să discutăm

1) ce anume s-a făcut pentru editarea Colecţiei de legi şi dispoziţii,

2) — pentru codificare,

www.dacoromanica.ro

3) — pentru o judecată mai rapidă şi sentinţe mai necruţătoare în procesele intentate burghezilor, delapidatorilor etc.,

4) — pentru propaganda juridică în rîndurile populaţiei, ale muncitorilor şi ale ţăranilor săraci

(a) prin presă;

(b) prin conferinţe (sau prelegeri etc.),

5) — pentru atragerea celor săraci la procese (ca asesori) şi la anchete,

6) — pentru folosirea forţelor aflate la dispoziţia lui Şreider şi a altora.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 15 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

112

CĂTRE ORGANIZAŢIILE SOVIETICE ŞI MUNCITOREŞTI DIN RÎBINSK[65]

Relatările făcute de tov. Dîrenkov cu privire la măsurile luate de el la Rîbinsk pentru întărirea disciplinei în muncă, pentru sprijinirea lui de către muncitori mi-au arătat că tovarăşii din acest oraş au pornit cum se cuvine la rezolvarea celor mai importante şi mai stringente sarcini ale momentului actual, şi eu rog pe reprezentanţii Puterii sovietice şi ai organizaţiilor muncitoreşti din Rîbinsk să primească urările mele de a munci cu şi mai multă rîvnă şi de a obţine, pe acest tărîm, succese şi mai însemnate.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Vladimir Ulianov (Lenin)

Scrisă nu mai devreme de 15 aprilie 1918

Publicată la 16 (29) mai 1918, în ziarul „Izvestiia Sovietului de deputaţi ai muncitorilor, ţăranilor şi soldaţilor din Rîbinsk" nr. 105

Se tipăreşte după textul apărut în ziar

www.dacoromanica.ro

113

CĂTRE S. P. SEREDA

1) Ai fost la Reazan?
2) Ce se aude cu Kolegaev & Co.?[66]
3) Cum staţi cu seminţele? [7]

Scrisă la 16 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

114

CĂTRE D.P. BOGOLEPOV ŞI I.E. GUKOVSKI

16.IV.1918

Tovarăşilor Bogolepov şi Gukovski

Vă trimit un proiect de lege cu privire la acţiuni. Vă rog ca *neapărat* şi *imediat*

1) să-l discutaţi,

2) să faceţi îndreptările *pe care le credeţi de cuviinţă*,

3) să atrageţi *numaidecît* la discutarea lui pe specialiştii pe care-i cunoaşteţi (cereţi-le avizul; cel mai bine ar fi să şi-l dea în scris); pot fi *solicitaţi* şi profesorii să dea referate,

4) toate astea trebuie făcute *p î n ă m î i n e*, fiindcă mîine, 17.IV, în şedinţa Consiliului Comisarilor Poporului, urmează *s ă s a n c ţ i o n ă m* decretul [8].

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

115

TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREŞEDINTELUI SOVIETULUI DIN NIJNI NOVGOROD

Nijni Novgorod
Preşedintelui Sovietului de deputaţi

Potrivit unei declaraţii a comisarului poporului pentru finanţe, se fac dificultăţi reviziei generale a Băncii de

www.dacoromanica.ro

Stat, care a fost instituită de el şi de organele de control. Vă cer să daţi posibilitatea să se efectueze o revizie completă, amănunţită a Băncii de Stat şi să acordaţi tot sprijinul revizorilor trimişi în acest scop. Vă rog să mă informaţi telegrafic dacă s-a acordat deplină posibilitate organelor de revizie să-şi îndeplinească misiunea încredinţată*.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 17 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după textul consemnat de I.E. Gukovski şi completat şi semnat de V.I. Lenin

116

TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREŞEDINTELUI SOVIETULUI DIN SIMBIRSK**

Simbirsk
Preşedintelui Sovietului de deputaţi

Comunicaţi-mi telegrafic împrejurările şi condiţiile în care s-a făcut alegerea de preşedinte la seminarul pedagogic ciuvaş de fete şi la cel de băieţi. Mă interesează ce s-a întîmplat cu inspectorul Ivan Iakovlevici Iakovlev, care timp de 50 de ani a muncit pentru luminarea naţiunii ciuvaşe şi a avut de suferit o serie de persecuţii din partea ţarismului. Cred că el nu trebuie îndepărtat de la o activitate căreia i-a închinat întreaga lui viaţă[69].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 20 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară la 19 ianuarie 1928, în ziarul „Proletarskii Puti" (Ulianovsk) nr. 16

Se tipăreşte după manuscris

* Textul de la cuvintele „Vă rog să mă informaţi" şi pînă la sfîrşit este scris de V.I. Lenin. — *Nota red.*

** În partea de sus a prezentului document, V.I. Lenin a menţionat: „Această telegramă se expediază în contul *meu*". — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

117

CĂTRE MICUL CONSILIU AL COMISARILOR POPORULUI[70]

21.IV.1918

Către Micul Consiliu

În legătură cu reorganizarea Crucii Roşii, de care am luat cunoştinţă prin V.M. Bonci-Bruevici, vă sfătuiesc insistent

1) să cereţi explicaţii *în scris*
   (a) de la toţi membrii comitetului (§ 3, capitolul I),
   (b) de la toate instituţiile care *trebuiau* să trimită reprezentanţi, —
— lămuriri cu privire la data cînd s-a ţinut şedinţa de comitet, locul unde se află procesele-verbale etc.

Trebuie nu numai să admonestaţi, *dar şi să daţi în judecată* pentru neexecutarea decretului o serie de persoane (care trebuie identificate).

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

118

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI P.F. VINOGRADOV

Arhanghelsk
Comitetul executiv gubernial, pentru Vinogradov

Comisarul Ţiurupa mi-a arătat telegrama (înregistrată la nr. 1 192) pe care i-aţi trimis-o la 21.IV şi în care o dispoziţie dată de organul central al Puterii sovietice este calificată de dv. drept absurdă.

Pentru aceasta vă sancţionez în mod oficial cu mustrare şi vă atrag atenţia că, dacă nu vă retrageţi această expresie nepermisă, voi pune problema dării dv. în judecată; căci, pentru a fi de bună credinţă atunci cînd îi învăţăm

www.dacoromanica.ro

pe muncitori şi pe ţărani regulile disciplinei, trebuie să începem prin a ne însuşi noi înşine asemenea reguli.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă nu mai devreme de 21 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară parţial în 1940, în revista „Bolşevik" nr. 3

Publicată în întregime în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

119

CĂTRE G.V. CICERIN

22.IV.1918

Tovarăşe *Cicerin*,

Aducătorul prezentei scrisori, ofiţerul francez de Lubersac, vă va relata unele lucruri în legătură cu situaţia militară şi moralul unei părţi din trupele noastre. El a văzut totul cu ochii săi şi, ca specialist, poate să-şi dea bine seama de cele observate. Este absolut necesar să staţi de vorbă cu el*.

Al dv., *Lenin*

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris
Tradus din limba franceză

120

*CĂTRE CONGRESUL DE LA TAŞKENT AL SOVIETELOR DIN ŢINUTUL TURKESTAN, CĂTRE CONSILIUL COMISARILOR POPORULUI DIN ŢINUTUL TURKESTAN, PENTRU IBRAGHIMOV ŞI KLEVLEEV[71]

Puteţi fi siguri, tovarăşi, că Consiliul Comisarilor Poporului va sprijini autonomia ţinutului dv. pe baze sovietice. Salutăm iniţiativa dv. şi sîntem pe deplin convinşi că veţi crea în întregul ţinut o reţea de Soviete şi veţi acţiona în strînsă legătură cu Sovietele existente.

* Vezi şi *V.I. Lenin*. Opere complete, vol. 37, Bucureşti, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 56. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

Vă rugăm să trimiteţi la noi, la Moscova, comisia pentru convocarea Congresului de constituire a Sovietelor, pe care aţi început s-o organizaţi, ca să rezolvăm împreună chestiunile legate de precizarea raporturilor dintre organul împuternicit al ţinutului dv. şi Consiliul Comisarilor Poporului.

Salutăm congresul dv. şi sperăm că el îşi va îndeplini cu cinste sarcinile pe care i le pune în faţă istoria.

Moscova, 22 aprilie 1918

Lenin şi *Stalin*

„Pravda" nr. 81 şi „Izvestiia C.E.C. din Rusia" nr. 83 din 26 (13) aprilie 1918

Se tipăreşte după o copie dactilografiată

121

CĂTRE G.V. CICERIN

Tovarăşului **Cicerin**

Nu s-ar putea „pregăti", cu prilejul sosirii lui Mirbach, o interpretare a constituţiei noastre în sensul că *ambasadorii* prezintă scrisorile de acreditare preşedintelui C.E.C. din Rusia?

Lenin

Scrisă înainte de 23 aprilie 1918

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

122

TELEGRAMĂ ADRESATĂ C.E.C. AL SOVIETELOR DIN SIBERIA

23.IV.1918

Irkutsk

C.E.C. al Sovietelor din Siberia

Răspund la cererea dv. în legătură cu banii, şi în special lui Prokopiev. Am cerut azi informaţii. Petersburgul dă Siberiei 150 000 000 de ruble săptămînal, iar

www.dacoromanica.ro

în ultima săptămînă a dat 180 000 000, dintre care 15 000 000 la Celeabinsk, 15 000 000 la Tomsk, 40 000 000 la Omsk, 55 000 000 la Irkutsk şi 15 000 000 la Barnaul.

Peste această cotă au primit: Irkutskul 200 000 000 de ruble, iar Tomskul 220 000 000.

Gîndiţi-vă cît vă mai trebuie peste aceste sume, verificaţi calculele şi răspundeţi-mi indicînd precis scopurile[72].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI *Se tipăreşte după manuscris*

123

CĂTRE A.I. RÎKOV

Puneţi cît mai curînd în discuţia Consiliului economic superior problema înlocuirii vechilor bani de hîrtie prin alţii noi: Gukovski nu este de acord, şi eu cred că chestiunea trebuie urgentată[73].

Care-i părerea d-tale?

Scrisă la 23 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI *Se tipăreşte după manuscris*

124

CĂTRE V.M. ALTFATER

25.IV.1918

Tovarăşului Altfater

Aducătorul prezentei scrisori, tov. Şotman, este un vechi membru de partid, pe care-l cunosc personal cît se poate de bine şi care merită toată încrederea.

Lenin

www.dacoromanica.ro

Această scrisoare servește tovarășului Șotman și drept *permis de intrare.*

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI — *Se tipărește după manuscris*

125

CĂTRE BIROUL DE PRESĂ DE PE LÎNGĂ C.C.P.

27.IV.1918

Către Biroul de presă
Tovarășe Akselrod,

Vă rog foarte mult să ajutați pe aducătorul prezentei scrisori, tov. Gomberg, să adune toate materialele (tipărite) în legătură cu revoluția noastră. Este o chestiune de mare importanță *publică*, fiindcă de ea depinde informarea Americii și a întregii lumi.

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI — *Se tipărește după manuscris*

126

RĂSPUNS DAT, PRIN FIR DIRECT, DELEGAȚIEI PENTRU TRATATIVE DE PACE DE LA KURSK

Voi da dispoziție numaidecît să vi se trimită un post de radio și îi voi cere lui Karahan să controleze cînd a plecat curierul ucrainean.

În afară de asta, vă sfătuiesc să trimiteți un parlamentar sau, și mai bine, mai mulți parlamentari în cîteva puncte ale Frontului ucrainean, în apropiere de Kursk, pentru a anunța sosirea delegației și a face propunerea de încetare a ostilităților[74].

Scrisă la 29 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII — *Se tipărește după manuscris*

www.dacoromanica.ro

127

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO[75]

Rostov pe Don
Ordjonikidze, comisar extraordinar,
pentru Antonov

Vă rog insistent să nu interveniţi în chestiunea trimiterii de parlamentari şi să ajutaţi prin toate mijloacele la încetarea cît mai grabnică a ostilităţilor. Delegaţia noastră pentru tratative de pace, formată din Stalin, Racovski şi Manuilski, a şi ajuns la Kursk.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 29 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1928, în cartea: V.A. Antonov-Ovseenko. „Însemnări despre războiul civil", vol. 2, Moscova-Leningrad

Se tipăreşte după manuscris

128

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.G. ŞAUMIAN[76]

Baku
Sovietul de deputaţi
Pentru Şaumian

Am primit azi scrisoarea trimisă de d-ta la 13.IV, prin Boiţov. Răspunde-mi prin fir direct, prin Astrahan sau prin Kuşka şi Taşkent, dacă ai primit această telegramă a mea, dacă Kobozev a sosit şi care este situaţia acolo, la dv., în momentul de faţă.

Lenin

Scrisă la 29 aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1957, în cartea „Bolşevicii în luptă pentru victoria revoluţiei socialiste în Azerbaidjan", Baku

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

129

CĂTRE RAYMOND ROBINS[77]

30.IV.1918

Dragă mister Robins,

Vă sînt foarte recunoscător pentru scrisoarea dv. Sînt convins că noua democraţie, democraţia proletară, se va instaura în toate ţările, va sfărîma toate obstacolele ce-i stau în cale şi va înlătura sistemul imperialist-capitalist atît în Lumea veche cît şi în Lumea nouă.

Cu cordiale salutări şi mulţumiri.

Al dv. devotat, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în limba rusă în 1957, în cartea „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.", vol. I

Se tipăreşte după manuscris
Tradusă din limba engleză

130

CĂTRE A.D. ŢIURUPA

Tovarăşului *Ţiurupa*

Sapronov de la Sovietul *gubernial* Moscova îmi scrie despre situaţia catastrofală a aprovizionării în gubernia Moscova şi insistă asupra necesităţii de a mări cantităţile repartizate. Să se stabilească măcar o raţie minimă. Să se accelereze repartizarea pentru ţărani, altfel *vor consuma tot grîul de sămînţă* şi *nu-şi vor mai ara pămînturile.*

Ce se poate face? Ce s-a făcut pînă acum?

Lenin

Scrisă nu mai devreme de luna aprilie 1918

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

131

CĂTRE P.P. MALINOVSKI[78]

De ce, în ciuda decretului Consiliului Comisarilor Poporului şi neţinîndu-se seama de lipsa de lucru (şi de ziua de 1 Mai),

n-au fost începute la Moscova lucrările

1) pentru scoaterea *în bune condiţii* a monumentelor ţariste?
2) pentru scoaterea vulturilor imperiali?
3) pentru pregătirea a *sute* de inscripţii (revoluţionare şi socialiste) care să fie aşezate pe *toate* clădirile publice?
4) pentru aşezarea de *busturi* (fie şi provizorii) ale unor mari revoluţionari?

Scrisă între 1 şi 13 mai 1918

Publicată pentru prima oară la 20 aprilie 1963, în ziarul „Sovetskaia Kultura" nr. 49

Se tipăreşte după manuscris

132

TELEGRAMA ADRESATĂ LUI V.N. ANDRONNIKOV, LA DIRECŢIA REGIONALĂ A ÎNTREPRINDERILOR NAŢIONALIZATE DIN URAL

Ekaterinburg
Direcţia regională
Pentru Andronnikov

Zvonurile despre o denaţionalizare a minelor din regiunea Bogoslovsk sînt o născocire absurdă[79].

Lenin

Scrisă la 2 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1927, în cartea „Clasa muncitoare din Ural în anii războiului şi ai revoluţiei", vol. III, Sverdlovsk

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

133

CĂTRE C.C. AL P.C. (b) DIN RUSIA[80]

1) Propunerea tovarăşilor Spiridonova şi Karelin este ca eserilor de stînga să le revină, în deplină şi efectivă posesiune, Comisariatul poporului pentru agricultură, iar bolşevicii să-şi menţină acolo doar o reprezentanţă politică.

2) Tovarăşii Spiridonova şi Karelin îşi întemeiază o asemenea propunere pe afirmaţia că în activitatea Comisariatului pentru agricultură domneşte acum dezordinea, că pentru eserii de stînga e imposibil să lucreze în actualele condiţii, că ei vor fi cu toţii nevoiţi să demisioneze, pentru că şi aşa „sînt daţi afară" etc.

3) Consfătuirea (lui Lenin cu bolşevicii din colegiul agriculturii) prezintă spre rezolvare Comitetului Central al partidului problema ridicată de eseri. În ce o priveşte, consideră că considerentele invocate de eseri sînt lipsite de temei şi că propunerea lor este inacceptabilă*.

Scrisă la 3 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

134

CĂTRE D.I. KURSKI

Trebuie prezentat *imediat*, cu o promptitudine demonstrativă, un proiect de lege care să prevadă că mita (luarea de mită, coruperea, traficul de influenţă etc. etc.)

se pedepseşte cu **cel puţin** zece ani de închisoare şi, în afară de aceasta, cu zece ani de muncă silnică[81].

Scrisă la 4 mai 1918

Publicată pentru prima oară la 7 noiembrie 1928, în „Krasnaia Gazeta" nr. 260

Se tipăreşte după manuscris

* Textul punctului 3 este scris de V.N. Meşcereakov. Documentul este semnat de V.N. Meşcereakov, S.P. Sereda şi N.M. Petrovski. — *Nota. red*

www.dacoromanica.ro

135

PROIECT DE RADIOGRAMĂ CĂTRE DELEGAŢIA PENTRU TRATATIVE DE PACE DE LA KURSK

În Ucraina s-a produs o lovitură de stat[82].

O completă restaurare a puterii burghezo-moşiereşti.

Rostov pe Don a fost ocupat de germani[83].

Englezii ameninţă cu o invazie a lor şi a japonezilor.

Germanii cer ca fortul Ino să-l ocupe finlandezii şi ca şoseaua Murmansk să le fie cedată lor, pentru lupta împotriva englezilor[84].

La noi are loc o consfătuire extraordinară a Comitetului Central în legătură cu toate aceste probleme[85].

Politica dv. trebuie să constea în a grăbi din răsputeri încheierea armistiţiului şi a păcii, bineînţeles cu preţul unor noi anexiuni.

Scrisă la 6 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1929, în „Culegeri din Lenin", vol. XI

Se tipăreşte după manuscris

136

CĂTRE A.D. ŢIURUPA[8]

Trebuia să încheiaţi un proces-verbal, în care să arătaţi că cei de acolo au refuzat să-i primească pe revizori, şi să-mi cereţi mie să-i *defer justiţiei*.

Scrisă la 7 sau 8 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

137

CĂTRE G.V. CICERIN

Tovarăşului Cicerin:

Dar n-ar fi totuşi cazul să trimitem *imediat* la Kiev o delegaţie?

www.dacoromanica.ro

Eu cred că *da*. N-are rost să aşteptăm garanţii formale din partea germanilor, fiindcă declaraţia lor este de fapt o garanţie, şi orice pierdere de timp este în avantajul lor şi *în dauna noastră*[87].

Scrisă la 8 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

138

TELEGRAMĂ ADRESATĂ C.E.C. AL SOVIETELOR DIN SIBERIA

Irkutsk
C.E.C. al Sovietelor din Siberia
O copie tovarăşului Prokopiev

Prokopiev şi alţii îl năpădesc cu depeşe pe Larin, cerîndu-i bani.

Vă fac cunoscut că la telegrama mea din 23.IV, în care dădeam cifre exacte, n-am primit răspuns*. Consider că e inadmisibil să nu primesc răspuns în care să se arate în ce scopuri au fost cheltuite sute de milioane şi de ce mai este nevoie de bani în plus şi de cît anume.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 8 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

139

CĂTRE A.D. ŢIURUPA[88]

Tovarăşului *Ţ i u r u p a*,
comisar al poporului pentru aprovizionare

Aducătorul prezentei scrisori, Andrei Vasilievici *Ivanov*, este muncitor la uzinele Putilov (cunoscut de Şleap-

* Vezi volumul de faţă, documentul 122. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

nikov şi avînd vechi state *în partid*, încă din vremea ţarismului).

I-am vorbit despre decretul de ieri şi despre hotărîrea ca Comisariatul pentru problemele muncii să mobilizeze de urgenţă pe muncitori. I-am expus părerea mea:

dacă *cei mai buni* muncitori din Petersburg nu vor forma *prin recrutare* o armată muncitorească sigură de 20 000 de oameni pentru a porni o campanie *militară* disciplinată şi necruţătoare împotriva burgheziei săteşti şi a şperţarilor, vom fi ameninţaţi de foamete şi revoluţia va merge inevitabil spre pieire.

Te rog să-i confirmi tovarăşului cele spuse de mine şi să-i dai o scurtă declaraţie în sensul că acorzi acestor detaşamente împuterniciri depline, exact în aceleaşi condiţii.

Te rog foarte mult să-i dai în mînă o asemenea declaraţie, *pentru a fi citită la Petrograd*, şi să-i înapoiezi scrisoarea de faţă.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului

Scrisă la 10 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după o copie dactilografiată

140

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.V. LUNACEARSKI

13 mai 1918

Petrograd

Smolnîi

Tovarăşului Lunacearski,
comisar al poporului pentru învăţămînt

Sînt uimit şi indignat de inactivitatea d-tale şi a lui Malinovski în ceea ce priveşte pregătirea unor bune citate şi inscripţii care să fie aşezate pe clădirile publice din Petersburg şi din Moscova*.

* Vezi volumul de faţă, documentul 131. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

Nikolai Rozenfeld cere să i se dea o comandă pentru decorarea unor clădiri publice. Te rog să prezinţi concluziile d-tale.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

141

CĂTRE S.G. ŞAUMIAN

Dragă tovarăşe Şaumian,

Îţi mulţumesc din suflet pentru scrisoare. Sîntem încîntaţi de politica dv. fermă şi categorică. Dacă veţi şti să o îmbinaţi cu o diplomaţie foarte precaută, care e dictată în mod indiscutabil de actuala situaţie extrem de grea, vom învinge.

Dificultăţile sînt de-a dreptul imense. Ceea ce ne salvează *deocamdată* sînt *doar* contradicţiile, conflictele şi lupta dintre imperialişti. Învăţaţi să folosiţi aceste conflicte; *deocamdată* trebuie să învăţăm să fim diplomaţi[89].

Multe salutări şi cele mai bune urări d-tale şi tuturor prietenilor!

Al d-tale, *Lenin*

Scrisă la 14 mai 1918
Expediată la Baku

Publicată la 8 septembrie 1918, în „Buletinul Dictaturii Centrocaspicii şi al Prezidiului Comitetului Executiv Provizoriu" nr. 33

Se tipăreşte după textul apărut în „Buletin"

142

CĂTRE M.G. BRONSKI

Tovarăşe Bronski,

Aşadar, rămîne *bine* stabilit că

(1) la şedinţa de mîine cu germanii, *d-ta* iei primul cuvîntul (dintre ruşi nu vorbeşte *nici unul* înaintea d-tale)[90],

www.dacoromanica.ro

(2) mai întîi dai citire tezelor (iar apoi ţii un discurs, prezinţi un raport sau faci un comentariu),

(3) îmi arăţi tezele *mîine* înainte de şedinţă (adică dimineaţa, *înainte de orele 14*; după aceea eu plec).

Acest lucru e foarte important. El răspunde unei directive a C.C. şi a C.C.P. E obligatoriu!

Lenin

Scrisă la 14 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

143

CĂTRE RAYMOND ROBINS

14 mai 1918

Colonelului Robins

Scumpe domnule Robins,

Vă trimit alăturat un plan preliminar al relaţiilor economice dintre noi şi America. El a fost elaborat, în toate detaliile, de comisia pentru comerţul exterior de pe lîngă Consiliul economic superior[91].

Sper că acest plan are să vă fie de folos în convorbirile ce le veţi avea cu cei de la Ministerul Afacerilor Externe al Americii şi cu specialiştii americani în domeniul exportului.

Primiţi, vă rog, asigurarea profundei mele recunoştinţe.

Al dv. devotat, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în limba engleză, în 1920, în cartea „Russian-American relations. March, 1917 — March, 1920. Documents and papers", New York

În limba rusă a apărut pentru prima oară în 1957, în cartea „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.", vol. I

Se tipăreşte după textul cărţii „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S."

www.dacoromanica.ro

144

*CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR

16 mai 1918

Președintelui Consiliului militar superior

Consiliul militar superior este însărcinat să trimită parlamentari — prin respectivele autorități militare de pe front — în vederea încheierii unui armistițiu și a stabilirii liniei de demarcație pe Frontul de sud-est (de la Don). Pentru a da autorităților militare instrucțiunile necesare, vă facem cunoscut că la Harkov se află în momentul de față parlamentari de-ai noștri, în frunte cu șeful militar al detașamentelor de la Breansk, generalul de stat-major Sîtin, căruia i s-au dat instrucțiuni să caute să încheie un armistițiu general pe Frontul de la Voronej și pe cel de sud-est. Sînteți obligați să faceți totul pentru a obține un armistițiu, în special pe Frontul de sud-est (de la Don), cît mai repede, acceptînd, în cazul cel mai rău, să se ia drept bază și actuala dispoziție a forțelor militare.

Lui Sîtin i s-au dat indicații să ia legătură directă — prin comandamentul german — cu comandamentul nostru de pe Frontul de sud-est pentru coordonarea acțiunilor.

În același scop, Consiliul militar superior urmează să mențină prin toate mijloacele de care dispune legătura neîntreruptă atît cu Sîtin, cît și cu comandamentul nostru de pe Frontul de sud-est.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

145

CĂTRE G.V. CICERIN[92]

Tovarășului **Cicerin**:

După părerea mea, tratatul de la Brest nu ne poate împiedica să luptăm împotriva rebelilor piraţi (vase

www.dacoromanica.ro

comerciale înarmate) și trebuie *să găsim o formă* pentru a da cu forțele noastre maritime o ripostă armată rebelilor.

Lenin

Scrisă la 16 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

146

CĂTRE A.I. RÎKOV

Tovarășului *R î k o v*

Unde și cum ai dispărut?

1) Ai vorbit cu cooperativele *de credit?*

Care e rezultatul?

2) Dar cu ceilalți despre schimbarea banilor?

3) Am la mine un proiect al lui Grigoriev (în legătură cu înființarea unui birou de experți în problemele transporturilor maritime și fluviale).

După părerea mea, el ar trebui să fie aprobat imediat.

4) Tot el ne cere, ne imploră: *trimiteți-mi un comisar!* (la Direcția generală a transporturilor maritime și fluviale[93]). Ce-ar fi să-l numim pe Șleapnikov?

Scrisă la 17 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipărește după manuscris

147

SCHIMB DE BILETE CU A.D. ȚIURUPA

CĂTRE A.D. ȚIURUPA

1) Proiectul d-tale (de organizare a comisariatelor pentru aprovizionare) a fost adus la cunoștința *t u t u r o r* departamentelor?

2) Ia azi cuvîntul și cere ca această chestiune să fie înscrisă pe ordinea de zi pentru mîine.

3) Nu cumva în proiectul d-tale precumpănește formalismul birocratic? N-ar fi cazul ca în acest proiect să

www.dacoromanica.ro

figureze *repartizarea* unui detaşament de 25—50 de *muncitori* (cu recomandaţiile cele mai stricte) la *fiecare* comisariat pentru aprovizionare din guberniile *cerealiere*?[94]

RĂSPUNSUL LUI A. D. ŢIURUPA

1) Proiectul a fost dezbătut cu conducătorii organelor de aprovizionare din regiuni şi aprobat de Rîkov şi de Consiliul economic superior, în părţile lui care se referă la înfiinţarea Comisariatului poporului pentru aprovizionare (central).

2) Am să iau cuvîntul în legătură cu ordinea de zi.

3) Proiectul prevede organizarea comisariatelor pentru aprovizionare pe linia Sovietelor de deputaţi; aceste comisariate nu trebuie să aibă un aparat prea încărcat. Se poate introduce un paragraf cu privire la repartizarea a 20—50 de muncitori la fiecare comisariat din guberniile cerealiere, dar ei trebuie să facă parte din aparatul tehnic, în calitate de cadre care să fie trimise în plăşi.

Introducerea în componenţa comisariatelor a unui număr de lucrători atît de mare ar provoca proteste din partea organelor locale.

CĂTRE A.D. ŢIURUPA

Bineînţeles, nu *în componenţa* comisariatelor, ci în aceea a cadrelor de

1) agitatori,
2) controlori,
3) executanţi.

Scrise la 20 mai 1918

Publicate pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăresc după manuscris

148

CĂTRE A.D. ŢIURUPA

Trebuie întocmită o circulară a Comisariatului poporului pentru aprovizionare — sau, poate, mai bine un decret al Consiliului Comisarilor Poporului — în care să se explice cît se poate de amănunţit:

— că delegaţii comisariatelor vor fi admişi să lucreze

www.dacoromanica.ro

împreună cu comisarii guberniali pentru aprovizionare și *sub conducerea lor*;
— că nu e admisibil ca delegații comisariatelor să aibă o existență separată și să desfășoare diferite operații în mod izolat;
— că așa ceva ar duce în permanență la infiltrarea speculanților;
— că este cît se poate de dorit ca delegații comisariatelor să ajute și să participe la campania de agitație împotriva chiaburilor și speculanților, sub conducerea detașamentelor de agitatori ale comisariatelor guberniale pentru aprovizionare etc.

Toate acestea trebuie expuse cît se poate de amănunțit și într-o formă *cît mai populară* și apoi *tipărite*.

Scrisă la 20 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

149

CĂTRE V.D. BONCI-BRUEVICI

23 mai 1918

Tovarășului Vladimir Dmitrievici Bonci-Bruevici, directorul treburilor Consiliului Comisarilor Poporului

Întrucît n-ați răspuns la cererea mea insistentă de a-mi arăta pe ce bază mi-ați majorat salariul — cu începere de la 1 martie 1918 — de la 500 la 800 de ruble lunar și întrucît aici e vorba în mod evident de o majorare ilegală, care a fost hotărîtă de dv. în mod arbitrar, de comun acord cu secretarul Consiliului, Nikolai Petrovici Gorbunov, cu încălcarea directă a decretului Consiliului Comisarilor Poporului din 23 noiembrie 1917, sînteți sancționat cu admonestare severă[95].

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,
V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipărește după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

www.dacoromanica.ro

150

NOTĂ CĂTRE SECRETARĂ

Cheamă-l la telefon pe Ţiurupa (sau pe adjunctul lui), citeşte-i hîrtiile alăturate şi spune-i că insist să se trimită cîteva vagoane muncitorilor înfometaţi din aceste uzine[96].

Lenin

Scrisă la 24 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

151

CĂTRE A.A. IOFFE ŞI V.R. MENJINSKI

Tovarăşilor Ioffe şi Menjinski

24.V.1918

Dragi tovarăşi,

Am primit scrisorile dv. mînioase şi pesimiste (pe cea din 20.V am primit-o astăzi 24.V). O parte din acuzaţiile dv. îndreptate împotriva lui Cicerin mă privesc pe mine. De pildă, eu am fost cel care am insistat ca tezele cu privire la concesiuni să le trimitem *prin* germani, pentru ca ei să vadă cît de serios dorim noi să întreţinem legături economice efective. (Tezele au fost acceptate unanim, şi la elaborarea lor au participat şi Radek şi ceilalţi „absurdostîngişti".) Condiţiile de concesionare prezentate de noi sînt de aşa natură că ne vor aduce doar foloase dacă germanii le vor accepta.

Aprob întru totul politica dv., care a fost expusă în chip deosebit de amănunţit în scrisorile tov. Ioffe.

Cred că nemulţumirea dv. faţă de Cicerin este exagerată. Dar, *în orice caz*, sînt dispus să vă ajut şi vă rog să vă îndreptaţi eforturile spre modalităţile *practice* de îmbunătăţire a muncii. De aceea v-aş sfătui să formulaţi *precis* propuneri *concrete* (să-mi trimiteţi scurte copii *de pe părţile* strict practice din scrisori şi telegrame, căci

www.dacoromanica.ro

mi-e absolut imposibil să citesc totul). În acest caz promit să insist pentru punerea lor în aplicare și să controlez dacă au fost aplicate.

În ce fel să strămutăm *și mai mult* centrul de greutate în Berlin (sînt de acord să vă sprijin în această direcție) — asupra acestei chestiuni trebuie să chibzuiți și să propuneți măsuri *pline de tact* (N.B.) și *concrete*, *practice*. Eu am să iau toate măsurile *posibile* și am să insist ca ele să fie aplicate.

Dacă se poate face ceva pentru a se ajunge la o pace cu Finlanda, Ucraina și Turcia (aici e cheia), trebuie să facem totdeauna totul pentru aceasta (bineînțeles, fără *unele* anexiuni noi și despăgubiri nu se va obține așa ceva). Aș da *mult* pentru *a grăbi* încheierea unei asemenea păci.

Dar nici dv. nu trebuie să vă faceți nervi. Să perfecționezi diplomația (și să creezi una nouă) e un lucru greu. Festina lente*.

Multe salutări. Al dv., *Lenin*

P.S.

28.V. Am întîrziat și n-am mai prins curierul.

Cicerin mi-a prezentat textul notei pe care Ioffe a trimis-o, *în numele său personal*, guvernului german și în care consimte la cedarea flotei din Marea Neagră (adică la retragerea ei de la Novorossiisk la Sevastopol)[97] *numai* cu condiția încheierii unei păci cu Ucraina. Între timp guvernul nostru, într-o notă clară (care a fost comunicată prin radio și lui Ioffe), a considerat că e posibil să consimtă la retragerea vaselor la Sevastopol *în alte* condiții, și anume: 1) *pace pe toate* **trei** fronturile, adică și cu Ucraina și cu Finlanda și cu **Turcia**; 2) neanexarea Sevastopolului.

Cum a putut Ioffe să comită o asemenea greșeală? Cum a putut el „s-o lase așa de ieftin"? Cum a fost în genere cu putință ca, într-o problemă atît de importantă,

* Nu te pripi. — *Nota trad.*

www.dacoromanica.ro

să trimită o notă în *numele său personal*, fără să se consulte cu nimeni, eu nu înțeleg...

N. B. Trimiteți-ne „Arbeiterpolitik", „Sozialdemokrat"[98], care apare la Stuttgart, și alte asemenea publicații, toate *c o m p l e t e*, în cîte 5—10 exemplare.

Ați început să editați ceva materiale *legale* în limba germană? Ce anume? Ce planuri editoriale aveți și cînd porniți la treabă?

Cu salutări, *Lenin*

Expediată la Berlin

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

152

REZOLUȚIE PE UN RAPORT AL ȘEFULUI STATULUI-MAJOR AL FLOTEI

Dat fiind că situația este fără ieșire, lucru dovedit de militari competenți în materie, flota trebuie imediat distrusă.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 24 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1938, în revista „Morskoi Sbornik" nr. 6

Se tipărește după manuscris

153

CĂTRE S.G. ȘAUMIAN

Moscova, 24 mai 1918

Dragă tovarășe Șaumian,

Mă folosesc de această ocazie ca să-ți mai scriu cîteva cuvinte (ți-am mai trimis, nu de mult, o scrisoare, tot printr-o ocazie. Ai primit-o?[99]).

www.dacoromanica.ro

Orașul Baku se află, sub raport internațional, într-o situație grea. De aceea te-aș sfătui să încerci a încheia un bloc cu Jordania. Dacă acest lucru nu e posibil, atunci e necesar să manevrezi și *să întîrzii* cu luarea unei hotărîri pînă ce vă întăriți sub raport militar. E nevoie de o lucidă apreciere a situației și de o diplomație trează, pentru a tergiversa lucrurile — ia bine aminte.

Stabilește legătura prin radio și trimite-mi scrisori prin Astrahan.

Multe salutări! Al d-tale, *Lenin*

Expediată la Baku

„Buletinul Dictaturii Centrocaspicii și al Prezidiului Comitetului Executiv Provizoriu" nr. 33 din 8 septembrie 1918

Se tipărește după textul apărut în „Buletin"

154

CĂTRE A.G. ȘLEAPNIKOV

Tovarășului *Șleapnikov*

Comitetul Central a hotărît *să îndrepte cît mai multe* forțe ale partidului în domeniul aprovizionării.

Fiindcă, dacă nu învingem foametea în lunile ce vin, vom pieri *cu siguranță* și vom compromite *întreaga* revoluție.

Dv. trebuie să treceți *în mod temporar* la aprovizionare (menținîndu-vă calitatea de comisar al poporului pentru problemele muncii). Sînt convins că veți executa această directivă a Comitetului Central.

Cred că trebuie să mergeți în Cuban ca să ajutați organele de aprovizionare să scoată de acolo cereale.

Chiar azi trebuie să vă hotărîți și să vă înțelegeți cu Țiurupa.

Scrisă la 28 mai 1918

Se tipărește pentru prima oară, după manuscris

www.dacoromanica.ro

155

SCHIMB DE BILETE CU A. D. ŢIURUPA

V.I.! Cum a fost soluţionată chestiunea folosirii armatei în acţiunea de rechiziţionare a cerealelor? Iar dacă a fost soluţionată pozitiv, cum va fi ea formulată — × în sensul unei înţelegeri cu Comisariatul poporului pentru problemele militare sau în sensul că se va emite un decret?*

Toate acestea sînt foarte importante, pentru că astăzi a fost arestat Kudinski (pe cît se pare, de comisia tovarăşului Dzerjinski); activitatea noastră este ameninţată de o completă întrerupere.

A. Ţiurupa

× Tocmai în felul acesta. Chiar *astăzi* (din cabina mea) să-l chemi la telefon pe Troţki, astfel ca mîine el să pună *totul* în mişcare.

Chiar acum i-am scris lui Şleapnikov să plece în Cuban. Astăzi urmează să se înţeleagă cu d-ta. Te sfătuiesc să-l numeşti *chiar astăzi* delegat al Consiliului Comisarilor Poporului.

Stalin acceptă să plece în Caucazul de nod. Trimiteţi-l, căci cunoaşte condiţiile locale. Cu el şi Şleapnikov se va simţi bine.

A. Ţ.

Sînt întru totul de acord. Trimite-i pe amîndoi *astăzi.*

Scrise la 28 mai 1918

Publicate pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

156

CĂTRE N.P. GORBUNOV

Tovarăşului *Gorbunov*

Comunică-i lui Minkin că Sîzranul a fost luat de cehoslovaci[100]. Dar nu trebuie să ne lăsăm cuprinşi de panică. Forţele noastre se pregătesc să contraatace. Trebuie ca

* Subliniat de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

şi cei din Penza să se pregătească cu toată fermitatea şi energia. Dacă n-o să stăm cu mîinile în sîn, succesul ne este asigurat.

Scrisă la 29 mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

157

CĂTRE REDACŢIA ZIARULUI „IZVESTIIA C.E.C. DIN RUSIA"

30.V.1918

Către redacţia ziarului „*Izvestiia C.E.C. din Rusia*"

Aducătorii acestei scrisori sînt reprezentanţi ai Sovietului de deputaţi din Eleţ. Vă rog foarte mult să publicaţi în paginile ziarului un interviu cu ei. Este vorba de un judeţ model în ce priveşte introducerea ordinii, evidenţa *proprietăţilor cu culturi speciale* şi gospodărirea lor, precum şi în ce priveşte *reprimarea* burgheziei.

Cu salutări tovărăşeşti,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

158

CĂTRE A.I. RÎKOV

Tovarăşului *Rîkov*

Veinberg mi-a telefonat că la congresul consiliilor economice reprezentanţii „stîngii" au debitat tot soiul de prostii în legătură cu conducerea întreprinderilor şi că există pericolul de a se vota o hotărîre absurdă, prin care se limitează drepturile preşedinţilor consiliilor de conducere.

Ce s-a votat? Şi ce-i de făcut?[101]

Scrisă între 30 mai şi 2 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 19[illegible], în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

159

CĂTRE V.V. KURAEV[102]

1

E imposibil şi inadmisibil să plecaţi înainte de sosirea lui Measnikov şi înainte de a-i fi predat întreaga muncă.

La ce oră aţi primit ultimele ştiri din Penza şi de la cine anume? Cîte mii de cehi se aflau acolo şi cînd au pornit spre Samara? Cînd vine Measnikov, făceţi-i legătura telefonică cu mine. Ce garanţie există că informaţiile în legătură cu expediţia sînt exacte?

Lenin

2

Am primit chiar acum o telegramă de la Minkin, care mă roagă să-i trimit un tren ca să poată veni să prezinte raportul.

Insist ca el să se ducă la Penza, dacă cehii au părăsit oraşul, ca să ia în primire expediţia şi să-i verifice inventarul.

Lenin

Scrise la 31 mai 1918

Expediate la Ruzaevka

Publicate pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăresc după manuscris

160

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

31.V.1918

Tovarăşe Zinoviev,

Aducătorul prezentei scrisori este tovarăşul Bah, care are mandat din partea Direcţiei transporturilor din Siberia. Roagă să se grăbească livrarea şi expedierea în Siberia a 137 de automobile, pentru care secţia auto din Petrograd (Comuna din etrograd) a făcut cerere centrului auto să le scoată din acest oraş ca fiind nefolositoare.

www.dacoromanica.ro

Noi am hotărît ca *toate* autocamioanele să fie predate departamentului aprovizionării[103].

Cu salutări. Al d-tale, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

161

TELEGRAMĂ ADRESATĂ MUNCITORILOR DIN VÎKSA[104]

Kulebaki, linia Moscova-Kazan
Vîksa
Către Vedernikov

Am toată nădejdea că tovarăşii muncitori din Vîksa, punîndu-şi în aplicare minunatul lor plan de a porni în număr mare cu mitralierele ca să obţină cereale, vor proceda ca nişte adevăraţi revoluţionari, adică vor forma un detaşament bine selecţionat, alcătuit din oameni de nădejde, care nu se vor ţine de jafuri şi, în îndeplinirea misiunii lor, vor acţiona în deplin acord cu Ţiurupa, în numele cauzei comune, pentru a scăpa de foamete pe toţi cei aflaţi în suferinţă, iar nu pentru a se asigura doar pe ei.

Lenin

Scrisă la 31 mai 1918

Publicată pentru prima oară parţial la 2 iunie 1918, în ziarul „Izvestiia C.E.C. din Rusia" nr. 111

Se tipăreşte după manuscris

Publicată în întregime în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

162

CĂTRE SOCIALIŞTII INTERNAŢIONALIŞTI DIN AMERICA[105]

Trimit prin tovarăşul american Albert R. Williams salutul meu socialiştilor internaţionalişti din America. Sînt ferm convins că pînă la urmă revoluţia socială va

www.dacoromanica.ro

învinge în toate țările civilizate. Cînd ea va izbucni în America, va întrece cu mult pe cea din Rusia.

Scrisă în mai 1918

Publicată pentru prima oară în 1925, în revista „Ogonek" nr.4 (95)

În 1960 a fost publicată în cartea: Albert Riess Williams. „Lenin și Revoluția din Octombrie", Moscova

Se tipărește după textul cărții

163

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN PETROGRAD

Se va transmite: la Petrograd, la Smolnîi prin telefon*:

Întrucît cehoslovacii au tăiat calea ferată siberiană și, în urma întreruperii comunicațiilor, transporturile sînt grav amenințate, aprovizionarea cu alimente este serios periclitată.

Tov. Vladimirov cere insistent, și eu susțin cererea lui, ca Petrogradul să trimită de urgență la Moscova pe cei mai buni lucrători din domeniul aprovizionării. Acești lucrători, împreună cu puternice detașamente de muncitori, dintre cei aleși cu grijă, pot să salveze situația.

Nu tărăgănați lucrurile. Nu așteptați ajutor din afară. Faceți tot ce e cu putință pentru ca muncitorii din Petrograd să ia măsuri urgente.

Lenin

Scrisă la 2 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 19 1, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

164

CĂTRE A.A. IOFFE

2.VI.1918

Tovarășe Ioffe,

O să vină la dv. Sokolnikov, Buharin și, mi se pare, și Larin[106]. Mă folosesc de acest prilej pentru a vă preveni

* În partea de sus a acestui document, V.I. Lenin a scris: „Dacă această comunicare nu va putea fi transmisă imediat la Petrograd prin telefon, atunci să fie transmisa prin fir direct". — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

într-un fel. Acum mă aflu într-o ședință cu „drumeții" (fără Larin) și ascult discursuri în care se obiectează că „Ioffe încearcă să strămute Comisariatul pentru afacerile externe la Berlin".

Fricțiunile dintre dv. și Cicerin sînt folosite uneori — mai mult inconștient decît conștient — în sensul sau în direcția agravării lor.

Sînt convins că dv. veți fi destul de prudent și nu veți da prilej de agravare a lor. V-am urmărit cu atenție scrisorile și sînt ferm convins că aceste fricțiuni sînt lipsite de importanță (peste tot, în toate comisariatele, domnește haosul și neglijența, și acest rău poate fi remediat doar cu încetul). Cu răbdare și perseverență, aceste fricțiuni vor fi înlăturate. Cicerin este un lucrător excelent, iar dv. aplicați în deplină loialitate prevederile tratatului de la Brest și ați început, după părerea mea, să obțineți *de pe acum* unele succese — ceea ce înseamnă că aceste fricțiuni pot fi lesne înlăturate.

Dacă comercianții germani vor obține avantaje economice și vor înțelege că prin război nu pot căpăta *nimic* de la noi, căci vom arde *totul*, atunci politica dv. va înregistra și pe viitor succese. Materii prime putem să le dăm germanilor. În caz că e ceva important, trimiteți-mi mie o copie cu cerințele dv. precis formulate. Aranjează *cît de curînd* legătura prin fir direct.

Buharin este un om loial, dar a cam luat-o razna cu „absurdostîngismul" lui. Sokolnikov a început iar s-o scrîntească. Larin este un intelectual visător și face treabă de mîntuială. De aceea căutați să fiți cît se poate de prudent cu acești delegați foarte amabili și foarte distinși. Sokolnikov este un element foarte valoros, dar uneori (și asta se întîmplă tocmai acum) devine mare amator de paradoxuri și începe să bată cîmpii. Dacă nu sînteți precaut, riscați să vă facă necazuri. Iar Buharin de trei ori atît. Prenez garde!*

Sper că Krasin și Ganețki, ca oameni practici, o să vă ajute și totul se va aranja.

* — Fiți cu băgare de seamă! — *Nota trad.*

www.dacoromanica.ro

Vă mulţumesc pentru „adaosul“ la scrisoare. Aştept şi altele. Multe salutări.

Al dv., *Lenin*

P.S.

N.B.: Printre bolşevicii ruşi luaţi prizonieri de germani (Zivilgefangene*) era şi unul *Popov* din Bruxelles, capturat în Belgia. N-aţi putea să-l găsiţi şi să-l luaţi în serviciu?[107]

P.P.S. Căutaţi să trimiteţi cele alăturate în Elveţia, prin curier, iar nu prin poştă[108].

Expediată la Berlin

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

165

CĂTRE I.A. BERZIN SAU G.L. ŞKLOVSKI

2.VI.1918

Tovarăşului Berzin
sau tovarăşului Şklovski

Dragi prieteni,

Sînt uimit că pînă în prezent n-am primit nici o ştire de la dv.

Transmiteţi-i lui Guilbeaux cele alăturate[109].

Salutări lui Platten şi lui Gorter. Mi-ar face plăcere să primesc de la ei cîteva rînduri.

Aştept veşti.

Al dv., *Lenin*

Expediată la Berna

Publicată pentru prima oară la 21 ianuarie 1925, în ziarul „Pravda“ nr. 17

Se tipăreşte după manuscris

* — prizonieri civili. — *Nota trad.*

www.dacoromanica.ro

166

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.L. PANIUŞKIN

Tula
Sovietul gubernial
Pentru Paniuşkin

Sînt uimit că nu primesc ştiri. Comunicaţi-mi urgent ce cantităţi de cereale au fost colectate, cîte vagoane aţi expediat şi care e numărul speculanţilor şi chiaburilor arestaţi.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 3 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

167

PROIECTUL UNEI TELEGRAME ADRESATE LUI A.A. IOFFE LA BERLIN

Propun să i se trimită următorul răspuns:

Ambasadorului Ioffe i-au fost deja acordate, şi în repetate rînduri, împuterniciri depline, inclusiv aceea de a-l trimite pe Larin înapoi. Confirm aceste împuterniciri[110].

Lenin

Scris mai tîrziu de 4 iunie 1918

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

168

REZOLUŢIE PE O SCRISOARE A LUI N.I. SOLOVIOV[111]

Suma nu poate fi blocată, fiindcă acolo e *război*.

Să i se dea lui Şaumian dispoziţie pentru cheltuirea ei, indicîndu-i-se că trebuie să pună pe primul plan petrolul.

Scrisă la 5 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

169

SCHIMB DE BILETE CU A.D. ŢIURUPA[112]

Către **Ţiurupa**

Dată fiind agitaţia furibundă pe care o desfăşoară duşmanii şi „şovăielnicii" şi influenţa pe care ea o exercită asupra *muncitorilor* din Petrograd, Moscova şi din celelalte oraşe,

ar fi cazul să publicaţi (şi să difuzaţi, sub formă de foaie volantă, *în întreprinderi)* ceva în genul unei scrisori către muncitori, cărora să le spuneţi:

încearcă unii să vă înspăimînte —
cei şovăielnici seamănă panică —
se vorbeşte despre „aprovizionare cu alimente pe cont propriu" —
critică unii „centrul", aruncînd vina asupra altora —
ş.a.m.d.

Dar voi, muncitorii, să nu vă încredeţi în cei ce se văicăresc, în cei ce critică fără rost şi caută să semene panică,

ci să treceţi la fapte: *fiecare* întreprindere să ne trimită oameni de nădejde, de care *garantează*; o să le arătăm unde sînt piedicile şi care sînt greutăţile, *şi ei o să ne ajute.*

Veţi reuşi să ne daţi astfel de oameni?

RĂSPUNSUL LUI A.D. ŢIURUPA

Bine, vom reuşi. Acceptăm propunerea dv. şi o vom aduce la îndeplinire. Un mic grup de muncitori a ascultat o serie de comunicări ale noastre în legătură cu aprovizionarea (un fel de prelegeri) şi va pleca zilele acestea cu un reprezentant al nostru în zona guberniilor Tambov şi Voronej. Noi ne-am adresat

×

tuturor Sovietelor de deputaţi*, comitetelor bolşevice şi sindicatelor, cerîndu-le să ne dea oameni de nădejde.

* Subliniat de V. I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

tov. Ţiurupa:

× Sînt incluse aici şi comitetele de *întreprindere*, măcar cele din **marile** fabrici şi uzine? Acest lucru e deosebit de important.

Scrise la 7 iunie 1918

Publicate pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăresc după manuscris

170

CĂTRE A.D. ŢIURUPA

7.VI.1918

Tovarăşului Ţiurupa sau adjunctului său

Tovarăşe Ţiurupa,

Îţi trimit pe reprezentanţii Sovietului de deputaţi din Vîşni Volocek.

Acolo foametea capătă proporţii înspăimîntătoare. Trebuie să-i ajutăm de urgenţă prin toate mijloacele şi să le dăm numaidecît ceva.

Am şi discutat cu aceşti tovarăşi despre formarea de detaşamente şi despre sarcinile muncii de aprovizionare, dar trebuie să stai şi d-ta de vorbă cu ei.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

171

CĂTRE A.P. SMIRNOV

7.VI.1918

Tovarăşe Smirnov,

Aducătorii prezentei scrisori se interesează de alegerile în Soviete. Eu le-am spus că au oricînd dreptul de a revoca pe reprezentanţii lor.

Împărtăşiţi-le din experienţa dv. şi daţi-le indicaţii.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

172

TELEGRAMĂ ADRESATĂ AUTORITĂŢILOR DIN PORTUL NIJNI NOVGOROD

Urgent. Portul Nijni Novgorod
Cîte o copie la Saratov şi la Ţariţîn

Prin prezenta vi se ordonă să executaţi imediat şi fără discuţie toate ordinele şi dispoziţiile ce le veţi primi de la Stalin, împuternicit extraordinar al Consiliului Comisarilor Poporului.

Transmiteţi-i lui Stalin: toate ordinele şi dispoziţiile lui trebuie comunicate imediat, în copie, Direcţiei regionale a Volgăi, portul Nijni Novgorod.

Comunicaţi de urgenţă tuturor raioanelor conţinutul acestei telegrame.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 8 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după textul consemnat de un necunoscut şi corectat şi semnat de V.I. Lenin

173

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN[113]

8.VI.1918

Ţariţîn
Către Stalin, comisar al poporului

Am primit cele două telegrame ale d-tale. Am trimis la Direcţia generală a transporturilor maritime şi fluviale o telegramă în sensul dorinţei exprimate de d-ta.

Racovski mi-a comunicat ieri că germanii au înaintat la 14 verste sud de Bataisk. Şleapnikov a promis că va pleca azi.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

174

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN ŞI A.G. ŞLEAPNIKOV

Ţariţîn
Către Stalin şi Şleapnikov,
comisari ai poporului

Am primit cea de-a treia depeşă şi scrisoarea lui Stalin. Vom lua toate măsurile necesare. Ţiurupa spune că banii vor fi expediaţi neapărat mîine, iar în ce priveşte mărfurile s-a ordonat ca ele să fie încărcate astăzi. Trimiteţi trenuri marşrutizate cu triplă pază. Pe sabotori şi pe bandiţi arestaţi-i şi trimiteţi-i încoace.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 10 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

175

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.M. SVERDLOV

I s-a promis lui Ţiurupa că marţi materialul va fi dat la tipar[114]. Hotărăşte d-ta cu el. Acum eu nu mai am nici o încredere în eserii de stînga.

Lenin

Scrisă la 10 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

176

CĂTRE A.D. ŢIURUPA

10.VI.1918

Tovarăşului Ţiurupa sau adjunctului său

Aducătorii prezentei scrisori sînt tovarăşi de la uzinele din Malţevo (acolo lucrează vreo 20 000 de muncitori,

www.dacoromanica.ro

iar în districtul respectiv aproape 100 000). Situația alimentară este catastrofală.

Te rog să le asculți păsul și

(1) să iei măsuri urgente și să-i ajuți imediat, fie și în limitele minimului, dar să-i ajuți numaidecît;

(2) să atragi reprezentanți ai raionului Malțevo în Micul consiliu al aprovizionării;

(3) să depuneți toate eforturile pentru a organiza detașamente de muncitori din acest raion.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

177

RĂSPUNS PRIN FIR DIRECT LUI A.A. IOFFE

La aparat Lenin.

În ce ne privește, vom lua măsuri energice atît pentru transferarea navelor la Sevastopol, cît și pentru încetarea oricăror acțiuni militare din partea noastră. Repet: vom face tot ce va fi cu putință. Continuați să duceți cu energie, răbdare și perseverență politica dv. de pînă acum[115].

Lenin

Scris între 10 și 15 iunie 1918

Publicat pentru prima oară în 1957, în cartea „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.". vol. I

Se tipărește după manuscris

178

CĂTRE A.D. ȚIURUPA

11.VI.1918

Tovarășului Țiurupa sau adjunctului său

Tovarășe Țiurupa,

Aducătorii prezentei scrisori sînt reprezentanți ai uzinei din Breansk. Cum ieri d-ta (sau tov. Sviderski) te-ai

www.dacoromanica.ro

înțeles bine cu tovarășii din Malțevo, sînt convins că și cu aceștia ai să te înțelegi. Te rog insistent să-i primești imediat și să faci și pentru ei tot ce-ți stă în putință.

Salutări! Al d-tale, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII — *Se tipărește după manuscris*

179

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

Petrograd
Smolnîi
Către Zinoviev

Nu-mi amintesc să fi dat dezlegare pentru luarea legăturilor cu Omskul.

Am să mă informez la Podbelski.

Te sfătuiesc să nu cauți să închei nici un fel de tranzacții directe sau indirecte cu contrarevoluționarii de la Omsk[116].

Lenin

Scrisă la 11 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI — *Se tipărește după manuscris*

180

COMPLETARE LA O TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.S. IAKUBOV, I.V. STALIN ȘI A.G. ȘLEAPNIKOV

De primă urgență

În legătură cu aprovizionarea

Țaritîn. Comitetul regional extraordinar pentru aprovizionare

1) pentru Iakubov
2) „ Stalin
3) „ Șleapnikov

Date fiind evenimentele de la Samara și Omsk, întreruperea traficului feroviar pe linia Perm-Veatka, precum și totala lipsă

www.dacoromanica.ro

de informaţii în legătură cu situaţia transporturilor pe linia Perm—Ekaterinburg—Tiumen, care au izolat complet Siberia, fără să mai aşteptăm consimţămîntul dv. vă trimitem, cu vaporul, din Veatka şi Ufa tehnicienii despre care v-am vorbit în telegrama noastră nr. 363. Vă rog să-i primiţi, să le daţi imediat de lucru şi să-i repartizaţi la centrele de colectare şi, dacă e nevoie, la punctele de expediere şi de dirijare a cerealelor. Printre cei trimişi sînt oameni capabili, care ar fi foarte potriviţi pentru o muncă tehnică la centru, la Comisia regională extraordinară pentru aprovizionare, precum şi buni organizatori pentru colectarea de cereale pe teren. Consider că folosirea acestor oameni, pentru a căror probitate sînt gata să-mi asum răspunderea, este necesară şi inevitabilă, întrucît forţe tehnice mai mari şi mai bune decît acestea n-avem de unde lua. Cereţi-le să-şi fixeze singuri limitele de remunerare a muncii lor. Deşi sînt convins că ei sînt destul de modeşti, vă recomand să nu vă zgîrciţi cînd e vorba de salarizarea lor. Comunicaţi-mi telegrafic ce aţi hotărît.

Comisarul poporului pentru aprovizionare, *Ţiurupa*

Vă sfătuiesc insistent să primiţi şi să puneţi la treabă oamenii pe care vi-i trimite Ţiurupa, din moment ce garantează pentru ei. E foarte important să folosim pe practicienii cinstiţi şi cu experienţă.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 11 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

181

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

11.VI.1918

Petrograd
Smolnîi
Către Zinoviev

Te sfătuiesc insistent să foloseşti momentul şi să trimiţi de urgenţă un număr cît mai mare de detaşamente în Ural prin Veatka. Ţiurupa este de acord. Arme se găsesc la Vologda.

Lenin

www.dacoromanica.ro

Să se transmită *imediat* această telegramă la Petrograd şi să mi se comunice *cînd* a fost primită acolo.

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

182

CĂTRE V.P. MILIUTIN, I.E. GUKOVSKI ŞI A.D. ŢIURUPA[117]

1

Tovarăşilor *Gukovski* şi *Miliutin*

N-ar fi cazul să numim o comisie de revizie a secţiei de construcţii de maşini agricole, care să aibă sarcina de a da în scurt timp răspuns la o serie de probleme practice?

Lenin

2

Tovarăşului *Ţiurupa*

Care-i părerea d-tale?

Kozmin cere 400 000 000 de ruble. Ce ştii d-ta *precis* despre producţia de maşini agricole şi despre repartiţia lor?

3

ÎNSEMNĂRI PE MARGINEA RĂSPUNSULUI LUI A.D. ŢIURUPA ŞI UN BILET ADRESAT ACESTUIA

În momentul de faţă nu vă pot comunica nimic precis. Aş putea să vă dau în cel mai scurt timp (în 48 de ore) informaţii amănunţite. Pot să vă spun şi acum că există deficienţe, dar trebuie să adaug că chiar astăzi mi-am dat asentimentul × pentru o formă organizatorică ××

(un grup de trei, format dintr-un reprezentant al Consiliului economic superior, unul al Comisariatului poporului pentru agricul-

www.dacoromanica.ro

tură şi unul al Comisariatului poporului pentru aprovizionare) care va exclude posibilitatea existenţei deficienţelor de pînă acum. Propun ca problema reviziei să nu se rezolve chiar acum, ci să fie amînată pînă ce voi prezenta informarea respectivă.

Tovarăşului *Ţiurupa*

×Cui?

××A fost *deja* numită?

Cînd? De cine? Din cine e compusă?

De ce să nu numim aici şi chiar acum acest grup de trei?

Scrise la 12 iunie 1918

Publicate pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăresc după manuscris

183

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN KURSK

Kursk

Comitetul executiv al Sovietului de deputaţi

Vă rog insistent să luaţi măsuri urgente împotriva detaşamentului de grăniceri din staţia Jelobovka, jud. Lgovsk, de pe linia ferată Kursk-Korenevo, unde acest detaşament ia bani şi lucruri de preţ chiar şi de la populaţia nevoiaşă rusă şi ucraineană şi se lasă influenţat de provocatori care vor să torpileze tratativele de pace cu Ucraina.

Puneţi capăt acestor practici care dezonorează Puterea sovietică. Comunicaţi-mi telegrafic de executare.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă nu mai tîrziu de 14 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

184

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

14.VI.1918

Tov. Zinoviev,

Trebuie să depuneți *toate* eforturile pentru a trimite imediat din Petrograd *sute* de agitatori la țară. Acest lucru este deosebit de important acum, înainte de congresul Sovietelor[118], și *întreaga* situație militară și alimentară ni-l dictează în mod și mai imperios. Bani se vor găsi, să nu te zgîrcești. Am discutat cu Sviderski (și cu Țiurupa) în mod amănunțit această chestiune. Trebuie să dăm zor.

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară parțial la 21 ianuarie 1925, în ziarul „Pravda" nr. 17

Publicată în întregime în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

185

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

Petrograd
Smolnîi
Pentru Zinoviev

Sper că ai primit scrisoarea mea în care-ți ceream să trimiți mai multe detașamente în Ural. Vreau să-ți mai spun că este extrem de important să trimiteți acolo mai mulți muncitori pentru agitație și pentru conducerea celor rămași în urmă. Răspunde-mi imediat.

Lenin

Scrisă la 14 iunie 1918

Publicata pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

186

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV ŞI A.N. BOBROV

Petrograd, Smolnîi
Pentru Zinoviev şi Bobrov

Trimiterea e confirmată. Vă rog insistent continuaţi din toate puterile să trimiteţi detaşamente şi agitatori.

*Lenin**

Scrisă la 14 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

187

ADEVERINŢĂ DATĂ LUI N.A. EMELIANOV

14.VI.1918

Adeverinţă

Purtătorul prezentei adeverinţe, tov. Nikolai Aleksandrovici Emelianov, este delegat de Sovietul de deputaţi din Sestroreţk cu însărcinări speciale în Ural şi în regiunea Volgăi.

Rog toate Sovietele de deputaţi locale şi toate instituţiile sovietice să acorde deplină încredere acestui tovarăş şi să-i dea tot sprijinul.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

188

CĂTRE A.D. ŢIURUPA

Tovarăşului **Ţiurupa**

Birşert are sub comanda lui un detaşament de aprovizionare de vreo 600 de oameni.

* Telegrama este semnată şi de A.D. Ţiurupa. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

El cere să fie trimis cît mai curînd la treabă.

Troțki a dat dispoziție să se revizuiască componența detașamentului. I s-a raportat că revizia a dat rezultate *satisfăcătoare*.

Treaba asta nu poate fi lăsată!

După părerea mea, ar trebui ca d-ta să dai imediat dispoziție ca detașamentul lui Birșert să fie contopit cu *două* detașamente bune din Petrograd, sub comanda comună a unui om *de nădejde*,

sau să se repartizeze detașamentului lui Birșert 2—3 comisari și instructori de nădejde, care să fie obligați să prezinte rapoarte o dată sau de două ori pe lună.

Scrisă în iunie 1918,
nu mai tîrziu de 15

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

189

*CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI COMISARIATUL POPORULUI PENTRU BUNURILE REPUBLICII

Vă rog să prezentați neîntîrziat informații din care să se vadă ce anume s-a făcut pentru aplicarea decretului din 13.IV.1918, îndeosebi în legătură cu: 1) înlăturarea vechilor monumente, 2) înlocuirea lor cu altele noi, fie și provizorii, 3) înlocuirea vechilor inscripții de pe clădirile publice cu altele noi (§ 5 din decret)[119].

O tărăgănare de două luni a aplicării acestui decret — deopotrivă de important sub aspectul propagandistic, ca și sub acela al procurării de lucru pentru șomeri — este de neiertat.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului*

Scrisă la 15 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipărește după manuscris

* Se păstrează textul dactilografiat al acestui document cu antetul Consiliului Comisarilor Poporului, semnat de Lenin, care a fost trimis la Comisariatul poporului pentru învățămînt. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

190

CĂTRE A.D. ŢIURUPA

1

Tovarăşului *Ţ i u r u p a*

Tare mă tem că noi subapreciem pericolul pe care-l prezintă, sub aspectul politic şi sub acela al aprovizionării, situaţia din Penza şi că, de fapt, n-o să putem trimite „agitatori".

Nu crezi c-ar fi cazul să iei de urgenţă măsuri pentru a forma (la Petrograd etc.) un bun detaşament de aprovizionare şi a-l trimite *i m e d i a t* într-acolo, cu sarcina ca în primele săptămîni să fie agitatori?

2

Tovarăşului *Ţ i u r u p a*

După părerea mea, trebuie să iei de urgenţă legătura

1) cu Petrogradul,

2) cu Sverdlov,

ca să trimiteţi în oraşul şi gubernia Penza 50 de oameni (agitatori), recrutaţi dintre muncitorii din Petrograd şi Moscova.

Scrise la 17 iunie 1918

Publicate pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăresc după manuscris

191

CĂTRE A.A. IOFFE

18.VI

Tovarăşe Ioffe,

Sînt uimit şi indignat de lipsa oricăror ştiri din Elveţia. Am auzit că de acolo vin săptămînal curieri. Şi mie nu mi se comunică nimic!

www.dacoromanica.ro

Ce fac Berzin și Șklovski?

Transmiteți-le, vă rog, această scrisoare și luați măsuri ca să mi se răspundă.

Am nevoie să mi se trimită *de urgență* din Elveția
broșura lui Junius,
„ „ Karl Liebknecht,
tăieturi din „Berner Tagwacht" și din alte ziare (toate *d o c u m e n t e l e* cu privire la mișcarea social-democraților *d e s t î n g a* din Germania și din Austria)[120].

Ele trebuie reeditate imediat într-o carte (în fascicule) în Elveția.

Dați cuiva în Germania (la Berlin) să facă *a c e l a ș i* lucru, extrăgînd date din Partei-Archiv sau din orice bibliotecă care posedă colecții de ziare din vremea războiului (articolul lui Rühle despre sciziune apărut în „*Vorwärts*" la 12.I.1915 sau 1916[121] etc.).

Referenten-Material din Niederbarnim (este citat în broșura lui Legien: „Warum müssen die Gewerkschaftsführer u.s.w.")[122] și *t o a t e m a t e r i a l e l e d e a c e s t g e n.* Să fie strînse numaidecît.

E de-a dreptul revoltător că nu se face *nimic* în acest domeniu.

Ați putea (și ar trebui) să *antrenați* în această activitate doi germani (Borchardt ar fi bun) și doi elvețieni și să editați numaidecît aceste materiale în limbile germană, franceză și engleză.

Lenin

În ceea ce privește navele de la Novorossiisk, lucrurile nu sînt încă definitiv clarificate. Dar noi am luat *t o a t e* măsurile ce se impuneau și sper că ordinul va fi executat[123].

Scrisă la 18 iunie 1918
Expediată la Berlin

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

192

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.G. ŞAUMIAN

Baku, pentru Şaumian
Prin Astrahan şi Kuşka se va transmite mai departe prin radiotelegrafie

Deocamdată nu s-a emis nici un decret cu privire la naţionalizarea industriei petroliere[124]. Avem de gînd să decretăm naţionalizarea acestei industrii în preajma întreruperii navigaţiei. Deocamdată organizăm monopolul de stat al comerţului cu produse petroliere. Luaţi toate măsurile pentru transportul urgent al acestor produse pe Volga. Comunicaţi zilnic Direcţiei generale a petrolului care e situaţia în industria petrolieră.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 18 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după textul blanchetei de telegramă, semnat de Lenin

193

TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREŞEDINTELUI SOVIETULUI DIN MENZELINSK

Menzelinsk
Preşedintelui Sovietului de deputaţi

Daţi drumul imediat plutelor pe care le-aţi pus la uscat, cît şi celorlalte care trebuie să circule pe Volga în jos spre fabricile de cherestea ale statului şi spre cele particulare. Să nu percepeţi în nici un caz taxe şi impozite, de nici un fel*. Orice întîrziere în treaba asta aduce mari pagube Republicii sovietice, fapt pentru care veţi răspunde în faţa tribunalului revoluţionar. Informaţi

* Textul acestei propoziţii este scris de Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

de urgenţă, telegrafic, Consiliul Comisarilor Poporului asupra modului cum a fost executată prezenta dispoziţie.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 18 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după textul dactilografiat, completat şi semnat de V.I. Lenin

194

CĂTRE I.E. GUKOVSKI

Am hotărît să prădăm toate comisariatele, pentru a întări în mod excepţional *Comisariatul aprovizionării* măcar pentru 2—3 luni, căci altfel s-ar putea să sucombăm.

De la d-ta vrem să-l luăm pe *Zaks*.

Scrisă la 22 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

195

CĂTRE SECRETARIATUL CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI

1

1) Găsiţi hotărîrea mai de mult adoptată (la Petrograd) în legătură cu modul cum trebuie puse problemele pe ordinea de zi.

2) Secretarul care întocmeşte ordinea de zi (secretar e, pare-se, Gorbunov; la noi e o întreagă harababură) trebuie să semneze jos: întocmită de secretarul cutare (şi eu vă previn că *am să destitui* pe secretarii care nu vor să aplice regulile).

www.dacoromanica.ro

2

Se aminteşte

tuturor secretarilor că nu trebuie să pună problemele pe ordinea de zi fără a cere să li se prezinte o declaraţie, sub *semnătura* raportului (sau a celui care cere includerea problemei),

1) că s-au cerut explicaţii de la departamentul finanţelor (Comisariatul poporului pentru finanţe + controlul) dacă este vorba de cheltuieli şi de alocări;

2) că s-au cerut relaţii de la departamentele care au *contingenţă* cu problema despre care este vorba.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Toţi secretarii să semneze aici
că au luat cunoştinţă de cele de mai sus.

Scrisă la 26 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris.

196

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

26.VI.1918

Se va transmite şi lui Laşevici
şi celorlalţi membri ai C.C.*

Tov. Zinoviev,

Abia azi am aflat la Comitetul Central că *muncitorii* din Petrograd au vrut să răspundă printr-o teroare în masă la asasinarea lui Volodarski şi că dv. (nu d-ta personal, ci membrii din Petrograd ai Comitetului Central sau membrii Comitetului din Petrograd) i-aţi oprit[125].

Protestez cu toată hotărîrea!

* Această propoziţie a fost scrisă de V.I. Lenin deasupra textului scrisorii — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

Ne compromitem: amenințăm, pînă și în rezoluțiile Sovietului de deputați, că vom recurge la teroarea în masă, dar cînd e vorba să trecem la fapte, *frînăm* o inițiativă revoluționară, *perfect* justă, a maselor.

Așa ceva e in-ad-mi-si-bil!

Teroriștii o să ne ia drept niște cîrpe. Sîntem în plin război. Trebuie să stimulăm energia și caracterul de masă al terorii împotriva contrarevoluționarilor mai cu seamă la Petrograd, al cărui exemplu este *hotărîtor*.

Cu salutări, *Lenin*

P.S. Recrutați mereu noi detașamente: folosiți-vă de victoria obținută în noile alegeri. Dacă cei din Petrograd vor trimite 10 000 — 20 000 de oameni în gubernia *Tambov*, în Ural etc., atunci *nu încape îndoială* că se vor salva *pe deplin* și vor salva întreaga revoluție. Avem o recoltă foarte bogată, trebuie doar să mai rezistăm încă cîteva săptămîni.

Publicată pentru prima oară parțial la 21 ianuarie 1925, în ziarul „Pravda" nr. 17

Publicată în întregime în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

197

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.M. IURIEV

Dacă nici acum nu vreți să înțelegeți politica sovietică, care e deopotrivă de ostilă englezilor cît și germanilor, vina e numai a dv. Națarenus a plecat.

Dacă englezii vor continua să practice politica lor de jaf, vom porni război împotriva lor[126].

Lenin

Scrisă la 26 iunie 1918
Expediată la Murmansk

Publicată la 21 februarie 1936, în ziarul „Pravda" nr. 51

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

198

SCHIMB DE SCRISORI CU A.D. ŢIURUPA

Către *Ţ i u r u p a*

1) Cînd şi pe cine trimiţi în provincie? (Pe Şlihter, pe Briuhanov şi încă pe cine? şi unde?)

2) Ai discutat cu Pravdin? (El a venit azi de la Tula, *Eleţ* şi Orel.)

Cereale există,
ordinea este exemplară,
puterea e în mîinile sărăcimii.

3) Pe cine trimiţi la Tambov, şi cu ce detaşamente? N-ar fi bine să fie trimis Briuhanov? Acolo e nevoie de un om *foarte* energic.

(Azi au fost la mine nişte oameni din Tambov; recolta e minunată; mai sînt cereale şi de *anul trecut*; pe chiaburi putem să-i înfrîngem, dar ducem lipsă de *o r g a n i z a t o r i* şi de *d e t a ş a m e n t e.)*

4) Ne putem noi împăca cu lipsa unei dictaturi (în domeniul aprovizionării) la Moscova? E scandalos şi ruşinos!

Şlihter pleacă în judeţul Efremov, gubernia Tula. Am trimis un tovarăş la Petrograd, la Zinoviev, să ceară muncitori pentru detaşamentul său. Acum se încarcă de zor mărfurile. În cinci zile vor fi expediate*.

A. Ţ.

Către *Ţ i u r u p a*

C i n c i zile pentru un schimb de telegrame cu Zinoviev (care de mult a întrebat unde trebuie să trimită detaşamentele) şi pentru încărcarea mărfurilor (o zi??).

Avem de-a face cu un birocratism de-a dreptul *m o n s t r u o s.* Desemnează pentru treaba asta 10 funcţionari — pe nişte nemernici din Comisariatul pentru aprovizionare — şi pune-le condiţia ca *într-o zi* sau *în două* să facă totul, altfel vor fi concediaţi şi deferiţi justiţiei.

Scrise la 26 iunie 1918

Publicate pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăresc după manuscris

* Subliniat de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

199

CĂTRE A.P. SMIRNOV, G.I. PETROVSKI ŞI I.E. GUKOVSKI

28.VI.1918

Tovarăşului Smirnov
sau tovarăşului Petrovski, comisar al poporului pentru afacerile interne,
şi tovarăşului Gukovski, comisar al poporului pentru finanţe

Recomand în mod deosebit pe aducătorul acestei scrisori, tov. Semion Ivanovici Lebedev, preşedintele Sovietului de deputaţi din Temnikov, gubernia Tambov.

Solicită *un credit de 1 500 000 de ruble.* Din cele relatate de el reiese că în judeţul respectiv treburile sînt organizate în mod exemplar. Este cît se poate de instructiv exemplul acestui judeţ, în care chiaburii au fost într-adevăr înlăturaţi din *toate* Sovietele de deputaţi. După părerea mea, unui asemenea judeţ trebuie să-i acordăm în primul rînd ajutor.

Lenin

Publicat pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

200

CĂTRE S.G. ŞAUMIAN

29.VI.1918

Dragă tov. Şaumian,

Îţi trimit salutări cordiale şi cele mai bune urări. Stalin se află la Ţarîţîn. E mai bine ca scrisorile să le trimiţi prin el.

Cu salutări! Al d-tale, *Lenin*

Expediată la Baku

Publicată pentru prima oară în 1938

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

201

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

Secret

Către Stalin, comisar al poporului, Ţariţîn

Astăzi, 30 iunie, s-a primit o comunicare din Berlin, de la Ioffe, care ne face cunoscut că a avut o convorbire preliminară cu Kühlmann. Din această convorbire reiese că germanii acceptă să-i silească pe turci să înceteze operaţiile militare dincolo de graniţa stabilită prin tratatul de la Brest, fixîndu-ne o linie de demarcaţie precisă. Ei ne promit că nu vor lăsa pe turci să intre în Baku, dar vor să capete petrol. Ioffe le-a răspuns că noi vom respecta cu stricteţe prevederile tratatului de la Brest, dar sîntem întru totul de acord cu principiul do ut des. Acordă o deosebită atenţie acestei comunicări şi caută s-o transmiţi de urgenţă lui Şaumian, fiindcă acum avem şanse deosebit de serioase să păstrăm Baku. O să dăm, bineînţeles, o parte din petrol.

Lenin

Scrisă la 30 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după textul benzii de telegraf

202

TELEGRAMĂ CĂTRE V.L. PANIUŞKIN

Novosil

Pentru Paniuşkin, comisar militar extraordinar

Voi transmite cererea dv. Comisiei extraordinare, dar vă rog să acţionaţi cu toată fermitatea, cîntărind în prealabil şi evaluînd exact forţele, fiindcă, o dată treaba începută, trebuie s-o duceţi pînă la capăt.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la sfîrşitul lunii iunie — cel mai tîrziu la 2 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

203

*TELEGRAMĂ ADRESATĂ ŞEFILOR DETAŞAMENTELOR DE RECHIZIŢIE DE PE TOATE LINIILE DE CALE FERATĂ[127]

Consiliul Comisarilor Poporului este informat de comportarea cu totul inadmisibilă şi dăunătoare pentru Puterea sovietică a unor detaşamente de rechiziţie. Detaşamentele au fost trimise să-şi îndeplinească funcţia lor de răspundere pe liniile de cale ferată, să ducă lupta împotriva adevăratei specule. Şefii de detaşamente sînt obligaţi să păstreze, în cadrul detaşamentelor, cea mai severă disciplină, pentru care, ca şi pentru orice abateri ale acestora, vor fi traşi la grea răspundere în faţa judecăţii necruţătoare a Tribunalului revoluţionar. Aduceţi la cunoştinţa detaşamentelor că Consiliul Comisarilor Poporului este convins că muncitorii conştienţi nu vor permite să fie încălcată disciplina de fier proletară şi vor şti să condamne cu toată asprimea pe cei ce prin comportarea lor dezonorează Puterea sovietică. Dar, dacă în detaşamente s-au strecurat huligani notorii, care nu se supun dispoziţiilor date de puterea centrală şi de şefii lor sau care dezonorează Republica sovietică lăsîndu-se mituiţi de desăgari, ei trebuie arestaţi pe loc de către şefii lor şi de către Sovietele de deputaţi locale* şi aduşi sub escortă la Moscova pentru a fi deferiţi, spre aspră sancţionare, Tribunalului revoluţionar.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Ulianov (Lenin)

Scrisă la 1 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după textul dactilografiat, corectat, completat şi semnat de V.I. Lenin

* Fragmentul: „de către şefii lor şi de către Sovietele de deputaţi locale", precum şi cuvîntul „un :" din prima propoziţie a telegramei şi cuvîntul „dezonorează", aflat ceva mai jos, sînt scrise de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

204

CĂTRE A.A. IOFFE

1.VII.1918

Scumpe tovarăşe Ioffe,

Să vă spun drept, sînt tare supărat pe dv. Oameni avem puţini şi toţi sînt extenuaţi de atîta muncă, iar dv. uite ce faceţi: îmi comunicaţi amănunte în chestiuni de *serviciu* într-o scrisoare adresată mie *personal* (ultima, scrisă cu creionul) şi mai strecuraţi unele împunsături, fitiluri, intrigi de ordin *personal* împotriva lui Cicerin (un „simulacru" de ministru etc.), iar lui îi scrieţi: „perspectivele le-am înfăţişat într-o scrisoare trimisă lui Lenin".

Dumnezeu ştie ce mai e şi asta!

Cicerin, firește, îmi cere să-i arăt scrisoarea, iar eu nu pot să i-o arăt, fiindcă nu vreau să devin unealta unor intrigi. Din această pricină se strică treaba şi se strică şi raporturile dintre noi.

Cicerin este un lucrător minunat, conştiincios, inteligent, cult. Asemenea oameni trebuie preţuiţi. Cît despre slăbiciunea lui, că nu ştie „să comande", ea nu constituie o lipsă aşa de gravă. Sînt destui oameni pe lumea asta care au slăbiciuni contrare!

Cu Cicerin se poate lucra, şi încă destul de bine, dar se poate compromite munca chiar şi cu el.

Dv. îi căutaţi tot soiul de chichiţe, dar şi Comisariatul poporului pentru afacerile externe este în drept să se plîngă de dv. fiindcă îl ignoraţi, iar *fără* ştirea şi consimţămîntul comisarului poporului pentru afacerile externe, un ambasador nu are dreptul să întreprindă paşi decisivi.

Sper că veţi lua toate măsurile pentru a lichida aceste Mißtände*.

* — lipsuri. — *Nota trad.*

www.dacoromanica.ro

Că l-ați „urnit din loc“ pe Krasin, e foarte bine. Îmboldiți-l, pe cît puteți, și pe Șklovski, care se cam delasă. Cereți-i rapoarte peste rapoarte, amenințați-l.

O caldă strîngere de mînă, *Lenin*

Expediată la Berlin

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

205

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.B. KRASIN

Secret

Berlin. Ambasada rusă
Din partea lui Lenin personal. Pentru Krasin

Prețuiesc la justa ei valoare activitatea lui Ioffe și o aprob fără rezerve, dar cer insistent ca el să se comporte ca un ambasador, care este subordonat comisarului poporului pentru afacerile externe, și să păstreze buna cuviință, să nu insulte pe alții, sau să-i privească cu dispreț, și în toate chestiunile importante să ceară consimțămîntul superiorului său ierarhic. Numai atunci voi putea să-l sprijin și îl voi sprijini pe ambasadorul Ioffe. Mă bizui pe tactul d-tale, rugîndu-te să-i sugerezi toate aceste idei ambasadorului Ioffe. Aștept răspuns.

Lenin

Scrisă la 3 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

206

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI D.E. IVAȘCENKO

Orșa
Către Ivașcenko, comisarul stației Orșa

Vă mulțumesc pentru trimiterea celor 36 de vagoane în Germania; ele sînt destinate prizonierilor noștri de

www.dacoromanica.ro

război, aflaţi în suferinţă. Vă rog să respingeţi orice calomnii murdare şi să nu uitaţi nici un moment că sîntem datori să ajutăm din toate puterile pe ostaşii noştri căzuţi prizonieri.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 4 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

207

*CĂTRE TOATE COMITETELE RAIONALE ALE P.C. DIN RUSIA, CĂTRE TOATE SOVIETELE DE DEPUTAŢI RAIONALE, CĂTRE TOATE STATELE-MAJORE ALE ARMATEI ROŞII

Astăzi, pe la orele 3 după-amiază, la ambasada germană au fost aruncate două bombe, care au rănit grav pe Mirbach. Aceasta este, evident, opera unor monarhişti sau a unor provocatori care vor să tîrască Rusia într-un război în interesul capitaliştilor franco-englezi, care i-au cumpărat şi pe cehoslovaci. Mobilizaţi toate forţele, puneţi numaidecît în mişcare toate mijloacele pentru a-i prinde pe criminali. Să fie oprite *t o a t e* automobilele şi să nu li se dea drumul decît după efectuarea unui control foarte riguros[128].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 6 iulie 1918

Publicată la 7 iulie (24 iunie) 1918, în ziarele „Pravda" nr. 138 şi „Izvestiia C.E.C. din Rusia" nr. 140

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

208

RADIOTELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.A. IOFFE

Berlin. Ioffe

Astăzi, la orele 2 după-amiază, doi necunoscuți care aveau asupra lor un document fals din partea Comisiei extraordinare au pătruns în clădirea ambasadei germane și au aruncat o bombă în cabinetul contelui Mirbach. Acesta, grav rănit, a încetat din viață. Guvernul, ai cărui reprezentanți au făcut imediat o vizită la ambasada germană și și-au exprimat indignarea față de acest act de provocare politică, ia toate măsurile pentru descoperirea asasinilor și trimiterea lor în fața Tribunalului revoluționar extraordinar. Au fost luate măsuri suplimentare pentru întărirea pazei ambasadei germane și asigurarea securității cetățenilor germani. Guvernul vă însărcinează să faceți imediat o vizită ministrului de externe al Germaniei și să exprimați guvernului german indignarea guvernului rus față de acest act; totodată, să faceți o vizită familiei defunctului conte Mirbach și să-i exprimați condoleanțele dv.

Lenin

Scrisă la 6 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1959, în colecția „Decretele Puterii sovietice", vol. II

Se tipărește după textul blanchetei de telegramă

209

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

Țaritîn

Către Stalin, comisar al poporului

Astăzi, pe la orele 3 după-amiază, un eser de stînga l-a ucis cu o bombă pe Mirbach. Acest asasinat, în mod vădit, a fost săvîrșit în interesul monarhiștilor sau al capitaliștilor franco-englezi. Eserii de stînga n-au vrut să-l predea pe asasin, au arestat pe Dzerjinski și pe Latis și au pornit o rebeliune împotriva noastră. Noi îi vom lichida fără cruțare chiar în noaptea asta și vom spune

www.dacoromanica.ro

poporului întregul adevăr: sîntem la un pas de război. Am luat ca ostatici sute de eseri de stînga. Trebuie să-i reprimăm pretutindeni, fără cruțare, pe acești aventurieri nemernici și isterici, care au devenit o unealtă în mîinile contrarevoluționarilor. Toți cei ce nu vor război vor fi de partea noastră.

În ce privește Baku, cel mai important este ca d-ta să ții permanent legătura cu Șaumian și el să știe de propunerea făcută de germani lui Ioffe, ambasadorul nostru la Berlin, și anume că ar fi gata să oprească ofensiva turcilor asupra orașului Baku, dacă le-am garanta că vor primi o parte din petrolul nostru. Noi, firește, ne declarăm de acord. Așadar, fiți necruțători cu eserii de stînga și informați-ne mai des.

Lenin

Scrisă la 7 iulie 1918, orele 1 noaptea

Publicată pentru prima oară la 21 ianuarie 1936, în ziarul „Pravda" nr. 21

Se tipărește după manuscris

210

TELEGRAMĂ ADRESATĂ TUTUROR SOVIETELOR RAIONALE ALE MOSCOVEI

Se ordonă tuturor Sovietelor de deputați raionale și organizațiilor muncitorești să trimită de urgență cît mai multe detașamente înarmate, alcătuite, măcar în parte, din muncitori, pentru a prinde pe rebelii fugiți.

Se va acorda o deosebită atenție cartierului gării Kurskaia, iar după aceea tuturor celorlalte gări. Vă rugăm insistent să organizați cît mai multe detașamente, pentru a nu lăsa să scape nici unul dintre fugari.

Pe cei arestați să nu-i eliberați fără o riguroasă verificare și fără a obține din partea lor dovezi incontestabile că n-au participat la rebeliune.

Lenin

Scrisă la 7 iulie 1918

Publicată la 8 iulie (25 iunie) 1918, în ziarele „Pravda" nr. 139 (ediție specială) și „Izvestiia C.E.C. din Rusia" nr. 141

Se tipărește după textul apărut în ziarul „Pravda"

www.dacoromanica.ro

211

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DE DEPUTAŢI DIN MOSCOVA

Se va transmite mai departe tuturor Sovietelor de deputaţi — de plasă, sătești și județene — din gubernia Moscova.

Bandele zdrobite ale socialiștilor-revoluționari de stînga, care s-au răsculat împotriva Puterii sovietice, se refugiază prin împrejurimi. Conducătorii acestei întregi aventuri caută să se facă nevăzuți. Luați toate măsurile pentru a prinde și aresta pe cei ce au îndrăznit să se ridice împotriva Puterii sovietice. Să fie oprite toate automobilele. Pretutindeni pe șosele să fie coborîte barierele. Lîngă bariere să fie concentrate detașamente înarmate, alcătuite din muncitori și țărani din partea locului. Sîntem informați că un grup de rebeli cu un automobil blindat au fugit din oraș. Să se ia toate măsurile necesare pentru oprirea acestui automobil.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 7 iulie 1918

Publicată la 8 iulie (25 iunie) 1918, în ziarele „Pravda" nr. 139 (ediție specială) și „Izvestiia C.E.C. din Rusia" nr. 141

Se tipărește după textul scris de un necunoscut și semnat de V.I. Lenin

212

RĂSPUNS PRIN FIR DIRECT LUI K.A. MEHONOȘIN[129]

Lenin răspunde:

Kolegaev mi-a spus mie personal, iar apoi și lui Zinoviev și multor altora că el este împotriva actualei politici a partidului eserilor de stînga. Nu mă îndoiesc că aventura isterică, dementă și provocatoare cu uciderea lui Mirbach și rebeliunea Comitetului central al eserilor de stînga împotriva Puterii sovietice va îndepărta de ei nu

www.dacoromanica.ro

numai pe cei mai mulţi dintre muncitorii şi ţăranii înscrişi în partidul lor, dar şi pe numeroşi intelectuali. Întreaga rebeliune a fost complet lichidată într-o singură zi. Au fost arestate mai multe sute de persoane.

Consemnaţi într-un proces-verbal declaraţia făcută de Muraviov în legătură cu ieşirea lui din partidul eserilor de stînga şi ţineţi-l în continuare sub un control atent. Sînt convins că, respectînd aceste condiţii, vom reuşi pe deplin să folosim minunatele lui calităţi de militar. Trebuie să ducem cu întreită energie lupta împotriva cehoslovacilor şi cazacilor.

Lenin

Scris la 7 iulie 1918
Transmis la Kazan

Publicat pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

213

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.P. NAŢARENUS

Petrozavodsk. Către Naţarenus, comisar extraordinar

Vi se trasează următoarele sarcini:

1) Să luaţi toate măsurile pentru distrugerea radicală a liniei ferate pe o distanţă cît mai mare cu putinţă.

2) Străinii care, direct sau indirect, participă la campania tîlhărească a imperialiştilor anglo-francezi să fie arestaţi şi, în caz de împotrivire, să fie împuşcaţi pe loc.

3) Cetăţenii Republicii sovietice care sprijină, direct sau indirect, jaful imperialist să fie condamnaţi la moarte prin împuşcare.

Vi se pun la dispoziţie două milioane de ruble. Despre ajutorul militar pe care urmează să vi-l trimitem vă vom comunica separat*.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 7 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul scris de un necunoscut, completat apoi şi semnat de V.I. Lenin

* Ultima frază din această telegramă este scrisă de V.I. Lenin.—*Nota red.*

www.dacoromanica.ro

214

CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE

Aici la mine se află (a venit din Astrahan—Baku—Ţariţîn) comisarul caucazian *Ivanov*, care pare să fie un luptător minunat, capabil să înăbuşe *cum trebuie* răscoalele chiaburilor.

Aşteaptă cu nerăbdare să plece pe Frontul cehoslovac.

Cere să i se dea 500 de oameni.

Nu i s-ar putea satisface **în cel mai scurt timp** această rugăminte?

Şi în ce măsură?

Scrisă după 7 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

215

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARULUI IVANOV

Voronej. Comisarului Ivanov

Rebeliunea socialiştilor-revoluţionari de stînga şi trădarea lui Muraviov au fost complet lichidate. E nevoie de un ajutor susţinut pe frontul de luptă contra cehoslovacilor. Pe Frontul din Kuban trebuie depuse toate eforturile pentru asigurarea unei paze depline şi temeinice a drumului care duce de la Tihoreţkaia la Ţariţîn şi de aici spre nord, şi nu pentru înaintare[130]. Pe frontul de luptă contra cehoslovacilor, conducerea o au, în mod provizoriu, Mehonoşin, Kobozev şi Blagonravov.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 11 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1927, în revista „Krasnoarmeeţ" nr. 21 (114)

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

216

CĂTRE I.E. GUKOVSKI[131]

1

Tovarăşului *Gukovski*

S-au primit o serie de plîngeri că dv. (comisariatul dv.) încă *n-aţi dat* sarcini:

{ (1) pentru întocmirea textului complet, }
{ (2) pentru inscripţii în toate limbile etc. }

în legătură cu desenele noilor bani.

Am şi dat indicaţii în acest sens lui Zaks. *Doar e un fleac.*

Faceţi toate astea sau daţi dispoziţie să se facă *mîine dimineaţă.*

2

Dv., zău aşa, *sabotaţi!* Ce-i important aici? Doar *nu-i* ceva definitiv. E şi ridicol să consideraţi treaba asta drept importantă.

Scrise la 11 iulie 1918
Primul document a fost publicat în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV; cel de-al doilea se publică acum pentru prima oară

Se tipăresc după manuscris

217

CĂTRE I.E. GUKOVSKI

1

Se plîng oamenii că nu daţi textul pentru banii noi, ceea ce îngreuiază pregătirea modelelor şi probarea lor. Daţi-l imediat, iar în ce priveşte convertirea în aur se menţine statu-quo (ea va fi suspendată prin decrete speciale).

2

Puneţi inscripţia *sovietică.*

3

1) Daţi modelele existente unor experţi dintre cei mai buni.

www.dacoromanica.ro

2) Faceţi o comandă pentru reproducerea lor.

3) Încredinţaţi colegiului Comisariatului poporului pentru învăţămînt executarea desenelor (la toate bancnotele).

4) Să fie însărcinat Popoviţki să facă un calcul din care să reiasă:

(a) cîte bancnote de acest fel se vor putea fabrica pe lună în cazul unei emisiuni obişnuite, normale

(a_1) la maşinile rotative,

(a_2) la maşinile plane obişnuite,

(a_3) bancnotele de mare valoare să fie tipărite la maşini rotative, iar cele de mică valoare la maşini plane obişnuite?

(b) care e costul noilor bancnote în comparaţie cu cele vechi?

(c) cînd anume vor putea fi pregătite clişeele (la cîte zile după aprobarea desenului) şi după cît timp va începe tipărirea noilor bancnote?

(d) nu va cere noua metodă de tipărire noi materiale şi substanţe auxiliare etc. în comparaţie cu cea veche?

Cît o să coste hîrtia cu antet (pentru toate actele oficiale ale autorităţilor sovietice)?

Scrise în prima jumătate a lunii iulie 1918

Publicate pentru prima oară în 1945 în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăresc după manuscris

218

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI MILITAR GUBERNIAL VORONEJ

Voronej.

Comitetul militar gubernial

Am citit nota adresată de dv. tovarăşului Troţki. Sint întru totul de acord cu dînsul că telegrama primită

www.dacoromanica.ro

din Saratov e demnă de încredere şi trebuie să fie difuzată, întrucît provine de la nişte oameni care condamnă în mod sincer aventura Comitetului central al eserilor de stînga[132].

Lenin

Scrisă la 12 iulie 1918 *Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris*

219

CĂTRE A.V. LUNACEARSKI

Am vorbit astăzi cu *Vinogradov*[133], care mi-a făcut o bună impresie.

Mi-a promis că o să se înţeleagă cu d-ta.

Ai stat de vorbă cu dînsul?

Aţi căzut de acord?

Dacă n-aţi căzut de acord, în ce privinţă?

Scrisă la 12 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI *Se tipăreşte după manuscris*

220

NOTĂ CĂTRE SECRETARĂ

Telefonează-i lui *Vinogradov* din partea mea şi întreabă-l:

de ce nu s-a înţeles cu Lunacearski? Lunacearski se află aici.

Scrisă la 12 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI *Se tipăreşte după manuscris*

www.dacoromanica.ro

221

*CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE

Vă rog foarte mult să luaţi toate măsurile pentru a grăbi trimiterea în Marea Caspică a tuturor navelor militare de tip corespunzător[134].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 13 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

222

CĂTRE N.I. PODVOISKI

Tovarăşului Podvoiski

De ce n-ai trimis din Kursk 4 regimente + regimentul lui Asarh (?)

+ divizia lui Sluvis?

Orice întîrziere înseamnă pierderi grele pentru noi pe Frontul cehoslovac. Şi d-ta ai întîrziat![135]

Scrisă la 16 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

223

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN PERM

17.VII.1918

Perm

Sovietul de deputaţi

O copie pentru Smilga, membru al Comitetului Central

Am primit o plîngere de la Stanislav Palinski, vechi revoluţionar polonez, care are recomandări din partea

www.dacoromanica.ro

lui Steklov. Palinski a fost arestat la fabrica de sodă din Bereznikovo, stația poștală Verhstiia, gubernia Perm, sub acuzația că e contrarevoluționar și simpatizează cu cehoslovacii.

Palinski ne scrie că comisia juridică a Sovietului județean Usolsk n-a găsit nimic condamnabil în faptele lui.

Vă rog insistent să controlați cu atenție acest caz și să-l examinați cu obiectivitatea cuvenită, pentru a-i da posibilitate lui Palinski să plece în Polonia.

Comunicați-mi telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipărește după manuscris

224

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARIATULUI PENTRU PROBLEMELE POPULAȚIEI GERMANE DIN REGIUNEA VOLGĂI

Saratov

Către Petin, membru al Comisariatului pentru problemele populației germane din regiunea Volgăi

Trimiteți imediat o companie de colonișți germani, dacă puteți alege oameni absolut siguri, internaționaliști sovietici, care să știe limba rusă[136].

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 17 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

225

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI F.I. KOLESOV

17.VII.1918

Taşkent
Către Kolesov, preşedintele
Consiliului Comisarilor Poporului al Republicii
Turkestane

Luăm toate măsurile pentru a vă veni în ajutor. Vă trimitem un regiment.

Împotriva cehoslovacilor luăm măsuri energice şi nu ne îndoim că-i vom zdrobi. Nu vă lăsaţi cuprinşi de desperare, încercaţi din toate puterile să menţineţi o legătură trainică şi permanentă cu Krasnovodsk şi cu Baku.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

„Voljskii Den" (Samara) nr. 29, din 20 iulie 1918

Se tipăreşte după manuscris

226

CĂTRE N.I. PODVOISKI

Tovarăşului Podvoiski

N-am răspuns la cea de-a doua telegramă a d-tale, deoarece o asemenea numire nu depinde de mine şi, în general, ea nici nu prea e posibilă, întrucît ar însemna o încălcare a *tuturor* normelor stabilite[137].

Pericolul cehoslovac (şi cel chiaburesc) este atît de serios, încît, după părerea mea, ar fi cazul (şi Troţki va fi, desigur, de acord) ca d-ta să mergi pe fronturile de sud şi de vest (germane) etc., **pentru a grăbi** deplasarea trupelor de acolo pe Frontul cehoslovac.

Scrisă la 19 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1959, în Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

227

CĂTRE S.P. SEREDA

19.VII.1918

Tovarăşe Sereda*,

Aducătorii prezentei scrisori sînt membri ai secţiei agricole a Sovietului gubernial Moscova. Te rog să-i primeşti, căci e vorba de o chestiune importantă. Eu cred că „sovhozurile" ar trebui să se contopească cu comunele. Trebuie să discutaţi măsurile practice de ajutorare şi de control. Caută să-i ajuţi cu tractoare.

Al d-tale, *Lenin*

P.S. Discută cu ei dacă pentru gubernia Moscova este nevoie de un decret al Consiliului Comisarilor Poporului. Te rog foarte mult să te grăbeşti.

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

228

CĂTRE G.E. ZINOVIEV, M.M. LAŞEVICI ŞI E.D. STASOVA

20.VII.1918

Tov. Zinoviev,
Laşevici şi Stasova

Trebuie să trimiteţi un număr *cît mai mare* de muncitori din Petrograd:

(1) cîteva zeci de „conducători" (à la Kaiurov),

(2) mii de muncitori „de rînd".

Altfel *z b u r ă m* cu toţii, fiindcă situaţia cu cehoslovacii este **cît se poate de proastă.**

În asemenea situaţie e o prostie „să stai să păzeşti" „viaţa tihnită" a Petrogradului şi să te „zgîrceşti" să

* În partea de sus a acestui document, V.I. Lenin a notat: „(şi pentru tov. Briuhanov)". — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

trimiţi oameni de acolo: chiar dacă în Sovietul deputaţilor din Petrograd majoritatea bolşevicilor o să scadă de la 98% (aveţi chiar 98%?) la 51%, n-o să fie nici o nenorocire!

N-o să pierim noi *chiar* dacă (da, chiar dacă!) o să ajungem în situaţia ca 49% din deputaţii Sovietului din Petrograd să nu fie de-ai noştri (dacă o să se întîmple aşa ceva). Dar *o să ne prăbuşim* cu siguranţă sub loviturile cehoslovacilor dacă n-o să facem eforturi *desperate* şi n-o să trimitem alte sute şi mii de muncitori *conducători*, pentru ca masa de material inconsistent să se transforme într-o masă solidă. Nu este o exagerare, ci un calcul precis. *Dumneavoastră* o să purtaţi răspunderea pentru pieirea noastră dacă o să vă zgîrciţi şi o să păstraţi totul „pentru Petrograd".

Salutări! Al dv., *Lenin*

P.S. Aştept răspuns.

Publicată pentru prima oară parţial în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Publicată în întregime în 1950, în: V.I. Lenin. Opere, vol. 27, ed. a 4-a

Se tipăreşte după manuscris

229

RADIOGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. G. ŞAUMIAN

22. VII. 1918

Baku
Sovietul de deputaţi. Pentru Şaumian

Nu pot decît să sprijin întru totul cele expuse de Stalin, în telegrama lui, împotriva fracţiunii narodnice a Sovietului de deputaţi din Baku şi în legătură cu voinţa exprimată de Congresul al V-lea al Sovietelor[138].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară la 24 septembrie 1933, în ziarul „Bakinskii Rabocii" nr. 221

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

230

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. TRUŞ, COMISAR MILITAR EXTRAORDINAR

22.VII.1918

Efremov, gubernia Tula
Către Truş, comisar militar extraordinar

Trimiteţi imediat cele zece vagoane cu cereale la Moscova, pe adresa Comitetului pentru aprovizionare.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

231

CONVORBIRE PRIN FIR DIRECT CU I.V. STALIN LA 24 IULIE 1918

Ţariţîn. Pentru Stalin

Vorbeşte Lenin.

Ai putea să transmiţi la Baku telegrama, pe care am primit-o chiar acum, prin radio, din Taşkent[139]?

× ××

Apoi, în legătură cu aprovizionarea, trebuie să-ţi spun că astăzi nu se distribuie de loc alimente nici la Petrograd şi nici la Moscova. Situaţia e cît se poate de proastă. Comunică-mi dacă nu poţi să iei măsuri extraordinare, fiindcă din altă parte decît de la d-ta n-avem de unde să ne procurăm. La Iaroslavl rebeliunea albilor a fost înăbuşită[140]. Simbirskul a fost luat de albi sau de cehi. Aştept răspuns.

Răspunsul lui Stalin

Am trimis alaltăieri noapte în Turkestan tot ce am putut trimite. Am transmis radiograma la Baku. În nordul Caucazului sînt multe rezerve de cereale, dar nu le putem trimite în Nord, întrucît căile sînt tăiate.

www.dacoromanica.ro

Pînă ce nu se restabilesc căile ferate e imposibil să trimitem cereale. Am trimis o expediţie în guberniile Samara şi Saratov, dar în zilele următoare nu vom reuşi să vă ajutăm cu cereale. Sperăm că în zece zile vom reuşi să refacem linia. Căutaţi să vă menţineţi într-un fel, distribuind carne şi peşte, pe care vi le putem trimite în cantităţi mari. Peste o săptămînă situaţia o să fie mai bună.

Stalin

Ţariţîn. Tovarăşului Stalin

Trimiteţi peşte, carne, legume şi, în general, orice alte produse şi în cantităţi cît mai mari cu putinţă.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

232

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.P. NAŢARENUS

Petrozavodsk

Către Naţarenus, comisar militar extraordinar

Telegrama dv. o voi transmite Comisariatului pentru aprovizionare. Cu aprovizionarea, în momentul de faţă, stăm prost de tot. Mă îndoiesc că o să vă putem ajuta. Trebuie să organizăm pretutindeni tot ce e mai bun şi mai de nădejde pentru a trimite detaşamente pe Frontul cehoslovac. Dacă nu-i învingem pe cehoslovaci, nu vom avea pîine.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 24 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

233

CĂTRE CLARA ZETKIN

26.VII.1918

Mult stimată tovarăşă Zetkin,

Vă mulţumesc din tot sufletul pentru scrisoarea dv. din 27.VI, pe care mi-a adus-o tovarăşa Herta Hordon. Am să fac tot posibilul pentru a o ajuta pe această tovarăşă.

Ne bucură pe toţi nespus de mult că dv., tovarăşul Mehring şi ceilalţi „tovarăşi spartachişti" din Germania sînteţi „cu gîndul şi cu inima alături de noi"[141]. Asta ne dă convingerea că, în ciuda tuturor greutăţilor, cele mai bune elemente ale clasei muncitoare din Europa occidentală ne vor veni totuşi în ajutor.

Noi, cei de aici, trecem acum, poate, prin săptămînile cele mai grele din tot cursul revoluţiei. Lupta de clasă şi războiul civil au pătruns adînc în rîndurile populaţiei: pretutindeni la sate s-a produs o scindare — sărăcimea este alături de noi, iar chiaburii duc o luptă înverşunată împotriva noastră. Antanta i-a cumpărat pe cehoslovaci, rebeliunea contrarevoluţionară s-a dezlănţuit din plin, întreaga burghezie depune toate eforturile pentru a ne doborî. Şi, totuşi, avem convingerea fermă că vom evita acest mers „obişnuit" al revoluţiei (cel din 1794 şi din 1849) şi vom învinge burghezia.

Cu multe mulţumiri, salutări cordiale
şi cea mai sinceră consideraţie.

Al dv., *Lenin*

P.S. Soţia mea mă roagă să vă transmit salutări din partea ei personal. Tovarăşului Hoschka (a cărui cuvîntare, ca şi articolul dv., a fost tradusă) îi trimitem un salut cordial, la fel şi tuturor celorlalţi prieteni.

P.P.S. Mi s-a adus chiar acum noul sigiliu al statului. Am aplicat aici o ştampilă. Are următoarea inscripţie:

www.dacoromanica.ro

Republica Sovietică Federativă Socialistă Rusă. Proletari din toate țările, uniți-vă![142]

Publicată pentru prima oară în limba rusă la 21 ianuarie 1933, în ziarul „Pravda" nr. 21

Se tipărește după manuscris Tradusă din limba germană

234

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

Prin fir direct

Petrograd

Smolnîi, pentru Zinoviev

Chiar acum s-au primit știri că Alekseev se află în Kuban și, cu cei vreo 60 000 de cazaci ai săi, se îndreaptă spre noi, punînd astfel în aplicare planul unui asalt combinat al cehoslovacilor, englezilor și al cazacilor de sub comanda lui. Dată fiind această situație și avînd în vedere declarațiile unor muncitori veniți aci de la Petrograd — Kaiurov, Ciugurin și alții — că Petrogradul ar fi putut să trimită de zece ori mai mulți oameni dacă n-ar fi existat o opoziție a membrilor din Petrograd ai Comitetului Central, insist în mod categoric și ultimativ să înceteze orice fel de opoziție și să se trimită din Petrograd un număr de muncitori de zece ori mai mare. Aceasta este cerința Comitetului Central al partidului.

Vă previn categoric că republica se află într-o situație periculoasă și că cei din Petrograd, tărăgănînd trimiterea de muncitori de acolo pe Frontul cehoslovac, își asumă răspunderea pentru o eventuală prăbușire a întregii cauze.

Lenin

N.B.: Rog să mi se restituie această hîrtie, cu indicația *la ce oră* conținutul ei a fost transmis la Petrograd, la Smolnîi.

Lenin

Scrisă la 27 iulie 1918

Publicată pentru prima oară, parțial, la 21 ianuarie 1925, în ziarul „Pravda" nr. 17

Se tipărește după manuscris

Publicată în întregime în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

www.dacoromanica.ro

235

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.G. ŞAUMIAN[143]

29.VII

Astrahan. Pentru Şaumian, la Baku

Orice acţiuni ale daşnacilor care vor fi îndreptate împotriva hotărîrii Congresului al V-lea al Sovietelor şi a Puterii sovietice centrale vor fi considerate ca rebeliune şi trădare. În ce priveşte trimiterea de trupe, vom lua măsuri, dar nu putem promite nimic precis.

Lenin

Scrisă la 29 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1938, în revista „Krasnii Arhiv" nr. 4—5

Se tipăreşte după manuscris

236

CONVORBIRE PRIN FIR DIRECT CU UN MEMBRU AL CONSILIULUI MILITAR DIN ASTRAHAN 29 IULIE 1918

La aparat Eliovici. Baku cere răspuns la telegrama sa de ieri, pe care v-am transmis-o astăzi. Voi vorbi prin telegrafie fără fir cu Şaumian personal.

Lenin. Socot că am răspuns prin telegrama pe care am transmis-o astăzi la Astrahan pentru Şaumian*. Aveţi întrebări la care n-am răspuns?

Eliovici. Astăzi la 12 (ora Petrogradului), vom avea o convorbire radiotelegrafică cu Baku, cu Şaumian personal. Mai aveţi să-i transmiteţi altceva în afară de telegramă?

Lenin. Nu. Nu mai am nimic. Vă rog să-mi comunicaţi numai dacă e adevărat că Consiliul Comisarilor Poporului din Baku şi-a prezentat demisia. Încă ceva: dacă nu-i adevărat, cîtă vreme se crede că se va mai putea menţine puterea bolşevică la Baku?

* Vezi volumul de faţă, documentul 235. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

Eliovici. Cînd trebuie să aştepte Astrahanul întăriri pentru Baku şi în ce proporţii, ca să pregătim goeletele şi proviziile?

Lenin. Nu vă putem promite nimic sigur fiindcă şi aici ducem lipsă de trupe.

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

237

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.G. IVANOV-KAVKAZSKI

Biriulevo, calea ferată Reazan-Ural
Pentru Ivanov-Kavkazski, şeful detaşamentului

S-a primit o reclamaţie cum că aţi rechiziţionat obiectele de birou, printre care şi masa de scris, de la şeful staţiei. Înapoiaţi numaidecît toate aceste obiecte. Trimiteţi-ne explicaţii prin telegraf. Urmaţi-vă drumul fără întîrziere. Vă cer o atitudine loială faţă de feroviari.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă cel mai tîrziu la 30 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

238

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.I. LEDOVSKI

Moscova
Comisarului pentru căile de comunicaţie din districtul Moscova:

Trimiteţi-mi un proiect de telegramă, şi eu am să-l semnez. În afară de aceasta, vă cer să indicaţi neapărat

www.dacoromanica.ro

cazurile concrete de încălcare menţionate de dv., cu date precise şi cu nume[144].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 30 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

239

ADEVERINŢĂ DATĂ LUI E.A. RAHIA

31.VII.1918

Adeverinţă

Adeveresc prin prezenta că pe aducătorul ei, tovarăşul Eino Rahia, îl cunosc personal de multă vreme şi că dînsul este un vechi şi încercat tovarăş de partid care merită *toată* încrederea.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1960, în revista „Neva" nr. 4

Se tipăreşte după manuscris

240

CĂTRE I. LARIN

Tovarăşe Larin,

Trebuie să scrieţi o mică broşură (de vreo 30—40 de pagini, format mic) despre *componenţa* şi *activitatea* Consiliului economic superior.

Acest lucru este foarte important atît pentru Europa, cît şi pentru *ţărani*.

www.dacoromanica.ro

Să vorbiţi simplu şi clar, pe bază de fapte, despre:

(α) participarea organizaţiilor *muncitoreşti*,

(β) caracterul comunist (marxist), iar nu sindicalist, al structurii (al noii ordini, orînduiri sociale),

(γ) supunerea (zdrobirea împotrivirii) capitaliştilor,

(δ) realizările practice (am luat în evidenţă *întreaga* producţie de textile: cifre), 5—10 exemple dintre *cele mai elocvente* etc.

(ε) Ce a mai rămas de făcut?

(η) *Noul* rol al sindicatelor:

(αα) dezvoltarea lor,

(ββ) componenţa lor numerică *actuală*,

(γγ) rolul lor: ele **conduc** producţia.

(ϑ) Numărul întreprinderilor naţionalizate etc.[145]

Lenin

Scrisă la sfîrşitul lui iulie — începutul lui august 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

241

CĂTRE A.D. ŢIURUPA

Tovarăşe Ţiurupa,

D-ta arăţi bolnav. Fără să mai pierzi vremea, caută să pleci în concediu pentru două luni. Dacă nu-mi promiţi precis că aşa ai să faci, am să mă plîng la Comitetul Central.

Lenin

Scrisă în iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

242

CĂTRE P.A. KOBOZEV, K.H. DANIŞEVSKI, K.A. MEHONOŞIN ŞI F.F. RASKOLNIKOV*

1.VIII.1918

Tovarăşilor Kobozev, Danişevski, Mehonoşin şi Raskolnikov

Tovarăşi,

Profit de ocazie ca să vă scriu cîteva rînduri.

Comandanţii militari şi Vaţetis acţionează destul de energic? Dar comisarii, exercită ei un control eficient asupra lor?

Ce părere aveţi despre Blohin? E adevărat că e un om admirabil? Dacă este aşa, i se dă îndeajuns posibilitatea să-şi manifeste iniţiativa?

Eu, bineînţeles, judec lucrurile de departe şi mă pot lesne înşela. Dar mă tem ca nu cumva „ştabii" să înăbuşe activitatea vie de jos, din mase. Există o legătură destul de strînsă între acţiunile militare şi masele sărăcimii?

Se face tot ce-i posibil pentru ridicarea şi atragerea *sărăcimii?*

În momentul de faţă, **întreaga** soartă a revoluţiei se joacă pe o *singură* carte: o victorie rapidă asupra cehoslovacilor pe frontul Kazan—Ural—Samara.

De ea depinde totul.

Este comandamentul destul de energic? Dar ofensiva se desfăşoară cu destulă energie?

Vă rog să-mi răspundeţi măcar în cîteva cuvinte atît telegrafic, cît şi prin diverse ocazii.

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliuţiia" nr. 3

Se tipăreşte după manuscris

* Pe plicul acestei scrisori V.I. Lenin a scris: „Tovarăşilor Kobozev, Danişevski, Mehonoşin şi Raskolnikov. La Statul-major al comandantului-şef, la Kazan (din partea lui Lenin)". — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

243

CĂTRE N.P. GORBUNOV

3.VIII.1918

Tovarăşului *Gorbunov*

1) Să se imprime sigilii cu noua inscripţie şi să se distribuie cîte unul *fiecărui* comisar al poporului sub semnătură*.

2) Să se facă o comandă de asemenea sigilii, cu dimensiuni mai mici, pentru *toate* instituţiile sovietice sau să se depună un proiect la Micul Consiliu, în vederea adoptării unor măsuri practice unitare (să se elaboreze, eventual, un tip general de sigiliu de dimensiuni mai mici, cu inscripţia fiecărui comisariat al poporului în parte).

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1945 în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

244

CĂTRE A.A. IOFFE

3.VIII

Tovarăşului Ioffe

Tot ce-mi scrieţi dv. în ultimele scrisori este ceva absurd, de necrezut.

E ridicol ca acum, după cele întîmplate la Onega, să ducem politica „de altădată", de menţinere a relaţiilor cu Antanta**. Oricît ar încerca ea, nu-şi mai poate reface fecioria pierdută.

E ridicol să califici drept intervenţie sau sprijin faptul că noi continuăm tocmai să manevrăm lăsîndu-i pe nemţi să ia *ceea ce a fost deja luat* de

* Este vorba de sigiliul de stat al R.S.F.S.R. — *Nota red.*

** La 31 iulie 1918, intervenţioniştii Antantei au debarcat trupe la Onega şi au ocupat oraşul. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

Antantă şi îngreuind, în felul acesta, şi întîrziind sugrumarea Rusiei de către englezi, americani şi japonezi.

Necunoscînd faptele şi nereflectînd asupra lor, dv. aţi comis o greşeală cu memorandul şi cu celelalte. Dacă vreţi să perseveraţi în această greşeală, faceţi cerere de demisie la Comitetul Central. Dar pînă ce vi se va primi demisia, pînă ce vi se va trimite un înlocuitor şi pînă ce acesta va sosi acolo, dv., ca membru de partid (după cum singur scrieţi), vă veţi face, desigur, datoria.

Gruss!* *Lenin*

Scrisă la 3 august 1918
Expediată la Berlin

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

245

CĂTRE I.A. BERZIN

3.VIII.1918

Tovarăşe Berzin,

Aducătorii prezentei scrisori sînt nişte prizonieri de război italieni care au venit la noi cu o recomandare din partea preşedintelui Sovietului de deputaţi din Ufa. I-am văzut de două ori, şi conversaţia avută cu ei mi-a produs o impresie cît se poate de mulţumitoare. Trebuie să ai faţă de ei o atitudine plină de menajamente şi să le dai tot ajutorul ca să-şi organizeze munca şi să publice în limba italiană, pentru italieni.

Îţi mulţumesc pentru scrisori.

După cît văd, d-ta acţionezi energic. Complimentele mele!

Pentru numele lui dumnezeu, nu vă zgîrciţi cînd e vorba de bani pentru tipărirea de publicaţii (în limbile franceză, germană, italiană şi engleză) şi faceţi ca totul să meargă cît mai repede.

* Cu salutări! — *Nota trad.*

www.dacoromanica.ro

Noi, cei de aici, trecem printr-un moment critic: luptăm cu englezii şi cu cehoslovacii, precum şi cu chiaburii. Se hotărăşte soarta revoluţiei.

Al d-tale, *Lenin*

Expediată la Berna

Publicată pentru prima oară parţial la 21 ianuarie 1925, în ziarul „Pravda" nr. 17

Se tipăreşte pentru prima oară în întregime, după manuscris

246

DISPOZIŢIE CĂTRE SECRETARĂ

Cheamă-l la telefon pe Muralov, citeşte-i această telegramă şi spune-i să aresteze pe şperţari[146].

Lenin

Scrisă la 4 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

247

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.A. SAMMER ŞI S.Z. ELIAVA

Vologda. Comitetul executiv gubernial
Pentru Sammer şi Eliava

Vă rog să urmăriţi cu toată stricteţea dacă se menţine legătura cu staţiile de pe linia Arhanghelsk şi să ne comunicaţi zilnic numele ultimei staţii cu care se menţine legătura. Căutaţi să menţineţi o legătură cît mai regulată cu noi şi informaţi-mă mai amănunţit[147].

Lenin

Scrisă la 4 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

248

CĂTRE A.D. ŢIURUPA ŞI V.L. PANIUŞKIN

Tovarăşilor Ţiurupa şi Paniuşkin

Din raportul lui Paniuşkin reiese că dînsul lucrează admirabil, dar îşi risipeşte forţele, apucîndu-se de o sută de treburi deodată.

Aşa ceva e inadmisibil.

Trebuie să i se încredinţeze următoarea *misiune* precisă, strict stabilită în scris:

1) să *strîngă* şi să rechiziţioneze *toate* surplusurile de cereale de la chiaburii şi bogătanii din gubernia Tula,

2) *să trimită imediat* toate aceste cereale la Moscova,

3) *să nu se apuce de nici o altă treabă* pînă ce *nu va duce la capăt această misiune.*

Pentru îndeplinirea acestei misiuni să ia cît mai multe autocamioane.

Scrisă în vara lui 1918, înainte de 5 august

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

249

CĂTRE A.D. ŢIURUPA

Dată fiind situaţia critică ce s-a creat în domeniul aprovizionării, nu trebuie să vă risipiţi forţele, ci, dimpotrivă, să concentraţi principalele forţe într-un singur punct, acela unde *se poate* obţine *o mare cantitate* de cereale.

Vă propun să concentraţi forţele în judeţul Eleţ, unde — după cele comunicate de mai mulţi tovarăşi şi confirmate de Pravdin, comisarul poporului pentru afacerile interne, care a inspectat acest judeţ — s-a procedat în mod exemplar la reprimarea împotrivirii chiaburilor şi la organizarea sărăcimii.

E necesar ca în judeţul Eleţ să fie trimise îndată, cît mai repede cu putinţă, *toate* detaşamentele de aprovi-

www.dacoromanica.ro

zionare, de recoltare şi de rechiziţionare, cu un număr cît mai mare de batoze şi (dacă se poate) cu utilaje pentru uscarea rapidă a cerealelor etc.

Fixaţi-le drept sarcină *să ridice a b s o l u t toate surplusurile* de cereale existente în acest judeţ.

În felul acesta se vor obţine probabil cîteva milioane de puduri de cereale (după părerea mea, peste 6 000 000 de puduri).

La început trebuie să trimiteţi maximum de forţe în cele 12 plăşi (din 21) ale judeţului în care, după părerea localnicilor, ţărănimea săracă este cel mai bine organizată, şi în special pe fostele moşii care au fost trecute în evidenţă.

Nu trebuie să faceţi economie cînd e vorba de acordat premii pentru recoltarea şi stocarea rapidă a cerealelor; alocaţi numaidecît în acest scop *pînă la 30 000 000* de ruble (premiile pe plăşi şi sate trebuie să se dea sub formă de maşini, alocaţii pentru şcoli şi spitale, şi, în general, mai cu seamă pentru asemenea scopuri). Premiile cele mai mari să fie acordate pentru predarea *t u t u r o r* surplusurilor de cereale, cele mijlocii pentru predarea unor cantităţi mari ş.a.m.d.

Trebuie desfăşurată printre muncitorii din guberniile înfometate (precum şi printre ţăranii înfometaţi din aceste gubernii) o amplă agitaţie sub lozinca: totul pentru recoltarea grînelor în judeţul Eleţ!

Scrisă la 5 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

250

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. L. PANIUŞKIN

Eleţ

Către Paniuşkin, comisar militar extraordinar, comandant de detaşament

Sînt uimit de încetineala cu care se deplasează detaşamentul dv. Comunicaţi-mi printr-o telegramă de ce aţi

www.dacoromanica.ro

întîrziat atît şi cînd plecaţi. Trebuie să grăbiţi plecarea cu orice chip[148].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 5 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV *Se tipăreşte după manuscris*

251

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARILOR MILITARI DIN ELEŢ ŞI TULA

Eleţ, o copie la *Tula*
Comisarului militar al judeţului Eleţ
şi comisarului militar al guberniei Tula

Acordaţi prin toate mijloacele sprijinul dv. pentru expedierea cît mai grabnică a detaşamentului lui Paniuşkin şi pentru aprovizionarea lui cu cele necesare. Comunicaţi-mi telegrafic ce s-a făcut în acest sens.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 5 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV *Se tipăreşte după manuscris*

252

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. NAŢARENUS

6.VIII.1918

Petrozavodsk

Către Naţarenus, comisar militar extraordinar
O copie la Petrograd, pentru tov. Zinoviev

Eu şi cu Troţki considerăm că plecarea lui Naţarenus dintr-un punct atît de important şi de periculos cum e Petrozavodskul este ilegală şi inadmisibilă.

www.dacoromanica.ro

Să i se dea ordin să se înapoieze la Petrozavodsk şi să i se ceară explicaţii*.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

253

CĂTRE A.D. ŢIURUPA

Tovarăşului *Ţ i u r u p a*

În momentul de faţă trebuie depuse toate eforturile pentru ca *în mod efectiv* ambele decrete (cel cu privire la detaşamentele de recoltare şi cel cu privire la trenurile colective)

să se contopească în mod *practic* şi să obţinem astfel detaşamente *a l e n o a s t r e*[149].

C e s e f a c e î n a c e s t s c o p?

1) Instrucţiuni: din trenurile colective trebuie să facă parte şi *a t î t e a* persoane (1—5, de pildă) din partea sindicatelor,

2) să se dezvolte paragr. 7 din decretul cu privire la trenurile colective, prevăzîndu-se atribuţii sporite,

3) aceste trenuri să fie în strînsă legătură (în practică, pentru a le da *a j u t o r)* cu detaşamentele de rechiziţie...

4) Ele să fie repartizate **toate** în maximum două judeţe (dintre *cele mai mănoase)* şi să **scoată** din ele **tot** ce se poate scoate.

Scrisă la 8 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

* Vezi volumul de faţă, documentul 264. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

254

CĂTRE N.P. BRIUHANOV ŞI CEILALŢI MEMBRI AI COLEGIULUI COMISARIATULUI POPORULUI PENTRU APROVIZIONARE

Tovarăşului Briuhanov şi celorlalţi membri ai colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare

Din scrisoarea dv. deduc că Comisariatul poporului pentru aprovizionare interpretează şi aplică greşit decretele.

„În rîndurile muncitorilor nu se manifestă o dorinţă deosebită..." (să se înroleze în detaşamentele de recoltare).

Cum dovediţi asta? Cui s-a adresat Comisariatul poporului pentru aprovizionare? Şi cînd anume?

În ce fabrici au fost împărţite apelurile? Cînd şi în cîte exemplare?

Mă tem că Comisariatul poporului pentru aprovizionare (dacă e să judecăm după tăcerea tovarăşului Briuhanov) n-a întreprins nimic în acest sens şi a fost ocupat cu nu ştiu ce tărăgăneli birocratice. Căci fără sprijinul muncitorilor el este egal cu zero.

Din citate (din telegrama lui Nevski din 8.VIII) nu rezultă nimic rău, fiindcă în această telegramă *nu* se pomeneşte de procentul membrilor de sindicat, de organizaţia conducătoare şi nici de participare şi recoltare (paragr. 7 din decretul cu privire la trenurile colective), prin urmare nu sînt atinse problemele *practice*.

În telegrama lui Nevski nu este deci nimic rău; totul e bine. El face apel la muncitori: mergeţi şi daţi ajutor (despre condiţii nu spune nici o vorbă; or, *noi* am precizat *aceste condiţii* şi ele sînt bune), iar Comisariatul poporului pentru aprovizionare se agaţă de *un cuvînt* (şi se agaţă degeaba)... şi nu face nimic!

Ori mobilizăm masele muncitoreşti la o mişcare serioasă pentru pîine (şi *pentru* reprimarea chiaburilor), iar asta Comisariatul poporului pentru aprovizionare n-o face,

www.dacoromanica.ro

— ori nu e nevoie de nici un Comisariat pentru aprovizionare.

Scrisă după 8 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

255

CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR[150]

Daţi imediat cele cerute;
expediaţi-le chiar azi din Moscova;
comunicaţi-mi numaidecît *numele* a 6 (foşti) generali (şi adresele lor) şi a 12 (foşti) ofiţeri de stat-major care să răspundă de executarea la timp şi întocmai a acestui ordin, atrăgîndu-li-se atenţia că în caz de neexecutare vor fi condamnaţi la moarte prin împuşcare pentru sabotaj.
M.D. Bonci-Bruevici să-mi trimită imediat răspuns scris printr-un curier.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,
V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 9 august 1918

Publicată pentru prima oară la 23 februarie 1938, în ziarul „Pravda" nr. 53

Se tipăreşte după manuscris

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI N.A. ANISIMOV

Astrahan
Pentru Anisimov

Situaţia la Baku, pentru mine, este totuşi neclară.
Cine deţine puterea?
Unde e Şaumian?
Cereţi-i lămuriri lui Stalin şi acţionaţi ţinînd seama de toate împrejurările; dv. ştiţi că eu am toată încre-

www.dacoromanica.ro

derea în Şaumian. De aici nu ne putem da seama care e situaţia şi n-avem posibilitatea să dăm un ajutor urgent[151].

Lenin

Scrisă la 9 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1938, în revista „Krasnîi Arhiv" nr. 4—5

Se tipăreşte după manuscris

257

CĂTRE G.F. FEODOROV*

9.VIII.1918

Tov. Feodorov,

La Nijni Novgorod se pregăteşte în mod vădit o rebeliune albgardistă. Trebuie să vă încordaţi toate forţele, să alcătuiţi un triumvirat de dictatori (dv., Markin şi încă unul), să introduceţi *i m e d i a t* teroarea în masă, să procedaţi *la executarea* şi *la evacuarea* din localitate a *sutelor* de prostituate care îmbată pe soldaţi, a foştilor ofiţeri ş.a.m.d.

Nu e îngăduit nici un moment de întîrziere.

Nu înţeleg cum poate Romanov să plece într-un moment ca acesta!

Pe aducătorul acestei scrisori nu-l cunosc. Se numeşte Aleksei Nikolaevici Bobrov, spune că a activat în cartierul Vîborg din Petrograd (cu începere din 1916)... Pînă atunci a activat, cică, în 1905 la Nijni Novgorod.

Judecînd după mandatele ce i-au fost încredinţate, el este demn de încredere. Verificaţi-l şi puneţi-l la treabă.

Peters, preşedintele Comisiei extraordinare, spune că şi ei au oameni *de nădejde* la Nijni Novgorod.

Trebuie să se acţioneze cu toată energia: să se efectueze percheziţii în masă. Să se aplice pedeapsa cu moartea prin împuşcare pentru deţinerea ilegală de arme. Să fie eva-

* Pe plic, V.I. Lenin a scris: „Tovarăşului Grigori *F e o d o r o v*, preşedintele Sovietului de deputaţi din gubernia Nijni Novgorod, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru problemele muncii". — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

cuaţi în masă menşevicii şi persoanele suspecte. Să fie înlocuită paza depozitelor, punîndu-se oameni de nădejde.

Am auzit că Raskolnikov şi Danişevski au plecat din Kazan şi au venit la dv.

Citiţi prietenilor această scrisoare şi răspundeţi-mi telegrafic sau telefonic*.

Al dv., *Lenin*

Trimisă la Nijni Novgorod

Publicată pentru prima oară parţial în 1938, în revista „Bolşevik" nr. 2

Se tipăreşte pentru prima oară în întregime, după o fotocopie a manuscrisului

258

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. D. METELEV[152]

9.VIII

Vologda
Comitetul executiv gubernial, pentru Metelev
Cîte o copie pentru Sammer şi Eliava

Nu e nevoie să veniţi la Moscova pentru a raporta. Este necesar să rămîneţi la Vologda şi să vă încordaţi toate forţele pentru o răfuială imediată şi necruţătoare cu albgardiştii, care în mod evident pun la cale o trădare, precum şi pentru pregătirile de apărare.

Dezminţiţi, în scris, minciunile care circulă în legătură cu Arhanghelskul.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 9 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

* Vezi volumul de faţă, documentul 281. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

259

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV AL GUBERNIEI PENZA

Comitetul executiv gubernial
Penza
O copie pentru Evghenia Bogdanovna Boș

Am primit telegrama dv.[153] Trebuie să organizați o pază întărită, alcătuită din oameni dintre cei mai siguri; aplicați fără cruțare măsuri de teroare în masă împotriva chiaburilor, popilor și albgardiștilor; pe cei suspecți închideți-i într-un lagăr de concentrare în afara orașului. Puneți în funcție expediția[154]. Comunicați-mi telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 9 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1924, în revista „Proletarskaia Revoliuția" nr. 3 (26)

Se tipărește după manuscris

260

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.V. KURAEV

10.VIII.1918

Penza
Comitetul executiv gubernial, pentru Kuraev

Am primit telegrama dv., i-am predat-o lui Sverdlov și am discutat cu el această chestiune[155].

Se vor lua toate măsurile.

Este necesar ca răscoala chiaburilor să fie înăbușită cu cea mai mare energie și rapiditate și în modul cel mai necruțător, folosind o parte din trupele din Penza și confiscînd toată averea chiaburilor răsculați și toate

www.dacoromanica.ro

grînele lor. Comunicaţi-mi mai des, telegrafic, cum se desfăşoară această acţiune.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

261

CĂTRE A.D. ŢIURUPA

10.VIII.1918

1

Tovarăşului **Ţ i u r u p a**

(1) E revoltător, cît se poate de revoltător, că la Saratov sînt cereale şi nu putem să le aducem încoace!! N-ar fi cazul să trimitem la fiecare nod de cale ferată cîte 1—2 lucrători de la aprovizionare? Ce ar mai fi de făcut?

(2) Să întocmiţi un proiect de decret: în fiecare plasă cerealieră să se ia cîte 25—30 de *ostatici* dintre *bogătaşi*, care să răspundă *cu capul* pentru colectarea şi depozitarea **tuturor** surplusurilor.

(3) Să daţi indicaţie **de urgenţă** lui Popov să întocmească situaţii pe plăşi. Ce *surplusuri t r e b u i e s ă e x i s t e* în fiecare plasă? Ce cantitate trebuie să dea fiecare?

2

Tovarăşului *Ţiurupa*

1) Nu mi-aţi răspuns în legătură cu „ostaticii".

2) Cînd o să *termine* treaba Popov? (Trebuie să-i dai un termen *s c u r t.)*

3

Propun să nu fie *luaţi* „ostaticii", ci să fie *desemnaţi* nominal, *pe plăşi.*

Scopul acestei măsuri este ca tocmai bogătaşii, aşa cum răspund pentru contribuţie, să *răspundă c u c a p u l*

www.dacoromanica.ro

şi pentru colectarea şi depozitarea imediată a surplusurilor de cereale.

O asemenea instrucţiune (de a desemna „ostatici") se dă

(α) comitetelor sărăcimii,

(β) tuturor detaşamentelor de aprovizionare.

Forţe? Tocmai acum, în zona *frontului*, se vor găsi forţe[156].

Scrisă la 10 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

262

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.P. SMIRNOV

Saratov

Către Smirnov, comisar extraordinar

Am să transmit totul locţiitorului lui Troţki, care a plecat la Kazan, precum şi lui Nevski şi celorlalţi. Depuneţi eforturi pentru organizarea sărăcimii, nimicirea chiaburilor şi înarmarea muncitorilor de nădejde.

Lenin

Scrisă la 10 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

263

*CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR

10 august 1918

Absolut secret

Tovarăşului M.D. Bonci-Bruevici personal

Consider necesar să fie întărit prin toate mijloacele Frontul de est. Consiliul militar superior să elaboreze un plan pentru dislocarea unui număr *cît mai mare* de

www.dacoromanica.ro

unităţi de pe Frontul de vest. Acest plan trebuie aprobat într-un termen cît mai scurt. Toate unităţile capabile de luptă trebuie să plece pe front. Se vor da ordine la toate liniile ferate să dea cale liberă tuturor trupelor care pleacă pe front şi să se pregătească temeinic pentru primirea şi transportarea celor care vor veni.

Consiliul militar superior are datoria să urmărească executarea întocmai şi fără întîrziere a ordinelor de către cei de la căile ferate. Preşedintele Consiliului militar superior să-mi raporteze despre întîrzierile intervenite.

De îndeplinirea cît mai rapidă a acestui plan răspunde Consiliul militar superior.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară (în facsimil) în 1930, în cartea „Războiul civil din 1918—1921", vol. III

Se tipăreşte după textul consemnat de E.M. Skleanski şi semnat de V.I. Lenin

264

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. NAŢARENUS

11.VIII.1918

Petrozavodsk

Către Naţarenus, comisar militar extraordinar

Mă bucură foarte mult că risipiţi cu toată energia temerile mele şi ale lui Troţki în legătură cu dezertările masive de pe fronturi*. Trimiteţi-ne printr-o ocazie sigură informaţii amănunţite despre efectivul, dispoziţia şi starea de spirit a trupelor.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

* Vezi volumul de faţă, documentul 252. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

265

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL VOLOGDA

11.VIII.1918

Vologda. Comitetul executiv gubernial
O copie pentru Kedrov

Trebuie să mobilizaţi numaidecît pe burghezi la săpatul tranşeelor şi, în general, să porniţi cu toată energia la efectuarea lucrărilor de fortificaţii. Comunicaţi-mi telegrafic de executare. Trimiteţi printr-un om absolut sigur date şi rapoarte amănunţite despre mersul acestor lucrări urgente.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară (în facsimil) în 1930, în cartea „Războiul civil din 1918—1921", vol. III

Se tipăreşte după manuscris

266

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.S. KEDROV

Secret

Vologda
Comitetul executiv gubernial, pentru Kedrov

Plecarea dv. a însemnat un prejudiciu. Dovadă: a lipsit un conducător în momentul cînd englezii au început să înainteze pe Dvina.

Acum trebuie să depuneţi toate eforturile pentru a recupera timpul pierdut, să luaţi legătura cu Kotlasul,

www.dacoromanica.ro

să trimiteţi imediat acolo aviatori şi să organizaţi apărarea cu orice preţ a oraşului[157].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 12 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1926, în revista „Bolşevitskaia Mîsl" (Arhanghelsk) nr. 11 (13)

Se tipăreşte după manuscris

267

TELEGRAMĂ ADRESATĂ EVGHENIEI B. BOŞ

12.VIII.1918

Penza

Comitetul executiv gubernial, pentru Boş

Am primit telegrama dv.[158] Sînt extrem de mirat de lipsa de informaţii cu privire la mersul şi rezultatul acţiunii de reprimare a răscoalei chiaburilor din cele cinci plăşi. Nu vreau să cred că în acţiunea de reprimare a răscoalei şi de confiscare, în condiţii exemplare, a tuturor bunurilor — şi în special a cerealelor — de la chiaburii răsculaţi aţi dat dovadă de încetineală sau de slăbiciune.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1921, în revista „Proletarskaia Revoliuţiia" nr. 3 (26)

Se tipăreşte după manuscris

268

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.E. MINKIN

Penza

Comitetul executiv gubernial, pentru Minkin

Am primit telegrama dv. prin care ne înştiinţaţi că răscoala chiaburilor a fost înăbuşită. E necesar să bateţi

www.dacoromanica.ro

fierul cît e cald, să profitaţi de această împrejurare pentru a aplica pretutindeni, fără cruţare, măsuri represive împotriva speculanţilor de cereale, pentru a confisca cerealele de la marii bogătaşi şi pentru a mobiliza în masă sărăcimea, căreia i se împart cerealele. Comunicaţi-mi telegrafic de executare. Trebuie să consolidăm definitiv puterea sărăcimii în zona din imediata apropiere a frontului.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 12 august 1918

Publicată pentru prima oară (în facsimil) în 1930, în cartea „Războiul civil din 1918–1921", vol. III

Se tipăreşte după manuscris

269

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.V. KURAEV

Penza
Comitetul executiv gubernial, pentru Kuraev

Este extrem de important să strîngeţi şi să publicaţi date concrete privind participarea eserilor de stînga la răscoala chiaburilor. Comunicaţi-ne mai amănunţit ce măsuri intenţionaţi să luaţi împotriva eserilor de stînga. Despre celelalte i-am comunicat telegrafic lui Minkin şi lui Boş*.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 12 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

* Vezi documentele 267 şi 268. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

270

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.E. MINKIN

14.VIII.1918

Penza
Comitetul executiv gubernial, pentru Minkin

Am primit două plîngeri împotriva dv.* În prima se spune că în acţiunea de reprimare a răscoalei chiaburilor daţi dovadă de indulgenţă. Dacă e adevărat, înseamnă că comiteţi o mare crimă împotriva revoluţiei. În cea de-a doua plîngere se arată că restrîngeţi amploarea agitaţiei, micşoraţi tirajul foilor volante sub motiv că duceţi lipsă de fonduri. Noi nu vom pregeta să dăm sute de mii de ruble pentru agitaţie. Cereţi de urgenţă bani de la Comitetul Executiv Central şi n-o să duceţi lipsă de fonduri. Nu admitem să se invoce asemenea pretexte.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

271

CĂTRE I.A. BERZIN

14.VIII.1918

Dragă tovarăşe Berzin,

Profit de ocazie pentru a-ţi trimite cîteva cuvinte de salut. Îţi mulţumesc din suflet pentru publicaţii.

Al d-tale, *Lenin*

P.S. Trimite-mi cîte un exemplar din ziarele interesante (în care este vorba de bolşevici) şi orice broşuri

* V.I. Lenin se referă la telegramele trimise de E.B. Boş şi de A.V. Kutuzov, comisar pentru problemele presei în gubernia Penza, la 13 august 1918. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

nou apărute: engleze, franceze, germane şi italiene. Să nu te zgîrceşti la bani.

Salutări lui Gorter şi lui Guilbeaux! Ar fi bine dacă bunii cunoscători ai literaturii socialiste universale ne-ar trimite *citate bune*, ca să le *afişăm pe străzi* (în atenţia lui *Gorter şi a altora)*.

L-ai ajutat pe P.? *Dar pe N.N.?* **Nu te zgîrci!!**

P.P.S. Dă-i lui Platten cele anexate[159].

Expediată la Berna

Publicată pentru prima oară la 21 ianuarie 1925, în ziarul „Pravda" nr. 17

Se tipăreşte după textul apărut în ziar

272

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI D.T. PETRUCIUK[160]

Orşa

În caz de nevoie, vi se va permite să comunicaţi prin fir direct. Vă sfătuiesc să luaţi treptat măsuri pentru dezarmarea şi izgonirea unităţilor descompuse şi a elementelor huliganice. În această acţiune deosebit de importantă, recurgeţi la sprijinul unor membri ai comitetului executiv local şi ai comitetului regional, fiindcă aici e vorba de o acţiune de însemnătate statală primordială. Comunicaţi conţinutul acestei telegrame comitetelor executive şi comitetelor de partid locale.

Scrisă la 15 august 1918

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

273

CĂTRE A.D. ŢIURUPA

N-ar fi cazul să se ia măsuri ca detaşamentele care pornesc după cereale *(să le colecteze* şi să le aducă în trenuri directe) să fie încadrate într-un dublu sistem:

www.dacoromanica.ro

sau merg pentru o singură dată (într-o singură plasă etc., la treieriș într-un județ etc.) — și în acest caz vor primi un premiu mai mic,

sau își iau obligația de a lucra vreme mai îndelungată (*nu* o singură dată, ci timp de 3—4 luni etc. sau *î n c ă* o dată, la chemarea Comisariatului pentru aprovizionare) — și atunci vor primi un premiu mai mare?

(În ambele cazuri să se pună condiția obligatorie de a colecta *și*, totodată, de a treiera și *transporta cu forțe proprii* în hambare, de a construi hambare sau șoproane etc.)

Scrisă în prima jumătate a lunii august 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

274

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

Absolut secret

16.VIII.1918

Tovarășului Skleanski

Trimițîndu-vă alăturat scrisoarea tovarășului Vorovski și documentele aferente (înregistrate la Direcția treburilor C.C.P. la 16.VIII.1918 sub nr. 2 509), vă rog să acordați toată atenția cazului de abuz și de delict dezvăluit în ele[161].

E necesar să desemnați un număr cît mai restrîns de tovarăși din cei mai de încredere și mai încercați (după posibilitate, dar nu mai mulți de 2—3), să atrageți și unul de la Ceka, să întreprindeți cu această comisie de anchetă secretă o *cercetare cît se poate de riguroasă*, la început cu totul secretă, cu scopul (1) de a descoperi sistemul obișnuit de lucru în instituția respectivă, (2) de a *d e z v ă l u i l e g ă t u r i l e* infractorilor contra-

www.dacoromanica.ro

revoluționari și (3) de a-i aresta pe toți, fără a lăsa să scape vreunul.

Raportați-mi regulat de executare.

Președintele C.C.P., *V. Ulianov (Lenin)*

Se tipărește pentru prima oară, după manuscris

275

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.P. SEREDA

16.VIII.1918

Eleț

Către Sereda, comisar al poporului

Este cît se poate de important să organizați munca în așa fel ca, pe rînd, în fiecare plasă să fie înmagazinate și transportate toate surplusurile de cereale, fără excepție. Nu vă zgîrciți cînd e vorba de acordat mașini și premii pentru plășile model. Comunicați-ne la cît se ridică surplusurile și care dintre plăși are să poată colecta mai repede toate surplusurile, fără excepție.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

276

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.F. BOLDÎREV

17.VIII.1918

Zadonsk

Comitetul executiv, pentru Boldîrev

Acționați cu toată energia împotriva chiaburilor și a canaliilor socialist-revoluționare de stînga care s-au înhăitat cu ei. Adresați un apel țăranilor săraci. Organizați-i. Cereți ajutor de la Eleț. Chiaburii, aceste lipitori

www.dacoromanica.ro

ale satelor, trebuie zdrobiți fără cruțare. Comunicați-mi telegrafic care e situația[162].

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1927, în revista „Revoluția i Kultura" nr. 2

Se tipărește după manuscris

277

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.V. MALÎȘEV[163]

17.VIII.1918

Ekaterinograd (Ekaterinenstadt), Samara
Pentru Serghei Malîșev

Salut succesul obținut. Telegrafiați de urgență și în mod regulat ce cantitate s-a încărcat și expediat la Saratov și cînd anume. Deosebit de important este să nu vă împrăștiați forțele, ci să colectați absolut toate surplusurile de cereale la început într-o singură plasă, căreia să-i acordați un mare premiu. Comunicați-mi telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată parțial la 18 septembrie 1918, în „Saratovskaia Krasnaia Gazeta" nr. 164

Publicată în întregime în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

278

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN KOTELNICI[164]

17.VIII.1918

Kotelnici. Comitetul executiv
O copie la Veatka, pentru comitetul executiv

Am primit o plîngere din partea Lubninei, care spune că soțul ei a fost snopit în bătăi de Nikitin, președintele

www.dacoromanica.ro

Cekăi, iar acum este ţinut la închisoare fără să fie vinovat. Să cereţi imediat explicaţii lui Nikitin şi să-mi comunicaţi telegrafic răspunsul, indicînd totodată şi părerea Comitetului executiv gubernial Veatka — dacă nu crede că trebuie eliberat Lubnin, în caz că nu este contrarevoluţionar.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

279

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI N.I. MURALOV

Sereda cere să i se dea de urgenţă 200 de puduri de benzină, ca să aducă grîu din judeţul Eleţ. Nu uitaţi că problema cerealelor este de o importanţă primordială, fundamentală. Trebuie să faceţi tot ce-i posibil. Răspundeţi imediat cînd anume îi puteţi trimite lui Sereda (comisarul pentru agricultură Sereda, Eleţ) 200 de puduri de benzină.

Lenin

Scrisă între 17 şi 19 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

280

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN ZDOROVEŢ, GUBERNIA OREL

Zdoroveţ, Gubernia Orel
Pentru Burov şi Pereiaslavţev
O copie pentru Sovietul de deputaţi din gubernia Orel

Înăbuşirea fără cruţare a răscoalei pornite de chiaburi şi de eserii de stînga trebuie îmbinată cu confiscarea tuturor cerealelor găsite la chiaburi şi cu strîngerea,

www.dacoromanica.ro

în condiții exemplare, a tuturor surplusurilor de cereale, din care o parte să fie împărțite gratuit țăranilor săraci. Informați-ne telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 19 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

281

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI F.F. RASKOLNIKOV

Nijni Novgorod
Comitetul executiv gubernial, pentru Raskolnikov

Urmăriți cu cea mai mare atenție aprovizionarea Frontului de la Kazan și trimiterea cît mai grabnică de rezerve pe acest front; aveți grijă ca lupta împotriva albgardiștilor de la Nijni Novgorod să înceapă imediat și să se desfășoare cu toată energia. Îngrijiți-vă în special de paza parcului de artilerie. Comunicați-mi telegrafic de executare.

Lenin

Scrisă la 19 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliuția" nr. 3

Se tipărește după manuscris

282

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.P. SEREDA

19.VIII.1918

Eleț
Către Sereda, comisar al poporului pentru agricultură

Vi se trimite azi o cisternă cu 500 de puduri de benzină. Dar de ce evitați să dați răspuns la niște întrebări de

www.dacoromanica.ro

mare importanţă: ce cantitate de cereale s-a colectat şi cît s-a depozitat? Apoi, e neapărat necesar să scoateţi absolut toate surplusurile de cereale mai întîi dintr-o singură plasă, căreia să-i acordaţi apoi un premiu mare. Nu ne zgîrcim noi cînd e vorba să-i ajutăm pe ţăranii săraci şi mijlocaşi dacă ei ne ajută să-i salvăm pe înfometaţi.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

283

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.E. MINKIN[165]

Către Minkin

Întrebarea ce mi-o puneţi — dacă un comisar al poporului pentru finanţe, şi încă unul regional, poate să anuleze o dispoziţie a mea — este absurdă. Dacă această dispoziţie nu va fi executată, voi deferi justiţiei pe vinovaţi. Lăsaţi deocamdată compania de letoni la Penza, pînă la înăbuşirea răscoalei de la Cembar. Comunicaţi tuturor membrilor comitetului executiv şi tuturor comuniştilor că e de datoria lor să reprime fără cruţare pe chiaburi şi să confişte toate cerealele de la răsculaţi. Sînt indignat de inactivitatea şi slăbiciunea dv. Trimiteţi-mi rapoarte amănunţite asupra modului cum au fost executate toate dispoziţiile mele, în special cele în legătură cu măsurile de reprimare şi confiscare*.

Lenin

Scrisă la 19 august 1918
Expediată la Penza

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

* Telegrama a fost transmisă prin fir direct. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

284

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL PENZA

19.VIII.1918

Penza. Comitetul executiv gubernial
O copie pentru comitetul gubernial al comuniştilor

Sînt foarte indignat că n-am primit nici o informare precisă de la dv., din care să aflu dacă, în sfîrşit, s-au luat măsuri serioase pentru reprimarea necruţătoare a răscoalei chiaburilor din cele cinci plăşi şi pentru confiscarea cerealelor lor. Pasivitatea dv. este de-a dreptul criminală. Trebuie să vă concentraţi toate eforturile asupra unei singure plăşi şi să luaţi de acolo absolut toate surplusurile de cereale. Comunicaţi-mi telegrafic de executare.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

285

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI

Secretă

Sveajsk, pentru Troţki
O copie pentru Vaţetis

În ce priveşte propunerile d-tale cu caracter militar în legătură cu formarea unor detaşamente de instructori, nu pot să mă pronunţ; n-au decît să hotărască înşişi militarii. Ştiu numai că e necesar să avem propriii noştri instructori pentru armata muncitorească atîta timp cît ofiţerii nu inspiră nici o încredere. În ce priveşte acordarea unor premii în bani, sînt de acord cu propunerea

www.dacoromanica.ro

d-tale; am s-o susțin și am să fac ca ea să fie adoptată[166]. Ea nu trebuie dată publicității.

Lenin

Scrisă la 19 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

286

CĂTRE G.V. CICERIN

19.VIII.1918

Tovarășe Cicerin,

Aducătorul prezentei scrisori, tovarășul Latukka, social-democrat finlandez, ne-a ajutat foarte mult în timpul cît eu am stat ascuns în Finlanda[167]. Acum trebuie să facem *tot posibilul* pentru a-l ajuta noi pe el. Ar vrea să plece în Elveția.

Fii bun și stai de vorbă cu el și ajută-l să-și îndeplinească dorința, găsindu-i un post la ambasada de acolo. Este ziarist de profesiune.

Al d-tale, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

287

CĂTRE G.V. CICERIN

19.VIII.1918

Tovarășe Cicerin,

Tovarășii *Minor* și *Price* ar vrea să plece pe Frontul cehoslovac în calitate de ziariști, unul englez, iar celălalt american. Examinează d-ta în mod serios chestiunea asta și o să discutăm apoi împreună cum să obținem permisiunea autorităților militare.

Al d-tale, *Lenin*

Se tipărește pentru prima oară, după manuscris

www.dacoromanica.ro

288

CĂTRE G.V. CICERIN

19.VIII.1918

Tovarăşe Cicerin,

Aducătoarea prezentei scrisori este la camarade Jeanne Labourbe, despre care ţi-am vorbit.

Te rog s-o primeşti şi să discuţi cu ea amănunţit.

Al d-tale, *Lenin*

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

289

CĂTRE I.M. SVERDLOV

19.VIII.1918

Tovarăşe Sverdlov,

Aranjează, te rog, în aşa fel ca aducătorul prezentei scrisori, tovarăşul Peterson, să primească o sumă suficientă ca să-şi poată ajuta bătrîna sa mamă; într-o anumită privinţă, acest lucru este neapărat necesar, deoarece ea nu poate trăi cu cît îi trimite el din salariul său.

Al d-tale, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1959, în: Nikolai Kondratiev. „Tovarăşul Peterson", Riga

Se tipăreşte după manuscris

290

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

19.VIII.1918

Tovarăşe Skleanski,

Aducătorul prezentei scrisori, tovarăşul Leonid Borisovici Krasin, este un vechi membru de partid, de care

www.dacoromanica.ro

veţi fi auzit şi dv. Vă rog să-l primiţi *imediat* şi să-i acordaţi *t o a t ă* încrederea. În legătură cu flota, *t r e b u i e* să i se acorde depline împuterniciri din partea Consiliului militar superior.

Al dv., *Lenin*

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

291

CĂTRE N.P. GORBUNOV

Tovarăşului Gorbunov

E de prisos şi n-are nici un sens ca, atunci cînd parcurgi diverse hîrtii, să scrii pe ele „lui V.I. spre examinare" (!??) ((asta e de la sine înţeles)) sau „aş avea de făcut cutare şi cutare propunere".

T r e b u i e s ă e x p u i î n c î t e v a c u v i n t e c e e a c e e e s e n ţ i a l. Altfel n-are nici un rost să-ţi mai treacă prin mîini.

Scrisă înainte de 20 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

292

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN LIVNÎ

20.VIII.1918

Livnî. Comitetul executiv
O copie pentru comisarul militar Semaşko
şi pentru organizaţia comuniştilor

Salut reprimarea energică a răscoalei chiaburilor şi albgardiştilor din judeţul dv. Trebuie să bateţi fierul pînă-i cald şi, fără a pierde nici un moment, să organizaţi ţărănimea săracă din acest judeţ, să confiscaţi toate

www.dacoromanica.ro

grînele şi toată averea chiaburilor răsculaţi, să spînzuraţi pe instigatorii din rîndurile chiaburilor, să mobilizaţi şi să înarmaţi ţărănimea săracă, dîndu-i conducători demni de încredere, din detaşamentul nostru; să luaţi ostatici dintre bogătani şi să-i ţineţi arestaţi pînă ce vor fi strînse şi depozitate toate surplusurile de grîne din plasa respectivă. Informaţi-mă telegrafic de executare. O parte din Regimentul de fier, regiment model, să fie trimisă imediat la Penza.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

293

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI PENTRU APROVIZIONARE DIN GUBERNIA TAMBOV

20.VIII.1918

Tambov
Comitetul gubernial pentru aprovizionare

În judeţul Usmansk a fost secerat grîul de pe 7 000 de deseatine din fostele pămînturi moşiereşti în plăşile Safonovskaia, Bareatinskaia şi Novonikolskaia şi au fost depozitate într-un siloz. Comunicaţi-mi imediat telegrafic: cîte puduri de cereale se află în acel siloz, dacă paza lui este asigurată şi de ce întîrziaţi atît de mult cu trimiterea cerealelor la Moscova, cine este vinovat de această inadmisibilă încetineală, dacă în judeţul Usmansk există comitete ale sărăcimii şi dacă ele sînt demne de încredere.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

294

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.E. MINKIN

Tovarăşului *M i n k i n*

Am citit chiar acum memoriul dv. Repet ordinul dat letonilor veniţi cu expediţia de a rămîne deocamdată la Penza, pînă la noi dispoziţiuni.

Alegeţi, din cei opt sute de soldaţi pe care-i aveţi pe cei mai de nădejde şi acţionaţi fără cruţare la început împotriva unei singure plăşi, ducînd treaba la bun sfîrşit. Trimiteţi-mi un raport exact asupra evenimentelor de la Cembarî. Pînă acum aţi dispus de forţe vădit insuficiente, dar totodată n-aţi dat dovadă de suficientă energie, căci aţi fi putut totuşi să înăbuşiţi răscoala în cinci plăşi sau să duceţi treaba la bun sfîrşit într-o singură plasă. Dacă aveţi nevoie de forţe noi, o să vă mai trimitem. Comunicaţi-ne printr-o telegramă în mod amănunţit şi exact de cîte forţe ocupate dispuneţi, în ce sectoare anume şi de ce ajutoare aveţi nevoie.

Lenin

Scrisă la 20 august 1918
Expediată la Penza

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

295

CĂTRE I.A. BERZIN

20.VIII.1918

Tovarăşe Berzin,

Îţi trimit multe salutări. Tipăreşte ceva mai multe şi trimite-mi şi mie cîte un exemplar.

N-am primit nici măcar noile numere din „Demain"![168]

Trimite-mi „*Le feu*" al lui Henri Barbusse şi alte scrieri similare*.

Al d-tale, *Lenin*

* Ultimele cuvinte — de la „Trimite-mi" şi pînă la „similare" — au fost scrise de V.I. Lenin pe dosul pliculuí.
Adresa pe plic e scrisă de Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

Trimite-mi:

Junius,

(Liebknecht) Krieg und Internationale*, într-un cuvînt *t o t* ce publică *Gorter* în Elveţia etc. etc.

Expediată la Berna

Publicată pentru prima oară parţial la 21 ianuarie 1925, în „Pravda" nr. 17

Se tipăreşte pentru prima oară în întregime, după manuscris

296

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI B.I. MONASTÎRSKI

Către Monastîrski

S-a primit[169]. Instrucţiunile noastre sînt: acţionaţi cu mai multă hotărîre şi energie împotriva albgardiştilor şi a chiaburilor. Informaţi-ne mai des şi mai amănunţit asupra rezultatelor obţinute.

Lenin

Scrisă după 20 august 1918
Expediată la Perm

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul dactilografiat

297

TELEGRAMĂ ADRESATA COMITETULUI EXECUTIV AL GUBERNIEI ASTRAHAN

21.VIII.1918

Astrahan. Comitetul executiv gubernial
O copie pentru organizaţia gubernială a comuniştilor

Este adevărat că la Astrahan se vorbeşte de pe acum de evacuare?

Dacă este adevărat, atunci trebuie să luaţi măsuri necruţătoare împotriva celor laşi şi să desemnaţi de

* Războiul şi Internaţionala. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

îndată oameni dintre cei mai de încredere și mai hotărîți, care să organizeze apărarea Astrahanului și, în cazul unei ofensive a englezilor, să aplice cea mai consecventă politică de luptă pînă la capăt.

Trimiteți-mi telegrafic un răspuns amănunțit.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară parțial în 1938, în revista „Bolșevik" nr. 2

Publicată în întregime în 1950, în: V.I. Lenin. Opere, vol. 35, ed. a IV-a

Se tipărește după manuscris

298

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.N. HARLOV

21.VIII.1918

Saratov

Tovarășului Harlov, comisar al poporului

Cuantumul surplusurilor este indicat de dv. printr-o cifră vădit micșorată. Stringeți date mai precise. Este necesar să separăm satele și plășile model, adică pe acelea în care țărănimea săracă este cel mai bine organizată, în primul rînd pentru a stabili, fără sustrageri, cuantumul surplusurilor de cereale, iar în al doilea rînd pentru a răsplăti cu un mare premiu plășile care au colectat și au înmagazinat toate surplusurile de cereale, fără excepție. Comunicați conținutul acestei telegrame tuturor lucrătorilor de la aprovizionare și trimiteți-mi răspuns telegrafic. Încărcați cît mai repede cerealele.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

299

CĂTRE MEDVEDEV, COMISARUL POLITIC AL ARMATEI I[1]

21.VIII.1918

Tovarăşe Medvedev,

Tovarăşa Boş mi-a vorbit despre întîlnirea cu dv. pe front, despre situaţia de acolo şi despre îndoielile dv. Din spusele ei reiese că eraţi convins de necesitatea şi posibilitatea luării Sizranului, *dar n-aţi vrut să ne scrieţi despre asta.*

Dacă este aşa cum spune dînsa, înseamnă că aveţi o poziţie greşită. Un comisar tocmai de aceea e pus acolo unde este ca să semnaleze anumite situaţii nepotrivite. Scrieţi-mi neapărat (şi comunicaţi-mi telegrafic) *despre toate* şi cît mai des.

Dv. nu mi-aţi scris niciodată nici un cuvînt.

Nu e bine. Este o atitudine nepartinică, care dovedeşte că nu vă îndepliniţi datoria pe linie de stat! Şi asta, credeţi-mă, nu-i bine.

Cu salutări. Al dv., *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

300

*CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR

21.VIII.1918

Aducătorii prezentei scrisori sînt reprezentanţi ai C.E.C. din Turkestan. Ei cer să li se dea un detaşament de 100—200 de oameni pentru a porni împotriva Krasnoivodskului (din Astrahan). Vă rog să discutaţi cererea lor şi să-i ajutaţi cu tot ce se poate, iar mie să-mi comu-

* Pe plicul acestei scrisori V.I. Lenin a scris: „Tovarăşului *M e d v e d e v* (comisar politic) (Din partea lui Lenin)". — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

nicați telefonic care este concluzia Consiliului militar superior.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

301

CĂTRE A.D. ȚIURUPA

Tovarășului **Țiurupa**

Sînt mereu informat că în legătură cu cartofii (care nu sînt raționalizați) se comit (atît la comitetul regional pentru aprovizionare, cît și în alte locuri) o mulțime de abuzuri.

Se spune că negustorii au de gînd să inunde piața Moscovei cu cartofi la prețul de 20 de ruble pudul. Se mai spune că aceștia se vînd pe sub mînă la prețul de 28 de ruble (în comerțul cu amănuntul) ș.a.m.d.

Ce părere ai despre numirea unei comisii de control?

Dar de includerea lui Bonci-Bruevici în această comisie[170]?

Scrisă înainte de 22 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipărește după manuscris

302

TELEGRAME ADRESATE LUI A.K. PAIKES*

1

Saratov, pentru Paikes

Am să vorbesc imediat la telefon cu militarii despre toate cerințele dv.[171] Deocamdată vă recomand să numiți șefi dintre oamenii dv. și să împușcați pe complotiști și pe șovăielnici, fără să mai întrebați pe cineva și fără

* Prin fir direct. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

să permiteți vreo tărăgăneală stupidă. Iar pentru a primi răspuns de la mine, așteptați la telegraf ori puneți să se facă de serviciu pe rînd, ori fixați o convorbire peste o oră sau două. Răspundeți-mi.

Lenin

2

Saratov, pentru Paikes

Chiar acum am vorbit cu Aralov. A și pus totul în mișcare — spune el — ca să vi se trimită obuze. Încărcarea lor începe astăzi, așa că în 2—3 zile ea trebuie să fie terminată. Acționați cu mai multă energie împotriva chiaburilor.

Lenin

Scrisa la 22 august 1918

Publicata pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

303

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI GUBERNIAL PENZA AL P.C.(b) DIN RUSIA

22.VIII.1918

Penza
Comitetul gubernial, pentru Turlo
O copie pentru Minkin

Nu înțeleg cum a putut Minkin să refuze a aduce la îndeplinire hotărîrile adoptate de majoritatea comitetului gubernial[172]. Sper că e vorba doar de o neînțelegere. Insist ca într-o perioadă ca aceasta, care e atît de critică din punct de vedere militar, să acționați cu toții în mod solidar și energic, supunîndu-vă majorității, iar dacă se ivesc conflicte, să le supuneți spre soluționare Comitetului Central, fără ca în munca dv. să se producă vreo întrerupere.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

304

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI N.D. TOKMAKOV

23.VIII.1918

Dmitrov
Comisarului civil Tokmakov
O copie comitetului executiv județean
O copie organizației județene a comuniștilor

Trimiteți-ne amănunte în legătură cu reprimarea răscoalei chiaburilor de la Rogacevo, comunicîndu-ne totodată numele celor arestați. Trebuie să procedați la confiscarea averii chiaburilor răsculați, să organizați un comitet al sărăcimii și să acționați mai energic.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

305

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARULUI ȘI COMANDANTULUI-ȘEF AL UNEI ESCADRILE DE TORPILOARE

Rîbinsk
Comisarului escadrilei de torpiloare
Comandantului-șef

O copie comitetului executiv al Sovietului de deputați

Vă ordon să terminați în cel mai scurt timp încărcarea tunurilor, proiectilelor și a cărbunelui și să le însoțiți fără întîrziere pînă la Nijni Novgorod. Misiunea aceasta trebuie îndeplinită în cel mai scurt timp. Sovietul local și organizațiile de stat sînt datoare să vă dea tot concursul. Fiecare minut de întîrziere atrage după sine o grea răs-

www.dacoromanica.ro

pundere şi luarea de măsuri corespunzătoare faţă de vinovaţi. Comunicaţi-mi telegrafic de executare*.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin***

Scrisă la 23 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1934, în cartea: V.I. Lenin „Din epoca războiului civil", Moscova

Se tipăreşte după textul blanchetei telegrafice, completat şi semnat de V.I. Lenin

306

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI F.I. KOLESOV

Taşkent
Pentru Kolesov

Despre situaţia din Caucaz şi de la Baku ştim foarte puţin. Ştirile pe care le avem nu sînt verificate. În Caucazul de nord a fost instaurată Puterea sovietică. Legătura trupelor ei cu Ţarîţînul, care este asediat dinspre sud de cazaci, este tăiată. La Baku au debarcat englezii, şi acolo situaţia e instabilă. Germanii au consimţit să dea garanţii că nu vor ataca Baku dacă îi scoatem pe englezi de acolo. Nu se ştie ce întorsătură vor lua lucrurile acolo. Nu ştim unde se află întăririle militare. Credem că au fost oprite la Ţarîţîn***.

În ceea ce priveşte ambasadorii şi consulii, vă sfătuim să păstraţi o atitudine de expectativă, ţinîndu-i sub o strictă supraveghere şi arestînd toate persoanele suspecte care intră în legătură cu ei.

Vom chibzui şi vom pregăti pentru dv. ceva întăriri, dar nu vă putem promite nimic sigur, fiindcă totul depinde de faptul dacă vom reuşi să-i izgonim pe englezi din Baku sau ei vor reuşi să ocupe o parte din ţărmul Mării Caspice.

Scrisă la 23 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

* Ultima frază este scrisă de V.I. Lenin. — *Nota red.*

** Telegrama este semnată şi de E.M. Skleanski, pentru comisarul poporului pentru problemele maritime. — *Nota red.*

*** Vezi volumul de faţă, documentul 225. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

307

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.G. ŞLIHTER

Veatka
Pentru Şlihter

Am vorbit la telefon cu cei de la Comisariatul pentru aprovizionare şi ei au fost de acord că în momentul de faţă ar fi extrem de important ca d-ta să rămîi la Veatka; în primul rînd, pentru a acorda sprijinul şi a asigura controlul necesar unei apărări cît mai îndîrjite a Kotlasului şi a pregăti materiale explozive pentru orice eventualitate, în vederea distrugerii complete a şoselei Kotlas-Veatka. În al doilea rînd, şi acesta este lucrul principal, pentru a efectua cele mai energice operaţii de aprovizionare cu prilejul reprimării cu succes a răscoalelor chiabureşti de la sud de Veatka, cu scopul de a-i nimici fără cruţare pe chiaburi, a le confisca toate cerealele, a le transporta prin Vologda şi Nijni Novgorod şi, totodată, a întări organizarea ţărănimii sărace.

Lenin

Scrisă la 23 august 1918

Publicată pentru prima oară la 22 ianuarie 1930, în ziarul „Krasnaia Zvezda" nr. 19

Se tipăreşte după manuscris

308

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.P. SEREDA

Eleţ
Pentru Sereda, comisar al poporului pentru agricultură

Folosiţi timpul favorabil acţionînd cu toate forţele. Cereţi să se formeze, pentru fiecare plasă, cîte un detaşament de strîngere a recoltei sau de aprovizionare. Nu uitaţi că avem nevoie urgentă de cereale şi că trebuie să strîngeţi absolut toate surplusurile măcar dintr-o plasă model.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 26 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

309

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.P. SMIRNOV

26.VIII.1918

Saratov
Pentru Smirnov, comisar al poporului
pentru afacerile interne
(în caz că e plecat, să se transmită la Urbah)

Insist să vă înţelegeţi neapărat cu Paikes, care lucrează foarte bine şi care pe bună dreptate cere ca cele două judeţe să acţioneze independent. Am toate temerile că dv., la Saratov, vă jucaţi de-a colegiul într-un moment cînd se cere conducătorilor să dea dovadă de energie şi promptitudine acolo pe teren, la sate, iar nu la oraşe.

Comunicaţi-mi telegrafic rezultatul convorbirilor cu Paikes.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

310

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.K. PAIKES

26.VIII.1918

Urbah
Controlul militar
Pentru Paikes, comisar al poporului pentru controlul de stat

I-am trimis lui Smirnov o telegramă în care i-am transmis cererea dv. Vă rog să depuneţi toate eforturile pentru a ajunge la o înţelegere cu el, fiindcă aprovizionarea este acum lucrul cel mai important. Răspundeţi-mi după ce staţi de vorbă cu Smirnov şi nu plecaţi pînă ce nu primiţi răspunsul meu.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

www.dacoromanica.ro

311

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.P. SEREDA

27.VIII.1918

Eleț

Pentru Sereda, comisar al poporului pentru agricultură

Dacă treierișul pe scară largă, după cum mi-ai comunicat în telegrama d-tale, întîrzie din cauza însămînțărilor și a strîngerii ovăzului, trebuie să le veniți oamenilor în ajutor trimițîndu-le un număr mai mare de detașamente de treierători. Ar fi cît se poate de important să grăbiți aprovizionarea atrăgînd în această acțiune muncitori din Moscova; luați imediat măsurile de organizare necesare. Trebuie să le dovedim neapărat muncitorilor din Moscova, prin fapte concrete și prin propria lor experiență de masă, că numai participarea lor poate da un impuls aprovizionării cu alimente. Faceți acest lucru numaidecît.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

312

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN GUBERNIA PENZA

28.VIII.1918

Penza

Comitetul executiv gubernial

O copie pentru organizația gubernială a comuniștilor

Sînt cît se poate de regretabile conflictele interne între comuniști. Ar fi rușinos să nu li se pună capăt. Alegeți numaidecît o comisie de împăciuire care în două zile, împărțind județele între activiștii cei mai de seamă, să-i

www.dacoromanica.ro

despartă pe învrăjbiți. Comunicați-mi telegrafic ce hotărîre a adoptat comisia.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

313

CĂTRE V.M. ALTFATER

1

Tovarășului *Altfater*

Cum stăm cu trimiterea de submarine pe Volga și în Marea Caspică?

E adevărat că se pot trimite *numai* submarine vechi?

Cîte anume?

Cînd s-a dat dispoziție de trimitere? *Ce s-a făcut în general în acest sens?*

Lenin

Scrisă la 28 august 1918

2

Tovarășului Altfater

E inadmisibil să vă limitați la un răspuns atît de vag: „căutăm". (Ce căutați? *Avutul dv.??* Trebuie să-mi prezentați pînă *mîine numele* „căutătorilor", *data* de la care caută ș.a.m.d.)

„Se clarifică posibilitatea trimiterii" — asta-i, de asemenea, nemaipomenit de *im*precis.

Cînd și *cine* a dat dispoziție „să se clarifice"? Vă rog ca mîine (30/8) să-mi comunicați precis și oficial acest lucru.

Fiindcă chestiunea trimiterii de submarine nu mai îngăduie nici un moment de întîrziere.

Lenin

Scrisă la 29 august 1918

Publicată pentru prima oară la 23 februarie 1938, în „Pravda" nr. 53

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

314

CĂTRE M.S. KEDROV

29.VIII.1918

Tov. Kedrov,

Dv. comunicați prea puține fapte. Folosiți *fiecare ocazie* pentru a trimite rapoarte.

Cîte lucrări de fortificații s-au făcut?

Pe ce linie?

Ce puncte de cale ferată *sînt asigurate* cu artificieri, pentru ca, în caz că englezii și francezii înaintează cu forțe mari, să putem să aruncăm în aer sau să deteriorăm *serios* cutare și cutare poduri, verste de cale ferată, locuri de treceri printre mlaștini etc. etc. (trebuie să comunicați de cîte anume e vorba și unde se află).

Ați luat măsuri suficiente pentru a pune orașul Vologda la adăpost de pericolul albgardist? Ar fi de neiertat dacă, în această privință, ați da dovadă de slăbiciune sau neglijență.

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară la 21 ianuarie 1927, în „Krasnaia Gazeta" nr. 17

Se tipărește după manuscris

315

CĂTRE N.I. MURALOV

29.VIII.1918

Tov. Muralov,

Vă rog să dați tot concursul aducătorului prezentei scrisori, tov. Malișev, care organizează aprovizionarea cu explozivi a grupului care pleacă la Kotlas. *Este o chestiune extrem de urgentă.*

Trebuie aduși de la Veazma, *fără pierdere de timp*, explozivii necesari (chiar *astăzi* pleacă Malișev acolo cu un ordin din partea dv.),

www.dacoromanica.ro

РОССІЙСКАЯ
ФЕДЕРАТИВНАЯ
СОВѢТСКАЯ РЕСПУБЛИКА.

ПРЕДСѢДАТЕЛЬ
СОВѢТА
НАРОДНЫХЪ КОМИССАРОВЪ.

Москва, Кремль.
29 VIII 1918 г.
№

Петровск Саратовской
Наркомзем Харлову

Если вы смогли мобилизовать в вашем
уезде то ясно что надо затребовать от-
сюда обязательно отряд рабочих ибо
надо ускорить сбор хлеба во что бы
то ни стало телеграфируйте сегодня сколько
вагонов под какой охраной откуда будет
выслан объявите крестьянскую войну
кулаку который первый откажет помочь вы-
грузить хлеб создайте повсеместно
списки богатейших крестьян отвечающих
жизнью за правильный ход работ по сво-
рованию хлебных излишков

Председатель Ленин.

Telegramă adresată de V. I. Lenin lui V. N. Harlov. — 29 august 1918

www.dacoromanica.ro

Trebuie, de asemenea, să cereţi telegrafic celor de la Kursk să-l trimită pe tov. *Sobolev*, instructor-artificier. Grupul de artificieri are nevoie de un vagon (ataşat la un tren rapid) pînă la Kotlas.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1926, în revista „Sputnik Politrabotnika" nr. 15 (15)

Se tipăreşte după manuscris

316

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.N. HARLOV

29.VIII.1918

Petrovsk, gubernia Saratov
Comisariatul poporului pentru agricultură, pentru Harlov

Dacă toate forţele au fost mobilizate în judeţul dv., e clar că trebuie să se ceară de aici detaşamente de muncitori pentru treierat, întrucît recoltarea cerealelor trebuie mult accelerată. Comunicaţi-ne telegrafic, în fiecare zi, cîte vagoane sînt trimise, sub ce număr de înregistrare şi de unde anume. Anunţaţi instituirea unui mare premiu pentru plasa care va strînge prima toate surplusurile de cereale. Întocmiţi pe fiecare plasă liste cu ţăranii bogaţi care răspund cu viaţa pentru buna desfăşurare a acţiunii de aprovizionare cu cereale a capitalelor înfometate.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

317

CĂTRE A.D. ŢIURUPA[173]

Tovarăşului *Ţiurupa*

Nu te sfătuiesc să procedezi astfel *în momentul de faţă* (fiindcă asta ar fi ceva intermediar între un ultimatum — care ar însemna demisia tuturor — şi şovăielile *tuturor*,

www.dacoromanica.ro

hotărît fiind *doar unul singur)*; mai bine *să acţionăm cu toate* forţele în Eleţ + Petrovsk + celelalte judeţe mai bune.

Să trimitem, bunăoară, vreo 2 000 de muncitori la treierat.

Iar peste cîteva zile, după ce veţi primi *barem* ştirea: vin atîtea sute de vagoane, să puneţi problema cu mai multă fermitate.

Scrisă la 29 august 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

318

CĂTRE L.A. FOTIEVA

Lidia Aleksandrovna,

Ai aici, alăturat, o scrisoare pentru Ţiurupa.

E neapărat necesar ca el să fie trimis la odihnă la ţară. Aranjează d-ta (cu fratele lui şi cu Sverdlov) venirea lui aici: o să aibă o cameră mare, frumoasă şi cu încălzire; cînd plecăm noi, să-i găsim o bucătăreasă şi, poate, să amenajăm aici un sanatoriu pentru comisarii poporului. Fă asta neapărat[174].

Cu salutări, *Lenin*

Scrisă în vara anului 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

319

*CĂTRE A.D. ŢIURUPA

Dragă A.D.,

D-ta devii pur şi simplu insuportabil prin atitudinea pe care o ai faţă de un bun al statului.

Îţi prescriu trei săptămîni de tratament! Şi s-o asculţi pe Lidia Aleksandrovna, care o să te trimită la un sanatoriu.

www.dacoromanica.ro

V. I. Lenin la plimbare în curtea Kremlinului
în perioada de convalescență în urma rănii primite. — Octombrie 1918

www.dacoromanica.ro

Este inadmisibil, crede-mă, să-ţi iroseşti degeaba sănătatea. Trebuie să te întremezi!

Cu salutări. Al d-tale, *Lenin*

Scrisă în vara anului 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

320

CĂTRE S.P. SEREDA

Tovarăşe Sereda,

Îmi pare tare rău că n-ai venit. Nu trebuia să dai ascultare unor doctori peste măsură de zeloşi[175].

De ce *nu merge* treaba în judeţul Eleţ? Asta mă neliniştеşte nespus de mult, dar şi mai mult mă neliniştеşte faptul că d-ta „ocoleşti" chestiunea. Doar e limpede că nu merge. Din cele 19 plăşi cu comitete ale sărăcimii, n-am primit **nici un** raport clar şi precis!

Nici un Σ* care să indice cîte vagoane s-au colectat şi în ce termen?!!

În nici o plasă n-au fost aduşi (şi ar fi trebuit să fie aduşi în toate cele 19) cîte 3—5 muncitori destoinici din Petrograd (cu cîte 15—20 de ajutori din Moscova). *De nicăieri* nu vin date care să ne arate că treaba *a început să m e a r g ă!*

Ce s-a întîmplat? Te rog foarte mult să-mi răspunzi. Numeşte corespondenţi pentru mine în *fiecare* plasă, fă-le cunoscut cuprinsul acestei scrisori şi să-mi răspundă cu *toţii*.

Cu salutări. Al d-tale, *Lenin*

Scrisă la 6 septembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

* — total, sumă. — *Nota trad.*

www.dacoromanica.ro

321

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROȚKI[176]

Sveajsk. Pentru Troțki
O copie pentru Kaiurov și Ciugurin,
la statul-major al Armatei a 5-a

Multe mulțumiri. Cu însănătoșirea merge cît se poate de bine. Sînt convins că reprimarea cehilor și a albgardiștilor din Kazan, precum și a chiaburilor, a acestor lipitori care-i sprijină, va fi necruțătoare, exemplară.

Cu salutări cordiale, *Lenin*

Scrisă la 7 septembrie 1918

Publicată pentru prima oară la 30 august 1928, în ziarul „Pravda" nr. 201

Se tipărește după manuscris

322

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROȚKI

Secret

C i f r a t ă
(Să mi se restituie originalul)
(Să mi se trimită o copie a cifrului)
Sveajsk, pentru Troțki

Sînt uimit și îngrijorat de încetineala cu care se desfășoară operațiile împotriva Kazanului, mai ales dacă cele comunicate mie — că ai deplină posibilitate să-i nimicești pe dușmani cu artileria — corespund adevărului. După părerea mea, nu trebuie să cruțați orașul și să mai aminați, fiindcă e neapărat necesar să-i exterminăm fără cruțare, din moment ce se adeverește că orașul se află prins într-un clește de fier[177].

Lenin

Scrisă la 10 septembrie 1918

Publicată pentru prima oară (în facsimil) în 1930, în „Războiul civil din 1918—1921", vol. III

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

323

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI

Absolut secret

Kazan sau Sveajsk
Tovarăşului Troţki

Vă trimit salutul meu cu prilejul eliberării Simbirskului[178]. După părerea mea, trebuie să concentrăm un număr cît mai mare de forţe pentru a grăbi curăţirea Siberiei. Nu faceţi economie de bani cînd e vorba de premii. Comunicaţi-mi telegrafic dacă — şi în ce proporţii — au fost salvate lucrurile de preţ din Kazan. De mîine îmi reiau activitatea.

Lenin

Scrisă la 12 septembrie 1918

Se tipăreşte pentru prima oară, după textul blanchetei de telegramă

324

CĂTRE V.D. BONCI-BRUEVICI

Vladimir Dmitrievici,

Îţi trimit planul încăperilor în care Malkov vrea să mute Consiliul Comisarilor Poporului[179].

Vă rog, pe d-ta şi pe Lidia Aleksandrovna, să-l examinaţi şi să apreciaţi dacă merită să facem acest lucru.

(1) Încălzitul ar fi extrem de scump.

(2) Ar fi destul de potrivită sala de aşteptare de acolo?

(3) Nu s-ar putea să rămînem aici? N-o să fie *prea* frig? Chemaţi un sobar şi vedeţi ce spune el.

Cu salutări, *Lenin*

Scrisă la 14 septembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

325

*TOVARĂȘULUI GRIGORI NAUMOVICI, PENTRU GRUPUL DE STUDENȚI CARE MANIFESTĂ INTERES PENTRU COMUNISM

16.IX.1918

Dragi tovarăși,

Scrisoarea dv. mi-a produs o mare bucurie. Vă urez din tot sufletul să obțineți cît mai curînd succese în studierea comunismului, în însușirea lui temeinică și în trecerea dv. la activitate practică în rîndurile Partidului Comunist din Rusia.

Cu salutări comuniste, *V. Ulianov (Lenin)*

Publicată pentru prima oară la 21 aprilie 1962, în „Izvestiia" nr. 96

Se tipărește după o copie dactilografiată

326

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.P. SMIRNOV[180]

16.IX.1918

Atkarsk

Pentru Smirnov, comisar al poporului pentru afacerile interne

În ceea ce privește vagoanele, am transmis cererea dv. comisarului poporului pentru căile de comunicație. Luați legătura și cu Nevski la Saratov.

Sînt mirat de conținutul atît de imprecis al telegramei dv. Îmi scrieți că sînt multe cereale, dar nu indicați în ce plăși au fost strînse toate surplusurile și în ce cantități, în ce silozuri și centre de colectare au fost aduse și în ce cantități. Nu uitați că fără asemenea date precise orice declarații rămîn vorbe goale. Trimiteți-ne răspuns exact.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

327

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETELOR SĂRĂCIMII DIN JUDEŢUL ELEŢ

17.IX.1918

Eleţ
Circulară

Către toate comitetele de plasă ale sărăcimii din judeţ

Am primit telegramele dv.[181]

Nu ne putem mulţumi cu formulări vagi şi generale, care prea adeseori sînt menite să ascundă o activitate cu totul deficientă. Avem nevoie de cifre săptămînale exacte, din care să se vadă, în primul rînd, în care plăşi anume şi în ce proporţii au fost colectate şi înmagazinate surplusurile de cereale, iar în al doilea rînd cîte puduri şi în ce anume silozuri şi hambare au fost depozitate.

Fără astfel de date totul e vorbărie goală. Trimiteţi-ne răspuns exact.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară parţial la 21 ianuarie 1927, în ziarul „Krasnaia Zvezda" nr. 17

Publicată în întregime în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

328

*CĂTRE REDACŢIA ZIARULUI „PRAVDA"

18.IX.1918

Aducătorul prezentei scrisori, tovarăşul Mihail Nikolaevici *Sanaev**, preşedintele Comitetului judeţean de partid Sergaci (şi membru al comitetului executiv), mi-a

* Aici e o vădită scăpare de condei; este vorba de Mihail Ivanovici Sanaev. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

relatat fapte extrem de interesante în legătură cu lupta de clasă la țară și comitetele sărăcimii.

Este extrem de important ca tocmai astfel de material *faptic* primit din diferite regiuni ale țării să apară în ziar (unde se publică prea multe considerații „de ordin general"). Vă rog insistent să vă notați cele comunicate de tovarășul Sanaev, spre a le da publicității.

Cu salutări tovărășești, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

329

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.V. LUNACEARSKI

18.IX.1918

Petrograd
Către Lunacearski, comisar al poporului
O copie pentru Pokrovski, Moscova, Ostojenka, 53

Am ascultat astăzi raportul lui Vinogradov cu privire la busturi și monumente și sînt de-a dreptul revoltat: luni de-a rîndul nu s-a făcut nimic; nici pînă azi nu există măcar un bust, iar dispariția bustului lui Radișcev este o adevărată comedie. Nu dispunem de un bust al lui Marx, pe care să-l așezăm într-o stradă, nu s-a făcut nimic pentru propaganda prin inscripții comemorative pe străzi. Prin prezenta vă sancționez cu admonestare pentru atitudinea dv. de condamnabilă neglijență și vă cer să-mi trimiteți numele tuturor persoanelor răspunzătoare de asemenea situație pentru a le deferi justiției. Rușine sabotorilor și indolenților!

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

330

CĂTRE I.A. BERZIN, V.V. VOROVSKI ŞI A.A. IOFFE

20.IX.1918

Dragi tovarăşi,

„Pravda" de astăzi publică fragmente dintr-un articol al lui Kautsky (din „Sozialistische Auslandspolitik") îndreptat împotriva bolşevismului[182].

Inepţiile incalificabile, bîiguielile puerile ale lui Kautsky şi oportunismul său vulgar fac să se nască întrebarea: de ce nu facem noi nimic pentru a combate această vulgarizare *teoretică* a marxismului cu care se îndeletniceşte Kautsky?

Se poate oare tolera ca pînă şi nişte oameni ca Mehring şi Zetkin să se desolidarizeze de Kautsky mai mult din punct de vedere „moral" (dacă mă pot astfel exprima) decît din punct de vedere *teoretic?* Kautsky, spun ei, n-a găsit, într-adevăr, ceva mai bun de făcut decît să scrie acum împotriva bolşevicilor.

Este oare acesta un argument? E oare permis să slăbim în felul acesta propria noastră poziţie? Căci a adopta o asemenea atitudine nu înseamnă altceva decît a-i da o armă în mînă lui Kautsky!!

Şi asta în loc să scriem:

Kautsky n-a înţeles *de loc* şi în chip de-a dreptul oportunist a denaturat

şi învăţătura lui Marx despre stat,
şi „ „ „ despre *dictatura* proletariatului,
„ „ „ despre democraţia burgheză,
„ „ „ despre parlamentarism,
„ „ „ despre rolul şi însemnătatea Comunei ş.a.m.d.

Ar trebui luate următoarele măsuri:

1) să discutaţi în mod temeinic chestiunea cu cei de stînga (spartachiştii şi ceilalţi) şi să-i îndemnaţi să publice

www.dacoromanica.ro

în presă o declarație *principială, teoretică*, în care să se arate că ceea ce spune Kautsky în problema dictaturii proletariatului nu este marxism, ci o banală bernsteiniadă;

2) să editați cît mai curînd în limba germană broșura mea „Statul și revoluția"*;

3) ea să fie însoțită măcar de un cuvînt înainte *din partea editorului*, cam în felul următor:

„Editorul consideră că apariția acestei broșuri tocmai în momentul de față răspunde unei necesități imperioase, deoarece Kautsky, în ultimele sale lucrări, a denaturat complet marxismul tocmai în problemele expuse aci, înlocuind punctul de vedere al dictaturii proletariatului printr-un social-liberalism vulgar în spiritul lui Bernstein și al altor oportuniști"[183].

4) Dacă broșura nu poate fi editată curînd, atunci publicați în *ziare* (în cele de stînga) o notă în genul „cuvîntului înainte din partea editorului".

V-aș ruga foarte mult să trimiteți (pentru mine personal) broșura lui Kautsky (despre bolșevici, dictatură etc.), îndată ce apare[184], —

— apoi să strîngeți, pentru mine, *toate* articolele lui Kautsky despre bolșevici (articolul „Democrație și dictatură", apărut la sfîrșitul lui 1917 sau la începutul lui 1918; apoi articolul din „Sozialistische Auslandspolitik", august 1918) *și alte articole dacă au mai apărut.*

Salutări cordiale!**

Expediată la Berna, Stockholm și Berlin

Publicată pentru prima oară parțial la 21 ianuarie 1925, în ziarul „Pravda" nr. 17

Publicată în întregime în 1932, în: V.I. Lenin, Opere, ed. 2—3, vol. XXIX

Se tipărește după manuscris

* Vezi *V.I. Lenin.* Opere complete, vol. 33, București, Editura politică, 1965, ed. a doua. — *Nota red.*

** Există un text dactilografiat al acestui document, semnat de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

331

CĂTRE I.I. BAGAEV

Tovarăşe Bagaev,

Vă mulţumesc din tot sufletul pentru cuvintele de salut şi pentru bunele urări. Vă rog să mă scuzaţi că, fiind bolnav, nu vă pot fixa o întrevedere. Vă rog să vă adresaţi tovarăşului Sverdlov.

Vă rog să transmiteţi tovarăşilor cazaci din Astrahan salutările mele şi cele mai calde urări de bine.

Moscova, 25.IX.1918

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după fotocopia manuscrisului

332

CĂTRE L.B. KAMENEV

Tovarăşului *Kamenev*

Dragă L.B.,

Îţi doresc o grabnică însănătoşire.

În legătură cu „faimoasa teorie a manevrării".

Orice teorie e bună *dacă* corespunde realităţii obiective.

Dar realitatea noastră s-a schimbat, căci, dacă Germania este înfrîntă, manevrarea devine imposibilă, fiindcă nu avem de-a face cu doi beligeranţi, *între care să putem manevra!!*

Attention. Anglia ne va înghiţi dacă nu... Armata Roşie.

Nu trebuie să începem tratative pentru revizuirea păcii de la Brest fiindcă ar însemna să anticipăm... Trebuie să *m a i a ş t e p t ă m.*

Multă sănătate!

Cu salutări. Al d-tale, *Lenin*

Scrisă la sfîrşitul lui septembrie sau în octombrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

333

CĂTRE I.M. SVERDLOV ŞI L.D. TROŢKI

1.X.1918

Pentru tov. *Sverdlov* şi *Troţki*

Evenimentele au căpătat în Germania un „curs atît de rapid", încît nici noi nu trebuie să rămînem în urmă. Dar astăzi am şi rămas în urmă.

Trebuie convocată *mîine* o şedinţă comună
a Comitetului Executiv Central
a Sovietului din Moscova
a Sovietelor raionale
a sindicatelor etc. etc.

Să se prezinte o serie de referate cu *privire la începutul revoluţiei în Germania.*
(Izbînda tacticii *noastre* în lupta împotriva imperialismului german ş.a.m.d.)

Să se adopte o rezoluţie în sensul următor:

În decurs de o săptămînă, revoluţia internaţională s-a apropiat atît de mult, încît trebuie să contăm pe ea ca pe un eveniment care se poate produce *în zilele ce vin.*

Nici un fel de alianţe cu guvernul lui Wilhelm şi nici cu acela al lui Wilhelm II + Ebert şi alţi nemernici.

Dar pentru masele de muncitori germani, pentru milioanele de oameni ai muncii germani, acum, cînd au început să-şi manifeste spiritul de revoltă (deocamdată *numai* spiritul),

începem să pregătim

o alianţă frăţească, **pîine**, ajutor militar.

Sîntem cu toţii gata să ne dăm viaţa pentru a-i ajuta pe muncitorii germani să ducă înainte revoluţia care a început în ţara lor.

www.dacoromanica.ro

În concluzie: 1) să se depună eforturi înzecite pentru achiziționarea de cereale (să fie strînse *toate* rezervele atît pentru noi, *cît și pentru* muncitorii *germani)*; 2) să se facă de zece ori mai multe *înrolări* în armată. *Pînă în primăvară* trebuie să avem o armată de 3 000 000 de oameni pentru a sprijini revoluția muncitorească internațională.

Această rezoluție trebuie transmisă miercuri noaptea, telegrafic, în întreaga lume.

Fixați ședința pentru miercuri la orele 2. Începem la orele 4, mie îmi dați cuvîntul pentru o expunere introductivă, de $^1/_4$ de oră; vin acolo și, după ce vorbesc, plec numaidecît înapoi. Mîine dimineață trimiteți mașina să mă ia (la telefon să spuneți numai atît: *de acord)*[185].

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipărește după manuscris

334

CĂTRE V.D. BONCI-BRUEVICI[186]

1.X.1918

Dragă Vladimir Dmitrievici,

Abia azi-dimineață mi-a fost comunicată trista veste. Nu pot să vin la Moscova, dar aș vrea ca măcar prin aceste cîteva rînduri să fiu alături de d-ta și să dau expresie sentimentelor de dragoste pe care le-am nutrit, eu și toți ai mei, față de Vera Mihailovna și să te îmbărbătez cît de cît, atît cît e omenește posibil, în marea nenorocire care te-a lovit. Ai grijă de sănătatea fetiței. Încă o dată, o caldă strîngere de mînă.

Al d-tale, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1958, în culegerea „Bolșevici de seamă", Moscova

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

335

CĂTRE L.A. FOTIEVA ŞI L.B. KRASIN

Pentru Lidia Aleksandrovna (şi Krasin)

Semnez cu plăcere telegrama în legătură cu petrolul, vasele etc.

Pe cea în legătură cu Muhin nu o pot semna întrucît[187]:

(1) Krasin îmi scrie că Muhin *i-a ascuns lui Stalin existenţa banilor. Nu era în drept* s-o facă nici „din ordinul superiorilor săi (!!??)", fiindcă şi Stalin îi e superior, şi dacă nu e şeful „său" direct, în schimb e un şef mai mare.

(2) Este cu totul incorect şi, în genere, inadmisibil să rezolvăm această chestiune *fără să-l întrebăm pe Stalin* (şi el se află la Moscova!!).

Cu salutări, *Lenin*

Scrisă la 9 octombrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

336

UN BILET ADRESAT LUI G.V. CICERIN SAU LUI L.M. KARAHAN ŞI O SCRISOARE PENTRU A.A. IOFFE, I.A. BERZIN, V.V. VOROVSKI

Tovarăşului Cicerin sau Karahan

Vă rog foarte mult ca mîine, vineri, să trimiteţi la Berlin 12 exemplare din articolul meu din „Pravda"[188] îndreptat împotriva lui Kautsky, pentru Ioffe, Berzin, Vorovski, precum şi această scurtă scrisoare pe care le-o adresez lor:

Dragi tovarăşi,

Sînt perfect conştient de deficienţele articolului meu, atît de sumar, îndreptat împotriva lui Kautsky. Dar trebuie, totuşi, să luăm *cît mai curînd* poziţie, să ne

www.dacoromanica.ro

spunem părerea. Vă rog foarte mult să-l traduceți și să-l publicați într-o foaie volantă.

10.X.1918 *Lenin*

Publicate pentru prima oară în 1957, în revista „Novaia i Noveișaia Istoriia" nr. 4 *Se tipărește după manuscris*

337

CĂTRE G.V. CICERIN ȘI L.M. KARAHAN

Tovarășilor Cicerin și Karahan

În ce privește nota către Wilson, eu cred că trebuie trimisă.

Ea trebuie să fie temeinic întocmită, în termeni politicoși, dar incisivi.

Să arătăm că noi, în orice caz, considerăm de datoria noastră să propunem pace chiar și guvernelor capitaliștilor și miliardarilor pentru a pune capăt vărsării de sînge și *a deschide ochii popoarelor.*

Căderea Kazanului, Simbirskului, Sîzranului și Samarei a dezmințit, evident, anumite zvonuri...

N-ar vrea domnii capitaliști să capete o parte din pădurile Nordului sau o parte din Siberia? În schimbul unui anumit procent din cele 17 miliarde?[189] Dacă da, n-are nici un rost să facă din asta un secret. Noi le propunem: spuneți-ne deschis **how much?*** În ce privește pacea de la Brest, Germania va accepta să-și retragă trupele. Atunci despre ce-i vorba? N-ați vrea cumva să vă aduceți *trupele dv.* în locul celor germane?

Și așa mai departe.

Vă rog să întocmiți numaidecît un asemenea proiect de notă și după aceea să-l discutăm împreună[190].

N.B. „Pravda" a vrut să publice în numărul de vineri dimineața articolul meu îndreptat împotriva lui Kautsky. Ați primit de la Sverdlov biletul meu în care vă rugam să-l trimiteți în 12 exemplare lui Ioffe *pentru Berzin și Vorovski*, pentru ca ei să-l publice în foaia volantă? Și să-l trimiteți încă de vineri seara?

* — cît? — *Nota trad.*

www.dacoromanica.ro

Ce veşti mai aveţi de la Litvinov?[191]
Ce s-a făcut pentru publicarea de foi volante în limba *japoneză?*

Cu salutări. Al dv., *Lenin*

P.S. *Putem* să mai vorbim la telefon.

Scrisă la 10 octombrie 1918 *Se publică pentru prima oară, după manuscris*

338

*CĂTRE PREZIDIUL SOVIETULUI DE DEPUTAŢI AI MUNCITORILOR ŞI OSTAŞILOR ROŞII DIN MOSCOVA[192]

Dragi tovarăşi,

Am primit adresa dv. cu nr. 24 962 împreună cu un extras din decizia Prezidiului din 7.X.

Trebuie să vă spun cinstit că această decizie este atît de agramată din punct de vedere *politic* şi atît de stupidă, că-ţi vine greaţă. „...Prezidiul se vede silit să-şi decline răspunderea..." În felul acesta procedează nişte domnişoare capricioase, şi nu nişte oameni politici maturi. Cu asta nu scăpaţi de răspundere, ci faceţi doar ca ea să fie şi mai mare.

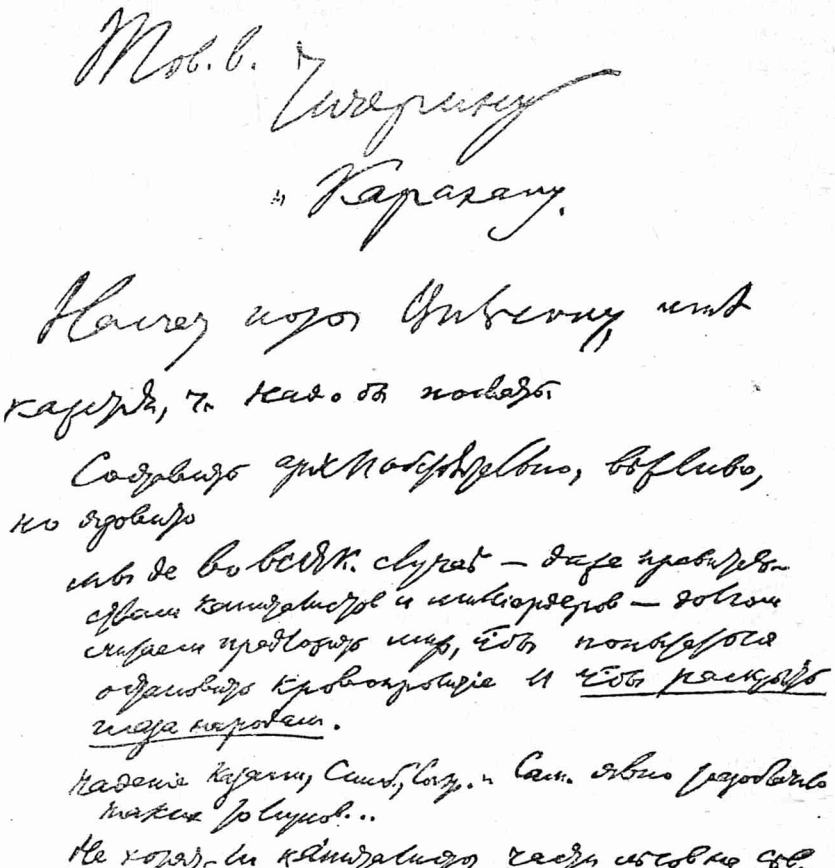
Dacă Comisariatul poporului pentru învăţămînt nu vă răspunde şi nu-şi face datoria faţă de dv., sînteţi datori *să reclamaţi* şi să prezentaţi documente. Doar nu sînteţi copii ca să nu înţelegeţi atîta lucru.

Cînd aţi înaintat reclamaţia? Unde e copia? Unde sînt documentele şi dovezile?

După părerea mea, întregul Prezidiu, împreună cu Vinogradov, ar trebui să fie condamnat pentru inactivitate la o săptămînă închisoare.

Dacă Comisariatul poporului pentru învăţămînt „nu vă eliberează busturile" (cînd le-aţi cerut? de la cine? aveţi copia şi documentul respectiv? cînd aţi reclamat?), eraţi datori să *luptaţi pentru a obţine cîştig de cauză.*

www.dacoromanica.ro

Prima pagină din scrisoarea lui V. I. Lenin către G. V. Cicerin și L. M. Karahan. — 10 octombrie 1918

www.dacoromanica.ro

Dar „să-ţi declini răspunderea" — asta e ceva demn de nişte capricioase domnişoare sau de nişte naivi intelectuali ruşi.

Iertaţi-mă că vă spun atît de deschis părerea mea. Primiţi salutări comuniste de la acela care speră că instanţele de resort vă vor da lecţia cuvenită (băgîndu-vă la închisoare pentru inactivitate) şi care este profund indignat de comportarea dv.,

Lenin

12.X.1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

339

CĂTRE I.A. BERZIN

13.X.1918

Tovarăşului B e r z i n

Dragă tovarăşe,

Am primit nişte numere — dispersate, ca de obicei — din ziarele străine trimise de d-ta (n-ai putea să încredinţezi cuiva misiunea de a face *decupări* în legătură cu: (a) *tot* ce se scrie despre Rusia; (b) tot ce se scrie despre partidele socialiste din toate ţările?).

Din ziarele primite văd, între altele, că Graber şi Grimm s-au lansat în atacuri josnice şi stupide împotriva lui Guilbeaux. Ce ai văzut d-ta rău în faptul că acesta a luat bani, *eu nu înţeleg*.

Cum de poţi să condamni pe un tovarăş atît de valoros, fără să examinezi în mod *efectiv* chestiunea!? Cine dintre *membrii de partid* (numiţi de d-ta) a examinat-o? Nimeni! Iar din datele prezentate de Guilbeaux şi din hotărîrea Comisiei de la Geneva reiese cît se poate de clar că totul pledează în favoarea lui.

N.B.: Trimite-mi: *Longuet*. „La politique internationale du marxisme. Karl Marx et la France"; *Vandervelde*. „L'État et le socialisme" şi *t o a t e* broşurile de acest fel apărute în limbile franceză, germană, engleză şi italiană; *p e t o a t e*, absolut toate!

www.dacoromanica.ro

În plus: „La Russie socialiste“ *(socialistes-révolutionnaires de gauche)*, v. „La Feuille“ (Genève)[193], 3.X.1918*; *Pierre Loti*. „Quelques aspects du vertige mondial“, Paris (Flammarion); *Léon Frapié*. „Les contes de la guerre“ (ibid.).

Am primit chiar acum de la Sverdlov o colecție a tipăriturilor dv. (n-ar fi rău să-mi trimiteți și mie una).

Toate astea însă înseamnă puțin, prea puțin!!!

Angajează un grup de traducători și caută să tipărești de zece ori pe atît. **Peluso** poate (și trebuie) să scrie cîte trei broșuri pe săptămînă (pe toate temele, compilînd ziarele noastre — d-ta să-i dai **temele** și o listă a articolelor care urmează să fie *compilate)*. Articolul lui din „Droit du Peuple“** („Contrarevoluționarii“) *e bun*. Plătește-l bine și *tipărește-l într-un număr de exemplare* **de 10 ori** *mai mare*. (Trebuie să angajezi traducători ca să tipărești în *patru* limbi: *franceză*, *germană*, *engleză* și **italiană**. În ultimele două limbi n-ai scos *nimic* pînă acum. E o situație de-a dreptul scandaloasă!!)

Bani ai *destui*. (Trimite neapărat *o dare de seamă* asupra sumelor cheltuite.) Îți vom da *și de acum încolo, fără restricții*. Scrie-ne numai cît anume.

Trebuie să tipărești în patru limbi broșuri de 4—8—16—32 de pagini de o sută de ori mai multe ca pînă acum. Caută *să angajezi* oameni în acest scop.

N.B: Fă rost de colecția „Spartacus“ (am văzut nr. din 11.IX.1918)[195] și reediteaz-o în întregime *în patru limbi*. La fel și pe Junius și pe Liebknecht. Contractează întocmirea unei *istorii* a luptei împotriva social-șovinismului în Anglia, Franța, Germania și Italia. Formează în acest scop grupuri (Gorter, Balabanova + ? + ?? etc.).

Al d-tale, *Lenin*

* Cred că în această scriere socialiștii-revoluționari de stînga debitează niște minciuni strașnice. Trebuie să ceri imediat cuiva (fie și lui Leiteizen) să întocmească o compilație a articolelor publicate de „Pravda“ și „Izvestiia“ care să dezmintă minciunile lor (precum și a articolelor apărute în „Znamea Trudovoi Kommuni“ și în „Volea Truda“[194].

** Săptămînal, organ al Partidului social-democrat din Elveția și al secțiunilor lui din cantonul Vaux și din orașul Lausanne. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

P.S. Pe ce se bazează optimismul d-tale în privinţa unei revoluţii în ţările de l'Entente? Pe ce fapte? Şi pe ce considerente? Dacă e cazul, scrie-mi cifrat, dar cît mai exact.

N.B: Dacă eşti bolnav, tratează-te *serios* şi *nu părăsi* sanatoriul. Ţine legătura prin telefon, iar la vizite trimite-ţi locţiitorul.

Expediată la Berna

Publicată pentru prima oară parţial la 21 ianuarie 1925, în ziarul „Pravda" nr. 17

Se tipăreşte pentru prima oară în întregime, după manuscris

340

CĂTRE I.A. BERZIN

Tovarăşului Berzin

Dragă tovarăşe Berzin,

Să nu uit: acordă-i o subvenţie soţiei lui Ilin (el e aici). Trebuie în orice caz să ajutăm familiile celor ce vin să lucreze în Rusia.

Cînd apare cartea mea „Statul şi revoluţia"?? Să mi-o trimiţi imediat.

Pentru traducerea franceză (fără s-o ţin în loc) aş avea de adăugat ceva despre Vandervelde. Comunică-mi printr-o scrisoare sau telegrafic.

Gorter să facă o listă de broşuri şi *articole* în toate limbile care prezintă interes *teoretic* pentru mine.

Transmite salutări din partea mea tuturor şi în special lui Guilbeaux şi *Herzog*.

P.S. Îţi doresc multă sănătate şi te sfătuiesc să urmezi cu **stricteţe** *regimul* indicat.

Al d-tale, *Lenin*

Scrisă între 15 şi 25 octombrie 1918
Expediată la Berna

Publicată pentru prima oară la 21 ianuarie 1925, în ziarul „Pravda" nr. 17

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

341

CĂTRE A.A. IOFFE

18.X.1918

Tovarăşe Ioffe,

Trimiteţi-mi, vă rog, numărul din „Sozialistische Auslandspolitik" în care a apărut articolul lui Martov despre dictatură[196].

Materialele *de acest fel* trebuie să mi le trimiteţi îndată ce apar.

La fel *tăieturi* din ziare (în locul unor rezumate greu descifrabile) şi *tot* ce se referă la separarea de social-şovinişti şi kautskişti (cele din ziarele olandeze sau scandinave să fie traduse în limba germană).

Noi ar trebui să îndeplinim rolul unui birou de activitate ideologică cu caracter internaţional, dar nu facem nimic!!

Trebuie să scoatem de o sută de ori mai multe tipărituri. Bani avem. Trebuie să angajăm traducători. Dar noi nu facem nimic! E scandalos...

Trimite, te rog, această scrisoare şi lui Vorovski, iar cele anexate trimite-le la destinaţie[197].

Al d-tale, *Lenin*

Expediată la Berlin
Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

342

CĂTRE A.A. IOFFE

18.X.1918

Stimate tovarăşe Ioffe,

Scrisoarea dv. din 13 octombrie am primit-o *după* ce vă expediasem o scrisoare.

Nu sînt împotriva continuării „manevrelor diplomatice". Dar importanţa lor a scăzut. Totul este dacă Antanta va reuşi sau nu să debarce forţe importante pe ţărmul Mării Negre. Eu de multă vreme am vorbit tuturor

www.dacoromanica.ro

și pretutindeni de existența acestui pericol, și acest lucru l-am spus limpede și în scrisoarea către C.E.C. din Rusia[198]. Situația e cu totul diferită de cea din II.1918, fiindcă atunci *am avut* posibilitatea să cîștigăm timp cedînd teritorii. Acum o asemenea posibilitate *nu* mai există.

Mit besten Grüssen Ihr *Lenin**

Expediată la Berlin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV *Se tipărește după manuscris*

343

CĂTRE MEMBRII GRUPULUI „SPARTACUS"

18.X.1918

Dragi tovarăși,

Astăzi am primit știrea că grupul „Spartacus", împreună cu radicalii de stînga din Bremen[199], ia măsurile cele mai energice pentru a sprijini crearea de Soviete ale muncitorilor și soldaților în întreaga Germanie. Profit de acest prilej pentru a transmite cele mai bune urări ale noastre social-democraților internaționaliști revoluționari din Germania. Activitatea grupului „Spartacus" din această țară, care, în condiții dintre cele mai grele, a desfășurat o propagandă revoluționară sistematică, a salvat într-adevăr onoarea socialismului german și a proletariatului german. Acum vine un moment hotărîtor: revoluția germană, care se dezvoltă cu repeziciune, cere grupului „Spartacus" să-și asume un rol extrem de important, și noi avem cu toții convingerea fermă că Republica proletară socialistă germană va da curînd lovituri decisive imperialismului mondial.

Nădăjduiesc că și cartea renegatului Kautsky îndreptată împotriva dictaturii proletariatului va fi de un anu-

* Cu cele mai bune salutări. Al dv., *Lenin*. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

mit folos. Se va dovedi justețea celor afirmate întotdeauna de grupul „Spartacus" împotriva kautskiștilor, și masele se vor elibera mai repede de sub influența dizolvantă pe care o exercită domnul Kautsky & Co.

Cu salutări cordiale și cu speranța nestrămutată că în curînd vom putea saluta victoria revoluției proletare în Germania.

Al dv., *N. Lenin*

Expediată la Berlin

Publicată pentru prima oară în limba germană în 1929, în „Illustrierte Geschichte der Deutschen Revolution" nr. 6, Berlin

În limba rusă a fost publicată pentru prima oară la 7 noiembrie 1930, în ziarul „Pravda" nr. 308

Se tipărește după o fotocopie a manuscrisului
Tradus din limba germană

344

CĂTRE A.M. KOLLONTAI

18.X

Dragă Aleksandra Mihailovna,

Te rog foarte mult să mă scuzi că nu ți-am răspuns la scrisorile precedente, pe care le-am primit pe cînd eram plecat din Moscova la tratament.

Tovarășul Sverdlov mi-a spus că s-a înțeles cu d-ta și eu am considerat chestiunea închisă[200].

Am să vorbesc cu dînsul, îndată ce vine aici, și în legătură cu tov. Dîbenko. Sînt de acord cu d-ta că trebuie revizuit cazul și să se revină asupra excluderii.

Am să încerc să-ți dau un telefon îndată ce voi avea un moment liber.

Îți mulțumesc din suflet pentru salutările ce mi le-ai transmis și salut, la rîndul meu, reîntoarcerea d-tale la o activitate de partid mai intensă.

Lenin

Scrisă la 18 octombrie 1918

Se tipărește pentru prima oară, după manuscris

www.dacoromanica.ro

РОССІЙСКАЯ
ФЕДЕРАТИВНАЯ
СОЦІАЛИСТИЧЕСКАЯ
СОВѢТСКАЯ РЕСПУБЛИКА.

УПРАВЛЕНІЕ ДѢЛАМИ
СОВѢТА
НАРОДНЫХЪ КОМИССАРОВЪ.

Москва, Кремль.

21 X 191 8 г.
№

Тов. Сорбунов!

Очень прошу Вас ускорить, сколь возможно, заключение Карпо-Перминой по вопросу о радиолаборатории. Сейчас крайне. Буду Вам очень признателен.

Ваш В. Ленин.

www.dacoromanica.ro

Scrisoare adresată de V. I. Lenin
lui N. P. Gorbunov. —
21 octombrie 1918

www.dacoromanica.ro

345

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.I. VAŢETIS

20.X.1918

Arzamas
Pentru Vaţetis

Sîntem foarte surprinşi şi îngrijoraţi că eliberarea oraşelor Ijevsk şi Votkinsk întîrzie. Vă rugăm să luaţi cele mai energice măsuri pentru grăbirea ei. Comunicaţi-ne telegrafic ce anume aţi întreprins[201].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**

Publicată pentru prima oară în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliuţiia" nr. 3

Se tipăreşte după manuscris

346

CĂTRE N.P. GORBUNOV

21.X.1918

Tovarăşe Gorbunov,

Vă rog foarte mult să *urgentaţi*, pe cît posibil, rezoluţia la cererea secţiei tehnice-ştiinţifice în legătură cu laboratorul de radio. *E o chestiune extrem de urgentă.* Scrieţi-mi de îndată ce rezoluţia va fi gata[202].

Cu salutări, *Lenin*

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

347

CERERE ADRESATĂ COMITETULUI SINDICATULUI ZIARIŞTILOR SOVIETICI

Vă rog să mă înscrieţi printre membrii Sindicatului ziariştilor sovietici.

Vl. Ulianov (Lenin)

Scrisă înainte de 22 octombrie 1918
Publicată la 24 octombrie 1918 în ziarul „Pravda" nr. 230

Se tipăreşte după textul apărut în ziar

* Telegrama e semnată şi de I.M. Sverdlov, preşedintele C.E.C. din Rusia. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

348

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

22.X.1918

Petrograd
Smolnîi, pentru Zinoviev

Mă tem că ai mers prea departe permiţîndu-i lui Romanov să plece în Finlanda[203]. Nu crezi că ştirile în legătură cu boala lui sînt exagerate? Te sfătuiesc să mai aştepţi, să nu-i dai numaidecît drumul în Finlanda.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

349

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.A. IOFFE[204]

Berlin
Ambasadorului rus Ioffe

Transmiteţi neîntîrziat lui Karl Liebknecht din partea noastră un călduros salut. Eliberarea din închisoare a reprezentantului muncitorilor revoluţionari din Germania marchează începutul unei noi epoci, epoca socialismului victorios, care se deschide acum pentru Germania şi pentru lumea întreagă.

În numele Comitetului Central al Partidului Comunist (bolşevic) din Rusia,

*Lenin**

Scrisă la 23 octombrie 1918

Publicată la 25 octombrie 1918, în ziarele „Pravda" nr. 231 şi „Izvestiia C.E.C. din Rusia" nr. 233

Se tipăreşte după manuscris

* Urmează apoi semnăturile lui I.M. Sverdlov şi I.V. Stalin, scrise de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

350

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI P.P. SÎTIN

Pe trei adrese: Sîtin, la Kozlov;
Troţki, la Ţariţîn; Voroşilov, la Ţariţîn

Primim într-una telegrame desperate de la Voroşilov, care se plînge că n-a primit obuze şi cartuşe, în ciuda numeroaselor sale cereri şi insistenţe.

Vă rugăm să cercetaţi imediat cazul, să luaţi măsurile cele mai urgente pentru a-i satisface cererea şi să ne informaţi despre ceea ce s-a făcut. Comunicaţi-ne numele celor ce răspund de executare.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**

Scrisă la 24 octombrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1936, în revista „Partrabotnik" (Stalingrad) nr. 16—17

Se tipăreşte după manuscris

351

CĂTRE I.A. BERZIN

25.X.1918

Tovarăşului Berzin

Dragă t. B.,

Ce-i cu excluderea lui Herzog?**

Cred că noi trebuie să ne pronunţăm *în favoarea* lui. Doar este clar că cei ce l-au exclus sînt nişte nemernici, nişte oportunişti.

Scrie-mi despre chestiunea asta.

Sper că ai lichidat „cazul" Guilbeaux în sensul că-l consideri complet reabilitat. Transmite-i salutări din partea mea. Unde se află el?

* Documentul este semnat şi de preşedintele C.E.C. din Rusia, I.M. Sverdlov, care a adăugat ultima propoziţie. — *Nota red.*

** Este vorba de excluderea lui Jacob Herzog din Partidul social-democrat din Elveţia. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

Cînd apare ediția franceză a lucrării mele „Statul și revoluția"?[205] Aș mai avea timp să scriu o prefață îndreptată împotriva lui Vandervelde?

Trimite-mi: *Vandervelde.* „Le socialisme contre l'État"; „La Belgique envahie et le Socialisme international"; „Trois aspects de la révolution russe", toate trei apărute la Berger-Levrault, Paris, 5—7, rue des Beaux-Arts.

Te rog să colecționezi toate broșurile de acest gen (engleze, franceze, italiene, germane).

Trimite-mi mai des informații despre Franța. Ce-i pe acolo? Ce mai e pe acolo?

Cu salutări. Al d-tale, *Lenin*

Expediată la Berna

Publicată pentru prima oară la 21 ianuarie 1925, în ziarul „Pravda" nr. 17

Se tipărește după manuscris

352

CĂTRE M.F. VLADIMIRSKI

27.X.1918

Tovarășului Vladimirski
(sau unui alt membru al prezidiului Sovietului de deputați din Moscova)

Aducătorii prezentei scrisori sînt tovarăși din Viborg[206]. Te rog foarte mult să-i primești *n u m a i d e c î t.* În afară de asta, ei ne atrag atenția asupra *excesului de formalități* ce se cer la intrarea în sediul Sovietului, asupra șicanelor ce se fac la control și asupra întocmirii unor permise speciale care sînt cu totul de prisos. Nu s-ar putea simplifica toate astea?

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1924, în cartea „Despre Ilici. Culegere de articole, documente, amintiri și materiale", ed. „Priboi"

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

353

CĂTRE DIRECŢIA BUNURILOR CASELOR POPORULUI DIN MOSCOVA[207]

Rog foarte mult pe tovarăşii din Direcţia bunurilor caselor poporului din Moscova să satisfacă cererea secţiei căminelor de copii din Comisariatul poporului pentru prevederi sociale.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

1. XI. 1918

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

354

CĂTRE I.A. BERZIN

1.XI

Dragă Berzin,

Am primit o mulţime de cărţi de la d-ta. Multe mulţumiri!

Am auzit că acolo la dv. toţi sînt certaţi între ei. Pe Şklovski şi pe Zalkind o să vi-i luăm.

În caz că se întîmplă ceva, scrie-mi; am să semnez *dispoziţiile* date de d-ta (persoanelor în subordine), ca să nu cuteze careva să se mai ia la ceartă, ci să execute cu toată stricteţea dispoziţiile d-tale.

Stai în pat şi îngrijeşte-te *cum trebuie*. Trebuie să stai în munţi, la soare, iar *nu* la Berna; ai acolo telefon şi cale ferată, aşa că poţi să-l trimiţi la Berna pe secretar, şi cei de acolo să vină ei *la* d-ta.

În traducerea germană a lucrării „Statul şi revoluţia" s-a strecurat o greşeală regretabilă: postfaţa a rămas *ne*datată. Or, *totul* este să arătăm că *postfaţa* a fost scrisă *după* Revoluţia din Octombrie, şi anume la 30.XI.1917. Nu s-ar putea lipi o mică erată în acest sens?

www.dacoromanica.ro

O să vină la d-ta niște tovarăși de ispravă. *Să nu te zgîrcești cînd e vorba de bani* pentru propagandă în Franța, mai cu seamă cînd ea e făcută prin intermediul acestor tovarăși.

O caldă strîngere de mînă. Al d-tale, *Lenin*

N.B.: Căutați să fiți **complet** pregătiți pentru cazul cînd Antanta ar sili Elveția să vă expulzeze. *Bereit sein!!*[*208]

P.S. Dacă traducerea franceză a broșurii „Statul și revoluția" este gata, dă-o *imediat* la tipar, dar în cuvîntul înainte din partea editurii repede-te în Kautsky, dar și în *Vandervelde* („Le Socialisme contre l'État"), fiindcă acesta a escamotat, a ascuns și a denaturat *tot ce e mai important* în problema statului.

Îți trimit aproape jumătate din broșura împotriva lui Kautsky. Te rog foarte mult s-o dai *cît mai curînd* la tradus și să-mi comunici printr-o telegramă: Antikautsky se traduce în limba germană, franceză sau italiană. Altfel o dau s-o traducă aici.

Sper că ai trimis la Berlin „Staat und Revolution". **Cît mai multe exemplare!**

Scrisă la 1 noiembrie 1918
Expediată la Berna
Publicată pentru prima oară parțial la 21 ianuarie 1925, în ziarul „Pravda" nr. 17

Se tipărește pentru prima oară în întregime, după manuscris

355

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMANDANTULUI ARMATEI A 2-A

Salut vitezele trupe ale Armatei Roșii care au luat Ijevskul și le felicit cu prilejul aniversării revoluției. Trăiască Armata Roșie socialistă![209]

Lenin

Scrisă la 7 noiembrie 1918
Expediată la Veatskie Poleani
Publicată pentru prima oară în 1928, în cartea „Războiul civil din 1918—1921", vol. I

Se tipărește după textul blanchetei de telegramă

* — Fiți gata!! — *Nota trad.*

www.dacoromanica.ro

356

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETELOR EXECUTIVE ŞI COMITETELOR DE PARTID GUBERNIALE OREL ŞI KURSK

9.XI.1918

Secret
De primă urgenţă

la două adrese:
Orel. Comitetul executiv gubernial
şi Comitetul gubernial al comuniştilor
Kursk. Comitetul executiv gubernial
şi Comitetul gubernial al comuniştilor

Am primit chiar acum o radiogramă din Kiel care e adresată proletariatului internaţional şi în care se anunţă că în Germania puterea a trecut în mîinile muncitorilor şi soldaţilor.

Această radiogramă este semnată de Consiliul de împuterniciţi ai marinarilor din Kiel.

În afară de asta, soldaţii germani de pe front au arestat delegaţia de pace a lui Wilhelm şi au început ei înşişi tratative de pace direct cu soldaţii francezi.

Wilhelm a abdicat.

Trebuie să depuneţi toate eforturile ca să aduceţi cît mai curînd toate astea la cunoştinţa soldaţilor germani din Ucraina şi să-i sfătuiţi să atace trupele lui Krasnov, fiindcă în felul acesta vom putea dobîndi, împreună cu ei, zeci de milioane de puduri de grîne pentru muncitorii germani şi vom respinge invazia englezilor, care se apropie acum cu o escadră de Novorossiisk.

Informaţi-ne telegrafic de primirea telegramei şi de executarea dispoziţiei.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,
Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

357

CĂTRE R.I. BERZIN

Tovarăşului Berzin

Profit de ocazie pentru a transmite prin dv. salutul meu trupelor Armatei a 3-a, cărora le urez să obţină cît mai multe victorii.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă între 9 şi 23 noiembrie 1918

Publicată la 23 noiembrie 1918, în ziarul „Krasnii Nabat" (Perm) nr. 60

Se tipăreşte după textul apărut în ziar

358

*TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ COMISIEI EXTRAORDINARE DIN RUSIA (CEKA)

Am cerut azi-dimineaţă să mi se dea explicaţii de ce Kiril Semionovici Ghinzburg nu a fost eliberat, deşi doi membri ai Partidului Comunist (bolşevic) din Rusia, Dauge şi Juhoviţki, garantează pentru el; totodată voiam să fiu informat care dintre membrii Cekăi — şi cînd anume — a declarat că Ghinzburg nu poate fi găsit, deşi el se află deţinut la Butîrki.

Am cerut ca aceste informaţii să-mi fie date pînă în seara zilei de 11 noiembrie. Au trecut pînă acum zece ore şi jumătate, şi n-am primit nici un răspuns. Repet încă o dată această cerere.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 11 noiembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

359

CĂTRE B.S. VEISBROD

Tovarăşe Veisbrod,

Pe cît se vede, dv. vă aflaţi la Viena...* Sper că veţi face tot ce e posibil să-i găsiţi pe *cei de stînga.* Strasser

* Manuscrisul acestei scrisori este în parte deteriorat. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

(Josef Strasser) v-ar putea ajuta să-i găsiţi, deşi el, pe cît se pare, *nu...** să-i ajute.

Scrieţi-mi *mai des*, cu fiecare curier.

Dacă vă e cu putinţă (dacă aveţi relaţii bune etc.), încercaţi să scoateţi biblioteca mea de la *Poronin* (Galizien)**: am lăsat-o acolo, în casa în care am stat, împreună cu nişte lucruri ale mele întrucît mai aveam de plătit 50 de coroane; astăzi aş da şi 100 000 000 numai s-o pot căpăta din nou. Dar asta-i...* personal[210].

Cel mai important este să-i găsiţi la Viena pe *cei de stînga* şi *să-i ajutaţi* pe toate căile. Tare mă tem că n-o să puteţi face acest lucru din lipsă de legături; totuşi, căutaţi să faceţi tot ce-i posibil.

Scrieţi-mi.

11.XI.1918 Multe salutări! Al dv., *Lenin*

Expediată la Viena
Publicată pentru prima oară parţial în 1940, în revista „Poletarskaia Revoliuţiia" nr. 4

Se tipăreşte pentru prima oară în întregime, după manuscris

360

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.G. ŞLEAPNIKOV

12 noiembrie 1918 *De primă urgenţă*

Astrahan

Către Şleapnikov, comisar al poporului

Facem tot ce-i posibil. Desfăşuraţi o activitate solidară, căutaţi să îmbunătăţiţi munca Sovietului şi a sindicatelor din Astrahan. Împreună cu Saks, să acordaţi o deosebită atenţie problemelor militare şi cuceririi regiunii Caspice, ajutînd în acelaşi timp şi armata din Caucazul de nord. Nici să nu vă gîndiţi să plecaţi de acolo fără permisiunea noastră.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după o copie dactilografiată

* Manuscrisul acestei scrisori este în parte deteriorat. — *Nota red.*

** În acest loc, în manuscris figurează un adaos. În partea care a putut fi descifrată, Lenin a scris: „Am locuit *la Poronin* sub numele meu adevărat...". — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

361

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI IVANOV, PREŞEDINTELE ORGANIZAŢIEI DIN UNECEA A P.C.(b) DIN RUSIA[211]

13.XI.1918

Unecea

Către Ivanov, preşedintele organizaţiei din Unecea a P.C.(b) din Rusia

Mulţumesc tuturor pentru salutul lor. Sînt îndeosebi mişcat de salutul adresat de soldaţii revoluţionari ai Germaniei. Acum este extrem de important ca ei să participe fără întîrziere şi în mod activ la eliberarea Ucrainei. În acest scop, este necesar, în primul rînd, să se procedeze la arestarea albgardiştilor şi a autorităţilor ucrainene, iar în al doilea rînd să fie trimişi delegaţi din partea trupelor revoluţionare ale Germaniei la toate unităţile militare germane din Ucraina, pentru ca ele să întreprindă în comun acţiuni rapide pentru eliberarea Ucrainei. Timpul trece. Nu trebuie să pierdeţi nici un minut. Comunicaţi-mi imediat, printr-o telegramă, dacă soldaţii revoluţionari ai Germaniei acceptă această propunere.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

N.B. *U r g e n t*

Cu prioritate.

Să mi se comunice la ce oră a fost **primită** telegrama la Unecea.

Publicată pentru prima oară parţial în 1937, în cartea: E. Gherasimov şi M. Erlih. „Nikolai Aleksandrovici Sciors. O viaţă de militant", Moscova

Publicată în întregime în 1950, în: V.I. Lenin. Opere, ed. a 4-a, vol. 35

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

362

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI GUBERNIAL DE PARTID OREL

13.XI.1918

Orel
Comitetul gubernial al Partidului Comunist (bolșevic)
din Rusia, pentru ucraineni

Am primit chiar acum din Unecea un salut din partea soldaților revoluționari ai Germaniei. Consider că este extrem de important să comunicați telegrafic acest lucru la toate punctele de frontieră cu Ucraina și, aducînd în numele meu soldaților revoluționari ai Germaniei mulțumiri pentru salutul lor, să faceți apel la ei ca, printr-o acțiune rapidă și hotărîtă, să ajute la eliberarea Ucrainei. Trebuie ca soldații revoluționari ai Germaniei să desăvîrșească, prin arestarea albgardiștilor din Ucraina și prin eliberarea Ucrainei, glorioasa revoluție germană începută de ei.

Trăiască soldații revoluționari ai Germaniei aflați azi în Ucraina!

Trăiască alianța frățească dintre Republica sovietică germană și Republica sovietică ucraineană!

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

363

CĂTRE N.P. BRIUHANOV

13.XI.1918

Tovarășe Briuhanov,

Vă rog foarte mult să ajutați pe aducătorii prezentei scrisori, tovarășii Sadkov și Renqvist, reprezentanți ai Clubului comunist finlandez și ai feroviarilor finlandezi.

www.dacoromanica.ro

Nu li s-ar putea da cele 9 000 de puduri de care au nevoie din depozitele din Moscova sau, dacă acest lucru e absolut imposibil, de la centrele de colectare din Tambov? *Trebuie* să-i ajutăm *neapărat*[212].

Cu salutări. Al dv., *Lenin*

Se tipărește pentru prima oară, după o copie dactilografiată

364

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.I. VAȚETIS

15.XI.1918

Urgent
Cu prioritate

Serpuhov
Comandantului-șef Vațetis
O copie pentru Troțki

Vă rog să vă pronunțați în mod favorabil pentru proiectul Biroului central al ținuturilor ocupate* cu privire la formarea unor batalioane de șoc, unul polonez și unul lituanian, și în special cu privire la formarea brigăzii de vest de pe Frontul de sud. Îi amintesc lui Troțki de hotărîrea noastră.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

365

CĂTRE L.B. KAMENEV

Nu ți se pare că te ocupi de ceea ce e mai puțin important? *Aprovizionarea!!* **Descărcarea:** să fie

* Este vorba de Biroul central al organizațiilor comuniste din regiunile ocupate. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

mobilizată *toată lumea* şi să se descarce manual vagoanele[213].

Scrisă la 16 noiembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

366

CĂTRE DIRECTORUL BĂNCII DE STAT[214]

După părerea mea, ajunge cu atîtea sărbători. *E şi ridicol!*

Să „sărbătorim" ziua de 14 decembrie printr-o judicioasă, reuşită, abilă şi rapidă *fuzionare* a Băncii cooperatiste cu Banca de stat.

Lenin

19.XI.1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

367

DISPOZIŢIE CĂTRE SECRETARĂ[215]

Comunică-i la telefon lui *Skleanski* textul informării primite, împreună cu această rugăminte din partea mea: să se organizeze o supraveghere secretă a acestor medici şi să se urmărească comportarea lor pentru a-i demasca apoi cu martori şi documente; după aceea să fie deferiţi justiţiei.

Lenin

Scrisă la 20 noiembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

368

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI TEHNIC AL CONSILIULUI ECONOMIC AL REGIUNII DE NORD

21.XI.1918

Petrograd

Consiliul economic al Regiunii din nord. Comitetul tehnic

Vă sancționez cu admonestare severă pentru tărăgăneală birocratică și pentru nesatisfacerea cererii secției tehnico-științifice a Consiliului economic superior de a furniza materiale Laboratorului tehnico-științific central al departamentului războiului. Cer să trimiteți imediat materialele și să dați tot sprijinul necesar pentru accelerarea experiențelor. Comunicați-mi de executare[216].

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipărește după manuscris

369

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

21.XI.1918

Petrograd

Smolnîi, pentru Zinoviev

Am sancționat astăzi cu admonestare severă, pentru tărăgăneală birocratică, comitetul tehnic al Consiliului economic al Regiunii de nord. Explică-i acestui consiliu că e de datoria lui să accelereze experiențele și să ajute la îndeplinirea, în cel mai scurt timp, a însărcinărilor date de secția tehnico-științifică a Consiliului economic superior. Iar dacă adresa nr. 646, din 13 noiembrie, a comitetului tehnic constituie o dovadă nu numai de nepă-

www.dacoromanica.ro

sare şi obtuzitate, dar şi de sabotaj premeditat, atunci eu cer urmărirea şi arestarea celor vinovaţi.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

370

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.G. ŞLEAPNIKOV

21 noiembrie 1918 De primă urgenţă

Astrahan

Către *Şleapnikov*, comisar al poporului

Am primit telegrama dv. din 20 noiembrie. Într-o telegramă cifrată eu v-am cerut să nu plecaţi din Astrahan fără să luaţi în prealabil legătura cu Troţki şi cu mine. Totodată, să ne comunicaţi situaţia operaţiilor noastre maritime în Caspica. Felicit trupele din Caucaz pentru succesul dobîndit. Cifrul lui Skleanski.

Lenin

Se tipăreşte pentru prima oară, după o copie dactilografiată

371

DISPOZIŢIE CĂTRE SECRETARĂ[217]

Comunicaţi telefonic conţinutul acestei plîngeri celor de la secţia spaţiu locativ a Sovietului de deputaţi din Moscova şi întrebaţi-i ce vor face drept răspuns la această plîngere.

Scrisă nu mai devreme de 21 noiembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

372

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.M. GHITTIS

23.XI.1918

Vologda
Comandantului de armată Ghittis

Sînt întru totul de acord cu planul dv. de a elibera prizonierii, însă neapărat în mod treptat şi numai pe aceia dintre ei care au fost într-adevăr bine lămuriţi prin propaganda noastră. Comunicaţi-mi imediat, printr-o telegramă cifrată dacă este cazul, cîţi prizonieri aveţi, de ce naţionalitate şi cîţi dintre ei au fost prelucraţi.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

373

CĂTRE G.V. CICERIN[218]

Trebuie să întocmim un răspuns *foarte* minuţios şi *c a u s t i c*. Recunoaştem guvernul german? *D a r e s t e e l r e c u n o s c u t d e t o a t e* Sovietele de deputaţi din Germania? Dacă este, atunci îl recunoaştem şi noi.

„Să nu influenţăm"? Prin viu grai? Prin scris? *D i n p u n c t u l d e v e d e r e a l d e m o c r a ţ i e i s a u din acela al dictaturii?* Îi rugăm să ne lămurească, dar declarăm că, dacă ne vor cere *î n m o d u l t i m a t i v* să *n u f a c e m a g i t a ţ i e*, noi *n u* vom rupe, ca urmare, relaţiile.

Scrisă la 23 noiembrie 1918

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

www.dacoromanica.ro

374

CĂTRE PREȘEDINTELE COMISIEI EXTRAORDINARE (CEKĂI) DIN SAMARA

25.XI.1918

Samara
Președintelui Comisiei extraordinare
O copie pentru președintele comitetului executiv gubernial

Comunicați-mi care sînt motivele pentru care a fost arestat Pavel Aleksandrovici Preobrajenski. Nu luați nici o hotărîre pînă la sosirea lui Sviderski, pe care vă rog să-l puneți la curent cu conținutul dosarului. Vă rog, de asemenea, să-mi comunicați dacă n-ați putea să-l eliberați pe Sviderski pe garanția Asociației corpului didactic.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,
Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipărește după manuscris

375

CĂTRE MICUL CONSILIU AL COMISARILOR POPORULUI

Către Micul Consiliu

Mi s-a întîmplat să fiu duminică la teatru într-o lojă „*o f i c i a l ă*", în care erau și niște *feroviari*. Cred că ar trebui să modificăm dispoziția revocată a Micului Consiliu prin care se rezervă o lojă *numai* pentru Consiliul Comisarilor Poporului, în sensul că se rezervă o lojă permanentă *atît* pentru Consiliul Comisarilor Poporului, *cît și* pentru Sovietul din Moscova, și Consiliul Central

www.dacoromanica.ro

al Sindicatelor şi C.E.C. din Rusia. S-ar putea împărţi în mod „proporţional“[219].

Lenin

Scrisă la 25 sau 26 noiembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

376

CĂTRE DIRECTORUL TREBURILOR C.C.P.

Sînt *pentru* transformarea acestui palat în muzeu. Cereţi consimţămîntul *scris* al lui Sverdlov[220].

26.XI. *Lenin*

Scrisă la 26 noiembrie 1918

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

377

CONVORBIRE PRIN FIR DIRECT CU B.M. VOLIN 29 NOIEMBRIE 1918

La aparat tovarăşul Volin, preşedintele Comitetului executiv gubernial şi al Comitetului gubernial de partid Orel.

Am primit chiar acum din Surajan o telegramă cu următorul cuprins: „La 29 noiembrie va avea loc la Gomel Congresul Sovietelor germane din Ucraina. E neapărat necesar să trimitem reprezentanţi. Noi am delegat pe şeful informaţiilor şi pe alţii. Ducem tratative cu Marele Soviet german din Ucraina. Înrolăm voluntari ai armatei germane în Armata Roşie. Trimiteţi-ne directive pentru tratativele reprezentanţilor noştri din Ucraina. Reprezentanţii noştri sînt la adăpost de orice pericol, se află sub paza germanilor. Starea de spirit a armatei germane este net bolşevică“. Am hotărît să trimit astăzi la Gomel un comunist, preşedintele Sovietului de deputaţi, şi un german, comunistul Mayer, din detaşamentul internaţional. Preşedintele Sovietului de deputaţi din Orel trebuie să ţină numai o cuvîntare de salut sau poate să primească şi sarcini politice? Cer să-mi daţi directive. Dacă aţi fost informat despre acest congres şi aţi trimis delegaţi de-ai dv., atunci poate că delegaţia noastră e de prisos.

Lenin: Nu ştiu nimic despre acest congres. Vă sfătuiesc să intraţi imediat în legătură cu comuniştii ucraineni şi

www.dacoromanica.ro

cu Comitetul lor Central prin Kursk. Informația că majoritatea Sovietelor germane sînt de partea bolșevicilor trebuie riguros verificată. Dacă se va dovedi că nu e exactă, va trebui să țineți la congres o amplă cuvîntare, bine fundamentată principial, despre bolșevism și despre sarcinile lui. Dar, dacă soldații germani au devenit de pe acum bolșevici sau spartachiști, va trebui să le propuneți neapărat o alianță imediată cu noi pentru reinstaurarea imediată a Puterii sovietice în Ucraina și pentru arestarea nu numai a albgardiștilor, ci și a membrilor Radei. În orice caz, e necesar ca la congres să fie trimiși oameni în stare să prezinte un raport cît se poate de exact asupra tuturor dezbaterilor și hotărîrilor.

Dacă acum e prea tîrziu ca să trimiteți alți reprezentanți, căutați să transmiteți telegrafic indicația mea celor pe care i-ați trimis deja. Aștept răspuns.

Volin: Vladimir Ilici, după cum v-am comunicat, am hotărît să trimit la Gomel pe președintele Sovietului. El pleacă la noapte într-acolo. De aceea v-am cerut directive. Voi încerca, totodată, să stabilesc legătura cu Kurskul.

Lenin: Mă bucură foarte mult că trimiteți un președinte la congres. Sper că sînteți mulțumit de sfaturile mele. Faceți în așa fel ca să fiu informat de felul cum a decurs fiecare zi a congresului[221].

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după o copie dactilografiată

378

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

30.XI.1918

Petrograd
Smolnîi, pentru Zinoviev
O copie pentru Strievski

Volkov, președintele Uniunii cooperativelor din Petrograd, și Misiurski, delegatul Conferinței cooperației muncitorești din Regiunea de nord, declară că prin achitarea

www.dacoromanica.ro

salariilor muncitorilor şi funcţionarilor pe o lună înainte nu s-a venit cîtuşi de puţin şi nu se putea veni în ajutorul contrarevoluţionarilor; ei promit să lămurească neînţelegerea care s-a ivit; îşi exprimă dorinţa de a lucra în modul cel mai loial pe baza noului decret[222]. Hinciuk confirmă temeinicia acestor asigurări.

Rog să se examineze atent chestiunea şi să se dea posibilitate cooperatorilor să lucreze.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

379

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

3.XII.1918

O *copie* pentru preşedintele secţiei din *Petrograd* a Comisiei extraordinare din Rusia

Tovarăşe Zinoviev,

Tovarăşul Karl Moor, elveţianul, mi-a trimis o lungă scrisoare, în care roagă să fie eliberat *Palcinski*, pe motiv că este o forţă tehnică şi organizatorică de primul rang, autor a numeroase lucrări ş.a.m.d. Eu am auzit şi am citit despre Palcinski ca speculant etc. *pe vremea lui Kerenski.*

Dar nu ştiu dacă există acum fapte care pledează împotriva lui. Care anume? Sînt serioase? De ce nu i s-a aplicat decretul de amnistiere?[223]

Dacă este un om de ştiinţă, autor de lucrări, nu s-ar putea ca, în cazul că există dovezi serioase împotriva lui, să i se creeze condiţii deosebit de favorabile (bunăoară,

www.dacoromanica.ro

să i se fixeze arest la domiciliu, să i se pună la dispoziţie un laborator ş.a.m.d.)?

Te rog să-mi răspunzi *imediat* printr-o *scrisoare.*

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Expediată la Petrograd

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

389

CĂTRE GIACINTO SERRATI

4.XII.1918

Dragă tovarăşe Serrati,

Vă trimit, dumneavoastră şi tovarăşului Lazzari, cele mai bune urări din partea mea. Noi sperăm cu toţii că în Italia, ca şi în celelalte ţări ale Antantei, va începe curînd revoluţia proletară.

O cordială strîngere de mînă!

Salutări tovarăşilor italieni!

Al dv., *Lenin*

Publicată pentru prima oară în limbile franceză (în facsimil) şi italiană în 1920, în „Almanacco Socialista Italiano", Milano

În limba rusă a apărut pentru prima oară în 1957, în: V. I. Lenin. Opere, vol. 36, ed. a 4-a

Se tipăreşte după textul almanahului Tradus din limba franceză

381

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL SAMARA

6.XII.1918

Samara
Comitetul executiv gubernial
O copie la Ceka din Samara

Cer să eliberaţi numaidecît pe Rizenkampf şi pe reprezentanţii controlului, limitîndu-vă, în caz de neapărată

www.dacoromanica.ro

necesitate, să-i ţineţi sub arest la domiciliu sau sub pază militară la hotel. Nu puteţi ţine mai departe în închisoare decît pe cei împotriva cărora dispuneţi de probe. Comunicaţi-mi imediat, printr-o telegramă, numele lor. Răspundeţi de păstrarea intactă a planurilor, documentelor şi a tuturor bunurilor. Comunicaţi-mi, telegrafic, de executare[224].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

382

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL TAMBOV

7.XII.1918

Tambov. Comitetul executiv gubernial
O copie pentru Comitetul executiv judeţean Borisoglebsk

Am primit o plîngere de la Ivan Bogdanov, al cărui fiu Vladimir, în etate de 17 ani, bolnav de bronşită, a fost arestat pentru sabotaj. Reexaminaţi cazul, verificaţi starea bolnavului arestat, luaţi în considerare vîrsta lui fragedă şi lipsa de experienţă; cercetaţi mai ales dacă nu cumva adevăraţii sabotori au fost cei 30 de funcţionari de la Comisariatul poporului pentru agricultură care s-au sustras de la muncă, lăsînd să cadă tot greul pe Bogdanov. Informaţi-mă telegrafic asupra rezultatului verificării[225].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

383

CĂTRE N.P. BRIUHANOV

7.XII.1918

1

Tovarăşului Briuhanov sau adjunctului său

Vă rog să primiţi de urgenţă pe aducătorul prezentei scrisori, tov. Şelomovici, fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru căile de comunicaţie, care are a vă face o importantă comunicare în legătură cu marile nereguli petrecute la aprovizionare în Ural.

(Vă rog ca rezultatul să mi-l comunicaţi astă-seară, la C.C.P.)

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1958, în revista „Istoriia SSSR" nr. 2

Se tipăreşte după manuscris

2

Tovarăşe Briuhanov,

A fost la d-ta Şelomovici (cu o scrisoare din partea mea)? El spune că neregulile cu cerealele în Ural capătă proporţii **înspăimîntătoare.** Ce măsuri *urgente* ar trebui luate?[226]

Lenin

Scrisă la 7 decembrie 1918

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

384

CĂTRE L.B. KAMENEV[227]

Dacă vei reflecta mai adînc, vei vedea că această manevrare este tocmai o **concesie în favoarea elementului străin de noi,** şi anume în favoarea „comerciantului particular".

Scrisă la 10 decembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

385

CĂTRE V.D. BONCI-BRUEVICI

11.XII.1918

Dragă V.D.,

Îţi trimit textul broşurii în legătură cu aplicarea legilor. Dă-i un *titlu* cît mai clar, mai viu, mai sugestiv.

Şi dă-l **cît mai repede** la tipar[228].

Al d-tale, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

386

CĂTRE I.I. RADCENKO

12.XII.1918

Tovarăşului Radcenko

Planul alăturat mi-a fost comunicat ca o propunere venită din partea unui negustor vădit cinstit şi expert în materie de exploatări forestiere, care susţine că în felul acesta pot şi trebuie să fie descoperite *o sumedenie* de furturi şi abuzuri[229].

Vă rog s-o discutaţi cît mai *curînd* (la început numai dv. cu Volkovski sau, dacă vreţi, chiar în colegiul silvic) şi să-mi comunicaţi *numaidecît* concluziile dv.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

387

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI

12.XII.1918

Pentru Troţki,
la Voronej sau oriunde s-ar afla

Din Astrahan ni se comunică, printr-o telegramă, că este nevoie de o acţiune susţinută a flotilei*, în vederea insurecţiei bolşevicilor din Gruzia şi a prevenirii pericolului unei înaintări a englezilor. Nu găseşti că ar fi util să trimiţi la Astrahan pe Raskolnikov, care, nu ştiu de ce, lîncezeşte la Moscova?

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

388

CĂTRE A.G. ŞLEAPNIKOV

12.XII.1918

Dragă tovarăşe Şleapnikov,

Mă folosesc de ocazie pentru a vă trimite salutări, precum şi materiale pentru anchetă[230]. Chibzuiţi mai întîi bine asupra acestei chestiuni, discutaţi cu 2—3 membri ai Cekăi dintre cei mai de nădejde şi prindeţi-i neapărat pe ticăloşii enumeraţi aici. Încordaţi-vă toate forţele pentru a prinde şi împuşca pe speculanţii şi şperţarii din Astrahan. Cu netrebnicii ăştia trebuie să ne răfuim în aşa fel, ca toată lumea să ţină minte *ani şi ani de zile.*

Materialele, după cum mi s-a spus, provin de la un negustor *cinstit*, care a rămas aici.

În ce priveşte cererile şi însărcinările primite de la dv., am telefonat şi am solicitat în mod repetat**. Cred că o

* Este vorba de flotila militară Astrahan—Caspica. — *Nota red.*

** Şleapnikov cerea să se trimită cît mai repede la Astrahan armament şi muniţii. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

parte din ele — şi cele mai importante — vor fi îndeplinite. Se înţelege că nu e în puterea noastră să facem totul.

Comunicaţi-mi telegrafic care anume dintre cerinţele neîmplinite este deosebit de presantă.

Daţi zor cu reparaţiile şi cu intensificarea traficului pe calea ferată Astrahan.

Ce aţi reuşit să faceţi pe mare? Cu flota noastră? Cu baza de lîngă Kizlear?[231]

Scrieţi-mi!

Multe salutări! Al dv., *Lenin*

Expediată la Astrahan

Publicată pentru prima oară parţial în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Publicată în întregime în 1956, în culegerea: V.I. Lenin. „Corespondenţă militară", Moscova

Se tipăreşte după manuscris

389

CĂTRE SECŢIA APROVIZIONARE A SOVIETULUI DIN MOSCOVA

12.XII.1918

Către secţia aprovizionare a Sovietului din Moscova

Vă rog să eliberaţi Aksiniei Emelianova *Kuznețova* din Moscova, bulevardul Ţvetnoi nr. 25 (casa Morozov), apart. 12, o adeverinţă în sensul că Sovietul din Moscova n-are nimic împotrivă ca ea să aducă la Moscova cereale proprii (nu cumpărate), în *cantitate de 2 pînă la 4 puduri*, de la fraţii ei, pe nume Dvoreţki, din satul Ozerki, judeţul Venevsk, gubernia Tula.

Vă rog să mă informaţi de executare.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

390

TELEGRAME ADRESATE LUI L.D. TROŢKI

1

Pentru Troţki, în orice loc s-ar afla

Permul se află într-o situaţie periculoasă[232]. Consider că este necesar să se trimită întăriri. Petrogradul poate să dea regimente formate din ţărani săraci sovietici, din care două se află acum acolo, sau altele, la indicaţia Consiliului militar-revoluţionar. Vă rugăm să daţi cît mai curînd posibil dispoziţiile necesare. Explicaţi Consiliului militar-revoluţionar* cît de important este să menţinem raionul Kizel din regiunea Perm, care aprovizionează cu cărbuni uzinele şi întreaga cale ferată. Pierderea Kizelului ar însemna întreruperea traficului de cale ferată.

*Lenin***

Scrisă la 12 decembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul benzii de telegraf

2

13.XII.1918 **În întregime cifrată**

Pentru Troţki,
la Voronej sau în orice loc s-ar afla

Sîntem foarte alarmaţi de ştirile pe care le primim din regiunea Perm. Ea se află în pericol. Mă tem că am dat uitării Uralul. Presaţi-l neapărat pe Vaţetis şi controlaţi dacă trimite în mod destul de susţinut întăriri la Perm şi în Ural. Laşevici i-a spus lui Zinoviev că trebuie trimise numai unităţi încercate în luptă.

Lenin

Publicată pentru prima oară parţial la 23 februarie 1938, în ziarul „Pravda" nr. 53

Se tipăreşte pentru prima oară în întregime, după manuscris

* Consiliul militar-revoluţionar al Frontului de est. — *Nota red.*
** Telegrama este semnată şi de I.M. Sverdlov. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

391

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

Tovarăşului Skleanski

N.B.: şi de data asta, nimic în vest, cîte puţin în est, (aproape) *tot* în sud[233].

Lenin

Scrisă la 15 decembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

392

CĂTRE G.I. PETROVSKI[234]

Tovarăşului **Petrovski**

Cer să se deschidă *imediat* o anchetă *severă* şi să mi se raporteze de deschiderea ei şi de *rezultatul* obţinut.

16.XII. *Lenin*

Scrisă la 16 decembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

393

CĂTRE I.M. SVERDLOV

Tov. Sverdlov: luaţi cunoştinţă:

Ieri, 15.XII, Buharin mi-a spus că, după cît a aflat de la Em. Iaroslavski, Spiridonova face propagandă în favoarea *partidului* ei[235].

Scrisă la 16 decembrie 1918

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

394

CĂTRE N.N. KRESTINSKI[236]

Tovarăşului **Krestinski**

Trebuie *să găsiţi* neapărat pe cel ce s-a făcut vinovat de *tărăgăneală* şi *să-l deferiţi justiţiei,*

www.dacoromanica.ro

Să-mi comunicați dacă a fost găsit,
cine e,
cînd a eliberat banii,
cînd au fost alocați pentru prima oară,
„ au fost ceruți prima oară.

21.XII *Lenin*

Scrisă la 21 decembrie 1918
Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV
Se tipărește după manuscris

395

CĂTRE F.E. DZERJINSKI

21.XII.1918

CEKA

Tovarășe Dzerjinski,

Îți trimit alăturat o plîngere.

Te rog să descoperi neapărat pe cel ce s-a făcut vinovat de tărăgăneală (de la 3.XII pînă la 20.XII n-a dat *nici un* răspuns!! Iar decretul datează *de la 21.XI !!!)* și să-l dai în judecată[237]. O asemenea fărădelege nu poate rămîne nepedepsită. După cît se vede, există sabotori în cancelarie.

Totodată, trebuie să numești o persoană care *să răspundă* de predarea rapidă, imediată a depozitelor.

Comunică-mi ce s-a făcut.

Cu salutări. Al d-tale, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI
Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

396

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEŢEAN SUZDAL[233]

23.XII.1918

Comitetul executiv județean Suzdal, gubernia Vladimir
O copie pentru Ţvetkov, la Gavrilov Posad

Înapoiați cerealele confiscate de detașamentul de control de la niște muncitori care flămînzesc. Comunicați-mi amănunte în legătură cu acest caz.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipărește după manuscris

397

O TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.K. VLADIMIROV ŞI O ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ[239]

Să se răspundă
lui Vladimirov

Azi-dimineață m-am înţeles cu Nevski să ia cele mai energice măsuri şi am semnat un ordin în numele Consiliului Apărării. Voi transmite lui Nevski, prin telefon, comunicarea dv.

Lenin

Să i se transmită lui Nevski, prin telefon, atît comunicarea lui Vladimirov cît şi răspunsul meu.

Scrisă la 23 decembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

398

CĂTRE D.A. BULATOV

25.XII.1918

Tver

Pentru Bulatov, președintele Comitetului executiv gubernial

Prin prezenta sînteți însărcinat să cercetați cazul semnalat în reclamația alăturată și să-mi comunicați în cel mai scurt timp rezultatele.

Principalele constatări să mi le comunicați prin telefon („cazul învățătoarei Ivanova").

Deosebit de important este să controlați afirmația că în comitetul sărăcimii s-au aciuat foști și actuali *ultrareacționari*: Teterin, Skvorțov, Kozlov și Baskakov.

Cercetările trebuie întreprinse cu precauție, pentru ca să nu se afle nimic înainte de vreme și să puteți descoperi și demasca totul.

Dacă afirmația se dovedește întemeiată, ultrareacționarii trebuie alungați în văzul tuturor și *publicată* o foaie volantă în plasa respectivă și în județ, fiindcă este *neapărat* necesar ca populația să înțeleagă că reclamațiile bazate pe fapte prezintă o importanță deosebită și dau rezultate serioase.

Comunicați-mi telegrafic: „Primit scrisoarea, voi executa însărcinarea", și după aceea informați-mă despre *mersul* anchetei.

Comunicați-mi în scris rezultatele, arătînd care sînt concluziile exacte ale anchetei și ce *măsuri au fost luate*.

Cred că dv., ca președinte al comitetului executiv gubernial, n-aveți nevoie de un mandat special din partea mea pentru o chestiune atît de simplă. Dar dacă aveți totuși nevoie, vă trimit.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,
V. Ulianov (Lenin)

N.B.: anexez reclamația înaintată de V.S. Ivanova[240].

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

399

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. A. BANK[241]

Vîșnii Volociok

Pentru Bank, președintele Consiliului economic județean

Depozitele militare se află la dispoziția autorităților militare. Treceți bunurile militare în seama departamentului războiului; scoateți sigiliile de pe toate depozitele; repartizați bunurile pe departamente; întocmiți evidența fără să stînjeniți lucrările curente.

Președintele Consiliului Apărării,

Lenin

Scrisă la 25 decembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

400

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI COMUNELOR DIN REGIUNEA DE NORD

Petrograd, Smolnîi. Pentru Zinoviev

Comisia de aprovizionare a Regiunii de nord, Consiliul economic, Comisia de aprovizionare a Petrogradului, Comisia de aprovizionare gubernială, Întreprinderea de stat pentru comerțul cu ridicata

Cîte o copie pentru Uniunea generală a cooperativelor de producție, pentru comisiile de aprovizionare gubernile, consiliile economice din Oloneț, Cerepoveț, Novgorod, Pskov.

Potrivit informațiilor primite, în ciuda decretului din 21 noiembrie, în diferite localități cooperativele sînt naționalizate, sînt închise, iar mărfurile lor sînt rechiziționate și nu li se acordă nici un sprijin pentru reluarea activității lor legale[242]. Toate acestea provoacă perturbări în domeniul aprovizionării, dezorganizează spatele frontului Republicii sovietice. Prin prezenta dispunem să se pună numaidecît capăt oricăror tentative de încăl-

www.dacoromanica.ro

care sau de eludare a decretului din 21 noiembrie, să fie redeschise cooperativele care au fost închise sau naţionalizate şi să li se restituie mărfurile, iar cooperativele să fie neapărat incluse, întocmai ca şi magazinele de stat, în reţeaua de repartiţie. Trebuie să folosiţi la maximum aparatul cooperatist în munca de colectare şi de repartiţie, să atrageţi pe reprezentanţii cooperaţiei în comisiile cooperatiste ale organelor de aprovizionare. Orice încălcare sau eludare a decretului va fi pedepsită. Prezenta telegramă să fie adusă la cunoştinţa tuturor comitetelor executive şi a organelor de aprovizionare din Regiunea de nord, pentru ca să ia notă de conţinutul ei şi să-l aducă la îndeplinire. Totodată, să fie publicată în organele de presă locale.

Preşedintele Consiliului Apărării, *Ulianov (Lenin)*

Scrisă la 25 decembrie 1918

Publicată la 27 decembrie 1918, în ziarul „Petrogradskaia Pravda" nr. 285

Se tipăreşte după o copie dactilografiată

401

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN RODNIKI[243]

26.XII.1918

Rodniki, gubernia Ivanovo-Voznesensk
Comitetul executiv orăşenesc
O copie la Ceka

Scoateţi numaidecît sigiliul de pe cămara şi odaia lui Piotr Ilici Surkov din satul Kutilovo. Comunicaţi-mi numele celor care au pus sigiliul şi care e explicaţia acestor acţiuni, de ce se rechiziţionează cărţi. Informaţi-mă telegrafic de executare.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

402

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL VLADIMIR

27.XII.1918

Vladimir
Comitetul executiv gubernial

Muncitorii înfometaţi din oraşul Sereda au adresat o reclamaţie împotriva detaşamentului de control din Vladimir, care le-a rechiziţionat ovăzul în staţia Gavrilov Posad. Rog să se facă o anchetă, iar detaşamentele să fie chemate la ordine şi legalitate.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

403

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL REPUBLICII

27.XII.1918

Serpuhov
Consiliul militar-revoluţionar

Sînt întru totul de acord cu telegrama lui Troţki în legătură cu fraternizarea[244]. Rog să se întocmească de urgenţă instrucţiuni cu privire la fraternizare, care trebuie încurajată îndeosebi pe Frontul de nord.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

www.dacoromanica.ro

404
CĂTRE G.V. CICERIN[245]

Tovarăşe Cicerin,

Trebuie să pregătim *de urgenţă* (pînă la plecarea „spartachistului"[246], să se ia o hotărîre în acest sens în Comitetul Central) convocarea unei conferinţe socialiste internaţionale în vederea fondării Internaţionalei a III-a.

(la Berlin (în mod deschis) sau în Olanda (**în secret**), *să zicem, la 1.II.1919)*

[în orice caz, *foarte* curînd]

Pentru asta trebuie

(a) să formulăm *principiile* platformei (după părerea mea, putem
  (α) să luăm teoria şi practica *bolşevismului* — să-l însărcinăm pe *Buharin* s-o expună în scurte teze, în măsura în care e cu putinţă. Vorbeşte cu el, poate să *luăm o parte* din proiectul meu de program*
  (β) să luăm apoi „*Was will der Spartacusbund?*").
  α + β arată destul de clar *principiile platformei*;

(b) definirea *bazei* (organizatorice) a *Internaţionalei a III-a* (nimic comun cu social-patrioţii);

(c) să prezentăm o listă a partidelor, grupate pe vreo trei rubrici
  αα) partide şi grupuri pe care avem tot temeiul să le considerăm ca situîndu-se *de pe acum* pe bazele Internaţionalei a III-a şi destul de solidare pentru fondarea *formală* a acestei Internaţionale;
  ββ) partide *apropiate* de cele precedente, de la care *ne aşteptăm* la o apropiere şi o fuziune;
  γγ) *grupuri* şi curente *în cadrul* partidelor social-patriotice care sînt mai mult sau mai puţin apropiate de *bolşevism.*

* V.I. Lenin se referă la materialele pentru proiectul noului program al partidului (vezi Opere complete, vol. 32, Bucureşti, Editura politică, 1964, ed. a doua, p. 145—172 şi vol. 36, 1965, p. 76—82). — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

Eu am întocmit aici o listă aproximativă (p. 4)* dar ea trebuie completată cu grijă.

Pe cine *vom invita* la conferința noastră? Numai pe, αα + ββ + γγ și numai pe cei care (1) se pronunță categoric pentru sciziune cu social-patrioții (adică cu cei ce au sprijinit, direct sau indirect, guvernele burgheze în timpul războiului imperialist din 1914—1918); 2) sînt *pentru* revoluție socialistă *în momentul de față* și *pentru* dictatura proletariatului; 3) sînt *în principiu* pentru „Puterea sovietică" și împotriva *limitării* activității noastre la parlamentarismul burghez, împotriva *subordonării* față de el, și consideră că *tipul* de putere sovietic este *superior* și *mai apropiat* de *socialism*.

Ar fi, poate, cazul să adăugăm că nu ținem numaidecît ca *întreaga* Internațională a III-a să-și dea denumirea de „comunistă", dar punem la *ordinea zilei (în discuție) chestiunea* refuzului categoric de a se numi partide „social-democrate" sau „socialiste" și a adoptării denumirii de partide *comuniste*.

Argumente *teoretice*: Marx și Engels
istorice: falimentul Internaționalei a II-a
compromiterea social-patriotismului
de ordin practic: este deja adoptată
- de Rusia
- „ Finlanda
- „ Austria germană
- „ Olanda
- „ Ungaria

Te rog să te apuci *numaidecît* de treabă și, împreună cu Buharin, să întocmești un *proiect* pentru toate

* Vezi lista de la sfîrșitul scrisorii de față. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

aceste puncte. *Răspunde-mi imediat, fie şi pe scurt.*

Cu salutări, *Lenin*

În nici un caz nu putem să luăm drept unitate de măsură pe „zimmerwaldieni".

(αα) Spartacusbund (Germania)
Partidul Comunist din Finlanda
αα Social-democraţia din Polonia şi Lituania: „ „ „ Austria germană; „ „ „ Ungaria; „ „ „ Olanda; „ „ „ Rusia; „ „ „ Ucraina; „ „ „ Estonia; „ „ „ Letonia
ββ { Tesneacii din Bulgaria
{ Partidul din România?
γγ ((cei de stînga şi tinerii din Partidul social-democrat din Elveţia
ββ Partidul socialist din Scoţia
αα social-democraţii de stînga din Suedia
ββ Partidul social-democrat din Norvegia
ββ grupul social-democrat din Danemarca (Marie Nielsen) şi sindicaliştii apropiaţi de bolşevism
γγ grupul lui Loriot în Franţa
ββ „Liga" în Statele Unite
(sau tovarăşii de idei ai lui Debs?)

Scontăm pe o apropiere şi o fuziune cu ((Partidul socialist britanic... ββ; Partidul socialist italian...[247] ββ

Scrisă la 27 sau 28 decembrie 1918

Se tipăreşte pentru prima oară după manuscris

www.dacoromanica.ro

405

TELEGRAMĂ ADRESATĂ DIRECȚIEI FABRICII DIN IUJA

28.XII.1918

Veazniki

Direcția fabricii naționalizate din Iuja

Comisariatul poporului pentru aprovizionare a dat încă de alaltăieri o dispoziție urgentă cu privire la încărcarea de cereale din Nijni Novgorod pentru centrul de distribuție Veazniki. Vă sfătuiesc să mergeți careva din dv. la Nijni Novgorod. Vă dau împuternicire să controlați, să grăbiți încărcarea. Adresați-vă mie în caz că lucrurile tărăgănează*.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol XVIII

Se tipărește după manuscris

406

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN RODNIKI

28.XII.1918

Rodniki, gubernia Ivanovo-Voznesensk

Comitetul executiv

Trimiteți-mi prin poștă toate hotărîrile adoptate de dv. în legătură cu bibliotecile. Surkov se arată dispus să doneze biblioteca sa pentru sala de lectură a muncitorilor din localitate și mie mi se pare că procedează just[248].

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

* În urma măsurilor luate, muncitorii din Veazniki au primit 6 vagoane de făină, dintre care două pentru fabrica din Iuja. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

407

*CĂTRE SECŢIA BIBLIOTECI DIN COMISARIATUL POPORULUI PENTRU ÎNVĂŢĂMÎNT[249]

30.XII.1918

Vă rog să primiţi pe aducătorul acestei scrisori, tovarăşul Prokofiev. Cererea lui de a se rechiziţiona biblioteca lui Surkov pentru un raion cu 40 000 de locuitori mi se pare justă; i s-ar putea lăsa, eventual, lui Surkov anumite drepturi de folosinţă. Vă rog să-mi trimiteţi o copie de pe hotărîrea ce o veţi lua în această chestiune; totodată, vă rog să ajutaţi pe tovarăşii din Rodniki să sporească fondul de cărţi al bibliotecii lor. N-aţi putea să le trimiteţi vreuna din bibliotecile rechiziţionate de la moşieri? Vă rog să mă informaţi şi în legătură cu această chestiune[250].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

408

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.K. VLADIMIROV

31.XII.1918

Kozlov

Pentru Vladimirov, comisar militar extraordinar

Am primit o reclamaţie în care se arată că aţi luat nouă vagoane de pasageri, printre care un vagon-restaurant, o bucătărie şi două saloane. E o măsură inutilă şi exagerată, care întărîtă pe muncitori şi îngreuiază activitatea căilor ferate. Cîte vagoane vi se cuvin potrivit hotărîrii C.E.C. din Rusia?[251]

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

409

CĂTRE A.M. JARKO

Tovarăşe Jarko,

1) De unde sînteţi de fel?
2) Cunoaşteţi limba ucraineană?
3) Cîţi ani aţi trăit şi aţi lucrat în Ucraina?
4) Ţăranii săraci din Ucraina sînt *p e n t r u* unire cu Rusia sau sînt *î m p o t r i v ă*?[252]

Scrisă în decembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol XXXV

Se tipăreşte după manuscris

410

CĂTRE S.P. SEREDA

1) Cînd apare „Fascicula VI. Materiale cu privire la reforma agrară"?
2) Trebuie grăbită şi apariţia fasciculelor următoare[253]. (Editarea lor este *extrem* de importantă.)
3) După părerea mea, broşura trebuie completată măcar cu o jumătate *de pagină*, în care să fie expusă *c l a r politica* Comisariatului poporului pentru agricultură (altfel s-ar putea întîmpla ca, „ajungînd în popor", broşura să producă unele confuzii).

Scrisă la sfîrşitul anului 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

411

O NOTĂ CU PRIVIRE LA TIPĂRIREA DE MANIFESTE

Sînt de acord.

Trebuie să trimitem *imediat* cît mai multe manifeste de acest fel (cu traduceri în limbile *franceză*, *italiană* şi ucraineană) *î n s u d*, în Ucraina, în întîmpinarea englezilor[254].

Lenin

Scrisă la sfîrşitul anului 1918

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

www.dacoromanica.ro

1919

412

CĂTRE V.I. NEVSKI[255]

Dar ce s-a făcut pentru *a accelera* mersul lor?
Cînd s-a dat dispoziţie ca ele să circule cu viteza trenurilor *de persoane?* Daţi dispoziţie să mi se trimită o informare cu privire la *viteza de deplasare.*

Scrisă la 1 ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

413

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

1.I.1919

Petrograd
Smolnîi. Tovarăşului Zinoviev

Am dat dispoziţie să se trimită la Petersburg vagoanele de la Moscova şi de la Nijni Novgorod, ataşate la trenuri de persoane. Urmăreşte executarea. Dacă ai scăpat din vedere întreruperea de acum o lună şi n-ai reclamat la timp, poţi să-ţi reproşezi şi faptul că după convorbirea noastră telefonică de vinerea trecută* n-ai luat măsuri pentru a se controla viteza de deplasare a vagoanelor trimise.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

* 27 decembrie 1918. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

414

*TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ COMISARIATULUI POPORULUI PENTRU AFACERILE INTERNE

1 ianuarie 1919

Trimit salutul meu şi urări de Anul nou fracţiunii comuniştilor. Doresc din tot sufletul ca în acest an să facem cu toţii mai puţine prostii decît în anul care a trecut şi ca opera de făurire a Puterii sovietice, în care tovarăşii din Comisariatul poporului pentru afacerile interne depun eforturi cu totul deosebite, să fie dusă la bun sfîrşit.

Lenin

„Pravda" nr. 3 din 4 ianuarie 1919

Se tipăreşte după textul copiei dactilografiate, confruntat cu textul apărut în ziar

415

ADEVERINŢĂ DATĂ SOFIEI V. AZANCEVSKAIA

1.I.1919

Adeverinţă

Tovarăşa Sofia Vasilievna Azancevskaia merge în gubernia Tambov. Rog autorităţile sovietice să-i acorde tot sprijinul pentru aranjarea surorii sale bolnave şi a mamei sale, în vîrstă de 77 de ani. Să nu fie mutate din localitate şi să fie aprovizionate cu alimente.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1960, în cartea: A. Andreev, B. Pankov, E. Smirnova. „Lenin la Kreml'"

Se tipăreşte după manuscri

www.dacoromanica.ro

416

CĂTRE A.N. PROKOFIEV

3.I.1919

Tovarăşe Prokofiev,

Vă trimit o scrisoare a lui Briusov*. Vă rog să mi-o înapoiaţi împreună cu o informare asupra modului cum aţi procedat pînă la urmă cu biblioteca lui Surkov.

Sper, totuşi, că veţi face tot ce se poate ca să-i daţi lui Surkov o satisfacţie, *ori cît de mică*: bunăoară, să-i acordaţi drept de folosinţă *ş.a.m.d.*

Pe cît se vede, trebuia să vă fi adresat *sectorului bibliotecii din secţia învăţămîntului extraşcolar*. Am să trimit hîrtiile acolo, ca să se rezolve chestiunea dv.[256].

Cu salutări comuniste, *V. Ulianov (N. Lenin)*

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

417

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEŢEAN IURIEVEŢ[257]

3.I.1919

Iurieveţ, gubernia Kostroma
Comitetul executiv judeţean

O copie la comitetul judeţean pentru aprovizionare

Organizaţia din Semenovo, plasa Makatovka, se plînge că 582 de puduri de cereale sînt reţinute în staţia Viciuga de către comisarul comitetului pentru aprovizionare din Iurieveţ. Cei din această plasă flămînzesc. Cercetaţi, luaţi măsuri urgente, comunicaţi-mi telegrafic ce aţi făcut.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

* Vezi volumul de faţă, adnotarea 250. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

418

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI

3.I.1919 *Cifrat*

Pentru Troţki,
la Voronej sau în orice loc s-ar afla

Sînt foarte neliniştit: am impresia că te laşi antrenat de situaţia din Ucraina şi nu dai atenţia cuvenită sarcinii strategice generale asupra căreia insistă Vaţetis şi care constă într-o ofensivă rapidă, energică, generală împotriva lui Krasnov. Am toate temerile că în această privinţă sîntem în întîrziere şi că ultimele succese obţinute de trupele lui Krasnov la Ţariţîn ne vor face să amînăm încă o dată ofensiva şi să pierdem iarăşi momentul. Lăsăm să ne scape iniţiativa unor acţiuni serioase atît la Astrahan şi în Marea Caspică, cît şi la Ţariţîn şi în răsărit. Vaţetis insistă asupra unei rapide ofensive generale împotriva lui Krasnov, dar el, pe cît se pare, nu e în stare să învingă tărăgăneala şi separatismul ucrainenilor şi al celorlalţi regionalişti. N-ar fi cazul să te ocupi d-ta cu toată seriozitatea de grăbirea şi ducerea la bun sfîrşit a ofensivei generale împotriva lui Krasnov?

Lenin

Publicată pentru prima oară parţial în cartea „Războiul civil din 1918–1921", vol. III

Publicată în întregime în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

419

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL, COMITETULUI EXECUTIV ORĂŞENESC ŞI COMITETULUI GUBERNIAL DE PARTID ASTRAHAN

Astrahan
Comitetul executiv gubernial, comitetul executiv orăşenesc şi comitetul gubernial de partid

Ca răspuns la declaraţia dv. cu privire la organizarea unui consiliu al apărării la Astrahan, Consiliul Apărării

www.dacoromanica.ro

al republicii vă comunică că nu e nevoie de înființarea unor consilii locale ale apărării[258].

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Scrisă la 3 ianuarie 1919
Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV
Se tipărește după textul scris de L. A. Fotieva și semnat de V. I. Lenin

420

*CĂTRE COMITETUL EXECUTIV JUDEȚEAN VESIEGONSK ȘI COMITETUL EXECUTIV GUBERNIAL TVER

3.I.1919

Vă rog să examinați chestiunea acordării unui ajutor în lemn de construcție, a unui împrumut bănesc și a unei biblioteci Comitetului organizației din Vasiutino a P.C. din Rusia, pentru a putea reface Casa poporului, care a fost distrusă de un incendiu. Dacă este nevoie de un ajutor de la centru, informați-mă și, totodată, trimiteți o cerere în acest sens la comisariatele respective[259].

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

„Izvestiia Sovietului de deputați ai muncitorilor, țăranilor și ostașilor roșii din Vesiegonsk" nr. 2 (30) din 18 ianuarie 1919
Se tipărește după textul apărut în ziar

421

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI REABININ[260]

5.I.1919

Gorkino. Calea ferată de nord
Pentru Reabinin, președintele adunării generale a muncitorilor și maiștrilor

Delegații pot să vină oricînd. Voi căuta să-i primesc personal, iar dacă n-o să pot, am să însărcinez pe secretar să stea de vorbă cu ei.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV
Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

422

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISIEI EXTRAORDINARE DIN KURSK

6.I.1919

Kursk. Ceka

O copie pentru comitetul executiv gubernial

Arestaţi-l imediat pe Kogan de la centrul de achiziţionare din Kursk pentru că a refuzat să ajute 120 de muncitori înfometaţi din Moscova şi i-a lăsat să plece cu mîinile goale. Publicaţi în ziare şi în foi volante o informaţie în acest sens, pentru ca toţi lucrătorii centrelor de achiziţionare şi ai organelor de aprovizionare să ştie că pentru atitudine formală şi birocratică în muncă, pentru nepriceperea de a ajuta pe muncitorii înfometaţi vor fi sancţionaţi cu toată asprimea, şi chiar cu împuşcarea[261].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

„Volna" (Kursk) nr. 5 din 11 ianuarie 1919

Se tipăreşte după manuscris

423

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARULUI PENTRU APROVIZIONARE DIN GUBERNIA SIMBIRSK

Comitetul a 42 de organizaţii ale muncitorilor înfometaţi din Petrograd şi Moscova se plînge de lipsa dv. de operativitate. Vă rog să daţi dovadă de cît mai multă energie, să nu adoptaţi o atitudine formală faţă de această chestiune, să ajutaţi pe toate căile pe muncitorii înfometaţi. Dacă nu veţi face totul cum trebuie, voi fi nevoit să arestez întregul dv. personal şi să-l trimit în judecată. Am dat o dispoziţie urgentă pentru sporirea numărului de locomotive şi de vagoane. Trebuie să încărcaţi numai-

www.dacoromanica.ro

decît cele două trenuri de cîte 30 de vagoane pe care le aveţi acum la dispoziţie. Comunicaţi-mi telegrafic de executare.

Sînteţi obligaţi să primiţi zi şi noapte cerealele predate de ţărani. Dacă se va adeveri că peste orele 16 nu mai primiţi cereale, lăsîndu-i pe ţărani să aştepte pînă a doua zi, veţi fi condamnaţi la moarte prin împuşcare.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 6 ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după o copie dactilografiată

424

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.I. GUSEV PENTRU COMITETUL REVOLUŢIONAR DIN UFA

Arzamas
Consiliul militar-revoluţionar al Frontului de est.
Pentru Gusev

Comunicaţi Comitetului revoluţionar din Ufa, ca directivă, că trebuie să înceapă imediat tratative cu eserii de stînga care propun tratative, luînd în prealabil toate măsurile pentru a preîntîmpina orice încercare de provocare şi a asigura securitatea frontului şi garantînd, totodată, o absolută inviolabilitate personală parlamentarilor trimişi de eseri. La aceste tratative să li se spună din capul locului, în mod răspicat că nici vorbă nu poate fi de o modificare a Constituţiei sovietice, întrucît puterea sovietică, ca putere a claselor exploatate pentru reprimarea exploatatorilor, şi-a dovedit în mod definitiv necesitatea pentru victoria asupra burgheziei şi că în prezent mişcarea pentru instaurarea regimului sovietic cuprinde, una după alta, toate ţările lumii.

www.dacoromanica.ro

Comunicați-ne regulat, direct nouă, cum se desfășoară tratativele și cine sînt participanții din ambele părți[262].

*Lenin, Sverdlov**

Scrisă la 6 ianuarie 1919

*Publicată pentru prima oară în 1960, în: I.M. Sverdlov. Opere alese în trei volume, vol. 3***

Se tipărește după manuscris

425

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI CASPIC-CAUCAZIAN, PENTRU E.B. BOȘ[263]

Consiliul militar-revoluționar
O copie pentru tovarășa Kolesnikova, președinta Comitetului gubernial de partid Astrahan

Vi s-a cerut în repetate rînduri să veniți imediat aici. Sverdlov v-a trimis personal o mulțime de telegrame. Dacă nu veniți imediat, veți fi exclusă din partid.

Tovarășilor din Astrahan le atrag atenția că trebuie să lichideze orice fricțiuni și să-și unească forțele în vederea acțiunilor militare.

Cei ce nu se vor conforma prezentei dispoziții vor fi judecați conform legilor din timp de război.

Lenin

Scrisă la 7 sau 8 ianuarie 1919
Expediată la Astrahan

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după o copie dactilografiată

426

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI CASPIC-CAUCAZIAN[264]

Nu putem admite ciocniri armate. Dați dovadă de fermitate, și adversarilor și provocatorilor o să le piară

* Ultima frază a acestei telegrame și semnăturile au fost scrise de I.M. Sverdlov. — *Nota red.*

** În această ediție, telegrama a fost în mod eronat atribuită lui I.M. Sverdlov. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

curajul. În chestiunea reţinerii lui Grasis, hotărîţi dv. cum credeţi de cuviinţă. O să vină o comisie de partid şi o să sancţioneze pe cei ce prin acţiunile lor antrenează garnizoana în disensiunile de la Astrahan.

Scrisă la 7 sau 8 ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după o copie dactilografiată

427

DISPOZIŢIE CĂTRE COMANDANTUL-ŞEF[265]

Alăturînd acestei cereri, care a fost formulată de doi membri ai Comitetului Central, semnăturile a încă trei membri, o transmitem spre executare autorităţilor militare, cu indicaţia că ea trebuie considerată ca o dispoziţie dată de Comitetul Central.

Membri ai C.C. al P.C. din Rusia, *Lenin**

Moscova, 8.I.1919

Publicată pentru prima oară (în facsimil) în 1939, în „Voenno-Istoriceskii Jurnal" nr. 5

Se tipăreşte după manuscris

428

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.K. ORDJONIKIDZE

9.I.1919

Astrahan
Comandamentul frontului,
pentru a fi transmisă prin radio la Vladikavkaz
tovarăşului Ordjonikidze

Am primit prima dv. telegramă. Salutări şi mulţumiri. Vă rog să mă informaţi mai des.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,
Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

* Urmează semnăturile lui I.M. Sverdlov şi I.T. Smilga. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

429

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

10.I.1919

Petrograd
Smolnîi
Pentru Zinoviev

O discuție cu Ravici și cu Kalinin, precum și o telegramă primită de la Șadurskaia mi-au făcut impresia că nouă zecimi din aparatul administrativ superior din Petrograd n-are ce face. Te sfătuiesc să reflectezi asupra acestei chestiuni și să treci numaidecît la o reorganizare, transferînd cîteva zeci, dacă nu chiar o sută, dintre cei mai buni la controlul efectiv al transportului, și să-ți asumi chiar d-ta conducerea controlului efectiv al trenurilor cu alimente. Altfel nu este nici o scăpare.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

430

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL REAZAN

12.I.1919

Reazan
Comitetul executiv gubernial

Ce măsuri ați luat în legătură cu specula în stil mare care, după cum au constatat organele controlului de stat, se practică la întreprinderile de alimentație publică?[266]

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

431

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEŢEAN SUZDAL[267]

12.I.1919

Suzdal, gubernia Vladimir
Comitetul executiv judeţean

O copie *la Vladimir, pentru comitetul executiv gubernial*

Controlaţi riguros comportarea detaşamentelor de control şi a Comisiei extraordinare la Gavrilov Posad. Se eliberează chitanţe pentru cerealele ridicate? Se ţine o evidenţă exactă? Ce se face cu cerealele colectate? Comunicaţi-mi telegrafic de executare.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,
Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

432

ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ[268]

Primul raport întocmit cum trebuie. Află cine este acest *Paşkov* şi scrie o adresă către Comisariatul poporului pentru afacerile interne în care să arăţi că salut acest *prim raport întocmit cum trebuie*, că-i transmit mulţumiri lui Paşkov şi cer ca şi ceilalţi *să facă la fel ca el.*

Scrisă la 13 ianuarie 1919
Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

433

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. P. KUDREAVŢEV

Petrograd
Secţia biblioteci a Comisariatului poporului pentru învăţământ
Pentru Kudreavţev, şeful secţiei

Aveţi grijă să nu se sustragă nimic din biblioteca lui Struve, care se află la Institutul politehnic. Volumele

www.dacoromanica.ro

deosebit de prețioase predați-le la Biblioteca publică, iar restul să fie lăsat la Institutul politehnic. Portretul lui Gherd, executat de pictorul Iaroșenko, trebuie predat, prin directorul Institutului politehnic, Ninei Aleksandrovna Struve.

Comunicați-mi telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 13 ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

434

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN ȘI F.E. DZERJINSKI[269]

14.I.1919

Pentru Stalin și Dzerjinski, la *Glazov* sau în orice loc s-ar afla

Am primit și citit prima telegramă cifrată. Vă rog foarte mult pe amîndoi să dirijați personal, la fața locului, aplicarea măsurilor trasate, altfel succesul nu este asigurat.

Lenin

Publicată pentru prima oară, în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliuția" nr. 3

Se tipărește după manuscris

435

CĂTRE A.D. ȚIURUPA[270]

Pentru Țiurupa:

În orice caz, trebuie să *pregătim*, să instituim și să organizăm o săptămînă a copiilor înfometați.

Poate că ar fi bine s-o combinăm cu *predarea obligatorie a surplusurilor* și cu o mobilizare *specială* a comitetelor sărăcimii.

www.dacoromanica.ro

Poate că ar trebui să mai luăm şi să mai facem încă ceva pentru copii.

A r t r e b u i.

Anexez o adresă în legătură *cu carnea*: te rog să mi-o înapoiezi de urgenţă, cu un *s c u r t* aviz al Comitetului pentru aprovizionare[271].

Scrisă nu mai devreme de 14 ianuarie 1919

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

436

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL KURSK

16.I.1919

Kursk

Comitetul executiv gubernial. O copie*

Eliberaţi-l pe Kogan, pentru care garantează acum oameni de partid cu greutate; dar nu este admis să întrerupeţi ancheta**. Continuaţi cercetările şi comunicaţi-mi concluziile.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

437

*CĂTRE DIRECTORUL TREBURILOR CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI

18.I.1919

Vă rog să-mi aduceţi imediat la cunoştinţă toate cazurile de reclamaţii primite la Direcţia treburilor Consi-

* A doua adresă, pe cît se pare, n-a mai fost scrisă. — *Nota red.*

** Este vorba, probabil, de demersul făcut de fracţiunea comunistă a Biroului central de achiziţii de pe lîngă Comisariatul poporului pentru aprovizionare al R.S.F.S.R. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

liului Comisarilor Poporului împotriva unor instituţii sau persoane oficiale, şi anume: reclamaţiile scrise — în termen de 24 de ore, iar cele verbale — în termen de 48 de ore.

La Direcţia treburilor trebuie să se ţină o evidenţă specială a reclamaţiilor primite; directorul cancelariei respective să urmărească în mod minuţios îndeplinirea rezoluţiilor puse de mine pe aceste reclamaţii.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după textul dactilografiat, semnat de V. I. Lenin

438

CĂTRE L.D. TROŢKI[272]

Tovarăşe Troţki,

Te rog să-mi înapoiezi acest raport după ce vei scrie pe el care e părerea d-tale.

După mine, *e de-a dreptul revoltător* că Vaţetis a trimis trei regimente la Narva. *Revocaţi ordinul!!*

21.I *Lenin*

Scrisă la 21 ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

439

CĂTRE M.K. VLADIMIROV

22.I.1919

Tovarăşe Vladimirov,

Am primit scrisoarea dv.[273] Multe mulţumiri. Voi căuta să obţin aprobarea proiectului imediat, chiar înainte de şedinţa Consiliului Apărării — prin consultare individuală.

www.dacoromanica.ro

Ar fi bine ca (măcar din cînd în cînd) să adresaţi în coloanele presei *apeluri* către muncitori.

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

440

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL KURSK[274]

22.I.1919

Kursk
Comitetul executiv gubernial

Kogan a fost arestat din ordinul meu pentru că a dat dovadă de lipsă de operativitate, pentru că nu a trimis muncitori în gubernii mai potrivite şi nu a acţionat energic în vederea ajutorării muncitorilor.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

441

CĂTRE K.I. LANDER

23.I.1919

Tovarăşe Lander,

Vă atrag atenţia asupra unei hotărîri adoptate astăzi de Consiliul Comisarilor Poporului: vi s-a dat însărcinarea ca *pînă sîmbătă* (pînă la şedinţa de sîmbătă a C.C.P.) să controlaţi dacă *secţia de aprovizionare cu alimente* a muncitorilor din fabrici, uzine şi din organizaţiile de distribuire a combustibilului (sau alte organe ale Comisariatului poporului pentru aprovizionare) au adus la îndeplinire hotărîrea C.C.P. din 18.I.1919;

— să lămuriţi cauzele tărăgănelii;

— să aflaţi care sînt vinovaţii[275].

www.dacoromanica.ro

Numiți un revizor *comunist priceput*, atașați-i neapărat un *muncitor* și *dați zor* ca ei să se apuce de treabă încă *de vineri dimineața* (dacă nu aveți un muncitor disponibil, atunci *să înceapă fără el*, căci poate fi trimis și pe urmă).

Consider că e o treabă importantă: va trebui să prezentați informații *la zi*. Se cere să controlați scriptele secției menționate, ordinea telegramelor (dacă le ține în ordine, dacă sînt ușor de găsit, dacă controlează cînd s-a răspuns ș.a.m.d.).

Vă rog foarte mult să faceți acest lucru cît mai repede și în mod cît mai riguros.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

442

ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ[276]

Telefonează-i lui Nevski, pune-i în vedere că se cer măsuri *urgente* și spune-i că îl rog să-mi răspundă imediat.

23.I *Lenin*

Scrisă la 23 ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

443

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROȚKI

Secretă

Pentru Trotki, președintele Consiliului militar-revoluționar,
la Kozlov sau în orice loc s-ar afla

Wilson propune încheierea unui armistițiu și invită la o conferință toate guvernele din Rusia. Mă tem că

www.dacoromanica.ro

urmăreşte să-şi consolideze stăpînirea asupra Siberiei şi a unei părţi din Sud, căci altfel nu speră să păstreze mai nimic. Această împrejurare, precum şi eliberarea Orenburgului, Luganskului şi Certkovului trebuie, cred eu, să ne facă să ne încordăm toate forţele pentru ca într-o lună să eliberăm şi oraşele Rostov, Celeabinsk şi Omsk. Acest obiectiv este în concordanţă cu cele discutate de noi. Verifică îndeosebi strategia folosită de Vaţetis după luarea Orenburgului şi comunică-mi ce părere ai. La Wilson ar fi, poate, cazul să te duci d-ta[277].

Lenin

Scrisă la 24 ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după o copie dactilografiată

444

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL SAMARA[278]

27.I.1919

Samara
Comitetul executiv gubernial

Trimiteţi imediat la Moscova toate materialele care pledează împotriva eserului de dreapta Aleksandr Mihailovici Smirnov; comunicaţi cauzele arestării lui, verificaţi sinceritatea declaraţiei lui că vrea să colaboreze cu Puterea sovietică împotriva lui Kolceak şi creaţi-i deocamdată condiţii mai uşoare de arest.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

445

CĂTRE K.I. LANDER

Pentru Lander

Vă rog să instituiţi *imediat* o anchetă severă, printr-un revizor de nădejde, care să fie în mod obligatoriu secondat de un muncitor comunist[279].

28.I *Lenin*

Scrisă la 28 ianuarie 1918
Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

446

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

30.I.1919

Pentru *Skleanski*

De la Z.P. Krjijanovskaia, printr-o delegată la congresul învăţământului extraşcolar

Un grup de 8 aviatori din armata de operaţii de pe Frontul de la Ţariţîn, Flota aeriană roşie (detaşamentul 23 de aviaţie) — în frunte cu şoferul *Baranov* (care mai înainte a făcut parte din compania a 8-a din divizia specială de aviaţie) —, ne roagă să trimitem o comisie de revizie; ei ne comunică că detaşamentele de aviaţie există *doar pe hîrtie* şi că situaţia este aproape *catastrofală*[280].

Preşed. C.C.P., *V. Ulianov (Lenin)*

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

447

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. RACOVSKI

31.I.1919

Harkov, pentru Racovski

Am auzit că la Harkov vin ziare din Crimeea şi de la Odesa, printre care şi un ziar francez care apare la Odesa.

www.dacoromanica.ro

Vă rog foarte mult să daţi numaidecît dispoziţie să se întocmească colecţii ale acestor ziare şi să se trimită aici în mod regulat.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

448

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI N.I. IVANOV[281]

Pentru Ivanov, comisar pentru problemele muncii, Petrograd
O copie lui Zinoviev, **Petrograd**

Necesităţi de ordin militar dictează în mod imperios sporirea la maximum a producţiei uzinei de armament din Ijevsk. Principala piedică este lipsa de muncitori. Consiliul Apărării a trasat încă de acum două săptămîni drept sarcină Sindicatului muncitorilor metalurgişti să transfere de urgenţă la Ijevsk deocamdată 5 000 de muncitori, contînd în special pe muncitori din Petrograd, care ar găsi de lucru la Ijevsk şi ar avea locuinţă şi hrană cu totul suficientă.

Pînă în momentul de faţă n-am primit nici un fel de ştiri cu privire la numărul muncitorilor din Petrograd care se mută la Ijevsk. Consiliul Apărării consideră inadmisibilă o asemenea atitudine indiferentă faţă de posibilitatea ce s-a ivit nu numai de a da de lucru, dar şi de a hrăni mii de muncitori împreună cu familiile lor.

Vă cer să-mi comunicaţi de urgenţă, printr-o telegramă, cîţi muncitori şi cînd anume vor fi trimişi de la Petrograd la Ijevsk.

Vă previn că nu se admite nici o tărăgănare şi nici un fel de scuze*.

Preşedintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Scrisă la 31 ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul scris de L.B. Krasin, completat şi semnat de Lenin

* Ultima frază este scrisă de Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

449

CĂTRE L.B. KAMENEV[282]

Pentru *Kamenev*

Te sfătuiesc să satisfaci cererea lui *Dzerjinski*. El are, de fapt, dreptate, în timp ce Krîlenko, am impresia, se agită fără rost.

Scrisă în a doua jumătate a lunii ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipărește după manuscris

450

CĂTRE L.B. KRASIN

Transmite imediat lui Cicerin și *urmărește* (sau pune pe cineva să urmărească) ca această politică să fie aplicată cu *energie* și *perseverență*[283].

Scrisă în ianuarie-februarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1960, în revista „Voprosî Istorii" nr. 7

Se tipărește după manuscris

451

CĂTRE V.P. MILIUTIN, N.N. KRESTINSKI ȘI D.I. KURSKI

Pentru Miliutin, Krestinski și Kurski

„Izvestiia" din 2.II comunică că Banca populară din Moscova (adică conducătorii cooperației noastre cetățenești) a fost demascată (de ziarele din Kiev) că a primit *prin speculă 50 de vagoane de zahăr*, acționînd mînă în mînă cu „agricultorii", chiaburii și moșierii din Ucraina, în frunte cu Skoropadski!

E necesar 1) să se facă o intensă agitație în presă în jurul acestui caz, pentru *urmărirea conducătorilor* cooperației și demascarea lor pînă la capăt (făcîndu-se distincție

www.dacoromanica.ro

între necesitatea acestor măsuri şi necesitatea folosirii aparatului); să se instituie o *comisie de anchetă**.

Scrisă la 2 februarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după manuscris

452

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI B.N. NIMVIŢKI[284]

Ufa. Pentru Nimviţki,
preşedintele comitetului revoluţionar gubernial

Vă cerem să nu-l respingeţi pe Halikov, să acceptaţi acordarea unei amnistii cu condiţia de a crea un front unic cu regimentele başkire împotriva lui Kolceak. Puterea sovietică dă depline garanţii de libertate naţională pentru başkiri. Se înţelege că este necesar totodată să se procedeze la o riguroasă izolare a elementelor contrarevoluţionare din sînul populaţiei başkire şi să se controleze efectiv gradul de siguranţă al trupelor başkire, sub raportul fidelităţii faţă de cauza proletară**.

Lenin, Stalin

Scrisă la 5 sau 6 februarie 1919

Publicată la 16 februarie 1919 în ziarul „Jizn Naţionalnostei" (Moscova) nr. 5

Se tipăreşte după textul scris de V.I. Lenin şi I.V. Stalin

453

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

6.II.1919

Petrograd
Smolnîi. Pentru Zinoviev

Este adevărat că ai arestat ca ostatic pe Ropp, arhiepiscopul Moghilevului? Te rog să-mi comunici în ce

* La sfîrşitul documentului, Lenin a scris următoarea indicaţie: „la *arhivă*, pentru informaţii *curente*". Există texte dactilografiate ale acestui document, care au fost semnate de Lenin şi trimise lui V.P. Miliutin şi N.N. Krestinski. — *Nota red.*

** Ultima parte a telegramei, de la cuvintele: „Se înţelege că...", a fost scrisă de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

condiții ar putea fi eliberat, întrucît papa face demersuri în acest sens[285].

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

454

CĂTRE JACQUES SADOUL

8.II.1919

Dragă tovarășe Sadoul,

Vă mulțumesc din suflet pentru broșura dv.[286] Nu am colecțiile de ziare franceze pe ianuarie. Nici nu le-am văzut măcar. Poate că sînt la Cicerin.

Cu salutări comuniste și cu cele mai bune urări de însănătoșire!

Al dv. devotat, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în limba franceză (în facsimil) la 3 aprilie 1925, în „L'Humanité" nr. 7 812

În limba rusă a apărut pentru prima oară la 18 aprilie 1925, în „Krasnaia Gazeta" nr.89

Se tipărește după textul apărut în ziar
Tradusă din limba franceză

455

CĂTRE E.M. SKLEANSKI ȘI V.N. PODBELSKI

1

Pentru *Skleanski*:

Să se pună capăt acestui joc de-a telegramele[287].

Scrisă la 10 februarie 1919

2

Pentru **Skleanski și Podbelski:**

Nu s-ar putea interzice printr-o circulară aceste telegrame stupide, trimise pe o sută de adrese?[288]

Scrisă la 11 februarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

456

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.G. ŞLEAPNIKOV

12.II.1919

Astrahan
Pentru Şleapnikov

Am primit telegrama dv. în legătură cu situaţia din Baku[289]. Sper că vă daţi seama de imensa importanţă a chestiunii şi veţi lua măsurile cele mai energice pentru a folosi starea de spirit a celor din Baku în vederea unor acţiuni rapide, decisive. Garantaţi securitatea celor ce trec de partea noastră. Informaţi-mă telegrafic mai amănunţit.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

457

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

13.II.1919

Petrograd
Smolnîi
Pentru Zinoviev

Ce se aude cu eliberarea lui Moris Leiteizen de către finlandezi?[290] Trebuie să obţinem cu orice preţ eliberarea lui. Comportarea finlandezilor e revoltătoare. Telegrafiază-mi.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

458

CĂTRE G.I. PETROVSKI[291]

. Tovarăşe Petrovski,

Mi se comunică că autorul acestui raport este un om cinstit şi membru de partid. Te rog să însărcinezi cu efectuarea cercetărilor oameni *m a i s e r i o ş i.* Comunică-mi *p e c i n e* ai numit.

13.II *Lenin*

Scrisă la 13 februarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

459

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL FRONTULUI DE EST

Retragerea Armatei a 2-a mă neliniştește foarte mult. Am vorbit cu Vaţetis, care pleacă curînd la Veatka. Vă rog să-mi comunicaţi ce măsuri aţi luat şi ce se aude cu venirea celor o sută de companii. În al doilea rînd, sper că faceţi tot ce-i cu putinţă pentru aprovizionare şi daţi forţe militare de nădejde Comisiei centrale pentru aprovizionarea Armatei Roşii cu alimente. Principalul este să evitaţi orice fricţiuni cu această comisie. Comunicaţi-mi dacă aţi aranjat în aşa fel ca activitatea să se desfăşoare în deplină armonie. În al treilea rînd, cum stăm cu chestiunea aceea conspirativă despre care am fost informat de Gusev într-o scrisoare trimisă printr-un curier special?

14 februarie *Lenin*

Scrisă la 14 februarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după o copie dactilografiată

www.dacoromanica.ro

460

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

14.II.1919

Tovarăşe Zinoviev,

O rudă a unui membru al Comitetului central al cadeţilor (fost avocat), Viktor Ivanovici Dobrovolski (soţul ei este funcţionar sovietic), mi s-a adresat cu rugămintea de a dispune ca el să fie eliberat. Motivele pe care le invocă: „El nu se află printre ostatici. Încă din 1907 s-a retras din viaţa politică. E bătrîn şi bolnav; cu puţin înainte de arestare a avut o formă gravă de pneumonie, astfel că acum el, care la cei 50 de ani ai săi se ţinea destul de bine, arată ca un bătrîn neputincios, e într-o stare de plîns. În casa lui se cuibăreşte mizeria, căci singurul mijloc de trai era cîştigul capului de familie".

Te rog să controlezi d-ta şi să vezi dacă n-ar putea fi eliberat pe cauţiune. Comunică-mi, te rog, şi avizul Cekăi[292].

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1925, în culegerea „Un an de la moartea lui V. I. Lenin", Leningrad-Moscova

Se tipăreşte după manuscris

461

CĂTRE N.P. BRIUHANOV[293]

Pentru *B r i u h a n o v*

Aşa ceva e pur şi simplu monstruos, cînd ştiut este că acum o lună regiunea a fost eliberată. Cerealele se găsesc în cantităţi mari. Dar n-avem oameni, şi aici bîntuie foametea.

Trebuie să luaţi măsuri drastice, să ridicaţi în picioare Biroul *pentru aprovizionarea armatei* + inspecţia muncitorească.

www.dacoromanica.ro

Ce s-a făcut pînă acum? Şi ce vă propuneţi să faceţi de acum înainte?

Scrisă la 17 februarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

462

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

18.II.1919

Petrograd
Smolnîi, pentru Zinoviev

Am auzit chiar acum că Sovietul raional ar fi evacuat din Casa scriitorilor pe Vera Ivanovna Zasulici şi pe alţi revoluţionari de seamă. Mai mare ruşinea! Să fie oare adevărat?[294]

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

463

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEŢEAN DIN MAMADÎŞ[295]

18.II.1919

Mamadîş
Comitetul executiv judeţean

Este adevărat că Rukavişnikov, un comunist din Sormovo, stă în închisoare de o lună de zile fără să i se cerceteze cazul? Dacă e adevărat, vinovatul să fie dat în judecată pentru tărăgăneală. Trimiteţi-mi răspuns telegrafic.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

464

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEŢEAN ELATMA[296]

18.II.1919

Elatma
Comitetul executiv judeţean

Mihail Mitrofanovici Fedoseev din Azeev se plînge că i-aţi naţionalizat tipografia şi că prin adresa nr. 455 din 6 februarie aţi refuzat să acordaţi despăgubiri pentru ea şi îndemnizaţii pentru concedierea a două ucenice ale sale şi a unei legătoare. Comunicaţi-mi imediat dacă aceste fapte sînt exacte şi dacă e adevărat că tipografia se află la Sasov într-un şopron, unde stă degeaba. Vă rog să vedeţi dacă nu s-ar putea să-l plasaţi pe Fedoseev într-o muncă de tipograf sau să-i propuneţi să înfiinţeze o cooperativă muncitorească şi să-i predaţi conducerea — sub control — a fostei sale tipografii, care să fie complet subordonată Sovietului de deputaţi[297].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

465

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. RACOVSKI[298]

Harkov
Pentru Racovski

Statisticienii din Harkov s-au adresat tovarăşului Popov, şeful Direcţiei centrale de statistică, propunîndu-i să intre în legătură cu guvernul sovietic ucrainean în vederea organizării statisticii din Ucraina după modelul statisticii oficiale din Republica Sovietică Rusă. În caz că sînteţi de acord, tovarăşul Popov va putea fi

www.dacoromanica.ro

delegat să se deplaseze în Ucraina în scopul indicat. Vă rog să-mi răspundeţi telegrafic*.

Lenin

Scrisă la 18 februarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după textul consemnat de un necunoscut, completat apoi şi semnat de Lenin

466

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI P.I. STUCIKA ŞI I.A. BERZIN

19.II.1919

Riga
Guvernul sovietic al Letoniei
Pentru Stucika şi Berzin

Salut hotărîrea luată de muncitorii germani din Riga de a publica în fascicule Operele complete ale lui Karl Liebknecht şi ale Rosei Luxemburg. Sper că le veţi da tot concursul, pentru a grăbi editarea fasciculelor, şi îmi veţi trimite şi mie cîte un exemplar.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

467

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.I. GUSEV

19.II.1919

Arzamas
Comandamentul frontului, pentru Gusev

Am primit răspuns la telegrama cifrată, dar în el nu se pomeneşte nimic despre aprovizionare şi despre măsurile luate de dv. pentru lichidarea fricţiunilor şi intensificarea transporturilor. Răspundeţi-mi.

* Ultima frază este scrisă de Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

În ce privește bașkirii, aveți dreptate cînd cereți dezarmarea lor sau angajarea lor în acțiuni imediate împotriva lui Kolceak[299].

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV *Se tipărește după manuscris*

468

DISPOZIȚIE CĂTRE A.D. ȚIURUPA

19.II.1919

Dispoziție

O dată cu venirea lui la lucru, tovarășului A.D. Țiurupa, comisar al poporului, i se prescrie ca, ținînd seama de necesitatea ocrotirii unui bun al statului*, *să respecte cu strictețe următoarele măsuri de precauție*:

să *nu* lucreze fără pauză mai mult de două ore,

să nu lucreze după orele $10^1/_2$ seara,

să nu acorde audiențe.

Prescripțiile restrictive ale Lidiei Aleksandrovna Fotieva să fie aplicate *fără discuție*.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV *Se tipărește după manuscris*

469

CĂTRE L.B. KAMENEV

21.II.1919

Tovarășe Kamenev,

Aducătorul prezentei scrisori este președintele Comitetului executiv al guberniei Samara**. El are unele date și diagrame foarte interesante în legătură cu aprovizionarea.

* V.I. Lenin are în vedere starea sănătății lui A.D. Țiurupa. — *Nota red.*

** Este vorba de A.P. Galaktionov. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

Te sfătuiesc să-i dai posibilitatea să țină un *referat* în fața unui mare număr de muncitori din Moscova. Cereale sînt în cantități mari. Acesta e un fapt cert. *Trebuie să-i îmbărbătăm.*

Al d-tale, *Lenin*

Publicată pentru prima oară la 29 decembrie 1957, în ziarul „Voljskaia Kommuna" nr. 304

Se tipărește după manuscris

470

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL IAROSLAVL

22.II.1919

Iaroslavl
Comitetul executiv gubernial
O copie pentru Ceka

Funcționarul sovietic Danilov se plînge că Ceka i-a confiscat trei puduri de făină și alte produse obținute prin munca lui de un an și jumătate pentru o familie de patru suflete. Verificați cu toată strictețea. Comunicați-mi telegrafic rezultatul*.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

471

CĂTRE ÎNVĂȚĂTORII DIN GUBERNIA TVER[300]

Tovarășului Ramenski, reprezentantul guberniei Tver

Comunicați învățătorilor din gubernia dv. că pîinea lor se află în mîinile chiaburilor și că misiunea Puterii

* Pe telegrama care conținea această reclamație, Lenin a scris: „la arhivă, pentru rînfomații curente". — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

sovietice constă în a face ca această pîine să fie pusă la dispoziţia oamenilor muncii.

22. II. 1919

V. Ulianov (Lenin)

Se tipăreşte pentru prima oară, după o copie scrisă de un necunoscut

472

ADEVERINŢĂ DATĂ UNOR REPREZENTANŢI AI FABRICII DE TEXTILE DANILOVSKAIA

24.II.1919

Prin prezenta adeveresc că tovarăşii, reprezentanţi ai fabricii de textile Danilovskaia, au fost la mine, cerînd să li se acorde tainul. Întrucît hotărîrea în această chestiune a fost luată de Prezidiul C.E.C. din Rusia, care, potrivit Constituţiei, este un organ *superior* Consiliului Comisarilor Poporului, nici eu, în calitate de preşedinte al C.C.P., şi nici C.C.P. nu este în drept să schimbe o asemenea hotărîre.

Preşedintele C.C.P., *V. Ulianov (Lenin)*

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

473

CĂTRE CONSILIUL MILITAR-REVOLUŢIONAR AL REPUBLICII

Informaţiile de acest gen nu sînt interesante, întrucît sînt lipsite de orice conţinut. Nu s-ar putea obţine, bunăoară, următoarele date:

1) numărul diviziilor (1, 2, 7...)
2) locul unde se află ele
3) numărul baionetelor
4) „ săbiilor

www.dacoromanica.ro

5) numărul tunurilor
6) „ cartuşelor
7) „ obuzelor
8) „ cailor
9) în ce proporţie (%) e satisfăcută aprovizionarea
10) cînd va fi complet gata
11) *numărul celulelor comuniste*
12) cîtă literatură s-a difuzat în *c u t a r e* termen.

Scrisă înainte de 25 februarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

474

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.K. VLADIMIROV

1

Pentru Vladimirov

Consiliul Apărării a hotărît ca, în cazul cînd Consiliul militar-revoluţionar al republicii nu va prezenta, în termen de două zile, o rezoluţie motivată în favoarea liniei Povorino—Ţariţîn, să punem pe primul plan linia Liski—Lihaia. Comisariatul poporului pentru căile de comunicaţie declară din capul locului că nu dispune de materiale suficiente pentru refacerea podurilor de pe ambele linii. Personal, sînt întru totul de acord cu această hotărîre a Consiliului Apărării, dar, dacă veţi săvîrşi o minune şi veţi reuşi să reparaţi mai întîi linia Liski—Lihaia, iar apoi şi linia Povorino—Ţariţîn, înseamnă că sînteţi un făcător de minuni.

Lenin

2

Personal, sînt dispus să vă dau aprobare dacă vă angajaţi să reparaţi ambele linii, după cum îmi scrieţi. Am să încerc chiar azi să iau legătura cu Ţiurupa şi Sverdlov şi, dacă vom ajunge la altă hotărîre, am să vă telegrafiez

www.dacoromanica.ro

imediat. După cît se pare, Nevski n-a ştiut ce materiale puteţi primi din sud. Am să-i trimit cele două scrisori ale dv.

Lenin

Scrise la 26 februarie 1919
Expediate la Voronej

Publicate pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Prima telegramă se tipăreşte după manuscris, iar a doua după textul blanchetei de telegramă

475

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.E. ŢEHANOVSKI[301]

26.II.1919

Rudnea

Pentru Ţehanovski, preşedintele comitetului executiv

O copie Comitetului executiv gubernial Moghilev

Vă pot primi, dacă nu personal, atunci prin secretar. După părerea mea, planul comuniştilor din plasa Mikulinskaia nu e rău, dar ar fi de dorit ca cei de la Orşa şi Moghilev să ne trimită măcar o scurtă motivare scrisă în legătură cu atitudinea lor negativă.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,
Lenin

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

476

ADEVERINŢĂ DATĂ LUI I.L. LORENŢ

26.II.1919

Adeverinţă

Tovarăşul *Lorenţ* este împuternicit de *Comitetul Central* al P.C.(b) din Rusia să ia toate măsurile pentru ca tovarăşii străini veniţi aici să fie cazaţi la

www.dacoromanica.ro

Kremlin în bune condiţii şi să primească masa de trei ori pe zi[302].

Tovarăşul Malkov e rugat să acorde tot sprijinul tovarăşului Lorenţ.

Preşedintele C.C.P., *V. Ulianov (Lenin)*

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

477

CĂTRE A.I. SVIDERSKI, PENTRU A.D. ŢIURUPA

Tovarăşului *Sviderski*, pentru Ţiurupa

Date fiind divergenţele (parţiale) care există între Frumkin şi Şmidt în problema cooperaţiei (Frumkin înclină *mai mult s p r e* cooperaţia muncitorească), cred că deocamdată trebuie să ne pronunţăm *î n f a v o a r e a* cooperaţiei muncitoreşti (întrucît nu ne-am consolidat încă poziţiile în Uniunea centrală a cooperativelor de consum)[303].

Scrisă la 27 februarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

478

CĂTRE M.M. KOSTELOVSKAIA[304]

Sînt de acord, dar, dacă *Biroul pentru aprovizionarea armatei* se va face vinovat de întîrzierea, *fie şi cu o oră*, a acţiunii de mobilizare a muncitorilor în posturi de răspundere şi în armata de aprovizionare, toţi membrii lui să fie alungaţi.

Scrisă la 27 februarie 1919

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

www.dacoromanica.ro

479

ÎNSĂRCINĂRI PENTRU SECRETARĂ ŞI UN BILET PENTRU N.P. BRIUHANOV

1

ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ

Să mi se amintească diseară, la *Consiliul Apărării*. Pentru tov. **Briuhanov**: satul *Iuja*, judeţul Veazniki, gubernia Vladimir. **Comitetul bolşevicilor** (delegat: Borzov)[305].

Scrisă în februarie 1919

Publicată pentru prima oară parţial în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte pentru prima oară în întregime, după manuscris

2

CĂTRE N. P. BRIUHANOV

Pentru Briuhanov: 1) puteţi să-i ajutaţi pe cei din Iuja?
2) dacă nu ştiţi, la ce oră îmi puteţi răspunde mîine dimineaţă?
3) a fost la mine un muncitor minunat, trimis de ei, care promite că ne vor trimite lucrători. De care să le cerem şi cîţi anume?

Scris în februarie 1919

Publicat pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

3

ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ

Mîine acest Borzov (din Iuja) vine aici; înţelege-te cu Briuhanov la telefon (sau stabileşte cu el acum) *c î n d* ne vor fi comunicate rezultatele acestei consfătuiri[306].

Scrisă în februarie 1919

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

www.dacoromanica.ro

480

CĂTRE A.I. SVIDERSKI

Mi se pare că degeaba ați făcut cu toții atîta „teorie". Să fie trimis Șlihter numaidecît la *fața locului, și acolo* o să vadă care este situația[307].

Scrisă în februarie — începutul lunii martie 1919

Publicată pentru prima oară în 1925, în cartea: A.G. Șlihter. „Ilici, așa cum l-am cunoscut", Harkov

Se tipărește după manuscris

481

CĂTRE L.A. FOTIEVA[308]

1

Prevederile decretelor nu pot fi *o c o l i t e*: numai pentru o asemenea propunere și poți fi dat în judecată.

Dar se poate cere aprobarea *d e c ă t r e C. E. C. d i n R u s i a*, ca o excepție, și acest lucru te sfătuiesc să-l faci.

2

Trebuie văzut ce prevede legea: nu-mi amintesc *c i n e* stabilește *excepțările.*

Scrise la 4 martie 1919

Publicate pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăresc după manuscrise

482

CĂTRE C.C. AL P.C.(b) DIN RUSIA

Răspunzînd propunerii din § 3, să trimitem guvernului polonez o notă în care să-i dăm asigurări că sîntem întru totul de acord, și anume că vrem să obținem o soluționare printr-un referendum al populației muncitoare, vrem

www.dacoromanica.ro

să ajungem la o înțelegere pe această bază, acceptăm unele concesii în probleme de amănunt ș.a.m.d. Să dăm, în acest sens, o directivă din partea Comitetului Central[309].

Lenin

Scrisă între 4 și 24 martie 1919

Se tipărește pentru prima oară, după manuscris

483

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI P.P. MÎȘKIN

8.III.1919

Țaritin

Pentru Mîșkin, președintele Cekăi guberniale

Nu se poate aresta un om pentru că a mîzgălit un portret. Eliberați-o imediat pe Valentina Perșikova, iar dacă este contrarevoluționară, puneți-o sub urmărire[310].

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

484

CĂTRE F.I. KALININ[311]

Pentru Kalinin

De ce n-ați luat cuvîntul ca să relatați cum ați dat afară oamenii de prisos, cum ați ajuns să stabiliți care sînt cei de prisos etc.?

Scrisă la 8 martie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

485

CĂTRE L.A. FOTIEVA[312]

Dacă Hreașceva stă departe și vine pe jos, e păcat de ea. Explică-i, cînd ai prilejul, și cu mult tact, că în zilele cînd nu sînt probleme de statistică poate să plece mai devreme sau chiar să nu vină de loc.

Scrisă la 8 martie 1919
Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

486

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.L. KOLEGAEV

10.III.1919

Pentru Kolegaev, șeful Comitetului pentru aprovizionare din sud, la Kozlov sau oriunde s-ar afla

Cîte trenuri marșrutizate cu produse alimentare ați trimis spre Moscova și cîte puteți trimite în luna care vine? S-a făcut tot ce trebuia pentru aplicarea directivei Comitetului Central cu privire la măsurile pentru colectarea de produse alimentare în regiunea Donețului? Ce cantități anume au fost predate și cum decurg operațiile de depozitare? Aveți destui muncitori de la centru pentru munca de aprovizionare? Vă rog să-mi răspundeți telegrafic[313].

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

487

CĂTRE L.B. KAMENEV[314]

12.III.1919

Tovarășe Kamenev,

Aducătorii acestei scrisori sînt tovarăși din județul Sarapol, gubernia Veatka.

www.dacoromanica.ro

Au adus la Moscova şi la Petersburg cîte 40 000 de puduri de cereale. Aceasta este o faptă remarcabilă, care merită din plin să fie salutată în mod cu totul deosebit. Iar tovarăşii ar vrea, cu acest prilej, să cunoască activitatea sindicală. Fii bun şi fixează, cît de curînd, pentru ei o expunere la Sovietul de deputaţi. Trebuie trimisă şi o notă la ziar. Telefonează-mi, te rog, cînd primeşti această scrisoare, iar după aceea trimite-i pe tovarăşi la Şmidt şi la Tomski.

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

488

CĂTRE L.B. KRASIN

12.III.1919

Tovarăşe Krasin,

Maria Fedorovna* mi-a transmis hîrtiile alăturate. Grjebin nu scrie clar. Ce-i acest Pravbum?** Nu se poate face rost de o copie după rezoluţia lui şi după actul de anulare? Cui îi este subordonat Pravbum? Va trebui să-i cer avizul, dar e bine să aflăm mai exact pentru ce fel de cărţi şi broşuri cere hîrtie „Vsemirnaia literatura"[315].

Al d-tale, *Lenin*

Publicată pentru prima oară la 27 martie 1958, în „Literaturnaia Gazeta" (Moscova) nr. 37

Se tipăreşte după manuscris

* M.F. Andreeva. — *Nota red.*

** Secţia din Petrograd a lui Glavbum (Direcţia generală a întreprinderilor de stat producătoare de hîrtie din Consiliul economic superior). — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

489

CĂTRE L.A. FOTIEVA[316]

Lidia Aleksandrovna,

Răspunde-i că adresa pentru decrete am predat-o la Biroul C.C. (spune-i să se adreseze celor de acolo) şi că poate să-mi scrie direct la Moscova, la Kremlin.

Scrisă după 17 martie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

490

CĂTRE A. G. ŞLIHTER[317]

Tovarăşe Şlihter,

1) Ai primit, în *Ucraina*, directiva C.C. (cu privire la trimiterea a 50 000 000 de puduri pînă la 1.VI)?

2) Dacă nu, ai văzut-o măcar aici?

3) Ce crezi? *De cît puteţi face rost?*

4) Nu e nevoie să luăm aici măsuri urgente (şi ce fel de măsuri anume)?

5) Dacă nu aduceţi pînă la 1.V sau 1.VI, sucombăm cu toţii.

Lenin

Scrisă la 19 martie 1919

Publicată pentru prima oară în 1925, în cartea: A.G. Şlihter. „Ilici, aşa cum l-am cunoscut", Harkov

Se tipăreşte după manuscris

491

CĂTRE V.A. AVANESOV

Tovarăşe Avanesov,

Aducătorul prezentei scrisori este tovarăşul Emelianov, muncitor din Petrograd, o veche cunoştinţă de-a mea şi

www.dacoromanica.ro

un bun activist de partid. Te rog foarte mult să-i creezi condiţii ca să ajungă cît mai curînd la Petrograd[318].

Lenin

21.III.1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

492

CĂTRE G.I. PETROVSKI

Tovarăşe Petrovski,

Trimite, te rog, această telegramă sau una cu un conţinut asemănător, sau dă dispoziţie comitetului executiv gubernial să procedeze la o verificare[319].

Lenin

Scrisă nu mai tîrziu de 22 martie 1919

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

493

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.N. KAIUROV[320]

27.III.1919

Secret

Armata a 5-a, pentru Kaiurov

Am primit telegrama dv. neînchipuit de optimistă; tare mă tem că acest optimism, care ne-a fost atît de păgubitor în Răsărit, o să ne provoace prejudicii şi acum. Comunicaţi-mi dacă i-aţi făcut cunoscută lui Troţki opinia dv. şi ce măsuri aţi luat pentru îmbunătăţirea muncii politice, pentru a îmbărbăta trupele de întărire şi a le ridica nivelul de conştiinţă.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1924, în revista „Proletarskaia Revoliuţiia" nr. 3 (26)

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

494

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI F.N. VIŞNEVSKI[321]

28.III.1919

Iaroslavl

Pentru Vişnevski, comisar judeţean pentru aprovizionare
O copie la comitetul gubernial pentru aprovizionare

Conducerea Uniunii cooperativelor de consum din Iaroslavl îl acuză pe Vişnevski că a dat o dispoziţie de reorganizare care distruge cooperaţia din Rostov ca aparat tehnic. Trimiteţi-mi o copie după această dispoziţie, precum şi avizul cooperaţiei muncitoreşti şi al comitetului gubernial pentru aprovizionare.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

495

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL CEREPOVEŢ

29.III.1919

Cerepoveţ
Comitetul executiv gubernial

Verificaţi dacă e întemeiată reclamaţia Efrosinei Andreevna Efimova, soţie de militar din satul Novoselo, plasa Pokrovskaia, judeţul Beloziorsk, care se plînge că i s-au rechiziţionat cerealele şi au fost duse în hambarul comun, deşi soţul ei este prizonier de cinci ani de zile, iar familia, compusă din trei persoane, este lipsită de

www.dacoromanica.ro

susținător. Vă rog să-mi comunicați rezultatul verificării și măsurile luate [322].

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

496

CĂTRE COMISARUL POPORULUI PENTRU AFACERILE INTERNE

2.IV.1919

Tov. *comisar al poporului* pentru afacerile interne

Reprezentanții județului Putivl, gubernia Kursk, se plîng de felul cum au decurs alegerile. Ei cer să se facă *noi alegeri în Soviete*, conform legii. Vă rog să-mi răspundeți ce ați făcut: ați procedat la o revizie, la o verificare, ați dat vreo dispoziție, și care anume? etc.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

497

CĂTRE V. BAHVALOV[323]

Se permite, firește, să fie terminată construcția bisericii; vă rog să treceți pe la tov. Kurski, comisarul poporului pentru justiție, cu care am vorbit chiar acum, ca să vă dea instrucțiuni.

2.IV.1919

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

498

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

Pentru *S k l e a n s k i*

12 prizonieri francezi suferă *de frig*. Să li se dea *îmbrăcăminte* + hrană.

Scrisă la 3 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

499

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.N. KAMINSKI*

Tula. Pentru Kaminski

Am să-i comunic imediat lui Krasin, iar în ce priveşte finanţele, lui Krestinski[324]. Luaţi măsurile cele mai severe. În ce priveşte însă raţia de ostaş roşu, nu pot să hotărăsc pe loc; după cît se spune, ei primeau un funt şi un sfert. Trebuie cercetate cauzele scăderii productivităţii. Informaţi-ne mai des, atît dv. cît şi Orlov.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 4 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după textul blanchetei de telegramă

500

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMANDANTULUI ARMATEI A 10-A

4.IV.1919

Ţaritîn. Comandantului Armatei a 10-a
O copie la Velikokneajeskaia
Comandantului de divizie Dumenko

Transmiteţi salutul meu tovarăşului Dumenko, erou al Armatei a 10-a, şi vitezei lui cavalerii, care s-a acope-

* Transmisă prin fir direct. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

rit de glorie cu prilejul eliberării localității Velikokneajeskaia din lanțurile contrarevoluției. Am convingerea că reprimarea contrarevoluționarilor lui Krasnov și Denikin va fi dusă pînă la capăt.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

501

CĂTRE D.I. KURSKI

E timpul să adoptăm un regulament *general* al Consiliului Comisarilor Poporului.

1. Raportorilor li se acordă *10* minute.
2. Celor ce iau cuvîntul la discuție: prima oară — *5* minute, a doua oară —*3*.
3. Nu se poate lua cuvîntul mai mult de două ori.
4. La ordinea de zi, 1 pentru și 1 contra, cîte 1 minut.
5. Excepțiile sînt admise numai printr-o hotărîre *specială* a Consiliului Comisarilor Poporului[325].

Scrisă nu mai tîrziu de 5 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

502

*CĂTRE INSTITUȚIILE SOVIETICE DIN SARATOV (COMITETUL GUBERNIAL PENTRU APROVIZIONARE, COMITETUL EXECUTIV GUBERNIAL, COMITETUL EXECUTIV ORĂȘENESC ȘI ALTELE)

5.IV.1919

Mă asociez întru totul apelului adresat de Comisariatul poporului pentru aprovizionare de a acorda tot sprijinul „*Consiliului pentru ocrotirea copiilor înfometați*

www.dacoromanica.ro

din capitalele roşii". La rîndul meu, adresez rugămintea de a da tot concursul acestui „Consiliu pentru ocrotirea copiilor".

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

503

RĂSPUNS ŢĂRANILOR DIN JUDEŢUL SKOPIN[326]

Perceperea impozitului extraordinar de la ţăranii cu venituri mai mici decît cel mijlociu este *ilegală*. S-au luat măsuri pentru reducerea impozitelor aplicate ţăranilor *mijlocaşi*. Zilele acestea va fi emis un decret în acest sens[327]. În legătură cu celelalte probleme, am să cer imediat informaţii comisarilor respectivi şi vi se va trimite răspunsul.

5.IV.1919 *V. Ulianov (Lenin)*

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

504

ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ

Să mi se amintească la Consiliul Comisarilor Poporului, în prezenţa lui **Sereda** şi a lui **Sviderski**.

Trebuie întocmit un răspuns de comun acord cu Comisariatul poporului pentru *agricultură* şi cu Comisariatul poporului pentru *aprovizionare*[328].

Scrisă la 5 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

505

CĂTRE A.I. SVIDERSKI

5.IV.1919

Tovarăşe Sviderski,

Vă rog să-i primiţi pe delegaţi (sau să-i trimiteţi la Frumkin) şi să căutaţi să le îndepliniţi rugămintea, aşa cum ne-am înţeles[329].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

506

CĂTRE S.P. SEREDA ŞI A.D. ŢIURUPA[330]

Pentru **Sereda** *şi* **Ţiurupa**

Ţăranul Filipp Ilici Bodrov (cu domiciliul în Moscova, la Şcoala silvică din Sokolniki) — fost muncitor în Petrograd, membru de partid de peste 20 de ani —, care are gospodărie în judeţul Venevsk, gubernia Tula (vreo 20 de membri ai familiei, care trăiesc laolaltă, fără să-şi fi împărţit avutul; *„ţăran mijlocaş"*), mă asigură că se pot aduce cereale la Moscova *cu căruţele* şi de la 200 de verste (satul lui este situat la o distanţă de 180 de verste). La noi, spune el, sînt cereale, ba chiar şi surplusuri.

Iarna, zice el, s-a dus, dar şi *după însămînţări* (care se sfîrşesc pe la sfîntul Nicolaie*) mai rămîne *vreo lună* timp liber (pînă la scosul bălegarului cu o săptămînă înainte de Sîn Petru). Aşa că ar trebui folosită această perioadă.

Trebuie să strîngeţi *grabnic*, *imediat* date şi informaţii şi, dacă există *o cît de mică şansă*, să înfăp-

* din mai. — *Nota trad.*

www.dacoromanica.ro

tuiţi o asemenea măsură, fiindcă din răsărit n-o să mai vină transporturi.

7.IV.1919

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,
V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

507

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.L. PANIUŞKIN[331]

Tovarăşului Paniuşkin

Să începeţi imediat, fără a pierde nici un minut îmbarcarea brigăzii şi în cel mai scurt timp s-o porniţi spre destinaţie. Veţi pleca neapărat pe front cu brigada. Raportaţi de executare.

Lenin

Scrisă la 7 aprilie 1919

Se tipăreşte pentru prima oară, după o copie dactilografiată

508

RADIOGRAME ADRESATE LUI BÉLA KUN[332]

1

7 aprilie, orele 13,45

Lenin vă roagă să transmiteţi mesajul său de salut Republicii Sovietice Bavareze. El vă roagă, totodată, să-i trimiteţi de urgenţă informaţii cît se poate de amănunţite. În special în legătură cu tot ce priveşte socializarea pămînturilor în Bavaria.

Lenin

www.dacoromanica.ro

2

8 aprilie, orele 2,15

Vă rugăm să ne comunicaţi amănunte în legătură cu revoluţia care a avut loc în Bavaria. Nu ştim nimic altceva decît ceea ce s-a anunţat într-o scurtă radiogramă a guvernului sovietic bavarez. Vă rugăm să ne comunicaţi cum evoluează acolo evenimentele şi dacă noul regim exercită o dominaţie deplină. Vă rugăm să ne transmiteţi informaţiile în legătură cu programul dv. în problema naţională, pe care vi le-am cerut ieri. Cum stau lucrurile cu programul agrar al guvernului sovietic al Bavariei?

Lenin

„Münchner Neueste Nachrichten" nr. 162 din 9 aprilie 1919

În limba rusă se tipăresc pentru prima oară, după textul apărut în ziar

Tradus din limba germană

509

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI N.N. KUZMIN[333]

8.IV.1919

Pentru Kuzmin, comandantul Armatei a 6-a,
la Vologda, Pleseţkaia
sau oriunde s-ar afla

Telegramele dv. îmi fac impresia că englezii încearcă să ne tragă pe sfoară. De aceea, fără să anticipez asupra dispoziţiilor pe care le veţi primi de la conducerea dv. militară, vă rog, la rîndul meu, să întăriţi pe toate căile paza şi vigilenţa şi, totodată, să vă îngrijiţi de intensificarea ofensivei noastre.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

510

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL KAZAN

9.IV.1919

Kazan. Comitetul executiv gubernial
O copie la Comitetul militar-revoluționar

Din Iadrin s-a primit o reclamație, în care cetățenii Cernîșev, Sorokin, Semionov și Gherman arată că stau de cinci luni în închisoare fără să fie anchetați. Verificați imediat dacă plîngerea lor e întemeiată și dați-mi explicații.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,
Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

511

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.K. MININ[334]

Mulțumesc pentru știrile trimise. Vă rog să elaborați o serie de măsuri sistematice pentru o temeinică îmbunătățire a situației la Tula.

Lenin

Scrisă la 11 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

512

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.L. PANIUȘKIN

12.IV.1919

Petrograd
Pozern, pentru Paniușkin

Încetineala cu care se face îmbarcarea și expedierea trupelor devine inexplicabilă. Trebuie să înțelegeți că

www.dacoromanica.ro

cea mai mică întîrziere este o crimă. Ea nu se justifică prin nici un fel de lipsuri ale aprovizionării. Luați unitatea dv. militară și porniți neapărat, imediat.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

513

ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ[335]

Trebuie *urmărit* și *controlat* ca acest film să ruleze cît mai curînd în întreaga Moscovă.

Scrisă la 12 aprilie 1919

Se tipărește pentru prima oară, după manuscris

514

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL OREL[336]

12.IV.1919

Orel. Comitetul executiv gubernial
O copie la Maloarhanghelsk, la comitetul executiv județean

A fost arestat scriitorul Ivan Volnîi. Confratele său Gorki vă roagă foarte mult să vă purtați cît mai atent cu el și să faceți cercetări imparțiale. Nu s-ar putea să-l eliberați sub o serioasă supraveghere? Comunicați-mi telegrafic.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește dup manuscris

www.dacoromanica.ro

515

CĂTRE I.I. IONOV

13.IV.1919

Tovarăşe Ionov,

Am primit cele 20 000 de ruble. Alăturat vă trimit o chitanţă.

Vă rog ca aceste 15 000 de ruble ce vi le trimit să le vărsaţi în fondul Editurii Sovietului din Petrograd din partea lui *P. Petrov*[337].

Cu salutări comuniste, *N. Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

516

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.M. GORKI

14.IV.1919

Petrograd
Smolnîi, pentru Gorki

Preşedintele comisiei de anchetă din Orel, Ciujinov, îmi comunică printr-o telegramă că Ivan Volnîi a fost eliberat în mod provizoriu pînă la terminarea cercetărilor.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

517

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV TULA[338]

Tula
Comitetul executiv judeţean

Vă rog să-mi trimiteţi cît mai curînd răspuns la următoarele întrebări:

www.dacoromanica.ro

1) A avut loc la Tula o consfătuire județeană pentru organizarea însămînțărilor? 2) La jumătatea lunii martie sau cînd anume? 3) A propus cineva (cine anume?) să se trimită un mesaj de salut lui Lenin? 4) S-a adoptat o hotărîre a delegaților de a se trimite un asemenea mesaj, dar s-a votat împotriva trimiterii lui în numele comuniștilor? 5) Consfătuirea a fost dizolvată din această cauză? 6) Sau a fost dizolvată din alte cauze? 7) Dacă da, în ce împrejurări? 8) Dacă nu, n-au existat cumva alte fricțiuni, și în ce au constat ele? 9) Cîți delegați au participat la consfătuire? 10) Nu aveți cumva numele și adresele lor? 11) Cine a fost de față din partea comitetului executiv județean sau din partea secției agrare județene?

Pentru mine e foarte important să primesc răspuns *imediat*. Dacă nu puteți răspunde pe loc la toate întrebările, răspundeți-mi *numaidecît* la acelea la care *se poate* răspunde imediat și fixați un termen în care veți răspunde și la celelalte.

Insist în mod categoric să mi se răspundă cît se poate de urgent, și pentru orice întîrziere fac răspunzător Comitetul executiv județean.

Vă rog să-mi trimiteți extrase cu *întregul* material în legătură cu această consfătuire, apărut în *toate* ziarele locale.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,
V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 16 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după o copie dactilografiată

518

CĂTRE I.T. SMILGA*

Tovarășe Smilga,

Vă trimit pe tovarășul Purișev, muncitor din raionul Viborg, unde l-am și cunoscut, de altfel. După părerea mea, e un bun organizator. În momentul de față lucrează la comisariatul nostru, dar

* I.T. Smilga lucra, în această perioadă, la Consiliul militar-revoluționar al republicii. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

rîvnește la o muncă mai activă. Din păcate însă, este din cale afară de modest. Stați de vorbă cu el și încadrați-l într-o muncă corespunzătoare. Ne vine greu să ne lipsim de el, dar vremurile sînt de așa natură că nu-l putem reține.

N.K. Ulianova

La rîndul meu, mă asociez rugăminții de a vă purta deosebit de atent cu tovarășul Purîșev, care îmi face impresia unui muncitor nu numai evoluat, dar și cît se poate de capabil.

17.IV.1919

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Se tipărește pentru prima oară, după manuscris

519

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

18.IV.1919

Petrograd
Smolnîi, pentru Zinoviev

Am primit telegrama d-tale în care-mi comunici că muncitorii din Petrograd au primit cu multă însuflețire decretul de mobilizare[339]. Azi am primit un amplu raport al comandantului-șef și din el reiese clar că este nevoie de o neslăbită încordare de forțe și de o rapiditate extraordinară. Caută să profiți de prezența lui Kalinin pentru a accelera transporturile din Petersburg. Pe cît posibil, trimite, și cu Kalinin, cît mai mulți oameni.

Lenin

Publicată pentru prima oară la 23 februarie 1938, în ziarul „Pravda" nr. 53

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

520

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. G. RACOVSKI

Cifrată

Kiev, pentru Racovski

În ce privește eserii, vă sfătuiesc să nu primiți mai mult de trei, și aceștia trei să-i puneți frumușel sub supravegherea bolșevicilor, iar dacă n-o să accepte, cu atît mai rău pentru ei: o să fim noi în cîștig[340]. În ce privește sarcinile de ordin militar, vă mai amintesc încă o dată de două care sînt cele mai importante: luarea Rostovului și pătrunderea prin Bucovina. Trebuie să vă consacrați toate forțele îndeplinirii acestor două sarcini: anunțați de primirea lor pe Podvoiski și pe Antonov. Cît despre planurile lui Dîbenko, vă pun în gardă împotriva unei aventuri — mă tem că operația se va termina printr-un eșec și lui i se va tăia legătura cu forțele principale[341]. Nu e mai rezonabil ca el, cu forțele de care dispune, să înlăture pe Mahno și să dezlănțuie un atac împotriva Taganrogului și a Rostovului? De hotărît hotărăști d-ta, dar te sfătuiesc să chibzuiești bine de tot.

Lenin

Scrisă la 18 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

521

CĂTRE F.E. DZERJINSKI[342]

Tovarășe Dzerjinski,

Te rog foarte mult să institui o anchetă *mai severă*.

18.IV. *Lenin*

Scrisă la 18 aprilie 1919

Se tipărește pentru prima oară, după manuscris

www.dacoromanica.ro

522

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.I. SOKOLNIKOV

Cifrată

Pentru Sokolnikov

Sînt foarte îngrijorat de încetineala cu care se desfășoară operațiile împotriva bazinului Donețului și a Rostovului. Ele trebuie accelerate, dar, se înțelege, numai cu forțe serioase. Elaborați, în acest scop, directive practice, și noi le vom supune aprobării Comitetului Central, atît pentru ucraineni cît și pentru ai noștri. E cît se poate de rușinos că înăbușirea răscoalei cazacilor întîrzie[343]. Răspundeți-mi mai amănunțit.

Lenin

Scrisă la 20 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliuția" nr. 3

Se tipărește după manuscris

523

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL TAMBOV

20.IV.1919

Tambov
Comitetul executiv gubernial

Alăturat vă trimit o telegramă primită din Tambov[344]. Vă rog să mai convocați o adunare a acestor 252 de membri (nu este clar dacă aceștia sînt *toți* membrii cooperativei sau numai o parte din ei, și din cîți anume) și să le aduceți la cunoștință următoarele:

„Decretul cu privire la înființarea comunelor de consum în vederea unei juste repartiții a produselor a fost adoptat de Consiliul Comisarilor Poporului. Nu este

www.dacoromanica.ro

echitabil ca la repartiția produselor necesare *întregii* populații să participe numai *o parte* din populație, așa cum se întîmpla în capitalism. În toate țările sub regim capitalist, cooperativele cuprind îndeosebi păturile superioare ale muncitorilor și țăranilor. Acum este neapărat necesar ca nu numai aceste pături superioare, ci *toți*, absolut toți oamenii muncii să participe la repartiția produselor.

Cu greu veți găsi printre marii fondatori ai mișcării cooperatiste mondiale vreunul care să nu susțină că ea urmează să se transforme în socialism. Acum iată că a venit vremea unei asemenea transformări, și cele mai bune elemente ale cooperației nutresc un sentiment de simpatie față de o asemenea *evoluție* a ei, concretizată în decretul cu privire la transformarea cooperativelor în comune de consum, *în care să fie cuprinsă întreaga populație muncitoare a țării.*

Membrii comunelor de consum *păstrează* dreptul de a exercita controlul în deplină independență, ca și dreptul de a se gospodări singuri. Iată de ce rog adunarea să-și revizuiască hotărîrea, să considere obligatorie aplicarea decretului Consiliului Comisarilor Poporului și să nu împingă puterea muncitorilor și țăranilor la adoptarea unor măsuri de constrîngere, care n-ar fi de dorit.

Președintele C.C.P., *V. Ulianov (Lenin)*"

Dați citire în fața adunării acestei părți cuprinse în ghilimele și publicați-o în ziarul local. Explicați mai amănunțit (și *cu tact, fără violențe de limbaj)* cele expuse de mine. Comunicați-mi telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1958, în revista „Voprosî Istorii KPSS" nr. 1

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

524

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISIEI EXTRAORDINARE FEROVIARE DIN JLOBIN

21.IV.1919

Jlobin
Ceka feroviară
O copie la comitetul executiv județean
O copie la Moghilev, pentru comitetul executiv gubernial

Rabkin, dirigintele farmaciei, se plînge că Ceka feroviară i-a confiscat bicicleta*. Faceți imediat o anchetă severă și controlați. Telegrafiați; dacă nu există motive speciale sau de ordin militar, cei vinovați de confiscarea bicicletei trebuie pedepsiți[345].

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

525

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.I. VAȚETIS ȘI S.I. ARALOV[346]

Cifrat

Serpuhov
Pentru Vațetis, comandant-șef,
și Aralov, membru al Consiliului militar-revoluționar al republicii

Înaintarea pe teritoriul Galiției și al Bucovinei este necesară pentru a face legătura cu Ungaria Sovietică. Este o sarcină care trebuie rezolvată cît mai repede și mai temeinic; dacă n-ar fi această sarcină, n-am avea

* În telegrama adresată lui V.I. Lenin, G.M. Rabkin arăta că avea absolută nevoie de bicicleta pentru a ține legătura cu medicul, care locuia departe de farmacie. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

nevoie să ocupăm Galiția și Bucovina, întrucît armata ucraineană sub nici un motiv și în nici un caz nu trebuie distrasă de la cele două sarcini principale ale ei: prima — aceea de a ajuta Donbassul, și aceasta e o sarcină de mare importanță și de extremă urgență. Acest ajutor trebuie acordat cu toată promptitudinea și să fie de mari proporții. A doua sarcină constă în stabilirea unei legături temeinice pe calea ferată cu Ungaria Sovietică. Comunicați-mi ce directive i-ați dat lui Antonov și ce măsuri ați luat pentru a controla aplicarea lor.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Scrisă la 21 sau 22 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară parțial la 21 aprilie 1957, în „Literaturnaia Gazeta" nr. 48

Publicată integral în limba ucraineană în 1958, în cartea „Lupta oamenilor muncii din Bucovina pentru eliberare socială și națională și pentru realipirea la R.S.S. Ucraineană. 1917—1941", Cernăuți

În limba rusă a fost publicată pentru prima oară în întregime în 1961, în cartea „Din istoria războiului civil din U.R.S.S.", vol. 2

Se tipărește după manuscris

526

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Cifrat

K i e v, pentru A n t o n o v
O copie pentru *Podvoiski și Racovski*

Sokolnikov îmi comunică, într-o telegramă, că Denikin în Donbass, a folosit în chip minunat răgazul obținut, că s-a consolidat și a adunat forțe mai proaspete decît ale noastre. Pericolul e imens. Ucraina e datoare să considere Frontul din Donbass ca fiind, indiscutabil, cel mai important front ucrainean și să îndeplinească cu orice preț și fără întîrziere sarcina, fixată de comandantul-șef, de a da întăriri puternice pentru sectorul Donbass-

www.dacoromanica.ro

Mariupol. Din materialele informative trimise de Podvoiski reiese că în Ucraina, chiar fără să socotim Odesa, se află o mare cantitate de echipament militar; nu trebuie să-l ţineţi neîntrebuinţat, ci să alcătuiţi imediat unităţi din muncitorii din Donbass, precum şi alte unităţi noi, în vederea cuceririi oraşelor Taganrog şi Rostov. Aţi mobilizat pe toţi ofiţerii din Ucraina? Cu orice preţ trebuie sporite repede şi considerabil forţele de luptă îndreptate împotriva lui Denikin. Informaţi-ne mai amănunţit şi cereţi ca telegramele dv. să fie cifrate mai îngrijit, ca să se poată înţelege totul.

22.IV.1919 *Lenin*

Publicată pentru prima oară la 20 ianuarie 1929, în ziarul „Krasnaia Zvezda" nr. 17

Se tipăreşte după manuscris

527

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEŢEAN ELEŢ[347]

23.IV.1919

Eleţ. Comitetul executiv judeţean

Cercetaţi imediat cazul lui Goricev şi al tovarăşilor săi, cărora li s-a confiscat secara în staţia Eleţ. Controlaţi dacă au fost eliberate chitanţe şi dacă confiscarea era legală. Vedeţi dacă nu trebuie să li se restituie întreaga cantitate sau o parte din ea. Telegrafiaţi.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,
Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

528

CĂTRE E.M. SKLEANSKI[348]

Tovarăşe Skleanski,

Aici e vorba chiar de ceea ce s-a hotărît ieri.

Este necesar ca **în cel mai scurt timp,** *i m e d i a t chiar*:

www.dacoromanica.ro

1) să fie întocmit un *text* de directivă a C.C. către toți „naționalii" cu privire la *unitatea* (fuzionarea) pe plan militar*;

2) să fie dat *și* presei, ca să fie comentat într-o serie de articole;

3) să se întocmească *imediat*, chiar azi, un proiect de decret cu privire la *instrucția militară generală* (să se ia 100%, iar nu 75%[349]);

4) să se ia ca bază: 24 000 — efectiv de comandă. Dacă socotim de fiecare cîte 10, înseamnă că se poate crea o armată de *240 000* de oameni.

Să se verifice toate astea și să se fixeze ca o normă, imediat, atît pentru *Direcția centrală a aprovizionării* din Rusia, cît și pentru cea din Ucraina.

Scrisă la 24 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

529

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI K.A. MEHONOȘIN

24.IV.1919

Telegramă militară
extra urgentă
Cifrat

Astrahan,
pentru Mehonoșin

E foarte ciudat că dv. trimiteți numai telegrame în care vă lăudați cu viitoare victorii. Examinați fără întîrziere următoarele chestiuni:

întîi — dacă nu s-ar putea accelera luarea orașului Petrovsk pentru a face posibil transportul petrolului de la Groznîi;

al doilea — dacă n-ar putea fi cucerită regiunea gurii fluviului Ural și a orașului Guriev pentru a aduce de acolo petrol, căci e o lipsă grozavă de petrol.

* Vezi „Proiectul de directivă a C.C. cu privire la unitatea pe plan militar", în *V.I. Lenin.* Opere complete, vol. 38, București, Editura politică, 1966, ed. a doua, p. 400—401. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

Depuneți toate eforturile pentru a obține cît mai repede petrol și telegrafiați mai amănunțit*.

Lenin

Publicată pentru prima oară parțial în 1930, în „Războiul civil din 1918—1921", vol. III

Publicată în întregime în 1950, în V.I. Lenin. Opere, vol. 35, ed. a 4-a

Se tipărește după manuscris

530

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

Trebuie să trimitem *astăzi*, sub semnătura dv. și a mea, o telegramă *drastică* Marelui stat-major și *comandantului Frontului de vest*, cărora să le arătăm că sînt *obligați* să procedeze cu *maximum* de energie și *rapiditate* la eliberarea orașului Vilno[350].

Scrisă la 24 aprilie 1919

Publicata pentru prima oară la 23 septembrie 1925, în ziarul „Pravda" nr. 217

Se tipărește după manuscris

531

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMANDANTULUI-ȘEF ȘI CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI DE VEST

Cifrat

Serpuhov, pentru comandantul-șef
Consiliul militar-revoluționar al Frontului de vest

De cînd am pierdut orașul Vilno, Antanta a devenit și mai insolentă. Trebuie să acționați cu cea mai mare rapiditate pentru a recuceri în timpul cel mai scurt acest oraș, astfel ca să nu permiteți albilor să aducă forțe și să-și consolideze pozițiile. Accelerați transportul întăririlor trimise și acționați cu mai multă energie. Statul-

* În partea de sus a acestui document, V.I. Lenin a scris: „Tov. Medeantev! Pregătiți cifrul și spuneți-i lui Skleanski că-l rog să-mi telefoneze îndată ce vine. 24.IV. *Lenin*". — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

major să urmărească cu maximum de vigilență operațiile ce se desfășoară în acest sector.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin**

Scrisă la 24 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după textul scris de E.M. Skleanski și semnat de V.I. Lenin

532

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.I. SOKOLNIKOV

Cifrată

Pentru Sokolnikov

Rebeliunea trebuie, cu orice preț, să fie imediat și complet lichidată. Din partea C.C. a fost trimis Beloborodov. Mă tem că faceți o greșeală nerecurgînd la măsuri drastice, dar, dacă sînteți absolut convins că nu dispuneți de forțe suficiente pentru o reprimare cruntă, necruțătoare, telegrafiați-mi imediat, în mod amănunțit. Nu s-ar putea făgădui o amnistie spre a obține cu acest preț dezarmarea lor totală? Răspundeți-mi imediat. Vă trimitem încă efectivul a două școli pregătitoare de cadre de comandă.

Lenin

Scrisă la 24 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

533

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI, V.A. ANTONOV-OVSEENKO, N.I. PODVOISKI ȘI L.B. KAMENEV

Kiev

Pentru Racovski, Antonov, Podvoiski și Kamenev

Trebuie să ne ajutați cu orice preț, din toate puterile și cît mai repede cu putință să zdrobim pe cazaci și să

* Telegrama e semnată și de E.M. Skleanski, vicepreședinte al Consiliului militar-revoluționar. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

eliberăm Rostovul, fie chiar cu preţul unei slăbiri temporare a frontului în vestul Ucrainei. Altfel ne aşteaptă un dezastru.

Lenin

Scrisă la 24 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliuţia" nr. 3

Se tipăreşte după manuscris

534

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Cifrat

Kiev, pentru Antonov
O copie pentru Racovski, Podvoiski şi Kamenev

Am primit telegrama cifrată, precum şi proiectul dv. de separare a Frontului de sud de Frontul ucrainean. Pentru telegramă vă mulţumesc, iar pentru proiect am numai cuvinte de reproş, pentru că el nu e altceva decît un joc de-a neatîrnarea[351]. Trupele ucrainene să fie transferate neapărat, imediat şi cu orice preţ, în vederea eliberării Taganrogului. Telegrafiaţi-mi.

Lenin

Scrisă la 25 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

535

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI

Cifrat

Kiev, pentru Racovski

Rezoluţia eserilor din Ekaterinoslav arată că avem de-a face cu nişte nemernici, cu nişte apărători ai chiaburilor[352]. Trebuie să declanşaţi o campanie de presă împotriva lor, pentru că îi apără pe chiaburi şi susţin lozinca: să ne

www.dacoromanica.ro

opunem centralizării. Trebuie să le cereți să demaște pe chiaburi și să lupte împotriva vînzării libere a cerealelor de către țărani. În cadrul guvernului trebuie să-i țineți din scurt prin directive foarte precise, să-i puneți sub o strictă supraveghere și să fiți pregătiți ca, în caz că se abat cît de cît de la linia guvernului în problemele aprovizionării, cooperației, finanțelor și în problema unei strînse apropieri de Rusia, să-i înfierați și să-i izgoniți. Informați-mă mai des.

Lenin

Scrisă la 25 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1950, în V.I. Lenin. Opere, vol. 29, ed. a 4-a

Se tipărește după manuscris

536

CĂTRE N.I. BUHARIN

Tov. Buharin,

Publicați această rezoluție, însoțind-o cu o analiză temeinică și calmă, în care să demonstrați *în mod amănunțit* că *aceste* oscilări ale socialiștilor-revoluționari spre chiabur și spre separarea de Rusia, adică spre *fărîmițarea* forțelor acum, cînd ne aflăm față în față cu Kolceak și Denikin, înseamnă *în mod obiectiv un sprijin* acordat burgheziei și lui Kolceak[353].

25.IV *Lenin*

Scrisă la 25 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipărește după manuscris

537

CĂTRE E.M. SKLEANSKI[354]

Trebuie să mai stați de vorbă cu Dzerjinski ca să vă dea niște oameni din *cei mai* energici. Să nu mai trimitem și forțe armate?[355]

www.dacoromanica.ro

Dacă lucrurile continuă să meargă prost, o să fie nevoie să se recurgă şi la *vicleşuguri.*

Scrisă la 25 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

538

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

Trebuie ca dv.: 1) să trimiteţi *astăzi* telegrame în care să cereţi Consiliului militar-revoluţionar al *Frontului de est şi a r m a t e i* să ia măsuri urgente pentru sprijinirea trupelor de la Cistopol;

2) să vorbiţi astăzi *personal*, prin fir direct, cu Frontul de est.

Lenin

Scrisă la 26 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară la 23 septembrie 1925, în ziarul „Pravda" nr. 217

Se tipăreşte după manuscris

539

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.I. GUSEV

26.IV.1919

Pentru Gusev

Trebuie luate măsuri urgente pentru sprijinirea apărătorilor oraşului Cistopol. Aţi acordat suficientă atenţie acestei chestiuni? Aţi epuizat toate posibilităţile? Comunicaţi-mi telegrafic.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

540

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI K.A. MEHONOȘIN

Cifrat

Astrahan
Tovarășului Mehonoșin

Dintr-un comunicat de la 23 aprilie reiese că navele „Ardagan" și „Kars" de la Baku au trecut nepedepsite la Guriev. Așadar, cei de la Astrahan ne promit cu multă vanitate mari victorii pe viitor, și în același timp îl lasă pe inamic să pătrundă în Guriev. Așa ceva e revoltător și dă chiar de bănuit că aici e la mijloc o trădare sau un act de sabotaj premeditat. Cerem din partea dv. control sever, inspecție personală, supraveghere atentă, vigilență trează.

Lenin

Scrisă la 26 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

541

CĂTRE G.E. ZINOVIEV[356]

Tovarășe Zinoviev,

Citește această scrisoare și arată-i-o și tovarășului Badaev. Trebuie să-i pui *serios* în vedere că, dacă se mai întîmplă încă o dată să nu respecte dispozițiile de la centru, *îl vom deferi justiției*. Cu asta nu-i de glumit.

Cere-i să semneze de luare la cunoștință.

26.IV *Lenin*

P.S. *Înapoiază-mi* această scrisoare împreună cu materialele anexate.

Scrisă la 26 aprilie 1919

Se tipărește pentru prima oară, după manuscris

www.dacoromanica.ro

542

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.B. KAMENEV

Ekaterinoslav, trenul lui Kamenev
Pentru Kamenev

Directiva în legătură cu Donbassul a fost repetată de mult. Căutați să obțineți o verificare efectivă, din care să se vadă: ce anume a sosit, în ce cantitate, cînd și unde, sau, dacă e pe drum, unde se află. De Ioffe nu-i nevoie în Crimeea, ci în guvernul Ucrainei, într-un post pe care i-l va încredința Racovski pentru a lupta împotriva neatîrnării, iar în Crimeea vom trimite pe altcineva, în nici un caz pe Dîbenko.

Lenin

Scrisă la 28 aprilie 1919

Se tipărește pentru prima oară, după textul descifrat al blanchetei de telegramă

543

SCRISOARE DE RECOMANDARE DATĂ LUI V.S. MIȚKEVICI

29.IV.1919

Recomand prin prezenta pe tovarășul Valentin Sergheevici Mițkevici ca pe un comunist și totodată ca pe un lucrător de ireproșabilă onestitate. Țin să adaug că, după mărturiile unor tovarăși care l-au văzut cum lucrează și care merită toată încrederea, dînsul posedă aptitudini de organizator.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

544

CĂTRE G.E. ZINOVIEV

30.IV.1919

Tov. Zinoviev,

Stînd de vorbă cu tov. Emelianov, am fost tare uimit să aflu că o seamă de muncitori din Petersburg, dintre cei mai buni şi mai de nădejde, îşi irosesc, ca şi el, în mod *inutil* forţele în ocupaţii pur tehnice, de felul transporturilor auto.

Aşa ceva e de neiertat! Pentru muncile tehnice pot fi angajaţi şi oameni oarecare sau necunoscuţi, adică din aceia despre care nu ştim dacă sînt sau nu cinstiţi. Iar oameni ca Emelianov trebuie trimişi *la sate*, în *administraţie*, în conducere, în comitetele executive judeţene, unde există puţini oameni cinstiţi şi unde se simte mare nevoie de ei.

Nu s-ar putea ca tov. Emelianov, împreună cu alţi 5—10 prieteni ai săi, să constituie acolo, la Petrograd, un *grup de iniţiativă* al muncitorilor, care să selecţioneze 300—600 de muncitori din localitate avînd recomandaţii foarte serioase din partea partidului şi a sindicatelor pentru a fi trimişi, cîte unul sau cîte doi, în diverse comitete executive judeţene din întreaga Rusie?

Eu aş sprijini fără rezerve un asemenea plan. Toţi aceşti oameni (care din cauza vîrstei lor înaintate nu pot merge la război) să fie scoşi din muncile tehnice şi din posturile *în care pot fi înlocuiţi* şi să fie numiţi în funcţii *administrative* la sate. Fără un asemenea grup de muncitori de nădejde şi deosebit de experimentaţi din Petrograd nu vom putea obţine o serioasă îmbunătăţire a stării de lucruri la sate.

Cu salutări, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1924, în revista „Krasnaia Letopis" nr. 2 (11)

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

545

CĂTRE ORGANIZAŢIILE DIN PETROGRAD

Am primit un amănunţit raport din partea lui Vaţetis şi a şefului de stat-major. *Concluzia este tristă.* Este nevoie de o efectivă încordare de forţe. *Nu trebuie să lăsăm* ca avîntul actual *să scadă*, ci să facem ca el să se menţină cel puţin două luni, şi *chiar să crească.* Altfel nu vom termina războiul, pe care trebuie să-l terminăm *cu orice preţ*, întrucît simptomele de oboseală a maselor (100 000 de dezertori) devin din ce în ce mai frecvente.

Am discutat cu Troţki următoarele măsuri:

1) Să trimitem în regiunea Donului vreo 3 000 de muncitori din Petersburg *nemobilizabili* şi neînarmaţi. Aceasta în vederea organizării muncii, a slăbirii forţei cazacilor, a descompunerii lor *din interior*, a instalării printre ei, a creării de grupuri pe sate ş.a.m.d.

2) Să luăm toate măsurile pentru a pregăti încă o flotilă, şi apoi încă una, pe Volga. În special *prin reparaţii.*

3) Acelaşi lucru în ceea ce priveşte artileria (fără să luăm nimic de pe linia din Karelia). Trebuie să mai vedem *încă o dată*, împreună cu militarii, dacă n-am putea să ajutăm răsăritul cu artilerie.

4) Să strîngem arme, *în special din cele stricate* (la Tula s-ar putea repara cîte 800 pe zi; cei de-acolo *n-au de lucru).*

5) Să mobilizăm în continuare muncitorii din Petrograd pentru a-i trimite în regiunea Donului şi în Ucraina.

Am primit azi o telegramă de la Zinoviev, care îmi face cunoscut că mai multe uzine din Petrograd, din cele mari, au încetat lucrul din lipsă de petrol. Nu l-am putut găsi la telefon pe Krasin. Cînd îl găsesc, îi comunic. Dar cred că petrol nu mai este şi nici n-o să fie. Vă sfătuiesc să-i trimiteţi *pe toţi* aceşti muncitori în Ucraina, la Don şi în Răsărit pentru trei luni. E absurd să stea la Petrograd, să rabde de foame şi să se prăpădească, cînd ar putea să se ducă să procure cereale şi cărbuni.

www.dacoromanica.ro

6) Totodată să continuăm mobilizarea activiștilor de partid, îndeosebi în localitățile din apropierea frontului.

Trebuie să „prădăm" mereu Petrogradul, adică să-i luăm mereu oameni; altfel nu va fi salvat nici el și nu va fi salvată nici Rusia.

Diversele instituții administrative și cultural-educative ale orașului pot și trebuie *să-și reducă*, timp de trei luni, activitatea lor *la o zecime*.

În felul acesta vom salva și Rusia și Petrogradul.

Alți muncitori de nivelul celor din Petrograd nu mai avem.

Cu salutări, *Lenin*

Scrisă în a doua jumătate a lunii aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1932, în revista „Krasnaia Letopis" nr. 5—6 (50—51)

Se tipărește după o copie dactilografiată

546

CĂTRE L.B. KAMENEV[357]

Nici în iunie n-o să fie prea tîrziu să facem asemenea concesii neprincipiale. Țiurupa afirmă că în timp ce Direcția generală a achiziționărilor a strîns cîteva *milioane* (nenormate), „achiziționarea liberă" a stricat toată treaba și a dat *cu mult mai puțin*.

Să verificăm aceste cifre — *g l o b a l e*.

1) Cît a colectat (și a adus) (de fapt) Direcția generală a achiziționărilor în *două* sau trei luni?

2) Cît *a adus* colectorul „liber" în *f e b r u a r i e* + *m a r t i e* ?

Scrisă în aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

517

CĂTRE M.M. KOSTELOVSKAIA[358]

S-o înțelegeți așa cum este, și anume ca o hotărîre a Comitetului Central. Sîntem *în timp de război*. Totul trebuie mobilizat pentru *ce-i mai greu*.

Scrisă în aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipărește după manuscris

518

*CĂTRE STATUL-MAJOR AL ARMATEI A 2-A SOVIETICE UCRAINENE ȘI CĂTRE TOȚI TOVARĂȘII DIN ACEASTĂ ARMATĂ

2.V.1919

Aduc cele mai calde mulțumiri tovarășilor din Armata a 2-a sovietică ucraineană și îmi exprim profunda mea recunoștință pentru tancul trimis de ei în dar[359].

Acest dar ne este scump nouă tuturor. Le este scump muncitorilor și țăranilor din Rusia, care văd în el o dovadă a eroismului fraților ucraineni; le este scump și pentru că constituie o mărturie a eșecului total al Antantei, care părea atît de puternică.

Trimit un călduros salut și cele mai bune urări de succes muncitorilor și țăranilor din Ucraina și Armatei Roșii ucrainene.

Președintele Consiliului Apărării,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1926, în revista „Voennii Vestnik", nr. 3

Se tipărește după manuscris

549

CĂTRE I.E. RUDZUTAK[360]

Pentru *R u d z u t a k*

Telegrama asta am primit-o la 2.V!!!!! Să le trageți o săpuneală strașnică. A fost expediată la 27.IV și tre-

www.dacoromanica.ro

РОССИЙСКАЯ
ФЕДЕРАТИВНАЯ
СОВЕТСКАЯ РЕСПУБЛИКА.

Председатель Совета
РАБОЧЕЙ и КРЕСТЬЯНСКОЙ
ОБОРОНЫ.

—о—

Москва, Кремль.

2. V. 1919 г.

№

Штаб 2-ой Украинской
Советской Армии
и всем товарищам крас-
армии.

Шлю своим самым пы-
лким приветом и шлю
свой товарищам Штаб
Украинской Советской Армии
по поводу присланного в подарок
танка.

Этот подарок дорог нам
всем, дорог рабочим и
крестьянам России, как дорог

Prima pagină din scrisoarea lui V. I. Lenin „Către statul-major al Armatei a 2-a sovietice ucrainene și către toți tovarășii din această armată". — 2 mai 1919

www.dacoromanica.ro

buia s-o primesc *cel mai tîrziu* la 28.IV. (Comunicați celor vinovați că sînt sancționați cu mustrare și avertisment și trimiteți-mi semnăturile lor de luare la cunoștință.)

2.V *Lenin*

Scrisă la 2 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

550

CĂTRE E.M. SKLEANSKI[361]

Pentru *Skleanski*

Acest lucru este **foarte** important; trebuie *să* le *lăsăm* o parte din Divizia a 33-a și să cerem lui Vațetis, la Astrahan, să ne trimită *numaidecît* o telegramă *cît se poate de exactă* în legătură cu această chestiune.

2.V *Lenin*

Scrisă la 2 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

551

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI MILITAR GUBERNIAL MINSK

3.V.1919

Minsk. Comitetul militar gubernial
O copie la comitetul gubernial al bolșevicilor

Feodor Aleksandrovici Armand, pilot observator în detașamentul 38 de aviație, pe care-l cunosc personal, merită încredere, deși este fost ofițer și necomunist. Rog pe tovarășii ostași și comisari ai Armatei Roșii să nu adopte față de el o atitudine bănuitoare. Comunicați,

www.dacoromanica.ro

telegrafic, de transmiterea acestei telegrame unității militare respective.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV — *Se tipărește după manuscris*

552

CĂTRE A.E. BADAEV[362]

Către *B a d a i c i*

Tovarășe Badaev,

Să nu faci nazuri, că nu ești domnișoară. Ai fost întrebat nu dacă consideri că „tot ce ai făcut d-ta" este *„perfect* (!!) just" (ceea ce ar fi ridicol!!), ci dacă ai îndeplinit *t o a t e* dispozițiile primite de la centru. Și în legătură cu asta d-ta taci mîlc! Pune-te pe treabă, **n o i n u - ț i p r i m i m d e m i s i a.** Caută ca de acum înainte să aduci la îndeplinire toate dispozițiile primite de la centru. Și nu mai debita afirmația, cu totul deplasată, că aici e vorba de „uneltiri".

4.V Cu salutări, *Lenin*

Scrisă la 4 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI — *Se tipărește după manuscris*

553

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO ȘI N.I. PODVOISKI

K i e v, pentru Antonov și Podvoiski
O copie pentru Racovski

Comitetul Central al partidului sancționează cu mustrare severă pe Antonov și pe Podvoiski pentru că, în ciuda promisiunilor lor și a repetatelor insistențe, n-au întreprins absolut nici o acțiune serioasă pentru elibe-

www.dacoromanica.ro

rarea Donbassului. Comitetul Central le cere să-şi încordeze toate forţele şi îi previne că altfel îi va trimite în faţa instanţelor de partid.

În numele Comitetului Central, *Lenin**

Expediată
5/V.2.37

Scrisă la 5 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

Se tipăreşte după manuscris

554

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI, V.A. ANTONOV-OVSEENKO ŞI N.I. PODVOISKI

5.V.1919 **Cifrat**

Kiev, pentru Racovski,
Antonov şi Podvoiski

Nici pînă azi n-am primit de la dv. un răspuns precis, concret, din care să se vadă ce unităţi au fost trimise în Donbass, cîte puşti, săbii şi tunuri şi în ce gară se află primele eşaloane. Pierderea Luganskului dovedeşte că au dreptate aceia care vă acuză de tendinţe de neatîrnare şi de anumite intenţii în legătură cu România. Înţelegeţi că vă veţi face vinovaţi de catastrofă dacă întîrziaţi să daţi un ajutor serios Donbassului.

Lenin

Rog să mi se înapoieze cu menţiunea: trimisă cifrat, la orele—şi—minute.

Urgentă

5.V *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliuţiia" nr. 3

Se tipăreşte după manuscris

* Urmează semnăturile lui I.V. Stalin şi N.N. Krestinski, scrise de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

555

CĂTRE SOVIETUL DIN MOSCOVA SAU CĂTRE COMITETUL DIN MOSCOVA AL P.C.(b) DIN RUSIA

5.V.1919

Către Sovietul din Moscova
Tovarășului Ilia sau tovarășului Zagorski,
sau la secretariatul Comitetului din Moscova

Recomand pe aducătorul prezentei scrisori, tovarășul Filipp Ilici Bodrov, membru de partid *din 1894*; Nadejda Konstantinovna îl cunoaște *încă de atunci*, de la Petersburg. Este un activist de partid cu experiență și vrea să lucreze în *orașul* Moscova; pînă acum n-a putut veni mai aproape din cauza unor chestiuni personale.

Vă rog foarte mult să-i dați imediat o muncă. În loc de o muncă de partid, în momentul de față ar fi, poate, mai necesar să fie plasat la *Ero**.

Cu salutări, *Lenin*

Rog să i se permită aducătorului acestei scrisori, tovarășul F.I. Bodrov, să intre la Sovietul din Moscova.

5.V *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

556

CĂTRE G.V. CICERIN ȘI M.M. LITVINOV[363]

Dragi tovarăși,

Vă trimit observațiile mele. Întrucît nu există divergențe de ordin principial, urmează să hotărîți dv. singuri. Sfatul meu este să folosiți toate astea pentru *propagandă*, fiindcă e limpede că aici *nu* poate fi vorba de *altceva*.

* Organizația unică pentru lucrările de descărcare de la nodul de cale ferată Moscova de pe lîngă Sovietul din Moscova. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

Să fim cît mai amabili cu Nansen și de-a dreptul *impertinenți* cu Wilson, Lloyd George și Clemenceau, căci așa e mai bine și acesta este *singurul* ton just pe care-l putem adopta față de ei.

6.V. *Lenin*

Cred că ambele răspunsuri sînt perfect valabile — propunerea unei întrevederi cu Nansen și mulțumirile adresate lui. Totuși, mi se pare că ar fi indicat să extindem și *mai mult* latura *propagandistică*, să profităm de faptul că Antanta, care de obicei ascunde destul de ușor de toată lumea celelalte documente ale noastre*, *tocmai acest răspuns*, ca o excepție, *nu* poate să-l treacă sub tăcere.

De aceea v-aș sfătui să profitați de această împrejurare în interesul propagandei și să dați *o mai mare* dezvoltare paragrafului cu latura (α) *umanitară* și (β) *politică*.

(α) Vă referiți la caracterul umanitar (s-ar părea chiar *exclusiv* umanitar) al propunerii? Pentru asta îi aducem multe *mulțumiri* și complimente lui Nansen *personal*. Dacă sînt scopuri umanitare, atunci fiți buni și *nu amestecați* politica, ci trimiteți imediat ajutor (acest lucru trebuie subliniat). Trimiteți imediat! Sîntem gata chiar *să plătim* și de trei ori cît face și *vă* primim bucuroși pentru control și *vă* dăm toate garanțiile. Această idee să fie dezvoltată, amplificată, elucidată. *Fixați locul și data tratativelor!*

Dar dacă este vorba de încheierea unui *armistițiu*, înseamnă că e *politică!* Dv. însă, domnule Nansen, sînteți un om cult și înțelegeți prea bine că *orice* război și *orice* armistițiu este *politică*. Așadar, dv. ați îmbinat „umanitarul" cu „politicul" și le-ați amestecat! Explicați-i, ca unei fetișcane de 16 ani, de ce un armistițiu este *politică*.

(β) Este bine să se amestece „umanitarul" cu „politicul"? Nu e bine de loc, fiindcă e o ipocrizie de care *dv.* nu sînteți de vină și noi *nu pe dv.* vă acuzăm. Căci

* E vorba de repetatele apeluri oficiale adresate statelor Antantei cu propuneri de pace (vezi *V.I. Lenin.* Opere complete, vol. 39, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 373). — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

despre politică trebuie să vorbești *deschis*, și nu camuflîndu-te sub masca „umanitarismului".

Și din moment ce *d v.* ne-ați vorbit de politică, să ne iertați că ne vedem *obligați* să vă dăm un răspuns de fond.

(β[1]) Dacă prin armistițiu *se urmărește încheierea păcii*, dv. știți foarte bine că noi sîntem *pentru*. Noi am acceptat să participăm la o conferință *(chiar!)* în insula Prinkipo, [acest lucru l-am confirmat lui Bullit, care, din păcate, s-a dovedit a fi și el, ca și întreaga *politică americană*, *sub influența* lui Clemenceau și a lui Lloyd George, fiindcă tot ceea ce ne-a promis el, asigurîndu-ne că America va determina pe Clemenceau și Lloyd George să se supună, a rămas *neîndeplinit* (e bine să-l „întărîtăm" pe Wilson!)[364]]*.

Conferința din insula Prinkipo *nu* am subminat-o noi, ci *monarhiștii* și *cei ce pun la cale pogromuri împotriva evreilor*, cei ce dau *pămînturile* înapoi *moșierilor*. Să explicați, să dezvoltați, să demonstrați aceste trei puncte, și anume că Denikin și Kolceak 1) sînt monarhiști; 2) pun la cale pogromuri împotriva evreilor; 3) restabilesc proprietatea moșierească, introduc răscumpărarea pentru țărani.

Noi am acceptat un armistițiu *în vederea unor tratative* de pace care să fie purtate, firește, *cu adevărații* vinovați de război, iar nu cu marionetele lor; cu alte cuvinte cu Anglia, Franța și America. Să explicați în mod amănunțit că *ele* duc războiul cu navele *lor* de război, *tunurile* lor, cartușele lor, ofițerii *lor*. Să arătați **pe larg** cît de falsă este această „renunțare la intervenție" atunci cînd *ei susțin* (și-i asmut) pe estoni, finlandezi, polonezi.

(β[2]) Mai departe, dacă prin armistițiu *nu se urmărește pacea*, ci un anumit joc politic, noi *nu-l acceptăm*. Cu pacea nu e de glumit. *Nimeni* nu va reuși să ne tragă pe sfoară. Și această idee trebuie expusă mai pe larg.

* Dacă sînteți cu toții împotrivă, atunci scoateți acest pasaj (Lenin se referă, probabil, la textul dintre parantezele pătrate. — *Nota red.*). Eu însă cred că ar fi extrem de util, din punct de vedere practic, să-l învrăjbim pe Wilson cu ei, spunînd că Wilson este o *marionetă* în mîinile lui Clemenceau și Lloyd George și se supune *lor*, „majorității"!!

www.dacoromanica.ro

În încheiere, o *scurtă* recapitulare: *dacă* e vorba de politică, trebuie spus că noi am propus *un armistițiu* în vederea încheierii păcii, sîntem de acord, n-am subminat Conferința din Prinkipo și ne vom duce oricînd să purtăm tratative cu *adevărații vinovați* de război.

Dacă *nu* e vorba de politică, *ci* de scopuri umanitare, vă mulțumim, vă primim, vă invităm să veniți și să controlați, iar noi vom merge oriunde vreți (oricînd, în orice loc) *și v o m p l ă t i* chiar și *un preț întreit* în cherestea, minereuri, vapoare.

Nu trebuie în nici un caz să pierdem prilejul de a-i răspunde lui Nansen în așa fel încît să facem o *bună* propagandă[365].

Scrisă la 6 mai 1919 *Se tipărește pentru prima oară, după manuscris*

557

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.I. SOKOLNIKOV ȘI A.L. KOLEGAEV

Cifrat

6.V.1919

Kozlov
Consiliul militar-revoluționar al Frontului de sud
Pentru Sokolnikov și Kolegaev

Tărăgănarea reprimării răscoalei e pur și simplu revoltătoare. Astăzi am primit o comunicare în care se arată că acțiunea de reprimare stă pe loc. E necesar să se ia măsurile cele mai energice și să se pună capăt oricăror ezitări în acest sens. N-ar fi cazul să trimitem forțe suplimentare din rîndurile Cekăi? Informați-mă telegrafic, mai amănunțit. Orice tergiversare în chestiunea răscoalei este inadmisibilă.

Lenin

Publicată pentru prima oară parțial în 1938, în revista „Bolșevic" nr. 2

Publicată în întregime în 1950, în: V.I. Lenin. Opere, vol. 35, ed. a 4-a

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

558

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.G. BELOBORODOV

6.V.1919

Kozlov

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de sud, spre a fi transmisă imediat la statul-major al Armatei a 9-a
Pentru Beloborodov, împuternicitul Consiliului Apărării, oriunde s-ar afla

Sînt nespus de mirat că nici în cea de-a doua telegramă a dv. nu se spune nici un cuvînt despre modul cum este îndeplinită misiunea ce vi s-a încredințat[366]. Trebuie neapărat să acționați cît mai repede. Grăbiți-vă și puneți-i pe fugă pe toți. Răspundeți mai amănunțit.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

559

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.B. KAMENEV[367]

Kiev. Tovarășului Racovski, președintele Consiliului Comisarilor Poporului, pentru Kamenev

E absolut necesar ca d-ta personal — luînd, la nevoie, ca ajutor pe Ioffe — nu numai să controlezi și să grăbești trimiterea întăririlor pentru Lugansk și pentru Donbass, în general, dar să le și duci chiar d-ta acolo; căci altfel se va produce, fără îndoială, o catastrofă colosală și aproape ireparabilă. Ia, dacă e nevoie, un mandat din partea Consiliului Apărării din Kiev. *Dacă nu curățăm definitiv, în termen scurt, Donbassul*, ne așteaptă o pieire sigură. Cu trupele lui Mahno trebuie, deocamdată, atîta timp cît nu am luat încă Rostovul, să procedăm cu diplomație — să-l trimitem acolo pe Antonov

www.dacoromanica.ro

şi să-l facem pe el personal răspunzător pentru trupele lui Mahno. Trimiteţi-mi un răspuns telegrafic amănunţit.

Lenin

Scrisă la 7 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1925, în revista „Proletarskaia Revoliuţiia" nr. 6 (41)

Se tipăreşte după textul descifrat al benzii de telegraf

560

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.I. MEJLAUK

Harkov

Pentru Mejlauk, adjunct al comisarului poporului pentru problemele militare. O copie lui Artiom

Am primit de la Lutovinov încă o confirmare că dv. vă jucaţi de-a „neatîrnarea" şi de-a republicile locale, refuzînd să trimiteţi imediat în Donbass toate forţele militare şi pe toţi muncitorii mobilizaţi din Harkov, invocînd idioatele interdicţii ale lui Podvoiski. Declar că veţi fi deferiţi colegiului de partid şi veţi fi excluşi din partid dacă nu renunţaţi la acest joc diplomatic şi nu trimiteţi numaidecît în ajutorul Donbassului toate forţele armate din Harkov şi pe toţi muncitorii mobilizaţi. Trimiteţi-mi imediat răspuns cifrat de executare, precizînd ce efective expediaţi şi cînd anume. Veţi fi făcut răspunzător de orice întîrziere.

7 mai 1919 *Lenin*

Se tipăreşte pentru prima oară, după o copie dactilografiată

561

DIRECTIVĂ PENTRU L.B. KAMENEV[368]

Kamenev trebuie să se consacre pe de-a-ntregul trimiterii de trupe în cel mai scurt timp în bazinul Donеţului şi mobilizării, în acest scop, a muncitorilor din toate oraşele mari, iar apoi să-l aştepte pe Troţki.

www.dacoromanica.ro

Comunicați-mi cînd va primi Kamenev această notificare a mea.

Lenin

Scrisă la 9 mai 1919
Expediată la Ekaterinoslav

Publicată pentru prima oară în 1925, în revista „Proletarskaia Revoliuțiia" nr. 6 (41)

Se tipărește după o copie dactilografiată

562

*CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU ASIGURĂRI SOCIALE

10.V.1919

Vă rog să acordați tot sprijinul și ajutorul dv. aducătorilor prezentei scrisori, tovarășii Torniainen, Haapalainen și Vilmi, pentru aranjarea situației a 500 de invalizi din războiul împotriva albilor.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Se tipărește pentru prima oară, după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

563

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.N. SMIRNOV

12.V.1919

Consiliul militar-revoluționar al Armatei a 5-a
Pentru Ivan Nikitici Smirnov,
membru al Consiliului militar-revoluționar

Puteți garanta că informațiile, care par să emane de la dv., despre descompunerea din rîndurile kolceakiștilor și trecerea lor în masă de partea noastră nu sînt exagerate? Dacă da, ce măsuri s-au luat, în primul rînd, pentru a grăbi ofensiva și a consolida victoria și, în al doilea rînd, pentru a trimite în toate unitățile Frontului de est și ale celui de sud oameni fugiți de la Kolceak, care

www.dacoromanica.ro

au cunoscut atrocităţile lui şi care, prin urmare, sînt în măsură să ridice moralul armatei noastre?

Preşedintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

564

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.V. FRUNZE

Pentru Frunze, comandantul grupului de sud al Frontului de est*

Cunoaşteţi situaţia grea în care se află Orenburgul?[369] Astăzi mi-a fost transmisă, din partea unor feroviari care au vorbit prin fir direct, rugămintea desperată a celor de acolo de a li se trimite două regimente de infanterie şi două de cavalerie sau măcar, la început, 1 000 de infanterişti şi cîteva escadroane de cavalerie. Comunicaţi-mi imediat ce măsuri aţi luat şi ce planuri aveţi. Se înţelege că nu trebuie să priviţi telegrama mea ca o încălcare a dispoziţiilor militare.

12 mai 1919

Lenin

Publicată pentru prima oară parţial la 24 iulie 1928, în ziarul „Pravda" nr. 170

Publicată în întregime în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliuţiia" nr. 3

Se tipăreşte după o copie dactilografiată

565

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI BÉLA KUN

Budapesta. Pentru Béla Kun

Abia azi, 13 [mai], am primit scrisoarea dv. din 22 aprilie. Sînt convins că proletarii din Ungaria, în ciuda imenselor dificultăţi prin care le e dat să treacă, vor păstra puterea şi o vor consolida. Salutăm Armata Roşie

* Cuvintele „Frontului de est" sînt scrise de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

a muncitorilor şi ţăranilor unguri, care se întăreşte tot mai mult. Pacea drastică încheiată de Antantă va face să crească pretutindeni simpatia pentru Puterea sovietică. Ieri unităţile ucrainene au învins trupele române şi au trecut Nistrul. Vă trimit cele mai bune urări dv. şi tuturor tovarăşilor unguri.

Lenin

Scrisă la 13 mai 1919

Publicată pentru prima oară parţial în limba maghiară la 16 mai 1919, în ziarul „Vörös Ujság" (Budapesta) nr. 83

Publicată în întregime în limba maghiară în 1954 în cartea: V.I. Lenin. „Magyarországról. Szemelvények. Lenin Művelből", Budapest

Se tipăreşte după manuscris

În limba rusă a fost publicată pentru prima oară în 1957, în: V.I. Lenin. Opere, vol. 36, ed. a 4-a

566

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.I. KALININ

Pentru Kalinin, preşedintele C.E.C. din Rusia,
la Simbirsk sau *oriunde s-ar afla*

Lucrătorii de la centrul de colectare din staţia Ateaşevo se plîng că, în urma unei dispoziţii date de dv., se transportă cartofii desăgarilor şi au crescut vertiginos preţurile, s-au oprit colectările. Considerăm că e absolut necesar să vă abţineţi de la indicaţii tehnice concrete în probleme de aprovizionare şi de la dispoziţii care anulează decretele şi contravin politicii noastre generale în acest domeniu. În general, căutaţi să nu încălcaţi raporturile dintre departamente şi aparatul de partid şi să acordaţi principala atenţie ţăranilor.

*În numele Biroului Politic al C.C., Lenin**

Scrisă la 13 mai 1919

Se tipăreşte pentru prima oară, după textul consemnat de A.D. Ţiurupa şi completat şi semnat de V.I. Lenin

* Cuvintele „la Simbirsk sau *oriunde s-ar afla*", din adresă, precum şi ultima frază din text sînt scrise de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

567

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. LITORIN

13.V.1919

Novgorod
Pentru Litorin, comisar gubernial pentru aprovizionare
O copie la comitetul executiv gubernial
și la Ceka gubernială

De ce n-ați executat dispoziția dată de Țiurupa la 26.IV de a da imediat explicații în legătură cu rechiziționarea clădirilor și inventarului uniunii artelurilor? Cer tuturor celor trei adresanți să-mi dea imediat explicații și să-mi răspundă telegrafic.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

568

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.I. SOKOLNIKOV

Cifrat

Bogucear.
Pentru Sokolnikov

Am primit două telegrame de la Beloborodov; în prima se spune: „Frontul de la Donețk a fost rupt" etc., iar în a doua: „Trebuie alungați din rîndurile Armatei Roșii" etc. În afară de asta, am fost informați despre demoralizarea care domnește în rîndul unităților noastre, precum și despre totala lipsă de energie a comandamentului local. După cît se vede, lichidarea răscoalei este mereu amînată, în timp ce pericolul unirii rebelilor cu denikiniștii crește. Urmăriți cu destulă atenție mersul operațiilor? Nu este nevoie de aducerea unor unități din rezervele de pe Frontul de sud? Pe cîți dintre cei 214 comuniști trimiși de Smilga în sud, în cursul lunilor aprilie și mai, i-ați folosit în acest scop? Ce măsuri noi ați luat pentru a pune

www.dacoromanica.ro

definitiv capăt răscoalei şi cînd este de aşteptat ca ea să fie lichidată? Se face mobilizarea ţăranilor de la sud de regiunea cuprinsă de răscoală?* Cazul cu comandantul de stat-major...** trebuie cercetat. Aşteptăm răspuns.

Lenin
Skleanski[i]

Scrisă la 14 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul consemnat de Skleanski

569

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI

15.V.1919

Pentru Troţki

Sînt foarte bucuros că s-au luat măsuri energice pentru înăbuşirea răscoalei şi îndeosebi pentru trimiterea, în acest scop, a Diviziei a 33-a. După părerea mea, trebuie folosite toate forţele pentru ca ofensiva împotriva lui Grigoriev să constituie un mijloc de exercitare a unei presiuni maxime şi rapide asupra Donbassului. Dacă nu luăm Rostovul, nu scăpăm curînd de celelalte greutăţi.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

570

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.V. LUNACEARSKI

15.V.1919

Kostroma

Comitetului executiv gubernial, pentru Lunacearski

Am cerut relaţii la Comisariatul poporului pentru aprovizionare asupra măsurilor de ajutorare ce se pot lua[370].

* Ultima parte din text, începînd cu cuvintele „şi cînd", este consemnată de un necunoscut. *Nota red.*
** Numele este scris indescifrabil. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

Mă tem că răscoala din Ucraina ne va împiedica să acordăm ajutor, deoarece ea înrăutăţeşte situaţia[371]. Luaţi măsuri energice pentru o masivă strămutare de populaţie în regiunea Donului[372]. Luaţi legătura cu Sereda.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

571

CĂTRE PREZIDIUL C.E.C. DIN RUSIA

15.V.1919

Tovarăşilor Serebreakov, Stalin
şi celorlalţi membri ai Prezidiului C.E.C. din Rusia

Ţiurupa primeşte 2 000 de ruble pe lună şi are o familie de 7 persoane. Masa de prînz (şi cea de seară) costă 12 ruble; pe zi l-ar costa 84 de ruble, iar pe lună—2 520 de ruble.

El şi ai lui rabdă de foame! Îşi iau în total *4 porţii*, şi asta-i puţin. Copiii sînt adolescenţi şi trebuie să mănînce *mai mult* decît vîrstnicii.

Rog să i se majoreze salariul la 4 000 de ruble şi, în afară de asta, să se acorde un ajutor de 5 000 de ruble familiei sale, care a venit de la Ufa *fără îmbrăcăminte*.

Vă rog să-mi răspundeţi.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

572

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.L. KOLEGAEV

17.V.1919

Kozlov
Consiliul militar-revoluţionar al Frontului de sud
Pentru Kolegaev
O copie pentru Sokolnikov

Beloborodov a sosit de mult la destinaţie şi mi-a telegrafiat de mai multe ori din Morozovsk. Mă miră lipsa

www.dacoromanica.ro

de informare şi pasivitatea care domneşte pe Frontul de sud. Nu înţeleg de ce nu chemaţi mai mulţi muncitori şi colonişti în regiunea Donului. Informaţi-mă, de două ori pe săptămînă, dacă mobilizarea coloniştilor şi înăbuşirea răscoalei se desfăşoară cu destulă energie.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

573

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.A. SOKOLNIKOV

Urgent

Cifrat

Bogucear
Pentru Sokolnikov, membru al Consiliului militar-revoluţionar al Frontului de sud

Ofensiva împotriva Petrogradului agravează considerabil primejdia şi face ca necesitatea de a înăbuşi răscoala imediat, cu orice preţ, să fie şi mai imperioasă. Comunicaţi-mi telegrafic, cît mai amănunţit şi mai des, cum merg lucrurile — dacă divizia care a sosit acolo a început, în sfîrşit, să acţioneze, dacă comuniştii care v-au fost trimişi din Voronej şi Tambov au venit, dacă mai aveţi nevoie de întăriri şi de ce fel anume. Orice tărăgăneală este extrem de periculoasă.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 19 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliutiia" nr. 3

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

574

COMPLETARE LA MANDATUL LUI N.P. BRIUHANOV[373]

O sarcină deosebit de importantă şi de urgentă a tovarăşului Briuhanov trebuie să fie asigurarea cu alimente a muncitorilor din Donbass, şi în primul rînd a oraşului Lugansk şi a împrejurimilor lui.

Scrisă la 19 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

575

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.I. SOKOLNIKOV

Cifrat

Bogucear
Pentru Sokolnikov, membru al Consiliului militar-revoluţionar al Frontului de sud
O copie pentru Beloborodov
O copie pentru Hvesin, comandantul trupelor expediţionare
O copie la Kozlov, Consiliului militar-revoluţionar al Frontului de sud

Sper că aţi ajuns la o înţelegere cu Beloborodov. După părerea mea, el trebuie să mai rămînă ca să ajute neapărat la lichidarea cît mai rapidă a răscoalei. Mă miră că nu-mi spuneţi nici un cuvînt despre divizia care v-a venit în ajutor. Toate cererile dv. vor fi satisfăcute. Informaţi-mă mai des.

Lenin

Scrisă la 20 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

576

CĂTRE G.I. SOKOLNIKOV

20.V.1919

Pentru *S o k o l n i k o v*

Profit de ocazie pentru a discuta cu dv. mai amănunţit despre răscoală. Telegrama dv. (nr. 189) din 17 crt.

www.dacoromanica.ro

mă îngrijorează mult de tot: dv. vorbiţi numai despre „descompunerea" „trupelor expediţionare", dar nu spuneţi *nici un cuvînt* despre divizia (34, mi se pare) care a venit acolo ca să înăbuşe răscoala! Absolut nici un cuvînt!

După ofensiva împotriva Petrogradului, înăbuşirea fără cruţare, imediată, coûte que coûte*, a răscoalei este pentru noi o necesitate absolută. Vă rog foarte mult să nu scăpaţi din vedere acest lucru şi să mă informaţi prin cifru de două ori pe săptămînă; eu voi insista să vi se trimită cele cerute, aşa cum am insistat şi astăzi, într-o telegramă suplimentară, să vi se trimită *(aşa cum am cerut pînă acum în trei rînduri)* comunişti din guberniile Voronej şi Tambov.

Puneţi cît mai repede şi cu orice preţ capăt răscoalei!

Al dv., *Lenin*

Vom depune, de asemenea, toate eforturile pentru a strămuta în regiunea Donului populaţia din localităţile neagricole, care să ocupe hutorele şi să contribuie în felul acesta la întărirea spatelui frontului etc.

Vom trimite şi elevi ai şcolilor militare: ieri m-am înţeles în acest sens cu Skleanski.

Publicată pentru prima oară în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliuţiia" nr. 3

Se tipăreşte după manuscris

577

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI

Pentru Troţki

20.V

În urma primirii unei telegrame cifrate din partea celor trei comandanţi de pe Frontul de est, propun să fie

* — cu orice preţ. — *Nota trad.*

www.dacoromanica.ro

numit Kamenev comandant al acestui front, să fie înlocuit Kosteaev, iar Laşevici să fie numit în locul lui Aralov[374]. Răspunde-mi în legătură cu plenara. Mă tem că Stalin şi Zinoviev n-o să poată fi aici pe data de 25, şi nici dumneata nu poţi să laşi treaba. De aceea propun să amînăm plenara, urmînd să ne înţelegem în această privinţă printr-un schimb de telegrame.

Lenin

Scrisă la 20 mai 1919

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

578

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN[375]

20. V. 1919

Petrograd

Smolnîi, pentru Stalin

Am primit ambele scrisori. M-am înţeles în mod amănunţit cu Skleanski să urmărească cu atenţie executarea ordinelor. Sper că mobilizarea generală a celor din Petrograd va duce la o ofensivă a lor, iar nu la şederea în cazărmi.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1938, în revista „Bolşevik" nr. 2

Se tipăreşte după manuscris

579

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.I. MEJLAUK

20.V.1919

Harkov

Pentru Mejlauk, locţiitor al comisarului poporului pentru problemele militare

Comunicaţi-mi cu regularitate, de două ori pe săptămînă, prin telegrame cifrate, ce faceţi pentru eliberarea Donbassului. Mă tem că energia dv. a început să slă-

www.dacoromanica.ro

bească tocmai acum cînd la Harkov este nevoie de o încordare a forţelor pentru a termina repede şi definitiv.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară la 20 ianuarie 1920, în ziarul „Krasnaia Zvezda" nr. 17

Se tipăreşte după manuscris

580

TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREŞEDINTELUI COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL GOMEL

Gomel.
Preşedintelui comitetului executiv gubernial

Dacă i s-a luat lui Rabkin bicicleta în timpul răscoalei, de ce nu i-a fost restituită după aceea? Vă avertizez că, dacă îmi veţi da un răspuns formal, fără să ajungeţi la un rezultat concret şi fără să îndreptaţi greşeala, am să vă trag la răspundere[376].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 20 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

581

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL NOVGOROD

Novgorod
Comitetul executiv gubernial
O copie pentru Ceka
O copie comisarului gubernial pentru aprovizionare

Pe cît se pare, Bulatov a fost arestat pentru că mi s-a plîns mie. Vă avertizez că, dacă este aşa, voi da ordin

www.dacoromanica.ro

ca președintele comitetului executiv gubernial, președintele Cekăi guberniale și membrii comitetului executiv să fie arestați și voi cere ca ei să fie judecați și executați. De ce nu mi-ați răspuns imediat la întrebare?[377]

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 20 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

582

CĂTRE V.A. AVANESOV[378]

Pentru Avanesov, la Controlul de stat

Cereți să fie *arestat* birocratul care a dat un asemenea răspuns.

20.V. *Lenin*

Scrisă la 20 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1956, în revista „Istoriceskii Arhiv" nr. 2

Se tipărește după manuscris

583

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.L. KOLEGAEV

Cifrat

21.V.1919

Kozlov
Consiliul militar-revoluționar al Frontului de sud.
Pentru Kolegaev
O copie la Bogucear, pentru tov. Sokolnikov, membru al Consiliului militar-revoluționar
O copie la statul-major al comandamentului trupelor expediționare, pentru Hvesin și Beloborodov

Din telegrama lui Beloborodov cu data de 20 am aflat unele lucruri monstruoase; anume, că ordinele ajung la unități după cîteva zile și că automobilele blindate

www.dacoromanica.ro

stau fără carburanţi. Eu mă străduiesc să iau toate măsurile aici; faceţi şi dv. acolo la fel. Comisarul militar din Tambov telegrafiază că v-a trimis, la Bogucear şi la Ust-Medvediţkaia, 669 de comunişti. Mă mir că acum, cu aceşti comunişti plus cei 2 000 de elevi ai şcolilor de ofiţeri plus o divizie, tot mai ezitaţi să întreprindeţi acţiuni energice pentru înăbuşirea răscoalei. Acest lucru trebuie făcut fără întîrziere. Informaţi-mă telegrafic mai amănunţit.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliuţiia" nr 3.

Se tipăreşte după manuscris

584

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI*

Secret

Pentru Troţki, la Kiev sau oriunde s-ar afla

După cum ni se comunică din Ucraina, acolo se petrec multe fapte revoltătoare, datorită felului de a lucra al lui Podvoiski. Ruzer, Lomov şi alţii afirmă că nouă zecimi din aceste fapte se produc ca urmare a dispoziţiilor date de el, a amestecului său în toate chestiunile, a tolerării abuzurilor, a confiscărilor ilegale, a lipsei de disciplină ş.a.m.d. Dacă aceste comunicări corespund cît de cît realităţii, lucru de care aproape că nu mă îndoiesc, atunci insistă cu toată energia ca Podvoiski şi colaboratorii lui să fie imediat înlăturaţi.

Preşedintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Scrisă la 21 mai 1919
Expediată la Harkov

Se tipăreşte pentru prima oară, după textul dactilografiat, care a fost completat şi semnat de V.I. Lenin

* Transmisă prin fir direct. Cuvintele „*Secret*", „la Kiev sau", din adresă, şi „lucru de care aproape că nu mă îndoiesc", din textul telegramei, sînt scrise de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

585

TELEGRAME ADRESATE LUI L.D. TROŢKI

1

Pentru *Troţki*

Din raportul lui Mehonoşin* reiese în mod cert că e absolut necesar ca răscoala să fie imediat lichidată, fiindcă altfel nu vom putea să apărăm nici Astrahanul. De aceea, încă o dată insist să te deplasezi neapărat pentru a doua oară la Bogucear şi să duci totul pînă la capăt, deoarece e clar că Sokolnikov nu reuşeşte să facă mare lucru.

Lenin

Scrisă la 22 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după o copie dactilografiată

2

22.V.1919 *Cifrat*

Pentru *Troţki*

Chiar acum am aflat despre ruperea frontului nostru lîngă Riga. Oraşul, pe cît se pare, a fost pierdut[379]. Se prea poate să fi fost la mijloc un act de trădare al ofiţerilor burghezi letoni. E, de asemenea, posibil ca inamicul să pregătească o ofensivă generală decisivă pe tot Frontul de vest. Toate acestea ne obligă să ne intensificăm considerabil atacul în direcţia Donbassului şi să lichidăm imediat şi cu orice preţ răscoala din regiunea Donului. În afară de cei o mie de elevi ai şcolilor de ofiţeri care au fost trimişi ieri**, eu şi cu Skleanski o să mai trimitem acolo încă o mie. Te sfătuiesc să-ţi consacri toate eforturile lichidării răscoalei.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

* În raport se făcea cunoscut că în regiunea Astrahan situaţia este alarmantă. — *Nota red.*

** Cuvintele „În afară de cei o mie de elevi ai şcolilor de ofiţeri care au fost trimişi ieri" au fost incluse în text de către E.M. Skleanski. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

586

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.V. FRUNZE

Pentru Frunze

Pînă în prezent n-am primit de la dv. nici un răspuns la telegrama mea din 12 mai* în legătură cu Orenburgul. Ce înseamnă această tăcere a d-tale? Între timp, din acest oraş continuă să ne vină reclamaţii şi cereri de ajutor. Vă rog ca pe viitor să-mi răspundeţi cu mai multă promptitudine la telegramele mele. Aştept răspuns[386].

Lenin

Scrisă la 22 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1940, în „Voenno-Istoriceskii Jurnal" nr. 10

Se tipăreşte după manuscris

587

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI

Cifrat

Kiev, pentru Racovski

Comitetul Central al P.C.(b) din Rusia propune Comitetului Central al P.C.U. să nu pună în discuţia Consiliului Comisarilor Poporului din Ucraina probleme financiare de importanţă decisivă — cum ar fi emiterea de noi semne monetare sau preschimbarea carboavelor — fără o consultare prealabilă a C.C. al P.C.(b) din Rusia, întrucît asemenea măsuri pot fi luate numai pe scara întregii ţări.

Răspundeţi-ne amănunţit dacă consideraţi că această directivă va putea fi adoptată**.

Lenin, Krestinski, Kalinin

Scrisă la 22 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul consemnat de N.N. Krestinski şi completat de V.I. Lenin

* Ultima frază e scrisă de V.I. Lenin. — *Nota red.*
** Vezi volumul de faţă, documentul 564. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

588

TELEGRAME ADRESATE COMITETELOR MILITARE GUBERNIALE TAMBOV ŞI VORONEJ

1

24.V.1919 Urgent, *cu prioritate*

Tambov. Comitetul militar gubernial
O copie pentru comitetul executiv gubernial

Mi-aţi comunicat că i-aţi trimis lui Sokolnikov 669 de comunişti şi că pe ziua de 22 îi trimiteţi încă 200. Or, au sosit numai trei sute; controlaţi şi răspundeţi-mi imediat. Trebuie luate măsurile cele mai energice pentru trimiterea lor cît mai curînd.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

2

24.V.1919 Urgent, cu prioritate

Voronej. Comitetul militar gubernial
O copie pentru comitetul executiv gubernial

Comunicaţi-mi cîţi comunişti i-aţi trimis lui Sokolnikov. Răspundeţi-mi imediat. Trebuie luate măsurile cele mai energice pentru trimiterea lor cît mai curînd[381].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Se tipăreşte pentru prima oară după textul consemnat de un necunoscut

www.dacoromanica.ro

589

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV ODESA

24. V. 1919

Odesa. Comitetul executiv
O copie pentru Racovski,
la Consiliul Comisarilor Poporului, Kiev

A admite plecarea cu de la sine putere a unor supuşi străini înseamnă a comite o fărădelege. A permite unor ruşi să plece sub pretext că ar fi străini înseamnă a săvîrşi un act contrarevoluţionar, care echivalează cu trădarea. În general, străinilor nu trebuie să li se permită să plece fără o compensare, lucru de care numai guvernul central poate să dispună. Cetăţenii ţărilor Antantei nu trebuie lăsaţi să plece decît în cadrul unui schimb de persoane efectuat de guvernul central. Nici un francez nu trebuie lăsat să plece pînă la întoarcerea soldaţilor din Franţa, printre care se află şi mulţi ucraineni. Cei ce se fac vinovaţi de încălcarea acestei dispoziţii trebuie traşi la răspundere. Aveţi în vedere că guvernul finlandez, instigat de Antantă, împiedică întoarcerea în ţară a soldaţilor ruşi; de aceea, să nu lăsaţi ca vreun burghez sau altă persoană să plece din Odesa şi din Ucraina. Se face excepţie pentru muncitorii chinezi şi pentru persani, pe baza dispoziţiilor primite de la centru[382].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Se tipăreşte pentru prima oară, după textul dactilografiat, completat şi semnat de V.I. Lenin

www.dacoromanica.ro

590

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI

Pentru Racovski

Vă felicit cu prilejul eliberării localităţilor Aleksandria şi Znamenka[383]. Cer insistent ca forţele devenite disponibile să fie trimise în Donbass.

Lenin

Scrisă la 24 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul consemnat de E.M. Skleanski

591

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI ŞI V.I. MEJLAUK

26.V.1919 *Cifrat*

Kiev

Consiliul Comisarilor Poporului, pentru Racovski
Harkov, pentru Mejlauk, locţiitor al comisarului poporului pentru problemele apărării

Repet rugămintea mea de a mi se comunica telegrafic, de două ori pe săptămînă, ce ajutor se dă în mod efectiv Donbassului. Vă cer insistent să-mi satisfaceţi această rugăminte. Nu lăsaţi să vă scape momentul prielnic pentru a obţine victoria asupra lui Grigoriev, nu daţi drumul nici unuia dintre soldaţii care luptă împotriva lui. Decretaţi şi efectuaţi dezarmarea completă a populaţiei, împuşcaţi pe loc, fără cruţare, pe vinovaţi pentru orice puşcă ascunsă. Cel mai important în momentul de faţă este să obţineţi o victorie rapidă în Donbass, să strîngeţi toate puştile de prin sate, să creaţi o armată solidă. Concentraţi-vă toate forţele asupra acestei sarcini, acţionaţi cu toată energia, mobilizaţi pe toţi munci-

www.dacoromanica.ro

torii, pînă la unul. Citiţi această telegramă tuturor bolşevicilor cu funcţii de răspundere.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

592

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

C i f r a t

Petrograd, Smolnîi
Tovarăşului Zinoviev, pentru Stalin*

Condiţiile în care se desfăşoară ofensiva albgardiştilor împotriva Petrogradului ne face să bănuim existenţa în spatele frontului nostru, sau poate chiar şi pe front, a unei trădări organizate. Numai aşa ne putem explica atacul întreprins cu forţe relativ neînsemnate, înaintarea impetuoasă, precum şi repetatele dinamitări de poduri pe principalele artere ce duc spre Petrograd. Totul pare să arate că duşmanul are deplina convingere că noi nu dispunem de o forţă militară cît de cît organizată pentru a-i opune rezistenţă şi, în afară de asta, el contează pe ajutor din spatele frontului (incendiul de la depozitul de artilerie de la Novo-Sokolniki, aruncarea în aer a unor poduri, ştirile, aflate astăzi, despre o rebeliune la Oredej). Vă rog să daţi o mai mare atenţie acestor împrejurări şi să luaţi măsuri urgente pentru descoperirea comploturilor.

Lenin

Scrisă la 27 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1950, în: V.I. Lenin. Opere, ed. a 4-a, vol. 29

Se tipăreşte după textul consemnat de L.B. Krasin, care a fost apoi completat şi semnat de V.I. Lenin

* Cuvintele „*C i f r a t*", „Smolnîi, tovarăşului Zinoviev, pentru Stalin" sînt scrise de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

593

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI

Kiev
Consiliul Comisarilor Poporului, pentru Racovski

28.V.1919

În telegrama dv. cu nr. 1 815 vă plîngeţi din nou că duceţi lipsă de bani. Krestinski ne asigură că s-au trimis foarte mulţi bani. El a ajuns la un deplin acord cu Litvinenko. Trebuie să se pună, odată pentru totdeauna, capăt neînţelegerilor. Aflaţi numaidecît cîţi s-au primit şi cîţi se află pe drum. Răspundeţi-mi urgent şi precis, sub semnătura dv. şi a lui Litvinenko, printr-o telegramă cifrată, de ce sumă anume aveţi nevoie. Noi n-o să ne zgîrcim, însă dv. garantaţi de justa lor repartizare.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

594

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI

C i f r a t

*K i e v, pentru R a c o v s k i**
Directiva Comitetului Central

Concentraţi toate forţele asupra Donbassului, luaţi tot ce se poate de pe Frontul de vest, reduceţi la minimum toate operaţiile în curs de desfăşurare pe Frontul dv. de vest, trimiteţi pe Peatakov şi Bubnov la Harkov şi Ekaterinoslav în vederea unei energice mobilizări generale a muncitorilor pentru Frontul de sud, sub răspunderea lor personală[384].

*Lenin***

Scrisă la 28 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după o copie dactilografiată, completată de V.I. Lenin

* Cuvintele „*C i f r a t*", „*K i e v, pentru R a c o v s k i*" sînt scrise de V.I. Lenin. — *Nota red.*

** Documentul este semnat şi de N.N. Krestinski şi L.B. Kamenev. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

595

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO ŞI N.I. PODVOISKI

Cifrat

Kiev, pentru Antonov şi Podvoiski
O copie pentru Racovski

Întrucît nu s-a trimis ajutor Donbassului, s-a creat o situaţie periculoasă pentru localităţile Bahmut şi Slaveansk. Încă o dată vă rog să nu amînaţi nici un moment şi să procedaţi în aşa fel ca tot ce vi s-a cerut să ajungă la destinaţie. În caz de întîrziere, nu veţi putea invoca nici o scuză.

Preşedintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Scrisă la 29 mai 1919

Publicată pentru prima oară la 20 ianuarie 1929, în ziarul „Krasnaia Zvezda" nr. 17

Se tipăreşte după textul consemnat de E.M. Skleanski şi semnat de V.I. Lenin

596

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.A. IOFFE*

29.V.1919 *Cifrat*

Kiev
Consiliul Comisarilor Poporului din Ucraina
Tovarăşului Racovski, pentru Ioffe

Citiţi această telegramă lui Racovski, Mejlauk, Voroşilov, Peatakov, Bubnov, Kviring şi altor activişti de seamă.

Consider că aţi comis o crimă, convingîndu-l pe Troţki să-l menţină pe Podvoiski.

Nici o promisiune nu este respectată; în Donbass nu s-au trimis întăriri; mobilizarea muncitorilor se desfăşoară cu o încetineală condamnabilă. Răspundeţi personal

* Transmisă prin fir direct. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

pentru catastrofa care e pe cale să se producă. Trebuie să luaţi toţi activiştii de vază şi să-i trimiteţi la Harkov şi la Ekaterinoslav ca să ajute la mobilizarea generală a muncitorilor; după aceea trebuie să trimiteţi cîte unul din ei la fiecare unitate militară, ca s-o îndrepte spre Donbass; apoi să luaţi toate măsurile pentru o aprovizionare cît mai masivă de la depozitele de efecte militare. Întreaga revoluţie va merge inevitabil spre pieire dacă nu vom obţine o victorie rapidă în Donbass; dar pentru a obţine o asemenea victorie trebuie ca dv., cei din Ucraina, să renunţaţi la orice rutină, să munciţi în chip revoluţionar, să puneţi totul în mişcare, să supravegheaţi personal fiecare unitate militară, să urmăriţi îndeaproape întreaga activitate, să lăsaţi totul, absolut totul, la o parte, afară de Donbass, să puneţi la o armă trei soldaţi. N-am primit de la dv. nici un raport concret.

Lenin

Publicată pentru prima oară parţial în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Publicată în întregime în 1956, în cartea: V.I. Lenin „Corespondenţă militară", Moscova

Se tipăreşte după manuscris

597

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.I. GUSEV, M.M. LAŞEVICI ŞI K.K. IURENEV

29.V.1919 *Cifrat*

Simbirsk

Consiliul militar-revoluţionar al Frontului de est

Pentru Gusev, Laşevici şi Iurenev

În urma insistenţelor dv., a fost numit din nou Kamenev*. Consider că, dacă pînă în iarnă nu cucerim Uralul, pieirea revoluţiei este inevitabilă. Încordaţi-vă toate forţele. Informaţi-mă la timp, printr-o telegramă cifrată, despre orice fricţiune intervenită între Kamenev

* Vezi volumul de faţă, documentul 577. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

şi statul-major. Daţi mai multă atenţie întăririlor; mobilizaţi întreaga populaţie din zona frontului; îngrijiţi-vă de munca politică. Comunicaţi-mi săptămînal, printr-o telegramă cifrată, rezultatele. Citiţi prezenta telegramă lui Muralov, Smirnov, Rozengolţ şi tuturor comuniştilor de vază şi a muncitorilor din Petrograd. Confirmaţi-ne primirea. Daţi toată atenţia mobilizării cazacilor din Orenburg. Sînteţi răspunzători pentru orice manifestări de descompunere şi demoralizare în rîndul unităţilor. Nu vă lăsaţi antrenaţi de latura operativă.

Lenin

Publicată pentru prima oară incomplet în 1930, în cartea „Războiul civil din 1918—1921", vol. III

Publicată în întregime în 1950, în: V.I. Lenin. Opere, vol. 35, ed. a 4-a

Se tipăreşte după manuscris

598

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI D.I. EFREMOV

30.V.1919

Consiliul militar-revoluţionar al Armatei a 10-a
Pentru Efremov

Formaţi imediat un grup de activişti dintre cei mai de răspundere şi mai energici din Ţariţîn care au luat parte la aplicarea măsurilor stabilite de Stalin cu prilejul apărării Ţariţînului şi însărcinaţi-i să procedeze, cu aceeaşi energie, la înfăptuirea tuturor acestor măsuri. Comunicaţi-mi telegrafic numele celor ce răspund de această sarcină*.

Preşedintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliuţiia" nr. 3

Se tipăreşte după manuscris

* Vezi volumul de faţă, documentul 621. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

599

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROŢKI

Pentru Troţki

Sînt pur şi simplu uimit de tăcerea d-tale într-un moment ca acesta, cînd, potrivit unor informaţii, fie şi insuficient controlate, breşa în direcţia Millerovo s-a lărgit şi a căpătat proporţiile unei catastrofe aproape complet ireparabile[385]. Ce măsuri s-au luat pentru a-l împiedica pe inamic să facă joncţiunea cu răsculaţii?

Lenin

Scrisă la 30 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1938, în revista „Bolşevik" nr. 2

Se tipăreşte după textul consemnat de E.M. Skleanski

600

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.I. MEJLAUK ŞI K.E. VOROŞILOV

Harkov. Tovarăşilor Mejlauk şi Voroşilov

Nu se poate da răspuns înainte de a lua legătura cu Troţki, care este informat telegrafic de către Skleanski.

Confirm că Frontului de sud trebuie să i se trimită completări de trupe, fără să se mai aştepte distribuirea de echipament sau de armament, fiindcă de toate astea vor avea grijă cei de acolo. Am arătat în repetate rînduri cît de urgentă este această chestiune, însă n-am primit de la dv. nici o comunicare precisă în legătură cu efectivul completărilor care au fost într-adevăr trimise Frontului de sud.

Lenin

Scrisă la 30 mai 1919

Publicată pentru prima oară parţial în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Publicată în întregime în 1956, în cartea: V.I. Lenin. „Corespondenţă militară", Moscova

Se tipăreşte după o copie dactilografiată

www.dacoromanica.ro

601

*CĂTRE BIROUL ORGANIZATORIC AL COMITETULUI CENTRAL[386]

Eu sînt pentru excluderea din partid a celor ce participă la ceremonii religioase.

30.V *Lenin*

Scrisă la 30 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV *Se tipăreşte după manuscris*

602

*CĂTRE MARELE STAT-MAJOR AL ARMATEI ROŞII

31.V.1919

Tovarăşe Rattel,

Aducătoarea acestei scrisori, tovarăşa Evghenia Bogdanovna *Boş*, este membră a Consiliului Apărării al Republicii Lituaniene-Bieloruse.

E nevoie de puşti şi de alte arme, precum şi de instructori pentru organizarea unor batalioane muncitoreşti la Minsk.

Se vorbeşte că, din cauza birocratismului etc., treaba merge greu.

Vă rog *să aflaţi mai repede şi mai precis* ce s-ar putea şi ar trebui să trimitem şi să ne telefonaţi apoi lui Skleanski şi mie.

Preşedintele Consiliului Apărării,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV *Se tipăreşte după manuscris*

603

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

Petrograd, Smolnîi
Tovarăşului Zinoviev, pentru Stalin

Despre Petrograd se spune: 1) că în acest oraş starea de descompunere a armatei este mai accentuată decît în

www.dacoromanica.ro

unităţile care vin din provincie şi că aceste unităţi se descompun sub influenţa celor de la Petrograd; 2) că ai noştri nu întreprind aproape nici o ofensivă din cauza proastei calităţi a trupelor, cu toate că efectivul lor este mai mult decît suficient; 3) că autorităţile militare au hotărît să evacueze oraşul în cinci sau zece zile şi că, prin hotărîrile lor provocatoare de panică, au făcut să crească şi mai mult descompunerea şi au îndreptat atenţia asupra evacuării, iar nu asupra ofensivei; 4) că comandantul Armatei a 7-a nu se află la statul său major, ci stă pe lîngă Zinoviev, a devenit aghiotantul lui şi s-a izolat de statul său major, ceea ce aduce prejudicii cauzei şi face să crească şi mai mult haosul şi panica.

Te rog să-mi comunici dacă toate astea sînt adevărate şi să-mi spui care e, în general, situaţia. Te rog să-mi trimiţi zilnic telegrame cifrate. Sper că ai un secretar care să cifreze.

Lenin

Scrisă la sfîrşitul lunii mai 1919

Se tipăreşte pentru prima oară, după textul descifrat

604

SCHIMB DE BILETE CU E.M. SKLEANSKI

PENTRU E.M. SKLEANSKI

De ce ai noştri n-au tras în torpilor?

RĂSPUNSUL LUI E.M. SKLEANSKI

Era în afara razei noastre de acţiune

PENTRU E.M. SKLEANSKI

Trebuie să vorbeşti la telefon cu Vaţetis (el are azi o convorbire telefonică cu Zinoviev) şi să-i ordoni *să întărească disciplina.*

Scrise în mai sau iunie 1919
Publicate pentru prima oară parţial la 23 septembrie 1925, în ziarul „Pravda" nr. 217

Se tipăresc pentru prima oară în întregime, după manuscris

www.dacoromanica.ro

605

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.I. MEJLAUK, K.E. VOROŞILOV, G.N. MELNICEANSKI, F.A. ARTEM, G.N. KAMINSKI

Cifrat

Harkov. Pentru Mejlauk, Voroşilov, Melniceanski, Artem şi Kaminski

Trebuie cu orice preţ să se pună numaidecît capăt nesfîrşitelor mitinguri şi întreaga muncă să fie adaptată la situaţia de război, desemnînd neapărat anumite persoane care să răspundă de îndeplinirea unor sarcini bine precizate. Pretutindeni să domnească disciplina militară. Comandantul Armatei a 2-a şi Consiliul ei militar-revoluţionar trebuie să-l consulte, în toate problemele, pe şeful lor direct, adică pe Ghittis, să renunţe la orice planuri de creare a unor grupuri speciale şi la orice asemenea încercări de a restabili pe ascuns Frontul ucrainean. Echipament şi armament este de ajuns, atît în Ucraina, cît şi la Ghittis. Dacă o să fie înlăturat haosul, dacă o să se renunţe la interminabilele mitinguri şi controverse pe tema priorităţii, o să se poată procura totul. Comunicaţi date precise cu privire la executarea unor anumite ordine, adică cu privire la sosirea la destinaţie a unor unităţi militare, procurarea de armament etc.

Lenin

Scrisă la 1 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

606

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.I. MEJLAUK ŞI K.E. VOROŞILOV

Harkov

Pentru Mejlauk şi Voroşilov

O copie pentru Melniceanski, Artem şi Kaminski

Biroul Politic al Comitetului Central s-a întrunit la 1 iunie şi, de comun acord cu Troţki, a respins categoric

www.dacoromanica.ro

planul ucrainenilor de a contopi armatele a 2-a, a 8-a și a 13-a și de a crea o unitate aparte în regiunea Donului[387].

Noi cerem ca Voroșilov și Mejlauk să-și ducă la îndeplinire sarcina lor directă, aceea de a crea o armată ucraineană puternică. Mîine sau poimîine Trotki o să vă cheme la Izium și o să vă dea dispoziții mai amănunțite. Comunicați-mi mai exact, mai des și numai pe bază de date concrete ce ați făcut și îndeosebi ce bunuri militare a luat Voroșilov de la Grigoriev și din alte locuri.

Din însărcinarea Biroului Politic al C.C., *Lenin*

Scrisă la 1 iunie 1919

Publicată pentru prima oară parțial în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește pentru prima oară în întregime, după manuscris

607

ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ[388]

Telefonează:

1) celor de la agenția Rosta ca mîine să-mi comunice în scris la cîte ziare și în cîte orașe au transmis această informație;

2) lui Cicerin, ca ea să fie transmisă la radio în limbile germană, franceză și engleză.

Scrisă la 2 iunie 1919

Se tipărește pentru prima oară, după manuscris

608

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

Petrograd,
Smolnîi
Tovarășului Zinoviev, pentru Stalin

Am primit telegrama cifrată.

Sînt bucuros că cele ce mi-au fost comunicate s-au dovedit a fi inexacte. Informează-mă cît mai des prin

www.dacoromanica.ro

telegrame cifrate și, ocazional, prin diverse persoane. Trimite-mi, printr-un om de încredere, harta frontului.

Trebuie evacuate toate ambasadele și toți străinii. E bun regimentul care a sosit acum?*

Lenin

Scrisă la 2 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

609

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN[389]

Petrograd,
Smolnîi
Tovarășului Zinoviev, pentru Stalin

Okulov ne atrage atenția că Armata a 7-a nu păstrează legătura cu Consiliul militar-revoluționar al Frontului de vest, ceea ce creează confuzie și scade răspunderea lucrătorilor de pe front și le anihilează capacitatea de a acționa cu energia necesară. Circumscripția militară Petrograd, care e subordonată Frontului de vest, dă toate rezervele sale Armatei a 7-a, în loc să le pună la dispoziția frontului, pentru a le repartiza și celorlalte armate. Pozern stă tot timpul la Petrograd, menține o slabă legătură cu Consiliul frontului, creează organe de aprovizionare paralele, în loc să le folosească pe cele, deja existente, ale frontului. Okulov propune ca Armata a 7-a să fie complet subordonată comandamentului frontului sau, dacă nu, să se creeze pentru ea o situație specială, subordonînd-o direct Cartierului general.

Cunosc înclinația spre „neatîrnare" pe care o manifestă în permanență cei din Petrograd și cred că d-ta trebuie să ajuți Consiliul militar-revoluționar al frontului să contopească toate armatele. Trebuie să avem grijă nu numai de Armata a 7-a, ci și de celelalte armate ale Frontului de vest. Comunică-mi ce-ți propui să faci.

* De la cuvîntul: „Trebuie" și pînă la sfîrșit, textul este subliniat de Lenin, care pe margine a scris: „Cifrat". — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

Trebuie ca conflictul cu Okulov să nu capete amploare. Chibzuieşte bine, fiindcă el nu poate fi pur şi simplu rechemat.

Azi am aflat că încă un regiment din Petrograd a trecut de partea inamicului şi că alte două refuză să pornească la atac. Trebuie să întăriţi supravegherea şi să atrageţi în această acţiune un număr mai mare de muncitori.

În ceea ce priveşte străinii, propun să nu ne grăbim cu expulzarea. Poate că ar fi mai bine să-i trimitem într-un lagăr de concentrare, pentru ca, mai tîrziu, să-i dăm în cadrul *schimbului de persoane**.

Lenin

Scrisă la 3 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul consemnat de E.M. Skleanski, care a fost completat şi semnat de V.I. Lenin

610

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

Petrograd
Smolnîi, pentru Stalin

Dacă situaţia pe Frontul de la Petrograd este favorabilă, trebuie încordate toate forţele pentru a da o lovitură rapidă şi decisivă, deoarece în alte locuri se simte mare nevoie de trupe.

Peters, potrivit hotărîrii Comitetului Central, trebuie să rămînă la Petrograd, iar Naţarenus se va întoarce**.

Lenin

Scrisă la 3 iunie 1919

Publicată pentru prima oară parţial în 1938, în revista „Bolşevik" nr. 2

Se tipăreşte pentru prima oară în întregime, după manuscris

* De la cuvintele: „Trebuie ca" pînă la sfîrşit, textul telegramei e scris de V.I. Lenin. — *Nota red.*

** Prima frază din text a fost subliniată de V.I. Lenin, care pe margine a scris: „Cifrat". În partea de sus a telegramei, el a scris următoarea indicaţie pentru I.V. Stalin: „Găseşte-ţi un secretar care să descifreze". — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

611

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.I. GUSEV, M.M. LAŞEVICI ŞI K.K. IURENEV

3.VI.1919 *Cifrat*

Simbirsk
Consiliul militar-revoluţionar al Frontului de est
Pentru Gusev, Laşevici şi Iurenev

Skleanski a promis că va da neapărat zece mii de puşti în prima jumătate a lunii iunie. Acordaţi o deosebită atenţie cazacilor de la Orenburg şi başkirilor, fiindcă în timpul ofensivei precedente noi am făcut o prostie: am pierdut prilejul şi n-am folosit aceste forţe. Mobilizaţi-i numaidecît, trimiteţi acolo un om priceput, calm şi cu experienţă, supravegheaţi cu cea mai mare atenţie operaţia asta, urmăriţi îndeaproape mobilizarea generală în toată zona frontului, precum şi strîngerea armelor de la populaţie.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliutiia" nr. 3

Se tipăreşte după manuscris

612

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.N. MELNICEANSKI

Harkov
Pentru Melniceanski

Am crezut că cel mai bine o să vă înţelegeţi cu Troţki, fiindcă acolo, la faţa locului, lucrurile apar mai limpede. Personal aş fi fost de părere să vă opriţi la Harkov şi la Ekaterinoslav şi să urmăriţi cum se desfăşoară în mod efectiv mobilizarea generală. Comunicaţi-mi dacă Troţki a plecat, dacă v-aţi înţeles pe deplin cu el, dacă a luat măsuri pentru a pune capăt acţiunilor arbitrare ale

www.dacoromanica.ro

lui Dîbenko şi îndeosebi dacă a luat de la acesta bunurile militare acaparate ilegal.

Lenin

Scrisă la 3 iunie 1919 *Se tipăreşte pentru prima oară, după textul blanchetei de telegramă*

613

CĂTRE G.V. CICERIN[390]

Tov. Cicerin,

1) Ce-aţi făcut pentru a-l ajuta pe acest indian? — în ceea ce priveşte publicarea articolului său? — în alte privinţe?

2) Trebuie *să daţi zor cu tabelele, manifestele şi hărţile* în legătură cu

împărţirea lumii { de către
„ Turciei { Anglia
„ *coloniilor* { şi
„ Persiei etc. { Franţa }

ş.a.m.d.

3) Ce s-a comunicat la radio în legătură cu „ultimatumul" muncitorilor englezi? („Vecernie Izvestiia" din 3.VI.)[391]

Cu salutări, *Lenin*

Scrisă după 3 iunie 1919 *Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris*

614

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.I. GUSEV ŞI M.M. LAŞEVICI

4.VI.1919 **Cifrat**

Simbirsk

Consiliul militar-revoluţionar al Frontului de est

Pentru Gusev şi Laşevici

Sînt foarte neliniştit de pierderea Agrîzului şi îndeosebi de aceea a Glazovului. Aţi luat imediat măsuri?

www.dacoromanica.ro

Aţi aflat care sînt cauzele? Troţki se arăta încîntat de Armata a 3-a; ce s-a întîmplat cu ea?

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

615

CĂTRE M.I. LAŢIS

4.VI.1919

Tovarăşului Laţis

Scumpe tovarăş,

Am primit scrisoarea şi propunerile dv. Kamenev spune — şi acest lucru, declară el, este confirmat de cîţiva *cekişti dintre cei mai marcanţi* — că în Ucraina organele Cekăi au adus mult rău, fiind create *prea devreme* şi permiţînd ca în această instituţie să se strecoare numeroase elemente dubioase.

Trebuie verificată cu mai multă strictеţe componenţa lor — şi eu sper că Dzerjinski, de aici, o să vă dea ajutor în această privinţă. Trebuie întărită cu orice preţ disciplina în rîndurile cekiştilor şi înlăturate elementele dubioase.

Cînd vi se prezintă o ocazie favorabilă, comunicaţi-mi amănunţit cum staţi cu epurarea efectivelor Cekăi în Ucraina şi care sînt rezultatele ei.

Cu salutări! Al dv., *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

616

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

4.VI.1919

Ţinînd seama de conflictul — care, în orice caz, se agravează — dintre Okulov şi toţi membrii din Petro-

www.dacoromanica.ro

grad ai Comitetului Central şi considerînd că în activitatea militară a celor din Petrograd este absolută nevoie de un maximum de coeziune şi că se impune ca pe acest front să fie obţinută o victorie rapidă, Biroul Politic şi Biroul Organizatoric al Comitetului Central hotărăsc să-l recheme temporar pe Okulov şi să-l pună la dispoziţia tovarăşului Trotki.

Pentru Biroul Politic şi Biroul Organizatoric al C.C.,

*Lenin**

Expediată la Petrograd

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

617

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

4.VI.1919 *Cifrat*

Petrograd
Smolnîi, pentru Stalin

Aş considera necesar să-i permiţi lui Naţarenus să plece în Ucraina, unde se simte o mare lipsă de activişti, în timp ce la voi sînt destui. Apoi te rog să faci o vizită pe Frontul de vest, care are acum prea puţini comisari. Este absolut necesar ca tot frontul să fie sprijinit din plin. Nu crezi c-ar fi bine să te vezi cu Smilga?

Am primit materialele împreună cu scrisoarea d-tale; am început să le examinez.

Lenin

Publicată pentru prima oară parţial în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte pentru prima oară în întregime, după manuscris

* În continuare urmează semnăturile lui L.B. Kamenev (semnat de V.I. Lenin), N.N. Krestinski, L.P. Serebreakov şi E.D. Stasova (semnaţi de N.N. Krestinski). — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

618

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN ŞI G.E. ZINOVIEV

5.VI.1919

Petrograd, Smolnîi
Pentru Stalin şi Zinoviev

Chestiunea cu Nataarenus am s-o ridic în şedinţa Comitetului Central. Trebuie avut în vedere că în sud s-a produs o imensă înrăutăţire, că există pericolul unei catastrofe. Acolo e o totală lipsă de oameni, în timp ce la voi sînt destui[392]. I-am transmis lui Cicerin cele comunicate de dv. Împotriva ordinului dv. de a riposta prin focuri de armă n-am, firește, nimic de obiectat[393].

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

619

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV

Petrograd
Smolnîi, pentru Zinoviev

Comisarul poporului pentru aprovizionare consideră că la Petrograd există o rezervă mai mare decît pentru şase zile şi declară că el nu poate să dea acestui oraş decît provizii pe o săptămînă. 20 de vagoane au fost trimise azi-dimineaţă, iar 30 au şi fost expediate din Nijni Novgorod. Totodată s-a dat dispoziţie ca detaşamente din Petrograd să scoată din judeţul Melitopol 200 de vagoane, din care jumătate au şi fost strînse.

Lenin

Scrisă la 5 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

620

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.S. BUBNOV

5.VI.1919 *Cifrat*

Ilarkov

Tovarăşului Mejlauk, adjunct al comisarului poporului pentru problemele militare, pentru Bubnov

Vă mulţumesc pentru ştirile amănunţite ce mi le-aţi trimis, precum şi pentru eforturile ce le-aţi depus, însă treaba trebuie dusă pînă la capăt. Nu vă bizuiţi pe nimeni; rămîneţi personal acolo pînă ce unităţile gata pregătite vor fi duse la locul de destinaţie sau pînă ce ele vor fi încadrate în unităţile de front*.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliuţiia" nr. 3

Se tipăreşte după manuscris

621

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI D.I. EFREMOV, MEMBRU AL CONSILIULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL ARMATEI A 10-A

Cifrat

Ţariţîn

Tovarăşului Efremov, membru al Consiliului militar-revoluţionar al Armatei a 10-a

Nu era de loc vorba de organizaţiile ilegale şi nici de părăsirea oraşului**. Mă mir cum de-a putut să vă vină în

* În partea de sus a telegramei V.I. Lenin a scris: „Pentru *Skleanski*. Bubnov comunică, într-o telegramă din 4.VI, că pleacă la Ekaterinoslav. Dacă-i ştiţi adresa, *faceţi modificarea necesară*". — *Nota red.*

** Pe cît se pare, este vorba de telegrama trimisă de V.I. Lenin lui D.I. Efremov la 30 mai 1919 (vezi volumul de faţă, documentul 598).— *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

minte o idee atît de stranie. Era vorba de mobilizarea generală a muncitorilor din Ţariţîn şi de toate metodele folosite într-un energic război revoluţionar, printre care şi aceea de a proceda la o severă curăţire a spatelui frontului. Comunicaţi-mi telegrafic ce măsuri urgente aţi luat.

Lenin

Scrisă la 6 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

622

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.I. SOKOLNIKOV

Kozlov
Consiliul militar-revoluţionar al Frontului de sud
Pentru Sokolnikov, oriunde s-ar afla

Acţionaţi cu toate forţele pentru a grăbi lichidarea răscoalei, altfel ne ameninţă o catastrofă, din cauză că la sud s-a creat o breşă imensă. Vi s-au trimis cursanţii şi o baterie. Informaţi-mă mai des.

Lenin

Scrisă la 6 iunie 1919

Publicată pentru prima oară la 23 februarie 1938, în ziarul „Pravda" nr. 53

Se tipăreşte după manuscris

623

CĂTRE L.D. TROŢKI

Cifrat

Pentru Troţki

Au fost la mine nişte reprezentanţi ai başkirilor; ei cer ca trupele lor să fie trimise la est, şi nu la sud. Spun că la est, în regiunea lor, ar putea să ajute la eliberarea

www.dacoromanica.ro

rapidă a orașului Celeabinsk, deoarece și kirghizii vor merge alături de ei; la sud însă n-au nici o putere și se tem că n-o să facă nimic. Te rog foarte mult să reflectezi asupra acestor argumente, care, după mine, sînt destul de serioase.

Dă-i zor lui Sokolnikov să lichideze răscoala. Pe Nața-renus îl trimitem în sud. Podbelski e în gubernia Tambov, lucrează bine, a pus la punct atelierele armatei și confecționează 20 000 de perechi de cizme.

Lenin

Scrisă la 6 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

624

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.I. GUSEV ȘI M.M. LAȘEVICI

Cifrat

Simbirsk
Consiliul militar-revoluționar al Frontului de est
Pentru Gusev și Lașevici

Situația în sud e atît de grea, încît e îndoielnic că vom putea să vă trimitem întăriri. Va trebui ca dv. să depuneți toate eforturile pentru mobilizarea, în unele cazuri generală, în zona frontului, pentru intensificarea activității organelor locale pentru aprovizionarea armatei și strîngerea de arme de la populație. Cei ce ascund armele trebuie împușcați. Consider drept un mare pericol eventuala deplasare a lui Kolceak spre Veatka, pentru a rupe frontul și a-și croi drum spre Petrograd. Acordați o deosebită atenție acestui pericol și comunicați-ne mai des care e situația pe Frontul de la Glazov.

www.dacoromanica.ro

Eu şi cu Skleanski trimitem acolo întăriri, deşi Muralov se menţine într-o stranie tăcere şi nu cere chiar el întăriri.

Lenin

Scrisă la 6 iunie 1919

Publicată pentru prima oară la 23 februarie 1933, în ziarul „Pravda" nr. 53

Se tipăreşte după manuscris

625

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

8.VI, orele $2^1/_2$ noaptea

Tovarăşe Skleanski,

Chiar acum am primit o telegramă de la Stalin şi Zinoviev. Sper că aţi şi dat dispoziţie *(trebuie!* neapărat! $^1/_2$ sau $^2/_3$, adică 2 regimente de pe Frontul de la *Arhanghelsk*, 1 de pe *Frontul de est)* şi că i-aţi *şi răspuns* lui Zinoviev. Dacă nu, telefonaţi-i.

Eliberarea localităţii Ijevsk ne permite să luăm mai multe trupe de pe Frontul de est (bineînţeles, din grupul *de sud* al acestui front).

Răspundeţi-mi.

Trebuie luat un număr mai mare de ostatici din rîndurile burgheziei şi din familiile de ofiţeri, întrucît trădările au devenit tot mai frecvente. Înţelegeţi-vă cu Dzerjinski.

Trimiteţi-i lui *Melniceanski* o telegramă (sub semnătura mea), spuneţi-i că ar fi o ruşine să şovăie şi să nu aplice pedeapsa capitală pentru cei ce nu răspund la mobilizare.

Lui *Beloborodov* (la fel) spuneţi-i că pe duşman trebuie să-l *nimicească*, iar nu doar „să-l alunge", şi cereţi-i să răspundă precis: cîte localităţi au fost eliberate şi unde? care staniţe? ce teritoriu a fost curăţit şi cum anume?[394]

Al d-tale, *Lenin*

Scrisă la 8 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliutiia" nr. 3

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

626

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI DE EST

Aceeași directivă să fie dată și prin C.C.

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de est.
Pentru Laşevici, Iurenev, Gusev, Rozengolț, Smirnov și Muralov

Grava înrăutățire a situației lîngă Petrograd și ruperea Frontului la sud ne silesc să luăm din nou trupe de pe frontul dv. Altfel nu se poate. Trebuie s-o rupeți cu rutina și să treceți la o activitate militară mai revoluționară. Mobilizați în zona frontului pe toți bărbații între 18 și 45 de ani, încredințați-le misiunea de a cuceri uzinele mari, mai apropiate, cum ar fi Motoviliha și Miniar, promițîndu-le că le veți da drumul după ce le vor fi cucerit, dați cîte o pușcă la doi sau trei oameni și cereți-le să-l alunge pe Kolceak din Ural. Mobilizați 75% dintre membrii de partid și de sindicat. Altă soluție nu există; trebuie să începeți să lucrați în chip revoluționar. Discutați în special cu Kamenev* cum trebuie procedat și răspundeți-mi ce măsuri ați luat.

Lenin

Scrisă la 9 iunie 1919

Publicată pentru prima oară la 21 ianuarie 1937, în ziarul „Pravda" nr. 21

Se tipărește după manuscris

627

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

Tov. Skleanski,

1) Instituiți neapărat și imediat o anchetă (și urmăriți ca ea să fie dusă pînă la capăt) pentru a stabili *c i n e* v-a indus în eroare, *minimalizînd* proporțiile dezastrului**. Aici, vădit lucru, e vorba de *o trădare*.

* Lenin se referă la S.S. Kamenev, comandant al Frontului de est. — *Nota red.*

** Este vorba de situația grea a Petrogradului. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

2) Trebuie să luaţi *toate* măsurile şi *în special să vă îngrijiţi* de deplasarea rapidă a celor 6 regimente de pe Frontul de est.

De fapt, *dv.*, tov. Skleanski, *sînteţi vinovat de această tărăgăneală!!*

Răspundeţi-mi *ce anume aţi întreprins* în legătură cu ambele chestiuni.

Lenin

Scrisă la 10 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după manuscris

628

TELEGRAME ADRESATE LUI S.I. GUSEV ŞI M.M. LAŞEVICI

1

Pentru Gusev şi Laşevici

Sîntem nevoiţi să vă luăm o divizie din cauza situaţiei proaste, aproape catastrofale, care s-a creat lîngă Petrograd şi în sud. Altă soluţie nu există. Să sperăm că, în urma eliberării Ufei, Armata a 5-a va putea să dea o divizie, fără să cedeze Belaia, şi că noi, împreună cu dv., sporindu-ne înzecit energia partinică, vom face faţă sarcinii de a nu lăsa ca pe Frontul de est să se ajungă la o înfrîngere.

Lenin

Scrisă la 11 iunie 1919

Publicată pentru prima oară la 23 februarie 1938, în ziarul „Pravda" nr. 53

Se tipăreşte după manuscris

2

Cifrat

Simbirsk
Consiliul militar-revoluţionar al Frontului de est
Pentru Gusev şi Laşevici

Acordaţi o deosebită atenţie răscoalei din regiunea Irghiz*[395]. Nu neglijaţi, faceţi mobilizare generală în

* În textul transmis al telegramei, cuvintele „din regiunea Irghiz" au fost înlocuite de E.M. Skleanski cu cuvintele „din regiunile Orenburg şi Ural". — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

toate împrejurimile, vedeți dacă răsculații n-ar putea fi înfrînți cu ajutorul avioanelor. E necesar ca răscoala să fie imediat și complet lichidată. Gusev de ce nu se duce? Nu trebuie tergiversat!

Lenin

Scrisă la 11 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

3

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de est
Pentru Gusev și Lașevici

Vă atrag din nou atenția că regimentele care urmează să plece la Petrograd trebuie să fie absolut sigure — atît soldații, cît și corpul de comandă. Veți urmări chiar dv. acest lucru. Trebuie să vă asumați întreaga răspundere că aceste regimente nu vor trăda.

Lenin

Scrisă la 11 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXVI

Se tipărește după textul consemnat de E.M. Skleanski și semnat de V.I. Lenin

4

11.VI.1919 *Cifrat*

Simbirsk
Consiliul militar-revoluționar al Frontului de est
Pentru Lașevici

Ne dăm foarte bine seama că vă aflați într-o situație grea, dar ne vedem constrînși să luăm tot de la dv. De aceea e absolut necesar să depuneți toate eforturile pentru a grăbi formarea de noi unități acolo la dv. și în districtele respective. Comunicați-mi telegrafic de executare.

Lenin

Publicată pentru prima oară la 23 februarie 1938, în ziarul „Pravda" nr. 53

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

629

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI

Kiev
Consiliul Comisarilor Poporului, pentru Racovski

La 3 iunie i-am trimis lui Şlihter următoarea telegramă: „Rog foarte mult ca ceea ce s-a expediat pentru Armata bieloruso-lituaniană şi, în general, pentru Comisariatul poporului pentru aprovizionare, la Minsk, să nu fie reţinut, ci să fie trimis la locul de destinaţie, la Minsk. Accelerați prin toate mijloacele. Totodată e necesar să fie intensificată ajutorarea Petrogradului. Rog foarte mult să mi se comunice telegrafic, de două ori pe săptămînă, cum sînt aduse la îndeplinire ambele sarcini. Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului, *Lenin*".

Rog: 1) să se cerceteze motivele pentru care nu s-a primit această telegramă, iar vinovaţii să fie deferiţi justiţiei; 2) să se examineze în timpul cel mai scurt măsurile excepţionale ce trebuie luate pentru ajutorarea Petrogradului cu alimente şi pentru colectarea alimentelor promise; în fiecare plasă să fie numit un tovarăş care să răspundă de îndeplinirea acestor sarcini. Aştept răspuns.

Lenin

Scrisă la 11 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris şi după textul blanchetei de telegramă

630

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.K. AVERIN[396]

Cifrat

E c a t e r i n o s l a v
Tovarăşului Averin, o copie pentru Bubnov

Trebuie depuse toate eforturile pentru mobilizarea muncitorilor din Ekaterinoslav. Nu sînteţi destul de

www.dacoromanica.ro

energic. Telegrafiaţi-mi de urgenţă ce măsuri aţi luat; comunicaţi-mi rezultatele reale.

Lenin

Scrisă la 13 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

631

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

Petrograd, Smolnîi
Tovarăşului Stalin, o copie pentru Zinoviev

Am primit telegrama cifrată. Ambele rugăminţi au fost satisfăcute. Două trenuri blindate şi cinci sute de comunişti pornesc azi într-acolo. Troţki e aici. Comunicaţi-mi telegrafic: în primul rînd, dacă aţi primit acest răspuns; în al doilea rînd, cum apreciaţi situaţia, dacă ceea ce s-a pierdut a fost recucerit şi ce măsuri s-au luat; în al treilea rînd, dacă socotiţi că e posibil să veniţi aici mîine sau poimîine sau acest lucru e absolut imposibil; în al patrulea rînd, dacă sînteţi de părere să nu publicăm întreg documentul pe care l-aţi trimis, ci numai o parte din el. Eu insist să-l publicăm. Vom alege noi înşine ce poate fi publicat. Aştept răspuns[397].

Lenin

Scrisă la 13 iunie 1919

Se tipăreşte pentru prima oară, după textul blanchetei de telegramă

632

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI O.I. SOMOV ŞI D.I. EFREMOV

14.VI.1919 Cifrat

Ţariţîn
Consiliul militar-revoluţionar al Armatei a 10-a
Pentru Somov şi Efremov
O copie pentru Raskolnikov

Ţariţînul trebuie apărat cu orice preţ: nu o dată a rezistat el la asediu. Încordaţi-vă toate puterile, informaţi-ne

www.dacoromanica.ro

mai amănunţit, mai des, noi luăm măsuri. Grăbiţi evacuarea lucrurilor de valoare de care n-aveţi nevoie. Faceţi o mobilizare generală. Continuaţi cu toată energia munca politică. Aveţi grijă să menţineţi legătura cu noi.

Lenin

Publicată pentru prima oară la 23 februarie 1938, în ziarul „Pravda" nr. 53

Se tipăreşte după manuscris

633

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL FRONTULUI DE SUD

14.VI.1919 Cifrată

Kozlov

Consiliul militar-revoluţionar al Frontului de sud

Aţi luat toate măsurile necesare pentru sprijinirea Ţariţînului? Cei de acolo ne cer să trimitem 15 000 de infanterişti şi 4 000 de cavalerişti. Ţariţînul trebuie apărat cu orice preţ. Comunicaţi-ne ce s-a făcut şi ce se face în această privinţă.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

634

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.N. PODBELSKI

14.VI.1919

Tambov

Comisariatul poporului pentru poştă şi telegraf

Pentru Podbelski[389]

Confirm hotărîrea dv. ca fabrica de lumînări din Tambov să treacă imediat la producţia de încălţăminte şi ca depozitul gubernial de pielărie să elibereze comitetului

www.dacoromanica.ro

militar gubernial materiale pentru 25 000 de perechi pe lună. Comunicați-mi telegrafic de executare.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

635

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI, A.G. ȘLIHTER ȘI N.I. PODVOISKI

Urgent, cu prioritate

Kiev, la trei adrese:

Consiliul Comisarilor Poporului, pentru Racovski; Comisariatul poporului pentru aprovizionare, pentru Șlihter; Comisariatul poporului pentru problemele militare, pentru Podvoiski

O copie la Kiev, Kreșceatik, nr. 1
pentru Orlov, președintele delegației de pe Frontul de vest

Întrucît este absolut imposibil ca Frontul de vest și cel de nord să fie aprovizionate din rezervele, secătuite, ale Centrului, toată greutatea acestei sarcini de importanță statală cade în mod firesc asupra delegației Comisiei centrale pentru aprovizionarea armatei, care este condusă de Orlov și care, conform ordinului dat de Troțki, lucrează pentru toată armata rusă în ansamblu. Trebuie luate cît mai urgent măsuri practice pentru înlăturarea oricăror piedici și pentru sprijinirea efectivă, prin toate mijloacele, a activității acestei delegații, astfel ca ea să poată să trimită numaidecît încărcături cu alimente armatelor din Vest și din Nord. Insist îndeosebi ca delegația să fie sprijinită cu toată energia de Comisariatul poporului pentru problemele militare. Întărirea acestei delegații cu noi elemente și cuvenita precizare a viitoarei ei activi-

www.dacoromanica.ro

tăţi este o chestiune de stringentă actualitate. Rezultatele vi se vor comunica ulterior. Rog ca fiecare adresant să răspundă neapărat, în mod amănunţit, ce s-a făcut.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 14 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după o copie dactilografiată

636

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETELOR EXECUTIVE DIN REGIUNILE SITUATE ÎN ZONA FRONTULUI

16.VI.1919

Voronej, comitetul executiv gubernial
Novohopersk, gubernia Voronej, comitetul executiv judeţean
Borisoglebsk, gubernia Tambov, comitetul executiv judeţean
Balaşov, gubernia Saratov, comitetul executiv judeţean
Atkarsk, gubernia Saratov, comitetul executiv judeţean
Kamîşin, gubernia Saratov, comitetul executiv judeţean
Tambov, comitetul executiv gubernial
Saratov, comitetul executiv gubernial

Luaţi imediat toate măsurile pentru mobilizarea la corvoadă a tuturor locuitorilor apţi de muncă şi pentru rechiziţionarea tuturor căruţelor şi folosirea lor la lucrările de întărire a poziţiilor pe care le execută unităţile

www.dacoromanica.ro

de geniu. În fiecare sector să fie numit un membru al comitetului executiv, care să răspundă personal de prestarea corvezilor. Telegrafiaţi urgent de executare: altfel veţi suferi rigorile legilor din timp de război. Indicaţi numele tuturor membrilor comitetelor executive care răspund de corvezi. Comitetele executive guberniale răspund de executarea neîntîrziată a celor de mai sus.

Preşedintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1940, în revista „Proletarskaia Revoliuţiia" nr. 1

Se tipăreşte după manuscris

637

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.V. FRUNZE ŞI S.Z. ELIAVA

16.VI.1919

Urgent, cu prioritate

Samara şi la locul unde se află statul-major al grupului de sud
Pentru Frunze-Mihailov, comandantul grupului de sud
Pentru Eliava, membru al Consiliului militar-revoluţionar

Vă rog să transmiteţi tovarăşilor din Uralsk, eroilor care de cincizeci de zile apără oraşul asediat, salutul meu fierbinte şi îndemnul de a nu se lăsa cuprinşi de descurajare, de a mai rezista încă cîteva săptămîni. Eroica apărare a Uralskului va fi încununată de succes[399].

Preşedintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Publicată pentru prima oară (în facsimil) în 1927, în revista „Krasnoarmeeţ" nr. 2(95)

Se tipăreşte după manuscris

www.dacoromanica.ro

638

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

Petrograd, Smolnîi, pentru Stalin

Potrivit unor informaţii transmise de marinarii care au luat Krasnaia Gorka, astăzi, 16 iunie, se aşteaptă să sosească la Kronstadt o escadră engleză de la Libava, compusă din 23 de vase. Sper că aţi luat toate măsurile necesare. Trimiteţi-mi o hartă a frontului[400].

Lenin

Scrisă la 16 iunie 1919

Se tipăreşte pentru prima oară, după textul descifrat

639

CĂTRE BIROUL ORGANIZATORIC AL C.C. AL P.C.(b) DIN RUSIA ŞI CĂTRE CONSILIUL MILITAR-REVOLUŢIONAR AL REPUBLICII

Tovarăşului Gusev
Biroul Organizatoric al Comitetului Central
Tovarăşului Skleanski

Vă rog foarte mult să examinaţi cît mai repede cu putinţă consideraţiile expuse de tovarăşul Iv. Iv. Ulianov, pentru ca *chestiunea* să poată fi rezolvată *fără* întîrziere.

Ivan Ivanovici Ulianov, fost preşedinte al Comitetului revoluţionar din Ural, membru (din octombrie 1917) al C.E.C. din Rusia, insistă asupra necesităţii de a forma din masa proletară a cazacilor din regiunile Saratov şi Pokrovsk o divizie care să întreprindă acţiuni în spatele frontului inamic, în stepele de dincolo de Ural.

El (Ulianov), Haustov (preşedintele biroului Comitetului revoluţionar din Iaiţk, la Pokrovsk), doi fraţi ai lui Iv. Iv. Ulianov şi alţi cîţiva tovarăşi, pe care se

www.dacoromanica.ro

angajează să-i aleagă el, ar vrea să-şi asume sarcina de a organiza un detaşament special.

Pentru aceasta este nevoie de: 1) împuterniciri speciale
2) armament şi alimente;
3) bani.

16.VI.1919

Preşedintele Consiliului Apărării, *V. Ulianov (Lenin)*

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după manuscris

640

CĂTRE C.C. AL P.C.(b) DIN RUSIA

Tov. Troţki greşeşte: nu e vorba aici de nici o toană, de nici o poznă, de nici un capriciu, de nici o zăpăceală, de nici o dezolare, de nici un „element" al acestor însuşiri agreabile (pe care dînsul le şfichiuieşte cu o ironie teribilă)[401]. E vorba de ceva ce Troţki a trecut cu vederea, şi anume de faptul că majoritatea Comitetului Central a ajuns la convingerea că Cartierul general e o „speluncă", că la Cartierul general lucrurile stau *p r o s t* şi că, *în încercările de a obţine o îmbunătăţire serioasă*, de a găsi mijloacele necesare pentru *o schimbare radicală*, s-a făcut un anumit *pas* înainte. Atît şi nimic mai mult.

Lenin

Moscova, 17.VI.1919

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

641

CĂTRE N.N. KRESTINSKI

Pentru K r e s t i n s k i

Trebuie să se examineze cu toată atenţia şi, *cît mai urgent*, să se elaboreze un *proiect* de directive, să se ceară părerea *celor de la Don* şi a Consiliului militar-revoluţionar al Frontului *de sud*, iar după aceea să se aprobe[402].

Scrisă între 17 şi 21 iunie 1919

Se tipăreşte pentru prima oară, după manuscris

www.dacoromanica.ro

642

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL ARMATEI A 10-A ŞI COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL ŢARIŢÎN

18.VI.1919

Ţariţîn
Consiliului militar-revoluţionar al Armatei a 10-a
Preşedintelui comitetului executiv gubernial
O copie la Kozlov
Consiliului militar-revoluţionar al Frontului de sud

Am urmărit cu bucurie faptele de eroism ale Armatei a 10-a şi ale proletariatului din Ţariţîn în apărarea acestui oraş. Sînt convins că Ţariţînul roşu, care a rezistat luni de zile unor asedii din timp de iarnă, va face faţă şi acum tuturor încercărilor. Trimit salutul meu apărătorilor Ţariţînului roşu. Întăririle promise sînt pe drum.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,
Lenin

Publicată la 25 iunie 1919, în ziarul „Kommunist" (Astrahan) nr. 136

Se tipăreşte după manuscris

643

CĂTRE BÉLA KUN

C i f r a t

Béla Kun, Budapesta

Noi, în Comitetul Central al partidului, am dezbătut ca un punct special din ordinea de zi problema ridicată de dv. în legătură cu trimiterea tovarăşului pe care ni l-aţi indicat. Noi am considerat că nu este cu putinţă să-l trimitem pe el şi am trimis pe un altul, care a şi plecat. Întîrzierea acestuia se datoreşte doar unor cauze de ordin tehnic; el trebuie să sosească la dv. curînd.

Aş vrea să adaug din parte-mi că bine aţi procedat intrînd în tratative cu Antanta. Trebuie să începeţi şi să

www.dacoromanica.ro

duceţi tratative cu ea, să folosiţi neapărat orice posibilitate de a încheia un armistiţiu sau o pace, fie şi temporară, pentru a-i oferi poporului o perioadă de răgaz. Dar să nu vă încredeţi nici un moment în Antantă; ea va căuta să vă ducă de nas şi să cîştige astfel timp pentru a putea să vă sugrume mai uşor şi pe voi şi pe noi.

Căutaţi să organizaţi corespondenţa cu noi prin avion.

Cu salutări cordiale, *Lenin*

Tov. Cicerin! Te rog să dai la tradus acest mesaj şi să-l trimiţi lui Béla Kun.

18.VI. *Lenin*

Scrisă la 18 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în limba engleză, în 1946, în cartea „Papers relating to the Foreign Relations of the United States", vol. 7, Washington

În limba rusă a fost publicată pentru prima oară în întregime în 1955, în revista „Voprosi Istorii" nr. 4

Se tipăreşte după manuscris

Publicată în întregime în 1957, în: V.I. Lenin. Opere, ed. a 4-a, vol. 36

644

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.M. LAŞEVICI

Simbirsk
Consiliul militar-revoluţionar al Frontului de est
Pentru Laşevici

Am aflat de la Smilga că în regiunea Kustanai a izbucnit o răscoală şi că răsculaţii se îndreaptă spre Celeabinsk[403]. Dacă aceştia sînt maghiarii şi prietenii lor, înseamnă că a sosit momentul cel mai critic. Trebuie depuse toate eforturile pentru a stabili legătura cu ei. Ce măsuri aveţi de gînd să luaţi? Trimiteţi la ei un avion? Dacă nu aveţi carburanţi, aţi putea, eventual, să vă

www.dacoromanica.ro

procurați prin presiuni speciale. Informați-mă telegrafic mai amănunțit*.

Lenin

Scrisă la 18 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

645

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.M. LAȘEVICI ȘI K.K. IURENEV

20.VI.1919 *Cifrat*

Simbirsk

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de est

Pentru Lașevici și Iurenev

Sîntem informați, în primul rînd, că în armatele Frontului de est se constată o scădere considerabilă a numărului lucrătorilor politici, ca urmare a trecerii lor la muncă în aparatul de stat local în regiunile eliberate din mîinile inamicului; în al doilea rînd, că unele divizii dau semne de oboseală. Acestei situații trebuie să i se acorde o mare atenție. Să se interzică în mod categoric lucrătorilor politici și oricăror altor persoane să plece din armată înainte de eliberarea Uralului și de înlocuirea lor printr-un număr dublu de muncitori din această regiune. Apoi trebuie *să reușim* cu orice preț să efectuăm o mobilizare generală în zona frontului, și pe cei obosiți să-i înlocuim prin forțe proaspete, fie chiar și temporar, pentru o scurtă perioadă de odihnă, căci *ofensiva* din Ural nu trebuie slăbită, ci neapărat intensificată, accelerată, întărită prin efective noi. *Comunicați-mi telegrafic ce măsuri ați luat. Îndreptați-vă atenția* spre răscoala din părțile Samarei și ale Irghizului[404]. Tăcerea dv. în această privință dă de bănuit.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Publicată pentru prima oară în 1934, în revista „Proletarskaia Revoliutiia" nr. 3

Se tipărește după manuscris

* În partea de sus a acestui document V.I. Lenin a adăugat: „Prin cifrul *special* (sovietic), pe care Skleanski, Medeanțev, Smilga și Lașevici îl cunosc și despre care militarii, în general, n-au aflat". — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

646

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL FRONTULUI DE SUD

Cifrat

Consiliul militar-revoluţionar al Frontului de sud

Chiar acum am aflat de la feroviari că de la 18 iunie nu mai există legătură pe calea ferată cu Ţariţînul. Staţia terminus, spun ei, este Log. E adevărat? Dacă e adevărat, de ce aţi ţinut ascuns şi n-aţi raportat? Ce măsuri s-au luat pentru restabilirea situaţiei? Aţi trimis suficiente întăriri, cartuşe şi obuze Armatei a 10-a? Dacă n-aţi trimis de ajuns, aveţi de gînd să trimiteţi numaidecît şi pe ce cale? Armata a 10-a se plînge că n-are de ajuns. Vă atrag încă şi încă o dată atenţia că Ţariţînul prezintă o importanţă cu totul deosebită. S-a dat directiva ca acest oraş să nu fie cedat? Este respectată întocmai această directivă sau există şi altă părere? Răspundeţi-mi precis şi numaidecît.

Lenin

Scrisă la 21 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul consemnat de E. M. Shleanski

647

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI

Cu prioritate
De controlat cînd anume a fost predată

21.VI.1919

Kiev

Consiliul Comisarilor Poporului. Pentru Racovski
O copie pentru Şlihter şi Podvoiski

Armata de vest are absolută nevoie în zilele ce vin de trei trenuri de cereale. Vă rog insistent să luaţi măsu-

www.dacoromanica.ro

rile cele mai energice ca această cerință să fie satisfăcută. E o situație extrem de grea. Informați-mă telegrafic.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,
Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

648

CĂTRE A.I. SVIDERSKI SAU A.D. ȚIURUPA

Pentru Sviderski (sau Țiurupa)

Trebuie să folosim din plin prilejul ce ni se oferă și să trimitem acolo ostași ai armatei de aprovizionare + lucrători din domeniul aprovizionării.

Trebuie să desfășurăm acțiune de agitație în rîndul muncitorilor înfometați sub lozinca: să mergem la Belaia și să luăm 5 000 000 de puduri. Comunicați-ne ce măsuri *ați luat*[405].

Lenin

Scrisă la 23 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipărește după manuscris

649

CĂTRE A.I. RÎKOV[406]

Tovarășului *Rîkov*

Ce ați făcut? Trebuie să lămuriți lucrurile, să se acorde banii necesari, iar cei vinovați să fie luați la zor și chiar arestați.

Scrisă la 24 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

www.dacoromanica.ro

650

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL FRONTULUI DE SUD

Kozlov

Consiliul militar-revoluţionar al Frontului de sud

Detaşamentul de textilişti din Ivanovo-Voznesensk care a fost trimis să ajute la evacuarea bazinului Donețului stă degeaba în staţia Kastornaia. Termenele de concedii expiră. Propun ca cei ce vor să facă parte din armata de aprovizionare să fie repartizaţi în unităţile ei, iar ceilalţi să fie trimişi înapoi la Ivanovo-Voznesensk. Tinerii de vîrsta încorporării să fie consideraţi mobilizaţi, iar, dintre ei, cei debili să fie trecuţi la armata de aprovizionare. Vă rog să examinaţi chestiunea şi să întocmiţi dispoziţii precise*.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,
Lenin

Scrisă la 25 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul consemnat de L.A. Fotieva, completat şi semnat de V.I. Lenin

651

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.M. LAŞEVICI ŞI K.K. IURENEV

27.VI.1919 *Cifrat*

Pentru Laşevici şi Iurenev

Succesele obţinute de cazacii rebeli în regiunea Nikolaievsk sînt cît se poate de alarmante. Acordaţi acestei situaţii o deosebită atenţie. Comunicaţi-mi telegrafic ce măsuri aţi luat. Vedeţi dacă n-aţi putea să trimiteţi

* De la cuvintele „Rog să examinaţi", textul a fost scris de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

încoace vreo zece siberieni, dintre cei răniți și, în general, inapți de luptă, care au fugit de la Kolceak și au trecut la noi, și care ar fi în stare să sprijine aici acțiunea de agitație în favoarea războiului împotriva lui Kolceak și a lui Denikin.

Lenin

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după manuscris

652

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.V. STALIN

Petrograd, Smolnîi
Pentru Stalin

Orașul Ekaterinoslav a fost ocupat. În sud situația, în ce privește cartușele, este desperată. În consecință, acum, după ce ați obținut 3 000 000 de cartușe și alte stocuri de la Vidliță[407], să faceți totul pentru a economisi cartușele și celelalte muniții.

Lenin

Scrisă la 30 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după textul descifrat al benzii de telegraf

653

CĂTRE E.M. SKLEANSKI

Tovarășului *Skleanski*

Vorbiți imediat cu Vațetis. Spuneți-i să acorde o deosebită atenție orașului Penza și brește din zona Saratov-Balașov[408].

*Lenin**

Scrisă la sfîrșitul lunii iunie — începutul lunii iulie 1919

Se tipărește pentru prima oară după manuscris

---

* Documentul este semnat și de L.D. Troțki. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

ANEXE

www.dacoromanica.ro

1

*CĂTRE COMITETUL DE ÎNTREPRINDERE AL FABRICII DE ARMAMENT DIN TULA

Dragi tovarăşi,

Consiliul Comisarilor Poporului vă roagă să aprovizionaţi imediat cu puşti, revolvere, cartuşe şi alt armament Garda roşie din raionul minier Bokovo, regiunea Donului. E nevoie de arme pentru 500 de oameni.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Vl. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 25 noiembrie (8 decembrie) 1917

Publicată pentru prima oară în 1940, în culegerea „Documente cu privire la istoria războiului civil din U.R.S.S.", vol. I

Se tipăreşte după o copie dactilografiată

2

DISPOZIŢIE DATĂ COMISARILOR DE LA CĂILE FERATE

Către comisarii de la căile ferate

Prin prezenta dispoziţie, toţi comisarii de la căile ferate sînt obligaţi să lase imediat drum liber eşalonului Regimentului 1 caucazian din Divizia a 5-a caucaziană de cazaci, care merge să lupte împotriva lui Kaledin

www.dacoromanica.ro

şi a lui Filimonov, fapt pentru care se permite acestui eşalon să se deplaseze liber pe linia ferată Moscova — Harkov — Rostov şi în staniţa Kavkazskaia din Kuban. Consiliul Comisarilor Poporului atestă acest lucru prin punere de semnături şi aplicare de ştampilă şi cere să se dea tot sprijinul sus-numitului eşalon ca să se deplaseze cît mai repede pe calea ferată.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 6 (19) decembrie 1917

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

3

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.V. VOROVSKI

Stockholm. Vorovski

Caută trei contabili cu o înaltă calificare, pentru lucrările de reformă a instituţiilor bancare, şi trimite-i numaidecît aici. Cunoaşterea limbii ruse nu este obligatorie. Remunerarea o stabileşti d-ta, ţinînd seamă de condiţiile de acolo.

Lenin

Scrisă mai tîrziu de 8 (21) decembrie 1917

Publicată pentru prima oară la 6—7 noiembrie 1927, în ziarul „Izvestiia" nr. 256

Se tipăreşte după textul blanchetei de telegramă

4

*CĂTRE COMISARUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE

Pentru întreţinerea trupelor care operează împotriva lui Kaledin, puneţi la dispoziţia lui Antonov, comandantul-şef al trupelor menţionate, 5 000 000 de ruble. Banii

www.dacoromanica.ro

trebuie înmînaţi lui Sergo Ordjonikidze, comisar extraordinar al Ucrainei.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 20 decembrie 1917 (2 ianuarie 1918)

Publicată pentru prima oară în 1940, în culegerea „Documente cu privire la istoria războiului civil din U.R.S.S.", vol. I

Se tipăreşte după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

5

*CĂTRE N.I. PODVOISKI, COMISAR AL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE

22 ianuarie 1918 *Circulară*

Consiliul Comisarilor Poporului *vă* cere ca ori de cîte ori trimiteţi bani să luaţi toate măsurile ca ei să ajungă într-adevăr la destinaţie. Trenurile cu care trimiteţi bani trebuie să le urmăriţi prin telegraf, informîndu-vă la toate nodurile de cale ferată.

Pentru ca sumele să fie expediate cît mai repede la destinaţie, pe lîngă serviciile de contabilitate se vor institui organe de control, care să urmărească modul cum sînt achitate de către administraţia financiară ordonanţele de plată, cum sînt executate de către Banca de Stat ordinele de expediere a banilor etc.*

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 22 ianuarie (4 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

* Scrisori cu conţinut analog şi semnate de V.I. Lenin au fost trimise lui A.G. Şleapnikov, comisar al poporului pentru industrie şi comerţ, şi lui G.I. Petrovski, comisar al poporului pentru afacerile interne. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

6

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI CENTRAL AL FLOTEI DIN MAREA BALTICĂ

Helsingfors

Se ordonă Comitetului Central al flotei din Marea Baltică şi comitetelor locale ale flotei ca, la prima cerere a Comitetului de armată din raionul fortificat al Revalului, să-i pună la dispoziţie mijloace de transport pentru expedierea de arme şi alimente la Helsingfors.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Ulianov (Lenin)

Scrisă la 27 ianuarie (9 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul blanchetei de telegramă, semnat de V.I. Lenin

7

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CARTIERULUI GENERAL AL COMANDANTULUI SUPREM*

Anulaţi prin toate mijloacele de care dispuneţi telegrama de azi prin care se anunţă încheierea păcii şi demobilizarea generală pe toate fronturile. Ordin de la Lenin[409].

Scrisă la 29 ianuarie (11 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1964, în cartea: A.L. Fraiman. „Apărarea revoluţionară a Petrogradului în februarie-martie 1918", Moscova-Leningrad

Se tipăreşte după textul benzii de telegraf

* Transmisă prin fir direct de secretara lui V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

8

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CARTIERULUI GENERAL AL COMANDANTULUI SUPREM*

Comunicaţi tuturor comisarilor de armată şi lui Bonci-Bruevici că trebuie să reţină toate telegramele cu semnătura lui Troţki şi a lui Krîlenko prin care se anunţă demobilizarea armatei. Condiţiile păcii nu vi le putem comunica, deoarece pacea nu a fost încă efectiv încheiată. Vă rog ca, pînă la noi dispoziţii, să reţineţi toate telegramele în care se anunţă încheierea păcii.

Scrisă la 30 ianuarie (12 februarie) 1918

Publicată pentru prima oară în 1964, în cartea: A.L. Fraiman. „Apărarea revoluţionară a Petrogradului în februarie-martie 1918", Moscova-Leningrad

Se tipăreşte după textul benzii de telegraf

9

CĂTRE COMANDANTUL-ŞEF M.A. MURAVIEV. CĂTRE ÎNALTUL COLEGIU ROMÂN. CĂTRE SECRETARIATUL POPORULUI AL REPUBLICII UCRAINENE — TOV. V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Rumcerod** — pentru Iudovski, spre a o transmite comandantului-şef Muraviev; Odesa — comandantului-şef Muraviev; Înaltului colegiu român; Secretariatului poporului al Republicii ucrainene, pentru Antonov.

Dată fiind situaţia gravă de pe Frontul ruso-român şi necesitatea de a acorda un sprijin urgent detaşamentelor revoluţionare din Basarabia, comandantul-şef Muraviev

* Transmisă prin fir direct. Textul acestei telegrame este redat într-o telegramă a statului-major al marinei către Comitetul Central al flotei din Marea Baltică. — *Nota red.*

** Comitetul executiv reunit al Sovietelor Frontului român, flotei din Marea Neagră şi regiunii Odesa. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

şi armata lui din nord trec la dispoziţia Înaltului colegiu român. Nu ne îndoim nici un moment că vitejii eroi ai eliberării Kievului îşi vor îndeplini fără întîrziere datoria lor revoluţionară.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 17 februarie 1918

Publicată pentru prima oară în 1924, în cartea: V.A. Antonov-Ovseenko. „Însemnări despre războiul civil", vol. 1, Moscova

Se tipăreşte după textul blanchetei de telegramă

10

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO

Rostov pe Don. Pentru Antonov, oriunde s-ar afla

Trimitem un călduros salut tuturor acelora care luptă cu abnegaţie pentru socialism, întregii căzăcimi revoluţionare. Drept răspuns la telegrama dv. din Novocerkassk[410] vă comunicăm: un congres, cu drepturi depline, al Sovietelor orăşeneşti şi săteşti din întreaga regiune a Donului ar trebui să elaboreze el însuşi un proiect de lege agrară şi să-l prezinte spre aprobare Consiliului Comisarilor Poporului. Ar fi mai bine aşa. Nu avem nimic de obiectat împotriva autonomiei regiunii Donului. Limitele geografice ale acestei autonomii trebuie stabilite de comun acord cu populaţia din regiunea alăturată şi din republica autonomă a bazinului Doneţului. Nu vă putem trimite un delegat, fiindcă aici sîntem cu toţii peste măsură de ocupaţi. Vă rugăm să reprezentaţi dv. Consiliul Comisarilor Poporului sau să numiţi, în acest scop, pe cine veţi crede de cuviinţă.

Lenin, Stalin

Scrisă la 28 februarie 1918

Publicată la 20 (7) martie 1918 în ziarul „Donskie Izvestiia" nr. 1

Se tipăreşte după textul blanchetei de telegramă

www.dacoromanica.ro

11

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI IANSON

Irkutsk. Pentru Ianson
O copie Comitetului executiv central
al Sovietelor din Siberia
O copie pentru Nikiforov, la Vladivostok

Urgentă
Cu prioritate
Oficială*

Drept răspuns la nota dv. cu privire la crearea, pe lîngă Comitetul executiv central al Sovietelor din Siberia, a unui comisariat pentru afacerile externe şi la independenţa Siberiei, consider necesar să vă comunic că, după părerea Consiliului Comisarilor Poporului, nu e de loc nevoie de un asemenea comisariat pe lîngă Comitetul executiv central al Sovietelor din Siberia; aşa-zisa independenţă a Siberiei n-ar face decît să înlesnească, formal, o anexiune dinspre Răsărit; aveţi în faţa dv. exemplul Ucrainei independente şi al Finlandei. Propun să vă limitaţi la autonomia Siberiei ca parte inseparabilă a Rusiei şi să vă menţineţi la instituţia comisarilor de pe lîngă Comisariatul poporului pentru afacerile externe, de la care veţi primi directive şi în numele căruia veţi acţiona.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 13 aprilie 1918
Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul consemnat de I.V. Stalin şi semnat de V.I. Lenin

12

*CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE[411]

22 aprilie 1918

La 22 aprilie, orele 23, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat următoarea hotărîre: Comisariatul poporului

* Cuvîntul „Oficială" este scris de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

pentru problemele militare este însărcinat să ia imediat toate măsurile pendinte de el pentru a apăra hotarele de răsărit ale guberniei Harkov, şi îndeosebi staţia Certkovo, pe care germanii şi haidamacii caută s-o ocupe pentru a tăia legătura pe calea ferată cu Rostovul.

Pentru amănunte, adresaţi-vă lui Stalin.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

13

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SECRETARULUI DELEGAŢIEI RUSE PENTRU TRATATIVE DE PACE

Nikolaev
Pentru Zaiţev, secretarul delegaţiei ruse pentru tratative de pace
O copie şefului de stat-major al atamanului
O copie ministrului afacerilor externe

8 mai 1918

Confirmînd împuternicirile ce v-au fost date de către delegaţia rusă pentru tratative de pace, vă cerem să duceţi cu guvernul ucrainean al atamanilor tratative în vederea încetării operaţiilor militare la graniţele Ucrainei şi stabilirea datei şi locului tratativelor de pace[412].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

* Documentul e semnat şi de I.V. Stalin, şeful delegaţiei ruse pentru tratative de pace. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

14

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN KINEŞMA[413]

Kineşma
Către Sovietul de deputaţi

Către toţi muncitorii din raionul Kineşma. Tovarăşi muncitori! Bogătanii satelor din guberniile producătoare de cereale ascund imense rezerve de cereale şi nu vor să le dea pentru muncitorii înfometaţi. Bogătanii preferă să vîndă cerealele la preţuri exorbitante, de speculă, pe care numai burghezia de la oraşe poate să le plătească, iar nu şi populaţia săracă şi înfometată. Făcînd speculă cu cerealele, ei caută să facă speculă şi cu mărfurile pe care le primesc în schimbul cerealelor. Burghezia de la oraşe face agitaţie pentru desfiinţarea monopolului cerealelor, a preţurilor fixe, şi pentru introducerea comerţului liber cu cereale. De la agitaţie ea trece la provocări şi, în mod abil, pe ascuns, îndeamnă pe muncitorii înfometaţi să recurgă la manifestaţii, tulburări şi dezordini, urmărind astfel să pună ea mîna pe putere. Consiliul Comisarilor Poporului luptă din răsputeri şi apără monopolul cerealelor, fără de care burghezia ar trăi, ea singură, n belşug, în timp ce populaţia săracă ar rămîne complet lipsită de pîine. Tovarăşi muncitori, nu vă lăsaţi antrelnaţi în provocările puse la cale de forţele întunericului, nu faceţi jocul burgheziei şi al contrarevoluţionarilor, care vor să scoată castanele din foc cu mîinile voastre şi să anuleze toate cuceririle revoluţiei. Feriţi-vă ca nu cumva, prin acţiuni nechibzuite şi prin schimb liber de mărfuri, să provocaţi dezorganizare în munca atît de anevoioasă a celor ce procură cereale pentru voi. Consiliul Comisarilor Poporului efectuează acum, pe scară largă, un schimb de mărfuri pe cereale; el a trecut la rechiziţionarea, cu ajutorul detaşamentelor înarmate, a cerealelor dosite de burghezia satelor. Dacă vreţi să ajutaţi, să sprijiniţi puterea voastră muncitorească-ţărănească, acţionaţi în mod organizat: alegeţi din

www.dacoromanica.ro

rîndurile voastre oameni, dintre cei mai pricepuţi în materie de aprovizionare, care să lucreze în organele sovietice de aprovizionare, organizaţi detaşamente de luptă alcătuite din revoluţionari hotărîţi, cinstiţi şi incoruptibili, apărători credincioşi ai intereselor muncitorilor şi ţăranilor. Prindeţi-i numaidecît pe provocatorii şi agenţii contrarevoluţiei şi trimiteţi-i la Moscova. Ţineţi bine minte: sau ieşim în mod organizat, cu obrazul curat, din toate greutăţile, nemaipomenite, ce s-au abătut asupra noastră, sau, dacă nu, totul este în mod inevitabil condamnat la pieire. Altă ieşire nu există. În aşteptarea unor rezultate grabnice de pe urma acestor măsuri, Consiliul Comisarilor Poporului vă cere vouă, tovarăşi muncitori, să daţi dovadă de conştiinciozitate şi fermitate revoluţionară în lupta pentru salvarea cuceririlor revoluţiei şi triumful dictaturii proletare.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*V. Ulianov (Lenin)**

Scrisă la 24 mai 1918

Publicată la 29 mai 1918 în ziarul „Rabocii i Krestianin" nr. 55

Se tipăreşte după textul dactilografiat

15

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. R. ROMANOV

Nijni Novgorod. Pentru Romanov,
preşedintele Sovietului gubernial

Consiliul Comisarilor Poporului a alocat, la 10 mai, o sută de mii de ruble pentru sinistraţii din satul Rizovatogo, în vederea procurării de seminţe şi de unelte agricole.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 11 iunie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

* Telegrama e semnată şi de A.D. Ţiurupa, comisar al poporului pentru aprovizionare. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

16

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M.S. KEDROV[414]

Arhanghelsk. Pentru Kedrov

Descărcarea şi evacuarea nu trebuie întrerupte. Comunicaţi cine dirijează aceste operaţii. Curierul n-a sosit încă. Comunicaţi-ne cînd veţi veni să prezentaţi personal raportul. Toate forţele să fie folosite pentru evacuarea în cel mai scurt timp a tuturor încărcăturilor din Arhanghelsk.

Lenin, Sverdlov

Scrisă la 26 iunie 1918

Se tipăreşte pentru prima oară, după textul consemnat de I.M. Sverdlov

17

*TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN MOSCOVA

Comunicaţi tuturor comisariatelor din oraş şi din suburbii, pe o distanţă de 50 de verste, să lase drum liber numai automobilelor comisarilor poporului şi ale detaşamentelor de luptă. Să reţină toate automobilele Comisiei extraordinare pentru lupta împotriva contrarevoluţiei, să aresteze pe toţi eserii de stînga membri ai acestei comisii, şi îndeosebi pe Zaks şi Aleksandrovici. Cei ce sînt doar bănuiţi că fac parte din acest partid să fie aduşi la Kremlin pentru a li se clarifica situaţia.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 6 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după o copie dactilografiată

www.dacoromanica.ro

18

*CĂTRE PREZIDIUL CONSILIULUI ECONOMIC SUPERIOR

Printr-o hotărîre a Consiliului Comisarilor Poporului, adoptată în şedinţa din 20 iunie a.c., s-a cerut Consiliului economic superior ca, împreună cu Comisariatul poporului pentru justiţie, să instituie o anchetă în chestiunea aprovizionării cu maşini agricole, lucru care i-a fost adus din timp la cunoştinţă.

Întrucît ancheta nu a fost nici pînă azi încheiată, cer ca ea să fie accelerată, astfel ca în termen de o săptămînă să fie terminată[415].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 16 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXI

Se tipăreşte după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

19

RADIOGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI AL REPUBLICII TURKESTAN

Taşkent. Consiliul comisarilor poporului

Comunicaţi-ne care e situaţia politică şi economică la Taşkent şi în ţinutul Turkestan. Este absolut necesar să ne informaţi cu regularitate, pe adresa: Moscova, Consiliul Comisarilor Poporului.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**

Scrisă la 23 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după textul blanchetei de telegramă

* Radiograma e semnată şi de V.N. Podbelski şi V.V. Kuibîşev.— *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

20

CĂTRE I.M. SVERDLOV

Secret

COMITETUL EXECUTIV CENTRAL DIN RUSIA
Tovarăşului Sverdlov

Alăturat vă trimit hotărîrea adoptată de Consiliul Comisarilor Poporului la 30 iulie a.c. cu privire la trecerea atelierelor din Paratsk sub administraţia Comisariatului poporului pentru problemele maritime şi totodată vă aduc la cunoştinţă că, întrucît aplicarea acestei hotărîri este legată de unele operaţii militare, ea trebuie ţinută în cel mai strict secret; sarcina de a aplica această hotărîre revine însă Comisariatului poporului pentru problemele maritime[416].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Scrisă la 31 iulie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

21

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.A. IOFFE

Tovarăşului Ioffe, la Berlin

Nu sîntem de părere să semnăm protocolul propus de turci pînă ce nu va fi acceptată trecerea oraşului Baku sub administraţia autorităţilor noastre, deoarece fără această clauză avem tot temeiul să bănuim că se duc tratative secrete cu Antanta pentru trecerea acestui oraş în mîinile ei. Acelaşi lucru îl arătăm şi în presă[417].

Sverdlov, Lenin

Scrisă la 7 octombrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1957, în culegerea „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.", vol. I

Se tipăreşte după textul benzii de telegraf

www.dacoromanica.ro

22

TELEGRAMĂ TRANSMISĂ CU PRILEJUL ELIBERĂRII ORAŞULUI SAMARA

Samara a fost eliberată. Volga este liberă. Ar fi o greşeală de neiertat să nu folosim puţinele zile care au mai rămas pînă la încheierea sezonului de navigaţie. Este nevoie să depunem toate eforturile pentru a efectua transporturi cît mai masive de petrol şi de produse alimentare pe cursul superior al Volgăi. Înfăptuirea acestei sarcini nu este posibilă fără o strictă centralizare a tuturor măsurilor şi fără o riguroasă aplicare, de către organele locale, a ordinelor primite de la centru. Avînd în vedere cele de mai sus, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat următoarele măsuri, care trebuie aplicate întocmai:

1) Toate mijloacele de transport şi de navigaţie care au fost luate de diferite organizaţii urmează să fie înapoiate imediat Direcţiei generale a transporturilor maritime şi fluviale sau Direcţiei generale a petrolului, după cum aparţin uneia sau celeilalte. (Această măsură nu se aplică vapoarelor şi celorlalte mijloace de navigaţie care fac deja parte din efectivul flotilei militare de pe Volga.)

2) Dreptul de rechiziţionare a vapoarelor şi a celorlalte mijloace de navigaţie pe Volga care era acordat pînă acum diferitelor organizaţii, instituţii şi persoane se abrogă. De acum înainte rechiziţionarea mijloacelor de navigaţie în scopuri militare nu se va putea face decît cu o aprobare specială, pentru fiecare caz în parte, din partea Consiliului militar-revoluţionar al republicii.

3) Toţi comandanţii de fronturi, toate comisiile extraordinare şi toate Sovietele de deputaţi vor lua fără întîrziere măsurile cele mai stricte pentru a asigura navigaţia nestînjenită a vaselor, precum şi măsuri de pază pentru ca încărcăturile să nu fie acaparate sau reţinute pe parcurs.

4) De întreaga flotă petrolieră şi de toate încărcăturile de petrol aflate pe Volga dispune numai Direcţia generală a petrolului (Adresa telegrafică: *Glavkoneft*, Moscova). Toate autorităţile, inclusiv cele militare şi comandanţii de fronturi, vor executa întocmai toate dispoziţiile date

www.dacoromanica.ro

de *Direcția generală a petrolului*, cu privire la transporturile de petrol, precum și toate dispozițiile date de *Direcția generală a transporturilor maritime și fluviale* cu privire la vase.

5) De toate încărcăturile de petrol de pe Volga dispune în mod direct tovarășul *Tavrid, membru al colegiului Direcției generale a petrolului*; toate dispozițiile date de el sau de agenții săi, în legătură cu petrolul, sînt absolut obligatorii pentru toate autoritățile.

6) Toate deciziile emise pînă azi cu privire la rechiziții, la interzicerea transporturilor de petrol etc. rămîn în vigoare numai în măsura în care nu contravin dispozițiilor date de *Direcția generală a petrolului.*

7) Subliniind cu toată tăria cele de mai sus, *Consiliul Comisarilor Poporului* hotărăște să fie deferiți tribunalelor militare-revoluționare toți cei ce încalcă hotărîrea de față, indiferent de funcția pe care o dețin și de faptul dacă sînt sau nu membri de partid. Agenții locali ai *Direcției generale a petrolului*, ai *Direcției generale a transporturilor maritime și fluviale* și ai *Comisariatului poporului pentru aprovizionare* vor raporta de urgență la Moscova orice acțiuni ale autorităților locale care provoacă perturbări în activitatea sistematică a centrelor. Vor fi trimise fără întîrziere la fața locului comisii extraordinare, care vor deferi justiției pe vinovați și vor urmări executarea sentințelor date.

8) Conținutul prezentei hotărîri a *Consiliului Comisarilor Poporului* va fi adus la cunoștința tuturor organelor executive locale și a persoanelor cu funcții de răspundere.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Moscova, Kremlin
9 octombrie 1918

Publicată la 13 octombrie 1918, în ziarul „Izvestiia C.E.C. din Rusia" nr. 223

Se tipărește după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin și confruntat cu textul ziarului

www.dacoromanica.ro

23

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETELOR DE DEPUTAŢI ŞI COMITETELOR PENTRU APROVIZIONARE

Către toate Sovietele de deputaţi şi comitetele pentru aprovizionare

Din nou se constată cazuri de confiscare arbitrară de către Sovietele de deputaţi a încărcăturilor cu alimente însoţite de ordine de expediere ale Comisariatului poporului pentru aprovizionare. Acestea sînt acte ce subminează aprovizionarea planificată a Rusiei înfometate, şi ele trebuie complet lichidate. Prin decretul din 13 mai se face cunoscut tuturor că cei vinovaţi de asemenea confiscări vor fi aduşi imediat la Moscova, pentru a fi trimişi în faţa Tribunalului militar-revoluţionar[418].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**

Scrisă la 14 octombrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1931, în „Culegeri din Lenin", vol. XVIII

Se tipăreşte după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

24

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.I. VAŢETIS ŞI K.H. DANIŞEVSKI

Arzamas
Consiliul militar-revoluţionar al republicii
Pentru Vaţetis şi Danişevski

Vă ordonăm să luaţi măsurile cele mai urgente pentru ajutorarea Taritînului. Raportaţi de executare.

Sverdlov, Lenin

Scrisă la 15 octombrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1936, în revista „Partrabotnik" (Stalingrad) nr. 16—17

Se tipăreşte după textul consemnat de I.M. Sverdlov şi semnat de V.I. Lenin

* Telegrama e semnată şi de N.P. Briuhanov, comisar al poporului pentru aprovizionare. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

25

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI ECONOMIC DIN URAL

Perm, Consiliul economic din Ural
O copie Comitetului executiv din Usolie
Usolie. Direcţia uzinei din Berezniki

Uzina din Berezniki trebuie să înceapă imediat lucrările pentru organizarea producţiei de radiu potrivit hotărîrii, în acest sens, adoptate de Consiliul economic superior[419]. Fondurile necesare au fost alocate de Consiliul Comisarilor Poporului. Lucrările se vor desfăşura sub conducerea lui Bogoiavlenski, inginer chimist, care poartă întreaga răspundere şi căruia vă rog să-i acordaţi tot sprijinul.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**

Scrisă la 28 octombrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

26

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SECŢIEI GUBERNIALE DE APROVIZIONARE DIN NIJNI NOVGOROD

Nijni Novgorod. Secţia gubernială de aprovizionare
O copie pentru Leşcinski,
directorul laboratorului de radio

Dată fiind importanţa muncii pe care o efectuează cei de la laboratorul de radio, rog să nu se întîrzie cu aprovizionarea lor cu alimente.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 29 noiembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după textul consemnat de un necunoscut şi semnat de V.I. Lenin

* Telegrama este semnată şi de L.I. Karpov, şeful secţiei chimie, şi de N.P. Gorbunov, şeful secţiei ştiinţă şi tehnică din Consiliul economic superior. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

27

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI MILITAR GUBERNIAL NIJNI NOVGOROD

Nijni Novgorod. Comitetul militar gubernial
O copie pentru Leşcinski,
directorul laboratorului-radio

Se pot da contra plată raţii de ostaş funcţionarilor de la laboratorul de radio.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 29 noiembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după textul scris de un necunoscut şi semnat de V.I. Lenin

28

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI ECONOMIC NIJNI NOVGOROD

Nijni Novgorod, Consiliul economic
O copie pentru Leşcinski,
directorul laboratorului de radio

Grăbiţi aprovizionarea laboratorului de radio cu materialele de construcţii necesare. E o chestiune urgentă şi importantă[420].

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 29 noiembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipăreşte după textul consemnat de un necunoscut şi semnat de V.I. Lenin

www.dacoromanica.ro

29

TELEGRAMĂ ADRESATĂ UCRAINENILOR DIN REGIUNEA SAMARA[421]

Samara. Comitetul militar gubernial.
Pentru ucrainenii din regiunea Samara
O copie la Serpuhov, pentru Vaţetis

Drept răspuns la telegrama ucrainenilor din Samara, considerăm necesar să le facem cunoscut că, din cauza afluenţei de voluntari ucraineni şi a marelui număr de mobilizaţi, care, chiar în Ucraina n-au primit încă arme, guvernul muncitoresc-ţărănesc al Ucrainei nu consideră necesară crearea unor unităţi alcătuite din ucrainenii aflaţi în Rusia şi trimiterea lor în Ucraina. Comunicîndu-vă acest lucru, vă cerem, în numele Consiliului Comisarilor Poporului, să sistaţi trimiterea de unităţi ucrainene în Ucraina.

*Lenin**

Scrisă la 17 decembrie 1918

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul blanchetei de telegramă

30

TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI I.I. VAŢETIS

Serpuhov.
Comandantului-şef Vaţetis

Consiliul Apărării vă întreabă:

1) Este adevărat că acum vreo două săptămîni, în luptele din raionul Balaşov, trupele noastre au lăsat să cadă în mîinile inamicului în decurs de două-trei zile 25—30 de tunuri, şi, dacă este adevărat, ce-aţi întreprins pentru a trage la răspundere pe vinovaţi şi a preîntîmpina asemenea fapte?

2) Este adevărat că acum două săptămîni aţi dat ordin să fie eliberat oraşul Orenburg, şi, dacă este adevărat, de ce nu se execută ordinul?

* Telegrama este semnată şi de I.V. Stalin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

3) Ce s-a făcut pentru a îmbunătăți situația unităților noastre din raionul Perm, care cer ajutor urgent de la centru?

Consiliul Apărării așteaptă de la dv. răspuns la aceste întrebări.

Președintele Consiliului Apărării, *V. Ulianov (Lenin)*

Scrisă la 23 decembrie 1918

Publicată pentru prima oară la 23 februarie 1927, în ziarul „Pravda" nr. 44

Se tipărește după textul dactilografiat, completat de I.V. Stalin și semnat de V.I. Lenin

31

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.D. TROȚKI

Urgent

Kursk sau oriunde s-ar afla
Pentru Troțki, președintele Consiliului
militar-revoluționar al republicii

Din comunicatul operativ nr. 4 873 al șefului statului-major al Frontului caucazian reiese că krasnoviștii au ocupat localitatea Raigorod, situată pe malul Volgăi la sud de Sarepta, amenințînd, în primul rînd, transporturile noastre militare de la Vladimirovka la Țaritin și, în al doilea rînd, linia Astrahan-Saratov. Vă rugăm să luați măsuri. Din același comunicat operativ reiese că o flotă engleză compusă din patru nave a bombardat localitatea Staroterecinaia, situată la sud de Astrahan, a incendiat două șlepuri de-ale noastre și s-a întors nevătămată în larg, după ce a capturat vasul nostru spital „Alesker" împreună cu personalul medical. Unde este flota noastră și ce face?

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 2 sau 3 ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară la 21 ianuarie 1937, în ziarul „Pravda" nr. 21

Se tipărește după textul consemnat de I.V. Stalin și semnat de V.I. Lenin

www.dacoromanica.ro

32

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL FRONTULUI CASPIC-CAUCAZIAN, COMITETULUI EXECUTIV ŞI COMITETULUI DE PARTID DIN GUBERNIA ASTRAHAN

*Astrahan**

Pentru Şleapnikov. Comitetul executiv gubernial
Comitetul gubernial de partid al comuniştilor

Un conflict cu comitetul de partid este inadmisibil. Luaţi toate măsurile pentru ca activitatea să se desfăşoare în mod coordonat şi în deplină armonie. Toţi membrii de partid, indiferent de postul pe care-l deţin, trebuie să facă parte din organizaţia locală. Comitetul de partid nu trebuie să se amestece în activitatea instituţiilor subordonate direct centrului. El are dreptul numai să-şi expună punctul său de vedere Comitetului Central. Întreaga activitate locală se desfăşoară sub îndrumarea centrului de partid. Se poate interveni în această activitate numai dinăuntru sau atunci cînd Comitetul Central a trasat o sarcină specială într-o problemă concretă sau alta. Raporturi analoge trebuie stabilite şi cu comitetul executiv gubernial. Numai în caz că nu sînt respectate directivele puterii centrale şi se desfăşoară o activitate contrară hotărîrilor ei, este admisibil un amestec direct. Căutaţi să daţi dovadă de mult tact, şi atunci conflictele vor fi evitate. Raţionamentele generale despre necesitatea de a efectua o epurare radicală în instituţiile militare nu prezintă nici o valoare. Relatările concrete cu privire la diferite fapte şi persoane vor fi luate în consideraţie.

*Lenin***

Scrisă la 7 sau 8 ianuarie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul consemnat de I.M. Sverdlov şi semnat de V.I. Lenin

* Cuvîntul „*Astrahan*" e scris de V.I. Lenin. — *Nota red.*
** Urmează semnătura lui I.M. Sverdlov, scrisă de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

33

RADIOGRAMĂ ADRESATĂ LUI BÉLA KUN

Budapesta. Pentru Béla Kun

Vă trimit o copie a radiogramei trimise de noi azi lui Pichon în legătură cu schimbul de prizonieri cu Franța[422].

O comisie a Crucii Roșii de la noi, în frunte cu Manuilski, a plecat în Franța pentru a organiza repatrierea prizonierilor noștri, însă a fost reținută. Am promis că-i vom repatria pe militarii francezi care au rămas la noi dacă va fi organizată repatrierea cetățenilor noștri din Franța și dacă ea se va desfășura din plin. Guvernul francez a împiedicat comisia Manuilski să organizeze o asemenea acțiune. Din cei 35 000 de soldați ruși care se află în Franța, în Africa și la Salonic, Franța vrea să repatrieze în momentul de față doar 900 și face promisiuni gratuite că ulterior, pe măsura posibilităților, îi va repatria și pe ceilalți, însă ea cere, în schimb, ca noi să-i lăsăm imediat pe toți francezii să se întoarcă în țară.

Franța vrea să expulzeze misiunea Manuilski concomitent cu eliberarea celor 900 de soldați ruși, deși pentru organizarea repatrierii celor rămași nu s-a făcut nimic. Ea vrea să primească totul, dar să nu dea mai nimic și să se descotorosească de Manuilski.

Totodată, sîntem informați că soldații noștri care continuă să fie reținuți în Franța și care au refuzat să intre în armată sînt supuși celor mai monstruoase persecuții și că lui Manuilski i s-a interzis să intre, sub orice formă, în contact cu ei.

În asemenea condiții, noi refuzăm să-i trimitem pe francezi în țară. Acesta este conținutul radiogramei mele, pe care v-o trimit în copie. Francezii o să dea alarma și o să îndruge americanilor tot felul de minciuni, dintre cele mai odioase. Predați-i, vă rog, o copie a notei noastre reprezentantului american, ca s-o transmită guvernului său.

Lenin

Scrisă la 5 aprilie 1919
Publicată pentru prima oară în 1958, în culegerea „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.", vol. II

Se tipărește după o copie dactilografiată
Tradus din limba germană

www.dacoromanica.ro

34

TELEGRAMĂ ADRESATĂ SECȚIEI AGRICOLE JUDEȚENE DIN KNEAGHININ

Kneaghinin, secția agricolă județeană
O copie la Icealki,
Către cea de-a doua Asociație din Zapiansk,
județul Kneaghinin

Este interzisă folosirea oricăror măsuri de constrîngere pentru a-i determina pe țărani să treacă la cultivarea în comun a pămîntului. Nerespectarea acestei dispoziții va fi pedepsită cu toată severitatea legii revoluționare[423].

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**

Scrisă la 8 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

35

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI[424]

Kiev. Președintele Consiliului Comisarilor Poporului
al Ucrainei
O copie la Comisariatul poporului
pentru problemele militare al Ucrainei

Dat fiind noul sistem de organizare a stațiunilor balneare și climaterice în republica noastră și avînd în vedere că ele trebuie să servească drept loc de tratament și odihnă pentru invalizii de război și accidentații în cîmpul muncii, pentru ostașii roșii și muncitorii istoviți din nord, trebuie luate măsuri urgente pentru ocrotirea

* Telegrama este semnată și de S.P. Sereda, comisar al poporului pentru agricultură. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

stațiunilor balneare din sud care au fost eliberate de Armata Roșie.

Vă rog ca imediat să dați ordin comandanților unităților militare care desfășoară operații în sudul Rusiei și în peninsula Taurida să ia măsurile cele mai severe pentru a împiedica distrugerea sau înstrăinarea instalațiilor medicale, a clădirilor, inventarului, plantațiilor, materialelor și proviziilor din stațiunile climaterice din sudul Rusiei și din Crimeea: Odesa, Golaia Pristan, Berdeansk, Moinak, Saki, Evpatoria, Sevastopol, Balaklava, Ialta, Alupka, Gurzuf, Alușta, Feodosia, Kerci și altele.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

*Lenin**

Scrisă la 18 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

36

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL KALUGA

Kaluga. Comitetului executiv gubernial
O copie la Mosalsk. Comitetului executiv județean

Să se instituie imediat o anchetă pentru a stabili din ce cauză au fost confiscate bunuri aparținînd părinților învățătorului Burîkin din satul Spas-Demensk, județul Mosalsk. Să se cerceteze faptele comisarului Sinițîn din satul Lazinka. Să mi se raporteze personal constatările făcute[425].

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 19 aprilie 1919

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXV

Se tipărește după textul semnat de un necunoscut și semnat de V.I. Lenin

* Telegrama e semnată și de N.A. Semașko, comisar al poporului pentru ocrotirea sănătății. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

37

PERMIS DE LIBERĂ TRECERE PENTRU V.I. TANEEV[426]

26 aprilie 1919

Cetăţeanului Vladimir Ivanovici *Taneev*
Permis de liberă trecere

În baza hotărîrii din 25.III.1919 a Consiliului Comisarilor Poporului, se acordă acest permis de liberă trecere cetăţeanului Vladimir Ivanovici *Taneev*, în vîrstă de 78 de ani, care vreme îndelungată a desfăşurat activitate ştiinţifică şi, după mărturia lui Karl Marx, s-a dovedit a fi „un prieten devotat al eliberării poporului“[427].

Cetăţeanului Vladimir Ivanovici Taneev i se acordă dreptul să frecventeze biblioteca Consiliului Comisarilor Poporului, şi toate celelalte biblioteci de stat sînt rugate să-i acorde tot sprijinul în munca lui de cercetare ştiinţifică. Toate autorităţile sovietice sînt obligate să acorde sprijin cetăţeanului Vladimir Ivanovici Taneev şi familiei sale, să ocrotească locuinţa şi bunurile lor. În caz de deplasare a sa în diverse localităţi ale Republicii Sovietice Socialiste Ruse, toate autorităţile de la căile ferate şi din transporturile pe apă sînt obligate să-l ajute pe cetăţeanul Vladimir Ivanovici Taneev şi familia lui să obţină bilete şi locuri la trenuri şi vapoare.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

V. Ulianov (Lenin)

Publicată pentru prima oară în 1945, în „Culegeri din Lenin“, vol. XXXV

Se tipăreşte după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

www.dacoromanica.ro

38

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARULUI DE LA CALEA FERATĂ REAZAN-URAL

Comisarului de la calea ferată Reazan-Ural, Saratov

Transmiteți tuturor muncitorilor și funcționarilor — prin ale căror eforturi pline de abnegație a fost ridicat și reparat, în scurt timp, și dat în funcțiune feribotul de la Uvek, care fusese scufundat de dușmanii muncitorilor și țăranilor — cele mai calde mulțumiri pentru munca lor, care ne apropie de victoria definitivă a Puterii sovietice.

Președintele Consiliului Apărării
Muncitorești și Țărănești,

Lenin

Comisarul poporului pentru căile de comunicație,

Krasin

Scrisă la 5 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după textul consemnat de L.B. Krasin și semnat de V.I. Lenin

39

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI APĂRĂRII PETROGRADULUI[428]

Petrograd. Comitetul apărării. Pentru Zinoviev

Pentru lămurirea situației din Petrograd, Consiliul Apărării vă cere să-i dați răspuns complet la următoarele întrebări: pentru care motive s-a hotărît să fie evacuate unele uzine din Petrograd și din împrejurimi; cine și de ce a dat dispoziție să se scufunde navele; care este

www.dacoromanica.ro

numărul total al muncitorilor mobilizați și al celor rămași în fabrici; dacă toți cei mobilizați sînt într-adevăr folosiți pentru nevoile apărării; ce a determinat numirea de comisari la uzinele de stat; dacă cetățenii au fost mobilizați la întîmplare sau cu respectarea hotărîrilor puterii centrale. Consiliul Apărării, menținînd deocamdată starea de asediu la Petrograd, vă face cunoscut că măsurile Comitetului apărării Petrogradului trebuie aplicate cu știința și, în anumite cazuri, cu aprobarea puterii centrale[429].

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Scrisă la 13 mai 1919

Publicată pentru prima oară parțial la 16 iunie 1939, în ziarul „Pravda" nr. 165

Publicată în întregime în 1941, în „Documente în legătură cu eroica apărare a Petrogradului în 1919", Moscova

Se tipărește după textul dactilografiat, semnat de V.I.Lenin

40

TELEGRAMĂ ADRESATĂ DIRECȚIEI GENERALE A CĂRBUNELUI DIN HARKOV PENTRU S.A. GHEȚOV[430]

Harkov. Direcția generală a cărbunelui, pentru Ghețov

O copie lui Bajanov. O copie la Harkov, lui Bogdatian, președintele Comisiei extraordinare pentru aprovizionare, sau lui Serebrovski. O copie la Kiev, lui Bogdatian, președintele Comisiei extraordinare pentru aprovizionare. O copie comisarului poporului pentru problemele militare, Podvoiski, Kiev. O copie lui Troțki și Kamenev, oriunde s-ar găsi.

În actuala situație de pe front nu se poate admite cu nici un chip ca hotărîrea de mobilizare a muncitorilor

www.dacoromanica.ro

din bazinul Donețului să fie complet revocată. Consiliul Apărării ține seama de importanța excepțională pe care o prezintă bazinul Donețului și de aceea a hotărît să scutească de mobilizare numai pe muncitorii din abataje, chiar și în întreprinderile în care, dintr-un motiv sau altul, în momentul de față extracția de cărbune este deocamdată sistată. Dacă-i menținem pe muncitorii din abataje, industria cărbunelui va fi ferită, în orice caz, de o catastrofă și vom avea posibilitatea ca, îndată ce vom ieși din actuala situație excepțională, să restabilim extracția de cărbune. Orice alte scutiri de mobilizare sînt imposibile.

Președintele Consiliului Apărării, *Lenin*

Scrisă la 16 mai 1919

Publicată pentru prima oară în 1925, în revista „Proletarskaia Revoliutiia" nr. 6 (41)

Se tipărește după textul blanchetei de telegramă

41

MESAJ ADRESAT LUI AMANULLA-HAN, REGELE AFGANISTANULUI[431]

Primind primul mesaj, adresat în numele națiunii afgane libere și independente, prin care transmiteți un salut poporului rus și notificați urcarea pe tron a Maiestății Voastre, ne grăbim, la rîndul nostru, să transmitem, în numele Guvernului muncitoresc-țărănesc și al întregului popor rus, un salut poporului independent afgan, care își apără eroic libertatea împotriva asupritorilor străini. Vă adresăm felicitări cu prilejul urcării Maiestății Voastre pe tron la 21 februarie 1919.

Într-adevăr, Guvernul muncitoresc-țărănesc a acordat egalitate și libertate tuturor popoarelor care fac parte din Republica rusă și a confirmat, cum spune Maies-

www.dacoromanica.ro

tatea Voastră, principiul internațional, proclamînd unirea tuturor oamenilor muncii împotriva exploatatorilor.

Năzuința poporului afgan de a urma exemplul rus va constitui cea mai bună garanție a tăriei și independenței statului afgan.

Salutînd intenția Maiestății Voastre de a stabili legături strînse cu poporul rus, Vă rugăm să desemnați un reprezentant oficial la Moscova și ne propunem, la rîndul nostru, să trimitem la Kabul un reprezentant al Guvernului muncitoresc-țărănesc, pentru a cărui intrare liberă rugăm pe Maiestatea Voastră să dea cuvenitele dispoziții tuturor autorităților. Prin stabilirea de relații diplomatice permanente între cele două mari popoare se creează largi posibilități de întrajutorare împotriva oricăror încercări ale tîlharilor străini de a atenta la libertatea și bunurile noastre.

Sîntem fericiți să transmitem acest prim salut popoarelor din Afganistan și vă rugăm să primiți salutul nostru amical în numele prietenilor poporului Maiestății Voastre.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului
al Republicii Sovietice Federative Socialiste Ruse,

Lenin

Președintele Comitetului Executiv Central
al Sovietelor de deputați ai muncitorilor, țăranilor,
cazacilor și ostașilor roșii din Rusia,

Kalinin

Scris la 27 mai 1919

Publicat la 14 iunie 1919, în ziarul „Izvestiia C.E.C. al Republicii Turkestane, a Federației Sovietice Ruse și a Sovietului de deputați ai muncitorilor, soldaților și țăranilor din Taşkent" nr. 121

Se tipărește după o copie dactilografiată, confruntată cu textul ziarului și al radiogramei

www.dacoromanica.ro

42

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI DE SUD

Consiliul militar-revoluționar al Frontului de sud

Prin ordinul nr. 27, Comitetul revoluționar al raionului Kotelnikovo, regiunea Donului, desființează denumirea de „staniță", introduce denumirea de „plasă" și, în concordanță cu aceasta, împarte raionul Kotelnikovo în plăși.

În diferite raioane din această regiune, autoritățile locale interzic să se poarte lampasuri și dispun să nu se mai folosească cuvîntul „cazac".

Tov. Rogacev din Armata a 9-a rechiziționează fără discernămînt atelaje de la căzăcimea muncitoare.

În multe localități din această regiune sînt interzise tîrgurile locale, la care se vînd ustensile de uz casnic pentru țărani. În staniță sînt numiți în posturile de comisari prizonieri austrieci.

Vă atragem atenția că trebuie să dați dovadă de o deosebită prudență în acțiunea de schimbare a unor obișnuințe mărunte, care nu prezintă nici o importanță pentru politica generală și, totodată, întărîtă populația. Urmați o linie fermă în problemele principale și dați dovadă de înțelegere și indulgență față de înrădăcinatele obiceiuri arhaice ale populației.

Răspundeți-mi telegrafic*.

Președintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 3 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipărește după textul consemnat de un necunoscut și completat și semnat de V.I. Lenin

* Cuvintele „Răspundeți-mi telegrafic" sînt scrise de V.I. Lenin. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

43

TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.D. VULFSON*

Simferopol

Pentru *Vulfson*, comisar pentru aprovizionare

Dat fiind că situaţia Velikorusiei în ceea ce priveşte aprovizionarea este grea şi că se simte mare lipsă de produse pentru hrana copiilor, îndeosebi a celor bolnavi, propun ca toate conservele de fructe şi rezervele de brînză din Crimeea să fie trimise, în mod exclusiv, pentru hrana copiilor bolnavi din nordul Bielorusiei, pe adresa Comisariatului poporului pentru aprovizionare. Comunicaţi de urgenţă ce măsuri aţi luat.

Preşedintele Consiliului Apărării, *Lenin***

Scrisă la 20 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1942, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV

Se tipăreşte după textul dactilografiat, semnat de V.I. Lenin

44

CĂTRE CONSILIUL COMISARILOR POPORULUI DIN CRIMEEA

Consiliul Comisarilor Poporului, *S i m f e r o p o l*

O copie Comitetului executiv din *A l u p k a*

La Alupka, văduva savantului Muşketov, care a adus mari servicii ştiinţei geologice din Rusia, este evacuată din camera pe care o ocupă în vila Medje din str. Primorskaia nr. 15. Rog, dacă e posibil, să se anuleze ordinul de evacuare sau să i se pună la dispoziţie o altă locuinţă cît mai potrivită.

Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului,

Lenin

Scrisă la 24 iunie 1919

Publicată pentru prima oară în 1933, în „Culegeri din Lenin", vol. XXIV

Se tipăreşte după textul consemnat de un necunoscut şi semnat de V.I. Lenin

* Transmisă prin fir direct. — *Nota red.*

** Telegrama e semnată şi de A.D. Ţiurupa, comisar al poporului pentru aprovizionare. — *Nota red.*

www.dacoromanica.ro

45

ÎNSEMNĂRI PE O TELEGRAMĂ A LUI I.V. STALIN

La Biroul Organizatoric al Comitetului Central şi *la arhivă*

După Krasnaia Gorka a fost lichidată şi Seraia Loşad. Tunurile instalate aici sînt în perfectă ordine. Se procedează la o rapidă verificare a tuturor forturilor şi fortăreţelor.

Specialiştii navali susţin că luarea fortului Krasnaia Gorka dinspre mare răstoarnă toată ştiinţa navală. Nu-mi rămîne decît să deplîng această aşa-zisă ştiinţă. Rapida cucerire a fortului Gorka se explică prin amestecul meu foarte drastic şi, în genere, al civililor în treburile operative, care a mers pînă la a anula ordinele ce fuseseră date pe mare şi pe uscat şi a le impune pe ale mele.

Consider de datoria mea să declar că şi de aici înainte voi proceda la fel, cu toată veneraţia pe care o am pentru ştiinţă.

Stalin. 16/6, orele 14

Verificarea efectivului. ??? Krasnaia Gorka a fost luată dinspre *u s c a t*.

Scris la 16 iunie 1919

Publicat pentru prima oară, parţial, în 1958, în cartea: S. F. Naida. „Unele probleme ale istoriei războiului civil din U.R.S.S.", Moscova

Se tipăreşc după manuscris

Publicat pentru prima oară în întregime în 1959, în „Culegeri din Lenin", vol. XXXVI

www.dacoromanica.ro

SCRISORI ŞI TELEGRAME ALE LUI
V. I. LENIN
INCLUSE ÎN VOLUMELE APĂRUTE
ALE EDIŢIEI DE FAŢĂ

SCRISORI ŞI TELEGRAME ALE LUI
V. I. LENIN
CARE N-AU FOST GĂSITE

ADNOTĂRI

INDICI

www.dacoromanica.ro

SCRISORI
ŞI TELEGRAME ALE LUI V. I. LENIN
INCLUSE ÎN VOLUMELE APĂRUTE
ALE EDIŢIEI DE FAŢĂ

(Octombrie 1917 — iunie 1919)

PRIN RADIO CĂTRE TOŢI. CĂTRE TOATE COMITETELE DE REGIMENT, DIVIZIE, CORP, ARMATĂ ŞI ALTE COMITETE, CĂTRE TOŢI SOLDAŢII ARMATEI REVOLUŢIONARE ŞI MARINARII FLOTEI REVOLUŢIONARE. *9 (22) noiembrie 1917.*

Vol. 35, p. 85—86.

SCRISOARE CĂTRE TOVARĂŞII FINLANDEZI. *11 (24) noiembrie 1917.*

Vol. 35, p. 94.

ALIANŢA DINTRE MUNCITORI ŞI ŢĂRANII MUNCITORI ŞI EXPLOATAŢI. *Scrisoare către redacţia „Pravdei". 18 noiembrie (1 decembrie) 1917.*

Vol. 35, p. 107—109.

NOTĂ CĂTRE F.E. DZERJINSKI CONŢINÎND PROIECTUL DE DECRET CU PRIVIRE LA LUPTA ÎMPOTRIVA CONTRAREVOLUŢIONARILOR ŞI SABOTORILOR. *7 (20) decembrie 1917.*

Vol. 35, p. 163—165.

CĂTRE CONGRESUL GENERAL AL ARMATEI ÎN LEGĂTURĂ CU DEMOBILIZAREA ARMATEI. *3 (16) ianuarie 1918.*

Vol. 35, p. 234.

DISPOZIŢIE CĂTRE STATUL-MAJOR AL GĂRZII ROŞII. *12 (25) ianuarie 1918.*

Vol. 35, p. 301.

PRIN RADIO CĂTRE TOŢI CETĂŢENII. CĂTRE DELEGAŢIA PENTRU TRATATIVELE DE PACE DE LA BREST-LITOVSK ÎN SPECIAL. *21 ianuarie (3 februarie) 1918.*

Vol. 35, p. 332.

RADIOGRAMĂ CĂTRE TOŢI CETĂŢENII. *22 ianuarie (4 februarie) 1918.*

Vol. 35, p. 333.

BREST-LITOVSK. DELEGAŢIA RUSĂ PENTRU TRATATIVELE DE PACE. LUI TROŢKI. *28 ianuarie (10 februarie) 1918.*

Vol. 35, p. 344.

www.dacoromanica.ro

PROIECTUL RADIOGRAMEI CĂTRE GUVERNUL IMPERIULUI GERMAN. *În noaptea de 18 spre 19 februarie 1918.*
Vol. 35, p. 351.

TELEFONOGRAMĂ CĂTRE COMISIA EXECUTIVĂ A COMITETULUI DIN PETROGRAD ŞI CĂTRE TOATE COMITETELE RAIONALE ALE PARTIDULUI BOLŞEVIC. *8 (21) februarie 1918.*
Vol. 35, p. 367.

DIRECTIVE PENTRU SOVIETUL DIN VLADIVOSTOK. *7 aprilie 1918.*
Vol. 36, p. 228.

CĂTRE PREZIDIUL PRIMULUI CONGRES AL SOVIETELOR DIN REPUBLICA DE LA DON. *13 aprilie 1918.*
Vol. 36, p. 235.

CĂTRE C.C. AL P.C. (b) DIN RUSIA. *4 mai 1918.*
Vol. 36, p. 296.

SCRISOARE ADRESATĂ CONFERINŢEI REPREZENTANŢILOR ÎNTREPRINDERILOR SUPUSE NAŢIONALIZĂRII. *17 mai 1918.*
Vol. 36, p. 368—369.

ÎN LEGĂTURĂ CU FOAMETEA *(Scrisoare către muncitorii din Petrograd). 22 mai 1918.*
Vol. 36, p. 378—386.

CU PRIVIRE LA ORGANIZAREA DETAŞAMENTELOR DE APROVIZIONARE. *27 iunie 1918.*
Vol. 36, p. 457—459.

CĂTRE MUNCITORII DIN PETROGRAD. *12 iulie 1918.*
Vol. 36, p. 554—555.

SCRISOARE CĂTRE MUNCITORII DIN ELEŢ. *6 august 1918.*
Vol. 37, p. 36—38.

PROIECT DE TELEGRAMĂ CĂTRE TOATE SOVIETELE DE DEPUTAŢI CU PRIVIRE LA ALIANŢA DINTRE MUNCITORI ŞI ŢĂRANI. *16 august 1918.*
Vol. 37, p. 46.

SCRISOARE CĂTRE MUNCITORII AMERICANI. *20 august 1918.*
Vol. 37, p. 49—66.

CU PRIVIRE LA DĂRILE DE SEAMĂ ALE COMISARIATELOR POPORULUI. 2. SCRISOARE CĂTRE COMISARII POPORULUI. *29 august 1918.*
Vol. 37, p. 82.

MESAJ DE SALUT ADRESAT ARMATEI ROŞII CU PRILEJUL LUĂRII ORAŞULUI KAZAN. *11 septembrie 1918.*
Vol. 37, p. 88.

SCRISOARE ADRESATĂ PREZIDIULUI CONFERINŢEI ORGANIZAŢIILOR CULTURAL-EDUCATIVE PROLETARE. *17 septembrie 1918.*
Vol. 37, p. 89.

TELEGRAMĂ ADRESATĂ ŞCOLII DE CADRE DE COMANDĂ DIN PETROGRAD. *18 septembrie 1918.*
Vol. 37, p. 90.

www.dacoromanica.ro

CĂTRE TOVARĂŞII FEROVIARI DE LA CALEA FERATĂ MOSCOVA-KIEV-VORONEJ. *20 septembrie 1918.*

Vol. 37, p. 94.

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV AL GUBERNIEI PENZA ŞI CONSILIULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL ARMATEI I. *22 septembrie 1918.*

Vol. 37, p. 97.

SCRISOARE ADRESATĂ OSTAŞILOR ARMATEI ROŞII CARE AU PARTICIPAT LA LUAREA ORAŞULUI KAZAN. *22 septembrie 1918.*

Vol. 37, p. 98.

SCRISOARE ADRESATĂ ŞEDINŢEI COMUNE A C.E.C. DIN RUSIA ŞI A SOVIETULUI DIN MOSCOVA CU REPREZENTANŢII COMITETELOR DE ÎNTREPRINDERE ŞI AI SINDICATELOR. *3 octombrie 1918.*

Vol. 37, p. 99—102.

TELEGRAMĂ CIRCULARĂ CĂTRE TOATE SOVIETELE DE DEPUTAŢI. *10 noiembrie 1918.*

Vol. 37, p. 188.

RADIOGRAMĂ DIN MOSCOVA CĂTRE ÎNTREAGA POPULAŢIE A ŢĂRII. *10 noiembrie 1918.*

Vol. 37, p. 189.

TELEGRAMĂ CĂTRE COMANDANTUL-ŞEF I.I. VAŢETIS. *29 noiembrie 1918.*

Vol. 37, p. 242.

SCRISOARE CĂTRE MUNCITORII DIN EUROPA ŞI AMERICA. *21 ianuarie 1919.*

Vol. 37, p. 470—478.

CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU ÎNVĂŢĂMÎNT. *Nu mai devreme de 8 februarie 1919.*

Vol. 37, p. 492—496.

PROIECT DE RADIOGRAMĂ A COMISARULUI POPORULUI PENTRU AFACERILE EXTERNE. *19 februarie 1919.*

Vol. 37, p. 502.

PE MARGINEA PROIECTULUI DE DECRET CU PRIVIRE LA REORGANIZAREA CONTROLULUI DE STAT. 2. CĂTRE I.V. STALIN. *8 martie 1919.*

Vol. 37, p. 561—562.

CONGRESUL AL VIII-LEA AL P.C. (b) DIN RUSIA. 6. RADIOTELEGRAMA DE SALUT ADRESATĂ GUVERNULUI REPUBLICII SOVIETICE UNGARE ÎN NUMELE CONGRESULUI. *22 martie 1919.*

Vol. 38, p. 185.

SALUT ADRESAT PRIN RADIO GUVERNULUI REPUBLICII SOVIETICE UNGARE. *22 martie 1919.*

Vol. 38, p. 214.

RADIOTELEGRAMĂ TRIMISĂ LUI BÉLA KUN. *23 martie 1919.*

Vol. 38, p. 215.

TELEFONOGRAMĂ CĂTRE COMISIA EXTRAORDINARĂ DIN RUSIA. *1 aprilie 1919.*

Vol. 38, p. 242.

www.dacoromanica.ro

SCRISOARE CĂTRE MUNCITORII DIN PETROGRAD ÎN LEGĂTURĂ CU AJUTORAREA FRONTULUI DE EST. *10 aprilie 1919.*

Vol. 38, p. 267.

MESAJ DE SALUT REPUBLICII SOVIETICE BAVAREZE. *27 aprilie 1919.*

Vol. 38, p. 320—321.

TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI AL UCRAINEI. *8 mai 1919.*

Vol. 38, p. 378.

SALUT MUNCITORILOR UNGURI. *27 mai 1919.*

Vol. 38, p. 384—388.

www.dacoromanica.ro

SCRISORI ŞI TELEGRAME ALE LUI V.I. LENIN CARE N-AU FOST GĂSITE PÎNĂ ÎN PREZENT

(Octombrie 1917 — iunie 1919)

1918

SCRISOARE CĂTRE H. GUILBEAUX. *A doua jumătate a lunii septembrie—octombrie 1918.* Despre această scrisoare aflăm dintr-o scrisoare a lui H. Guilbeaux cu data de 1 noiembrie 1918, adresată lui V.I. Lenin (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.).

Cît priveşte celelalte scrisori şi telegrame negăsite din această perioadă, vezi vol. 35, p. 449, 450, vol. 36, p. 591, 592—593 şi vol. 37, p. 565—567.

www.dacoromanica.ro

ADNOTĂRI

1 Prezentul document şi cel următor au fost scrise în primele zile ale instaurării Puterii sovietice, în cursul luptei împotriva rebeliunii contrarevoluţionare puse la cale de Kerenski şi Krasnov. La 27 şi 28 octombrie (9 şi 10 noiembrie) 1917 rebelii au ocupat Gatcina şi Ţarskoe Selo, creînd astfel un pericol direct pentru Petrograd.

Ordinul către comisarul Frolov a fost scris pe dosul foii cu dispoziţia dată de Comitetul militar-revoluţionar de pe lîngă Sovietul din Petrograd. Dispoziţia prevedea că detaşamentul lui Frolov trebuie să smulgă iuncherilor de la şcoala Mihailovskoe tunurile şi celelalte arme de foc depozitate în magazie, după care urma ca imediat să pornească, gata de luptă, pe şoseaua Moscovei, împotriva trupelor rebelilor.— *1*.

2 Dispoziţia dată de V. I. Lenin a fost scrisă pe un ordin al Comitetului militar-revoluţionar de pe lîngă Sovietul din Petrograd către statul-major al Gărzii roşii. Ordinul prevedea ca acesta să pună la dispoziţia comandamentului de la Pulkovo, de lîngă Ţarskoe Selo, benzină, patru baterii de artilerie, trei automobile, telefoane de campanie şi biciclişti sau motociclişti.

Comitetul militar-revoluţionar ordona totodată să se creeze „un stat-major general pentru ansamblul operaţiilor“ şi să se organizeze aprovizionarea cu alimente a Gărzii roşii.—*1*.

3 Este vorba de rezoluţia Comitetului din Petrograd al P.M.S.D. (b) din Rusia, îndreptată împotriva împăciuitorismului, în problema creării unui aşa-zis „guvern socialist omogen“, alcătuit din reprezentanţi ai diferitelor partide şi organizaţii, „de la bolşevici şi pînă la socialişti-populişti“. Alcătuirea unui asemenea guvern era cerută de menşevici şi eseri. Propunerea menşevicilor şi a eserilor a fost sprijinită de o parte din membrii C.C. al P.M.S.D. (b) din Rusia — L. B. Ka-

www.dacoromanica.ro

menev, G. E. Zinoviev, A. I. Rîkov şi de adepţii lor, puţini la număr, care au luat poziţie împotriva liniei principiale, consecvente a Comitetului Central. La 2(15) noiembrie 1917 a avut loc o şedinţă a Comitetului Central al partidului bolşevic, care a condamnat cu toată hotărîrea poziţia conciliatoare, oportunistă de dreapta a capitulanţilor (vezi V. I. Lenin. Opere complete, vol. 35, Bucureşti, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 47—49). Pe cît se pare, această scrisoare a fost scrisă de Lenin în timpul şedinţei.

Scrisoarea lui Lenin a fost citită la şedinţa Comitetului din Petrograd al partidului. În rezoluţia cu privire la momentul actual, adoptată de acest comitet, se arată că republica proletară trebuie să aibă un guvern al Sovietelor de deputaţi ai muncitorilor, soldaţilor şi ţăranilor, că sarcina Puterii sovietice constă în a traduce în viaţă programul revoluţionar propus de bolşevici şi nici o abatere de la acest program nu e permisă. Această rezoluţie a fost trimisă Comitetului Central al partidului.

În ciuda hotărîrii Comitetului Central, capitulanţii şi-au continuat acţiunile lor îndreptate împotriva politicii partidului. La 3(16) noiembrie, Comitetul Central a prezentat minorităţii opoziţioniste un ultimatum în care îi cerea să se supună întru totul hotărîrilor adoptate de el (vezi op. cit., p. 50—52). Totuşi, conciliatorii au refuzat să se supună disciplinei de partid şi s-au retras din Comitetul Central şi din Consiliul Comisarilor Poporului. Comitetul Central a înfierat atitudinea acestor dezertori (vezi op. cit., p. 75—80). —*2*.

4 În scopul întăririi cu cadre a organelor centrale, de curînd înfiinţate, ale Puterii sovietice, Comitetul Central a considerat necesar să transfere la Petrograd o serie de tovarăşi din alte oraşe.

A. G. Şlihter a fost numit, în noiembrie 1917, comisar al poporului pentru aprovizionare în locul lui I. A. Teodorovici.

În legătură cu scrisoarea lui V. I. Lenin, A. G. Şlihter a scris ulterior că întîrzierea plecării sale la Petrograd nu s-a produs din vina lui. Comunicarea ce-i fusese transmisă cu cîteva zile înainte de primirea scrisorii lui Lenin nu conţinea indicaţii concrete în legătură cu plecarea lui. Şlihter menţionează că, îndată ce a primit scrisoarea lui Lenin, a plecat la Petrograd. —*5*.

5 În scrisoarea adresată lui I. M. Sverdlov e vorba, pe cît se pare, de F. F. Obraztov, care a fost primit în audienţă de Lenin în calitate de reprezentant al ţăranilor din patru plăşi ale guberniei Tver. —*5*.

6 Lenin se referă la vinul şi spirtul confiscat cu prilejul rechiziţionării unor depozite. Comitetul militar-revoluţionar, în şedinţa sa din 9(22) noiembrie 1917, a adoptat următoarea hotărîre: „Vinul rechiziţionat (30 000 de vedre) merge la export". —*6*.

www.dacoromanica.ro

7 Această scrisoare constituie răspunsul dat unui reprezentant al „Asociației internaționale pentru informarea presei muncitorești din America, Franța și Anglia", N. D. Cocea, ziarist român, care se afla în această perioadă la Petrograd și care s-a adresat lui V. I. Lenin, în numele asociației, cu rugămintea de a-i răspunde la următoarele șase întrebări în legătură cu politica externă și internă a guvernului sovietic: „1) Va continua guvernul comisarilor poporului să ducă cu aceeași energie politica sa internă de pînă acum și acțiunile sale internaționale în vederea apărării păcii? 2) Care sînt marile reforme pe care le proiectează actualul guvern pentru instaurarea orînduirii socialiste în Rusia? 3) După convocarea Adunării constituante, guvernul comisarilor poporului va fi răspunzător în fața ei, ca în statele constituționale, sau nu? 4) Credeți că pacea propusă de Rusia va pune capăt militarismului mondial? 5) Cînd și cum credeți că veți începe demobilizarea soldaților ruși? 6) Considerați posibilă, în actuala situație din Europa, deplina înfăptuire a socialismului?"

În scrisoarea sa, N. D. Cocea a dat asigurări că condițiile formulate de V. I. Lenin în legătură cu publicarea răspunsurilor sale vor fi pe de-a-ntregul respectate. Pe scrisoarea lui N.D. Cocea, Lenin a scris: „I s-a dat răspuns la 10.XI.1917". Răspunsurile lui Lenin la întrebările puse n-au fost găsite.

Scrisoarea „Către Asociația internațională pentru informarea presei muncitorești din America, Franța și Anglia" e inclusă pentru prima oară în Operele lui V. I. Lenin. Acest document a fost descoperit în România. În 1960, C.C. al P.M.R. l-a dăruit C.C. al P.C.U.S. —*6*.

8 M. A. Saveliev era, în această perioadă, membru al colegiului de redacție al ziarului „Pravda". În același timp, el avea misiunea să participe la organizarea Comisiei economice. —*7*.

9 Este vorba de un ordin dat de generalul N. G. Volodcenko, comandantul Frontului de sud-vest, prin care trupelor respective li se atrăgea atenția ca nu cumva fraternizarea între soldații ruși și germani să fie folosită de comandamentul german în scopuri de informare și spionaj. Ordinul prevenea trupele împotriva unor manevre perfide ale inamicului. —*9*.

10 Această telegramă e un răspuns dat prezidiului Sovietului de deputați ai muncitorilor și soldaților din Moscova, care se adresase Consiliului Comisarilor Poporului cu rugămintea de a confirma destituirea unui comisar gubernial și numirea altuia nou ales. —*9*.

11 Este vorba de bolșevicii și eserii de stînga care fuseseră arestați în timpul guvernului provizoriu contrarevoluționar. Problema eliberării lor imediate a fost discutată în ședința din 17(30) noiembrie 1917 a Comitetului militar-revoluționar

www.dacoromanica.ro

de pe lîngă Sovietul din Petrograd. Pentru îndeplinirea indicaţiilor date de Lenin în această telegramă, Comitetul militar-revoluţionar a trimis la Chişinău nişte reprezentanţi de-ai săi. —*9*.

12 La 22 noiembrie (5 decembrie) 1917, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat decretul cu privire la organizarea judecătorească, care a doua zi a fost publicat în ziarul „Pravda". La 24 noiembrie (7 decembrie), problema organizării judecătoreşti, potrivit prevederilor acestui decret, a fost discutată în şedinţa Sovietului de deputaţi ai muncitorilor şi soldaţilor din Petrograd. Sovietul a adoptat o rezoluţie în care aproba decretul şi trasa măsurile necesare pentru transpunerea lui în viaţă. Sovietelor raionale li s-a trasat sarcina să treacă de îndată la alegerea organelor judecătoreşti locale. —*10*.

13 *Dutov A. I.* — ataman al oastei cazacilor din Orenburg. După Revoluţia Socialistă din Octombrie a organizat o rebeliune antisovietică a elementelor contrarevoluţionare ale cazacimii şi a declarat război Puterii sovietice. El era sprijinit de naţionaliştii burghezi başkiri şi kazahi. La 14(27) noiembrie 1917, Dutov a pus mîna pe putere la Orenburg. Bandele lui au izolat Asia Centrală de Rusia Sovietică, ameninţînd centrele industriale ale Uralului şi ale regiunii Volgăi.

La 18(31) ianuarie trupele sovietice au eliberat Orenburgul. Dutov, cu rămăşiţele trupelor sale, s-a refugiat în stepă. —*13*.

14 Este vorba de cadeţii, menşevicii şi socialiştii-revoluţionari de dreapta — membri ai Comisiei centrale pentru alegerile în Adunarea constituantă, care fusese instituită încă de guvernul provizoriu burghez. Comisia a adoptat o poziţie categoric ostilă guvernului sovietic. Ea a refuzat să prezinte Consiliului Comisarilor Poporului informaţiile cerute în legătură cu măsurile întreprinse de ea pentru efectuarea în termenul stabilit, 12(25) noiembrie 1917, a alegerilor pentru Adunarea constituantă, precum şi în legătură cu modul cum se desfăşoară alegerile pe front şi în spatele frontului. La 23 noiembrie (6 decembrie) elementele aripii de dreapta a acestei comisii au fost arestate. La 29 noiembrie (12 decembrie), Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat hotărîrea de dizolvare a acestei comisii. —*14*.

15 V. I. Lenin a fost înscris pe listele de candidaţi în alegerile pentru Adunarea constituantă, din partea C.C. al P.M.S.D.(b) din Rusia, în cinci circumscripţii: oraşul Petrograd, gubernia Petrograd, Ufa, Frontul baltic şi Frontul de nord. În afară de asta, el a fost propus drept candidat şi din partea oraşului Moscova. Alegerile au avut loc în ziua de 12 (25) noiembrie 1917. La 27 noiembrie (10 decembrie) Comisia centrală pentru alegerile în Adunarea constituantă s-a adresat celor care fuseseră aleşi în mai multe circumscripţii, cerîndu-le să dea

www.dacoromanica.ro

o declarație scrisă în care să arate pentru care din ele optează. Lenin, fiind ales în mai multe circumscripții, a trebuit să dea și el o asemenea declarație.

La 28 noiembrie (11 decembrie) el a dat o declarație prin care cerea să fie considerat ca deputat al marinarilor din flota Mării Baltice. —*15*.

16 După Revoluția Socialistă din Octombrie, direcția Societății miniere din Ural, drept răspuns la introducerea controlului muncitoresc la întreprinderile ei, a încetat să mai trimită bani la uzine. La întreprinderile din Ural s-a creat o situație extrem de grea. Muncitorii, timp de cîteva luni, nu primiseră salariul și, în consecință, răbdau de foame. Sovietul de deputați ai muncitorilor și soldaților din ținutul Ural a însărcinat pe unul din membrii săi, V. Vorobiev, să meargă la Petrograd la Consiliul Comisarilor Poporului, să-l informeze despre starea de lucruri din Ural și să aranjeze chestiunea achitării salariilor. Primit în audiență de I. M. Sverdlov, Vorobiev i-a relatat în mod amănunțit despre situația din Ural. Sverdlov i-a propus să meargă împreună cu el la Lenin, spre a-l informa care e situația industriei din Ural și starea de spirit a muncitorilor. La sfîrșitul convorbirii sale cu Vorobiev, Lenin i-a dat scrisoarea de față.

La 23 decembrie 1917 (5 ianuarie 1918), Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat hotărîrea de a trimite în cel mai scurt timp filialei din Ural a Băncii de Stat 5 000 000 de ruble. În hotărîre se arăta că pînă la 1(14) ianuarie 1918 trebuie să se trimită acolo încă 50 000 000 de ruble.

Sovietul de deputați ai muncitorilor și soldaților din ținutul Ural a închis, în ianuarie 1918, biroul din Ekaterinburg (azi Sverdlovsk) al Societății miniere din Ural. La sfîrșitul lui 1917 — începutul lui 1918, cele mai importante întreprinderi din Ural au fost naționalizate. —*18*.

17 Telegrama adresată lui I. Kriukov, președintele Sovietului din Ostrogojsk, a fost trimisă ca răspuns la întrebarea cum trebuie procedat cu obiectele de valoare care au fost strînse cu prilejul confiscării bunurilor moșierești. —*18*.

18 În noiembrie și decembrie 1917 au avut loc la Petersburg devastări ale depozitelor magazinelor și prăvăliilor de băuturi spirtoase, organizate de elemente contrarevoluționare.

Partidul bolșevic și guvernul sovietic au desfășurat o amplă activitate în lupta împotriva spargerilor și devastărilor, pentru asigurarea ordinii revoluționare în Petrograd și pentru curățirea lui de elementele contrarevoluționare. Pe lîngă Sovietul de deputați ai muncitorilor și soldaților din Petrograd a fost înființat un comitet pentru lupta împotriva devastărilor. Comisar militar extraordinar al Petrogradului pentru lupta împotriva beției și a devastărilor a fost numit G. I. Blagonravov. La Petrograd a fost declarată starea de asediu.

www.dacoromanica.ro

La 5—6 (18—19) decembrie a fost descoperită o organizaţie contrarevoluţionară condusă de cadeţi şi ultrareacţionari, care urmărea răsturnarea Puterii sovietice şi restaurarea monarhiei. —*19*.

19 În memoriul adresat lui V. I. Lenin, A. S. Soloviev atrăgea atenţia asupra zăcămintelor de petrol de la Uhta şi cerea să se dea dispoziţie pentru prospectarea şi exploatarea lor. —*21*.

20 P. A. Kozmin era, în această perioadă, vicepreşedinte al Consiliului special pentru problemele apărării. În evocările sale intitulate „V. I. Lenin şi specialiştii", Kozmin, citînd această scrisoare a lui Lenin, scria că, după examinarea problemei puse de el în memoriul său, „comisia de sabotori a fost dizolvată". —*21*.

21 Această scrisoare a fost adresată socialistului francez Charles Dumas, care a venit la Petrograd în decembrie 1917 şi s-a adresat lui V. I. Lenin cu rugămintea de a-l primi ca pe o veche cunoştinţă.

V. I. Lenin şi N. K. Krupskaia l-au cunoscut pe C. Dumas la Paris, unde au stat din decembrie 1908 pînă la 10 (23) iunie 1912.

În perioada primului război mondial, C. Dumas s-a situat pe poziţii social-şoviniste, fapt pentru care Lenin l-a criticat cu asprime în lucrarea sa „Falimentul Internaţionalei a II-a" (vezi Opere complete, vol. 26, Bucureşti, Editura politică, 1964, ed. a doua, p. 213—214). —*22*.

22 Rîndurile adresate lui N. I. Podvoiski, comisarul poporului pentru problemele apărării, au fost scrise de V. I. Lenin pe o telegramă a comandamentului uneia din diviziile Frontului de vest adresată Consiliului Comisarilor Poporului. În telegramă se cereau indicaţii în legătură cu propunerea, primită de la comandamentul german, ca partea rusă să delege un reprezentant al său pentru a discuta problema reînceperii lucrărilor la linia de cale ferată Baranovici — Kroşin. Această chestiune a fost pusă în timpul tratativelor de armistiţiu de la Brest-Litovsk. —*22*.

23 Lenin se referă la următorul fapt. Drept răspuns la introducerea zilei de lucru de 8 ore, capitaliştii din Harkov au încetat să mai plătească la timp salariile muncitorilor. Muncitorii din Harkov l-au rugat pe V. A. Antonov-Ovseenko să-i ajute să-şi primească salariile. Dat fiind că comitetul revoluţionar local, căruia i s-a adresat Antonov-Ovseenko, n-a luat nici un fel de măsuri, acesta a chemat la el în vagon 15 capitalişti, din cei mai mari, şi le-a dat dispoziţie să facă rost de 1 000 000 de ruble, în numerar, pentru a achita sumele datorate muncitorilor. Dar ei au refuzat să satisfacă această cerere şi au fost reţinuţi şi puşi sub stare de arest într-un vagon de clasa a II-a. Li s-a spus că, dacă nu vor aduce banii la timp, vor fi trimişi

www.dacoromanica.ro

să lucreze în mine. Amenințarea și-a produs efectul: banii au fost strînși și achitați. Capitaliștii arestați au fost puși în libertate. — *23*.

24 Printr-un mandat din partea lui V. A. Antonov-Ovseenko, P.G. Purvin era însărcinat să formeze două regimente puternice de pușcași letoni și totodată, cu ajutorul Comitetului Central al flotei din Marea Baltică, să înființeze un detașament de 2 000 de marinari pentru a lupta împotriva trupelor kalediniste.

Îndeplinind indicațiile date de V. I. Lenin, Comitetul executiv al pușcașilor letoni a hotărît să trimită la luptă împotriva lui Kaledin Regimentul 3 de pușcași din Kurzem. Comitetul Central al flotei din Marea Baltică a format detașamente de marinari, care au fost trimise în sudul Rusiei pentru înăbușirea contrarevoluției. —*23*.

25 Într-un discurs rostit în fața Congresului S.U.A., președintele W. Wilson, erijîndu-se în adept al unei păci echitabile și imediate, a expus cele „14 puncte" ale condițiilor de încheiere a păcii, care aveau drept scop să slăbească vigilența popoarelor și să mascheze complotul agresiv al imperialiștilor împotriva Statului sovietic. Discursul lui Wilson a fost publicat în „Izvestiia C.E.C. din Rusia și a Sovietului de deputați ai muncitorilor și soldaților din Petrograd" din 30 decembrie 1917. —*24*.

26 La 12 (25) decembrie 1917, primul Congres general al Sovietelor din Ucraina, care a avut loc la Harkov, a proclamat Ucraina republică sovietică și a ales Comitetul executiv central al Sovietelor din Ucraina. În telegrama sa din 13 (26) decembrie adresată Consiliului Comisarilor Poporului, C.E.C. din Ucraina declara că popoarele Ucrainei și Rusiei Sovietice sînt unite prin interesele lor comune. Consiliul Comisarilor Poporului a răspuns la 16 (29) decembrie printr-o telegramă în care saluta instaurarea „Puterii sovietice, cu adevărat populare, în Ucraina" și promitea „noului guvern al republicii surori un sprijin complet și multilateral în lupta pentru pace, precum și pentru trecerea tuturor pămînturilor, fabricilor, uzinelor și băncilor în mîinile poporului muncitor din Ucraina".

La 19 decembrie 1917 (1 ianuarie 1918), Consiliul Comisarilor Poporului l-a numit pe G. K. Ordjonikidze în mod provizoriu comisar extraordinar al Ucrainei pentru coordonarea activității organizațiilor sovietice de pe teritoriul ei.—*24*.

27 Este vorba de trimiterea unei delegații în străinătate în vederea stabilirii relațiilor cu partidele socialiste frățești.

Delegația a fost trimisă de către secția internațională a Comitetului Executiv Central din Rusia, și acest lucru a fost comunicat de I. M. Sverdlov în raportul de activitate al C.E.C. din Rusia, prezentat la cel de-al III-lea Congres general al Sovietelor din Rusia. —*24*.

www.dacoromanica.ro

28 Vezi și documentele 42 și 43. — *25.*

29 Prin prezenta scrisoare, Lenin răspunde ambasadorului american David Francis, care i s-a adresat cu rugămintea de a-l primi în audiență, împreună cu întregul corp diplomatic. Întrevederea a avut loc în ziua stabilită — 1 (14) ianuarie 1918 — la orele 4 d.a. Lenin a primit pe reprezentanții diplomatici ai țărilor Antantei și ai țărilor neutre acreditați la Petrograd, care i-au înmînat un memorandum prin care cereau eliberarea lui Diamandi, ministrul plenipotențiar al României, care fusese arestat.

În seara aceleiași zile a avut loc o ședință a Consiliului Comisarilor Poporului. Raportul cu privire la evenimentele zilei și la arestarea membrilor legației române și ai misiunii militare a fost prezentat de V. I. Lenin. Consiliul Comisarilor Poporului a considerat că poate fi satisfăcută cererea corpului diplomatic și a adoptat hotărîrea de a elibera pe arestați. —*26.*

30 Este vorba de o telegramă trimisă de Kuzmin și Reizon, membri ai Comitetului militar-revoluționar al Armatei a 8-a; în ea se comunica despre acțiunile provocatoare ale Radei centrale ucrainene și ale comandamentului contrarevoluționar al Frontului român, care-și fixase drept obiectiv descompunerea și dezarmarea Armatei a 8-a, care era subordonată guvernului sovietic.

Rada centrală ucraineană — organizație burghezo-națională contrarevoluționară. După victoria Revoluției Socialiste din Octombrie s-a declarat organ suprem al „Republicii populare ucrainene" și a pornit pe calea luptei fățișe împotriva Puterii sovietice.

În decembrie 1917, la primul Congres general al Sovietelor din Ucraina, care a avut loc la Harkov, Ucraina a fost proclamată republică sovietică. Consiliul Comisarilor Poporului al R.S.F.S.R. a recunoscut guvernul sovietic ucrainean drept singurul guvern legal al Ucrainei. În ianuarie 1918, trupele sovietice din Ucraina au trecut la ofensivă și la 26 ianuarie (8 februarie) au ocupat Kievul, înlăturînd dominația Radei burgheze.

Înfrîntă și alungată de pe teritoriul Ucrainei Sovietice și lipsită de orice sprijin în rîndul maselor muncitoare, Rada centrală s-a aliat cu imperialiștii germani, cu scopul de a răsturna Puterea sovietică și a restaura orînduirea burgheză în Ucraina. În timpul tratativelor de pace dintre Republica sovietică și Germania, Rada a trimis la Brest-Litovsk o delegație proprie și, fără știrea delegației sovietice, a încheiat cu Germania un tratat de pace separat, prin care, în schimbul ajutorului militar împotriva Puterii sovietice, ceda Germaniei grînele, cărbunele și materiile prime ale Ucrainei. În martie 1918, Rada s-a înapoiat la Kiev, împreună cu ocupanții aus-

www.dacoromanica.ro

tro-germani, devenind o jalnică marionetă în mîinile acestora. Convingîndu-se de incapacitatea totală a Radei de a înăbuşi mişcarea revoluţionară din Ucraina şi de a asigura livrarea cantităţilor de produse alimentare cerute de ei, la sfîrşitul lunii aprilie intervenţioniştii au dizolvat-o. —*27*.

31 La 5 (18) ianuarie 1918, în Palatul Tavriceski din Petrograd s-a deschis Adunarea constituantă, convocată de guvernul sovietic. După ce majoritatea contrarevoluţionară din Adunarea constituantă a refuzat să recunoască Puterea sovietică şi decretele ei şi a respins „Declaraţia drepturilor poporului muncitor şi exploatat" propusă de C.E.C. din Rusia, fracţiunea bolşevică, în frunte cu V. I. Lenin, a părăsit sala de şedinţe. Noaptea tîrziu, socialiştii-revoluţionari de stînga au plecat şi ei. În sală au rămas numai cadeţii, socialiştii-revoluţionari de dreapta şi menşevicii, despre care e vorba în această dispoziţie a lui V. I. Lenin.

Printr-un decret al C.E.C. din Rusia, la 6 (19) ianuarie 1918 Adunarea constituantă a fost dizolvată. —*28*.

32 A. I. Şingarev şi F. F. Kokoşkin, foşti miniştri în guvernul provizoriu burghez, au fost arestaţi, după Revoluţia Socialistă din Octombrie, şi depuşi la închisoarea Petropavlovsk, de unde ulterior, din motive de sănătate, au fost transferaţi la spitalul Mariinski. În noaptea de 6 (19) spre 7 (20) ianuarie 1918, ei au fost omorîţi de nişte marinari care pătrunseseră cu forţa în spital; printre aceştia se aflau unele elemente anarhiste şi infractori de drept comun.

În urma dispoziţiei date de Lenin, a fost numaidecît instituită o comisie de anchetă. Vinovaţii au fost arestaţi şi deferiţi justiţiei. —*29*.

33 Este vorba de o parte din echipajul flotei a 2-a de gardă, care arestase în mod ilegal trei ofiţeri. Aceşti marinari, sub influenţa agitaţiei contrarevoluţionare, nu se supuneau legilor Puterii sovietice, se dedau la beţie, operau percheziţii ilegale şi arestări. Printre ei erau şi elemente anarhiste şi infractori de drept comun. Conform indicaţiei date de Lenin, aceştia au fost dezarmaţi şi arestaţi. O altă parte, cea mai bună, a acestui echipaj a plecat pe Frontul de sud, unde, alături de unităţile Armatei Roşii, a luptat eroic împotriva intervenţioniştilor şi a albgardiştilor. —*30*.

34 Prezentul document şi biletul în legătură cu el, adresat secretarei, au fost scrise de V. I. Lenin în urma unei comunicări primite din partea comitetului pentru problemele economiei şi aprovizionării de pe lîngă Sovietul regional al Siberiei apusene şi al Uralului, în care se arăta că cei de la Direcţia căii ferate Omsk sabotează măsurile pentru trimiterea în regiunile apusene a încărcăturilor cu produse alimentare, ceea ce are ca urmare oprirea în loc a peste o mie de vagoane încăr-

www.dacoromanica.ro

cate. Comitetul cerea să se instituie o comisie de anchetă extraordinară. Această comunicare a fost primită prin delegaţii unor uzine din Ural care veniseră cu un tren încărcat cu cereale. —*30*.

35 În această scrisoare este vorba de „*Legea fundamentală cu privire la socializarea pămîntului*", al cărei proiect a fost redactat de o comisie a celui de-al III-lea Congres al Sovietelor, cu participarea lui Lenin.

Ce anume i s-a trimis lui M. A. Spiridonova împreună cu scrisoarea nu s-a putut stabili.

La 18 (31) ianuarie 1918, „Legea fundamentală cu privire la socializarea pămîntului" (Partea I — „Principii generale") a fost aprobată de cel de-al III-lea Congres general al Sovietelor din Rusia. Ea a fost apoi elaborată în amănunţime în şedinţele comune ale consfătuirii comitetelor agrare şi secţiei ţărăneşti a Congresului al III-lea al Sovietelor. Textul definitiv al legii a fost aprobat în şedinţa din 27 ianuarie (9 februarie) a C.E.C. din Rusia şi publicat la 15 şi 16 februarie în „Soldatskaia Pravda" nr. 25 şi 26. —*32*.

36 Pe vremea cînd partidul comunist lupta pentru ieşirea Rusiei Sovietice din războiul imperialist, K. Radek se situa pe poziţiile „comuniştilor de stînga". — *32*.

37 M. K. Ter-Arutiunianţ, care era în această perioadă şeful statului-major revoluţionar pentru lupta împotriva contrarevoluţiei, a condus acţiunea de formare a unităţilor de luptă împotriva Radei centrale ucrainene. —*33*.

38 *Tribuniştii* — membrii Partidului social-democrat din Olanda, al cărui organ de presă era ziarul „De Tribune"; ei reprezentau aripa stîngă a mişcării muncitoreşti din Olanda, iar în anii primului război mondial s-au aflat, în general, pe poziţii internaţionaliste. În 1918 tribuniştii au întemeiat Partidul Comunist din Olanda. —*34*.

39 În aceeaşi zi — 15 (28) ianuarie 1918 — la indicaţia lui V.I. Lenin s-a dat dispoziţie să i se trimită lui Luteraan bani de drum pentru a veni în Rusia, unde voia să se înroleze în Garda roşie. —*34*.

40 V. I. Lenin se referă la rezoluţia adoptată la 10 (23) ianuarie de Congresul cazacilor de pe front. Congresul s-a ţinut în staniţa Kamenskaia. La lucrările lui au participat delegaţii a 46 de regimente cazăceşti. Congresul a recunoscut Puterea sovietică, a înfiinţat Comitetul militar-revoluţionar din regiunea Donului, care a declarat război lui Kaledin.

Delegaţii cazăcimii au luat parte la lucrările celui de-al III-lea Congres general al Sovietelor de deputaţi ai muncitorilor, soldaţilor şi ţăranilor, care a avut loc la Petrograd în zilele de 10—18 (23—31) ianuarie 1918. —*35*.

www.dacoromanica.ro

41 Este vorba de rezoluţia „Cu privire la instituţiile federale ale republicii", adoptată la 15 (28) ianuarie 1918 de cel de-al III-lea Congres general al Sovietelor de deputaţi ai muncitorilor, soldaţilor şi ţăranilor. În ea se spunea că Republica Sovietică Socialistă Rusă se organizează, pe baza unirii de bunăvoie a popoarelor din Rusia, ca o federaţie a republicilor sovietice ale acestor popoare. —*35*.

42 La 16 (29) ianuarie 1918, trupele sovietice au ocupat oraşul Cerkassî şi staţia de cale ferată Balımaci şi au pornit o ofensivă, încununată de succes, asupra Kievului, unde Rada centrală ucraineană îşi concentrase forţele ei principale. —*36*.

43 Această telegramă i-a fost trimisă lui V. A. Antonov-Ovseenko în urma unei reclamaţii împotriva lui, adresată lui V. I. Lenin de către C.E.C. al Sovietelor din Ucraina. Antonov-Ovseenko, fără să ţină seamă de organele locale, numise comisari ai comandamentului său la staţiile de cale ferată şi în unele oraşe din bazinul Doneţului, ceea ce a provocat nemulţumirea autorităţilor ucrainene.

După primirea acestei telegrame şi a unei scrisori a lui V.I. Lenin (vezi documentul următor), Antonov-Ovseenko a luat măsuri pentru lichidarea fricţiunilor. Comisarii numiţi de el au fost rechemaţi. —*37*.

44 Este vorba de modul cum era prezentată în presa burgheză din Suedia revoluţia care izbucnise în Finlanda.

La 27 ianuarie (st.n.) 1918, guvernul burghez al lui Svinhufvud a fost răsturnat, şi puterea a trecut în mîinile muncitorilor. La 29 ianuarie a fost constituit guvernul revoluţionar al Finlandei — Consiliul împuterniciţilor poporului. Dar revoluţia proletară a ieşit învingătoare numai în sudul Finlandei. Guvernul Svinhufvud, întărindu-se în nordul ţării, a cerut ajutorul guvernului imperial al Germaniei. În urma intervenţiei forţelor armate germane, la 2 mai 1918, după un crîncen război civil, care a durat trei luni de zile, revoluţia muncitorească din Finlanda a fost înăbuşită. În ţară a fost introdusă teroarea albă, mii de muncitori şi ţărani revoluţionari au fost aruncaţi în închisori şi torturaţi. —*39*.

45 Nu s-a aflat încă despre cine e vorba. —*39*.

46 Prezentul document este un răspuns la o telegramă a lui Arthur Henderson, care, în numele Partidului laburist englez, s-a adresat lui Lenin cu propunerea de a trimite reprezentanţi ai partidului bolşevic la conferinţa socialiştilor din ţările Antantei, convocată pentru 20 februarie 1918 la Londra, în vederea elaborării unui acord comun în problemele războiului. —*40*.

47 *Prima asociaţie a plugarilor comunişti din Rusia* a fost organizată la începutul anului 1918 din iniţiativa muncitorilor de la fabrica „Obuhov" din Petrograd. V. I. Lenin a dat un sprijin important la organizarea asociaţiei. La indicaţia lui, comu-

www.dacoromanica.ro

narzilor le-au fost distribuite 200 de corturi militare, 6 bucătării de campanie, brutării şi alte echipamente. În martie-1918 membrii asociaţiei, cu familiile lor, au plecat în Kazahstan, unde s-au stabilit şi au primit pămînt de muncă. Războiul civil n-a permis ca această iniţiativă a muncitorilor din Petrograd să capete amploare. Comunarzii n-au reuşit nici măcar să-şi strîngă prima lor recoltă. Chiaburii şi cazacii reacţionari din staniţele vecine s-au năpustit asupra comunei, au devastat-o şi i-au jefuit tot avutul. Comunarzii au fost împrăştiaţi prin diverse staniţe. În septembrie 1919, bandele lui Kolceak au arestat şi au ucis 28 de comunarzi. —*42*.

48 Lenin se referă la decretul cu privire la lansarea de obligaţii ale „Împrumutului libertăţii", în calitate de semne băneşti.—*43*.

49 Această dispoziţie a fost scrisă de V.I. Lenin sub textul unei telegrame primite de la comandamentul flotei din Marea Baltică. În telegramă se spunea: „La insula Oland au acostat un vapor suedez, un crucişător şi un torpilor sub pavilion militar suedez; din ele au debarcat 15 marinari suedezi şi, sub ameninţarea că vor face uz de arme, au silit pe cei de la serviciul nostru de telecomunicaţii să se retragă".

Totodată V. I. Lenin a trimis o telegramă guvernului popular al Finlandei (vezi documentul următor). —*44*.

50 Guvernul popular revoluţionar al Finlandei a trimis o notă de protest guvernului suedez în legătură cu debarcarea unor trupe suedeze în insulele Aaland. Curînd după aceea Suedia şi-a retras trupele de pe aceste insule. La mijlocul lui martie 1918 au fost debarcate acolo trupe germane, care au fost folosite de guvernul german pentru lupta împotriva revoluţiei finlandeze. —*45*.

51 Este vorba de o scrisoare a generalului Alekseev, interceptată la Novohopersk, care era adresată misiunii franceze la Kiev. Ea a fost publicată în ziarul „Izvestiia C.E.C. din Rusia" din 19 februarie 1918. În această scrisoare, Alekseev se adresa misiunii franceze cu rugămintea de a-i da ajutor în lupta împotriva Puterii sovietice, întrucît trupele lui suferă serioase înfrîngeri şi sînt nevoite să părăsească teritoriul regiunii Donului. Caracterizînd situaţia din regiunile Donului şi Kubanului, Alekseev era nevoit să recunoască că aşteptările lui în ce priveşte căzăcimea nu s-au adeverit. „Ideile bolşevismului — scria el — şi-au găsit adepţi în masele largi ale căzăcimii". —*47*.

52 Această întrebare a lui Lenin se referă la evidenţa încărcăturilor aflate în depozite care fusese întocmită de Consiliul economic superior. —*48*.

53 În această telegramă Lenin dă răspuns la întrebarea adresată de Urban, preşedintele Sovietului din oraşul Drissa, care

www.dacoromanica.ro

voia să știe cum trebuie procedat în caz că trupele germane se apropie de oraș. —*48*.

54 Acest document a fost scris de V. I. Lenin cu prilejul discutării, în ședința din 22 februarie 1918 a Comitetului Central al partidului, a problemei procurării din Anglia și Franța a armamentului și alimentelor necesare în vederea apărării Republicii sovietice împotriva trupelor germane care trecuseră la ofensivă. „Comuniștii de stînga", care considerau că orice acord cu imperialiștii este în principiu inadmisibil, s-au pronunțat împotriva unei asemenea tranzacții. Lenin, neputînd să participe la ședința Comitetului Central, a trimis această declarație.

Comitetul Central a adoptat o rezoluție în care se stabilea că mijloacele necesare pentru înarmarea și echiparea Armatei Roșii pot fi procurate și de la guverne ale țărilor capitaliste, păstrînd în același timp independența deplină a politicii externe. În aceeași zi, problema procurării de armament și alimente din Anglia și Franța a fost rezolvată în sens pozitiv și în ședința Consiliului Comisarilor Poporului (vezi și Opere complete, vol. 35, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 374—378). —*49*.

55 Radiograma lui V. I. Lenin a fost prilejuită de următoarea împrejurare. La 25 februarie, delegația sovietică care plecase la Brest-Litovsk ca să semneze tratatul de pace s-a oprit în gara Novoselie, unde podul fusese aruncat în aer. Neavînd posibilitatea să intre în legătură directă cu guvernul german, delegația a telefonat la Consiliul Comisarilor Poporului, cerînd ca guvernul german să fie anunțat de sosirea delegației. Observația lui Lenin în legătură cu eventualele șovăieli ale delegației a fost prilejuită, probabil, de faptul că G. I. Sokolnikov și A. A. Ioffe, membri ai delegației, refuzaseră să facă parte din delegație, și numai în urma unei hotărîri a C.C. al P.C. (b) din Rusia au plecat și ei. —*50*.

56 Este vorba de acceptarea de către C.E.C. din Rusia și Consiliul Comisarilor Poporului a condițiilor pentru tratatul de pace care fuseseră puse de guvernul german.

La 28 ianuarie (10 februarie) 1918, tratativele de pace care se desfășurau la Brest-Litovsk au fost rupte datorită faptului că Trotki, care era președinte al delegației sovietice, a încălcat directivele Comitetului Central al partidului declarînd reprezentanților germani că Republica sovietică refuză să semneze tratatul de pace în condițiile prezentate de Germania. Totodată, el le-a făcut cunoscut că Țara sovietică încetează războiul cu Germania și trece la demobilizarea armatei.

Profitînd de această declarație și încălcînd condițiile de armistițiu, la 18 februarie (st.n.) trupele germane au început ofensiva pe tot frontul. La 19 februarie, după o aprigă luptă cu „comuniștii de stînga" și cu Trotki, la stăruința lui Lenin

www.dacoromanica.ro

s-a trimis guvernului german o radiogramă prin care i se comunica că guvernul sovietic consimte să încheie pacea în condiţiile stipulate de germani la Brest-Litovsk (vezi V. I. Lenin. Opere complete, vol. 35, Bucureşti, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 351). Guvernul german a întîrziat cu răspunsul, iar trupele germane, în decurs de o săptămînă, au ocupat o serie de oraşe şi ameninţau Petrogradul.

În dimineaţa zilei de 23 februarie a fost primit răspunsul guvernului german, în care Germania imperialistă prezenta Republicii sovietice un ultimatum cu condiţii de pace şi mai grele decît cele iniţiale. În cursul examinării noului ultimatum german, în Comitetul Central s-a dus, în continuare, o luptă acerbă: „comuniştii de stînga", Troţki şi adepţii lui au pledat iarăşi împotriva încheierii păcii cu Germania. Totuşi, în şedinţa din 23 februarie a Comitetului Central a fost adoptată cu majoritate de voturi propunerea lui Lenin de a semna imediat pacea în condiţiile stipulate de Germania. În noaptea spre 24 februarie, C.E.C. din Rusia şi Consiliul Comisarilor Poporului au hotărît să accepte condiţiile de pace propuse de germani, fapt care a fost comunicat numaidecît guvernului german. La 24 februarie guvernul sovietic a trimis la Brest-Litovsk o delegaţie pentru semnarea tratatului.

Tratatul a fost semnat la 3 martie 1918. Congresul al VII-lea al partidului comunist, convocat de urgenţă, a confirmat justeţea liniei leniniste în problema păcii. Congresul al IV-lea extraordinar al Sovietelor, care a avut loc în zilele de 14—16 martie 1918, a ratificat tratatul de la Brest.

Revoluţia din noiembrie 1918 în Germania a răsturnat puterea kaizerului Wilhelm al II-lea, şi guvernul sovietic a căpătat astfel posibilitatea să anuleze tratatul de la Brest. —*50*.

57 Presupunerea lui Lenin, prilejuită de telegrama lui L. M. Karahan, secretarul delegaţiei sovietice la tratativele de pace, se explică prin faptul că telegrama cifrată a delegaţiei în legătură cu mersul tratativelor de pace, trimisă din Brest-Litovsk, fusese reţinută de germani. Ea a fost primită cu mult în urma telegramei prin care Karahan cerea să se pună la dispoziţia delegaţiei un tren, întrucît era de aşteptat ca lucrările conferinţei să se termine curînd. —*52*.

58 *Consiliul Comisarilor Poporului al Comunei de muncă din Petrograd* a fost alcătuit în urma hotărîrii adoptate de Sovietul de deputaţi ai muncitorilor şi soldaţilor din Petrograd la 11 martie 1918 în legătură cu faptul că guvernul sovietic şi-a mutat sediul la Moscova.

La sfîrşitul lui aprilie, la o şedinţă a Sovietelor din Regiunea de nord, a fost înfiinţată, în scopuri militare şi economice, Uniunea comunelor din Regiunea de nord, din care făcea parte şi gubernia Petrograd. La 24 februarie 1919, printr-o hotărîre

www.dacoromanica.ro

a celui de-al III-lea Congres al Sovietelor din Regiunea de nord, Uniunea comunelor din Regiunea de nord şi Consiliul Comisarilor Poporului, organul ei de conducere, au fost dizolvate. —*57*.

59 Este vorba de evacuarea întreprinderilor industriale din Petrograd. Problema aceasta s-a pus o dată cu ofensiva trupelor germane asupra Petrogradului. La 22 februarie 1918 Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat un decret cu privire la descongestionarea Petrogradului. A fost instituită, în acest scop, o comisie învestită cu împuterniciri speciale. —*57*.

60 Pe insula Gutuevski din Petrograd se afla oficiul vamal orăşenesc. A doua zi după expedierea acestei telegrame, la 29 martie, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat o hotărîre prin care Consiliul Comisarilor Poporului al Comunei de muncă din Petrograd era însărcinat să scoată din toate depozitele toate materialele şi produsele de prisos şi totodată se permitea să fie vîndute populaţiei din Petrograd o parte din rezervele aflate în vama de pe insula Gutuevski. În urma acestei hotărîri, din aprilie pînă în iunie 1918 au fost scoase din această vamă 1 180 de vagoane de diferite mărfuri. —*57*.

61 Conducerea întreprinderilor din industria pielii era exercitată de comitetul de conducere al industriei pielăriei şi de comitetele sale raionale, în care două treimi din locuri erau deţinute de reprezentanţii muncitorilor, iar o treime — de patroni şi reprezentanţi ai intelectualităţii tehnice burgheze. V. I. Lenin acorda o mare importanţă acestei forme de conducere a industriei (vezi Opere complete, vol. 35, Bucureşti, Editura politică, ed. a doua, p. 286 şi vol. 36, p. 271).

Lui Lenin, potrivit indicaţiei date de el, i-a fost prezentat proiectul telegramei care urma să fie adresată tuturor Sovietelor. Sub textul ei, Lenin a scris următoarea dispoziţie pentru secretară: „Să se trimită această telegramă *tuturor Sovietelor*, cu semnătura lui L. Karpov şi a mea. Lenin“ („Culegeri din Lenin“, vol. XXI, p. 125). —*60*.

62 Este vorba de rezoluţia adoptată de C.E.C. al Sovietelor din Siberia în legătură cu debarcarea, în dimineaţa zilei de 5 aprilie 1918, a unor trupe japoneze la Vladivostok. În această rezoluţie se exprima protestul împotriva acţiunilor ilegale ale guvernului japonez; Siberia era declarată în stare de război, şi toate Sovietele locale erau obligate să treacă de îndată la organizarea în ritm intens a unei Armate Roşii.

Comitetul executiv central al Sovietelor din Siberia a fost ales la primul Congres al Sovietelor din Siberia, care a avut loc la Irkutsk în zilele de 16(29) —24 octombrie (6 noiembrie) 1917. După căderea vremelnică a Puterii sovietice în Siberia (vara anului 1918), el şi-a încetat activitatea. —*60*.

63 Lenin se referă la convorbirile guvernului sovietic cu reprezentanţii S.U.A., Angliei şi Franţei în legătură cu debarcarea

www.dacoromanica.ro

trupelor japoneze la Vladivostok; convorbirile au avut loc în seara zilei de 5 aprilie 1918.

În comunicatul guvernului sovietic în legătură cu debarcarea japonezilor la Vladivostok, scris la 5 aprilie şi publicat în ziarele „Pravda" şi „Izvestiia C.E.C. din Rusia" cu data de 6 aprilie, se arăta că rezistenţa împotriva invaziei japoneze şi lupta necruţătoare cu agenţii şi complicii ei din interiorul ţării sînt o chestiune de viaţă şi de moarte pentru Republica sovietică, pentru masele muncitoare din întreaga Rusie. La 7 aprilie 1918 V. I. Lenin a adresat Sovietului din Vladivostok o telegramă directivă, în care îi atrăgea atenţia că japonezii vor ataca în mod sigur şi cerea comuniştilor din Extremul Orient să se pregătească fără întîrziere pentru lupta împotriva intervenţioniştilor străini (vezi Opere complete, vol. 35, Bucureşti, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 228). —*60*.

64 Preşedintele C.E.C. al Sovietelor din Siberia, N.N. Iakovlev, i-a comunicat lui V. I. Lenin măsurile privind organizarea rezistenţei împotriva intervenţioniştilor japonezi, care debarcaseră trupe la Vladivostok. —*60*.

65 Prezentul document a fost scris de V. I. Lenin pe marginea instrucţiunilor primite de inginerul N. I. Dîrenkov, preşedintele Consiliului economic din Rîbinsk, din partea C.E.S. Dîrenkov venise la Moscova ca să prezinte Consiliului economic superior un raport cu privire la activitatea Consiliului economic din Rîbinsk. La 15 aprilie 1920, acest raport a fost examinat în şedinţa prezidiului C.E.S.; la propunerea lui Lenin a fost adoptată hotărîrea de a se acorda de urgenţă un împrumut oraşului Rîbinsk. V. I. Lenin a discutat cu Direnkov despre situaţia economică a Republicii sovietice, despre starea de lucruri în industria din Rîbinsk şi despre măsurile adoptate de consiliul economic local. —*63*.

66 După ce, la cel de-al IV-lea Congres general extraordinar al Sovietelor din Rusia, a fost ratificat tratatul de pace de la Brest-Litovsk, socialiştii-revoluţionari de stînga, care se pronunţaseră împotriva încheierii păcii, au declarat că se retrag din guvern. La 18 martie 1918, Consiliul Comisarilor Poporului a examinat declaraţia lui A. L. Kolegaev, eser de stînga, care deţinea postul de comisar al poporului pentru agricultură, şi l-a eliberat de atribuţiile sale. La 3 aprilie, S. P. Sereda a fost numit adjunct al comisarului poporului pentru agricultură.

În răspunsul său, S. P. Sereda îi făcea cunoscut lui Lenin că Kolegaev şi-a luat un concediu de două săptămîni. —*64*.

67 Lenin se referă la tratativele purtate de Comisariatul poporului pentru agricultură în vederea achiziţionării de seminţe din Danemarca. S. P. Sereda îl informa pe Lenin că pentru exa-

www.dacoromanica.ro

minarea acestei probleme va convoca de urgenţă o consfătuire cu reprezentanţii legaţiei daneze. —*64*.

68 Este vorba de un proiect de „Decret cu privire la înregistrarea acţiunilor, obligaţiunilor şi altor titluri purtătoare de dobîndă". Primele două proiecte au fost pregătite de Consiliul economic superior. Examinîndu-le, V. I. Lenin l-a şters pe primul, iar pe cel de-al doilea l-a redactat şi l-a trimis lui D. P. Bogolepov şi I. E. Gukovski, la Comisariatul poporului pentru finanţe. După ce a fost refăcut de cei de la acest comisariat, proiectul a fost din nou redactat de Lenin, care i-a dat şi titlul, iar la 17 aprilie 1918 a fost prezentat spre examinare Consiliului Comisarilor Poporului; la 18 aprilie, decretul a fost aprobat, iar la 20 aprilie a apărut în ziarul „Izvestiia C.E.C. din Rusia" (vezi „Decrete ale Puterii sovietice", vol. II, 1959, p. 130—138). —*64*.

69 În oraşul Simbirsk (azi Ulianovsk), în care s-a născut V. I. Lenin, I. I. Iakovlev a înfiinţat prima şcoală ciuvaşă. El a întocmit şi a introdus, cu începere din 1874, primul alfabet ciuvaş şi primul abecedar ciuvaş şi a desfăşurat o amplă activitate pentru luminarea poporului ciuvaş.

În telegrama de răspuns trimisă lui Lenin la 4 mai 1918 i se făcea cunoscut că I. I. Iakovlev continuă să fie preşedinte al cursurilor şi seminariilor pentru femei. —*65*.

70 Această scrisoare a lui Lenin este legată de următoarea împrejurare. La 4 (17) ianuarie 1918, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat decretul pentru reorganizarea Crucii Roşii prin lichidarea Direcţiei generale a Crucii Roşii, existentă din vremea ţarismului, şi preluarea de către stat a bunurilor şi capitalurilor ei. Înfăptuirea acestei reorganizări a fost încredinţată (paragr. 3 din cap. I al decretului) unui comitet alcătuit din reprezentanţi ai organizaţiilor sovietice, militare şi obşteşti. Acestui comitet i s-a trasat ca sarcină să prezinte Consiliului Comisarilor Poporului, prin consiliul colegiilor medicale, un plan de reorganizare a societăţii de Cruce Roşie. Dar comitetul nu şi-a îndeplinit sarcinile ce i-au fost încredinţate, lucru pe care V. M. Bonci-Bruevici, în calitate de membru al comitetului acestei societăţi, l-a adus la cunoştinţa lui V. I. Lenin. —*66*.

71 Prezenta telegramă a fost trimisă ca răspuns la o telegramă a celui de-al V-lea Congres al Sovietelor din ţinutul Turkestan, care a avut loc la Taşkent între 20 aprilie şi 1 mai 1918. Congresul îşi exprima aprobarea pentru politica justă dusă de Consiliul Comisarilor Poporului în problema naţională. Punctul central din ordinea de zi a congresului a fost problema autonomiei ţinutului Turkestan. Congresul a adoptat hotărîrea de a desemna o comisie pentru convocarea unui congres de constituire al Sovietelor din acest ţinut în vederea delimi-

www.dacoromanica.ro

țării granițelor și sferei de competență a autonomiei Turkestanului. —*67*.

72 Sub textul acestei telegrame, V. I. Lenin a făcut următoarea însemnare: „La această telegramă nici pînă azi (8.V) *n-am primit răspuns*". La 8 mai el a scris o a doua telegramă pe adresa C.E.C. al Sovietelor din Siberia (vezi volumul de față, documentul 138), dar această telegramă n-a fost expediată, așa cum se vede din nota marginală făcută de secretară: „n-a fost expediată". La 15 mai Lenin a trimis o telegramă C.E.C. al Sovietelor din Siberia, cu o informare — primită de el de la Comisariatul poporului pentru finanțe — în legătură cu suma de bani trimisă, în total și în parte, oraselor din Siberia în ultima lună. „Comunicați-mi — scria Lenin — dacă ați primit această telegramă și care e concluzia dv." („Culegeri din Lenin", vol. XXI, p. 174). —*69*.

73 Este vorba de pregătirea unei reforme monetare cu scopul de a crea valută sovietică stabilă și de a lichida inflația provocată de război și de procedeele economice arbitrare ale guvernului țarist și ale guvernului provizoriu burghez. Chestiunea necesității unei reforme monetare a fost pusă de V. I. Lenin în decembrie 1917 în „Proiectul de decret cu privire la înfăptuirea naționalizării băncilor și la măsurile necesare în legătură cu aceasta" (vezi Opere complete, vol. 35, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 183).

Din cauza intervenției militare străine și a războiului civil, a trecerii la politica „comunismului de război", reforma monetară n-a fost înfăptuită în această perioadă. Prima reformă monetară sovietică pe baza principiilor leniniste a fost efectuată în anii 1922—1924. — *69*.

74 Prezentul document este un răspuns al lui Lenin la telegrama delegației trimise la Kursk pentru încheierea tratatului de pace cu Rada centrală ucraineană. Comunicîndu-i prin fir direct, la 29 aprilie, că a ajuns la Kursk, delegația îl întreba pe Lenin dacă reprezentantul Radei centrale a plecat la Kursk.

Dînd urmare indicațiilor lui Lenin, delegația de pace a trimis la 30 aprilie parlamentari pe fronturile din Crimeea, de la Don, Voronej, Kursk și Briansk pentru a duce tratative cu comandamentul militar ucrainean în legătură cu încetarea imediată a ostilităților și stabilirea liniei de demarcație. — *70*.

75 Telegrama de față a fost trimisă de V. I. Lenin, după convorbirea sa prin fir direct cu delegația pentru tratativele de pace sosită la Kursk, care-i comunicase că acțiunile lui V. A. Antonov-Ovseenko împiedică delegația să-și organizeze cum trebuie munca ei în vederea încetării cît mai grabnice a ostilităților pe Frontul ucrainean. Delegația îl rugase pe Lenin să dea dispoziție lui Antonov-Ovseenko „să nu se amestece în chestiunea trimiterii parlamentarilor". —*71*.

www.dacoromanica.ro

76 Această telegramă este un răspuns la scrisoarea lui S. G. Şaumian, preşedinte al Sovietului din Baku şi comisar extraordinar provizoriu pentru treburile Caucazului, care îi comunica despre situaţia politică la Baku, despre succesele obţinute în lupta pentru consolidarea Puterii sovietice, despre înăbuşirea rebeliunii contrarevoluţionare a musavatiştilor, despre măsurile trasate de Sovietul din Baku în vederea naţionalizării băncilor, exploatărilor petroliere, transportului maritim şi ruga Consiliul Comisarilor Poporului să trimită bani, staţii de radio şi tipărituri.

Scrisoarea a fost transmisă prin V. I. Boiţov, secretarul Comitetului Central al flotilei de război din Marea Caspică, care fusese trimis la Moscova cu cererea de a se trimite la Baku patru torpiloare, infanterie şi echipament militar, de care era nevoie pentru apărarea oraşului. — *71.*

77 În această scrisoare, V. I. Lenin răspunde lui Raymond Robins, membru al misiunii americane a Crucii Roşii, care înainte de plecarea sa din Rusia Sovietică îşi exprima recunoştinţa sinceră pentru sprijinul ce i s-a acordat pentru îndeplinirea însărcinărilor primite în cadrul misiunii americane a Crucii Roşii. Exprimîndu-şi speranţa că Republica Sovietică Rusă „va deveni un puternic stat democratic", Robins scria: „Clarviziunea dv. profetică şi conducerea genială pe care o exercitaţi au permis Puterii sovietice să se consolideze în întreaga Rusie, şi cu sînt convins că acest nou organ creator al modului democratic de viaţă al oamenilor va fi un stimulent şi un impuls pentru libertate în lumea întreagă" (vezi „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.", vol. I, 1957, p. 276). — *72.*

78 Această scrisoare, adresată lui P. P. Malinovski, locţiitor al comisarului pentru bunurile republicii, a fost scrisă de Lenin în legătură cu aplicarea decretului Consiliului Comisarilor Poporului „Cu privire la monumentele republicii", adoptat la 12 aprilie 1918 şi publicat la 14 aprilie în ziarele „Pravda" şi „Izvestiia C.E.C. din Rusia". În acest decret se trasa sarcina de a înlătura monumentele ridicate în memoria ţarilor şi a slujitorilor lor, care erau lipsite de orice valoare istorică şi artistică, şi de a ridica monumente revoluţionare. — *73.*

79 Prezenta telegramă este un răspuns la o telegramă din Ekaterinburg, cu data de 30 aprilie 1918, trimisă de Direcţia regională a întreprinderilor naţionalizate. În această telegramă se comunica că circulă zvonuri despre o deznaţionalizare a minelor din regiunea Bogoslovski. Lenin acorda o mare atenţie unei cît mai grabnice dezminţiri a acestor zvonuri false, care puteau să dezorienteze masele muncitoare. — *73.*

80 Prezenta informare, adresată Comitetului Central, a fost adoptată la consfătuirea lui V. I. Lenin cu membrii bolşevici ai colegiului Comisariatului poporului pentru agricultură

www.dacoromanica.ro

în legătură cu cererea formulată de M. A. Spiridonova şi V. A. Karelin, lideri ai eserilor de stînga, ca partidul lor să dispună întru totul de acest comisariat. Această pretenţie a fost prilejuită de noile numiri de bolşevici în Comisariatul poporului pentru agricultură, care fuseseră făcute după demisia lui A. L. Kolegaev şi care slăbiseră considerabil poziţia eserilor de stînga în acest comisariat.

V. I. Lenin a scris şi următorul proiect de hotărîre a acestei consfătuiri: „Consfătuirea prealabilă (în legătură cu problemele ridicate de tov. Spiridonova şi Karelin) — ţinută de tov. Sereda şi Meşcereakov, membri ai colegiului Comisariatului poporului pentru agricultură, şi Lenin — a ajuns la concluzia că problemele ridicate pot fi considerate ca avînd o importanţă politică deosebită, şi de aceea e cazul ca ele să fie neapărat supuse spre examinare Comitetului Central al P.C. (b) din Rusia.

Consfătuirea considera că e necesar ca ele să fie trimise de urgenţă la Comitetul Central". („Culegeri din Lenin", vol. XXXVI, p. 42). Situaţia din Comisariatul poporului pentru agricultură a fost examinată de C.C. al P.C. (b) din Rusia în şedinţa sa din 3 mai 1918. Comitetul Central a aprobat hotărîrea adoptată de consfătuire, considerînd că pretenţiile eserilor de stînga sînt neîntemeiate. — *74*.

81 Această scrisoare a fost scrisă de Lenin în legătură cu o sentinţă nedreaptă a Tribunalului revoluţionar din Moscova, care, la 2 mai 1918, judecînd procesul a patru colaboratori ai comisiei de anchetă din acest oraş învinuiţi de luare de mită şi de şantaj, s-a mărginit să-i condamne la şase luni închisoare. La 4 mai, Lenin a prezentat Comitetului Central al P.C. (b) din Rusia propunerea ca judecătorii care au dat o sentinţă atît de blîndă să fie excluşi din partid (vezi Opere complete, vol. 36, Bucureşti, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 296).

În aceeaşi zi, la şedinţa Consiliului Comisarilor Poporului, a fost ascultată — în afara ordinii de zi — o comunicare a lui N. V. Krîlenko în legătură cu sentinţa Tribunalului revoluţionar în procesul luării de mită al celor patru membri ai comisiei de anchetă. Pe baza indicaţiilor date de Lenin în prezenta scrisoare, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat o hotărîre care obliga Comisariatul poporului pentru justiţie să elaboreze „în cel mai scurt timp" un proiect de decret care să stabilească „un minim de pedeapsă mai ridicat pentru luare de mită şi pentru orice complicitate în asemenea delict". În proiectul de „Decret cu privire la luarea de mită", prezentat de Comisariatul poporului pentru justiţie şi examinat în şedinţa din 8 mai a C.C.P., Lenin a precizat unele formulări, după care decretul a fost adoptat (vezi „Decrete ale Puterii sovietice", vol. II, 1959, p. 236—237 şi 240—242).

www.dacoromanica.ro

La insistenţele lui Lenin, C.E.C. din Rusia a rejudecat procesul celor patru membri ai comisiei de anchetă din Moscova; trei dintre ei au fost condamnaţi la cîte 10 ani închisoare. —*74.*

82 Lenin se referă la dizolvarea Radei centrale de către ocupanţii germani şi la instaurarea în Ucraina a unei dictaturi burghezo-moşiereşti făţişe. —*75.*

83 La 6 mai 1918, unităţi germane şi albgardiste aŭ pătruns în oraşul Rostov pe Don şi l-au ocupat. La 7 mai el a fost eliberat de trupele sovietice, dar la 8 mai a fost din nou ocupat de trupele germane şi albgardiste. —*75.*

84 *Fortul Ino* — fortificaţie la graniţa cu Finlanda; apăra, împreună cu Kronstadtul, căile de acces spre Petrograd. Prin tratatul încheiat între R.S.F.S.R. şi Republica muncitorească socialistă finlandeză, fortul Ino, în vederea apărării intereselor comune ale republicilor socialiste, a revenit Republicii Sovietice Federative Socialiste Ruse. După înăbuşirea revoluţiei din Finlanda, guvernul burghez al acestei ţări sprijinit de imperialiştii germani, a cerut să se cedeze Finlandei fortul Ino. Înainte de părăsirea fortului, principalele lui întărituri au fost aruncate în aer, din ordinul comandantului fortăreţei Kronstadt, şi distruse. În mai 1918 trupele finlandeze au ocupat fortul Ino. —*75.*

85 În şedinţa extraordinară a Comitetului Central al partidului, care a avut loc la 6 mai 1918, a fost analizată situaţia internaţională a Republicii sovietice în legătură cu înrăutăţirea relaţiilor cu Germania, care cerea ca fortul Ino să treacă la Finlanda, şi în legătură cu faptul că englezii ţineau sub ocupaţie Murmanskul şi se pregăteau să înainteze în interiorul ţării Comitetul Central a adoptat hotărîrea cu privire la situaţia internaţională propusă de Lenin (vezi Opere complete, vol. 36, Bucureşti, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 332 şi 361—363). — *75.*

86 În nota de faţă, Lenin îi răspunde lui A. D. Ţiurupa, care i-a comunicat că organizaţia de aprovizionare de la calea ferată Nikolaevskaia nu i-a dat voie lui A. I. Sviderski, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare, să facă controlul stabilit, în deplin acord, de Comisariatul poporului pentru aprovizionare, Comisariatul poporului pentru căile de comunicaţie şi Consiliul economic superior. Ţiurupa îi cerea un sfat lui Lenin: ce măsuri ar trebui să ia în cazul de faţă. — *75.*

87 Este vorba de trimiterea la Kiev a unei delegaţii pentru tratative de pace cu guvernul hătmănesc al Ucrainei în legătură cu propunerea oficială, în acest sens, primită din partea guvernului german. În aceeaşi zi (8 mai), V. I. Lenin a semnat o telegramă adresată lui P. A. Zaiţev, secretarul delegaţiei

www.dacoromanica.ro

pentru tratative de pace, în care-i cerea să înceapă convorbiri cu guvernul hătmănesc (vezi volumul de faţă, Anexe, documentul 13). — *76*.

88 Scrisoarea de faţă, adresată lui A. D. Ţiurupa, a fost scrisă de V. I. Lenin după convorbirea cu A. V. Ivanov, muncitor ajustor la cazangerie, pe atunci preşedinte al comisiei de achiziţionare de la uzinele Putilov (azi Kirov), care a înfăţişat în mod amănunţit durerosul tablou al foametei la Petrograd şi a arătat care e situaţia în uzine şi starea de spirit a muncitorilor.

Lenin i-a comunicat lui Ivanov conţinutul decretului cu privire la împuternicirile extraordinare acordate comisarului poporului pentru aprovizionare în vederea luptei cu burghezia de la sate, care ascundea rezervele de grîu şi le vindea la preţuri de speculă. El i-a dat o copie a acestui decret, ca să-l facă cunoscut muncitorilor de la uzinele Putilov. — *76*.

89 Zdrobirea rebeliunii antisovietice a musavatiştilor, la sfîrşitul lui martie 1918, a întărit Puterea sovietică la Baku. În şedinţa din 25 aprilie a Sovietului din Baku a fost constituit Consiliul Comisarilor Poporului din Baku, în care, pe lîngă bolşevici, au intrat şi cîţiva eseri de stînga. Preşedinte al consiliului şi comisar pentru afacerile externe a fost confirmat S. G. Şaumian. În cursul lunilor aprilie şi mai 1918, puterea Sovietelor a fost instaurată în mare parte din Azerbaidjan.

Lupta muncitorilor şi ţăranilor din Azerbaidjan pentru victoria revoluţiei socialiste a decurs în condiţii foarte complicate. În Transcaucazia a căpătat amploare intervenţia germano-turcă; trupele turceşti au năvălit în Azerbaidjan. Pe de altă parte, comandamentul englez din Iran a intrat în contact cu daşnacii, eserii şi menşevicii din Baku, scontînd să-i folosească în lupta pentru răsturnarea Puterii sovietice locale şi cucerirea oraşului. În aceste condiţii, Lenin a pus în faţa conducătorilor Consiliului Comisarilor Poporului din Baku sarcina de a folosi cu cea mai mare abilitate contradicţiile din lagărul imperialist, precum şi pe cele dintre partidele naţionaliste (vezi şi volumul de faţă, documentul 153).

Scrisoarea de faţă şi cea adresată de V. I. Lenin la 24 mai 1918 lui Şaumian au fost publicate pentru prima oară la 8 septembrie 1919 în „Buletinul Dictaturii Centrocaspicii şi al Prezidiului Comitetului Executiv Provizoriu", în secţiunea „Din arhiva comisiei extraordinare de anchetă".

„*Dictatura Centrocaspicii*" — guvern contrarevoluţionar, agentură a Antantei. A fost format din eseri, menşevici şi daşnaci, după ce, la 31 iulie 1918, Puterea sovietică la Baku a căzut în mod vremelnic sub presiunea forţelor contrarevoluţionare interne şi externe (vezi adnotările 143 şi 151). — *78*.

90 Este vorba de şedinţa comisiei ruso-germane pentru restabilirea relaţiilor economice dintre Rusia şi Germania care a avut loc

www.dacoromanica.ro

la 15 mai 1918 la Moscova. La această şedinţă, raportul a fost prezentat de M. G. Bronski, adjunct al comisarului poporului pentru industrie şi comerţ. Principalele teze ale acestui raport au fost în prealabil citite şi aprobate de V. I. Lenin. — *78*.

91 În planul de dezvoltare a relaţiilor economice-comerciale dintre Rusia Sovietică şi Statele Unite ale Americii elaborat din iniţiativa lui Lenin, guvernul sovietic se arăta dispus să accepte ca mărfurile achiziţionate în S.U.A. să fie achitate în produse ale agriculturii şi ale industriei extractive şi totodată să acorde acestei ţări, ca şi altora, unele concesiuni.

Acest plan a fost publicat iniţial sub titlul „Relaţiile comerciale ruso-americane" în nr. 1 din iunie 1918 al „Buletinului Comisariatului poporului pentru industrie şi comerţ". În S.U.A. planul, împreună cu scrisoarea lui Lenin către Robins, a apărut în culegerea „Russian American relations. March 1917 — March 1920", New York, 1920. — *79*.

92 Această scrisoare, adresată lui G. V. Cicerin, a fost scrisă de Lenin după ce a aflat că trupe ale guvernului burghez din Transcaucazia, sprijinite de o flotilă de vase comerciale înarmate, înaintează spre Suhumi, creînd un pericol pentru întregul litoral al Mării Negre. În proiectul de telegramă — prezentat lui Lenin — i se ordona lui Sablin, comandantul forţelor navale din Flota Mării Negre, să înarmeze o serie de vase de comerţ sovietice şi să le trimită în apărarea oraşului Suhumi. La 20 mai 1918, guvernul sovietic a adresat guvernului german o notă în care-şi exprima protestul împotriva faptului că autorităţile militare germane tolerează acţiunile întreprinse de vasele de comerţ înarmate ale „aşa-zisului guvern al Transcaucaziei, care nu e recunoscut de absolut nimeni în regiunea respectivă". — *80*.

93 Decretul pentru reorganizarea organelor de conducere ale transportului pe apă a fost discutat şi adoptat în şedinţa Consiliului Comisarilor Poporului din 18 mai 1918. Prin acest decret era desfiinţat colegiul secţiei comunicaţii navale a Consiliului economic superior. Această secţie, înfiinţată mai înainte pe lîngă C.E.S., a fost transformată în Direcţia generală a transporturilor maritime şi fluviale. Organul de conducere care dirija întreaga activitate curentă a acestei direcţii generale era colegiul superior, alcătuit din cinci persoane, care răspundea în faţa prezidiului Consiliului economic superior. — *81*.

94 Este vorba de proiectul de decret cu privire la reorganizarea Comisariatului poporului pentru aprovizionare şi a organelor locale de aprovizionare. La şedinţa Consiliului Comisarilor Poporului din 20 mai 1918, A. D. Ţiurupa, la indicaţia lui V. I. Lenin, a prezentat propunerea de a trece acest decret pe ordinea de zi. Proiectul a fost discutat în şedinţele din 22

www.dacoromanica.ro

și 23 mai ale Consiliului Comisarilor Poporului și a fost adoptat cu unele modificări.

În paragraful 3 al decretului era prevăzută înființarea pe lîngă comisariatele locale ale aprovizionării a unor detașamente speciale compuse din muncitori recomandați de organizațiile de partid și profesionale și care urmau să fie constituite mai cu seamă în regiunile consumatoare. Detașamentele acestea trebuiau să se afle la dispoziția organelor de aprovizionare locale, să se conformeze instrucțiunilor date de ele și să fie folosite în munca de organizare, agitație și instructaj. — *82.*

95 V. I. Lenin se referă la hotărîrea Consiliului Comisarilor Poporului, adoptată la 18 noiembrie (1 decembrie) 1918, „Cu privire la retribuirea comisarilor poporului, a slujbașilor și funcționarilor superiori". Proiectul de hotărîre a fost scris de Lenin (vezi Opere complete, vol. 35, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 110). Prin această hotărîre, salariul maxim lunar al unui comisar al poporului era de 500 de ruble, cu un adaos de 100 de ruble pentru fiecare membru al familiei inapt de muncă.

O aspră mustrare a fost făcută de Lenin și lui N. P. Gorbunov, secretar al Consiliului Comisarilor Poporului. Documentul respectiv, analog cu cel de față, se păstrează în Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al. P.C.U.S. El e reprodus de Gorbunov în amintirile sale (vezi „Amintiri despre V. I. Lenin", vol. 2, București, Editura politică, 1958, p. 79). — *83.*

96 Nu s-a stabilit despre ce hîrtii e vorba aici. — *84.*

97 În primăvara anului 1918, imperialiștii germani au ocupat Ucraina, au cotropit Crimeea și au ajuns la Sevastopol, unde era concentrată flota din Marea Neagră. Pentru a salva flota, amenințată să cadă în mîinile ocupanților germani, guvernul sovietic a dat ordin la 29—30 aprilie ca ea să fie transferată la Novorossiisk. La zece zile după ce flota a ajuns aici, comandamentul german a cerut în mod ultimativ ca ea să fie readusă la Sevastopol, amenințînd că în caz contrar își va continua ofensiva pe țărmul Mării Negre. La 11 mai, guvernul sovietic a adresat guvernului german un „Protest împotriva ocupării Crimeii", în care erau expuse împrejurările în care a fost transferată flota, precum și condițiile în care ea s-ar putea întoarce la Sevastopol (vezi V. I. Lenin. Opere complete, vol. 36, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 337—338).

Toate încercările de a ajunge la o înțelegere cu guvernul german n-au dus la nici un rezultat. Întrucît nu avea posibilitatea să salveze flota și nu voia ca ea să cadă în mîinile imperialiștilor germani, Lenin a dat dispoziție Consiliului militar superior ca ea să fie imediat distrusă (vezi documentul

www.dacoromanica.ro

următor). Într-o directivă secretă a Consiliului Comisarilor Poporului se dădea dispoziție autorităților navale maritime militare să distrugă toate vasele din flota Mării Negre și vapoarele comerciale staționate la Novorossiisk. La 18—19 iunie 1918, ordinul guvernului a fost executat: majoritatea vaselor au fost scufundate în apropiere de acest oraș. — *85*.

98 „*Arbeiterpolitik*" — revistă săptămînală de socialism științific, organ de presă al grupului din Bremen al social-democraților de stînga, care au intrat în 1919 în Partidul Comunist din Germania; a apărut la Bremen din 1916 pînă în 1919.

„*Der Sozialdemokrat*" — ziar, organ de presă al Partidului social-democrat independent din Württemberg. A apărut la Stuttgart cu începere din 1915. În 1921 a devenit organul de presă al Partidului Comunist Unificat din Württemberg și a apărut sub denumirea de „Kommunist". — *86*.

99 V. I. Lenin se referă, probabil, la scrisoarea trimisă de el la 14 mai 1918 lui S. G. Șaumian (vezi volumul de față, documentul 141).

Prezenta scrisoare, cu data de 24 mai, a fost adusă la Baku de S. M. Ter-Gabrielian, unul dintre conducătorii Comunei din Baku. — *86*.

100 Este vorba de ocuparea orașului Sîzrani de unități ale Corpului de armată cehoslovac.

Corpul de armată cehoslovac a fost alcătuit în Rusia, încă înainte de victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, din cehii și slovacii din armata austro-ungară care căzuseră prizonieri. Prin acordul din 25 martie 1918, Corpului cehoslovac i s-a dat de către guvernul sovietic posibilitatea de a părăsi Rusia prin Vladivostok, cu condiția de a preda armamentul și de a îndepărta din rîndul cadrelor de comandă pe ofițerii ruși. Dar comandamentul contrarevoluționar al Corpului cehoslovac, din ordinul și cu sprijinul imperialiștilor din S.U.A., Anglia și Franța, a declanșat, la sfîrșitul lui mai, o rebeliune armată împotriva Puterii sovietice. Acționînd în strînsă legătură cu albgardiștii și cu chiaburii, rebelii cehoslovaci au ocupat o mare parte din Ural, din regiunea Volgăi și din Siberia, restaurînd pretutindeni puterea burgheziei. În regiunile ocupate de ei au fost formate guverne albgardiste, în care au intrat și menșevici și socialiști-revoluționari.

Numeroși soldați ai acestui corp de armată, dîndu-și seama că au fost înșelați de comandamentul contrarevoluționar, au părăsit unitățile lui și au refuzat să lupte împotriva Rusiei Sovietice. Aproape 12 000 de cehi și slovaci au luptat în rîndurile Armatei Roșii.

Regiunea Volgăi a fost eliberată de către Armata Roșie în toamna anului 1918. Rebelii cehoslovaci au fost înfrînți o dată cu lichidarea trupelor lui Kolceak. — *88*.

www.dacoromanica.ro

101 La *primul Congres general al consiliilor economice din Rusia*, care a avut loc între 26 mai şi 4 iunie 1918 la Moscova, s-a pus problema aprobării „Hotărîrii cu privire la conducerea întreprinderilor naţionalizate". Proiectul de hotărîre a fost discutat în şedinţele din 28 şi 30 mai ale secţiei pentru organizarea producţiei. Raportul în legătură cu această problemă a fost prezentat de G. D. Veinberg, membru al prezidiului Consiliului economic superior, iar corapoartele de V. M. Smirnov, „comunist de stînga", şi V. N. Andronnikov, reprezentant al industriei din Ural. Sub presiunea „comuniştilor de stînga", secţia pentru organizarea producţiei a adoptat un proiect de „Hotărîre" care contravenea orientării partidului spre introducerea conducerii unice a producţiei şi centralizarea conducerii întreprinderilor naţionalizate.

La întrebarea pusă de Lenin în biletul de faţă, Rîkov a răspuns că, sub presiunea „comuniştilor de stînga", comisia instituită de secţie pentru redactarea unuia din punctele hotărîrii cu privire la conducerea întreprinderilor naţionalizate a adoptat hotărîri greşite.

Luînd cunoştinţă de proiectul de „Hotărîre" elaborat de secţie, Lenin a criticat cu asprime proiectul, dezvăluind esenţa lui anarho-sindicalistă (vezi Opere complete, vol. 36 Bucureşti, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 414). La propunerea lui V. I. Lenin, proiectul a fost înaintat unei comisii din care făceau parte V. I. Lenin, din partea Consiliului Comisarilor Poporului, A. I. Rîkov şi G. D. Veinberg, din partea Consiliului economic superior. „Hotărîrea", elaborată sub conducerea lui Lenin, a fost aprobată de congres. — *89*.

102 Această scrisoare a lui V. I. Lenin a fost scrisă în legătură cu următoarea împrejurare. După o luptă crîncenă, la 29 mai 1918 oraşul Penza a fost ocupat de rebelii cehoslovaci. Consiliul comisarilor guberniali, în frunte cu preşedintele său, V. V. Kuraev, s-a mutat la gara Ruzaevka. Într-o telegramă adresată lui Lenin la 31 mai, Kuraev îi făcea cunoscut că a început retragerea rebelilor albi din Penza şi că aceştia nu s-au atins de Monetăria statului, aflată în acest oraş. În telegrama sa, Kuraev cerea să fie eliberat din funcţia pe care o deţinea la Penza.

După eliberarea Penzei de sub ocupaţia rebelilor cehoslovaci, Kuraev s-a întors la postul său, unde a rămas pînă în septembrie 1918. — *90*.

103 Lenin se referă la hotărîrea Consiliului Comisarilor Poporului din 8 mai 1918 cu privire la înregistrarea tuturor automobilelor existente şi predarea autocamioanelor disponibile către Comisariatul poporului pentru aprovizionare. — *91*.

104 Această telegramă către muncitorii din Vîksa a fost trimisă de V. I. Lenin ca răspuns la o telegramă în care ei comunicau

www.dacoromanica.ro

că, „fiind lihniţi de foame“, se vor duce pe vapoare cu detaşamentele lor şi, înarmaţi cu mitraliere, vor obţine cu forţa cereale. — *91*.

105 Scrisoarea „Către socialiştii internaţionalişti din America“ a fost scrisă de Lenin în limba engleză, în timpul convorbirii cu ziaristul american A. R. Williams, care i-a făcut o vizită înainte de întoarcerea sa în ţară. — *91*.

106 G. I. Sokolnikov, N. I. Buharin şi I. Larin urmau să plece la Berlin ca membri ai delegaţiei sovietice pentru tratative în vederea încheierii unui acord economic cu Germania. — *92*.

107 Este vorba de I. F. Popov, membru al partidului bolşevic din 1905 pînă în 1914. În anii primului război mondial a fost prizonier în Germania; în 1918 s-a întors în ţară. — *94*.

108 Pe cît se pare, aici este vorba de scrisoarea lui Lenin din 2 iunie 1918 către I. A. Berzin sau G. L. Şklovski (vezi documentul următor). — *94*.

109 Ce anume a fost anexat la această scrisoare pentru a i se preda lui H. Guilbeaux, nu s-a stabilit. — *94*.

110 Prezentul document este răspunsul la o telegramă a lui A. A. Ioffe, care cerea să i se acorde împuternicirea de a trimite înapoi la Moscova pe I. Larin, care venise la Berlin în cadrul delegaţiei sovietice, întrucît „nu se poate lucra cu el“ (vezi, de asemenea, volumul de faţă, documentul 164). — *95*.

111 Într-o scrisoare adresată lui V. I. Lenin, N. I. Soloviov, şeful secţiei combustibil de pe lîngă Consiliul economic superior, referindu-se la hotărîrea Consiliului Comisarilor Poporului din 5 iunie 1918 de a se trimite la Baku 50 000 000 de ruble, cerea să se dea cuvenita dispoziţie Comisariatului poporului pentru finanţe de a bloca această sumă în contul Consiliului economic din Baku, în vederea cheltuielilor „necesare pentru sprijinirea extracţiei petrolului“. — *95*.

112 Aceste bilete, adresate lui A. D. Ţiurupa împreună cu schiţa de plan pentru o foaie volantă, au fost scrise de V. I. Lenin pentru a face faţă necesităţii de a explica maselor largi muncitoare hotărîrea, adoptată de Consiliul Comisarilor Poporului la 1 iunie 1918, cu privire la aprovizionarea cu alimente pe cont propriu. În această hotărîre se arăta că aprovizionarea cu alimente pe cont propriu, aşa cum propuneau, în demersurile lor către Consiliul Comisarilor Poporului, reprezentanţii unor organizaţii şi sindicate muncitoreşti, poate să zădărnicească aprovizionarea, să netezească drumul pentru chiaburi şi moşieri, să ducă revoluţia la pieire. În hotărîrea adoptată se punea sarcina de a se crea detaşamente de aprovizionare, alcătuite din muncitorii şi funcţionarii cei mai buni şi mai devotaţi,

www.dacoromanica.ro

„pentru a crea o forță de luptă a întregii muncitorimi, care să întroneze ordinea, să ajute la control, să colecteze toate surplusurile de cereale și să obțină o victorie deplină asupra speculanților" (vezi „Decrete ale Puterii sovietice", vol. II, p. 379—381).

În legătură cu această problemă, vezi și V. I. Lenin. Opere complete, vol. 36, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 409, 410—411). — *96.*

113 Prezenta telegramă este un răspuns la telegramele trimise de I. V. Stalin de la Țaritîn. Stalin îi comunica lui Lenin ce măsuri a luat pentru trimiterea de cereale la centru și îl ruga, în legătură cu aceasta, să dea dispoziție celor de la Nijni Novgorod să trimită fără întîrziere vapoare la Țaritîn. — *98.*

114 Este vorba de adoptarea „Decretului pentru organizarea și aprovizionarea sărăcimii satelor". Proiectul de decret a fost discutat în ședința Consiliului Comisarilor Poporului, sîmbătă 8 iunie 1918. Raportul în această problemă a fost prezentat de A. D. Țiurupa. C.C.P. a adoptat hotărîrea de a prezenta decretul spre aprobare Comitetului Executiv Central la 10 iunie. În această zi, înainte de deschiderea ședinței Comitetului Executiv Central, I. M. Sverdlov i-a trimis lui V. I. Lenin o scrisoare în care-i făcea cunoscut că eserii de stînga stăruie să se amîne măcar cu o zi discutarea decretului și că el și Țiurupa consideră posibilă acceptarea acestei propuneri, întrucît consfătuirea fracțiunii bolșevice s-a prelungit și ședința C.E.C. din Rusia n-a început încă. În această telefonogramă, Lenin îi răspundea lui Sverdlov la cele scrise de el.

Fiind ora înaintată, ședința C.E.C. din Rusia, la propunerea lui I. M. Sverdlov, a fost amînată pentru a doua zi. La 11 iunie, „Decretul pentru organizarea și aprovizionarea sărăcimii satelor" a fost discutat în ședința extraordinară a C.E.C. din Rusia. Eserii de stînga s-au pronunțat categoric împotriva adoptării decretului. Totuși, el a fost adoptat, cu o covîrșitoare majoritate de voturi, și la 12 iunie 1918 a fost publicat în ziarul „Izvestiia C.E.C. din Rusia". — *99.*

115 În comunicarea sa prin fir direct, A. A. Ioffe îl informa pe V. I. Lenin despre nota trimisă de el guvernului german, căruia i-a arătat că guvernul sovietic ia măsurile necesare în vederea transferării la Sevastopol a vaselor din flota Mării Negre aflate la Novorossiisk și că guvernul sovietic respectă obligațiile ce și le-a asumat. Totodată, în această notă se formula cerința ca germanii să satisfacă condițiile stabilite de guvernul sovietic (în legătură cu această chestiune, vezi adnotarea 97). Ioffe îl informa, de asemenea, pe Lenin despre măsurile luate de el, care aveau drept scop să nu permită o înrăutățire a relațiilor cu guvernul german. — *100.*

www.dacoromanica.ro

116 După ocuparea la 7 iunie 1918 a oraşului Omsk de către rebelii cehoslovaci şi albgardişti, a fost creat acolo un guvern al Siberiei, marionetă a albgardiştilor. Acest guvern, format în majoritate din eseri, cuprindea totodată şi menşevici, şi cadeţi. Camuflîndu-şi scopurile sale prin fraze democratice, el ducea o politică contrarevoluţionară, pregătind terenul pentru trecerea la o dictatură militară făţişă a burgheziei şi moşierimii.

În scrisoarea sa, G. E. Zinoviev se referea la cumpărarea de cereale din Omsk pentru Petrograd. — *101*.

117 Biletele adresate lui V. P. Miliutin, I. E. Gukovski şi A. D. Ţiurupa au fost scrise de V. I. Lenin în şedinţa Consiliului Comisarilor Poporului din 12 iunie 1918, în timpul discuţiilor asupra raportului lui P. A. Kozmin cu privire la fondul de finanţare a construcţiilor de maşini agricole. Dat fiind că în munca secţiei construcţiilor de maşini agricole de pe lîngă Consiliul economic superior au fost descoperite o serie de lipsuri, problema alocării a 400 000 000 de ruble pentru producţia de maşini agricole, unelte, inventar ş.a.m.d. a fost amînată. A fost alcătuită o comisie pentru „studierea stării de lucruri şi clarificarea problemelor care au fost ridicate în cursul discuţiilor". — *103*.

118 Lenin se referă la cel de-al V-lea Congres general al Sovietelor din Rusia, care urma să aibă loc curînd.

Congresul şi-a deschis lucrările la 4 iulie 1918, la Moscova. Raportul de activitate al C.E.C. din Rusia a fost prezentat de I. M. Sverdlov, iar raportul de activitate al Consiliului Comisarilor Poporului — de V. I. Lenin. Pe marginea acestor rapoarte a fost adoptată cu majoritate de voturi rezoluţia propusă de fracţiunea comunistă, în care se spunea că congresul „aprobă în întregime politica internă şi externă a guvernului sovietic". Congresul a respins rezoluţia prezentată de eserii de stînga, în care i se cerea să-şi exprime neîncrederea în guvernul sovietic, să denunţe tratatul de pace de la Brest şi să schimbe orientarea politicii interne şi externe a Puterii sovietice. Lucrările congresului, întrerupte din cauza rebeliunii contrarevoluţionare dezlănţuite la 6 iulie la Moscova de eserii de stînga, au fost reluate la 9 iulie. După ce a ascultat comunicatul guvernului cu privire la evenimentele din zilele de 6—7 iulie, congresul a aprobat întru totul acţiunile energice întreprinse de guvern în vederea lichidării aventurii criminale a eserilor de stînga.

Congresul a dezbătut raportul cu privire la aprovizionare şi pe cel cu privire la organizarea Armatei Roşii. El şi-a încheiat lucrările sale prin adoptarea primei Constituţii a R.S.F.S.R., care consfinţea prin lege cuceririle oamenilor muncii din ţara Sovietelor. — *105*.

www.dacoromanica.ro

119 Este vorba de decretul „Cu privire la monumentele republicii", adoptat în şedinţa Consiliului Comisarilor Poporului din 12 aprilie 1918 (vezi, de asemenea, în volumul de faţă, documentul 131 şi adnotarea 78). — *107*.

120 V. I. Lenin se referă la următoarele materiale: broşura Rosei Luxemburg-Junius „Die Krise der Sozialdemokratie"; broşura „Klassenkampf gegen den Krieg! Material zum «Fall» Liebknecht", apărută în Germania „cu titlu de manuscris"; extrase din ziarul „Berner Tagwacht", organul de presă al Partidului social-democrat din Elveţia. — *109*.

121 Articolul „Zur Parteispaltung" al lui O. Rühle, social-democrat german de stînga, a fost publicat la 12 ianuarie 1916 în nr. 11 al ziarului „Vorwärts", organul central al Partidului social-democrat din Germania. — *109*.

122 *Referenten-Material aus Niederbarnim* — este citat în broşura lui K. Legien sub titlul „Warum müssen die Gewerkschaftsfunktionäre sich mehr am inneren Parteileben beteiligen?" — *109*.

123 Este vorba de cererea guvernului german ca navele din flota Mării Negre aflate la Novorossiisk să fie transferate la Sevastopol. În legătură cu această chestiune vezi, în volumul de faţă, documentul 151 şi adnotarea 97. — *109*.

124 *Decretul cu privire la naţionalizarea industriei petroliere* a fost adoptat de Consiliul Comisarilor Poporului la 20 iunie 1918. — *110*.

125 *Volodarski, V.*, unul dintre conducătorii bolşevicilor din Petrograd, redactor al publicaţiei „Krasnaia Gazeta" şi membru al prezidiului Sovietului din Petrograd, a fost asasinat la 20 iunie 1918 de eseri, care, acţionînd ca complici direcţi ai albgardiştilor şi ca executori ai planurilor urzite de intervenţioniştii străini, au trecut la acte de teroare împotriva bolşevicilor.

Mai tîrziu, la 30 august, a fost ucis la Petrograd, de un eser, M. S. Uriţki, preşedintele Cekăi din Petrograd. În aceeaşi zi a fost săvîrşit un atentat mişelesc la viaţa lui V. I. Lenin. El a fost rănit cu două gloanţe otrăvite, trase de terorista Kaplan, membră a partidului eserilor.

Ca răspuns la teroarea albă a contrarevoluţiei, Puterea sovietică a introdus teroarea roşie. La 2 septembrie 1918, C.E.C. din Rusia a adoptat o hotărîre care prevedea că pentru orice atentat împotriva unor reprezentanţi ai Puterii sovietice vor răspunde toţi contrarevoluţionarii şi inspiratorii lor. — *112*.

126 În această telegramă se dădea un ultim avertisment lui A. M. Iuriev (Alekseev), preşedintele Sovietului din ţinutul Murmansk, alcătuit în majoritate din menşevici şi eseri. Încălcînd directivele guvernului sovietic, Iuriev, încă de la

www.dacoromanica.ro

2 martie 1918 a intrat în tratative cu reprezentanţii Antantei şi a încheiat cu ei un aşa-zis „acord verbal". Prin acest acord, conducerea forţelor militare şi a economiei acestui ţinut era trecută în mîinile „aliaţilor". Imperialiştii englezi, francezi şi americani au debarcat trupe la Murmansk. În ciuda repetatelor avertismente date de guvernul sovietic, Iuriev îşi urma cu perseverenţă linia sa criminală. La 26 iunie, într-o telegramă transmisă prin radio, el punea în faţa lui Lenin problema necesităţii de a face noi concesii intervenţioniştilor. Lenin i-a răspuns prin telegrama de faţă.

A. M. Iuriev şi Comitetul executiv esero-menşevic al Sovietului din Murmansk nu s-au conformat dispoziţiilor date de V. I. Lenin. La 6 iulie, trădătorii din acest Soviet au încheiat cu intervenţioniştii un acord oficial în care se declarau încă o dată de acord cu ocuparea, în continuare, a ţinutului Murmansk de către imperialiştii străini.

Pentru atitudinea sa de trădare de ţară, Iuriev a fost declarat duşman al poporului şi pus în afara legii. — *113*.

127 Această telegramă, adresată şefilor detaşamentelor de rechiziţie, a fost scrisă de Lenin cu prilejul discuţiilor din şedinţa de la 1 iulie 1918 a Consiliului Comisarilor Poporului pe marginea comunicării făcute de V. I. Nevski, comisar al poporului pentru căile de comunicaţie, că a primit reclamaţii şi proteste din partea unor feroviari în legătură cu acţiunile ilegale comise de unele detaşamente de rechiziţii. Proiectul de telegramă a fost prezentat de Lenin consiliului spre aprobare. — *117*.

128 Asasinarea lui Mirbach, ambasadorul Germaniei, a fost săvîrşită în ziua de 6 iulie de doi eseri de stînga, Bliumkin şi Andreev, care, pătrunzînd, cu ajutorul unui document fals, în clădirea ambasadei germane, sub pretextul unei convorbiri cu Mirbach, au aruncat asupra lui o bombă. Eserii de stînga scontau că prin acest act vor provoca un război cu Germania şi, cu sprijinul tuturor duşmanilor revoluţiei, vor putea să doboare regimul sovietic. Asasinarea lui Mirbach a constituit începutul rebeliunii contrarevoluţionare a eserilor de stînga de la Moscova din zilele de 6 şi 7 iulie 1918, care a însemnat doar o parte din ofensiva generală a contrarevoluţiei interne şi a imperialiştilor Antantei împotriva Rusiei Sovietice; rebelii se bucurau de sprijinul ocult al misiunilor diplomatice străine.

Rebeliunea a izbucnit în zilele cînd cel de-al V-lea Congres general al Sovietelor din Rusia îşi desfăşura lucrările sale. Numărul total al participanţilor la rebeliune era de 1 800. Rebelii au bombardat Kremlinul cu artileria, au ocupat centrala telefonică şi telegraful, pe care le-au menţinut ocupate timp de două ore, transmiţînd în numele C.C. al eserilor de stînga cîteva apeluri, buletine şi telegrame provocatoare, în care afirmau că puterea se află în mîinile eserilor de stînga şi că acţiunile lor sînt salutate de întreaga populaţie.

www.dacoromanica.ro

Congresul al V-lea al Sovietelor a dat guvernului directiva de a lichida imediat rebeliunea. Membrii fracţiunii socialist-revoluţionare de stînga au fost arestaţi. Datorită măsurilor energice ale guvernului sovietic şi acţiunilor unite ale muncitorimii şi garnizoanei din Moscova, rebeliunea a fost lichidată. — *120.*

129 K. A. Mehonoşin, membru al Consiliului militar-revoluţionar al Frontului de est, cerea informaţii, prin fir direct, despre starea de lucruri în legătură cu rebeliunea declanşată de eserii de stînga la Moscova în ziua de 6 iulie 1918. El ruga pe Lenin să-i comunice ce poziţie ocupă eserul de stînga A. L. Kolegaev. În acelaşi timp, el informa că comandantul trupelor de pe Frontul de est, eserul de stînga M. A. Muraviov, a declarat că el este un adept devotat al regimului sovietic şi că renunţă la titlul de membru al partidului eserilor de stînga dacă acest partid merge împotriva Puterii sovietice.

Dar Muraviov făcea o asemenea declaraţie pentru a-şi masca activitatea sa contrarevoluţionară. Primind din partea Comitetului Central al partidului eserilor de stînga o telegramă în care se afirma că la Moscova aceştia au reuşit să pună mîna pe putere, el a trecut de partea rebelilor. Potrivit planurilor lor, Muraviov trebuia să ridice trupele Frontului de est împotriva Puterii sovietice şi, unindu-şi forţele cu acelea ale rebelilor cehoslovaci, să pornească o expediţie împotriva Moscovei. La 10 iulie Muraviov, ajungînd la Simbirsk, a declarat că el nu recunoaşte tratatul de la Brest-Litovsk şi declară război Germaniei.

Guvernul sovietic a luat măsuri urgente pentru lichidarea aventurii lui Muraviov. În comunicatul oficial din 11 iulie, Muraviov era declarat trădător şi duşman al Puterii sovietice. În seara zilei de 11 iulie, Muraviov a fost invitat la şedinţa Comitetului executiv din Simbirsk. Cînd, în această şedinţă, s-a dat citire telegramelor perfide ale lui Muraviov în care acesta dădea ordin să fie sistate operaţiile militare împotriva intervenţioniştilor şi albgardiştilor, comuniştii au cerut arestarea lui. Muraviov a încercat să se opună şi a fost omorît, iar complicii lui au fost arestaţi. — *123.*

130 Directiva lui V. I. Lenin avea ca scop să împiedice ofensiva armatei albe împotriva Ţarîţînului. La mijlocul lui iulie gara Tihoreţkaia a fost ocupată de albgardişti. Înaintarea mai departe a albilor s-a lovit de puternica rezistenţă a Armatei Roşii, care şi-a regrupat repede forţele şi a creat, potrivit indicaţiilor date de Lenin, o pază sigură a căilor de acces spre Ţarîţîn. — *125.*

131 În aceste bileţele adresate de V. I. Lenin lui I. E. Gukovski este vorba de pregătirea emisiunii de semne monetare noi, sovietice. Vezi, de asemenea, în volumul de faţă, documentul 123 şi adnotarea 73. — *126.*

www.dacoromanica.ro

132 Pe cît se pare, e vorba de faptul că la consfătuirea convocată de Comitetul din Saratov al partidului eserilor de stînga în legătură cu rebeliunea dezlănţuită de eserii de stînga la Moscova a fost adoptată o hotărîre în care erau condamnate acţiunile C.C. al eserilor de stînga menite să ducă la pieire Puterea sovietică. Detaşamentul de luptă din Saratov al eserilor de stînga, în şedinţa sa, luînd act de trădarea comisă de eserii de stînga la Moscova, a declarat că el se menţine pe platforma apărării Puterii sovietice.

Primind comunicarea din Saratov în legătură cu hotărîrile adoptate la consfătuirea eserilor de stînga, V. I. Lenin a trimis-o la ziarul „Pravda", după ce i-a adăugat următoarea propoziţie introductivă: „Comisarul Ivanov, în drum spre Caucaz, ne comunică din Saratov". Cu această notă introductivă ea a fost publicată în „Pravda". — *128*.

133 Este vorba de arhitectul N. D. Vinogradov, pe care prezidiul Sovietului din Moscova l-a numit responsabil cu controlul asupra modului cum este aplicat decretul Consiliului Comisarilor Poporului cu privire la înlăturarea monumentelor ridicate ţarilor şi slujitorilor lor şi la elaborarea unor proiecte de monumente ale Revoluţiei Socialiste din Rusia.

Acest bilet a fost scris de Lenin în cursul şedinţei Consiliului Comisarilor Poporului. Primind răspuns de la Lunacearski că încă n-a vorbit cu Vinogradov, Lenin i-a scris: „N-ai putea să-i telefonezi lui Vinogradov şi să stabileşti cu el o întrevedere pentru mîine?" „*Ai numărul lui?*" După aceea el a dat dispoziţie secretarei să-i telefoneze lui N. D.Vinogradov (vezi documentul următor). — *128*.

134 Acest document a fost scris în urma primirii de către colegiul flotei maritime a unei scrisori din partea biroului de aprovizionare al circumscripţiei militare Caucazul de nord, care cerea să se pună de urgenţă la dispoziţia Consiliului Comisarilor Poporului din Baku 8—10 motonave pe Marea Caspică şi pe rîul Kura. În scrisoare erau indicate tipurile de nave, se arăta că ele trebuie să fie echipate cu tunuri şi mitraliere, precum şi cu piese de schimb pentru motoare. — *129*.

135 Răspunzînd la întrebarea lui V. I. Lenin, N. I. Podvoiski, membru al Consiliului militar superior, raporta că unităţile care trebuiau să fie trimise de la Kursk pe Frontul de est sînt încă în curs de formare şi că o brigadă alcătuită din trei regimente şi trei baterii va fi îmbarcată la 23 iulie. — *129*.

136 Este vorba de înfiinţarea unui detaşament special pentru paza ambasadei germane. Această măsură era legată de următoarele împrejurări. Guvernul Germaniei, profitînd de asasinarea în scop provocator, de către eserii de stînga, la 6 iulie 1918 a ambasadorului german Mirbach (vezi adnotarea 128), a cerut consimţămîntul pentru aducerea la Moscova a unui

www.dacoromanica.ro

batalion de soldaţi germani care să asigure paza ambasadei. Această pretenţie a fost respinsă cu toată hotărîrea de către guvernul sovietic, care a declarat că va asigura paza ambasadei. Dar necesitatea de a înfiinţa sus-menţionatul detaşament a căzut, deoarece în curînd ambasada germană a fost transferată în oraşul Pskov, care era ocupat de germani. — *130.*

137 Este vorba de propunerea lui N. I. Podvoiski de a-şi asuma sarcina de a înăbuşi rebeliunea cehoslovacilor şi acţiunile contrarevoluţionarilor din regiunea Volgăi şi din Ural. — *131.*

138 Lenin se referă la o telegramă a lui I. V. Stalin trimisă la 20 iulie 1918 din Ţarîţîn lui S. G. Şaumian. În această telegramă, Stalin condamna politica dusă de menşevicii, daşnacii şi eserii din Sovietul din Baku, care, sub pretext că apără acest oraş de trupele turceşti aflate în ofensivă, n-au pregetat să cheme „în ajutor" trupele engleze. În numele C.E.C. din Rusia şi al C.C.P., Stalin a cerut C.C.P. din Baku aplicarea necondiţionată a hotărîrilor celui de-al V-lea Congres general al Sovietelor, care prevedeau o politică externă independentă şi o luptă hotărîtă împotriva agenţilor capitalului străin.

În legătură cu această problemă, vezi şi telegrama adresată de V.I. Lenin lui S. G. Şaumian la 29 iulie 1918 (volumul de faţă, documentul 235). — *133.*

139 Nu s-a putut stabili despre ce telegramă din Taşkent este vorba aici. — *134.*

140 Lenin se referă la rebeliunea albgardiştilor de la Iaroslavl, care a fost pregătită de imperialiştii Antantei cu participarea activă a menşevicilor şi eserilor. Organizarea rebeliunii făcea parte din planul general de luptă a contrarevoluţiei împotriva Puterii sovietice. Intervenţioniştii au făcut în aşa fel ca acţiunea lor armată de la Iaroslavl să fie declanşată concomitent cu rebeliunea eserilor de stînga de la Moscova. La 6 iulie 1918 rebelii au pus stăpînire pe centrul oraşului, au ocupat arsenalul, poşta, telegraful şi alte instituţii. Organizaţiile de partid din întreprinderi au unit în jurul lor masele şi le-au mobilizat în lupta pentru înăbuşirea rebeliunii. Guvernul sovietic a trimis în ajutorul muncitorilor din Iaroslavl o serie de unităţi militare şi detaşamente de proletari înarmaţi din Moscova, Petrograd, Ivanovo-Voznesensk, Kostroma, Vologda, Ribinsk. La 21 iulie rebeliunea a fost înăbuşită. — *134.*

141 *Spartachiştii* — membrii grupului „Spartacus", organizaţie revoluţionară a social-democraţilor de stînga germani. Acest grup a fost format la începutul primului război mondial de către K. Liebknecht, R. Luxemburg, F. Mehring, C. Zetkin, J. Marchlevski, L. Joghihes (Tyszka) şi W. Pieck. Spartachiştii au desfăşurat propagandă revoluţionară în rîndul maselor, au organizat acţiuni împotriva războiului, au condus

www.dacoromanica.ro

greve, au demascat caracterul imperialist al războiului mondial și trădarea liderilor oportuniști ai social-democrației. În aprilie 1917, acest grup a intrat în Partidul social-democrat independent, partid centrist, în cadrul căruia și-a păstrat însă independența organizatorică. În noiembrie 1918, în timpul revoluției din Germania, spartachiștii au rupt cu „independenții", s-au constituit în „Uniunea Spartacus" și la 14 decembrie 1918 și-au publicat programul lor. La Congresul de constituire, care a avut loc în zilele de 30 decembrie 1918—1 ianuarie 1919, spartachiștii au înființat Partidul Comunist din Germania. — *136*.

142 La sfîrșitul scrisorii sale, V. I. Lenin a aplicat o ștampilă cu noul sigiliu al R.S.F.S.R. — *137*.

143 Telegrama lui V. I. Lenin era un răspuns la o telegramă din Baku în care se vorbea de ofensiva trupelor turcești și de acțiunile trădătoare ale dașnacilor, menșevicilor și eserilor. În această telegramă i se comunica lui Lenin că la 25 iulie 1918, în ședința extraordinară a Sovietului din Baku, dașnacii, menșevicii și eserii, în ciuda energicelor proteste ale bolșevicilor din conducerea Puterii sovietice din Baku, au reușit să impună adoptarea cu o mică majoritate de voturi a unei rezoluții prin care trupele engleze erau chemate să vină „în ajutor" la Baku.

Cu toate că la ședința Sovietului din Baku, după adoptarea rezoluției cu privire la „invitarea" trupelor engleze, au declarat că demisionează din posturile de comisari ai poporului, bolșevicii și-au continuat lupta, apărînd Puterea sovietică. În ședința extraordinară din 26 iulie 1918 a Comitetului executiv al Sovietului din Baku s-a adoptat hotărîrea ca, pînă la rezolvarea definitivă a problemei puterii, toți comisarii poporului să rămînă la posturile lor. Conferința orășenească din 27 iulie a bolșevicilor din Baku a hotărît să organizeze de urgență apărarea acestui oraș sub conducerea Consiliului Comisarilor Poporului, să declare mobilizarea generală și să adreseze muncitorilor un apel prin care să-i cheme să apere orașul și Puterea sovietică. Consiliul Comisarilor Poporului din Baku a luat o serie de măsuri pentru îndeplinirea acestei hotărîri.

Chiar în ziua de 29 iulie 1918, cînd a scris telegrama adresată lui Șaumian, Lenin a rostit o cuvîntare în ședința comună a C.E.C. din Rusia, a Sovietului din Moscova, a comitetelor de întreprindere și a sindicatelor din Moscova; el a dat o înaltă apreciere activității comuniștilor din Baku, subliniind că, luptînd împotriva „invitării" englezilor, ei „au făcut un pas care este singurul demn de niște oameni care sînt socialiști nu în vorbe, ci în fapte" (Opere complete, vol. 37, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 7). — *138*.

144 Comisarul pentru căile de comunicație din districtul Moscova, V. I. Ledovski, în telegrama sa din 28 iulie 1918, îi comunica

www.dacoromanica.ro

lui Lenin că unii activişti cu funcţii de răspundere manifestă pretenţii exagerate pentru vagoane speciale şi cerea să se limiteze dreptul de a folosi asemenea vagoane. — *140*.

145 Ulterior, I. Larin, răspunzînd la întrebarea ce i-a fost pusă de L. A. Fotieva în legătură cu această scrisoare, i-a comunicat: „Scrisoarea lui Vladimir Ilici (în legătură cu scrierea unei broşuri despre Consiliul economic superior), pe care aţi trimis-o dv., n-am primit-o. Poate că ea datează din vremea cînd (în 1918) eu am fost trimis la Berlin să duc tratative cu germanii şi s-a prevăzut ca ea să-mi fie predată la înapoiere. În orice caz, curînd după înapoierea mea am primit de la Vladimir Ilici o scrisoare pe o temă similară, însă mai amplă în ce priveşte conţinutul — şi anume să scriu despre Republica sovietică în general, iar nu numai despre Consiliul economic superior (scrisoarea nu a fost găsită. — *Nota red.)*, pentru a face cunoscute celor din străinătate şi populaţiei noastre realizările obţinute de noi în decurs de un an. În acest scop, Vladimir Ilici a dat apoi dispoziţie tuturor departamentelor să-mi comunice toate datele de care am nevoie (vezi „Culegeri din Lenin", vol. XXI, p. 139. — *Nota red.)*. Dar materialele trimise de departamente s-au dovedit a fi prea puţin satisfăcătoare, aşa că am fost nevoiţi să renunţăm la întocmirea unei dări de seamă atît de concrete a guvernului pe primul an de activitate a puterii noastre de stat, şi asta l-a determinat pe Lenin să renunţe la ideea de a se întocmi o broşură în care să se vorbească doar despre Consiliul economic superior".

De însărcinarea aceasta, despre care pomeneşte Larin în scrisoarea sa către Fotieva, este legată hotărîrea, scrisă de Lenin şi adoptată la 29 august 1918 de Consiliul Comisarilor Poporului, cu privire la prezentarea de către comisariatele poporului a unor rapoarte scrise despre activitatea lor pentru perioada de după 25 octombrie (7 noiembrie) 1917, precum şi scrisoarea, în legătură cu această problemă, adresată de Lenin comisarilor poporului (vezi Opere complete, vol. 37, Bucureşti, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 81—82). — *141*.

146 Este vorba de o telegramă a lui Gorbunov, şeful detaşamentului de pază al căii ferate districtuale Kursk — Nijni Novgorod, care raporta că un grup de prizonieri germani şi austrieci care fusese reţinut de el în noaptea de 2 august şi expediat la Serpuhov, după cîteva ore, a fost din nou reţinut de el în gara Serpuhov, însă de data asta prizonierii i-au prezentat documente, eliberate de comisariatul civil din acest oraş, prin care li se dădea voie să meargă la Moscova. În telegramă se arăta că pentru eliberarea acestor permise, care constituia o încălcare a hotărîrii cu privire la normele de intrare în Moscova, cei de la comisariat au luat cîte o rublă de la fiecare prizonier. — *145*.

www.dacoromanica.ro

147 La 2 august 1918, trupe ale Antantei au debarcat la Arhanghelsk. În aceeași zi, în acest oraș a fost format, cu sprijinul intervenționiștilor, un guvern contrarevoluționar, în frunte cu „socialist-populistul" Ceaikovski. Trupele intervenționiștilor au pornit ofensiva împotriva orașelor Vologda și Kotlas. — *145.*

148 Detașamentul lui V.L. Paniușkin a fost transferat pe Frontul de est. — *148.*

149 Este vorba de decretele Consiliului Comisarilor Poporului „Cu privire la atragerea organizațiilor muncitorești la colectările de cereale" (în scrisoarea lui Lenin acest decret poartă denumirea de decret cu privire la trenurile colective) și „Cu privire la detașamentele de recoltare și la detașamentele de recoltare și rechiziționare", elaborate pe baza „Tezelor cu privire la problema aprovizionării" scrise de V. I. Lenin la 2 august 1918 (vezi Opere complete, vol. 37, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 31—34). Decretele au fost adoptate în ședințele C.C.P. din 3 și 4 august 1918 și publicate în „Izvestiia C.E.C. din Rusia" cu data de 6 august.

În paragraful 7, menționat mai jos, al decretului „Cu privire la atragerea organizațiilor muncitorești la colectările de cereale" se spunea: „Detașamentele care se duc să colecteze cereale sînt obligate să dea ajutor populației locale la strîngerea recoltei". — *149.*

150 Ordinul către Consiliul militar superior a fost scris de V. I. Lenin pe memoriul prezentat la 8 august 1918 de M. S. Kedrov și A. V. Eiduk, comandanții Frontului de nord, care conținea o listă de echipament de luptă și muniții necesare pentru nevoile frontului.

La 9 august, M. D. Bonci-Bruevici, conducătorul militar al Consiliului militar superior, i-a trimis lui Lenin un raport de executare a ordinului. — *151.*

151 La 31 iulie 1918, sub presiunea dușmanilor externi, precum și datorită unei serii de împrejurări interne, la Baku Puterea sovietică a căzut vremelnic (vezi adnotarea 143). La 1 august eserii, menșevicii și dașnacii au format un guvern contrarevoluționar — așa-zisa „Dictatură a Centrocaspicii". Această agentură a Antantei a trimis imediat reprezentanți ai săi în Iran, la englezi, și în ziua de 4 august a debarcat la Baku un detașament de soldați britanici.

În aceste zile critice, comuniștii din Baku s-au aflat în mijlocul maselor muncitoare. Ei au explicat oamenilor muncii situația care se complicase, au demascat politica trădătoare a eserilor, menșevicilor și dașnacilor. Totuși, comuniștii din Baku nu au avut destulă forță și destule posibilități pentru a obține o schimbare radicală a situației politice. La 12 august, la o conferință a lor, comuniștii au adoptat hotărîrea

www.dacoromanica.ro

de a pleca în mod vremelnic la Astrahan, luînd cu sine cît mai multe arme, echipament de război şi bunuri militare. Totodată, conferinţa a hotărît să delege un grup de tovarăşi pentru conducerea muncii de partid la Baku.

Planul de evacuare la Astrahan n-a putut fi înfăptuit. Conducătorii Puterii sovietice din Baku au fost arestaţi şi aruncaţi în închisoare. La mijlocul lui septembrie 1918, comandamentul turc a dezlănţuit ofensiva împotriva oraşului Baku. Trupele „Dictaturii Centrocaspicii" şi detaşamentul englez au părăsit oraşul. În dimineaţa zilei de 15 septembrie, Baku a fost ocupat de cotropitorii turci şi de musavatişti. În ajunul ocupării oraşului de trupele turceşti, un grup de comunişti a reuşit să elibereze din închisoare pe comisari şi pe alţi bolşevici. Ei au părăsit apoi localitatea cu vaporul „Turkmen". Dar echipajul, care avea o orientare contrarevoluţionară, a oprit vaporul la 17 septembrie în portul Krasnovodsk, unde stăpîneau eserii, menşevicii şi intervenţioniştii englezi. La Krasnovodsk, toţi membrii Consiliului Comisarilor Poporului de la Baku şi ceilalţi activişti au fost îndată arestaţi. În noaptea de 19 spre 20 septembrie 1918, 26 de activişti ai Comunei din Baku (S. G. Şaumian, P. A. Djaparidze, M. A. Azizbekov, I. T. Fioletov, I. D. Zevin, G. N. Korganov, M. G. Vezirov şi alţii) au fost în mod bestial asasinaţi de intervenţioniştii englezi, cu participarea directă a eserilor şi menşevicilor. — *152*.

152 După ocuparea oraşului Arhanghelsk la 2 august 1918 de trupele Antantei, un grup de activişti ai Comitetului executiv guvernial Arhanghelsk s-a dus la Vologda, la M. S. Kedrov, pentru a-i face o expunere asupra stării de lucruri din regiunea Dvinei de nord. La Vologda li s-a adus la cunoştinţă un ordin al lui L. D. Troţki, care cerea ca activiştii plecaţi din Arhanghelsk să fie consideraţi dezertori şi să fie judecaţi de Tribunalul revoluţionar suprem. Aceşti comunişti, care erau indignaţi de un asemenea ordin, întrucît nu erau direct vinovaţi de căderea Arhanghelskului, s-au adresat lui V. I. Lenin şi I. M. Sverdlov cu rugămintea de a le permite să vină la Moscova şi să arate adevărul în legătură cu evenimentele. Drept răspuns, Lenin le-a trimis prezenta telegramă. — *153*.

153 Lenin se referă la comunicarea transmisă de E. B. Boş, preşedinta Comitetului organizaţiei de partid guberniale din Penza, în legătură cu situaţia din gubernie.

La 5 august 1918, în plasa Kucikinskaia, judeţul Penza, a izbucnit o răscoală a chiaburilor, care curînd s-a întins în plăşile vecine. Prin înşelăciune şi violenţă, chiaburii au reuşit să atragă în această răscoală numeroşi ţărani mijlocaşi şi chiar dintre cei săraci. La 8 august răscoala din judeţul Penza a fost lichidată, dar situaţia din gubernie continua să fie încordată. În noaptea de 18 spre 19 august a izbucnit o

www.dacoromanica.ro

răscoală a eserilor de stînga în orașul Gembar (vezi adnotarea 165). Activiștii cu munci de răspundere din județul Penza nu s-au dovedit destul de energici în acțiunea de înăbușire a răscoalelor contrarevoluționare. V. I. Lenin a trimis cîteva telegrame la Penza, cerînd să se ia măsuri energice în lupta împotriva chiaburilor. — *154*.

154 Este vorba de Monetăria statului, care fusese evacuată din Petrograd la Penza. — *154*.

155 La 10 august 1918 V. V. Kuraev comunica telegrafic lui V. I. Lenin și I. M. Sverdlov că țăranii din gubernia Penza sînt prost informați asupra măsurilor luate de Puterea sovietică, iar prin sate umblă agenți ai cîrmuirii de la Samara și sînt semne că în diferite plăși există celule contrarevoluționare. În telegramă se arăta că în județul Penza răscoala chiaburilor are o influență negativă asupra unităților locale ale Armatei Roșii. Pentru a atrage țărănimea muncitoare de partea Puterii sovietice, Kuraev propunea ca în zona din apropierea frontului — Penza, Kazan și Saratov — să se înființeze secții speciale ale C.E.C. din Rusia care să desfășoare muncă de agitație și propagandă. — *154*.

156 Răspunzînd la bilețelul precedent al lui V. I. Lenin, A. D. Țiurupa scria: „Ostatici se pot lua atunci cînd există o forță reală. Dar există așa ceva? E îndoielnic". — *156*.

157 Lenin se referă la venirea lui M. S. Kedrov la Moscova într-un moment cînd trupele intervenționiștilor Antantei începuseră să înainteze spre Vologda și Kotlas.

Dînd dispoziție să fie organizată „apărarea Kotlasului cu orice preț", întrucît acolo erau concentrate mari rezerve de explozivi, V. I. Lenin a trimis la Kotlas un grup de artificieri pentru a efectua lucrările pregătitoare în vederea distrugerii muniției de acolo și aruncării lor în aer dacă se va ajunge la o situație critică. În același timp, Lenin a dat indicație lui N. I. Muralov, comandantul trupelor din regiunea Moscova, să găsească bateria de artilerie grea trimisă din Moscova în Ural și s-o trimită de urgență la dispoziția lui M. S. Kedrov.

Trupele sovietice au apărat Kotlasul cu depozitele sale de muniții, ceea ce a avut o mare importanță pentru deznodămîntul războiului civil din nordul țării. — *159*.

158 În telegrama sa din 11 august 1918, E. B. Boș îl informa pe Lenin despre treierișul cerealelor și expedierea lor din stația Bașmakovo. — *159*.

159 Nu s-a stabilit despre ce e vorba aici. — *162*.

160 Această telegramă e un răspuns la comunicarea făcută prin fir direct de reprezentantul Comisariatului regional Moscova pentru treburile militare, D. T. Petruciuk, care fusese trimis

www.dacoromanica.ro

la Orșa ca să ia măsuri pentru expedierea unor unități ale Armatei Roșii pe Frontul de est. Petruciuk îi comunica în telegrama sa că o serie de unități militare sînt complet demoralizate și că organele sovietice locale desfășoară o slabă activitate; totodată îl ruga să-i dea dreptul să facă uz de firul direct. — *162*.

161 Institutul de marxism-leninism nu dispune de scrisoarea lui V. V. Vorovski și de documentele anexate sau de orice alte materiale care i-ar permite să stabilească de ce abuzuri anume e vorba aici. Dar, întrucît scrisoarea lui V. I. Lenin e adresată lui E. M. Skleanski, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru problemele militare, se poate presupune că e vorba de niște abuzuri săvîrșite la una din instituțiile pendinte de acest comisariat. — *163*.

162 Prezenta telegramă a fost trimisă drept răspuns la o telegramă, din 16 august 1918, a lui M. F. Boldîrev, președintele Comitetului executiv județean Zadonsk (gubernia Voronej), care îi comunica că la cel de-al V-lea Congres județean al Sovietelor, care s-a deschis în orașul Zadonsk, predomină elementele chiaburești. Congresul a respins telegramele de salut propuse de fracțiunea comunistă și a adoptat propunerea făcută de fracțiunea eserilor de stînga de a trimite un salut Spiridonovei. Drept urmare, comunica Boldîrev, fracțiunea comuniștilor a refuzat să voteze această propunere și a părăsit sala de ședințe.

La indicațiile lui Lenin, inspiratorii stării de spirit contrarevoluționare de la Congresul din Zadonsk au fost arestați, iar încercarea chiaburilor din acest oraș și din comuna suburbană Teșevka de a organiza o acțiune armată a fost curmată din capul locului. Eserii de stînga n-au reușit să împiedice aplicarea politicii Puterii sovietice în județul Zadonsk. În problema agrară și în aceea a aprovizionării, cel de-al V-lea Congres județean al Sovietelor a adoptat rezoluțiile propuse de bolșevici. Congresul și-a încheiat lucrările prin alegerea delegaților la cel de-al IV-lea Congres gubernial al Sovietelor; au fost aleși 6 comuniști și 4 eseri de stînga. — *165*.

163 S. V. Malîșev, în calitate de împuternicit al Uniunii comunelor din Regiunea de nord, a condus în regiunea Volgăi o expediție de prăvălii ambulante, ambarcate pe șlepuri, pentru schimbul de mărfuri pe cereale. Prezenta telegramă a fost trimisă ca răspuns la o comunicare a lui Malîșev că achiziționarea de cereale se desfășoară cu succes. — *165*.

164 Această telegramă a fost trimisă de Lenin Comitetului executiv din Kotelnici drept răspuns la plîngerea făcută de D. S. Lubnina împotriva arestării soțului ei, învățătorul M. V. Lubnin. Era vorba, în fond, de următorul fapt. La sfîrșitul lui iulie 1918, în orașul Kotelnici (gubernia Veatka) a fost convocată o adunare a învățătorilor la care urma să se discute chestiunea

www.dacoromanica.ro

înaintării, de către toți învățătorii, a unei declarații în care să-și exprime dorința de a continua să lucreze în învățămîntul public. În aceste declarații, potrivit circularei Comisariatului poporului pentru învățămînt, învățătorii trebuiau să indice care sînt concepțiile lor politice și din ce partid fac parte. Adunarea învățătorilor, sub președinția lui M. V. Lubnin, s-a pronunțat împotriva înscrierii unor astfel de date. Cînd o asemenea formă de declarație a căzut în mîinile lui Nikitin, președintele Cekăi locale, el l-a arestat pe Lubnin. — *165*.

165 Această telegramă a fost trimisă de V. I. Lenin drept răspuns la întrebarea pusă de A. E. Minkin, președintele Comitetului executiv gubernial Penza, dacă e cazul să se execute ordinul dat de A. I. Poteaev, comisarul poporului pentru finanțe al Regiunii de nord, directorului Monetăriei statului, transferată la Penza, de a opri, contrar dispoziției date de Lenin la 16 august 1918, descărcarea trenului Monetăriei. — *168*.

166 Este vorba de propunerea de a premia unitățile care vor pătrunde primele în Kazan și în Simbirsk. — *170*.

167 V. I. Lenin a stat la Vîborg, în casa lui I. Latukka, de la 17 (30) septembrie pînă la 7(20) octombrie 1917, cînd, după evenimentele din iulie, s-a aflat în ilegalitate și a trebuit să se ascundă, fiind urmărit de guvernul provizoriu burghez. — *170*.

168 „*Demain*" — revistă lunară publicistică, literară și politică a internaționaliștilor francezi. A apărut la Geneva din ianuarie 1916 pînă în octombrie 1919 (nr. 31 a apărut în septembrie 1919 la Moscova ca organ de presă al grupului de comuniști francezi din acest oraș). — *174*.

169 Este vorba de o telegramă trimisă la 20 august 1918 din Perm de B. I. Monastîrski, împuternicitul Comisariatului aprovizionării pentru Ural și gubernia Veatka, în care se comunica despre mersul luptei împotriva rebeliunii declanșate de albgardiști și eseri în zona uzinelor din Ijevsk și Votkinsk. — *175*.

170 Acest bilețel, adresat lui A. D. Țiurupa, a fost scris de Lenin, pe cît se pare, într-o ședință a Consiliului Comisarilor Poporului. Răspunsul lui Țiurupa nu s-a păstrat printre materialele C.C.P.

La 22 august 1918, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat hotărîrea, scrisă de Lenin, cu privire la prețul cartofilor. Prin această hotărîre, Direcția centrală de statistică era obligată să mobilizeze toate forțele aparatului său pentru întocmirea unei evidențe a recoltei de cartofi și pentru înregistrarea cultivatorilor mari și mijlocii, în primul rînd a celor din guberniile din apropierea Moscovei. Comisariatul poporului pentru aprovizionare era însărcinat ca pînă la 25 august 1918

www.dacoromanica.ro

să organizeze achiziționarea a cel puțin 40 000 000 de puduri de cartofi la prețuri libere și să le predea la depozitele de stat din Moscova și Petrograd, precum și la cele de la bazele militare. Pentru achiziționarea cartofilor s-a hotărît să se aloce Comisariatului poporului pentru aprovizionare 500 000 000 de ruble. În acțiunea de colectare și predare a cartofilor urmau să fie atrași pe scară largă muncitorii, prin intermediul sindicatelor și al Sovietelor de deputați din guberniile industriale. — *178*.

171 Împuternicitul Comisariatului poporului pentru aprovizionare, A. K. Paikes, și comisarul politic al Armatei a 4-a, Zorin, comunicau din Saratov că unitățile militare sînt prost aprovizionate și cereau să se ia măsuri urgente pentru trimiterea de echipament, armament și muniții. — *178*.

172 Într-o telegramă primită de V. I. Lenin în noaptea de 21 spre 22 august 1918, S. S. Turlo, vicepreședinte, A. M. Buzdes, membru, și F. V. Veselovski, secretar al Comitetului gubernial de partid Penza, dădeau informații despre o ședință a acestui comitet, care fusese convocată în urma primirii telegramei lui V. I. Lenin din 19 august (vezi volumul de față, documentul 284). În această ședință, A. E. Minkin, președintele comitetului gubernial, drept răspuns la hotărîrea adoptată de membrii comitetului de a trimite un împuternicit cu aprovizionarea și 50 de ostași roșii letoni ca să înăbușe răscoala chiaburilor și să confiște cerealele lor, a declarat că el refuză să aducă la îndeplinire o asemenea hotărîre. — *179*.

173 Prezenta scrisoare a lui V. I. Lenin a fost prilejuită de următoarele împrejurări. La 24 august 1918, Sovietul din Moscova, luînd în considerație situația grea a aprovizionării în acest oraș, a adoptat o hotărîre prin care se permitea oamenilor muncii să transporte la Moscova o cantitate de produse alimentare de cel mult un pud și jumătate și numai pentru consumul personal. La 26 august, Consiliul Comisarilor Poporului a examinat proiectul de decret pentru reducerea tarifelor la transporturile de cereale, iar chestiunea hotărîrii adoptate de Sovietul din Moscova a rămas deschisă.

Pînă ce n-a fost discutată această problemă, punerea în aplicare a hotărîrii Sovietului din Moscova cu privire la dreptul de a aduce un pud și jumătate de cereale nu a putut să nu îngreuieze organizarea luptei împotriva comerțului cu desaga și reglementarea detașamentelor de control. L. I. Ruzer, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare, care conducea această acțiune, a prezentat colegiului la 29 august cererea de a fi eliberat de atribuția de organizator al luptei împotriva comerțului cu desaga. În cererea sa, Ruzer scria că el nu mai găsește „formulări pentru nici una din dispozițiile în legătură cu cerințele locale". A. D. Țiurupa, care era și el împotriva permisiunii de a se transporta

www.dacoromanica.ro

cîte un pud şi jumătate, a făcut următoarea însemnare pe marginea declaraţiei lui Ruzer: „Nici unul din membrii colegiului şi nici colegiul în ansamblul său n-ar putea găsi formulări pe care nici Ruzer nu le-a găsit. În concluzie, hotărîrea Sovietului din Moscova trebuie anulată, şi în acest sens trebuie acţionat după un plan care să cuprindă cam următoarele prevederi: Consiliul Comisarilor Poporului să adopte de îndată o hotărîre şi s-o dea publicităţii; în această hotărîre să se indice termenul în care încetează valabilitatea hotărîrii publicate de Sovietul din Moscova — bunăoară 15 septembrie. *A. Ţiurupa*" (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.).

În partea de sus a scrisorii lui V. I. Lenin se află o însemnare făcută de Ţiurupa: „Răspuns la declaraţia lui Ruzer, însoţită de o notă din partea mea", şi după aceea e pusă data: „29. VIII".

Printr-o hotărîre a Consiliului Comisarilor Poporului cu data de 5 septembrie 1918, termenul de expirare a valabilităţii hotărîrii Sovietului din Moscova şi a hotărîrii analoge a Sovietului din Petrograd a fost fixat la 1 octombrie 1918. — *189*.

174 Este vorba de o vilă situată nu departe de gara Tarasovka, de pe linia ferată din nord, care era ocupată de V. D. Bonci-Bruevici. Ulterior, acolo a fost organizat Sovhozul (iar mai tîrziu — trustul agricol) „Lesnie poleani". — *190*.

175 Scrisoarea de faţă şi o serie de documente din cele ce urmează au fost scrise de V. I. Lenin pe cînd era încă suferind, în urma gravelor răni provocate de gloanţele trase asupra lui, la 30 august 1918, de terorista eseră F. Kaplan.

În ciuda interdicţiei medicilor, Vladimir Ilici, la cîteva zile doar după ce fusese rănit, începe să se ocupe de treburile curente. La 16 septembrie medicii i-au permis să înceapă să lucreze. De la 23 septembrie pînă la jumătatea lui octombrie, V.I. Lenin s-a aflat la odihnă în localitatea Gorki.

Ceva mai jos în această scrisoare e vorba de recoltatul cerealelor în judeţul Eleţ, gubernia Orel. Despre această chestiune se vorbeşte şi în documentul 327 din volumul de faţă. — *191*.

176 Prezenta telegramă a lui V. I. Lenin este un răspuns la telegrama din 7 septembrie 1918, prin care conducătorii secţiei politice a Armatei a 5-a îi adresau urări de grabnică însănătoşire. — *192*.

177 Telegrama lui V. I. Lenin a fost transmisă la Kazan în ziua de 10 septembrie, la orele 6 şi 54 de minute, iar la orele 2 după amiază unităţi ale Armatei Roşii au eliberat oraşul Kazan de trupele albgardiştilor şi ale rebelilor cehoslovaci.

www.dacoromanica.ro

Mesajele de salut adresate de V. I. Lenin ostaşilor Armatei Roşii cu prilejul eliberării oraşului Kazan sînt publicate în Opere complete, vol. 37, Bucureşti, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 88 şi 98. — *192*.

178 Oraşul Simbirsk a fost eliberat de unităţi ale Diviziei de fier, în frunte cu G. D. Gai, la 12 septembrie 1918. — *193*.

179 Este vorba de propunerea făcută de P. D. Malkov, comandantul Kremlinului, ca Consiliul Comisarilor Poporului să fie instalat în Palatul cel mare al Kremlinului. — *193*.

180 Prin prezenta telegramă V. I. Lenin răspunde la comunicarea făcută de A. P. Smirnov, locţiitor al comisarului poporului pentru afacerile interne şi împuternicit al Consiliului Comisarilor Poporului pentru colectarea de produse alimentare în gubernia Saratov, în legătură cu modul cum se desfăşoară colectarea cerealelor şi a altor produse alimentare în această gubernie, precum şi în legătură cu transportul lor. — *194*.

181 Telegramele comitetelor ţărănimii sărace din judeţul Eleţ, gubernia Orel, i-au fost trimise lui Lenin drept răspuns la scrisoarea lui către S. P. Sereda, comisar al poporului pentru agricultură (vezi volumul de faţă, documentul 320). — *195*.

182 Este vorba de articolul „Karl Kautsky şi Henriette Roland-Holst despre bolşevici", apărut la 20 septembrie 1918 în „Pravda". Citatele din acest articol la care se referă Lenin sînt luate din articolul lui Kautsky „Democraţie sau dictatură", apărut în nr. 34 din august 1918 al revistei „Sozialistische Auslandpolitik".

„*Sozialistische Auslandpolitik*" — organ de presă al kautskiştilor; a apărut la Berlin în anii 1915—1922 (în noiembrie 1918 a luat denumirea de „Der Sozialist"). — *197*.

183 Cartea lui V. I. Lenin „Statul şi revoluţia", cu o prefaţă a editurii scrisă în spiritul dorinţei lui Lenin, a fost publicată în limba germană în 1918 la Berna. În afară de aceasta, în 1918 ea a fost editată de două ori în limba germană, la Berlin, şi tot aici a apărut, de mai multe ori, în anii următori. — *198*.

184 Este vorba de broşura lui K. Kautsky „Dictatura proletariatului", care a fost tipărită în toamna anului 1918 la Viena. În această broşură, Kautsky a căutat în fel şi chip să denatureze teoria marxistă a revoluţiei proletare şi să defăimeze Statul sovietic. V. I. Lenin, în cartea sa „Revoluţia proletară şi renegatul Kautsky" (vezi Opere complete, vol. 37, Bucureşti, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 243—249) şi în alte scrieri din această perioadă, a supus unei aspre critici denaturarea învăţăturii marxiste despre revoluţia socialistă şi dictatura proletariatului de către liderii Internaţionalei a II-a, şi în primul rînd de către Kautsky, şi a

www.dacoromanica.ro

dezvoltat în continuare teoria marxismului în aceste probleme de cea mai mare importanță. — *198.*

185 Ședința comună a C.E.C. din Rusia, a Sovietului din Moscova, a comitetelor de întreprindere și a sindicatelor, convocată la propunerea lui V. I. Lenin, a avut loc în ziua de marți 3 octombrie 1918. Lui Lenin, care se afla la odihnă la Gorki în urma rănilor primite, nu i s-a permis să participe la ședință, și el a trimis o scrisoare, căreia i s-a dat citire în fața celor prezenți (vezi Opere complete, vol. 37, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 99—102). În rezoluția adoptată la ședință au fost incluse principalele propuneri ale lui Lenin. În aceeași zi rezoluția a fost transmisă prin telegraf „către întreaga lume". — *201.*

186 Această scrisoare i-a fost trimisă lui V. D. Bonci-Bruevici în urma încetării din viață la 30 septembrie 1918 a soției lui, V. M. Velicikina-Bonci-Bruevici, membră a colegiului Comisariatului poporului pentru ocrotirea sănătății. — *201.*

187 L. B. Krasin îl ruga pe Lenin să semneze o telegramă prin care se cerea Cekăi din Țaritîn să elibereze pe arestatul N. Muhin, funcționar al Comitetului general al petrolului, și să i se dea posibilitatea să vină nestingherit la Moscova. Krasin propunea ca o copie a telegramei să-i fie trimisă lui I. V. Stalin la Țaritîn. — *202.*

188 Este vorba de articolul „Revoluția proletară și renegatul Kautsky" (vezi Opere complete, vol. 37, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 103—112). Articolul a fost publicat în „Pravda" din 11 octombrie 1918. — *202.*

189 V. I. Lenin se referă la datoriile guvernului țarist și ale guvernului provizoriu burghez către imperialiștii din Anglia, Franța, S.U.A. și din alte state. Printr-un decret al C.E.C. din Rusia, la 21 ianuarie (3 februarie) 1918 toate împrumuturile externe contractate de guvernul țarist și de guvernul provizoriu au fost anulate. — *203.*

190 Nota adresată președintelui S.U.A., W. Wilson, a fost trimisă la 24 octombrie 1918 (vezi „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.", vol. I, 1957, p. 531—539). — *203.*

191 M. M. Litvinov, reprezentantul plenipotențiar al R.S.F.S.R. în Anglia, a fost arestat de guvernul englez ca ostatic pentru viceconsulul englez la Moscova, Lockhart, care fusese arestat la 3 septembrie 1918 pentru activitatea lui contrarevoluționară împotriva Republicii sovietice. În octombrie 1918, Litvinov a fost eliberat, în schimbul lui Lockhart, și s-a întors în țară. — *204.*

192 Prezenta scrisoare a fost scrisă de V. I. Lenin în legătură cu hotărîrea din 7 octombrie 1918 a prezidiului Sovietului din

www.dacoromanica.ro

Moscova prin care conducătorii acestuia încercau să-şi decline orice răspundere pentru neaplicarea decretului Consiliului Comisarilor Poporului care prevedea ridicarea în Moscova a monumentelor unor militanţi ai mişcării muncitoreşti şi ale unor reprezentanţi ai culturii. — *204.*

193 La 3 octombrie 1918, ziarul „La Feuille" a publicat un anunţ de apariţie a cărţii „La Russie socialiste", editată de eserii de stînga.

„*La Feuille*" — cotidian, a apărut în anii 1917—1920 la Geneva; fără să fie în mod formal organul vreunui partid, se situa de fapt pe poziţiile Internaţionalei a II-a. — *208.*

194 „*Znamea Trudovoi Kommuni*" — ziar; la început, de la 26 iulie pînă la 18 august 1918, a apărut sub denumirea de „Znamea Borbî" ca organ de presă al grupului socialiştilor-revoluţionari de stînga, iar de la 21 august ca organ al partidului „comuniştilor-populişti", care s-a desprins din partidul socialiştilor-revoluţionari de stînga. Ziarul şi-a încetat apariţia în noiembrie 1918, cînd Congresul extraordinar al „comuniştilor-populişti" a adoptat hotărîrea de a-şi dizolva partidul şi de a-l contopi cu P.C.(b) din Rusia.

„*Volea Truda*" — ziar, organ de presă al partidului „comunismului revoluţionar", care în septembrie 1918 s-a desprins din partidul eserilor de stînga. A apărut de la 14 septembrie pînă la 4 decembrie 1918. De la 29 decembrie 1918, în locul acestui cotidian a început să apară o revistă cu acelaşi nume; ea şi-a încetat apariţia în octombrie 1920, cînd partidul „comunismului revoluţionar" a fuzionat cu P.C.(b) din Rusia. — *208.*

195 Este vorba de „Scrisorile" grupului „Spartacus" care apăreau ilegal; din septembrie 1916 pînă în octombrie 1918 au fost publicate 12 asemenea scrisori. — *208.*

196 Articolul lui L. Martov „Marx şi problema dictaturii proletariatului" a apărut în numerele din 18 şi 25 iulie 1918 ale revistei „Sozialistische Auslandpolitik". — *210.*

197 Nu s-a stabilit despre ce e vorba aici. — *210.*

198 Lenin se referă la „Scrisoarea adresată şedinţei comune a C.E.C. din Rusia şi a Sovietului din Moscova cu reprezentanţii comitetelor de întreprindere şi ai sindicatelor", scrisă de el la 2 octombrie 1918 (vezi Opere complete, vol. 37, Bucureşti, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 99—102). O expunere mai amănunţită asupra posibilităţii de extindere a intervenţiei ţărilor Antantei împotriva Republicii sovietice a fost făcută de V. I. Lenin în raportul prezentat la 22 octombrie 1918 în şedinţa comună a C.E.C. din Rusia, a Sovietului din Moscova, a comitetelor de întreprindere şi a sindicatelor, precum şi în cuvîntarea despre situaţia internaţională rostită de el la

www.dacoromanica.ro

Congresul al VI-lea al Sovietelor (op. cit., p. 121, 130, 167—168, 551). — *211*.

199 Este vorba de grupul din Bremen al socialiștilor germani de stînga; în 1919 acest grup a intrat în Partidul Comunist din Germania. — *211*.

200 Nu s-a stabilit despre ce e vorba aici. — *212*.

201 Este vorba de înăbușirea rebeliunii esero-albgardiste de la uzinele din Ijevsk și Votkinsk din august 1918. Aceste orașe au fost eliberate de trupele sovietice la 7 și 12 noiembrie 1918 (vezi telegrama de salut trimisă de V. I. Lenin cu prilejul eliberării orașului Ijevsk, în volumul de față, documentul 335). — *213*.

202 Este vorba de laboratorul de radio de la Nijni Novgorod, care a fost înființat în 1918 de M. A. Bonci-Bruevici și V. M. Leșcinski și a fost unul din primele institute de cercetare științifică create după Revoluția Socialistă din Octombrie. V. I. Lenin se interesa personal de lucrările acestui laborator, căruia i-a acordat în repetate rînduri sprijinul său (vezi, bunăoară, în volumul de față, Anexe, documentele 26—28). — *213*.

203 Este vorba de una din rudele lui Nicolaie al II-lea. — *214*.

204 Această telegramă a fost trimisă cu prilejul eliberării lui Karl Liebknecht din închisoare, la 22 octombrie 1918. — *214*.

205 Cartea lui V. I. Lenin „Statul și revoluția" a fost tipărită pentru prima oară în limba franceză în 1919, la Moscova. Începînd din 1921, ea a fost editată în repetate rînduri în limba franceză la Paris. — *216*.

206 Este vorba de un grup de membri de partid (Kuklin, Ceaghin, Grigoriev ș.a.) din raionul Vîborg (Petrograd), care au fost trimiși pe Frontul de sud. Sovietul din Moscova a vrut să-i trimită la Serpuhov, dar ei n-au fost de acord. La 27 octombrie 1918 ei s-au prezentat în audiență la V. I. Lenin în legătură cu această chestiune. — *216*.

207 Aceste rînduri au fost scrise pe adresa primită din partea șefei secției căminelor de copii din Comisariatul poporului pentru asistența socială, A. I. Ulianova-Elizarova, care cerea Direcției bunurilor caselor poporului din Moscova să repartizeze perne, paturi și rufărie pentru nevoile orfelinatelor care, din cauza foametei, au fost evacuate din Moscova în guberniile cerealiere. — *217*.

208 La 12 noiembrie 1918, guvernul elvețian, sub presiunea țărilor Antantei, a expulzat din țară reprezentanța plenipotențiară a R.S.F.S.R., condusă de I. A. Berzin. — *218*.

www.dacoromanica.ro

209 V. I. Lenin acorda o mare importanță lichidării rebeliunii esero-albgardiste din Ijevsk și eliberării acestui oraș. Primind, la începutul lui noiembrie 1918, pe S. I. Gusev, membru al Comitetului militar-revoluționar al Armatei a 2-a, el și-a exprimat speranța că de ziua primei aniversări a Revoluției din Octombrie Ijevskul va fi eliberat și a cerut să se comunice acest lucru ostașilor Armatei Roșii. La 7 noiembrie, ostașii diviziei de sub comanda lui V. M. Azin au cucerit printr-un asalt orașul și uzina de armament.

Telegrama lui Lenin este un răspuns la comunicarea primită de pe Frontul de est că Ijevskul a fost eliberat. Ea a fost citită în fața ostașilor care au luat parte la eliberarea orașului. — *218*.

210 Cărțile din biblioteca lui Lenin de la Poronino, care s-au mai păstrat, precum și materialele de arhivă (arhiva de la Cracovia și Poronino) au fost remise Uniunii Sovietice abia după moartea lui Lenin. Primul lot de materiale a fost primit în 1924, iar o parte din cărțile care aparțineau lui Lenin au fost predate în 1933. 12 cărți ale lui Lenin, care s-au păstrat în biblioteca din Vîgdoșci, au fost predate în 1945 Armatei Sovietice drept mulțumire pentru eliberarea orașului de sub ocupanții germani. Un mare grup de materiale din arhiva de la Cracovia și Poronino, care au fost descoperite de arhiviștii Republicii Populare Polone, au fost primite în 1951. Documente deosebit de prețioase au fost predate Comitetului Central al P.C.U.S. de către Partidul Muncitoresc Unit Polonez în 1954. În total, în anii 1951 și 1954 au fost predate Uniunii Sovietice peste o mie de documente noi din Polonia. Materialele primite se păstrează în Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.—*221*.

211 Prezenta telegramă este un răspuns la următoarea telegramă primită de V. I. Lenin la 13 noiembrie 1918 din gara Unecea (gubernia Cernigov): „Reprezentanții soldaților revoluționari ai Germaniei, delegații Sovietului de deputați ai soldaților din Lîșcici, împreună cu organizația din Unecea a P.C. (b) din Rusia, salută în persoana dv. revoluția mondială. Reprezentanții trupelor revoluționare germane din satul Lîșcici (urmează semnăturile). Președintele organizației din Unecea a P.C.(b) din Rusia, *Ivanov*. Președintele Comitetului revoluționar, *Lind*. Comandantul Regimentului «Bogun», *Șciors*". — *222*.

212 La 22 noiembrie 1918, secția colectare și aprovizionare din Comisariatul poporului pentru aprovizionare comunica Clubului comunist finlandez: „...dat fiind că organizațiile, în momentul de față, sînt parțial aprovizionate, vi s-au repartizat din rezervele Comisariatului poporului pentru aprovizionare 6 000 de puduri de grîu. Alăturat vă trimitem o copie a scri-

www.dacoromanica.ro

sorii tov. Lenin" (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.). — *224.*

213 Acest bilețel, adresat lui L. B. Kamenev, a fost scris, după toate probabilitățile, în ședința din 16 noiembrie 1918 a Consiliului Comisarilor Poporului, cu prilejul discutării problemei descărcării trenurilor sosite la Moscova. — *225.*

214 În prezentul bilețel, Lenin răspunde la întrebarea — ce părere are despre propunerea făcută de directorul filialei din Regiunea de nord a Băncii de Stat de a marca printr-o comemorare solemnă împlinirea, la 14 decembrie, a unui an de cînd a fost emis decretul pentru naționalizarea băncilor particulare.— *225.*

215 Această dispoziție a fost dată de V. I. Lenin în urma comunicării primite din partea lui I. I. Hodorovski, membru al colegiului secției politice a Frontului de sud, că medicii spitalului de evacuare nr. 18 din Moscova acordă scutiri de serviciu militar pentru ostașii Armatei Roșii, fără motive temeinice. — *225.*

216 Această telegramă a fost trimisă de V. I. Lenin în urma primirii unei plîngeri din partea lui N. P. Gorbunov, șeful secției tehnice-științifice a Consiliului economic superior, în care se arată că comitetul tehnic al Consiliului economic al Regiunii de nord întîrzie cu executarea comenzilor Laboratorului tehnic-științific central al departamentului armatei. V. I. Lenin a dat secretarei următoarea dispoziție scrisă: „Cheamă-l la telefon pe Gorbunov și spune-i să-mi trimită chiar *astăzi documentele exacte* din care ar reieși că s-a produs o întîrziere de două săptămîni, precum și copiile actelor primite de la Amosov (directorul comitetului tehnic al Consiliului economic al Regiunii de nord. — *Nota red.).* Fără documente, plîngerea nu prezintă nici o valoare. *Lenin*". La stînga se află scrisă următoarea notă: „Le-am făcut o mustrare. *Lenin*" (Arhiva centrala de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.).

Vezi și documentul următor. — *226.*

217 Această dispoziție a fost dată de V. I. Lenin în urma primirii unei reclamații din partea locatarilor unui imobil din cartierul Presnea din Moscova, care făceau cunoscut că imobilul este rechiziționat, iar ei urmează să fie evacuați. — *227.*

218 Prezenta directivă, adresată lui G. V. Cicerin, a fost scrisă de V. I. Lenin în urma primirii, la 21 noiembrie 1918, a unei radiograme a guvernului german, care fusese constituit la 10 noiembrie 1918 și care era alcătuit mai cu seamă din social-democrați de dreapta și din centriști. În această radiogramă i se cerea guvernului sovietic să facă o declarație prin care recunoaște guvernul german și se obligă „să se abțină de la

www.dacoromanica.ro

orice încercare de a influența populația germană în vederea formării unui alt guvern".

Indicațiile lui Lenin și-au găsit expresia în nota din 25 noiembrie 1918, adresată Ministerului de Externe al Germaniei, sub semnătura lui G. V. Cicerin (vezi „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.", vol. I, 1957, p. 576—577). — *228.*

219 Lenin se referă la o hotărîre din 12 noiembrie 1918 a Micului Consiliu al Comisarilor Poporului, în care se prevedea ca lojile centrale de la Teatrul Mare și de la Teatrul Mic să fie puse la dispoziția comisarilor poporului și a membrilor colegiilor. La 26 noiembrie 1918, Consiliul Comisarilor Poporului a dat dispoziție să fie revizuită această hotărîre și „să fie adoptată alta, mai judicioasă și mai democratică" (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al. P.C.U.S.).

Micul Consiliu al Comisarilor Poporului a fost înființat în decembrie 1917, în vederea descongestionării ordinii de zi a ședințelor Consiliului Comisarilor Poporului de problemele mărunte; avea atribuțiile unei comisii a C.C.P. Toate problemele rezolvate în deplin acord de Micul C.C.P. erau semnate de V.I. Lenin și căpătau putere de hotărîre a C.C.P.; în cazul unor divergențe de păreri, problema era transferată la C.C.P. — *230.*

220 Prezenta dispoziție a fost scrisă de V. I. Lenin pe un memoriu al secției pentru organizarea muzeelor și ocrotirea monumentelor de artă și a antichităților din Comisariatul poporului pentru învățămînt, care fusese înaintat Direcției treburilor Consiliului Comisarilor Poporului la 26 octombrie 1918, cu rugămintea ca o serie de încăperi ale Marelui palat al Kremlinului să fie repartizate pentru nevoile muzeelor de stat.

La 12 decembrie 1918, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat o hotărîre în acest sens. — *230.*

221 Îndoielile lui Lenin în ce privește exactitatea informațiilor că majoritatea Sovietelor soldaților germani din Ucraina se situează pe poziții bolșevice s-au dovedit a fi pe deplin întemeiate. Congresul general al Sovietelor soldaților germani din Ucraina, care a avut loc în ziua de 13 decembrie 1918 la Kiev, s-a aflat sub influența oportuniștilor și nu a adoptat nici o rezoluție politică. El a hotărît să se înțeleagă cu petliuriștii și să le predea fără luptă Kievul în schimbul trecerii libere a eșaloanelor germane care plecau spre apus. — *231.*

222 Lenin se referă la decretul „Cu privire la organizarea aprovizionării", adoptat, la 21 noiembrie 1918, de Consiliul Comisarilor Poporului. Potrivit prevederilor acestui decret, cooperației îi revenea un rol important în organizarea aprovizionării populației. — *232.*

www.dacoromanica.ro

223 Este vorba de hotărîrea celui de-al VI-lea Congres general extraordinar al Sovietelor cu privire la amnistierea unor categorii de deținuți, care a fost adoptată, la propunerea Consiliului Comisarilor Poporului, în ziua de 6 noiembrie 1918 (vezi colecția „Congresele Sovietelor R.S.F.S.R. și ale republicilor autonome ale R.S.F.S.R.", vol. I, 1959, p. 89—90). — *232*.

224 *G. K. Rizenkampf* — șeful expediției pentru irigarea ținutului Turkestan („Irtur"). Expediția era alcătuită dintr-un mare grup de specialiști care în octombrie 1918 a fost trimis în Turkestan de către C.C.P. ca să pregătească o bază de aprovizionare cu bumbac pentru industria textilă. În zilele cînd „Irtur"-ul urma să sosească în Samara, la Ceka locală au început să vină informații în legătură cu componența contrarevoluționară a expediției. Ca urmare, într-o ședință comună a comitetului gubernial, a comitetului executiv orășenesc și a Cekăi a fost adoptată hotărîrea de a aresta întregul grup de specialiști.

Luînd cunoștință de informațiile primite din Samara de către Ceka din Rusia, V. I. Lenin, într-o telegramă trimisă la 10 decembrie 1918 lui I. G. Birn, președintele Cekăi din Samara, dădea dispoziție să fie continuate cercetările pînă la sosirea în localitate a unor lucrători ai Cekăi din Rusia („Culegeri din Lenin", vol. XXI, p. 235). În ianuarie 1919, în urma unei dispoziții date de C.E.C. din Rusia și de Consiliul Comisarilor Poporului, membrii arestați ai „Irtur"-ului, împreună cu toate dosarele expediției, au fost trimiși la Moscova. La 25 februarie 1919, C.E.C. din Rusia a adoptat hotărîrea de a lichida, din lipsă de dovezi, procesul intentat „Irtur"-ului pentru activitate contrarevoluționară și a dat dispoziție tuturor instituțiilor sovietice să acorde acestuia „tot sprijinul cuvenit pentru îndeplinirea misiunii ce i s-a încredințat".

Reprezentanții controlului despre care e vorba în această telegramă erau lucrători ai Comisariatului poporului pentru controlul de stat care fuseseră detașați la „Irtur". — *234*.

225 Prezenta telegramă a fost scrisă de V. I. Lenin în urma primirii unei plîngeri din partea lui I. V. Bogdanov, lucrător la casa de asigurare a șomerilor din Borisoglebsk, al cărui fiu, sub motiv că e lipsit de experiență și stă prost cu sănătatea, a refuzat să participe la munca comisiei de evacuare, la care fusese repartizat de către Comisariatul agriculturii și, în consecință, a fost arestat. — *234*.

226 Aceste rînduri au fost scrise de V. I. Lenin pe o telegramă a lui N. Terziev, revizor extraordinar din Perm, pe care el a primit-o, pe cît se pare, după ce i-a trimis lui N. P. Briuhanov scrisoarea precedentă. În telegramă se spunea că pasivitatea manifestată, în acțiunea de colectare a cerealelor, de către organele de aprovizionare din gubernia Perm și din

www.dacoromanica.ro

Ural a dus la închiderea unor uzine, la unele frămîntări în rîndul muncitorilor şi la criza de pe front. Pe telegrama primită de el, Lenin a scris următoarea indicaţie pentru secretară: „Adu-mi aminte în prezenţa lui Briuhanov". — *235*.

227 În acest bileţel, V. I. Lenin îi răspunde lui L. B. Kamenev. Propunînd ca, timp de două luni, „să se renunţe la trecerea în ritm accelerat a întregii aprovizionări... în mîinile statului", Kamenev îi scria lui Lenin: „Nu spuneţi că e o concesie, spuneţi că e o manevră şi recunoaşteţi că a venit timpul să manevrăm". — *235*.

228 Este vorba de broşura în care a fost tipărită hotărîrea din 8 noiembrie 1918 a celui de-al VI-lea Congres general extraordinar al Sovietelor din Rusia cu privire la legalitatea revoluţionară. — *236*.

229 La această scrisoare, adresată lui I. I. Radcenko, V. I. Lenin a anexat un plan — întocmit de o persoană necunoscută — pentru livrarea cît mai grabnică a încărcăturilor de produse alimentare şi de lemne, care se aflau, gata de expediere, în depozitele unor firme particulare, bănci, organizaţii obşteşti şi de stat, secţii ale Sovietelor de deputaţi etc. — *236*.

230 Lenin se referă la materialele în legătură cu o bandă de speculanţi şi şperţari, care pătrunseseră în organele de stat din Astrahan şi dezorganizau aprovizionarea trupelor sovietice. — *237*.

231 Pe cît se pare, aici este vorba de operaţia efectuată de o escadră de vase ale flotilei militare Astrahan-Caspica, pentru debarcarea de trupe pe cheiul de la Staroterecinaia, situat în raionul Kizlear din zona Frontului caspic-caucazian. — *238*.

232 La sfîrşitul lui noiembrie 1918, trupele lui Kolceak, care dispuneau de o mare superioritate de forţe, au pornit ofensiva împotriva Armatei a 3-a de pe Frontul de est, cu scopul de a face joncţiunea cu trupele din nord ale intervenţioniştilor. În urma unor grele bătălii defensive, Armata a 3-a a fost nevoită să cedeze un teritoriu considerabil. Înfrîngerea a fost provocată de: slaba aprovizionare a unităţilor militare cu echipament, alimente şi muniţii; lipsa rezervelor necesare; împînzirea unor unităţi ale armatei cu elemente contrarevoluţionare, ca urmare a încălcării principiului de clasă cu prilejul formării lor; deficienţe în conducerea armatei, din partea comandantului ei, M. M. Laşevici, şi a Consiliului ei militar-revoluţionar.

În legătură cu această chestiune, vezi şi documentele 427, 434 şi adnotările 265 şi 269. — *239*.

233 Aceste cuvinte au fost scrise de V. I. Lenin pe următoarea telegramă din 14 decembrie 1918, adresată de I. I. Vaţetis, comandant-şef, şi S. I. Aralov, membru al Consiliului militar-

www.dacoromanica.ro

revoluționar al republicii, șefului direcției aprovizionării Armatei Roșii: „Unitățile care înaintează spre apus nu sînt aprovizionate în suficientă măsură cu alimente, în special cu pîine. Dispunem ca în cel mai scurt timp treaba asta să fie organizată, sub răspunderea dv. personală, în așa fel, încît trupele să nu îndure nici un fel de lipsuri". — *240*.

234 Prezenta dispoziție dată lui G. I. Petrovski, comisar al poporului pentru afacerile interne, a fost scrisă de Lenin pe o telegramă primită la 16 decembrie 1918 din partea țăranilor din satul Budilovo (gubernia Iaroslavl), care se plîngeau de președintele comitetului sărăcimii din satul lor că le confiscase cerealele, în ciuda faptului că ei nu dispuneau de surplusuri, și îl rugau pe Lenin, „conducătorul guvernului țărănesc", să le ia apărarea. — *240*.

235 Bilețelul acesta, adresat lui I. M. Sverdlov, a fost scris de Lenin pe o telegramă a comisarului militar al Armatei a 6-a, N. N. Kuzmin, care-i comunica că în rîndul trupelor Frontului de nord desfășoară agitație eserii de stînga; că, sub influența lor, în unele unități slăbește disciplina, că sînt cazuri cînd soldații refuză să meargă în prima linie ș.a.m.d.

În ce o privește pe Spiridonova, unul din liderii partidului eserilor de stînga, aici e vorba, probabil, de cuvîntările rostite de ea la diverse mitinguri și întruniri, unde exprima punctul de vedere al eserilor de stînga, care erau împotriva Puterii sovietice, împotriva bolșevicilor. — *240*.

236 Această dispoziție, dată lui N. N. Krestinski, a fost scrisă de V. I. Lenin pe o telefonogramă a colegiului exploatării forestiere din Consiliul economic superior, care făcea reclamație împotriva întîrzierii cu care sucursala din Moscova a Băncii de Stat achită banii pe care Consiliul Comisarilor Poporului i-a alocat pentru aprovizionarea cu lemne. — *240*.

237 Este vorba de trecerea în gestiunea Comisariatului poporului pentru aprovizionare a depozitelor cu produse ale întreprinderilor industriale și ale atelierelor meșteșugărești, care se aflau la dispoziția Comisiei extraordinare din Rusia. Această trecere trebuia efectuată pe baza decretului cu privire la organizarea aprovizionării populației, care fusese adoptat de Consiliul Comisarilor Poporului la 21 noiembrie 1918. La 3 decembrie 1918, Comisariatul poporului pentru aprovizionare a cerut Comisiei extraordinare să treacă depozitele în gestiunea Direcției generale a distribuirii produselor, dar pînă la 20 decembrie această cerere a rămas fără răspuns. La 20 decembrie, comisariatul s-a adresat, în această problemă, Consiliului Apărării. Scrisoarea trimisă de V. I. Lenin lui F. E. Dzerjinski se referă la adresa Comisariatului poporului pentru aprovizionare. — *241*.

www.dacoromanica.ro

238 Această telegramă, adresată Comitetului executiv judeţean Suzdal, a fost scrisă de V. I. Lenin în urma primirii, la 22 decembrie 1918, a unei telegrame care era semnată „Niște muncitori înfometaţi“ şi în care se aducea la cunoştinţă că, în Gavrilov Posad, detaşamentul de control le-a confiscat acestor muncitori grîul pe care-l cumpăraseră „cu ultimii bani“. Sub textul telegramei primite de el, Lenin a scris secretarei: **„În care judeţ şi în care gubernie? De verificat“.** Iar mai jos se află răspunsul secretarei: „Gubernia Vladimir, judeţul Suzdal“. — *242*.

239 Comisarul militar extraordinar al căilor ferate de pe Frontul de sud, M. K. Vladimirov, în urma unui viscol care bîntuise timp de trei zile şi provocase întreruperea transporturilor pe Frontul de sud, îl ruga pe Lenin să dea dispoziţie pentru trimiterea de locomotive cu ţiţei şi de combustibil pe linia ferată sud-est. — *242*.

240 La 26 decembrie 1918, D. A. Bulatov îi comunica telegrafic lui Lenin: „Am primit scrisoarea. Voi executa ordinul“. Într-o telegramă cu data de 28 decembrie 1918, Bulatov făcea cunoscut că Teterin, membru al comitetului sărăcimii din plasa Pervitin, a fost înlăturat din funcţia sa, ca fost jandarm, iar ceilalţi membri ai acestui comitet au fost menţinuţi în posturile lor, întrucît acuzaţiile ce li s-au adus s-au dovedit nefondate. La 31 decembrie, Bulatov a trimis lui Lenin o scrisoare amănunţită în legătură cu această chestiune. — *243*.

241 Telegrama lui V. I. Lenin este un răspuns la următoarea întrebare pusă de S. A. Bank, preşedintele Consiliului economic judeţean Vîşnii Volociok, la 25 decembrie 1918: „Conform unei hotărîri a Consiliului Apărării, depozitele de bunuri militare au fost sigilate; curînd va începe inventarierea lor. Din cauza epidemiei de tifos exantematic în oraş şi în judeţ, care a căpătat proporţii ameninţătoare, prezidiul consiliului economic judeţean a hotărît să pună la dispoziţia secţiei sanitare unele bunuri militare. Întrucît ne asumăm o mare răspundere, vă rugăm să ne daţi aprobarea dv.“ (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.). — *244*.

242 În decretul „Cu privire la organizarea aprovizionării“, adoptat de Consiliul Comisarilor Poporului la 21 noiembrie 1918, se prevedea o dezvoltare a activităţii cooperatiste şi redeschiderea acelor magazine şi depozite ale cooperativelor care fuseseră naţionalizate sau municipalizate. Decretul obliga comitetele sărăcimii şi Sovietele locale să instituie un control sistematic asupra activităţii cooperativelor, pentru a preveni încercările chiaburilor şi ale altor elemente contrarevoluţionare de a le supune influenţei lor. — *244*.

www.dacoromanica.ro

243 Această telegramă a fost scrisă de V. I. Lenin în urma primirii unei reclamaţii din partea lui P. I. Surkov, fost membru al fracţiunii social-democrate din Duma a III-a de stat, care protesta împotriva hotărîrii Comisiei extraordinare din oraşul Rodniki (gubernia Ivanovo-Voznesensk) de a-i confisca biblioteca. Surkov comunica că, ridicînd obiecţii împotriva transferării bibliotecii la Rodniki, el e dispus să pună cărţile la dispoziţia tinerilor din satul său care vor să înveţe. Despre biblioteca lui Surkov e vorba şi în documentele 406, 407 şi 416. — *245*.

244 Într-o telegramă adresată lui V. I. Lenin şi Consiliului militar-revoluţionar al republicii la 26 decembrie 1918, L. D. Troţki, referindu-se la temerile comandantului-şef I. I. Vaţetis în legătură cu fraternizarea, arăta că ea prezintă o importanţă deosebită mai ales pe Frontul de nord, unde se aflau trupe americane, engleze şi franceze. Totodată, pentru a pune capăt agitaţiei desfăşurate de inamic printre soldaţii Armatei Roşii şi a preîntîmpina o slăbire a capacităţii de luptă a unităţilor acesteia, el propunea, în această telegramă, ca fraternizarea să se desfăşoare în mod organizat, sub supravegherea şi controlul lucrătorilor cu funcţii de răspundere, şi în primul rînd al comisarilor politici. — *246*.

245 Scrisoarea lui V. I. Lenin către G. V. Cicerin este legată de pregătirile pentru primul Congres al Internaţionalei Comuniste.

Încă de la începutul primului război mondial, cînd, ca urmare a trecerii majorităţii liderilor partidelor socialiste din ţările apusene pe poziţiile social-şovinismului, s-a produs falimentul Internaţionalei a II-a, V. I. Lenin a emis ideea creării unei noi Internaţionale, cu adevărat revoluţionară, şi a dus lupta pentru înmănuncherea forţelor socialiste de stînga din mişcarea muncitorească internaţională. Victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie şi creşterea — sub influenţa ei — a mişcării revoluţionare internaţionale, apariţia, într-o serie de ţări capitaliste, a unor partide sau grupuri comuniste au făcut ca această sarcină să devină şi mai presantă şi au creat condiţii prielnice pentru înfăptuirea ei.

Necesitatea imperioasă de a strînge laolaltă pe comunişti era dictată şi de faptul că conducătorii oportunişti, social-şovinişti, făceau încercări să reînvie Internaţionala a II-a. Conducerea Partidului laburist englez se adresa socialiştilor din toate ţările cu propunerea de a se convoca, pentru 6 ianuarie 1919, la Lausanne o conferinţă socialistă internaţională pentru reconstituirea Internaţionalei a II-a. Drept răspuns la această chemare, C.C. al P.C.(b) din Rusia a expediat, la 24 decembrie 1918, o radiotelegramă în care făcea apel la toate elementele internaţionaliste revoluţionare să refuze a participa „la conferinţele unor duşmani ai clasei muncitoare, care îşi dau

www.dacoromanica.ro

numele de socialiști" („Pravda" nr. 281 din 25 decembrie 1918). Totodată, V. I. Lenin, după cum se vede din scrisoarea de față adresată lui G. V. Cicerin, punea problema convocării neîntîrziate a unei conferințe internaționale a comuniștilor și a social-democraților de stînga în vederea convocării Internaționalei a III-a. — *247*.

246 Lenin se referă la E. Fuchs, membru al Consiliului central al „Uniunii Spartacus". La sfîrșitul lui decembrie 1918, Fuchs a venit la Moscova pentru a-l informa pe Lenin asupra situației din Germania. — *247*.

247 La 31 decembrie a fost pregătită pentru Lenin o notă informativă, cu o caracterizare a partidelor si organizațiilor indicate în lista întocmită de el. În afară de organizațiile enumerate de Lenin, în această notă mai erau indicate încă opt. Totodată se făcea propunerea de a invita la conferință, ca observatori, pe reprezentanții muncitorilor revoluționari chinezi, coreeni și persani.

În aceeași zi, V. I. Lenin a primit și proiectul de chemare „În întîmpinarea primului Congres al Internaționalei Comuniste", alcătuit din însărcinarea lui și potrivit propunerilor făcute de el. Lenin a introdus în acest proiect o serie de îndreptări și completări de ordin principial.

În ianuarie 1919, proiectul a fost prezentat de Lenin la consfătuirea reprezentanților unor partide și organizații comuniste și socialiste. După discutarea lui, proiectul a fost adoptat. La 24 ianuarie 1919 chemarea a apărut în presă.

Primul Congres al Internaționalei Comuniste a avut loc în zilele de 2—6 martie 1919 (vezi V. I. Lenin. Opere complete, vol. 37, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 507—531 și adn. 200). — *249*.

248 Vezi adnotarea 243. — *250*.

249 La 27 decembrie 1918, chestiunea rechiziționării bibliotecii lui P.I. Surkov a fost analizată în ședința lărgită a Comitetului executiv, a Comisiei extraordinare și a Comitetului organizației de partid din orașul Rodniki. În hotărîrea adoptată se constata că „cărțile aflate în biblioteca cetățeanului Surkov, care prezintă o importanță socială deosebită, stau încuiate și nu sînt citite de nimeni, în timp ce se simte o mare lipsă de cărți pentru luminarea maselor largi ale muncitorilor și țăranilor", și întrucît în Rodniki se înființează o bibliotecă pentru deservirea unei populații de 40 000 de oameni, „cărțile rechiziționate vor aduce un folos imens, fiind un bun obștesc". Pentru o mai exactă informare a lui Lenin asupra acestei chestiuni, adunarea a hotărît să-l trimită în delegație la el pe A. N. Prokofiev, secretarul Comisiei extraordinare din localitate.

www.dacoromanica.ro

V. I. Lenin l-a primit pe Prokofiev și, după ce a stat de vorbă cu el, a scris această scrisoare către Comisariatul poporului pentru învățămînt. — *251*.

250 În răspunsul său la scrisoarea lui V. I. Lenin, șeful secției bibliotecii a Comisariatului poporului pentru învățămînt, V. I. Briusov, comunica, la 2 ianuarie 1919, că A. N. Prokofiev a fost primit în audiență și s-a stat de vorbă cu el. Briusov scria că, potrivit normelor în vigoare, rechiziționarea bibliotecilor este permisă numai cu avizul și aprobarea Comisariatului poporului pentru învățămînt, astfel ca la aplicarea acestei măsuri să se ia în considerație necesitățile marilor biblioteci de stat. În acest scop, i s-a dat dispoziție lui Prokofiev să întocmească un inventar al bibliotecii rechiziționate.

Primind comunicarea lui V. A. Briusov, V. I. Lenin i-a trimis o scrisoare lui A. N. Prokofiev (vezi volumul de față, documentul 416). — *251*.

251 Pe cît se pare, Lenin se referă la „Normele privind folosirea vagoanelor de călători și de serviciu și destinația trenurilor speciale", care au fost aprobate de C.E.C. din Rusia și publicate la 10 septembrie 1918, în „Izvestiia C.E.C. din Rusia". — *251*.

252 Această scrisoare, pe cît se pare, a fost scrisă de Lenin în legătură cu proiectata numire a lui A. M. Jarko ca membru al guvernului sovietic al Ucrainei. — *252*.

253 Este vorba de editarea, de către Comisariatul poporului pentru agricultură, a „Materialelor cu privire la reforma agrară din 1918". Fascicola VI — „Înstrăinarea și folosirea inventarului agricol" — a apărut la sfîrșitul anului 1918. În această broșură era sintetizată experiența împărțirii inventarului confiscat de la proprietarii particulari și a folosirii lui în întovărășirile, artelurile, comunele, asociațiile agricole, în gospodăriile de stat și în cele individuale ale țăranilor muncitori. — *252*.

254 Este vorba, pe cît se pare, de tipărirea și difuzarea de manifeste în rîndul trupelor Antantei și în localitățile ocupate de intervenționiști și albgardiști. — *252*.

255 Aceste rînduri au fost scrise de V. I. Lenin pe dosul informației, prezentate de V. I. Nevski, cu privire la numărul vagoanelor cu produse alimentare trimise din Moscova la Petrograd, precum și cu privire la întîrzierile intervenite în expedierea la Petrograd a încărcăturilor din Nijni Novgorod. — *253*.

256 La 10 ianuarie 1919, biblioteca lui P. I. Surkov a fost trecută sub administrarea secției învățămînt din Rodniki, iar o parte din cărți au fost restituite proprietarului. La 3 februarie, listele cărților rechiziționate și a celor înapoiate lui P. I. Surkov

www.dacoromanica.ro

au fost înaintate lui V. I. Lenin și secției biblioteci din Comisariatul poporului pentru învățămînt. — *255.*

257 Pe telegrama primită (la 3 ianuarie 1919) din gara Viciuga, în legătură cu reținerea unui transport de cereale, V. I. Lenin a scris: „Dat răspuns la 3.I, la Iuriev", „la arhiva informațiilor curente". — *255.*

258 O hotărîre a Consiliului Apărării în această problemă a fost adoptată la 2 ianuarie 1919. — *257.*

259 *Scrisoarea către Comitetul executiv județean Vesiegonsk* și *Comitetul executiv gubernial Tver* a fost scrisă de V. I. Lenin cu prilejul convorbirii avute cu F. F. Obraztov din satul Vasiutino, plasa Lopatinskaia, județul Vesiegonsk, gubernia Tver, care a fost trimis la el de către comuniștii din sat, ca să obțină un ajutor pentru construirea unei case a poporului, în locul celei mistuite de un incendiu la sfîrșitul anului 1917. — *257.*

260 Prezenta telegramă a fost trimisă de V. I. Lenin ca răspuns la o telegramă primită la 4 ianuarie 1919 din partea funcționarilor, maiștrilor și muncitorilor din gara Gorkino, care-l rugau să le permită să trimită la dînsul delegați care să-i expună păsurile lor. — *257.*

261 Această telegramă a lui V. I. Lenin a fost publicată la 11 ianuarie 1919 în ziarul „Volna" din Kursk, împreună cu o declarație din partea Cekăi din acest oraș, care-și lua angajamentul că va sancționa cu asprime pe acei lucrători care vor da dovadă de formalism birocratic în îndeplinirea sarcinilor trasate de guvernul sovietic.

Despre cazul Kogan e vorba și în documentele 436 și 440 din volumul de față. — *258.*

262 În prezenta telegramă se dă răspuns la întrebarea Comitetului revoluționar din Ufa, căruia eserii de dreapta i se adresează cu propunerea de a începe tratative în vederea unor acțiuni comune împotriva lui Kolceak.

Tratativele cu eserii de dreapta din Ufa au fost purtate în ianuarie-februarie 1919 la Ufa și la Moscova.

La sfîrșitul lui februarie, C.E.C. din Rusia a adoptat o hotărîre în legătură cu eserii de dreapta. Luînd în considerare rezultatele pozitive ale tratativelor și relevînd că conferința de partid a eserilor de dreapta din 8 februarie 1919 s-a pronunțat contra luptei armate împotriva Puterii sovietice și a intervenției străine în treburile Rusiei, C.E.C. din Rusia a hotărît să acorde grupurilor de eseri care se situează pe această poziție dreptul de „a participa la activitatea sovietică" („Izvestiia C.E.C. din Rusia" nr. 45, din 27 februarie 1919). — *260.*

263 Telegrama de față și cea următoare, ca și cea din 7 sau 8 ianuarie 1919 (Anexe, documentul 32) au fost trimise în urma conflictului izbucnit între Secția politică și Consiliul mili-

www.dacoromanica.ro

tar-revoluţionar al Frontului caspic-caucazian, precum şi între Consiliul militar-revoluţionar şi Comitetul organizaţiei guberniale de partid din Astrahan. Acest conflict a izbucnit din cauza comportării nejuste a lui A. G. Şleapnikov, preşedintele Consiliului militar-revoluţionar, şi a lui E. B. Boş, care deţinea funcţia de şef al Secţiei politice şi totodată făcea parte din Comitetul organizaţiei guberniale de partid din Astrahan. Conflictul constituia o piedică pentru munca comună a organelor militare şi de partid şi ameninţa să ducă la slăbirea capacităţii de luptă a trupelor într-o perioadă de dîrze bătălii pe Frontul caspic-caucazian. — *260.*

264 Prezenta telegramă, adresată Consiliului militar-revoluţionar al Frontului caspic-caucazian, este un răspuns la o telegramă trimisă de S.E. Saks, membru al acestui consiliu, în legătură cu conflictul dintre consiliu şi comitetul gubernial de partid. Saks comunica că conferinţa orăşenească a adoptat hotărîrea ca şeful Secţiei speciale a Consiliului militar-revoluţionar, K. I. Grasis, să fie arestat sub învinuirea de activitate contrarevoluţionară. În telegramă se arăta că principalul iniţiator al unei asemenea hotăriri era E. B. Boş. Saks comunica, în telegrama sa, că, pentru preîntîmpinarea unor eventuale ciocniri armate, Grasis a fost îndepărtat din postul său, pus sub stare de arest şi reţinut pe lîngă Consiliul militar-revoluţionar.

Textul prezentei telegrame a lui V. I. Lenin este cuprins într-o telegramă a lui A. G. Şleapnikov, adresată lui S. E. Saks. — *260.*

265 La 25 decembrie 1918, trupele lui Kolceak au ocupat oraşul Perm. După ce a examinat scrisoarea Comitetului regional de partid din Ural în legătură cu cauzele insucceselor Armatei a 3-a, C.C. al. P.C. (b) din Rusia a instituit o comisie de anchetă pe linie de partid, compusă din I.V. Stalin şi F. E. Dzerjinski, care în primele zile ale lui ianuarie 1919 s-a deplasat la faţa locului.

Prezenta dispoziţie a fost scrisă de V. I. Lenin în urma primirii unei scrisori de la I. V. Stalin şi F.E. Dzerjinski, în care ei comunicau că au început cercetările şi arătau că, în scopul preîntîmpinării unei ofensive rapide a inamicului, e necesar să se trimită de urgenţă, pentru întărirea Armatei a 3-a, trei regimente sigure.

Despre această chestiune e vorba şi în documentele 390 şi 434, precum şi în adnotările 232 şi 269. — *261.*

266 În răspunsul său la această telegramă, Kornev, preşedintele Comitetului executiv din Reazan, îi comunica lui Lenin că la 15 ianuarie 1919, în şedinţa prezidiului comitetului executiv gubernial şi a prezidiului comitetului executiv orăşenesc, a fost adoptată hotărîrea de a se organiza de urgenţă pe lîngă comitetul executiv orăşenesc o secţie de alimentaţie publică,

www.dacoromanica.ro

avînd în subordinea ei toate ospătăriile şi ceainăriile din Reazan. — *262*.

267 Această telegramă a fost scrisă în urma primirii la 12 ianuarie 1919 a unei telegrame din partea a patru muncitori care se plîngeau că organele Cekăi din Gavrilov-Posad le-au confiscat 16 puduri de ovăz şi-l rugau pe Lenin să dea ordin ca ele să le fie restituite. — *263*.

268 Prezenta însărcinare dată secretarei a fost scrisă de V. I. Lenin pe o telegramă adresată Consiliului Apărării de către Paşkov, şeful miliţiei feroviare a unui raion din gubernia Tula, care informa despre mersul lucrărilor de curăţire a căilor ferate înzăpezite. Telegrama cuprindea date concrete în legătură cu numărul lucrătorilor şi al căruţelor care au luat parte la operaţiile de deszăpezire. — *263*.

269 Această telegramă a fost trimisă de V. I. Lenin în urma primirii din partea lui I. V. Stalin şi F. E. Dzerjinski a unui „Scurt raport preliminar cu privire la mersul anchetei asupra cauzelor căderii oraşului Perm". — *264*.

270 Indicaţiile pentru A. D. Ţiurupa au fost scrise de V. I. Lenin pe memoriul comisiei interdepartamentale instituite de Comisariatul poporului pentru învăţămînt în vederea achiziţionării de alimente pentru copiii din Moscova şi Petrograd. În acest memoriu erau indicate măsurile pentru o mai bună aprovizionare a copiilor cu alimente şi, între altele, se făcea propunerea de a pregăti şi institui „o săptămînă a copiilor flămînzi", pentru schimbul de produse agricole pe mărfuri în localităţile rurale şi pentru transportul acestor produse la oraş. — *264*.

271 Documentul de care e vorba aici n-a fost găsit. — *265*.

272 Această dispoziţie, dată lui L. D. Troţki, a fost scrisă de V. I. Lenin pe marginea raportului, prezentat de I. V. Stalin şi F. E.Dzerjinski, cu privire la cauzele căderii oraşului Perm. În acest raport se arăta că trei regimente pe care comandantul-şef I. I. Vaţetis le repartizase pentru întărirea Armatei a 3-a au căpătat o nouă destinaţie, şi anume au fost trimise la Narva. — *266*.

273 V. I. Lenin se referă, probabil, la o scrisoare din 19 aprilie 1919 a comisarului militar al căilor ferate din zona Frontului de sud, M. K. Vladimirov, care îl informa despre starea de lucruri la căile ferate din subordinea lui. La această scrisoare era anexat un proiect de completare la hotărîrea din 22 decembrie 1918 a Consiliului Apărării cu privire la lupta împotriva înzăpezirilor. — *266*.

274 Telegrama lui V. I. Lenin este un răspuns la o telegramă a preşedintelui Comitetului executiv gubernial din Kursk, care cerea să i se trimită materiale în legătură cu anchetarea lui Kogan (vezi, în volumul de faţă, documentele 422 şi 436).

www.dacoromanica.ro

Președintele comitetului executiv scria că Kogan nu putea să modifice prețurile la produsele alimentare fără o aprobare din partea centrului. — *267*.

275 La 18 ianuarie 1919, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat o hotărîre în legătură cu situația combustibilului și a aprovizionării cu alimente la uzinele constructoare de mașini ale statului. Prin această hotărîre, Comisariatul poporului pentru aprovizionare era obligat să prezinte informații exacte, din care să se vadă „cîte vagoane, cînd și din ce localități au fost comandate pentru uzinele constructoare de mașini și întreprinderile textile ale statului" („Culegeri din Lenin", vol. XXXIV, p. 94). — *267*.

276 Această dispoziție, dată secretarei, a fost scrisă de Lenin pe telegrama conducerii unei uzine din Breansk, care cerea permisiunea de a trimite locomotive de uzină ca să aducă, pentru necesitățile ei, produse alimentare din gubernia Tambov, unde era o mare aglomerație de trenuri marșrutizate încărcate cu cereale. — *268*.

277 Este vorba de proiectata convocare a unei conferințe pe insulele Prinkipo, la care urmau să participe reprezentanți ai tuturor guvernelor existente pe teritoriul Rusiei, în vederea elaborării unor măsuri menite să pună capăt războiului civil. Proiectul apelului către participanții la conferință a fost întocmit de Wilson, președintele S.U.A. Imperialiștii au început, de fapt, să vorbească despre o conferință, cu scopul de a opri ofensiva Armatei Roșii și, în caz că guvernul sovietic ar refuza să participe la o asemenea conferință, de a arunca asupra lui vina prelungirii operațiilor militare. Guvernul sovietic a smuls masca de „conciliatori" de pe fața imperialiștilor; la 4 februarie 1919 el a comunicat prin radio guvernelor Marii Britanii, Franței, Italiei, S.U.A. și Japoniei că e de acord să participe la conferință, intenția lui fiind să folosească această conferință ca o tribună internațională pentru demascarea interven ționiștilor. Dar imperialiștii Antantei n-au dat nici un răspuns. Denikin, Kolceak și celelalte guverne contrarevoluționare, sperînd să înăbușe Republica sovietică prin forța armelor, au refuzat să participe la conferință; ea n-a mai avut loc. — *269*.

278 Această telegramă a fost trimisă de V. I. Lenin în urma înștiințării primite din partea lui Șvarț, împuternicitul Consiliului Apărării la Samara, că a fost arestat A. M. Smirnov, un eser de dreapta, fost primar sub albgardiști, care și-a recunoscut vina și a declarat că vrea să colaboreze cu Puterea sovietică în lupta împotriva lui Denikin. În telegrama lui Șvarț se arăta că Smirnov nu pune nici un fel de condiții pentru activitatea lui viitoare și are alături de el un grup de persoane din lagărul său care s-au hotărît să slujească Puterea sovietică,

www.dacoromanica.ro

Pe această telegramă Lenin a făcut următoarea însemnare: „pentru informații la fața locului am telegrafiat la 27. I.“ — *269.*

279 Acest ordin dat lui K. I. Lander, comisarul poporului pentru Controlul de stat, a fost scris de Lenin pe un raport al lui N. P. Briuhanov, adjunct al comisarului poporului pentru aprovizionare, care făcea cunoscut că ordinele de repartizare a unor produse alimentare pentru populație n-au fost folosite la timp.

Conform indicației date de Lenin, Controlul de stat a instituit o anchetă în această chestiune. Prezidiului Sovietului din Moscova i s-a propus să destituie pe vinovați și să ia măsurile necesare pentru repartizarea la timp a produselor pentru populație. — *270.*

280 Primind această scrisoare a lui V. I. Lenin, E. M. Skelanski a dat dispoziție lui S. I. Aralov, membru al Consiliului militar-revoluționar al republicii, să întreprindă o anchetă imediată. La 3 februarie 1919, Aralov i-a comunicat lui Skelanski că direcția de campanie a aviației și aeronauticii de pe Frontul de la Țaritîn a trimis, pentru revizie, un funcționar al Consiliului general al flotei aeriene. — *270.*

281 La 12 ianuarie 1919, Consiliul Apărării a adoptat hotărîrea de a trimite muncitori din Moscova și Petrograd la uzinele de armament din Ijevsk și Votkinsk. La 22 și 31 ianuarie, această problemă a fost din nou examinată de Consiliul Apărării. La ședința din 31 ianuarie 1919, Consiliul Apărării a adoptat o hotărîre prin care Krasin era însărcinat să întocmească textul unei telegrame către comisarul pentru problemele muncii al Comunei din Nord, iar Lenin era împuternicit s-o semneze în calitate de președinte al Consiliului Apărării. În conformitate cu această hotărîre a fost trimisă prezenta telegramă. — *271.*

282 În acest bilețel, Lenin răspunde la o scrisoare a lui L. B. Kamenev. Acesta îi făcea cunoscut că i s-a cerut de către F. E. Dzerjinski să dea ordin miliției judiciare să predea Cekăi dosarul și fișele unui grup de bandiți arestați. Împotriva trecerii acestei chestiuni în atribuția Cekăi a protestat N. V. Krîlenko, care susținea că asta „are să încurce cercetările“. — *272.*

283 Această scrisoare, adresată lui L. B. Krasin, comisarul poporului pentru industrie și comerț, a fost scrisă în urma primirii raportului întocmit de V. I. Jastrzebski, un fost activist al Partidului socialist polonez (P.P.S.) care acum se afla în Rusia, în legătură cu rezultatele călătoriei întreprinse de el la Varșovia cu scopul de a elucida posibilitățile pentru stabilirea de relații comerciale și culturale între Republica sovietică și Polonia. Misiunea lui Jastrzebski n-a avut succes datorită

www.dacoromanica.ro

împotrivirii opuse de liderii de dreapta ai P.P.S. Cu toate acestea, V. I. Lenin s-a pronunţat pentru continuarea tratativelor. — *272.*

284 Această telegramă, adresată lui B. N. Nimviţki, preşedintele Comitetului revoluţionar gubernial din Ufa, a fost trimisă de V. I. Lenin drept răspuns la întrebarea, pusă de acesta, ce poziţie să adopte faţă de preşedintele guvernului burghezo-naţionalist al Başkiriei, M. D. Halikov, care a venit să ducă tratative cu comitetul revoluţionar gubernial. Halikov punea problema amnistierii başkirilor care luaseră atitudine împotriva Puterii sovietice şi comunica că trupele başkire au trecut de partea Armatei Roşii.

În legătură cu această chestiune, vezi, în volumul de faţă, documentul 467 şi adnotarea 299. — *273.*

285 Arhiepiscopul Ropp, reprezentantul bisericii catolice din Polonia la Petrograd, a fost arestat la începutul anului 1919 sub învinuirea că s-a dedat la acţiuni contrarevoluţionare. În februarie 1919, el a fost eliberat şi predat în schimbul unui grup de comunişti aflaţi în închisoare; însă aceştia, la trecerea graniţei poloneze, au fost ucişi mişeleşte de organele grănicereşti poloneze. — *274.*

286 Pe cît se pare, aici e vorba de broşura „Vive la République des Soviets!", apărută în 1918 la Moscova şi avînd ca autor pe J. Sadoul, membru al secţiei franceze a P.C. (b) din Rusia. — *274.*

287 Această dispoziţie a fost scrisă pe o telegramă a secretarului lui N. I. Podvoiski, comisarul poporului pentru problemele militare al Ucrainei. Prin această telegramă, care fusese trimisă la şapte adrese diferite, se anunţa că trenul lui Podvoiski a părăsit Moscova, plecînd la Harkov. — *274.*

288 Această indicaţie, adresată lui E. M. Skleanski şi lui V. N. Podbelski, comisarul poporului pentru poştă şi telegraf, a fost dată de Lenin în urma primirii unei telegrame din partea şefului serviciului de transmisiuni al trenului lui L. D. Troţki, care fusese trimisă concomitent unui mare număr de destinatari. — *274.*

289 La 6 februarie 1919, A. G. Şleapnikov îi comunica lui Lenin ştirile primite de el de la Baku, şi anume că muncitorii de la întreprinderile din acest oraş şi marinarii sînt porniţi împotriva ocupanţilor englezi, că vapoarele pe care au mai rămas încă marinari ruşi sînt gata să treacă de partea Puterii sovietice, iar muncitorii din Baku, cînd va începe ofensiva Armatei Roşii, vor porni răscoala. — *275.*

290 M. G. Leiteizen, fiul cunoscutului revoluţionar bolşevic G. D. Leiteizen, care lucra pe atunci la Comisariatul poporului

www.dacoromanica.ro

pentru afacerile externe, a fost arestat în Finlanda, fiind suspectat că face propagandă revoluționară. — *275*.

291 Această dispoziție, adresată lui G. I. Petrovski, a fost scrisă de V. I. Lenin pe textul unui raport cu privire la situația din gubernia Kursk, care fusese prezentat de unul din lucrătorii de la inspecția militară. În raport se arăta că oamenii muncii sînt nemulțumiți de abuzurile unor activiști de partid locali și ale unor lucrători din aparatul de stat, de proasta organizare a muncii de agitație și propagandă la țară și de slăbiciunea de care dau dovadă organizațiile de partid din această gubernie. — *276*.

292 Dosarul lui V. I. Dobrovolski a fost revizuit de Ceka; în martie 1919 a fost adoptată hotărîrea ca acesta să fie închis într-un lagăr de concentrare pînă la terminarea războiului civil, întrucît s-a făcut vinovat de manifestări contrarevoluționare. — *277*.

293 Dispoziția aceasta, dată lui N. P. Briuhanov, a fost scrisă de V. I. Lenin pe o telegramă trimisă din stația Filonovo de Goncearov, comisar pentru aprovizionare în gubernia Voronej. În această telegramă se comunica că în districtele Hoper și Ust-Medveditkaia există mari rezerve de cereale și că Banca agricolă din Voronej nu ia nici un fel de măsuri pentru transportul lor, cu toate că de aproape o lună de zile regiunea a fost curățată de bandele lui Krasnov.

Pe textul telegramei, Lenin a scris următoarea dispoziție către secretară: „De dactilografiat în 5 exemplare (fără observațiile făcute de mine) și de trimis: 1) lui Kamenev, 2) la *Comitetul de partid Moscova*, 3) la Biroul de aprovizionare a armatei, 4) la inspecția muncitorească a aprovizionării, 5) la Consiliul general al sindicatelor din Rusia" („Culegeri din Lenin", vol. XXIV, p. 116). — *277*.

294 Lui V. I. Lenin i s-a comunicat că zvonul despre evacuarea Verei Zasulici și a altor revoluționari este lipsit de temei. — *278*.

295 Lenin a scris această telegramă după ce a primit o telegramă din partea lui Rukavișnikov, membru al P.C. (b) din Rusia, care-l ruga să dea dispoziție să se cerceteze cazul său. În telegrama sa, Rukavișnikov făcea cunoscut că el, vechi activist de partid, a fost arestat pentru că a refuzat să îndeplinească în mod concomitent funcțiile de comisar politic al unui detașament de aprovizionare, de șef al unui centru de predare a cerealelor, de casier și de funcționar.

Pe telegrama acestuia, Lenin a făcut următoarea însemnare: „Am răspuns telegrafic la 18. II". „La arhivă, pentru informații la fața locului". — *278*.

www.dacoromanica.ro

296 Prezenta telegramă a fost scrisă de Lenin după primirea unei scrisori din partea lui M. M. Fedoseev din satul Azeevo, judeţul Elatma, gubernia Tambov. Fedoseev arăta că în octombrie 1918 i-a fost naţionalizată tipografia pe care o avea în oraşul Elatma şi care acum stă „într-un şopron şi rugineşte din lipsă de întrebuinţare", în timp ce oraşul Elatma, capitală de judeţ, a rămas fără tipografie şi se fac comenzi în oraşe din alte judeţe. Fedoseev scria despre sine că nu este burghez, că timp de 27 de ani a muncit ca grefier, secretar, învăţător, contabil; cumpărînd pe datorie o maşină tipografică veche şi stricată, a pus-o la punct şi a lucrat el însuşi în tipografie ca zeţar şi corector.

Pe scrisoarea lui Fedoseev, Lenin a notat: „Trimis telegramă la 18. II"; „La *arhivă,* pentru informaţii *la faţa locului*". — *279.*

297 Răspunzînd la această telegramă, P. Gorbunov, preşedintele Comitetului executiv judeţean din Elatma, comunica, în aceeaşi zi, că tipografia lui Fedoseev urmează să fie contopită cu o altă tipografie naţionalizată din acest oraş (a lui Meşcereakov) şi că foştii lor proprietari vor putea lucra amîndoi în noua întreprindere ca specialişti. — *279.*

298 Această telegramă a fost trimisă de V. I. Lenin din însărcinarea dată de Consiliul Comisarilor Poporului în urma examinării, în şedinţa sa din 18 februarie 1919, a comunicării făcute de P. I. Popov, şeful Direcţiei centrale de statistică, în legătură cu organizarea statisticii în Ucraina. — *279.*

299 Într-o telegramă cu data de 19 februarie 1919 a comandamentului Frontului de est se dădeau informaţii despre tratativele cu reprezentanţii guvernului naţionalist burghez al Başkiriei pentru încetarea activităţii antisovietice a acestuia şi pentru trecerea trupelor başkire de partea unităţilor Armatei Roşii, spre a lupta împotriva lui Kolceak. În telegrama sa, comandamentul îşi exprima părerea că, dacă trupele başkire vor trece numaidecît la ofensivă împotriva lui Kolceak, atunci nu va fi cazul ca ele să fie dezarmate, iar dacă vor refuza să facă acest lucru, atunci dezarmarea lor devine necesară.

La sfîrşitul lunii februarie 1919 au început acţiunile comune ale unităţilor başkire şi ale Armatei Roşii împotriva trupelor albgardiste şi a fost alcătuit un Comitet revoluţionar al Başkiriei. La 20 martie 1919 a fost semnat acordul dintre guvernul R.S.F.S.R. şi guvernul Başkiriei cu privire la crearea Republicii Sovietice Autonome Başkire. — *281.*

300 Aceste rînduri au fost scrise de V. I. Lenin pe coperta interioară a unui exemplar al broşurii sale „Lupta pentru cereale" (Moscova, 1918), pe care l-a trimis, prin A. P. Ramenski (un fost coleg al lui I. N. Ulianov, tatăl lui Vladimir Ilici), unei delegaţii de învăţători din gubernia Tver. Delegaţia

www.dacoromanica.ro

venise la Moscova ca să ceară un ajutor în produse alimentare pentru învățătorii din această gubernie.

Broșura lui V. I. Lenin conținea textul raportului său asupra luptei împotriva foametei, prezentat la 4 iunie 1918, în ședința comună a C.E.C. din Rusia, a Sovietului din Moscova și a sindicatelor, și cuvîntul de încheiere la raport (vezi Opere complete, vol. 36, București, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 415—445). — *282.*

301 Această telegramă a lui V. I. Lenin este un răspuns la telegrama primită, la 26 februarie 1919, din partea lui S. E. Țehanovski, președintele Comitetului executiv din Rudnea, plasa Mikulinskaia, județul Orșa, gubernia Moghilev. Țehanovski făcea cunoscut că comuniștii din plasa Mikulinskaia au organizat o cooperativă muncitorească centrală, cu scopul de „a uni pe muncitori și pe țărani după principiul organizării comuniste a comerțului, al lichidării comerțului particular și a speculei, al organizării pe baze noi a actualelor cooperative de consum ale elementelor chiaburești"; statutul acestei cooperative muncitorești a fost examinat de Consiliul economic superior. Comunicînd că conducătorii organizațiilor județene și guberniale din Orșa și Moghilev au adoptat o atitudine negativă față de acțiunile comuniștilor din plasa Mikulinskaia, Țehanovski cerea să i se permită să-i explice personal lui Lenin care e adevărata stare de lucruri. — *285.*

302 Este vorba de cazarea delegaților veniți la Moscova, la primul Congres al Internaționalei Comuniste. — *286.*

303 În ședința Consiliului Comisarilor Poporului din 27 februarie 1919 a fost adoptată hotărîrea de a pregăti un proiect de decret pentru reorganizarea conducerii Uniunii centrale a cooperativelor de consum (în care predominau pe atunci cooperatorii burghezi) și pentru luarea de măsuri în vederea cuceririi ei grabnice și complete. Consiliul Comisarilor Poporului a dat dispoziție Comisariatului poporului pentru aprovizionare să acorde sprijin financiar Consiliului central al cooperației muncitorești prin alocarea unui credit în sumă de 250 000 000 de ruble. La 16 martie 1919, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat decretul „Cu privire la cooperația de consum", în care se prevedea unirea tuturor cooperativelor de consum de la orașe și din localitățile rurale în comunele unice de consum; la crearea unor asemenea comune la orașe și în centrele industriale urma să se ia ca bază cooperația muncitorească. S-a stabilit că centrul economic unic al tuturor uniunilor locale ale comunelor de consum va fi Consiliul central, din care să facă parte și un reprezentant al Comisariatului poporului pentru aprovizionare. — *286.*

304 Acest bilet a fost scris de Lenin, pe cît se pare, în ședința Consiliului Comisarilor Poporului din 27 februarie 1919, în

www.dacoromanica.ro

care s-a discutat proiectul de hotărîre cu privire la detaşamentele muncitoreşti de aprovizionare. Biletul era un răspuns la propunerea, făcută de M. M. Kostelovskaia, de a amîna dezbaterea acestei chestiuni. — *286*.

305 Această dispoziţie, dată secretarei, a fost scrisă de V. I. Lenin după ce primise în audienţă pe muncitorul Borzov, reprezentantul organizaţiei bolşevice din satul Iuja, care a cerut să se dea un ajutor în produse alimentare fabricii de textile din acest sat.

Dispoziţia a fost scrisă pe o hîrtie cu antetul preşedintelui Consiliului Comisarilor Poporului. Pe aceeaşi hîrtie, probabil chiar în şedinţa Consiliului Apărării, Lenin a scris şi întrebările adresate lui P. N. Briuhanov (vezi documentul următor). — *287*.

306 Această însărcinare a fost dată de Lenin după ce a primit răspunsul lui N. P. Briuhanov, care arăta că, în ce priveşte posibilităţile de a acorda ajutor în produse alimentare fabricii de textile din Iuja, ele se vor preciza a doua zi, la consfătuirea cu Comisariatul căilor de comunicaţie.

Pe cît se pare, în aceeaşi şedinţă a Consiliului Apărării, secretara s-a înţeles cu Briuhanov cînd să-l primească pe Borzov, întrucît pe document se află următoarea însemnare făcută de Briuhanov: „la orele 3 d.a. trimiteţi-l la mine cu un bileţel" (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.). — *287*.

307 Aceste rînduri au fost scrise de V. I. Lenin pe un bileţel primit, pe cît se pare, într-o şedinţă a Consiliului Comisarilor Poporului din partea lui A. I. Sviderski, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare. Sviderski scria că la acest comisariat a fost examinată chestiunea dacă graniţa cu Ucraina trebuie considerată deschisă pentru transportul liber al tuturor produselor alimentare sau numai pentru al celor neraţionalizate.

Organizarea aprovizionării în regiunile în curs de eliberare ale Ucrainei a avut, la începutul anului 1919, o importanţă deosebit de mare. Lenin acorda o mare atenţie acestei probleme, propunînd, între altele, ca A. G. Şlihter să fie trimis cît mai repede în Ucraina, unde urma să ia conducerea Comisariatului poporului pentru aprovizionare. La 25 februarie, el a scris pe o telegramă a lui G. L. Peatakov, care îl informa despre rezervele de produse alimentare existente în Ucraina: „Trimiteţi-o lui Şlihter şi spuneţi-i, totodată, că sînt foarte nemulţumit că plecarea lui întîrzie" (A. Şlihter. „Dascăl şi prieten al celor ce muncesc". Moscova, 1957, p. 55). La 19 februarie şi 11 martie 1919, C.C. al P.C. (b) din Rusia a adoptat hotărîri speciale în legătură cu politica de aprovizionare în Ucraina (vezi Opere complete, vol. 37, Bucureşti, Editura politică, 1965, ed. a doua, p. 542 şi 650—651). — *288*.

www.dacoromanica.ro

308 L. A. Fotieva, secretară a Consiliului Comisarilor Poporului, s-a adresat lui V. I. Lenin cu rugămintea de a angaja la secretariatul C.C.P. o nouă funcţionară, care era recomandată de biroul colectivului de funcţionari de la Direcţia treburilor C.C.P. Şeful acestei direcţii, V. D. Bonci-Bruevici, s-a pronunţat împotriva angajării, invocînd în acest sens prevederile decretului „Cu privire la inadmisibilitatea angajării în acelaşi serviciu, de către instituţiile sovietice, a unor persoane care sînt rude între ele" (la C.C.P. lucra o soră a funcţionarei recomandate). În legătură cu aceasta, Fotieva îi scria lui Lenin că funcţionara recomandată de colectiv este „un element valoros şi este chiar în interesul nostru s-o primim... N-ar putea fi ocolite prevederile decretului?" În legătură cu această propunere a şi scris Lenin prezentele bileţele. — *288*.

309 Prezentul document a fost scris de V. I. Lenin pe o scrisoare a C.C. al P.P.S. către C.C. al P.C. (b) din Rusia. La punctul 3 al acestei scrisori era exprimată dorinţa de a se rezolva problema graniţelor cu Polonia pe baza autodeterminării populaţiei care trăieşte pe teritoriile în litigiu, şi în primul rînd a celei din Lituania şi Bielorusia. Propunerea lui Lenin a fost adoptată de C.C. al P.C.(b) din Rusia şi ea şi-a găsit expresia în scrisoarea lui G. V. Cicerin către delegatul extraordinar al guvernului polonez, A. I. Wenckowsky (vezi „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.", vol. II, 1958, p. 105—106.) — *289*.

310 O funcţionară de la secţia spaţiul locativ din Ţariţîn, V. V. Perşikova, a fost arestată pentru că a mîzgălit un portret al lui Lenin decupat dintr-o broşură. Şeful unei secţii de miliţie din localitate, V. S. Usacev, şi un ostaş roşu, Minin, s-au adresat telegrafic lui Lenin, rugîndu-l să dea ordin ca Perşikova să fie eliberată. Pe telegrama lui Minin, Lenin a scris următoarea dispoziţie către secretară: „Să-mi aduci aminte cînd vine răspunsul preşedintelui Comisiei extraordinare (iar *după aceea*, tot materialul să fie pus la dispoziţia unor foiletonişti") („Culegeri din Lenin", vol. XXIV, p. 172). — *289*.

311 Acest bilet a fost scris de V. I. Lenin într-o şedinţă a Consiliului Comisarilor Poporului în care se discuta problema reorganizării Controlului de stat; F. I. Kalinin, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru învăţămînt, era preşedinte al Comisiei pentru controlul schemelor de organizare a personalului, care efectua o reorganizare a secţiilor şi o reducere a personalului din Comisariatul poporului pentru învăţămînt. O operaţie analogă era efectuată pe atunci şi în alte instituţii. — *289*.

312 Acest bilet a fost scris, pe cît se pare, în timpul unei şedinţe a Consiliului Comisarilor Poporului. — *290*.

www.dacoromanica.ro

313 A. L. Kolegaev a răspuns printr-o telegramă, în care comunica că spre Moscova au fost trimise trei trenuri marşrutizate cu produse alimentare. În această telegramă, el dădea şi unele informaţii în legătură cu mersul colectării de produse şi arăta că pentru urgentarea acestei operaţii este nevoie să se trimită de la centru un număr suplimentar de muncitori şi de lucrători cu funcţii de răspundere din domeniul aprovizionării. — *290.*

314 La 29 ianuarie 1919, cel de-al II-lea Congres al Sovietelor din judeţul Sarapol, gubernia Veatka, a adoptat hotărîrea de a colecta cereale din toate satele şi de a le trimite în dar Moscovei şi Petrogradului. Prezentul bilet a fost scris de Lenin cu prilejul primirii în audienţă, la 12 martie 1919, a delegaţiei de ţărani din judeţul Sarapol care au însoţit trenul cu cereale.

Despre convorbirea sa cu această delegaţie, Lenin a relatat la 13 martie 1919, în cadrul unui miting care a avut loc la Casa poporului din Petrograd (vezi Opere complete, vol. 38, Bucureşti, Editura politică, 1966, ed. a doua, p. 31—32). — *290.*

315 Pe dosul acestui bileţel, L. B. Krasin a scris: „Refuzul îndărătnic al celor din Petrograd de a livra această hîrtie, care luni de zile a stat fără întrebuinţare, constituie, fără îndoială, un act de sabotaj premeditat". — *291.*

316 Aceste rînduri au fost scrise în legătură cu rugămintea unui ţăran din satul Alekseevo, judeţul Belski, gubernia Smolensk, de a i se trimite decrete şi alte materiale necesare pentru conducerea cercurilor politice de la sate. — *292.*

317 Pe acest document se află o însemnare a lui A. G. Şlihter: „Primit de mine la 19 martie 1919, în cea de-a opta şedinţă a congresului partidului, la Moscova". „Directiva C.C." despre care e vorba în acest bileţel este cuprinsă în hotărîrea C.C. al P.C. (b) din Rusia cu privire la politica de aprovizionare în Ucraina, care a fost adoptată la 11 martie 1919 (vezi A. Şlihter. „Dascăl şi prieten al celor ce muncesc", Moscova, 1957, p. 57—59). — *292.*

318 Pe acest document se află o rezoluţie a secretarului C.E.C. din Rusia, A. S. Enukidze: „Să i se elibereze chiar azi un permis pentru două persoane pînă la Petrograd. *A. Enukidze.* 22/III" (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.). — *293.*

319 Lenin a dat această dispoziţie lui G. I. Petrovski în urma primirii unei reclamaţii din partea ţăranilor din plasa Korbang, judeţul Kadnikov, gubernia Vologda, în legătură cu atitudinea nejustă a comitetului executiv de plasă faţă de mijlocaşi. Textul acestei dispoziţii a fost scris pe marginea următorului proiect de telegramă, consemnat de N. K. Krupskaia: „Către Sovietul de plasă din Korbang, judeţul Kadnikov, gubernia

www.dacoromanica.ro

Vologda. Întocmiţi numaidecît, în toate satele, listele de alegători pentru Soviet, înlăturînd numai pe chiaburii notorii şi atrăgînd în alegeri pe ţăranii mijlocaşi. O dată cu întocmirea listelor, fixaţi şi data alegerilor. Se va face o verificare. Cei găsiţi vinovaţi de întocmirea necorectă a listelor vor fi traşi la răspundere" (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.).

Curînd după aceea, aflînd despre atitudinea grosolană a lui A. G. Pravdin, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru afacerile interne, faţă de U. P. Mostakova, care trimisese reclamaţia ţaranilor, V. I. Lenin i-a scris lui Petrovski: „...Pravdin trebuie scuturat zdravăn. Să nu-l răsfăţaţi, ci să-l ţineţi sub observaţie, căci el manifestă tendinţa stupidă de a folosi metode de comandă. Asemenea tendinţe trebuie curmate" (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.). — *293*.

320 Lenin a scris această telegramă cu prilejul primirii unei telegrame din partea şefului secţiei politice a Armatei a 5-a, Kaiurov, care îi comunica că trupele albgardiste au ocupat oraşul Ufa şi că Armata a 5-a se află într-o situaţie grea. Totodată, Kaiurov îşi exprima convingerea că, dacă vor fi trimise „trupe de întărire conştiente, instruite", „inamicul va fi înfrînt". — *293*.

321 Această telegramă a fost trimisă de Lenin în urma primirii unei telegrame din partea conducerii Uniunii cooperativelor de consum din Iaroslavl, care făcea cunoscut că Vişnevski, comisarul judeţean pentru aprovizionare din Rostov, a dat o dispoziţie în care nu ţinea seama de reţeaua de cooperative înfiinţate, cu aprobarea comitetului gubernial pentru aprovizionare, în oraşul Rostov şi în judeţ şi prin care se crea una nouă, în cadrul administrativ al judeţului. Această dispoziţie, se afirma în telegramă, condamnă la pieire cooperaţia din Rostov ca aparat tehnic pentru o distribuţie justă. — *294*.

322 Reclamaţia trimisă telegrafic de E. A. Efimova a fost primită de V. I. Lenin la 28 martie 1919. Adresînd, drept răspuns la această reclamaţie, o telegramă Comitetului executiv gubernial Cerepoveţ, căruia îi cerea informaţii, Lenin a făcut sub textul telegramei primite de la Efimova următoarea însemnare: „Am trimis o telegramă la 29. III". — *295*.

323 Prezentul bilet a fost scris de V. I. Lenin în urma primirii petiţiei unui grup de cetăţeni din plasa Iaganov, judeţul şi gubernia Cerepoveţ, care fusese adusă la Moscova de reprezentantul lor, V. Bahvalov. În această petiţie, ei cereau să li se permită să termine construcţia unei biserici începute în 1915. — *295*.

www.dacoromanica.ro

324 G. N. Kaminski, președintele Comitetului executiv gubernial Tula, a comunicat prin fir direct că la uzinele de armament din Tula s-au ivit frămîntări în rîndul muncitorilor, ca urmare a grelei situații alimentare și a lipsei de numerar pentru plata salariilor.

În legătură cu această chestiune vezi documentul 511 din volumul de față, precum și „Culegeri din Lenin", vol. XXIV, p. 7 și 9. — *296*.

325 La 5 aprilie 1919, în urma raportului prezentat de D. I. Kurski, comisar al poporului pentru justiție, Consiliul Comisarilor Poporului a aprobat regulamentul pentru ședințele C.C.P.; au fost luate în considerare toate propunerile făcute de Lenin. — *297*.

326 Acest răspuns, adresat țăranilor din județul Skopin, gubernia Reazan, a fost scris de Lenin în legătură cu mandatul adunării consultative județene, în care țăranii puneau problema reducerii impozitului revoluționar extraordinar plătit de țăranii cu venit mijlociu sau mai mic, a desființării rechiziționării cailor de muncă și a vacilor de lapte, a măririi cotei de cereale care rămîne pentru gospodăria țărănească etc. — *298*.

327 Decretul „Cu privire la înlesnirile acordate țăranilor mijlocași la perceperea impozitului revoluționar excepțional forfetar" a fost adoptat în ședința C.E.C. din Rusia la 9 aprilie 1919; la 10 aprilie el a fost publicat în „Izvestiia C.E.C. din Rusia". — *298*.

328 V. I. Lenin se referă la întocmirea unui răspuns către țăranii din județul Skopin în legătură cu alte probleme (vezi documentul precedent). — *298*.

329 Este vorba de cererea țăranilor din județul Skopin (vezi adnotarea 326). — *299*.

330 Această scrisoare a fost scrisă de Lenin în urma unei convorbiri cu F. I. Bodrov, administratorul școlii silvice din Sokolniki.

În legătură cu Bodrov, vezi și documentul 555 din volumul de față. — *299*.

331 V. L. Paniușkin se afla atunci pe Frontul de nord-vest. În urma ofensivei trupelor lui Kolceak, detașamentul lui Paniușkin s-a îndreptat spre Frontul de est.

Vezi și documentul 512 din volumul de față. — *300*.

332 Aceste radiograme au fost trimise de V. I. Lenin lui Béla Kun în legătură cu știrea că la München a fost proclamată, la 7 aprilie 1919, republica sovietică. În aceste zile, la Moscova încă nu se știa că la München republica sovietică a fost proclamată de liderii social-democraților germani și ai Partidului social-democrat independent din Germania (partid de centru),

www.dacoromanica.ro

care, cu ajutorul unei asemenea manevre, voiau să înșele pe muncitori și să discrediteze în ochii lor ideea Puterii sovietice. În asemenea situație, cînd nu se creaseră încă condiții prielnice pentru proclamarea republicii sovietice în Bavaria, comuniștii bavarezi au refuzat să participe la această inițiativă provocatoare. Comuniștii au explicat maselor adevăratul sens al proclamării republicii sovietice și au făcut apel la unirea proletariatului în vederea luptei împotriva contrarevoluției.

La 13 aprilie 1919, cînd contrarevoluția bavareză a făcut încercarea de a pune mîna pe putere, pe străzile Münchenului s-a încins o luptă înverșunată, care s-a soldat cu victoria muncitorilor. În seara zilei de 13 aprilie, la adunarea comitetelor de întreprindere revoluționare și a Sovietelor de deputați ai soldaților a fost format un comitet de acțiune, care a ales un nou guvern sovietic — Comitetul executiv, în frunte cu Eugen Lewin, liderul comuniștilor bavarezi; în acest guvern au intrat și reprezentanți ai „independenților". Guvernul Republicii Sovietice Bavareze a trecut la dezarmarea burgheziei, crearea Armatei Roșii, naționalizarea băncilor, instituirea controlului muncitoresc în întreprinderile industriale, organizarea aprovizionării cu produse alimentare.

La 27 aprilie 1919, Lenin a scris un „Mesaj de salut Republicii Sovietice Bavareze", în care dădea guvernului revoluționar al Bavariei sfaturi ce constituiau un program concret de acțiune pentru partidul proletar ajuns la putere (vezi Opere complete, vol. 38, București, Editura politică, 1966, ed. a doua, p. 320—321).

Situatia internă și externă a Republicii Sovietice Bavareze era grea. Chiar de la ivirea primelor dificultăți, reprezentanții „social-democraților independenți" au început să ducă o politică trădătoare. La sfîrșitul lunii aprilie, „independenții" au reușit să-i determine pe comuniști să părăsească posturile de conducere. Profitînd de această situație, contrarevoluția a trecut la ofensivă. La 1 mai, unitățile albgardiste au intrat în München și, după lupte înverșunate, care au durat trei zile, au pus stăpînire pe oraș. — *300.*

333 Această telegramă a fost scrisă de V. I. Lenin ca răspuns la telegramele din 8 aprilie 1919 ale comisarului militar al Armatei a 6-a, N. N. Kuzmin, care comunica că generalul englez Ironside a făcut propunerea de a se proceda la un schimb de prizonieri. — *301.*

334 Într-o telegramă transmisă prin fir direct, S. K. Minin, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru afacerile interne, îi comunica lui V. I. Lenin că a fost lichidată greva de la uzinele de armament din Tula și de la atelierele căilor ferate. În această telegramă se arăta că e nevoie ca muncitorii de la uzinele din Tula să fie aprovizionați la timp, în mod regulat, prin organele Comisariatului poporului pentru apro-

www.dacoromanica.ro

vizionare, iar Comisariatul poporului pentru finanţe să trimită cît mai curînd bani pentru achitarea salariilor muncitorilor.

Pe textul telegramei lui Minin, Lenin a făcut următoarea însemnare: „La *Biroul Org. al C.C.*". — *302*.

335 Această dispoziţie a fost scrisă de V. I. Lenin pe dosul unui bilet al lui P. A. Krasikov, care îi făcea cunoscut că a fost deschisă racla cu „sfintele moaşte" de la lavra Troiţe-Serghievaia, în prezenţa unor reprezentanţi ai populaţiei, a unor medici, călugări etc. Krasikov scria că în curînd vor fi gata procesul-verbal al deschiderii şi filmul. — *303*.

336 Lenin a scris această telegramă în urma primirii, la 12 aprilie 1919, a unei telegrame din partea lui A. M. Gorki, care îi făcea cunoscut că la Maloarhanghelsk a fost arestat scriitorul I. Volnîi şi îl ruga să dispună telegrafic „să se instituie o anchetă obiectivă asupra cauzelor arestării acestuia şi să fie eliberat, dar menţinut sub supraveghere"; „loialitatea lui politică este neîndoielnică pentru mine", scria Gorki.

Vezi şi telegrama trimisă de Lenin lui Gorki la 14 aprilie 1919 (volumul de faţă, documentul 516). — *303*.

337 În bilet e vorba de onorariul primit de V. I. Lenin din partea editurii Sovietului din Petrograd pentru publicarea în broşură a lucrării sale „Succesele Puterii sovietice şi dificultăţile ei" (vezi Opere complete, vol. 38, Bucureşti, Editura politică, 1966, ed. a doua, p. 39—73). — *304*.

338 Lenin a scris această telegramă în urma primirii unei scrisori din partea lui L. S. Sosnovski, care-i comunica: „În a doua jumătate a lunii martie, Sovietul judeţean Tula a convocat o consfătuire judeţeană pentru organizarea însămînţărilor. La început (după cum e obiceiul la noi) s-a hotărît să se trimită o telegramă de salut lui Lenin din partea comuniştilor întruniţi în această consfătuire. Nişte delegaţi au declarat: telegrama o trimitem cu plăcere, dar nu sîntem de acord să se spună că sîntem comunişti. Şi nici nu vrem să fim. Ştim noi cine se dă drept comunist!! Consfătuirea, din această cauză, a fost dizolvată, ca fiind contrarevoluţionară. Vreo 200 de oameni au părăsit lucrările ei, supăraţi, jigniţi. Asta mi-a spus-o un tovarăş, care a promis că o să treonoleze mai îndeaproape. Poate că veţi cere dv. relaţii în legătură cu această consfătuire".

La 23 aprilie, Lenin a primit o telegramă din partea preşedintelui Comitetului executiv judeţean Tula cu unele explicaţii preliminare în legătură cu această chestiune. — *304*.

339 La 11 aprilie 1919, în „Izvestiia C.E.C. din Rusia" a fost publicat un decret al Consiliului Comisarilor Poporului prin care erau chemaţi sub arme muncitorii şi ţăranii din guberniile centrale născuţi în anii 1886—1890 care nu exploatau

www.dacoromanica.ro

muncă străină. În telegrama lui G. E. Zinoviev se comunica că la adunarea comuniștilor din Petrograd s-a stabilit ca, paralel cu această mobilizare generală, să fie chemați sub arme pînă la 20% din membrii de partid. — *306*.

340 Este vorba despre introducerea unor eseri în componența guvernului ucrainean. În legătură cu aceasta, vezi și telegrama adresată lui C. Racovski la 25 aprilie 1919 (volumul de față, documentul 535). — *307*.

341 Este vorba de înaintarea trupelor din sectorul Crimeii, comandate de P. E. Dîbenko, în adîncul peninsulei Crimeii. Aceasta era o operație greșită, deoarece în regiunea Perekopului trupele care înaintau puteau fi izolate de forțele principale și, în afară de asta, pe atunci era nevoie de o concentrare maximă de forțe pentru o ofensivă în principala direcție strategică — spre Donbass și Rostov (vezi, în legătură cu aceasta, adnotarea 351). — *307*.

342 Această dispoziție, dată lui F. E. Dzerjinski, a fost scrisă de V. I. Lenin pe copia unei scrisori a lui N. D. Gorelov și P. I. Novikov, reprezentanți ai țăranilor din județul Pocep, gubernia Cernigov, care îi fusese transmisă de la Comisariatul poporului pentru agricultură. Gorelov și Novikov, care veniseră la Moscova cu o reclamație împotriva abuzurilor săvîrșite de autoritățile locale și fuseseră primiți în audiență de Lenin, scriau că la întoarcerea acasă au fost persecutați și chiar arestați. — *307*.

343 V. I. Lenin se referă la rebeliunea antisovietică declanșată în spatele Frontului de sud, în regiunea staniților Veșenskaia și Kazanskaia de pe cursul superior al Donului. Rebeliunea era expresia șovăielilor de care era cuprinsă pe atunci căzăcimea. Alături de aceasta, o cauză a rebeliunii erau și serioasele greșeli comise de organele sovietice locale: evacuarea din staniță, împreună cu elementele contrarevoluționare ale căzăcimii, și a unor cazaci muncitori, numeroasele arestări etc. În directivele date Consiliului militar-revoluționar al republicii și comandamentului Frontului de sud, Lenin a subliniat în repetate rînduri pericolul unei uniri a răsculaților cu trupele lui Denikin și importanța unei rapide înăbușiri a rebeliunii. — *308*.

344 Lenin se referă la o telegramă trimisă la Consiliul Comisarilor Poporului de către cooperativa de consum din Tambov în legătură cu aplicarea decretului C.C.P. din 16 martie 1919 cu privire la comunele de consum. În acest decret se prevede că, pentru crearea unui singur aparat de repartiție, toate cooperativele de consum de la orașe și din localitățile rurale

www.dacoromanica.ro

se vor contopi pentru a forma comune de consum. În sus-menţionata telegramă se arăta că 252 de membri ai cooperativei de consum din Tambov, în adunarea lor, au recunoscut drept just modul cum se desfăşoară comerţul şi „nu doresc să treacă de la cooperaţia de consum la comuna de consum". — *308*.

345 Răspunzînd la întrebarea lui V. I. Lenin, Comitetul executiv gubernial Gomel comunica, la 20 mai 1919, că bicicleta a fost rechiziţionată ca mijloc de transmisiune în timpul stării de asediu, care a fost introdusă în vederea înăbuşirii răscoalei albgardiste din Gomel. În legătură cu această chestiune, Lenin a mai scris încă o telegramă (vezi volumul de faţă, documentul 580). — *310*.

346 Prezenta telegramă este un răspuns la telegrama primită, în ziua de 21 aprilie 1919, din partea lui I. I. Vaţetis, comandant-şef, şi a lui S. I. Aralov, membru al Consiliului militar-revoluţionar al republicii, care întrebau în ce măsură e admisibilă din punct de vedere politic înaintarea trupelor în Galiţia şi Bucovina şi ce sarcină se pune în legătură cu această înaintare.

Pe telegrama lui Vaţetis şi Aralov, Lenin a scris: „Pentru secretarul tovarăşului Skleanski: vă rog să cifraţi şi să transmiteţi telegrama alăturată (e vorba, probabil, de telegrama lui Lenin. — *Nota red.)*, apoi s-o predaţi tovarăşului Skleanski s-o pună la arhivă" („Din istoria războiului civil din U.R.S.S.", vol. 2, 1961, p. 382). — *310*.

347 Lenin a scris această telegramă după ce, la 23 aprilie 1919, a primit din Eleţ (gubernia Orel) o telegramă cu semnătura lui Goricev şi a altora, care-l rugau să dea dispoziţie să li se restituie secara ce le-a fost confiscată în staţia Eleţ. În această telegramă, Goricev şi ceilalţi arătau că se află într-o stare de neagră mizerie şi că duceau secară în judeţele Mojaisk şi Podolsk numai şi numai pentru nevoile lor. — *312*.

348 Aceste indicaţii, adresate lui E. M. Skleanski, au fost scrise de Lenin pe un memoriu din 23 aprilie 1919 al comandantului-şef I. I. Vaţetis în legătură cu situaţia militară a R.S.F.S.R. Vaţetis căuta să dovedească necesitatea unirii forţelor armate ale republicilor sovietice şi subordonarea lor unui comandament unic şi propunea, totodată, să se lichideze provizoriu sistemul Organizaţiei pentru instrucţia militară generală, iar cei 24 000 de instructori ai acesteia să fie mobilizaţi pentru întărirea corpului de comandă al unităţilor de rezervă ale Frontului de est. — *312*.

349 Pe memoriul lui I. I. Vaţetis se află şi un adaos scris de S. I. Aralov, care, ridicînd obiecţii împotriva lichidării în întregime a Organizaţiei pentru instrucţia militară generală, propunea ca efectivul ei să fie redus în proporţie de 50—70%. — *313*.

www.dacoromanica.ro

350 Vilno a fost ocupat de trupele reacționarilor polonezi la 23 aprilie 1919. Telegrama despre a cărei necesitate vorbește V. I. Lenin a fost trimisă comandantului-șef și Consiliului militar-revoluționar al Frontului de vest la 24 aprilie 1919 (vezi documentul următor). — *314*.

351 Acordînd o mare importanță luptei pentru Donbass, C.C. al P.C. (b) din Rusia și V. I. Lenin au dat în repetate rînduri comandamentului Frontului ucrainean și guvernului sovietic al Ucrainei directive în sensul sprijinirii Frontului de sud. Totuși, unii activiști militari din Ucraina aflați în posturi de conducere (N. I. Podvoiski, V. A. Antonov-Ovseenko ș.a.), lăsîndu-se conduși de interese locale, întîrziau cu trimiterea de trupe în Donbass. Comandantul Frontului ucrainean, Antonov-Ovseenko, cerea ca în Donbass liniile de demarcație dintre Frontul ucrainean și cel din sud să fie modificate, iar grosul trupelor care acționează în această regiune să-i fie subordonat lui; el nu voia să recunoască că frontul Donețului este cel mai important și susținea că în fața Frontului ucrainean stau sarcini mai importante în apusul și sudul Ucrainei. V. I. Lenin a respins acest proiect. — *316*.

352 Lenin se referă la rezoluția, pătrunsă de spirit naționalist, adoptată de organizația din Ekaterinoslav a eserilor ucraineni, care se pronunțaseră împotriva dictaturii proletariatului, împotriva politicii Puterii sovietice, împotriva alianței politice, economice și militare a Ucrainei cu Rusia Sovietică. — *316*.

353 Aceste rînduri au fost scrise pe o rezoluție a organizației din Ekaterinoslav a eserilor ucraineni (vezi adnotarea precedentă). Pe această rezoluție, Lenin a făcut, totodată, unele sublinieri și următoarea însemnare: „se va păstra *la arhivă*". — *317*.

354 În acest bilet, V. I. Lenin răspunde lui E. M. Skleanski, care i-a comunicat că peste o zi are să trimită, pentru înăbușirea rebeliunii antisovietice din regiunea stanițelor Veșenskaia și Kazanskaia, încă un efectiv de două școli pregătitoare de cadre de comandă. — *317*.

355 În legătură cu această propunere a lui V. I. Lenin, Skleanski a scris pe document: „oameni sau unități?", la care Lenin a răspuns într-o notiță marginală: „unități". — *317*.

356 Această însărcinare, dată lui G. E. Zinoviev, a fost scrisă de V. I. Lenin pe o scrisoare în care V. N. Iakovleva, membră a colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare, îi răspundea lui Lenin la întrebarea în legătură cu cererea cooperativei cetățenilor ucraineni din Petrograd de a li se distribui acestora produse raționalizate. În scrisoare se arăta că, la cererea guvernului sovietic al Ucrainei, Comisariatul

www.dacoromanica.ro

poporului pentru aprovizionare a permis în mod excepţional acestei cooperative să aducă din Ucraina o mică cantitate de produse raţionalizate, însă A. E. Badaev, comisarul pentru aprovizionare al Comunei de muncă din Petrograd, s-a opus. Iakovleva scria că acesta nu e primul caz cînd Badaev nu se conformează dispoziţiilor date de Comisariatul poporului pentru aprovizionare.

În legătură cu această chesiune, vezi şi documentul 552 din volumul de faţă. — *319*.

357 Aceste rînduri au fost scrise de V. I. Lenin drept răspuns la un bileţel al lui L. B. Kamenev, care propunea „să atenuăm restricţiile, să dăm de înţeles organelor noastre că trebuie să manifeste îngăduinţă" faţă de transportul de produse alimentare, cu excepţia cerealelor, şi care susţinea că, oricum, „în iunie tot o să facem acest lucru". — *323*.

358 Acest bileţel a fost scris de Lenin în timpul mobilizării comuniştilor pentru lupta împotriva lui Kolceak. El este un răspuns la întrebarea pusă de M. M. Kastelovskaia, membră de partid: cum trebuie înţeleasă numirea ei pe Frontul de est în calitate de şef al secţiei politice a Armatei a 2-a? — *324*.

359 Printre trofeele de război capturate de Armata Roşie pe Frontul de sud erau şi cîteva tancuri franceze. Unul din ele, împreună cu o scrisoare de salut, a fost trimis lui Lenin în dar de către comandamentul Armatei a 2-a sovietice ucrainene. — *324*.

360 Prezenta dispoziţie, adresată lui I. E. Rudzutak, preşedintele Direcţiei generale a transporturilor maritime şi fluviale, a fost scrisă de V. I. Lenin pe o telegramă primită din Kazan pe adresa acestei direcţii. În telegramă se arată că din portul Cistopol (Frontul de est), care a fost ocupat de trupele albgardiste, n-au putut fi scoase cîteva vapoare cu cereale, păcură şi petrol, care s-au aflat sub focul cavaleriei albgardiste. — *324*.

361 Aceste rînduri au fost scrise pe o telegramă trimisă de preşedintele Consiliului militar-revoluţionar al Armatei a 11-a, K. A. Mehonoşin, care cerea să fie menţinută în zona Astrahanului o parte din Divizia a 33-a, ce urma să fie dislocată pe Frontul de est. Mehonoşin arăta că dislocarea întregii Divizii a 33-a şi imposibilitatea de a forma Divizia a 34-a, ca urmare a întîrzierii completărilor promise, îl vor determina să oprească ofensiva asupra Kizlearului, să renunţe la cucerirea localităţilor Guriev şi Rakuşa, unde se află petrol, şi vor pune într-o situaţie desperată flota, care e ameninţată să-şi piardă bazele. „Lipsa unor dispoziţii precise din partea Marelui stat-major va pune armata într-o situaţie absolut imposibilă, va da motive să fim învinuiţi de inactivitate". Pe telegrama lui Mehonoşin, V. I. Lenin a făcut o serie de sublinieri şi

www.dacoromanica.ro

însemnări (vezi „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV, p. 127—128). — *327.*

362 Aceste rînduri au fost scrise de V. I. Lenin pe o declarație a lui A. E. Badaev, adresată președintelui Comitetului executiv al Sovietului de deputați ai muncitorilor și soldaților roșii din Petrograd. În declarația sa, Badaev căuta să motiveze neîndeplinirea dispozițiilor date de Comisariatul poporului pentru aprovizionare (vezi adnotarea 356), arătînd că învinuirile ce i s-au adus se explică prin „uneltirile unui anumit grup de la centru", și cerea ca în termen de cinci zile să fie înlocuit din postul de comisar pentru aprovizionare al Comunei de muncă din Petrograd. — *328.*

363 La 4 mai 1919 a fost primită prin radio, pe adresa lui V.I. Lenin, o scrisoare adresată la 17 aprilie 1919 de savantul norvegian F. Nansen, cunoscutul explorator al Arcticii. În această scrisoare, Nansen expunea textul apelului său către șefii guvernelor celor patru puteri conducătoare ale Antantei (S.U.A., Franța, Anglia și Italia), cărora le propunea să înființeze o comisie pentru organizarea ajutorării Rusiei cu alimente și medicamente, precum și răspunsul primit din partea lor. În răspunsul dat de conducătorii țărilor Antantei (W. Wilson, D. Lloyd George, G. Clemenceau și V. Orlando), acest ajutor era condiționat de încetarea acțiunilor militare pe teritoriul Rusiei, dar nu se arăta că această condiție va fi obligatorie pentru puterile care ducean o politică de intervenție față de Republica sovietică. Nansen, care, pe cît se vede, nu-și dădea seama de manevrele conducătorilor Antantei, s-a declarat de acord cu condițiile formulate de ei. În aceeași zi, 4 mai, V. I. Lenin, comunicîndu-i lui G. V. Cicerin că această chestiune va fi supusă examinării Biroului Politic al C.C. al P.C. (b) din Rusia, l-a însărcinat să pregătească proiectul răspunsului ce urma să fie dat lui Nansen, stăruind asupra necesității de a demasca pe imperialiști.

Prezenta scrisoare a lui V. I. Lenin conține observații pe marginea răspunsului ce urma să fie adresat lui Nansen. — *330.*

364 Diplomatul american W. Bullitt a venit în martie 1919 în Rusia Sovietică pentru a afla în ce condiții guvernul sovietic ar fi de acord să încheie pace cu țările Antantei, precum și cu guvernele albgardiste de pe teritoriul Rusiei. Prin intermediul lui Bullitt au fost transmise propuneri în acest sens emanînd de la Wilson, președintele S.U.A., și Lloyd George, primul ministru al Marii Britanii. Guvernul sovietic, urmărind să încheie cît mai curînd pacea, a acceptat să ducă tratative pe baza condițiilor propuse, însă introducînd în ele modificări esențiale (textul proiectului propunerii de pace, elaborat de reprezentantul guvernului S.U.A., Bullitt, și de guvernul

www.dacoromanica.ro

R.S.F.S.R., a apărut în „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.", vol. II, 1958, p. 91—95). Curînd după plecarea lui Bullitt din Rusia Sovietică, Kolceak a reuşit să obţină unele succese pe Frontul de est, şi guvernele imperialiste, punîndu-şi nădejdea în nimicirea Statului sovietic, au renunţat la tratativele de pace. Wilson a interzis să se publice proiectul de acord adus de Bullitt, iar Lloyd George, luînd cuvîntul în parlament, a declarat că el e străin de orice tratative cu guvernul sovietic. — *332*.

365 Observaţiile lui Lenin pe marginea proiectelor de răspuns pentru F. Nansen au fost în întregime introduse în radiograma din 7 mai 1919 (vezi „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.", vol. II, 1958, p. 154—160). Planul prezentat de Nansen n-a fost înfăptuit. — *333*.

366 Este vorba de înăbuşirea rebeliunii antisovietice de la Don (vezi adnotarea 343). — *334*.

367 Prezenta telegramă, adresată lui L. B. Kamenev, pe atunci împuternicit al Consiliului Apărării pe Frontul de sud, a fost trimisă de Lenin în urma primirii informaţiei că oraşul Lugansk a fost cucerit de albi la 4 mai 1919. — *334*.

368 Această directivă a fost transmisă prin fir direct secretarului lui L. B. Kamenev, la Ekaterinoslav. La începutul telegramei se afla scrisă o dispoziţie dată de Lenin secretarului lui Kamenev: „Vă rog să luaţi legătura cu Kievul, unde, la Racovski, se află două sau mai multe telegrame pentru Kamenev" (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.). — *335*.

369 Sub presiunea cazacilor albi, trupele sovietice aflate în defensivă la est de Orenburg s-au retras şi au ocupat poziţii la 7 km de oraş. — *337*.

370 A. V. Lunacearski, care fusese trimis la Kostroma ca împuternicit al C.E.C. din Rusia, pentru a lua măsuri împotriva dezertorilor, comunică că oraşul şi gubernia Kostroma se află într-o situaţie alimentară grea. — *340*.

371 Este vorba de rebeliunea contrarevoluţionară a hatmanului Grigoriev, care a izbucnit la începutul lunii mai 1919 în spatele trupelor sovietice în sudul Ucrainei, în guberniile Ekaterinoslav şi Herson. Rebeliunea crea un pericol direct pentru flancul şi spatele trupelor sovietice din bazinul Donеţului şi pentru comunicaţiile din spatele frontului ale unităţilor Armatei a 2-a ucrainene, care se aflau în Crimeea, şi totodată îngreuia activitatea transportului feroviar în întreaga Ucrainã.

Lenin acorda o mare importanţă înăbuşirii cît mai grabnice a rebeliunii; despre acest lucru se vorbeşte într-o serie de documente publicate în paginile următoare. În perioada dintre

www.dacoromanica.ro

11 şi 24 mai, trupele ucrainene, printr-un atac combinat dezlănţuit din est, nord şi sud, au zdrobit pe rebeli. — 341.

372 La 24 aprilie 1919, Consiliul Comisarilor Poporului a adoptat decretul „Cu privire la organizarea de strămutări în guberniile producătoare de cereale, în regiunea Donului". Strămutările de ţărani şi muncitori din guberniile nordice ale R.S.F.S.R. în regiunile din sud ale ţării au fost efectuate cu scopul de a uşura situaţia lor alimentară şi de a reface agricultura în ţinuturile care avuseseră de suferit de pe urma rebeliunilor albgardiste. — *341.*

373 N. P. Briuhanov a fost trimis, în calitate de împuternicit al Consiliului Apărării, în Ucraina şi în Crimeea pentru a lua — cum se indica în mandat — toate măsurile „pentru intensificarea colectării de către stat a produselor alimentare, pentru organizarea aducerii produselor colectate la locurile de prelucrare, în gări şi la debarcadere şi pentru asigurarea posibilităţii şi accelerării transportului lor pe căile ferate şi pe căile de comunicaţie fluviale pînă la locurile de destinaţie" (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.).

Pe textul proiectului de mandat, A. D. Sviderski îi scria lui V. I. Lenin: „Colegiul (Comisariatului poporului pentru aprovizionare. — *Nota red.)* roagă să i se încredinţeze lui Briuhanov o adeverinţă în forma prezentată aici. Dacă nu aveţi nimic de obiectat, am să pun această chestiune pe ordinea de zi". Mandatul pentru N. P. Briuhanov, cu completarea făcută de Lenin, a fost aprobat de Consiliul Apărării la 19 mai 1919. — *343.*

374 Într-o telegramă adresată Comitetului Central al P.C. (b) din Rusia, S. I. Gusev, M. M. Laşevici şi K. K. Iurenev, membri ai Consiliului militar-revoluţionar al Frontului de est, ridicau obiecţii împotriva înlocuirii lui S. S. Kamenev în postul de comandant al Frontului de est prin A. A. Samoilo. În telegramă se arata că şeful de stat-major al Consiliului militar-revoluţionar al republicii, F. V. Kosteaev, procedează la schimbări nemotivate în rîndurile comandanţilor din armată, iar S. I. Aralov, membru al acestui consiliu, contrasemnează aceste dispoziţii. La 25 mai 1919, S. S. Kamenev a fost numit din nou comandant al Frontului de est. — *345.*

375 Prezenta telegramă este un răspuns la comunicările lui Stalin, transmise prin fir direct, în legătură cu situaţia de la Petrograd şi cu măsurile necesare pentru întărirea frontului.

În aceeaşi zi, la 20 mai 1919, în şedinţa Consiliului Apărării a fost ascultată comunicarea lui E. M. Skleanski despre întăririle trimise pentru sprijinirea Frontului de la Petrograd. — *345.*

376 Vezi volumul de faţă, documentul 524. — *346.*

www.dacoromanica.ro

377 Lenin a scris această telegramă în urma primirii, în seara zilei de 20 mai 1919, a unei telegrame în care i se aducea la cunoştinţă că, la întoarcerea lor în Novgorod, preşedintele Uniunii cooperativelor de producţie, A. A. Bulatov, şi şeful secţiei de instructaj, Liubimov, au fost arestaţi.

Pe telegrama primită de el, Lenin a făcut următoarea însemnare: „La arhivă, pentru *cercetări la faţa locului*. Răspuns la 20. V".

În legătură cu această chestiune, vezi şi documentul 567 din volumul de faţă. — *347*.

378 Acest ordin a fost scris de V. I. Lenin în legătură cu următorul fapt. La Direcţia treburilor Consiliului Comisarilor Poporului s-au primit declaraţiile a doi ţărani, F. Romanov (din gubernia Iaroslav) şi I. Kalinin (din gubernia Moscova), care se plîngeau împotriva autorităţilor locale, care pe nedrept — după părerea lor — le rechiziţionaseră caii. Declaraţiile au fost trimise la o comisie speciala care se ocupa cu asemenea chestiuni şi de acolo s-au întors la C.C.P. cu următoarea inscripţie, care l-a indignat pe Lenin: „Avem şi aşa mult de lucru, nu ne rămîne timp să ne ocupăm de asemenea fleacuri". — *347*.

379 La 22 mai 1919, oraşul Riga a fost ocupat de trupele germane ale generalului Goltz şi de albgardiştii letoni. — *349*.

380 Pe dosul telegramei lui V. I. Lenin, M. V. Frunze a scris: „La telegrama dv. din 22 mai vă răspund următoarele: în ce priveşte cererea dv. în legătură cu Orenburgul, vă comunic că am făcut tot ce mi-au permis mijloacele de care dispuneam. Trebuie să adaug că aceste mijloace erau cu totul insuficiente pentru o sprijinire eficace a Orenburgului şi, în acelaşi timp, pentru rezolvarea sarcinilor ce ne reveneau în sectorul principal — de la Ufa — al frontului. Dar, în orice caz, ajutor pentru păstrarea de aici înainte a Orenburgului pînă la rezolvarea problemei în sectorul principal s-a dat de ajuns, după cum confirmă şi evenimentele din ultimele zile. Consider că potopul de plîngeri primite din Orenburg pe diferite adrese se explică, în mare parte, prin nepriceperea proprie de a folosi în modul cuvenit mijloacele aflate la dispoziţia acestui oraş. Pentru întîrzierea cu care v-am răspuns vă rog să mă scuzaţi. Ea se explică prin faptul că, în momentul primirii telegramei dv., mă aflam pe front. Comandantul grupului de sud, *Frunze*" („Din istoria războiului civil din U.R.S.S.", vol. 2, 1961, p. 195). — *350*.

381 La 26 mai 1919, V. I. Lenin a trimis o nouă telegramă Comitetului militar gubernial Voronej (o copie pentru comitetul gubernial de partid). În ea se spunea: „Raportaţi-mi imediat cîţi comunişti aţi trimis pe Frontul de sud. Preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului, *Lenin* (V. I. Lenin. „Corespondenţă de război". Moscova, 1957, p. 133). — *351*.

www.dacoromanica.ro

382 Textul telegramei de la cuvintele „Aveţi în vedere" pînă la „din Ucraina" a fost scris de Lenin. Prima parte a telegramei este un text dactilografiat. Ea a fost scrisă, pe cît se pare, de G. V. Cicerin, întrucît pe marginea documentului se află următoarea însemnare făcută de Cicerin: „Pentru tov. Lenin. Proiect de telegramă. Cu rugămintea de a-mi răspunde dacă sînteţi de acord". Tot el a scris şi ultima frază. — *352*.

383 Aleksandria şi Znamenka erau centre ale rebeliunii contrarevoluţionare a lui Grigoriev. În Aleksandria, unde îşi avea sediul statul-major al lui Grigoriev, trupele sovietice au pătruns în noaptea de 22 mai 1919. — *353*.

384 În aceeaşi zi, la 28 mai 1919, pe numele lui C. G. Racovski, preşedintele Consiliului Comisarilor Poporului al Ucrainei, a fost trimisă, prin fir direct, încă o telegramă, semnată de V. I. Lenin, N. N. Krestinski şi L. B. Kamenev; în ea era reprodus textul complet al hotărîrii C.C. al P.C. (b) din Rusia şi erau indicate măsurile concrete pentru aplicarea ei (vezi „Culegeri din Lenin", vol. XXXIV, p. 153). — *355*.

385 În a doua jumătate a lunii mai 1919, situaţia pe Frontul de sud s-a înrăutăţit brusc. La sfîrşitul lunii mai, în frontul trupelor sovietice s-a produs o breşă, la Millerovo, ceea ce a dus la retragerea unor unităţi ale Frontului de sud şi a permis denikiniştilor să facă joncţiunea cu rebelii cazaci din staniţele de pe cursul superior al Donului. — *359*.

386 Într-o scrisoare cu titlul „Un tribut dat prejudecăţilor", adresată Biroului organizatoric al C.C. al P.C. (b) din Rusia, E. M. Iaroslavski întreba dacă e posibilă rămînerea în partid a persoanelor care participă la ceremonii religioase. — *360*.

387 Este vorba de planul unor activişti militari ucraineni de a crea un Consiliu militar-revoluţionar al Frontului din Donbass, care să fie subordonat Frontului de sud. Acest lucru i-a fost comunicat telegrafic lui Lenin la 31 mai de către împuternicitul de la Harkov al Consiliului Apărării. — *363*.

388 La 27 mai 1919, Consiliul Comisarilor Poporului a ascultat raportul prezentat de A. I. Sviderski, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare, cu privire la situaţia colectărilor de cereale şi la planurile pentru campania de aprovizionare pînă la noua recoltă. Consiliul Comisarilor Poporului a hotărît să se publice raportul sub formă de articol şi, totodată, să se transmită la radio pentru străinătate un scurt comunicat în acest sens, care să conţină date cifrice.

Prezenta dispoziţie, dată secretarei, a fost scrisă de V. I. Lenin pe textul informaţiei pregătite pentru radio, în care se sublinia că colectările de cereale, în ciuda condiţiilor cu totul nefavorabile (lipsa de mărfuri, deprecierea banilor, cucerirea de către albgardişti a regiunilor mai bogate în

www.dacoromanica.ro

cereale), în 1919 se desfăşoară cu mai mult succes decît în anul precedent. — *363*.

389 În prezenta telegramă este vorba despre situaţia de pe Frontul de vest şi despre conflictul dintre A. I. Okulov, membru al Consiliului militar-revoluţionar al Frontului de vest, de o parte, şi I. V. Stalin, G. E. Zinoviev şi conducerea Armatei a 7-a, de altă parte. În Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S. se păstrează bileţelele schimbate în una din şedinţe între V. I. Lenin şi E. M. Skleanski în legătură cu această chestiune. Lenin îi scria lui Skleanski: „Stalin cere rechemarea lui Okulov, care — spune el — se ţine de intrigi şi încurcă treaba". Răspunzîndu-i lui Skleanski, care în bileţelul său făcea o caracterizare favorabilă lui Okulov, Lenin i-a dat următoarea indicaţie: „Întocmiţi, în acest caz, textul unei telegrame (în care să redaţi întocmai învinuirea pe care Okulov o aduce Armatei a 7-a), şi eu am s-o trimit cifrată lui Stalin şi Zinoviev, pentru ca conflictul să nu capete amploare, ci, dimpotrivă, să fie aplanat pe o cale justă". În conformitate cu această dispoziţie a fost întocmit proiectul prezentei telegrame, care a fost apoi completat şi semnat de Lenin.

În legătură cu rechemarea lui Okulov, vezi şi documentul 616 din volumul de faţă. — *364*.

390 Această notă, adresată lui G. V. Cicerin, a fost scrisă de Lenin în urma primirii unei scrisori din partea profesorului indian M. Barakatull, care scria despre lupta împotriva imperialismului englez în India şi, totodată, îşi exprima dorinţa să se publice un articol al său despre bolşevism, „pentru ca inimile musulmanilor să încline spre bolşevism". — *367*.

391 *Ultimatumul* despre care se vorbeşte în această notă a fost prezentat guvernului Angliei de către o delegaţie a Uniunii sindicatelor din această ţară. Muncitorii cereau guvernului să nu se amestece în treburile interne ale Rusiei Sovietice şi ale Ungariei Sovietice şi ameninţau că, în caz contrar, vor declara greva generală. — *367*.

392 La 6 iunie 1919, Biroul Politic al C.C. al P.C. (b) din Rusia a adoptat hotărîrea de a-l transfera pe S. P. Naţarenus în Ucraina şi în legătură cu aceasta i s-a trimis lui I. V. Stalin următoarea telegramă: „Petrograd, Smolnîi, lui Stalin. Biroul Politic al Comitetului Central, luînd în considerare extrema necesitate de a înfăptui fără întîrziere unitatea de conducere în Ucraina, a hotărît să-l numească pe Naţarenus membru al Consiliului militar-revoluţionar al Armatei a 14-a, fosta Armată a 2-a a Ucrainei. *Lenin*, *Krestinski*, *Kamenev*" (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.). — *370*.

www.dacoromanica.ro

393 Este vorba de rezistenţa ce trebuia opusă finlandezilor, care comiteau încălcări ale graniţei sovietice. — *370.*

394 Telegramele scrise de E. M. Skleanski lui G. N. Melniceanski la 9 iunie şi lui A. G. Beloborodov la 10 iunie 1919 se află publicate în cartea: V. I. Lenin. „Corespondenţă militară", Moscova, 1957, p. 148. — *374.*

395 În timpul acţiunilor ofensive cu caracter decisiv ale Grupului de sud al Frontului de est împotriva trupelor lui Kolceak, într-o serie de regiuni din zona frontului (guberniile Samara şi Orenburg, ţinutul Ural) au izbucnit răscoale ale cazacilor contrarevoluţionari şi ale chiaburilor. — *376.*

396 La 11 iunie 1919, C. G. Racovski comunica Consiliului militar-revoluţionar al republicii: „Vă rog presaţi-l pe Averin (Ekaterinoslav) să intensifice operaţiile de mobilizare a muncitorilor". În legătură cu aceasta, la 12 iunie 1919, E. M. Skleanski l-a rugat pe V. I. Lenin să trimită în numele său o telegramă la Ekaterinoslav.

În partea de sus a telegramei, Lenin a scris: „Cine este *A v e r i n?* Nu-l cunosc. E suficientă adresa? Cunoaşte el cifrul?". — *378.*

397 Primind telegrama lui V. I. Lenin, I. V. Stalin a scris pe ea următorul răspuns pentru a fi trimis la Moscova: „Ceea ce s-a pierdut n-a fost încă recucerit. Are loc un duel de artilerie grea. Am trimis tot ce am putut pentru operaţiile pe uscat. E limpede că zilele acestea nu putem veni la Moscova; ar fi o greşeală. Amînaţi plenara. Nu obiectăm împotriva publicării unei părţi din document..." (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.).

Documentul despre care e vorba în această telegramă n-a fost găsit. — *379.*

398 V. N. Podbelski a fost trimis în gubernia Tambov să inspecteze întreprinderile care lucrau pentru apărarea ţării. — *380.*

399 Trimiterea acestui mesaj i-a fost prilejuită lui Lenin de următoarea telegramă, primită, la 15 iunie 1919, din partea lui M. V. Frunze: „Au trecut 50 de zile de cînd Uralskul ţine piept asediului. E necesar ca el să mai reziste cel puţin două săptămîni. Totuşi, cei din garnizoană încep să piardă curajul. Eu socot că ar fi indicat ca dv. personal să le trimiteţi o telegramă de salut. Ea ar putea fi trimisă la comandamentul Grupului de sud, care o va transmite prin radio" (M. V. Frunze. Scrieri alese, vol. I, 1957, p. 205—206).

La 11 iulie 1919, trupele sovietice de sub comanda lui V. I. Ceapaev, rupînd lanţul blocadei duşmane, au făcut joncţiunea cu cele din garnizoana Uralsk. — *383.*

www.dacoromanica.ro

400 Rebeliunea contrarevoluționară dezlănțuită în noaptea de 13 iunie în fortul Krasnaia Gorka a fost lichidată în noaptea de 15 spre 16 iunie. În ziua de 16 iunie a căzut și fortul Seraia Loșad, care se alăturase răsculaților. Cu cîteva ore înainte de înăbușirea rebeliunii, comandamentul sovietic primise știrea că din Libava a pornit în ajutorul rebelilor o escadră engleză compusă din 23 de vase. Dar, cum căile de acces spre Petrograd se aflau sub dominația fermă a flotei sovietice, comandamentul britanic nu s-a încumetat să înceapă operații ample, ci a fost nevoit să limiteze operațiile escadrei sale la unele incursiuni izolate. — *384.*

401 Este vorba de hotărîrea din 15 iunie 1919 a C.C. al P.C. (b) din Rusia cu privire la cartierul general al armatei. L. D. Troțki, într-o declarație trimisă C.C. al P.C. (b) din Rusia, s-a pronunțat împotriva acestei hotărîri, susținînd că „vede în ea unele toane și pozne" ș.a.m.d. — *385.*

402 Aceste propuneri au fost scrise de V. I. Lenin pe o scrisoare a lui S. I. Sîrțov, activist al Biroului din regiunea Donului al C.C. al P.C. (b) din Rusia, care comunica că în raporturile dintre organele de partid și de stat cu căzăcimea s-au manifestat unele deficiențe, care au constituit una din cauzele rebeliunii contrarevoluționare din stanițele de pe cursul superior al Donului (vezi adnotarea 343). — *385.*

403 Este vorba despre răscoala din spatele armatei lui Kolceak. Din partizanii de la Kustanai, care-și croiseră drum pînă la trupele sovietice, a fost format Regimentul comunist, care s-a luptat cu dușmanii revoluției pînă la sfîrșitul războiului civil. — *387.*

404 Vezi adnotarea 395. — *388.*

405 La 23 iunie 1919, a fost primită pe numele lui Lenin o telegramă a Comitetului de conducere al transporturilor fluviale, în care se comunica că există mari rezerve de grîu în regiunea rîului Belaia și se arăta că e necesar ca transportul lor să fie grăbit.

Răspunzînd la întrebarea lui Lenin, A. I. Sviderski comunica că pentru urgentarea colectărilor de cereale în regiunea rîului Belaia și în toată gubernia Ufa a venit acolo, din Samara, M. I. Frumkin, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare, și că vor fi luate măsuri pentru trimiterea la Belaia a unor ostași din armata de aprovizionare. — *390.*

406 Această dispoziție, adresată lui A. I. Rîkov, președintele Consiliului economic superior, a fost scrisă de V. I. Lenin pe telegrama din 24 iunie 1919 a Consiliului economic gubernial Veatka către Consiliul Apărării, în care îi cerea să dea dispoziție Direcției generale a aprovizionării armatei să acorde

www.dacoromanica.ro

avansuri pentru comenzile de echipament încredinţate atelierelor de confecţii militare din Veatka. În telegramă se arăta că, în ciuda repetatelor cereri adresate Direcţiei generale a aprovizionării armatei, nu s-au primit nici un fel de avansuri, ceea ce va face ca peste cîteva zile fabricile să nu mai lucreze, din lipsă de bani pentru achitarea salariilor muncitorilor. — *390*.

407 Este vorba de depozitele de muniţii, armament, alimente şi echipament capturate de trupele Frontului de vest cu prilejul ocupării, la 27 iunie 1919, a localităţii Vidliţa şi a uzinei de acolo, situată pe ţărmul răsăritean al lacului Ladoga — principala bază a contrarevoluţionarilor finlandezi care acţionau în sectorul Oloneţk al Frontului Petrogradului. — *392*.

408 Este vorba de ofensiva dezlănţuită în direcţia Saratov-Penza de către Armata caucaziană a generalului Vranghel, care făcea parte din efectivul trupelor denikiniste. — *392*.

409 La 28 ianuarie (10 februarie) 1918, la Conferinţa de pace de la Brest-Litovsk, L. D. Troţki — contrar directivei date de V. I. Lenin de a semna pacea în caz că partea germană va prezenta un ultimatum — a declarat ca guvernul sovietic refuză să semneze tratatul de pace în condiţiile propuse de Germania, dar încetează războiul şi trece la demobilizarea armatei. În aceeaşi zi, Troţki, fără a înştiinţa C.C. al P.C. (b) din Rusia şi Consiliul Comisarilor Poporului, a trimis la Marele cartier general o telegramă cu conţinut provocator, în care dădea indicaţii ca în noaptea de 29 ianuarie (8 februarie) să se publice ordinul de încetare a stării de război cu Germania şi cu aliaţii ei şi de demobilizare a armatei ruseşti. În această telegramă nu se vorbea de încetarea tratativelor de pace de la Brest şi din textul ei se putea trage concluzia că conferinţa şi-a terminat lucrările prin încheierea păcii. În zorii zilei de 29 ianuarie (11 februarie), comandantul suprem, N. V. Krîlenko, a dat un ordin prin care, pe baza indicaţiilor din telegrama lui Troţki, se aducea la cunoştinţă că pacea a fost încheiată şi se dădea dispoziţie să se înceteze operaţiile militare pe toate fronturile şi să se treacă la demobilizarea armatei. În legătură cu ordinul lui Krîlenko a şi fost trimisă prezenta telegramă şi cea care e publicată îndată după ea. — *398*.

410 Este vorba de o telegramă din 26 februarie 1918, în care V. A. Antonov-Ovseenko, expunînd conţinutul tratativelor duse de el cu delegaţia Sfatului militar restrîns al oastei Donului, comunica că aceasta a pus chestiunea autonomiei pentru ţinutul Donului şi a dreptului de rezolvare de sine stătătoare a problemei agrare. — *400*.

www.dacoromanica.ro

411 Acest document, pe cît se pare, a fost pregătit de I. V. Stalin, care în şedinţa din 22 aprilie 1918 a Consiliului Comisarilor Poporului, cînd s-a examinat problema pericolului ocupării staţiei Certkovo de către germani şi haidamaci, a fost însărcinat „să scrie cuvenitul raport către comisarul poporului pentru problemele militare". — *401.*

412 Tratatul de armistiţiu dintre R.S.F.S.R. şi guvernul ucrainean al hatmanilor a fost semnat la 14 iunie 1918. Potrivit prevederilor acestui tratat, erau suspendate operaţiile militare, se stabileau anumite reguli pentru evacuarea cetăţenilor celor două părţi şi erau reluate comunicaţiile feroviare şi relaţiile comerciale. — *402.*

413 Prezentul document a fost întocmit la Comisariatul poporului pentru aprovizionare. În partea de sus, despărţită de text printr-o linie, se află următoarea însemnare: „Depeşa Comisariatului poporului pentru aprovizionare". — *403.*

414 Această telegramă, adresată lui M. S. Kedrov, a fost trimisă în urma primirii de către V. I. Lenin, la 24 iunie 1918, a unei telegrame din partea lui A. D. Metelev, membru al Comitetului executiv gubernial Arhanghelsk, şi a lui S. N. Sulimov, membru al comisiei extraordinare pentru descărcări din portul Arhanghelsk, care îi comunicau că în acest oraş a fost declarată starea de război şi că se iau măsuri pentru descărcarea şi evacuarea lucrurilor de preţ din portul Arhanghelsk în interiorul ţării. — *405.*

415 O scrisoare cu conţinut analog a fost trimisă de V. I. Lenin la Comisariatul poporului pentru justiţie. În legătură cu această chestiune, vezi volumul de faţă, documentul 182 şi adnotarea 117. — *406.*

416 În hotărîrea Consiliului Comisarilor Poporului despre care e vorba aici au fost trasate măsurile pentru crearea în golfuleţul Paratsk (gubernia Kazan) a unei baze pentru construcţia unei flotile de război pe Volga (acest proiect de hotărîre, cu îndreptările lui V. I. Lenin, a fost publicat în „Culegeri din Lenin", vol. XXI, p. 134).

O scrisoare cu conţinut analog şi cu semnătura lui Lenin a fost trimisă la Consiliul economic superior. — *407.*

417 Prezenta telegramă a fost trimisă în urma propunerii prezentate de ambasadorul Turciei în Germania, Rifaat-paşa, de a semna un protocol pentru reglementarea situaţiei de război din Caucaz. Proiectul de protocol prezentat de Rifaat-paşa prevedea retragerea trupelor turceşti pînă la graniţele fixate prin tratatul de la Brest, dar textul lui nu cuprindea un paragraf în care să se prevadă că teritoriile care sînt evacuate de turci trec de-a dreptul sub administraţia autorităţilor sovietice.

www.dacoromanica.ro

Temerile exprimate în prezenta telegramă s-au adeverit. La 30 octombrie 1918, guvernul turc a semnat un armistiţiu cu ţările Antantei, care cuprindea, între altele, un paragraf în care se arăta că Turcia e de acord ca oraşul Baku să fie ocupat de puterile Antantei. În noiembrie 1918, turcii, în conformitate cu acest acord, şi-au retras trupele din Baku şi oraşul a fost ocupat de englezi. — *407*.

418 Lenin se referă la decretul din 13 mai 1918 al C.E.C. din Rusia: „Cu privire la acordarea de împuterniciri extraordinare comisarului poporului pentru aprovizionare în lupta cu burghezia de la sate, care ascunde rezervele de cereale şi face speculă cu ele". — *410*.

419 Este vorba de „Hotărîrea cu privire la colegiul pentru organizarea şi exploatarea staţiunii experimentale pentru extracţia radiului", care a fost adoptată de Consiliul economic superior şi publicată la 16 august 1918 în „Izvestiia C.E.C. din Rusia". — *411*.

420 În legătură cu Laboratorul de radio de la Nijni Novgorod, vezi şi documentul 346 din volumul de faţă. — *412*.

421 Prezenta telegramă a fost trimisă în urma primirii de către Lenin a unei telegrame de la Samara, din partea comandantului-şef I. I. Vaţetis, care-i făcea cunoscută rugămintea ucrainenilor din gubernia Samara de a forma regimente naţionale pentru a fi trimise în Ucraina. — *413*.

422 Pe cît se pare, e vorba de o radiogramă în legătură cu schimbul de prizonieri de război care a fost trimisă la 4 aprilie 1919 în numele comisarului poporului pentru afacerile externe, G. V. Cicerin, ministrului de externe al Franţei, S. Pichon (vezi „Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.", vol. II, 1958, p. 112—115). — *416*.

423 Această telegramă a fost trimisă în urma primirii la Consiliul Comisarilor Poporului, pe numele lui Lenin, a unei comunicări din judeţul Kneaghinin, gubernia Nijni Novgorod, în care se arăta că autorităţile locale recurg la mijloace de constrîngere pentru a-i determina pe ţărani să intre în arteluri şi în comune.

Proiectul telegramei a fost întocmit la Comisariatul poporului pentru agricultură.

La 10 aprilie 1919, în ziarul „Izvestiia C.E.C. din Rusia" a apărut, sub semnătura lui V. I. Lenin şi a lui S. P. Sereda, o scrisoare circulară către toate secţiile agrare şi comitetele executive guberniale, în care se arăta că e inadmisibilă folosirea constrîngerii faţă de ţărani pentru organizarea de comune şi de alte unităţi agricole colective. — *417*.

424 Acest document, după cît se pare, a fost pregătit la Comisariatul poporului pentru ocrotirea sănătăţii, întrucît el e scris

www.dacoromanica.ro

pe un formular cu antetul acestui comisariat şi e semnat şi de comisarul respectiv, N. A. Semaşko. — *417.*

425 Această telegramă a fost trimisă în urma primirii, la 19 aprilie 1919, a unei reclamaţii din partea învăţătorului M. S. Burîkin. În aceeaşi zi s-a trimis pe numele lui Burîkin o telegramă semnată de V. I. Lenin, în care i se făcea cunoscut că s-a dat dispoziţie să se întreprindă cercetări. — *418.*

426 *Taneev V. I.* — militant al mişcării democrat-revoluţionare ruse, om de ştiinţă. La 25 mai 1919, Consiliul Comisarilor Poporului, examinînd chestiunea acordării unui ajutor material lui Taneev, a stabilit:

„a) Să se acorde un ajutor social în sumă de două mii de ruble lunar cetăţeanului V. I. Taneev, inapt de muncă, în vîrstă de 78 de ani, care vreme îndelungată a desfăşurat activitate ştiinţifică şi care, după mărturia lui Karl Marx, s-a dovedit a fi «un prieten devotat al poporului muncitor».

b) Să însărcineze pe tov. Lenin să semneze permisul de liberă trecere". — *419.*

427 Vezi scrisoarea lui K. Marx către M. M. Kovalevski din 9 ianuarie 1877 (K. Marx şi F. Engels. Opere, vol. 34, Dietz Verlag, Berlin 1966, p. 238). — *419.*

428 La începutul lunii mai 1919, la Petrograd, dat fiind că apăruse pericolul unei ofensive a trupelor contrarevoluţionare finlandeze, s-a desfăşurat o acţiune de mobilizare a oamenilor muncii în vederea apărării oraşului. Totuşi, unii conducători din Petrograd, printre care şi G. E. Zinoviev, preşedintele Comitetului Apărării înfiinţat în acest oraş, subapreciau forţele şi posibilităţile apărătorilor Petrogradului. Lăsîndu-se cuprinşi de panică, unii dintre ei, fără consimţămîntul Consiliului Apărării, au hotărît să evacueze cîteva uzine din oraş şi din împrejurimile lui şi au făcut pregătiri pentru scufundarea flotei din Marea Baltică. La Petrograd a început mobilizarea generală a muncitorilor, ceea ce a dus la o slăbire a activităţii în uzine şi fabrici de mare importanţă strategică. În legătură cu aceasta, V. I. Lenin, în numele Consiliului Apărării, a trimis prezenta telegramă. În proiectul de telegramă figurează vizele lui L. B. Krasin şi A. I. Rîkov. — *420.*

429 Consiliul Apărării a luat sub controlul lui direct organizarea apărării Petrogradului. La 17 mai 1919, el a adoptat hotărîrea de a nu declara şi efectua evacuarea oraşului şi a regiunii Petrograd, ci de a crea o comisie specială, căreia să-i acorde dreptul de a decide ce bunuri trebuie evacuate şi în ce ordine. — *421.*

430 La începutul lunii mai 1919, ca urmare a înrăutăţirii situaţiei trupelor sovietice de pe Frontul de sud, Comitetul Central al P.C. (b) din Rusia a hotărît să procedeze la mobilizarea în Ucraina a cel puţin 20 000 de muncitori pentru întărirea

www.dacoromanica.ro

armatelor Frontului de sud. În directiva C.C. din 9 mai 1919 se arăta: „Comitetul Central consideră cifra de 20 000 drept minimă, iar termenul de două săptămîni drept maxim pentru salvarea situaţiei noastre pe Frontul de sud. Operaţia aceasta trebuie făcută cu toată energia. Informaţi-ne imediat, telegrafic, asupra măsurilor adoptate; la fiecare trei zile comunicaţi telegrafic Comitetului Central ce rezultate aţi obţinut".

La 16 mai 1919, Direcţia generală a cărbunelui din Harkov i se adresa lui V. I. Lenin cu rugămintea de a scuti de mobilizare pe toţi muncitorii minieri. Drept răspuns, Lenin a trimis în aceeaşi zi prezenta telegramă. — *421.*

431 Acest mesaj al lui V. I. Lenin şi M. I. Kalinin este un răspuns la mesajul adresat la 7 aprilie 1919 de Amanulla-han, regele Afganistanului, care notifica încoronarea şi urcarea sa pe tron. Amanulla-han scria că, întrucît guvernul sovietic şi-a asumat „sarcina onorabilă şi nobilă de a se îngriji de pacea şi fericirea oamenilor" şi a proclamat „principiul libertăţii şi al egalităţii în drepturi a ţărilor şi popoarelor din întreaga lume", el „e fericit de a adresa, pentru prima oară, în numele poporului afgan, care năzuieşte spre progres,... prezentul mesaj de prietenie al Afganistanului liber şi independent". Mesajul lui Amanulla-han, împreună cu o scrisoare a lui Mahmud Tarzi, ministrul de externe al Afganistanului, a fost trimis pe adresa comisarului poporului pentru afacerile externe al U.R.S.S. Mahmud Tarzi scria că, trimiţînd mesajul regelui, „al cărui nobil scop este să pună bazele prieteniei şi să stabilească relaţii prieteneşti", el roagă pe comisarul poporului pentru afacerile externe să-şi dea sprijinul său „pentru întărirea şi dezvoltarea relaţiilor de prietenie dintre cele două mari state — Rusia şi Afganistan" („Documente cu privire la politica externă a U.R.S.S.", vol. II, 1958, p. 175).

În Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S. se păstrează două copii ale mesajului adresat lui Amanulla-han. Una din ele, care este, probabil, o copie a variantei iniţiale a mesajului, e semnată doar de Lenin. Cealaltă — copia radiogramei cu textul mesajului, care a fost trimisă Comisariatului pentru afacerile externe al Republicii Turkestane pentru a fi expediată în Afganistan—poartă semnăturile lui V.I. Lenin şi M.I. Kalinin; în această copie, după textul mesajului se află un post scriptum cu următorul cuprins: „O copie a acestui text să fie trimisă lui Bravin (N. Z. Bravin — împuternicitul Comisariatului poporului pentru afacerile externe al R.S.F.S.R. în Turkestan. — *Nota red.).* Scrisoarea originală va fi trimisă în viitorul cel mai apropiat. Preşedintele C.C.P., *Lenin*". — *422.*

www.dacoromanica.ro

INDICE DE NUME*

A

Akselrod, T. L. (1888—1938) — membru de partid din 1917. În martie 1917, V. I. Lenin a predat, prin el, „Scrisoarea de rămas bun către muncitorii elveţieni" (vezi V. I. Lenin, Opere complete, vol. 31, p. 86—95; vol. 49, p. 472**).

Din octombrie 1917 pînă în iulie 1918 a condus biroul de presă de pe lîngă Consiliul Comisarilor Poporului, iar în anii 1920—1921 secţia de presă a Cominternului. Ulterior a lucrat în domeniul editorial. — *70.*

Aleksandrovici, V. A. (1884—1918) — eser de stînga.

După Revoluţia din Octombrie, cînd eserii de stînga au intrat în guvernul sovietic, a fost numit vicepreşedinte al Comisiei extraordinare din Rusia. În iulie 1918 a participat îndeaproape la rebeliunea eserilor de stînga; a fost arestat şi condamnat la moarte prin împuşcare (vezi şi vol. 49, p. 589). — *405.*

Alekseev, M. V. (1857—1918) — general în armata ţaristă, monarhist şi contrarevoluţionar înverşunat. În perioada războiului civil s-a aflat în fruntea „armatei de voluntari" albgardiste, organizată în Caucazul de nord (vezi şi vol. 34, p. 551). — *47, 137.*

Altfater, V. M. (1883—1919) — contraamiral. După Revoluţia din Octombrie a trecut de partea Puterii sovietice. În timpul tratativelor de pace de la Brest a fost expert al delegaţiei sovietice în probleme navale. În februarie 1918 a fost numit subşef al statului-major al marinei, în aprilie — membru al colegiului Comisariatului poporului pentru problemele maritime, în octombrie

* Avînd în vedere marele număr de nume menţionate în volumul de faţă, la persoanele pentru care în indicele din volumele precedente s-au dat informaţii amănunţite, aici, de regulă, sînt prezentate doar datele în legătură cu anii 1917—1918. Referitor la persoanele care sînt menţionate pentru prima oară în acest volum se dau informaţii mai amănunţite. Despre unele persoane nu s-au putut afla nici un fel de date.

** Aici şi mai departe au fost puse în paranteze trimiterile la volumele precedente ale prezentei ediţii în ale căror indice de nume se pot găsi date mai amănunţite despre persoana respectivă.

www.dacoromanica.ro

— membru al Consiliului militar-revoluţionar şi comandant al forţelor navale ale republicii. — *69*, *185*.

Amanulla-han (n. 1892) — emir afgan în anii 1919—1926 şi padişah în 1926—1929. — *422*.

Andreeva, M. F. (1868—1953) — membră de partid din 1904; cunoscută artistă rusă, militantă pe tărîm social; soţia lui A. M. Gorki.

După Revoluţia din Octombrie a participat activ la viaţa socială a ţării. În anii 1931—1948 a fost directoare a Casei oamenilor de ştiinţă din Moscova (vezi şi vol. 48, p. 439). — *52*, *291*.

Andronnikov, V. N. (1885—1942) — membru de partid din 1905. În perioada Revoluţiei din Octombrie a fost preşedinte al Sovietului districtual Ekaterinburg şi membru al Comitetului regional Ural al Sovietului de deputaţi ai muncitorilor şi soldaţilor. La începutul anului 1918 a fost preşedinte al Consiliului Comisarilor din ţinutul Ural. Din martie 1918 pînă în februarie 1919 a deţinut funcţia de comisar pentru aprovizionare. În anii următori a deţinut funcţii de conducere pe linie de partid, în aparatul de stat şi în economie. — *73*.

Anisimov, N. A. (1892—1920) — membru de partid din 1913. După revoluţia din februarie 1917 a fost preşedinte al Sovietului de deputaţi ai muncitorilor din Groznîi. În perioada războiului civil a făcut parte din consiliul militar al circumscripţiei militare Caucazul de nord, a fost comisar politic-militar al raionului Breansk, membru al Consiliului militar-revoluţionar al Armatelor a 11-a, a 12-a şi a 9-a şi al Frontului caspic-caucazian. — *151*, *153*.

Antonov-Ovseenko, V. A. (1883—1938) — membru al partidului bolşevic din mai 1917.

La cel de-al II-lea Congres general al Sovietelor din Rusia a fost ales în Consiliul Comisarilor Poporului ca membru al Comitetului pentru problemele militare şi maritime. La sfîşitul anului 1917 şi începutul anului 1918 a comandat trupele sovietice care luptau împotriva kalediniştilor şi a Radei centrale. Din martie pînă în mai 1918 a fost comandant al trupelor sovietice din sudul Rusiei; din ianuarie pînă în iunie 1919 — comandant al Frontului ucrainean (vezi şi vol. 35, p. 528—529). — *13*, *19*, *23*, *24*, *31*, *33*, *35*, *36*, *37*, *42*, *43*, *44*, *47*, *49*, *54*, *71*, *307*, *311*, *316*, *329*, *334*, *356*, *396*, *399*, *400*.

Antonov — *vezi* Antonov-Ovseenko, V. A.

Antropov. — *30*.

Aralov, S. I. (n. 1880) — a intrat în mişcarea social-democrată în 1902. A participat la revoluţiile din anii 1905—1907. După revoluţia din februarie 1917 a deţinut posturi de răspundere în armată. În anii 1918—1920 a fost şeful secţiei operative a distric-

www.dacoromanica.ro

tului militar Moscova, apoi al Comisariatului poporului pentru problemele militare şi maritime, a făcut parte din Consiliul militar-revoluţionar al republicii. În 1921 a intrat în diplomaţie. În 1927 a lucrat în Consiliul economic superior al U.R.S.S. Din 1938 pînă în 1941 a fost subdirector, apoi director al Muzeului de literatură al statului. — *179*, *310*, *345*.

Armand, F. A. (1896—1936) — fiul Inessei Armand, militantă de seamă a mişcării muncitoreşti ruse şi internaţionale. În perioada războiului civil el a fost pilot-observator, apoi a lucrat în organizaţiile sportive din Moscova. — *327*.

Artem (Sergheev, F. A.)* (1883—1921) — membru de partid din 1901.

După Revoluţia din Octombrie a fost preşedinte al Consiliului Comisarilor Poporului al Republicii sovietice Doneţ-Krivoirog, membru al C.C. al P.C. (b) din Ucraina. În 1919 a făcut parte din Consiliul Comisarilor Poporului al Ucrainei. La Congresul al VII-lea al partidului a fost ales membru, iar la Congresul al VIII-lea — membru supleant al Comitetului Central (vezi şi vol. 35, p. 529). — *35*, *54*, *335*, *362*.

Asarh (Azarh), I. H. (m. 1918) — ofiţer din vechea armată, care după Revoluţia din Octombrie a trecut de partea Puterii sovietice. Comandant al unui regiment de infanterie al Armatei Roşii, iar după aceea al unei brigăzi speciale. A participat activ la formarea unor unităţi ale Armatei Roşii. — *129*.

Avanesov, V. A. (1884—1930) — membru de partid din 1903. În anii 1917—1919 a fost secretar şi membru al Prezidiului C.E.C. din Rusia. În 1919 şi la începutul anului 1920 a fost membru al colegiului Controlului de stat (vezi şi vol. 37, p. 673). — *292*, *347*.

Averin, V. K. (1885—1945) — membru de partid din 1904. A participat la revoluţia din 1905—1907. În februarie 1917 a intrat în Comitetul din Ekaterinoslav al P.M.S.D. (b) din Rusia. A fost membru al guvernului provizoriu muncitoresc-ţărănesc al Ucrainei sovietice şi al C.E.C. din Ucraina, membru al Consiliului militar-revoluţionar al Armatei a II-a. Ulterior a lucrat în aparatul de stat şi în economie. A fost membru al C.C. al P.C. (b) din Ucraina şi membru al C.E.C. al U.R.S.S. — *378*.

Azancevskaia, S. V. (1874—1951) — participantă la mişcarea revoluţionară, a fost membră a partidului eserilor, apoi a partidului eserilor de stînga. Începînd din 1918 a deţinut diferite funcţii în aparatul de stat. Mai tîrziu a lucrat ca statisticiană. — *254*.

* În paranteză, cu litere cursive, sînt scrise adevăratele nume de familie.

www.dacoromanica.ro

B

Badaev, A. E. (1883—1951) — membru de partid din 1904. După Revoluția din Octombrie a deținut funcții de conducere pe linie de partid, în aparatul de stat și în economie; în 1919 a fost comisar pentru aprovizionare al Comunei de muncă din Petrograd (vezi și vol. 23, p. 559). — *319, 328.*

Bagaev, I. I. — *199.*

Bah. — *90.*

Bahvalov, V. — președintele Sovietului din satul Afanasiev, județul Cerepoveț. — *295.*

Bajanov, V. M. (1889—1939) — inginer miner, membru de partid din 1910.

După Revoluția din Octombrie — administrator al minelor și uzinelor naționalizate din bazinul Donețului, membru al colegiului Consiliului minier al C.E.S. În 1918 a fost numit președinte al colegiului Direcției generale a cărbunelui. În 1922 — director al Trustului carbonifer din bazinul Kuzneț̦k. În 1925 — membru al prezidiului Comitetului de Stat al planificării al R.S.F.S.R. În anii următori a deținut diferite funcții de răspundere în industria carboniferă. — *421.*

Balabanova, A. I. (n. 1878) — social-democrată; după Congresul al II-lea al P.M.S.D.R. — menșevică. Ulterior a participat îndeaproape la activitatea Partidului socialist italian; în anii primului război mondial a aderat la Uniunea zimmerwaldienilor. În 1917 a intrat în partidul bolșevic. A participat, cu drept de vot consultativ, la primul Congres al Internaționalei Comuniste (vezi și vol. 21, p. 607). — *208.*

Balonov, M. M. (1877—1945) — medic, din 1913 doctor în științe medicale. După Revoluția Socialistă din Octombrie a lucrat în secția medico-sanitară a Comitetului militar-revoluționar de pe lîngă Sovietul din Petrograd. Ulterior — medic la dispensarul uzinei „Vulkan" din Leningrad. Membru de partid din 1939. — *41.*

Bank (Libavski), S. A. (1894—1938) — membru de partid din 1917.

În 1918 — secretar și membru al prezidiului Comitetului executiv județean Vîșnii Volociok; din iunie pînă în decembrie 1918 — președinte al Consiliului economic județean. Ulterior a deținut diferite funcții de răspundere pe linie de partid și de stat. — *244.*

Baranov. — *270.*

Barbusse, Henri (1873—1935) — scriitor francez de seamă și militant pe tărîm obștesc. A luat atitudine împotriva militaris-

www.dacoromanica.ro

mului și a războiului imperialist. Prieten al statului sovietic, a participat activ la mișcarea împotriva intervenției antisovietice a Antantei. Din 1923 — membru al Partidului Comunist Francez. — *174*.

Baskakov, G. N. — în 1918 a fost președinte al comitetului sărăcimii din plasa Pervitinsk, județul Tver. În ianuarie 1920 a intrat în P.C. (b) din Rusia, dar încă din luna noiembrie a aceluiași an a fost exclus pentru luare de mită și tăinuire a dezertorilor. — *243*.

Basok — *vezi* Melenevski, M. I.

Beloborodov, A. G. (1891—1938) — membru de partid din 1907. A dus muncă de partid în Ural. După revoluția din februarie 1917 a fost membru al Comitetului regional Ural al P.M.S.D. (b) din Rusia.

Din 1918 a deținut diferite funcții în aparatul de stat și în armată. La Congresul al VIII-lea al P.C. (b) din Rusia a fost ales membru al Comitetului Central. — *315*, *334*, *339*, *341*, *343*, *347*, *374*.

Bernstein, Eduard (1850—1932) — lider al aripii ultraoportuniste a social-democrației germane și al Internaționalei a II-a, teoretician al revizionismului și reformismului (vezi și vol. 37, p. 674). — *198*.

Berzin (Berzin-Ziemelis), I. A. (1881—1941) — membru de partid din 1902.

În 1918 a condus o misiune sovietică în Elveția. În 1919 a fost comisar al poporului pentru învățămînt în Letonia Sovietică (vezi și vol. 26, p. 505—506). — *94*, *109*, *144*, *161*, *174*, *197*, *202*, *207—209*, *215—216*, *217—218*, *280*.

Berzin, P. I. (1888—1939) — membru de partid din 1905. În noiembrie 1917 a comandat trupele Grupului din nord pentru lichidarea complotului contrarevoluționar de la Cartierul general al armatei din Moghilev. În iunie 1918 a fost numit comandant al Frontului Uralul de nord-Siberia, apoi al Armatelor a 3-a și a 9-a ale Frontului de sud. În anii 1919—1920 a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al Fronturilor de vest, de sud și de sud-vest. În anii care au urmat a avut posturi de răspundere în armată și în economie. — *220*.

Birșert. — *106*, *107*.

Blagonravov, G. I. (1895—1937) — membru de partid din martie 1917. După Revoluția din Octombrie — comisar al fortăreței Petropavlovskaia. În 1918 — membru al Consiliului militar-revoluționar al Frontului de est. Din octombrie 1918 pînă în 1931 a lucrat în organele Cekăi, G.P.U., O.G.P.U., apoi a fost adjunct al comisarului poporului pentru căile de comunicație și a ocupat și alte posturi de conducere. — *20*, *125*.

www.dacoromanica.ro

Blohin, K. N. — comandant al Armatei a 2-a a Frontului de est de la 18 iunie pînă la 3 iulie 1918. — *142*.

Bobrov, A. N. (1886—1938) — membru de partid din 1905. A participat la revoluţia din 1905—1907. În anii 1918—1920 a fost împuternicit al Comisariatului poporului pentru aprovizionare, apoi a lucrat la Comisariatul poporului pentru afacerile interne şi la Inspecţia muncitorească-ţărănească. În anii următori a lucrat în aparatul de stat. — *106*, *152*.

Bodrov, F. I. (1867—1948) — muncitor, membru de partid din 1894. A făcut parte dintr-un cerc social-democrat condus de V. I. Lenin.

Din aprilie 1918 pînă în mai 1919 — intendent la şcoala de silvicultură a copiilor tuberculoşi din Moscova; în 1919—1921 a fost inspector al difuzării presei în Armata Roşie; ulterior a lucrat la secţia raională de învăţămînt politic din Veneva; a fost membru al prezidiului Comitetului judeţean din Veneva al P.C. (b) din Rusia. — *299*, *330*.

Bogdanov, I. V. (n. 1885) — în 1905 a fost pus sub observaţie specială din partea poliţiei pentru că răspîndise proclamaţii politice în satul Sincavka din judeţul Novohopersk. În 1918 — lucrător la casa de asigurări a şomerilor din Borisoglebsk. — *234*.

Bogdanov, V. I. (n. 1902) — funcţionar al Comisariatului agriculturii la Borisoglebsk. — *234*.

Bogdatian, M. S. — în 1919 a fost preşedinte al Comisiei extraordinare din Ucraina pentru aprovizionarea armatei şi membru al Consiliului apărării muncitoreşti-ţărăneşti din Ucraina (vezi şi vol. 42, p. 534). — *421*.

Bogoiavlenski, L. N. — inginer chimist, şeful secţiei metale radioactive din Consiliul economic superior; în 1918 a condus uzina de radiu din oraşul Berezneaki. — *411*.

Bogolepov, D. P. (1885—1941) — membru de partid din 1907. După Revoluţia din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru finanţe (1918). Ulterior a lucrat în finanţe şi în învăţămînt. — *62*, *64*.

Boiţov, V. I. (1892—1944) — membru de partid din 1918. După proclamarea Puterii sovietice la Baku în noiembrie 1917 a participat la lupta împotriva contrarevoluţiei. La jumătatea lunii aprilie 1918 a făcut parte din delegaţia de marinari din flota militară care au venit să vorbească cu Lenin; apoi a fost comisar la staţia de radioemisiune din Baku. După căderea comunei din Baku a luat parte la lupta armată pentru instaurarea Puterii sovietice în Azerbaidjan. Ulterior a deţinut o serie de funcţii de răspundere. — *71*.

Boldirev, M. F. (1894—1939) — membru de partid din martie 1917. După Revoluţia din Octombrie — preşedinte al comitetului

www.dacoromanica.ro

executiv județean Zadonsk (gubernia Voronej); din 1919 a ocupat posturi de conducere în aparatul de stat. Din 1932 pînă în 1936 a fost șeful secției pentru ocrotirea sănătății din regiunea Moscova, iar după aceea comisar al poporului pentru ocrotirea sănătății al U.R.S.S. — *164*.

Bonci-Bruevici, M. D. (1870—1956) — unul dintre primii specialiști militari de seamă care au trecut de partea Puterii sovietice. A fost șeful statului-major al comandantului suprem, conducător militar al Consiliului militar superior, șef al statului-major de campanie al Consiliului militar-revoluționar al republicii (vezi și vol. 45, p. 655). — *55*, *151*, *156*, *399*.

Bonci-Bruevici, V. D. (1873—1955) — membru de partid din 1895. A participat activ la insurecția din Octombrie la Petrograd, a fost comandant al raionului Smolnîi-Tavriceski, președinte al comisiei pentru lupta împotriva devastărilor, banditismului și contrarevoluției. În anii 1917—1920 a fost director al treburilor Consiliului Comisarilor Poporului (vezi și vol. 7, p. 537—538; vol. 45, p. 655—656). — *20*, *29*, *83*, *178*, *193*, *201*, *236*.

Bonci-Bruevici, V. M. — *vezi* Velicikina, V. M.

Borchardt, Julian (1868—1932) — social-democrat german, economist și publicist (vezi și vol. 30, p. 493). — *109*.

Borzov, V. A. (n. 1894) — membru de partid din mai 1917; în 1919 era muncitor la fabrica de textile din Iuja (gubernia Vladimir). — *287*.

Boș, E. B. (1879—1925) — membră de partid din 1901.

După Revoluția din Octombrie a făcut parte din primul guvern sovietic al Ucrainei. În anii 1918—1922 a activat în aparatul de partid, militar și de stat la Penza și Astrahan, în Transcaucazia, Bielorusia și Ucraina. A fost împotriva încheierii păcii de la Brest-Litovsk (vezi și vol. 27, p. 576; vol. 49, p. 593) . — *47*, *154*, *159*, *160*, *177*, *260*, *360*.

Briuhanov, N. P. (1878—1942) — membru de partid din 1902.

După Revoluția din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare, apoi adjunct de comisar, iar din 1921 comisar al poporului pentru aprovizionare (vezi și vol. 38, p. 497; vol. 44, p. 625). — *62*, *114*, *132*, *150*, *223*, *235*, *277*, *287*, *343*.

Briusov, V. I. (1873—1924) — cunoscut poet rus.

A salutat Revoluția din Octombrie și a îndemnat intelectualitatea burgheză să colaboreze activ cu Puterea sovietică. În 1919 a intrat în partid; a fost șeful secției biblioteci din Comisariatul poporului pentru învățămînt (vezi și vol. 14, p. 529). — *255*.

Bronski, M. G. (1882—1941) — membru al S.D.R.P. și L. din 1902, apoi bolșevic.

www.dacoromanica.ro

După Revoluţia din Octombrie a fost adjunct al comisarului poporului pentru comerţ şi industrie (vezi şi vol. 30, p. 494). — *78*.

Bubnov, *A. S.* (1883—1940) — membru de partid din 1903. În martie 1918 a intrat în guvernul sovietic al Ucrainei şi în C.C. al P.C. (b) din Ucraina. În 1919 a făcut parte din Consiliul militar-revoluţionar al Frontului ucrainean şi din acela al Armatei a 14-a. La Congresul al VIII-lea al partidului a făcut parte din „opoziţia militară", care se pronunţa împotriva centralizării şi a disciplinei severe în armată, contesta necesitatea de a-i folosi pe vechii specialişti militari (vezi şi vol. 36, p. 655). — *355*, *356*, *371*, *378*.

Buharin, *N. I.* (1888—1938) — membru de partid din 1906. După Revoluţia din Octombrie a fost redactor al ziarului „Pravda", membru al Biroului Politic al C.C., membru al Comitetului Executiv al Internaţionalei Comuniste. În 1918 s-a aflat în fruntea grupului antipartinic al „comuniştilor de stînga" (vezi şi vol. 34, p. 554—555). — *16*, *92*, *93*, *240*, *248*, *317*.

Bulatov, *A. A.* (n. 1877) — în 1916 era preşedinte al consiliului de administraţie al Casei de credit mărunt din gubernia Novgorod. Din martie pînă în noiembrie 1917 — comisar al guvernului provizoriu burghez în gubernia Novgorod; în 1919 — preşedinte al Uniunii cooperativelor din gubernia Novgorod. — *346*.

Bulatov, *D. A.* (1889—1941) — membru de partid din 1912. În anii 1918—1920 a fost vicepreşedinte al comitetului executiv gubernial Tver, comisar gubernial pentru aprovizionare, iar după aceea preşedinte al comitetului executiv gubernial. Din 1920 a deţinut funcţii de răspundere pe linie de partid şi în aparatul de stat. — *243*.

Bullitt, *William Christian* (n. 1891) — ziarist şi diplomat reacţionar american, unul dintre promotorii activi ai politicii antisovietice. În 1919 a fost trimis de Wilson şi de Lloyd George în Rusia Sovietică cu o misiune specială (vezi şi vol. 39, p. 560—561). — *332*.

Burikin, *M. S.* — învăţător în satul Spas-Demenska, judeţul Mosalsk, gubernia Kaluga. — *418*.

Burov, *M. N.* (1889—1955) — membru de partid din 1907. În decembrie 1917 a fost numit preşedinte al prezidiului Comitetului militar-revoluţionar din Orel, apoi membru al comitetului executiv al Sovietelor de deputaţi ai muncitorilor şi soldaţilor din acest oraş şi preşedinte al comisiei extraordinare guberniale din Orel. Ulterior a deţinut posturi de conducere în aparatul de stat şi în domeniul economic. — *160*.

www.dacoromanica.ro

C

Cernişev. — *302.*

Cicerin, G. V. (1872—1936) — membru al P.M.S.D.R. din 1905; în perioada reacţiunii a fost adept al menşevismului; în anii primului război mondial s-a situat pe poziţii internaţionaliste; în 1918 a intrat în P.C. (b) din Rusia.

Din 1918 pînă în 1930 a fost comisar al poporului pentru afacerile externe (vezi şi vol. 37, p. 676—677). — *39, 44, 50, 67, 75, 80, 84, 85, 93, 118, 170, 171, 202, 203, 205, 228, 247, 272, 274, 330, 363, 367, 370, 387.*

Ciugurin, I. D. (1883—1947) — muncitor din Petrograd. Membru de partid din 1902. În 1917 — secretar al comitetului de partid din raionul Vîborg. În 1918, din însărcinarea lui V. I. Lenin, a organizat primul detaşament de aprovizionare al muncitorilor din Vîborg, apoi a condus secţia politică a Armatei a 5-a. În 1919 a fost membru al prezidiului şi secretar responsabil al Cekăi. Începînd din 1921 a lucrat în sectorul economic. — *137, 192.*

Ciujinov. — *304.*

Clemenceau, Georges Benjamin (1841—1929) — om de stat şi fruntaş politic francez. Din noiembrie 1917 s-a aflat în fruntea guvernului francez. A fost unul dintre organizatorii şi inspiratorii blocadei şi ai intervenţiei armate împotriva Rusiei Sovietice (vezi şi vol. 40, p. 445—446). — *331, 332.*

D

Danilov. — *282.*

Danişevski, K. H. (1884—1941) — membru de partid din 1900. După Revoluţia din Octombrie a fost membru al Consiliului militar-revoluţionar al republicii şi al Consiliului militar-revoluţionar al Frontului de est, preşedinte al Tribunalului militar-revoluţionar al republicii. La Congresul al VIII-lea al P.C. (b) din Rusia a fost ales membru supleant al Comitetului Central (vezi şi vol. 20, p. 542—543). — *142, 153, 410.*

Dauge, P. G. (1869—1946) — a participat la mişcarea revoluţionară începînd de la sfîrşitul deceniului al 9-lea al secolului trecut; după Congresul al II-lea al P.M.S.D.R. a aderat la bolşevici.

După Revoluţia din Octombrie a fost comisar al poporului pentru învăţămînt în Letonia, apoi membru al colegiului Comisariatului poporului pentru ocrotirea sănătăţii al R.S.F.S.R. (vezi şi vol. 18, p. 463). — *220.*

Debs, Eugene Victor (1855—1926) — militant de seamă al mişcării muncitoreşti din S.U.A., unul dintre organizatorii Partidului social-democrat, care a devenit nucleul principal al Partidului

www.dacoromanica.ro

socialist, înființat în anii 1900—1901. A condus aripa stîngă a acestui partid (vezi și vol. 22, p. 570—571). — *249.*

Denikin, A. I. (1872—1947) — general al armatei țariste; în perioada intervenției militare străine și a războiului civil (1918—1920) a fost comandant-șef al forțelor armate ale albgardiștilor din sudul Rusiei. După ce trupele de sub comanda lui au fost înfrînte de trupele sovietice (martie 1920), a emigrat. — *311, 312, 317, 332, 392.*

Dibenko, P. E. (1889—1938) — membru de partid din 1912. La cel de-al II-lea Congres general al Sovietelor din Rusia a fost ales în Consiliul Comisarilor Poporului ca membru al Comitetului pentru problemele militare și navale. Din octombrie 1918 și pînă la sfîrșitul războiului civil a comandat unități și formații ale Armatei Roșii pe Frontul de sud, pe Frontul ucrainean etc. (vezi și vol. 35, p. 533). — *212, 307, 320, 367.*

Direnkov, N. I. — inginer, cu începere din martie 1918 a fost director al treburilor Consiliului economic din Rîbinsk. Comitetul executiv al Sovietului din acest oraș i-a încredințat sarcina de a elabora un plan pentru refacerea și dezvoltarea industriei locale. — *63.*

Dobrovolski, V. I. — cadet, autor al broșurii „De ce sînt eu adept al partidului «Narodnaia svoboda»", apărută în 1917. — *277.*

Dumas, Charles (n. 1883) — ziarist și publicist, membru al Partidului socialist din Franța, deputat. În anii primului război mondial s-a situat pe poziții social-șoviniste. — *22.*

Dumenko, B. M. (1888—1920) — membru de partid din 1919. În 1917 a intrat în Garda roșie, apoi în Armata Roșie. A fost inițiatorul înființării unui detașament de cavalerie, format din răsculații din raionul Salsk și din alte raioane. Din septembrie 1919 a fost comandant al Corpului de cavalerie al Frontului de sud-est și al celui caucazian. — *296.*

Dutov, A. I. (1864—1921) — colonel în armata țaristă, ataman al oastei cazacilor din Orenburg; în anii 1917—1919 a fost unul dintre conducătorii contrarevoluției căzăcești (vezi și vol. 35, p. 533—534). — *13.*

Dvoreţki. — *238.*

Dzerjinski, F. E. (1877—1926) — membru de partid din 1895. După Revoluția din Octombrie — președinte al Comisiei extraordinare din Rusia pentru lupta împotriva contrarevoluției, sabotajului și speculei (Ceka). Membru al C.C. al P.C. (b) din Rusia (vezi și vol. 35, p. 534). *18, 52, 121, 241, 264, 272, 307, 317, 368, 374.*

www.dacoromanica.ro

E

Ebert, Friedrich (1871—1925) — unul dintre liderii aripii de dreapta ai social-democrației germane. În timpul primului război mondial a condus aripa social-șovină a social-democrației, a fost unul dintre principalii ei colaboratori cu guvernul kaiserului. La începutul revoluției din noiembrie 1918 din Germania s-a aflat în fruntea așa-zisului Consiliu al împuterniciților poporului, care camufla de fapt puterea burgheziei. În februarie 1919 a devenit președinte al Germaniei (vezi și vol. 37, p. 678—679). — *200*.

Efimova, E. A. — *294*.

Efremov, D. I. (Șteiman, M. E.) (1881—1925) — membru de partid din 1902. A desfășurat activitate de partid la Petersburg. Din mai pînă în septembrie 1918 a fost secretar al Comitetului de partid din Moscova, iar din septembrie pînă în octombrie 1919 — membru al Consiliului militar-revoluționar al Armatei a 10-a. După aceea a fost director al căii ferate Ekaterinskaia și comisar la calea ferată din Donеț. În 1921 a fost numit președinte al Consiliului de administrație al asigurărilor sociale din U.R.S.S. — *358*, *371*, *379*.

Eliava, Ș. Z. (1883—1937) — membru de partid din 1904. În decembrie 1917 — președinte al prezidiului Sovietului de deputați ai muncitorilor și soldaților din Vologda. Din aprilie 1918 — vicepreședinte al comitetului executiv unificat al guberniei Vologda, din noiembrie 1918 — membru al colegiului Comisariatului poporului pentru industrie și comerț. În 1919 — membru al Consiliilor militar-revoluționare ale Fronturilor de est și din Turkestan. După aceea a deținut funcții de răspundere pe linie de stat: comisar al poporului pentru problemele militare și maritime în Gruzia, apoi în Transcaucazia, președinte al Consiliului Comisarilor Poporului în Republica Sovietică Federativă Socialistă Transcaucaziană. — *145*, *153*, *383*.

Eliovici — membru al Consiliului militar și comisar al statului-major al Armatei Roșii în Astrahan; împuternicit al Consiliului Comisarilor Poporului din Baku în Astrahan în 1918. — *138*.

Emelianov, N. A. (1871—1958) — muncitor, membru de partid din 1904. A participat activ la revoluția din 1905—1907 și la revoluția din februarie 1917. În iulie-august 1917 l-a ascuns la Razliv pe V. I. Lenin, care era urmărit de agenții guvernului provizoriu. A participat la asaltul Palatului de iarnă. După Revoluția din Octombrie a deținut funcții de răspundere. În 1918 a fost comisar militar, iar în 1919 președinte al comitetului executiv al Sovietului din Sestroreț k. — *106*, *292*, *321*.

Engels, Friedrich (1820—1895). — *248*.

www.dacoromanica.ro

F

Falkovski. — *47.*

Fedorov, G. F. (1891—1936) — a intrat în partid în 1907. În 1917 a fost membru al comitetului executiv al Sovietului din Petrograd. În zilele lui Octombrie a făcut parte din Comitetul militar-revoluționar din Petrograd. După revoluție a fost adjunct al comisarului poporului pentru problemele muncii. În 1918 a fost președinte al comitetului executiv gubernial din Nijni Novgorod, apoi al celui din Saratov. Din 1919 pînă în 1921 a fost șeful secțiilor politice ale Armatelor a 13-a și a 14-a. După terminarea războiului civil a avut munci de răspundere în partid, în sindicate și în aparatul de stat.

În 1927 a fost exclus din partid, ca militant activ al opoziției trotkiste, în 1928 a fost reprimit, iar în 1934 a fost din nou exclus pentru activitate antipartinică. — *152.*

Fedoseev, M. M. — patronul unei tipografii din orașul Elatma, gubernia Tambov. — *279.*

Filimonov, A. P. (n. 1866) — din octombrie 1917 pînă în noiembrie 1919 — atamanul unei armate de cazaci din Kuban. — *396.*

Fotieva, L. A. (n. 1881) — membră de partid din 1904. Din 1918 — secretară a Consiliului Comisarilor Poporului și a Consiliului Muncii și Apărării și totodată secretară a lui V. I. Lenin (vezi și vol. 44, p. 630). — *58, 188, 202, 281, 288, 290, 292.*

Francis, David, P. (1850—1927) — ambasador american în Rusia. În 1918 — decan al corpului diplomatic. — *26.*

Frapié, Léon (1863—1949) — scriitor francez. — *208.*

Frolov, A. I. (m. 1918) — delegat al Congreselor I și II ale Sovietelor de deputați ai muncitorilor și soldaților; s-a aflat la dispoziția Comitetului militar-revoluționar din Petrograd. În 1918 a fost comisar extraordinar al ținutului Transcaspicii. A căzut în luptă în timpul răscoalei puse la cale de eseri în Turkestan. — *1.*

Frumkin, M. I. (1878—1939) — membru de partid din 1898. În 1917 a lucrat în prezidiul comitetului executiv gubernial Krasnoiarsk, apoi la Omsk, în Sovietul regional al Siberiei apusene. După Revoluția din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare, adjunct (pînă în martie 1922) al comisarului poporului pentru aprovizionare. În 1920 a fost numit președinte al Comitetului revoluționar din Siberia. Ulterior a deținut diferite funcții de răspundere. — *286, 299.*

Frunze, M. V. (Mihailov) (1885—1925) — membru de partid din 1904. A participat activ la revoluția din 1905—1907 și la Revoluția din Octombrie. După Revoluția din Octombrie a fost președinte al comitetului executiv gubernial și al comitetului

www.dacoromanica.ro

gubernial Ivanovo-Voznesensk al P.C. (b) din Rusia. În anii războiului civil a fost comandant de armată, comandant al Grupului de sud al Frontului de est, comandant al Fronturilor de est, Turkestan și de sud (împotriva lui Vranghel); după terminarea războiului civil a comandat trupele din Ucraina și din Crimeea; a fost împuternicit al Consiliului militar-revoluționar al R.S.S.U. În 1925 a fost președinte al Consiliului militar-revoluționar al republicii și comisar al poporului pentru problemele militare și maritime. În 1921 a fost ales membru al C.C., iar în 1924 membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.C. (b) din Rusia. — *337*, *350*, *383*.

Fuchs, *Eduard* (1870—1940) — publicist. A fost membru al grupului „Spartacus" și apoi al Partidului Comunist din Germania. În 1929 s-a retras din P.C.G.; s-a situat pe o poziție apropiată de aceea a grupului oportunist de dreapta Brandler-Talheimer. Din 1933 s-a aflat în emigrație. — *246*.

G

Galaktionov, *A. P.* (1888—1922) — membru de partid din 1906. După revoluția din februarie 1917 — membru al Sovietului de deputați ai muncitorilor din Samara. În zilele lui Octombrie — membru al comitetului gubernial de partid și al comitetului revoluționar, apoi comisar gubernial pentru treburile interne, președinte al comitetului executiv gubernial Samara. În 1919 — împuternicit special al C.E.C. din Rusia pentru strîngerea recoltei în gubernia Samara. — *281*.

Ganețki (Fürstenberg), *I. S.* (1879—1937) — membru de partid din 1896, militant al mișcării revoluționare poloneze și ruse. A fost membru al Conducerii Centrale a S.D.R.P. și L. La Congresul al V-lea al P.M.S.D.R. a fost ales membru al C.C. al partidului. În timpul primului război mondial s-a situat pe poziții internaționaliste. În 1917 a fost membru al Biroului din străinătate al C.C. al P.M.S.D. (b) din Rusia. După Revoluția din Octombrie — membru al colegiului Comisariatului poporului pentru finanțe, comisar și director al Băncii de Stat (vezi și vol. 22, p. 573). — *15*, *17*, *24*, *93*.

Gherd, *A. I.* (1841—1888) — pedagog naturalist rus progresist; din 1880 a lucrat la organizarea școlilor din orașul Petersburg. — *264*.

Gherman. — *302*.

Ghețov, *S. A.* (1883—1937) — în 1918 a fost membru al prezidiului Consiliului economic superior din sudul Rusiei. În 1919 — șef al Direcției generale a cărbunelui la Harkov. Din 1920 a lucrat în sectorul economic-administrativ al industriei cărbunelui. — *421*.

www.dacoromanica.ro

Ghinzburg, K. S. — medic stomatolog. — *220.*

Ghittis, V. M. (1881—1938) — ofiţer în vechea armată (colonel); după Revoluţia din Octombrie a trecut de partea Puterii sovietice. A comandat Armata a 6-a a Frontului de nord, Armata a 8-a a Frontului de sud, apoi a fost consecutiv comandant al Fronturilor de sud, de vest şi din Caucaz. După terminarea războiului civil a fost comandantul unor circumscripţii militare. În 1925 a devenit membru al P.C.U.S. Din 1930 — împuternicit al Comisariatului poporului pentru problemele militare pe lîngă Comisariatul poporului pentru comerţ. — *228, 362.*

Gomberg. — *70.*

Gorbunov, N. P. (1892—1938) — membru de partid din 1917. După Revoluţia din Octombrie a fost secretar al Consiliului Comisarilor Poporului; din august 1918 — şef al secţiei tehnico-ştiinţifice a Consiliului economic superior al R.S.F.S.R. În anii 1919—1920 a dus muncă politică în Armata Roşie, a fost membru al consiliilor militar-revoluţionare ale Armatei a 13-a şi Armatei a 14-a; ulterior — director al treburilor Consiliului Comisarilor Poporului (vezi şi vol. 45, p. 660). — *48, 57, 83, 88, 111, 143, 172, 213.*

Goricev. — *312.*

Gorki, Maxim (Peşkov, A. M.) (1868—1936). — *303.*

Gorter, Hermann (1864—1927) — social-democrat de stînga olandez, publicist. În anii primului război mondial s-a situat pe poziţii internaţionaliste, a fost adept al stîngii zimmerwaldiene. În anii 1918—1921 a făcut parte din Partidul Comunist din Olanda şi a participat la activitatea Internaţionalei Comuniste (vezi şi vol. 19, p. 588; vol. 49, p. 600). — *94, 162, 175, 208, 209.*

Graber, Ernest Paul (n. 1875) — social-democrat elveţian. La începutul primului război mondial s-a alăturat internaţionaliştilor. De la începutul anului 1917 s-a situat pe poziţii centrist-pacifiste, iar în 1918 a trecut definitiv de partea aripii drepte a social-democraţiei elveţiene (vezi şi vol. 30, p. 50; vol. 37, p. 679). — *207.*

Grasis, K. I. (1894—1937) — din 1909 membru al P.S.D. din Letonia; în anii 1913—1917 — menşevic; membru al partidului bolşevic din mai 1917. După aceea a deţinut posturi de răspundere în aparatul de stat, în armată şi în sectorul editorial. În 1927 a fost exclus din partid pentru abuz de putere. — *261.*

Grigoriev, N. A. (1878—1919) — ofiţer în armata ţaristă. În mai 1919 a organizat o rebeliune contrarevoluţionară în spatele unităţilor militare sovietice din sudul Ucrainei. După înfrîngerea rebeliunii, la sfîrşitul lunii mai 1919 a fugit la comandamentul detaşamentului lui Mahno, unde scurt timp după aceea a fost ucis (vezi şi vol. 39, p. 553). — *340, 353, 363.*

www.dacoromanica.ro

Grigoriev, S. V. — specialist în transporturile pe apă; din 1918 — lucrător cu funcții de răspundere în Consiliul economic superior. — *81.*

Grimm, Robert (1881—1958) — unul din liderii Partidului social-democrat din Elveția (vezi și vol. 26, p. 515; vol. 37, p. 679). — *207.*

Grjebin, Z. I. (1869—1929) — director al editurii organizate în 1919 la Petrograd (cu filiale la Moscova și ulterior la Berlin) pentru publicarea de literatură beletristică, științifică și de popularizare a științei. — *291.*

Guilbeaux, Henri (1885—1938) — socialist francez, ziarist. În anii primului război mondial a editat revista „Demain", s-a manifestat ca adept al restabilirii legăturilor internaționale (vezi și vol. 30, p. 502; vol. 41, p. 574). — *94, 162, 207, 209, 215.*

Gukovski, I. E. (1871—1921) — membru de partid din 1898. După Revoluția din Octombrie a fost adjunct de comisar și apoi comisar al poporului pentru finanțe (vezi vol. 35, p. 536). — *61, 64, 69, 103, 111, 115, 126.*

Gusev, S. I. (Drabkin, I. D.) (1874—1933) — membru de partid din 1896.
În anii 1918—1920 a fost lucrător politic în Armata Roșie; membru al consiliilor militar-revoluționare ale Armatelor a 5-a și a 2-a, ale Fronturilor de est, sud-est și sud, membru al Consiliului militar-revoluționar al republicii (vezi și vol. 7, p. 545; vol. 40, p. 449). — *259, 276, 280, 357, 366, 367, 373, 375, 376, 377, 384.*

H

Haapalainen, Eero (1880—1938) — revoluționar finlandez; în anii 1908—1913 — secretar, după aceea președinte al sindicatelor unificate finlandeze. Participant activ la revoluția muncitorească din Finlanda din 1918; a fost împuternicit al poporului pentru problemele interne și militare în Consiliul împuterniciților (guvernul revoluționar al Finlandei) și comandant-șef al Gărzii roșii finlandeze. După înăbușirea revoluției s-a stabilit în U.R.S.S.; a lucrat în Karelia Sovietică. — *336.*

Halikov, M. D. (n. 1894) — comisar pentru problemele musulmane în guvernul naționalist mic-burghez al Bașkiriei, care a fost format în decembrie 1917 și care a dăinuit până în martie 1919. În 1919 a devenit membru de partid. În anii 1921—1925 a fost președinte al Consiliului Comisarilor Poporului al Republicii Sovietice Socialiste Autonome Bașkiria. Din 1926 a deținut posturi de răspundere la Moscova. — *273.*

Harlov, V. N. (n. 1887) — membru de partid din 1917, cu întrerupere din 1923 până în 1930. În anii 1917—1918 a făcut

www.dacoromanica.ro

parte din Sovietul din Ostrov și a fost președinte al comitetului gubernial de zemstvă. În anii 1918—1920 a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru agricultură. În 1918 a fost împuternicit al Consiliului Comisarilor Poporului cu strîngerea recoltei în gubernia Saratov. În anii următori a avut diverse munci de răspundere în domeniul economic. — *61*, *176*, *189*.

Haustov, *P. S.* (1884—1942) — membru de partid din iunie 1917. După Revoluția din Octombrie a fost membru al Comitetului executiv gubernial, al Comitetului revoluționar și al Consiliului militar al sectorului fortificat Kalmikovo; în 1919 a fost președinte al Comitetului revoluționar din Iaițk. — *384*.

HayWood, *William (Bill)* (1869—1928) — militant al mișcării muncitorești din S.U.A., unul dintre conducătorii aripii de stînga a Partidului socialist. A fost unul dintre întemeietorii și conducătorii organizației Muncitorii industriali ai lumii. A salutat Revoluția din Octombrie. Curînd după înființarea Partidului Comunist din S.U.A. a intrat în rîndurile lui. Prigonit pentru activitatea sa revoluționară, a plecat din S.U.A. În 1921 s-a stabilit în U.R.S.S. (vezi și vol. 44, p. 632—633). — *6*.

Henderson, *Arthur* (1863—1935) — unul dintre liderii Partidului laburist și ai mișcării sindicale engleze. În anii primului război imperialist mondial s-a situat pe poziții social-șoviniste. În 1919 a fost unul dintre organizatorii Internaționalei (a II-a) de la Berna (vezi și vol. 26, p. 518; vol. 37, p. 680—681). — *40*.

Herzog, *Jakob* (1892—1931) — social-democrat elvețian. La 1 octombrie 1918 a fost exclus din Partidul social-democrat elvețian. S-a situat în fruntea grupului „Vorderung", cu orientare radicală, care ulterior și-a dat denumirea de grupul „vechilor comuniști". A luat parte la lucrările Congresului al II-lea al Cominternului. În 1921 a intrat în Partidul Comunist din Elveția, care luase ființă ca rezultat al unificării grupului „vechilor comuniști" cu social-democrații de stînga. — *209*, *215*.

Hinciuk, *L. M.* (1868—1944) — din 1920 membru al partidului bolșevic. În anii 1917—1920 a făcut parte din conducerea Cooperativei muncitorești din Moscova (vezi și vol. 37, p. 681). — *232*.

Hordon (Walcher), *Herta* (n. 1894) — veterană a mișcării muncitorești din Germania; din 1915 — membră a grupului „Die Internationale" (ulterior „Uniunea Spartacus"). În 1918 a venit la Moscova. În anii 1919—1925 a fost secretară a Clarei Zetkin. — *136*.

Hoschka, *Ferdinand* (n. 1872) — social-democrat german; din 1909 pînă în 1932 — conducător al sindicatului muncitorilor textiliști din Württemberg. A fost deputat al landtagului din Württemberg (1912—1924). — *136*.

Hreașceva, *A. I.* (1868—1934) — statistician. După Revoluția din Octombrie — conducătoare a operațiilor de prelucrare a datelor

www.dacoromanica.ro

recensămîntului efectuat în anii 1916 şi 1917 de secţia recensămînt din Petrograd; în anii 1918—1926 — şefa secţiei de recensămînt agricol din Direcţia centrală de statistică. — *290*.

Hvesin, T. S. (1895—1941) — membru de partid din 1911. În 1917 — membru al comitetului executiv al Sovietului de deputaţi ai muncitorilor din Saratov. În anii războiului civil a fost comandant al Armatei a 4-a a Frontului de est, al Armatei a 8-a a Frontului de sud, iar după aceea comandant al grupului de trupe expediţionare trimise pentru lichidarea răscoalei contrarevoluţionare de la Don. Ulterior a deţinut posturi de răspundere pe linie de partid şi de stat. — *343*, *347*.

I

Iakovlev, I. I. (1848—1930) — pedagog-iluminist, scriitor şi traducător ciuvaş, autor al alfabetului ciuvaş, al unui abecedar şi al unor cărţi de citire pentru ciuvaşi. În 1868 a înfiinţat la Simbirsk (azi Ulianovsk) prima şcoală ciuvaşă. Începînd din 1875 a fost inspector regional al şcolilor ciuvaşe şi, pînă în 1922, director al Şcolii centrale ciuvaşe. — *65*.

Iakovlev, N. N. (1886—1918) — membru de partid din 1904. Unul dintre conducătorii luptei pentru instaurarea Puterii sovietice în Siberia şi organizatorii Gărzii roşii din această regiune. În decembrie 1917, ca preşedinte al celui de-al III-lea Congres al reprezentanţilor Siberiei apusene, apoi ca preşedinte al Sovietului regional (Omsk) al Siberiei apusene, a desfăşurat o muncă intensă pentru transportul de cereale în regiunea centrală a ţării. Din februarie 1918 — preşedinte al Comitetului executiv central al Sovietelor din Siberia. A fost împuşcat de albgardişti. — *60*.

Iakubov, A. S. (1882—1923) — membru de partid din 1900. A dus muncă de partid la Tiflis, Moscova şi în Siberia. După Revoluţia din Octombrie — membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare al R.S.F.S.R., membru al Consiliului militar-revoluţionar al republicii, comisar al poporului pentru Inspecţia muncitorească-ţărănească în Ucraina. — *101*.

Ianson, I. D. (1886—1939) — membru de partid din 1904. Din septembrie 1917 — membru a Comitetului din Irkutsk al P.M.S.D. (b) din Rusia. În perioada Revoluţiei din Octombrie — membru al Comitetului revoluţionar din Irkutsk, comisar al finanţelor şi preşedintele Sovietului din Irkutsk. Ulterior a deţinut posturi de răspundere pe linie de stat. — *401*.

Iaroslavski, E. M. (1878—1943) — membru de partid din 1898. În 1917 a fost unul dintre conducătorii insurecţiei armate şi ai instaurării Puterii sovietice în Moscova. După Revoluţia din Octombrie a avut munci de răspundere pe linie de partid (vezi şi vol. 15, p. 542). — *240*.

Iaroşenko, N. A. (1846—1898) — eminent pictor realist rus. — *264*.

www.dacoromanica.ro

Ibraghimov, I. I. (1895—1961) — participant activ la Revoluția din Octombrie pe Frontul de nord. În 1918 a fost membru al Comitetului executiv central din Turkestan și al comandamentului politic-militar al Republicii Turkestan. În 1919 a făcut parte din colegiul militar musulman de pe lîngă Comisariatul poporului pentru problemele militare și maritime. Ulterior a ocupat diferite posturi în aparatul de stat și în economie. — *67—68*.

Ilia — *vezi* Țivțivadze, I. V.

Ilin, F. N. (1876—1944) — membru de partid din 1897. După Revoluția din Octombrie a lucrat la Sovietul din Moscova, la Tribunalul revoluționar, la Tribunalul suprem, la Comitetul de Stat al Planificării al R.S.F.S.R. — *209*.

Ilina, M. V. (n. 1895) — membră de partid din 1914. Pe cînd se afla în Elveția s-a ocupat cu traducerea de literatură de partid. În 1918 a lucrat la biroul presei de pe lîngă misiunea sovietică la Berna. În 1919 s-a înapoiat la Moscova; a lucrat în domeniul publicistic-redacțional. — *209*.

Ioffe, A. A. (1883—1927) — a intrat în mișcarea revoluționară în ultimii ani ai secolului trecut. La Congresul al VI-lea al P.M.S.D. (b) din Rusia a fost primit împreună cu grupul interraioniștilor în partidul bolșevic. În zilele lui Octombrie 1917 a fost membru al Comitetului militar-revoluționar din Petrograd. În 1918 s-a situat pe pozițiile „comuniștilor de stînga". În timpul tratativelor de la Brest a făcut parte din delegația sovietică. Din aprilie pînă în noiembrie 1918 a fost reprezentant plenipotențiar al R.S.F.S.R. la Berlin (vezi și vol. 35, p. 536—537). — *50*, *84—86*, *92—94*, *95*, *100*, *108*, *116*, *118*, *119*, *121*, *122*, *143*, *197—198*, *202*, *210*, *214*, *320*, *334*, *356—357*, *407*.

Ionov, I. I. (1887—1942) — membru de partid din 1904. În ianuarie 1918 a fost numit director al editurii Sovietului din Petrograd, apoi a condus secția din Petrograd a Editurii de stat. Ulterior a deținut posturi de conducere în domeniul editorial. — *304*.

Iudovski, V. G. (1880—1949) — membru de partid din 1903. În 1917 a făcut parte din Comitetul din Petrograd al P.M.S.D. (b) din Rusia. Din octombrie 1917 — membru al comitetului regional de partid Odesa. La congresul „Rumcerod"-ului (Comitetul executiv reunit al Sovietelor Frontului român, flotei din Marea Neagră și regiunii Odesa) a fost ales președinte al acestuia. În ianuarie 1918— președinte al comitetului revoluționar care a condus răscoala împotriva haidamacilor și albgardiștilor. Ulterior a avut munci de răspundere pe linie de partid și în învățămînt. — *399*.

Iunius — *vezi* Luxemburg, Rosa.

Iurenev, K. K. (1888—1938) — membru al P.M.S.D.R. din 1905. Din 1913 pînă în iulie 1917 — unul dintre conducătorii

www.dacoromanica.ro

organizației interraionale din Petrograd. După revoluția din februarie 1917 — membru al comitetului executiv al Sovietului din Petrograd, președinte al statului-major al Gărzii roșii din Petrograd. La Congresul al VI-lea al partidului a fost primit, împreună cu grupul interraioniștilor, în partidul bolșevicilor. În 1919 a fost numit membru al Consiliului militar-revoluționar al Frontului de est și, după aceea, al Frontului de vest. Ulterior a avut munci de răspundere în aparatul de stat și în diplomație. — *357*, *366*, *375*, *388*, *391*.

Iuriev, A. M. (Alekseev) — în 1918 a fost președinte al comitetului executiv al Sovietului esero-menșevic regional din Murmansk. — *113*.

Ivanov. — *125*.

Ivanov — președinte al organizației din Unecea a P.C. (b) din Rusia (gubernia Cernigov). — *222*.

Ivanov, A. V. (1889—1927) — muncitor la uzinele „Putilov" (Petrograd) din anul 1907. În aprilie 1918 a fost ales președinte al comisiei de întreprindere pentru achiziționarea de produse agricole pentru muncitori. Începînd din 1924 a lucrat ca inginer la construcțiile de centrale electrice. — *76*.

Ivanov (Kavkazki), V. G. (1888—1937) — membru de partid din 1907. În anii 1917—1918 a fost membru al comitetului de partid din Tiflis, al comitetului executiv al Consiliului armatei din ținutul Caucazului, al prezidiului sectorului de est al Comitetului Central al flotei, șeful unui detașament mobil al districtului militar Moscova. Ulterior a lucrat în economie și în aparatul administrativ. — *125*, *139*.

Ivanov, N. I. (1883—1937) — muncitor, membru de partid din 1905. A participat la revoluția din 1905—1907 la Lugansk și la Sevastopol. În 1917 s-a aflat în fruntea unui comitet raional al bolșevicilor din Petrograd. După Revoluția din Octombrie a fost vicepreședinte, apoi președinte al sindicatului muncitorilor metalurgiști din Petrograd, membru al prezidiului Consiliului Central al Sindicatelor din Rusia. La mijlocul anului 1918 a fost numit comisar pentru problemele muncii al Uniunii comunelor din Ținutul nordic. Ulterior a deținut posturi de răspundere în sindicate, în economie și în aparatul de stat. — *271*.

Ivanova, V. S. (n. 1880) — în anii 1917—1918 a fost învățătoare în plasa Pervitin din gubernia Tver, iar din 1920 bibliotecară la Pervitinsk. — *213*.

Ivașcenko, D. E. (1892—1947) — membru de partid din 1918. În 1918 a fost comisar în stația Orșa. Începînd din 1920 a lucrat în organele Cekăi din Bielorusia, ale trupelor de grăniceri, ale G.P.U. și ale Comisariatului poporului pentru afacerile interne. — *119*.

www.dacoromanica.ro

J

Jakov, M. P. (1893—1936) — membru de partid din 1911. La începutul anului 1918 a intrat în guvernul Republicii Doneţ-Krivoirog şi în comitetul regional al bolşevicilor din bazinul Doneţ-Krivoirog. În anii 1921—1922 a fost membru şi secretar al comitetului de partid din regiunea Donului. În 1928 a fost exclus din partid pentru că a aderat la opoziţia trotkistă, iar în 1929 a fost reprimit. Începînd din 1929 a lucrat în învăţămînt şi în domeniul ştiinţei. — *54.*

Jarko, A. M. (1889—1939) — membru de partid din 1904. Din 1907 pînă în 1917 a dus muncă de partid la uzina de reparare a locomotivelor din Poltava. În 1917 a fost membru al Sovietului din acest oraş. În 1918 a făcut parte din comitetul executiv central al sindicatului muncitorilor feroviari din Rusia, în 1919 a fost numit comisar al poporului pentru căile de comunicaţie în Ucraina. Ulterior a deţinut posturi de răspundere în economie. — *252.*

Jordania, N. N. (1870—1953) — lider al menşevicilor din Caucaz. În anii 1918—1921 a fost şeful guvernului menşevic contrarevoluţionar din Gruzia (vezi şi vol. 7, p. 547; vol. 34, p. 560). — *87.*

Juhoviţki, L. G. (1891—1954) — membru de partid din 1917, după ce, mai înainte, făcuse parte din Bund. După Revoluţia din Octombrie a lucrat în Comisariatul poporului pentru ocrotirea sănătăţii al R.S.F.S.R., apoi a dus muncă politică în Armata Roşie. Din 1923 a deţinut funcţii juridice, iar mai tîrziu a lucrat în Ministerul Comerţului Exterior. — *220.*

K

Kaiurov, V. N. (1876—1936) — membru al partidului bolşevic din 1900.

În vara anului 1918 a condus un detaşament pentru aprovizionare în gubernia Kazan; ulterior a lucrat în secţia politică a Armatei a 5-a a Frontului de est (vezi şi vol. 36, p. 697). — *132, 137, 192, 293.*

Kaledin, A. M. (1861—1918) — general în armata ţaristă, ataman al cazacilor de la Don. După Revoluţia din Octombrie a fost unul dintre conducătorii contrarevoluţiei căzăceşti de la Don, a participat la înfiinţarea armatei de voluntari a albgardiştilor, a condus rebeliunea cazacilor. În ianuarie 1918, în urma înfrîngerilor suferite pe front, s-a sinucis. — *19, 38, 395, 396.*

Kalinin, F. I. (1882—1920) — membru de partid din 1903. După Revoluţia din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru învăţămînt, apoi preşedinte al

www.dacoromanica.ro

comisiei pentru controlul schemelor de funcţiuni din Comisariatul poporului pentru învăţămînt (vezi şi vol. 19, p. 593). — *262*, *306*, *338*.

Kalinin, *M. I.* (1875—1946) — membru de partid din 1898. După Revoluţia din Octombrie a fost primar, apoi comisar pentru treburile gospodăreşti ale oraşului Petrograd. Din martie 1919 a fost preşedinte al C.E.C. din Rusia. De la Congresul al VIII-lea a fost membru al C.C., iar din 1926 — membru al Biroului Politic al C.C. al P.C. (b) al U.R.S.S. (vezi şi vol. 31, p. 606—607). — *289*.

Kamenev (Rosenfeld), *L. B.* (1883—1936) — membru al partidului bolşevic din 1901.
După Revoluţia din Octombrie a fost preşedinte al Sovietului din Moscova, vicepreşedinte al Consiliului Comisarilor Poporului, membru al Biroului Politic al Comitetului Central. În noiembrie 1917 s-a pronunţat pentru crearea unui guvern de coaliţie din care să facă parte şi menşevicii şi eserii (vezi şi vol. 35, p. 537—538, vol. 49, p. 606). — *32*, *199*, *224*, *235*, *272*, *281*, *290* , *315—316*, *320*, *323*, *334*, *335*, *368*, *421*.

Kamenev, *S. S.* (1881—1936) — ofiţer (colonel) în vechea armată; după Revoluţia din Octombrie a trecut de partea Puterii sovietice. În septembrie 1918 a fost numit comandant al Frontului de est. Din iulie 1919 pînă în 1927 a avut diferite funcţii de răspundere în cadrul armatei. În 1927 a fost numit adjunct al comisarului poporului pentru probleme e militare şi maritime. În 1930 a fost primit în partid. — *345*, *357*, *375*.

Kaminski, *G. N.* (1895—1938) — membru de partid din 1913. A făcut parte din Consiliul militar-revoluţionar al Armatei a 2-a. Din 1920 a deţinut funcţia de secretar al C.C. al Partidului Comunist din Azerbaidjan şi de preşedinte al Sovietului din Baku. Începînd din 1922 a deţinut funcţii de conducere în aparatul de partid şi de stat şi în sindicate. În 1934—1936 a fost comisar al poporului pentru ocrotirea sănătăţii al R.S.F.S.R., apoi, în 1936—1937, al U.R.S.S. — *296*, *362*.

Karahan, *L. M.* (1889—1937) — a aderat la mişcarea revoluţionară în 1904. În 1913, la Petersburg, a intrat în organizaţia interraională a P.M.S.D. din Rusia. După evenimentele din iulie 1917 a intrat în partidul bolşevic. A fost secretar şi membru al delegaţiei sovietice pentru tratativele de pace de la Brest-Litovsk. În 1918 a fost numit membru al colegiului Comisariatului poporului pentru afacerile externe, apoi adjunct al titularului acestui comisariat (vezi şi vol. 35, p. 538). — *27*, *50*, *51*, *70*, *202—203*.

Karelin, *V. A.* (1891—1938) — unul dintre organizatorii partidului socialiştilor-revoluţionari de stînga şi membru al C.C. al acestui partid. În decembrie 1917 a intrat în Consiliul Comisarilor Poporului, în calitate de comisar al poporului pentru bunurile

www.dacoromanica.ro

statului. În martie 1918, fiind în dezacord cu încheierea păcii de la Brest, s-a retras din guvern. A fost unul dintre conducătorii rebeliunii socialiştilor-revoluţionari de stînga din iulie 1918. După înăbuşirea rebeliunii a emigrat. — *74*.

Karpov, L. I. (1879—1921) — membru de partid din 1897; savant chimist. A participat la revoluţia din 1905—1907. După Revoluţia din Octombrie a fost membru al prezidiului Consiliului economic superior, şeful secţiei industriei chimice, iniţiator al înfiinţării Laboratorului central de chimie al C.E.S., care ulterior a fost reorganizat şi transformat în Institutul de cercetări ştiinţifice în domeniul chimiei, care-i poartă numele. — *60*.

Kartaşev, A. V. (n. 1875) — cadet; profesor de istorie a bisericii. În 1917 a fost prim-procuror al sinodului, ministru al cultelor. Ulterior a făcut parte din guvernul albgardist al lui Iudenici. — *53*.

Kasparov, V. M. (1883—1917) — membru de partid din 1904. În anii primului război mondial a trăit la Berna; a participat la conferinţa de la Berna a secţiilor din străinătate ale P.M.S.D. (b) din Rusia, la care a fost ales în comitetul lor (vezi şi vol. 49, p. 607). — *20*

Kasparova, E. M. — *vezi* Popova, E. M.

Kautsky, Karl (1854—1938) — unul dintre teoreticienii social-democraţiei germane şi ai Internaţionalei a II-a; începînd din 1910 a devenit ideolog al centrismului (vezi şi vol. 45, p. 663). — *197—198, 202—203, 211—212, 218*.

Kedrov, M. S. (1878—1941) — membru de partid din 1901. După Revoluţia din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru problemele militare. În mai 1918 a fost trimis în nord pentru a organiza apărarea acestui ţinut. Din martie 1919 a fost membru al colegiului Comisiei extraordinare din Rusia (vezi şi vol. 47, p. 391). — *41, 158, 186, 405*.

Kerenski, A. F. (n. 1881) — eser. După revoluţia din februarie 1917 a fost ministru de justiţie, ministru de război, iar apoi prim-ministru în guvernul provizoriu burghez. După Revoluţia din Octombrie a luptat împotriva Puterii sovietice, iar în 1918 a fugit peste graniţă (vezi şi vol. 35, p. 539). — *232*.

Klevleev, A. (m. 1918) — membru de partid din 1918. A fost comisar extraordinar al Comisariatului poporului pentru problemele naţionalităţilor în Turkestan. În 1918 a fost vicepreşedinte al Comitetului executiv central al Turkestanului. — *67*.

Kobozev, P. A. (1878—1941) — membru de partid din 1898. Din februarie 1917 pînă în februarie 1918 a fost comisar extraordinar al regiunii Orenburg-Turgai, apoi a fost numit comisar extraordinar în Asia Centrală. A deţinut postul de preşedinte al Consiliului militar-revoluţionar al Frontului de est. În 1919 a

www.dacoromanica.ro

fost membru al Comisiei pentru problemele turkestane de pe lîngă C.E.C. din Rusia şi C.C.P. al R.S.F.S.R. În anii 1919—1920 a fost membru al colegiului Inspecţiei muncitoreşti-ţărăneşti. În 1922—1923 a fost preşedinte al Consiliului de Miniştri al Republicii Extremului Orient, apoi s-a îndeletnicit cu activitatea ştiinţifică-pedagogică . — *71, 125, 142.*

Kogan, D. M. — în anii 1918—1919 a fost membru al colegiului oficiului din Kursk al Biroului central de achiziţii de pe lîngă Comisariatul poporului pentru aprovizionare al R.S.F.S.R. — *258, 265, 267.*

Kojevnikov, S. N. (1896—1938) — membru de partid din 1917. În 1918 a fost comisar extraordinar în bazinul Donеţului, iar apoi a deţinut funcţii politice şi de comandă în Armata Roşie. În 1935 a fost numit şef al direcţiei politice a districtului militar Harkov. — *43.*

Kokoşkin, F. F. (1871—1918) — unul dintre liderii partidului cadeţilor. După revoluţia din februarie 1917 a fost ministru în guvernul provizoriu burghez (vezi şi vol. 14, p. 539). — *29.*

Kolceak, A. V. (1873—1920) — amiral al flotei ţariste, monarhist; unul dintre principalii conducători ai contrarevoluţiei ruse în anii 1918—1919. Cu sprijinul imperialiştilor din S.U.A., Anglia şi Franţa s-a proclamat cîrmuitor suprem al Rusiei şi a trecut în fruntea dictaturii militare burghezo-moşiereşti din Ural, Siberia şi Extremul Orient. Înaintarea Armatei Roşii şi creşterea mişcării de partizani revoluţionari au grăbit sfîrşitul dictaturii lui Kolceak. Luat prizonier la 7 februarie 1920, el a fost împuşcat în baza unei hotăriri a Comitetului revoluţionar din Irkuţk. — *269, 273, 281, 317, 332, 336, 373, 375, 392.*

Kolegaev, A. L. (1887—1937) — eser de stînga. În decembrie 1917 a intrat în Consiliul Comisarilor Poporului în calitate de comisar al poporului pentru agricultură. În martie 1918, în urma semnării tratatului de pace de la Brest, s-a retras din Consiliul Comisarilor Poporului. După înăbuşirea rebeliunii eserilor de stînga a rupt cu partidul acestora şi, în noiembrie 1918, a intrat în partidul bolşevic. A fost şeful serviciului de aprovizionare al Frontului de sud şi membru al Consiliului militar-revoluţionar al acestui front (vezi şi vol. 35, p. 540). — *41, 55, 64, 123, 290, 333, 341, 347.*

Kolesnikova (Drobinskaia), N. N. (1882—1964) — membră de partid din 1904. A participat la insurecţia armată din decembrie 1905 la Moscova. În 1917 a fost secretară a comitetului districtual Moscova al P.M.S.D. (b) din Rusia. În 1918 a fost comisar al poporului pentru învăţămînt al Comunei din Baku. Apoi a deţinut funcţia de preşedinte al comitetului gubernial de partid Astrahan, a lucrat în Direcţia generală a învăţămîntului politic şi a ocupat diferite posturi de răspundere. — *260.*

www.dacoromanica.ro

Kolesov, F. I. (1891—1940) — membru de partid din 1917. A participat activ la Revoluția din Octombrie în Turkestan. Din noiembrie 1917 pînă în noiembrie 1918 a fost președinte al Consiliului Comisarilor Poporului al Republicii Turkestan. În anii 1919—1922 a deținut funcții politice și de comandă în Armata Roșie. Ulterior a ocupat posturi de răspundere în domeniul economiei. — *131*, *181*.

Kollontai, A. M. (1872—1952) — membră a partidului bolșevic din 1915. După Revoluția din Octombrie a fost comisar al poporului pentru prevederile sociale. În 1919 a fost comisar al poporului pentru propagandă și agitație în Republica Crimeea (vezi și vol. 34, p. 563, vol. 49, p. 609). — *212*.

Kosior, S. V. (1889—1939) — membru de partid din 1907. În 1917 a făcut parte din Consiliul militar-revoluționar al raionului Narva-Peterhof. În anii 1918—1920 a fost secretar al comitetului organizației de partid a Regiunii din dreapta Niprului, care activa ilegal, apoi secretar al C.C. al P.C. (b) din Ucraina (vezi și vol. 44, p. 638—639). — *2*.

Kosteaev, F. V. (n. *1878*) — ofițer în vechea armată (general-maior); după Revoluția din Octombrie a trecut de partea Puterii sovietice. În 1918 a fost șef de stat-major al Frontului de nord, apoi șef de stat-major al Consiliului militar-revoluționar al republicii. Ulterior a fost profesor la Academia militară a marelui stat-major. — *345*.

Kostelovskaia, M. M. (1878—1964) — membră de partid din 1903. După revoluția din februarie 1917 a fost secretară a comitetului de partid din raionul Presnea (Moscova). A participat activ la insurecția armată din Octombrie de la Moscova. În perioada războiului civil a deținut postul de șef al secției politice a Armatei a 2-a a Frontului de est. Ulterior a ocupat funcții de răspundere pe linie de partid. — *286*, *324*.

Kozlov — membru al comitetului sărăcimii din plasa Pervitin, județul Tver. — *243*.

Kozlovski, M. I. (1876—1927) — membru de partid din 1900, militant al mișcării revoluționare din Polonia și Rusia. După Revoluția din Octombrie a fost președinte al comisiei extraordinare de anchetă din Petrograd, apoi membru al colegiului Comisariatului poporului pentru justiție, președinte al Micului Consiliu al Comisarilor Poporului. În 1919 a fost comisar al poporului pentru justiție al Republicii Lituaniene-Bieloruse (vezi și vol. 34, p. 563—564). — *14*.

Kozmin, P. A. (1871—1936) — inginer tehnolog, ulterior doctor în științe tehnice, profesor.

După Revoluția din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare și comisar pentru aprovizionarea satelor cu mașini agricole, iar apoi vicepreședinte

www.dacoromanica.ro

al Consiliului special al apărării. A participat la elaborarea planului GOELRO. Începînd din 1921 s-a dedicat activităţii pedagogice şi ştiinţifice. — *21*, *103*.

Krasikov, *P. A.* (1870—1939) — membru de partid din 1892. În 1917 a fost membru al Sovietului de deputaţi ai muncitorilor şi soldaţilor din Petrograd (vezi şi vol. 10, p. 527). — *14*.

Krasin, *L. B.* (1870—1926) — membru de partid din 1890. În 1918 a participat la tratativele pentru încheierea unui acord economic cu Germania, apoi a condus lucrările Comisiei extraordinare pentru aprovizionarea Armatei Roşii, a fost membru al prezidiului Consiliului economic superior, comisar al poporului pentru industrie şi comerţ. În 1919 a intrat în diplomaţie. În 1922—1924 a fost comisar al poporului pentru comerţul exterior (vezi şi vol. 37, p. 685). — *93*, *119*, *171*, *202*, *272*, *291*, *296*, *322*.

Krasnov, *P. N.* (1869—1947) — general ţarist. În 1918—1919 a condus o armată albgardistă de cazaci pe Don (vezi şi vol. 35, p. 541). — *256*.

Krestinski, *N. N.* (1883—1938) — membru de partid din 1903. În anii 1918—1921 a fost comisar al poporului pentru finanţe. La Congresele al VII-lea şi al VIII-lea ale P.C. (b) din Rusia a fost ales membru al C.C., iar din decembrie 1919 pînă în martie 1921 a fost secretar al C.C. al P.C. (b) din Rusia (vezi şi vol. 44, p. 639—640). — *240*, *272*, *296*, *355*, *385*.

Krjijanovskaia-Nevzorova, *Z. P.* (1870—1948) — membră de partid din 1898.
După Revoluţia din Octombrie a deţinut funcţia de adjunct al şefului secţiei de învăţămînt extraşcolar din Comisariatul poporului pentru învăţămînt (vezi şi vol. 46, p. 559). — *270*.

Krîlenko, *N. V.* (1885—1938) — membru de partid din 1904. După Revolutia din Octombrie a făcut parte din primul Consiliu al Comisarilor Poporului ca membru al Comitetului pentru problemele militare şi maritime, iar mai tîrziu a fost numit comandant suprem. Începînd din 1918 a lucrat în diverse organe ale justiţiei sovietice (vezi şi vol. 36, p. 699). — *8*, *27*, *34*, *35*, *51*, *272*, *399*.

Krupskaia, *N. K.* (1869—1939) — tovarăşa de luptă şi soţia lui V. I. Lenin. Membră de partid din 1898.
După Revoluţia din Octombrie a fost membră a colegiului Comisariatului poporului pentru învăţămînt (vezi şi vol. 7, p. 553). — *22*, *136*, *305*, *330*.

Kudinski (m. 1918) — eser maximalist. În noiembrie 1917 a participat la înăbuşirea rebeliunii lui Kerenski-Krasnov. Ulterior a format, în guberniile Novgorod şi Petrograd, detaşamente mobile pentru lupta împotriva contrarevoluţiei, a fost comandant al tuturor detaşamentelor de luptă revoluţionare din nord, iar după aceea comisar pe lîngă Marele cartier general. — *46*.

www.dacoromanica.ro

Kudreavțev, A. P. — director al secției biblioteci a Comisariatului poporului pentru învățămînt. — *263.*

Kühlmann, Richard (1873—1948) — în august 1917—iulie 1918 — secretar de stat pentru afacerile externe al Germaniei; a condus delegația germană la tratativele de pace de la Brest-Litovsk. — *116.*

Kuibișev, V. V. (1888—1935) — membru de partid din 1904. În noiembrie 1917 a fost numit președinte al comitetului revoluționar din Samara, apoi a fost președinte al comitetului executiv gubernial Samara. În anii 1918—1919 — comisar și membru al Comitetului militar-revoluționar al Grupului din sud al trupelor Frontului de est (vezi și vol. 44, p. 640). — *59.*

Kun, Béla (1886—1939) — unul dintre întemeietorii și conducătorii Partidului Comunist din Ungaria. În 1919 a fost conducătorul efectiv al guvernului sovietic din această țară, în care deținea postul de comisar al poporului pentru afacerile externe și de membru al colegiului Comisariatului poporului pentru problemele militare (vezi vol. 38, p. 504 505). — *300, 337, 386, 416.*

Kuraev, V. V. (1892—1938) — membru de partid din 1914. După Revoluția din Octombrie a fost președinte al comitetului executiv al Sovietului gubernial Penza, membru al comitetului gubernial de partid și președinte al Consiliului comisarilor gubernial. Din octombrie 1918 a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru agricultură. În perioada războiului civil a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al unor armate (vezi și vol. 42, p. 598). — *90, 154, 160.*

Kurski, D. I. (1874—1932) — membru de partid din 1904. Din 1918 pînă în 1928 a fost comisar al poporului pentru justiție al R.S.F.S.R. În anii 1919—1920 a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al republicii, comisar al Marelui stat-major și al statului-major de campanie al Armatei Roșii (vezi și vol. 45, p. 666). — *74, 272, 295.*

Kutuzov, A. V. (1892—1942) — membru de partid din martie 1917, ziarist; în 1917 a colaborat la un ziar militar bolșevic din Sveaborg. În 1918 a fost comisar pentru presă în gubernia Penza și redactor al ziarelor „Penzenskaia Bednota", „Penzenskaia Kommuna" etc. A fost corespondent de război al ziarului „Pravda" și al agenției ROSTA pe Frontul de est; a ținut prelegeri la școala de mitraliori din Penza. Începînd din 1922 a lucrat la diverse organe de presă din Moscova (TASS, „Vecerneaia Moskva"). — *161.*

Kuzmin. — *27.*

Kuzmin, N. K. — în 1918 a fost șef al Gărzii roșii din districtul Harkov. — *31.*

www.dacoromanica.ro

Kuzmin, N. N. (1883—1939) — membru de partid din 1903. În anii 1917—1918 a fost comisar al Frontului de sud-vest. Începînd din august 1918 a fost comisar al armatei a 6-a, apoi membru al Consiliilor militar-revoluționare ale Armatelor a 3-a și a 6-a, comisar militar al flotei din Marea Baltică, comandant al Armatei a 12-a, ajutor de comandant al flotei din Marea Baltică. În anii 1925—1934 a fost membru al Consiliului militar-revoluționar și șef al direcției politice a Frontului din Turkestan, șef al Direcției școlilor militare ale Armatei Roșii muncitorești-țărănești. După aceea a lucrat în diplomație, în domeniul economiei și în aparatul de partid. — *301.*

Kuznețova, K. E. (1878—1963). — *238.*

Kviring, E. I. (1888—1937) — membru de partid din 1912. După revoluția din februarie 1917 a fost unul dintre conducătorii organizației bolșevicilor din Ekaterinoslav. În 1919 a fost președinte al Consiliului economic superior al Ucrainei, apoi locțiitor al șefului direcției politice a Armatei a 12-a. În 1920—1921 a făcut parte din delegația pentru tratative de pace cu Polonia. Ulterior a deținut diferite posturi de răspundere. — *356.*

L

Labourbe, Jeanne-Marie (1879—1919) — fiica unui militant al Comunei din Paris. În 1896 a venit în Rusia, unde a lucrat ca învățătoare. Începînd din 1917 a desfășurat muncă de partid în organizația din Moscova a P.M.S.D. (b) din Rusia. În 1918 a organizat la Moscova „Grupul comunist francez". Din februarie 1919 a dus muncă ilegală la Odesa în rîndul trupelor intervenționiste, a redactat ziarul „Le Communiste", destinat soldaților și marinarilor francezi. În martie 1919 a fost arestată de serviciul de contraspionaj francez și împușcată. —*171.*

Lander, K. I. (1884—1937) — membru de partid din 1905. Participant activ la revoluția din 1905—1907 la Moscova. În 1917 a fost membru al comitetului regional de partid din Minsk și al celui din Nord-Est. După instaurarea Puterii sovietice în Bielorusia a deținut postul de președinte al Consiliului Comisarilor Poporului din Regiunea apuseană. Din mai 1918 — comisar al poporului pentru Controlul de stat al R.S.F.S.R. După terminarea războiului civil s-a îndeletnicit cu activitate publicistică științifică. — *267, 270.*

Larin, I. (Lurie, M. A.) (1882—1932) — membru al partidului bolșevic din august 1917. În 1918 — conducător al Comitetului pentru politică economică al Consiliului economic superior (vezi și vol. 35, p. 542). — *57, 76, 92, 93, 95, 140.*

Laşevici, M. M. (1884—1928) — membru de partid din 1901. După Revoluția din Octombrie a lucrat în aparatul de stat și în armată. La Congresul al VII-lea a fost ales membru al C.C. Din

www.dacoromanica.ro

noiembrie 1918 pînă în martie 1919 a fost comandant al Armatei a 3-a, apoi membru al Consiliului militar-revoluționar al Frontului de est (vezi și vol. 39, p. 572—573). — *112, 132, 239, 345, 357, 366, 367, 373, 375, 377, 387—388, 391.*

Latukka, Iukka (1884—1925) — ziarist finlandez, din 1904, membru al Partidului social-democrat din Finlanda, iar ulterior comunist. După înfrîngerea revoluției muncitorești din Finlanda (1918) s-a stabilit la Leningrad. — *170.*

Latis, M. I. (Sudrabs, I. F.) (1888—1938) — membru de partid din 1905.

După Revoluția din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru afacerile interne (șeful secției pentru autoadministrația locală), iar de la 20 mai 1918 a deținut și postul de membru al colegiului Comisiei extraordinare din Rusia (Ceka) (vezi și vol. 37, p. 686). — *60, 121, 368.*

Lazzari, Constantino (1857—1927) — militant de seamă al mișcării muncitorești din Italia, unul dintre întemeietorii Partidului Comunist Italian. După Revoluția din Octombrie a luat poziție în favoarea sprijinirii Rusiei Sovietice (vezi și vol. 44, p. 642). — *233.*

Lebedev, S. I. — președinte al Sovietului din Temnikov (gubernia Tambov) în 1918. — *115.*

Ledovski, V. I. (n. 1886) — comisar al căilor de comunicație din districtul Moscova, cu începere din mai 1918. Ulterior, șef al Direcției centrale a învățămîntului din transporturi. — *139.*

Legien, Karl (1861—1920) — social-democrat de dreapta german, unul dintre liderii sindicatelor germane (vezi și vol. 38, p. 505). — *109.*

Leiteizen, M. G. (1897—1939) — membru de partid din 1917. A participat la Revoluția din Octombrie. În 1918 a făcut parte din misiunea sovietică în Elveția, apoi a fost trimis în delegație la Stockholm. La sfîrșitul anului 1918, în drum spre Moscova a fost arestat în Finlanda ca suspect de propagandă revoluționară; a fost eliberat în 1919, în urma demersului făcut de guvernul sovietic. Pînă în 1923 a lucrat în Comisariatul poporului pentru afacerile externe, iar după aceea s-a îndeletnicit cu activitate științifică. — *207, 275.*

Lenin, V. I. (Ulianov, V. I., Petrov, P.) (1870—1924). — *6—8, 10, 15, 17, 21—22, 23, 26, 28, 30, 31, 33—34, 36, 37, 38, 48, 51, 55, 57, 59, 60, 62, 64, 66—68, 71, 72, 75—77, 80, 83, 84, 87—92, 96, 98, 99, 105, 108, 112—116, 118, 119, 123, 126, 127, 131, 135—136, 138, 139, 142, 145, 153—154, 159, 160, 162, 165—166, 169, 172, 173, 175, 178, 181, 183, 186, 192, 194—196, 202, 207, 211—214, 216—222, 226—233, 234—238, 239—243, 247, 253—257, 261—267, 269, 274—276, 279—281, 283, 285, 287, 290—292, 296—304, 306, 310—316,*

www.dacoromanica.ro

319—327, 328—331, 335, 337, 340—351, 353, 357, 359—364, 368, 373—375, 378—381, 387, 389, 416—417, 419—421.

Leşcinski, V. M. (1887—1919) — inginer de telecomunicaţii; în anii 1916—1918 a fost şeful staţiei de radiorecepţie de la Tver. În 1918, împreună cu M. A. Bonci-Bruevici, a organizat laboratorul de radio de la Nijni Novgorod, al cărui director a fost cu începere din august 1918. — *411, 412.*

Lidia Aleksandrovna — vezi Fotieva, L. A.

Liebknecht, Karl (1871—1919) — militant de seamă al mişcării muncitoreşti germane şi internaţionale, unul dintre conducătorii aripii de stînga a social-democraţiei germane. În anii primului război mondial s-a situat pe poziţii revoluţionare internaţionaliste. În 1916 a fost condamnat la închisoare pentru propagandă antiimperialistă. În 1918 a fost eliberat din închisoare şi în timpul revoluţiei din noiembrie din Germania a condus împreună cu R. Luxemburg avangarda revoluţionară a muncitorilor germani. A redactat ziarul „Die Rote Fahne". A fost unul dintre întemeietorii Partidului Comunist din Germania. După înăbuşirea insurecţiei muncitorilor berlinezi din ianuarie 1919 a fost ucis de contrarevoluţionari (vezi şi vol. 37, p. 687). — *109, 175, 208, 214, 280.*

Litorin, I. V. — membru de partid din 1905.

În anii 1918—1919 a fost comisar al aprovizionării în gubernia Novgorod; din mai 1919 a deţinut funcţia de preşedinte al Comitetului districtual pentru aprovizionare a Armatei a 7-a a Frontului de vest. — *339.*

Litvinenko (m. 1922) — unul dintre conducătorii „Partidului socialist-revoluţionar comunist din Ucraina " (al borotbiştilor). În 1919 a făcut parte din Consiliul Comisarilor Poporului din Ucraina, în calitate de reprezentant al C.C. al partidului borotbiştilor; a fost comisar al poporului pentru finanţe. În martie 1920 a devenit membru al P.C. (b) din Rusia. În toamna anului 1922 a fost împuşcat de bandele petliuriste. — *355.*

Litvinov, M. M. (1876—1951) — membru de partid din 1898. După Revoluţia din Octombrie a fost reprezentant diplomatic al statului sovietic în Anglia (vezi şi vol. 45, p. 668). — *204, 330, 333.*

Lloyd George, David (1863—1945) — om de stat şi diplomat englez, lider al Partidului liberal. În anii 1916—1922 a fost prim-ministru al Marii Britanii. A fost unul dintre inspiratorii şi organizatorii intervenţiei armate şi ai blocadei împotriva statului sovietic (vezi şi vol. 45, p. 668). — *331—332.*

Lomov, A. (Oppokov, G. I.) (1888—1938) — membru de partid din 1903.

www.dacoromanica.ro

În anii 1918—1921 a fost membru al prezidiului şi vicepreşedinte al Consiliului economic superior (vezi şi vol. 34, p. 566). — *348*.

Longuet, Jean (1876—1938) — unul dintre liderii Partidului socialist francez şi ai Internaţionalei a II-a, publicist. A fost unul dintre întemeietorii şi redactorii ziarului „Le Populaire" — organ al centriştilor francezi (vezi şi vol. 37, p. 688). — *207*.

Lorenţ, I. L. (1890—1941) — membru de partid din 1919. În 1918 a fost secretar al legaţiei R.S.F.S.R. la Berlin. În 1919 a luat parte la lucrările secretariatului Congresului I al Internaţionalei Comuniste. În anii 1919—1920, a îndeplinit pe Frontul de vest funcţiile de subcomisar şi comisar al artileriei din Armata a 15-a. Ulterior a deţinut posturi de răspundere în diplomaţie; a fost reprezentant plenipotenţiar în Lituania, Finlanda, Letonia şi Austria. — *285*.

Loriot, Ferdinand (1870—1930) — socialist francez; în anii primului război mondial s-a situat pe poziţii internaţionaliste; la Conferinţa de la Kiental (1916) a aderat la stînga zimmerwaldiană (vezi vol. 37, p. 688). — *6*, *249*.

Loti, Pierre (1850—1923) — scriitor francez, ofiţer de marină. — *208*.

Lubersac, Jean — ofiţer în armata franceză, conte, monarhist; a făcut parte din misiunea militară franceză aflată în Rusia în anii 1917—1918. — *67*.

Lubnin, M. V. (1876—1956) — din 1900 pînă în 1906 a fost director al unei şcoli primare din satul Kosa, gubernia Veatka. În 1906, fiind suspectat de agitaţie revoluţionară printre ţărani, a fost deportat în gubernia Vologda. Din 1909 a lucrat în învăţămînt. — *166*.

Lubnina, D. S. (m. 1944) — soţia lui M. V. Lubnin, de profesiune infirmieră. — *165*.

Luganovski (Portugheis), E. V. (1885—1940) — membru de partid din 1902. Din decembrie 1917 pînă în mai 1918 a făcut parte din guvernul sovietic al Ucrainei. Din octombrie 1918 a fost împuternicit al Comisariatului poporului pentru aprovizionare al R.S.F.S.R., în anii 1919—1921 a lucrat la Consiliul Muncii şi Apărării şi la Consiliul economic superior. În anii următori a deţinut posturi de răspundere în administraţie şi în economie. — *46*, *47*.

Lunacearski, A. V. (1875—1933) — a intrat în mişcarea revoluţionară la începutul ultimului deceniu al secolului trecut. După Congresul al II-lea al P.M.S.D.R. a aderat la bolşevici. Ulterior a manifestat oscilări, s-a îndepărtat de bolşevism. La Congresul al VI-lea, împreună cu grupul „interraioniştilor", a fost primit în partidul bolşevic.

www.dacoromanica.ro

După Revoluția din Octombrie a fost, pînă în 1929, comisar al poporului pentru învățămînt. În 1919 a fost împuternicit al C.E.C. din Rusia la Kostroma pentru lupta împotriva dezertărilor din armată (vezi și vol. 9, p. 545). — *77*, *128*, *196*, *340*.

Luteraan, Barend (n. 1878) — social-democrat olandez, ziarist. În timpul primului război mondial s-a situat pe poziții internaționaliste; în anii 1911—1916 a făcut parte din Conducerea centrală a Partidului social-democrat din Olanda. Ulterior a fost membru al Partidului socialist independent, iar apoi al Partidului muncitoresc comunist din Olanda. După cel de-al doilea război mondial — membru al Partidului muncii. — *34*.

Lutovinov, I. H. (1887—1924) — membru de partid din 1904. După Revoluția din Octombrie a participat activ la războiul civil în regiunea Donului și în Ucraina. În 1918 a fost ales membru al C.C. al P.C. (b) din Ucraina (vezi și vol. 40, p. 458). — *335*.

Luxemburg, Rosa (Junius) (1871—1919) — militantă de seamă a mișcării muncitorești poloneze și germane, unul dintre liderii aripii de stînga a Internaționalei a II-a.

De la începutul primului război mondial s-a situat pe poziții internaționaliste. A fost unul dintre inițiatorii creării în Germania a grupului „Die Internationale", care ulterior și-a schimbat denumirea în „Spartacus", iar mai tîrziu în „Uniunea Spartacus". În timpul revoluției din noiembrie 1918 a fost unul dintre conducătorii avangărzii revoluționare a muncitorilor germani. A participat la Congresul de constituire a Partidului Comunist din Germania, la care a avut un rol de seamă. În ianuarie 1919 a fost arestată și ucisă în mod bestial de contra-revoluționari (vezi și vol. 4, p. 511—512). — *109*, *175*, *208*, *280*.

M

Mahno, N. I. (1884—1934) — căpetenie a detașamentelor anarhiste-chiaburești contrarevoluționare din Ucraina. Dîndu-se drept apărători ai intereselor țărănimii, Mahno și adepții lui căutau să atragă de partea lor masele țărănești și să le ridice la luptă împotriva Puterii sovietice. Ținînd seama de schimbările intervenite în viața politică și militară, Mahno a recurs la o politică de manevrare: ducea operații militare cînd împotriva albgardiștilor, cînd împotriva Armatei Roșii (în vara anului 1918 Mahno a dus cîtva timp luptă de partizani împotriva moșierilor, a ocupanților germani și a atamanilor). În prima jumătate a anului 1919, după instaurarea Puterii sovietice în Ucraina, Mahno a adoptat o poziție categoric ostilă față de dictatura proletariatului. În primăvara anului 1921, bandele lui Mahno au fost definitiv zdrobite de trupele sovietice (vezi și vol. 38, p. 507). —*307*, *334*.

Malinovski, P.P. (1869—1943) — membru de partid din 1904. După Revoluția din Octombrie a fost președinte al Comisiei pentru ocrotirea monumentelor de artă și a antichităților de pe

www.dacoromanica.ro

lîngă Sovietul din Moscova, comisar civil al Kremlinului. În martie 1918 a fost numit locţiitor al comisarului poporului pentru bunurile republicii. Din 1921 a lucrat la Comitetul de Stat al Planificării, iar după aceea în organizaţii de construcţii. — *73*, *77*.

Malişev, *S. V.* (1877—1938) — membru de partid din 1902. A participat activ la revoluţia din 1905—1907, a fost secretar de redacţie la „Pravda". După Revoluţia din Octombrie a lucrat în Comisariatul poporului pentru problemele muncii; în anii 1918—1920 a fost împuternicit al Comisariatului poporului pentru aprovizionare. În 1918 a organizat o expediţie pe Volga şi Kama, pentru schimbul de produse industriale contra cereale, în rîndul ţăranilor din această regiune. În 1920—1921 a fost membru al Consiliului militar-revoluţionar al Frontului din Turkestan. În anii următori a deţinut diferite funcţii de răspundere în domeniul economic. — *165*, *186*.

Malkov, *P. D.* (n. 1887) — membru de partid din 1904. În 1917 a fost membru al Comitetului de partid din Helsingfors şi al Comitetului Central al flotei din Marea Baltică. A comandat un detaşament mobil de marinari care a luat parte la asaltul Palatului de iarnă. La 29 octombrie (11 noiembrie) 1917 a fost numit comandant al palatului Smolnîi, iar în martie 1918 — al Kremlinului. În 1920 a fost mobilizat pe front, în cadrul Armatei a 15-a. Ulterior a ocupat posturi de conducere în aparatul de stat şi în economie. — *193*, *286*.

Mann, *Tom* (1856—1941) — militant de seamă al mişcării muncitoreşti din Anglia. În ultimul deceniu al secolului trecut a fost unul dintre organizatorii Partidului laburist independent din Anglia şi secretar al acestui partid. În anii primului război mondial s-a situat pe poziţii internaţionaliste. După Revoluţia din Octombrie a fost unul dintre conducătorii mişcării „Jos mîinile de pe Rusia Sovietică!". A fost unul dintre fondatorii Partidului Comunist din Marea Britanie (vezi şi vol. 15, p. 557). — *6*.

Manner, *Kullervo* (n. 1880) — din 1905 membru al Partidului social-democrat din Finlanda; în anii 1917—1918 — preşedinte al acestui partid. În timpul revoluţiei muncitoreşti din 1918 din Finlanda a fost în fruntea guvernului revoluţionar — Consiliul împuterniciţilor poporului (vezi şi vol. 35, p. 545). — *39*, *45*.

Manuilski, *D. Z.* (1883—1959) — membru de partid din 1903. După Revoluţia din Octombrie a avut munci de răspundere pe linie de partid, în aparatul de stat şi în diplomaţie. În 1918, după încheierea tratatului de la Brest, a participat la tratativele de pace cu Rada centrală ucraineană. În 1919 a condus misiunea Crucii Roşii a R.S.F.S.R. în Franţa (vezi şi vol. 39, p. 578).—*71*, *416*.

Maria Fedorovna — *vezi* Andreeva, M. F.

www.dacoromanica.ro

Markin, N. G. (1893—1918) — membru de partid din 1916. A dus muncă revoluționară printre marinarii Flotei baltice. A participat activ la Revoluția din Octombrie. Ulterior a lucrat în Comisariatul poporului pentru afacerile externe, a fost comisar cu misiuni speciale pe lîngă Comisariatul poporului pentru problemele militare și maritime. Din iunie 1918 a deținut postul de comisar pentru organizarea flotilei de război de pe Volga, la Nijni Novgorod, apoi pe cel de ajutor de comandant al flotilei.—*152.*

Martov, L. (Țederbaum, I. O.) (1873—1923) — unul dintre liderii menșevismului (vezi și vol. 4, p. 511). — *210.*

Marx, Karl (1818—1883). — *196, 197, 248, 419.*

Measnikov (Measnikian), A. F. (1886—1925) — membru de partid din 1906.
După Revoluția din Octombrie a fost comandant al Frontului de vest. În primăvara anului 1918 (înaintea lui Muraviev) a fost comandant al Frontului de est, a luat parte la operațiile împotriva cehilor albi (vezi și vol. 43, p. 509). — *90.*

Medeanțev, I. F. (n. 1889) — secretar cu însărcinări speciale al lui E. M. Skleanski, vicepreședintele Consiliului militar-revoluționar al republicii. — *314, 388.*

Medvedev, S. P. (1885—1937) — membru de partid din 1900. Din iulie 1918 s-a aflat pe Frontul de est. Din septembrie 1918 pînă în ianuarie 1919 a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al Armatei 1 (vezi și vol. 41, p. 590). — *177.*

Mehonoșin, K. A. (1889—1938) — membru de partid din 1913. În zilele lui Octombrie 1917 a fost membru al Comitetului militar-revoluționar din Petrograd. În decembrie 1917 a fost numit locțiitor al comisarului poporului pentru problemele războiului. Din ianuarie 1918 a fost membru al Colegiului central pentru formarea Armatei Roșii muncitorești-țărănești, apoi membru al Consiliilor militar-revoluționare ale Fronturilor de est, de sud și caspic-caucazian, membru al Consiliului militar-revoluționar al republicii. Ulterior a deținut diferite posturi de răspundere. — *29, 31, 123, 125, 142, 313, 319, 349.*

Mehring, Franz (1846—1919) — militant de seamă al mișcării muncitorești din Germania, unul dintre liderii și teoreticienii aripii de stînga a social-democrației germane. În anii primului război mondial s-a situat pe pozițiile internaționalismului. A fost unul dintre conducătorii grupului „Die Internationale", care ulterior și-a schimbat denumirea în „Spartacus", iar mai tîrziu în „Uniunea Spartacus". A salutat Revoluția din Octombrie. A avut un rol de seamă în crearea Partidului Comunist din Germania (vezi și vol. 6, p. 557—558). — *136, 197.*

Mejlauk, V. I. (1893—1938) — a intrat în mișcarea revoluționară în anul 1907. Membru al P.M.S.D. (b) din Rusia cu începere din iulie 1917. A participat activ la Revoluția din Octombrie.

www.dacoromanica.ro

În 1918—1920 a fost adjunct al comisarului poporului pentru finanțe al Ucrainei, apoi comisar al poporului pentru finanțe al republicii Doneț-Krivoirog, comisar militar gubernial la Kazan, membru al Consiliilor militar-revoluționare ale Armatelor a 5-a, a 10-a, a 14-a și a 2-a, membru al Consiliului militar-revoluționar al Frontului de sud, comisar pentru problemele războiului al Ucrainei. În 1920—1924 — comisar al căilor ferate Moscova-Baltica, Moscova-Kursk și Nord, locțiitor al comisarului-șef al căilor de comunicații, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru căile de comunicații. Din 1924 pînă în 1931 a fost membru al prezidiului și vicepreședinte al Consiliului economic superior al U.R.S.S.; din 1931 — vicepreședinte și președinte al Comitetului de Stat al Planificării al U.R.S.S., apoi vicepreședinte al Consiliului Comisarilor Poporului și al Consiliului Muncii și Apărării al U.R.S.S. — *54*, *335*, *345*, *353*, *356*, *359*, *362—363*, *371*.

Melenevski, M. I. (Basok) (1879—1938) — naționalist mic-burghez ucrainean, unul dintre liderii organizației social-democrate ucrainene „Spilka". După Revoluția din Octombrie a lucrat în domeniul economic (vezi și vol. 49, p. 617). — *25*.

Melniceanski, G. N. (1886—1937) — membru de partid din 1902. În zilele lui Octombrie 1917 — membru al Comitetului militar-revoluționar din Moscova. După Revoluția din Octombrie a fost președinte al Consiliului sindical din gubernia Moscova. În anii 1918—1920 a fost membru al Consiliului apărării muncitorești-țărănești din partea Consiliului Central al Sindicatelor din Rusia. Ulterior a activat în continuare pe tărîm sindical și economic. — *362*, *366*, *374*.

Menjinski, V. R. (1874—1934) — membru de partid din 1902. După Revoluția din Octombrie a fost cîtva timp comisar al poporului pentru finanțe, apoi consul general al R.S.F.S.R. la Berlin; începînd din 1919 a lucrat în cadrul Comisiei extraordinare din Rusia (Ceka) (vezi și vol. 23, p. 582). — *84—86*.

Metelev, A. D. (1893—1937) — membru de partid din 1912. Din iunie pînă la începutul lunii august 1918 — membru al comitetului executiv gubernial Arhanghelsk, apoi lucrător politic în Armata a 6-a, membru al comitetului gubernial Penza. După aceea a deținut funcții de răspundere în domeniul economic. În 1933 a fost numit împuternicit al Comitetului executiv central al U.R.S.S. pentru ținutul Azov-Marea Neagră. — *153*.

Mihailov — *vezi* Frunze, M. V.

Miliutin, V. P. (1884—1938) — membru al partidului bolșevic din 1910.
În anii 1918—1921 a fost vicepreședinte al Consiliului economic superior (vezi vol. 35, p. 546). — *57*, *103*, *272*.

Minin, S. K. (1882—1962) — membru de partid din 1905. În 1917 a deținut funcții de răspundere la Țaritîn. În perioada

www.dacoromanica.ro

războiului civil a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al Armatei a 10-a, membru al colegiului Comisariatului poporului pentru afacerile interne. În 1918, din însărcinarea lui V. I. Lenin, a îndeplinit misiuni speciale la Tula, în Bielorusia și în Lituania. În anii 1920—1921 a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al Armatei I de cavalerie. Din 1923 a fost rector al Universității comuniste și al Universității de stat din Leningrad. — *302*.

Minkin, A. E. (1887—1955) — membru de partid din 1903. În 1918 a fost președinte al comitetului gubernial de partid și președinte al comitetului executiv gubernial Penza (vezi și vol. 42, p. 544). — *88*, *90*, *159*, *168*, *174*, *179*.

Minor, Robert (1884—1952) — socialist american de seamă, ziarist și pictor. A întîmpinat cu entuziasm Revoluția din Octombrie și a venit la Moscova, unde a făcut parte din redacția ziarului „The Call", care era difuzat în rîndul trupelor intervenționiste anglo-americane. În 1920 s-a întors în S.U.A., a intrat în partidul comunist și a devenit unul dintre conducătorii lui. A fost redactor al ziarului „Daily Worker", organul central al Partidului Comunist din S.U.A. — *170*.

Mirbach, Wilhelm (1871—1918) — diplomat german; din aprilie 1918 — ambasador al Germaniei la Moscova. La 6 iulie 1918 a fost asasinat de eserii de stînga în scopul de a provoca un război între Germania și Rusia Sovietică. — *68*, *120*, *121*, *123*.

Misiurski. — *231*.

Mișkin, P. P. (1887— aprox. 1924) — membru de partid din 1917. În anii 1917—1918 a fost membru al Sovietului din Țaritîn, apoi al Comitetului executiv din acest oraș. În 1919 a fost președinte al comisiei extraordinare (Ceka) din Țaritîn. — *289*.

Mițkevici, V. S. (1900—1948) — membru de partid din februarie 1917. Din toamna anului 1918 pînă în mai 1919 a lucrat ca bibliotecar al lui V. I. Lenin. În mai 1919 a intrat voluntar în Armata Roșie. După terminarea războiului civil a îndeplinit munci politice în Armata Roșie. Ulterior a ocupat posturi de răspundere în industrie. — *320*.

Monastîrski, B. I. (1892—1964) — membru de partid din 1919; în 1918 — împuternicit al Comisariatului poporului pentru aprovizionare în Ural și în gubernia Veatka; din martie 1919 — membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare al Ucrainei, apoi președinte al consiliului gubernial pentru aprovizionare din Omsk. Ulterior a deținut funcții de răspundere în domeniul economic. — *175*.

Moor, Karl (n. 1853) — social-democrat german. În anii primului război mondial a sprijinit pe emigranții politici în Elveția. În 1917 se afla la Stockholm. După Revoluția din Octombrie s-a stabilit la Moscova. — *323*.

www.dacoromanica.ro

Muhin, N. — în 1918 era funcţionar la Direcţia generală a petrolului. — *202*.

Muralov, N. I. (1877—1937) — membru de partid din 1903. În perioada Revoluţiei din Octombrie — membru al Comitetului militar-revoluţionar din Moscova şi al statului-major revoluţionar. După aceea — comandant al trupelor din districtul militar Moscova. În anii 1919—1920 a fost membru al Consiliilor militar-revoluţionare ale Frontului de est, ale Armatelor a 3-a şi a 12-a. După terminarea războiului civil a deţinut diferite posturi de răspundere în armată. În 1927, la Congresul al XV-lea al P.C. (b) al Uniunii Sovietice, a fost exclus din partid ca militant activ al opoziţiei troţkiste. — *31*, *145*, *166*, *186*, *358*, *374*, *375*.

Muraviov, M. A. (1880—1918) — ofiţer în armata ţaristă; după Revoluţia din Octombrie s-a alăturat eserilor de stînga. La începutul anului 1918 a comandat trupele care acţionau împotriva Radei centrale ucrainene şi a lui Kaledin. În iulie 1918, pe cînd era comandant al trupelor Frontului de est, a trădat Puterea sovietică şi a încercat să provoace rebeliune în rîndul trupelor. Încercarea lui a fost descoperită şi lichidată. Fiind arestat, a opus rezistenţă şi a fost omorît. — *44*, *54*, *124—125*, *399*.

Muşketov, I. V. (1850—1902) — geolog şi geograf rus de seamă. — *425*.

Muşketova, U. V. — soţia geologului şi geografului I. V. Muşketov. — *425*.

N

Nansen, Fridtjof (1861—1930) — eminent om de ştiinţă norvegian, explorator al Arcticii, cunoscut militant pe tărîm social. După primul război mondial a fost numit înalt comisar al Ligii Naţiunilor pentru repatrierea prizonierilor de război. A avut o atitudine de simpatie faţă de Uniunea Sovietică (vezi şi vol. 39, p. 580). — *331—333*.

Naţarenus, S. P. (1883—1938) — membru de partid din 1904. În 1918 a fost comisar militar extraordinar al ţinutului Murmansk, apoi al districtului militar Petrograd. A fost membru al Consiliilor militar-revoluţionare ale Armatelor a 7-a, a 14-a şi a 15-a. În iulie 1919 a fost numit comisar militar al districtului militar Harkov. Ulterior a deţinut posturi de conducere în aparatul de stat şi în economie. — *113*, *124*, *135*, *148*, *157*, *365*, *369*, *373*.

Naumovici, G. — *194*.

Nevski, V. I. (1876—1937) — membru de partid din 1898. După Revoluţia din Octombrie a fost comisar al poporului pentru căile de comunicaţie (vezi şi vol. 18, p. 487). — *30*, *150*, *156*, *194*, *242*, *253*, *268*, *285*.

www.dacoromanica.ro

Nielsen, Marie Sophie (1875—1951) — activistă a mişcării muncitoreşti daneze. Din 1916 pînă în 1918 a făcut parte din Conducerea centrală a Partidului social-democrat din Danemarca, apoi a participat îndeaproape la întemeierea Partidului muncitoresc socialist, ai cărui membri au intrat în Partidul Comunist din Danemarca, creat în noiembrie 1919. A participat la activitatea Cominternului.

În 1928 a fost exclusă din P.C.D., întrucît colaborase cu opoziţia troţkistă; în 1932 a fost reprimită, iar în 1936 a fost din nou exclusă. — *248—249.*

Nikiforov, P. M. (n. 1882) — membru de partid din 1904. După Revoluţia din Octombrie — vicepreşedinte al comitetului executiv al Sovietului din Vladivostok, membru al comitetului de partid regional. Din aprilie 1918 — comisar la Vladivostok. În anii 1918—1920 a stat în închisorile regimului lui Kolceak. Din martie 1920 a fost membru al Biroului din Extremul Orient al C.C. al P.C. (b) din Rusia şi a făcut parte din comitetul de partid al acestei regiuni. În 1921—1922 a fost preşedinte al Consiliului de Miniştri al Republicii Vladivostok. Ulterior a deţinut funcţii de conducere în aparatul de stat, în diplomaţie şi în învăţămînt. — *401.*

Nikitin, V. F. (n. 1889) — membru al comitetului executiv şi preşedinte al Comisiei extraordinare de anchetă din oraşul Kotelnici, gubernia Veatka, în 1918. — *166.*

Nimvitki, B. N. (n. 1885) — membru de partid din 1905. În 1917 a fost membru al Sovietului din Petrograd, a făcut parte din comitetul de partid din Petrograd, a fost preşedinte al comitetului revoluţionar din Kolpino. Din februarie 1918 a deţinut posturi de conducere în aparatul de stat, în economie şi în învăţămînt. — *273.*

O

Obolenski, V. V. — *vezi* Osinski, N.

Odinţov, S. I. (n. 1874) — general-maior în vechea armată. Din aprilie 1917 — comandant al Armatei a 3-a de cazaci caucazieni. În 1918 — şeful cancelariei Comisariatului poporului pentru problemele militare. Din iunie 1919 a lucrat în inspecţia militară superioară în Ucraina, iar după aceea în Inspectoratul Consiliului militar-revoluţionar al republicii. — *7.*

Okulov, A. I. (1880—1939) — membru de partid din 1903, participant la trei revoluţii, scriitor. După revoluţia din februarie 1917 a fost membru al comitetului gubernial şi preşedinte al comitetului executiv gubernial Enisei. În timpul războiului civil a făcut parte din Consiliile militar-revoluţionare ale Fronturilor de sud şi de vest şi din acela al Armatei a 10-a. În decembrie

www.dacoromanica.ro

1918 a fost numit membru al consiliului militar-revoluţionar al republicii. În anii 1920—1921 a fost comandant al trupelor din Siberia răsăriteană şi membru al Tribunalului militar-revoluţionar. Ulterior a lucrat în aparatul de stat şi în domeniul publicistic. — *365*, *368*.

Ordjonikidze, G. K. (1886—1937) — membru de partid din 1903. După Revoluţia din Octombrie a fost numit comisar extraordinar în Ucraina, apoi în sudul Rusiei. În anii războiului civil a fost membru al Consiliilor militar-revoluţionare ale Armatelor a 16-a şi a 14-a şi al Frontului caucazian (vezi şi vol. 48, p. 467). — *31*, *33*, *38*, *53—54*, *71*, *261*, *397*.

Orlov, V. P. (1886—1961) — membru de partid din 1902. Din decembrie 1918 pînă în august 1919 a fost preşedinte al comisiei pentru aprovizionare a Frontului de vest, iar după aceea şeful direcţiei diplomatice-militare a Frontului din Turkestan. Ulterior a deţinut posturi de răspundere în aparatul de stat. — *381*.

Orlov (Egorov), K. N. (n. 1879) — membru de partid din 1904. În anii 1917—1918 a fost preşedinte al colegiului central pentru echiparea Armatei Roşii, iar din august 1918 pînă în decembrie 1919 — comisar politic extraordinar al uzinelor de armament şi muniţii din Tula şi al parcului de artilerie. Ulterior a deţinut posturi de conducere în aparatul de stat şi în economie. — *296—297*.

Osinski, N. (Obolenski, V. V.) (1887—1938) — membru de partid din 1907.

După Revoluţia din Octombrie a fost director al Băncii de Stat a R.S.F.S.R. şi preşedinte al Consiliului economic superior. La Congresul al VII-lea al P.C. (b) din Rusia a fost ales membru supleant al Comitetului Central. La începutul anului 1918 a participat la acţiunea de naţionalizare a minelor din bazinul Donеţului (vezi şi vol. 35, p. 548). — *21*, *43*.

Ovseenko — *vezi* Antonov-Ovseenko, A. V.

P

P. — *162*.

Paikes, A. K. (1873—1958) — pînă în 1917 a fost menşevic; din 1918 — membru al P.C. (b) din Rusia. În 1918 a deţinut funcţia de împuternicit al Comisariatului poporului pentru aprovizionare la Saratov, apoi pe aceea de membru al colegiului Comisariatului poporului pentru controlul de stat şi al Comisariatului poporului pentru Inspecţia muncitorească-ţărănească şi de membru al Comitetului revoluţionar din Siberia (vezi şi vol. 44, p. 651—652). — *178*, *183*.

Palcinski, P. I. (m. 1930) — inginer; după revoluţia din februarie 1917 a deţinut funcţia de adjunct al ministrului comerţului

www.dacoromanica.ro

şi industriei în guvernul provizoriu burghez. După Revoluţia din Octombrie a fost unul dintre organizatorii sabotajului din industria sovietică (vezi şi vol. 32, p. 605). — *232*.

Palinski, S. (1874—1921) — activist al mişcării muncitoreşti poloneze; a fost membru al Partidului socialist polonez. În anii 1917—1918 a lucrat ca şef de secţie la fabrica de sodă din Bereznikovo, apoi s-a înapoiat în Polonia. — *129*.

Paniuşkin, V. L. (1888—1960) — membru de partid din 1907. În aprilie 1918 a fost numit comisar militar extraordinar în gubernia Tula pentru lupta împotriva contrarevoluţiei; a comandat detaşamente de muncitori şi marinari înarmaţi, a luptat pe Frontul de est, apoi a fost numit comisar militar extraordinar în regiunea Volgăi şi în Ural pentru lupta împotriva contrarevoluţiei (vezi şi vol. 44, p. 652). — *95*, *116*, *146*, *147*, *300*, *302*.

Parvus (Ghelfand, A.L.) (1869—1924) — la sfîrşitul secolului trecut şi începutul secolului nostru a făcut parte din mişcarea social-democrată din Rusia şi din Germania. Ulterior s-a îndepărtat de social-democraţie; în timpul primului război mondial a fost şovinist, agent al imperialismului german, s-a ocupat cu specula de mari proporţii şi s-a îmbogăţit din furniturile de război (vezi şi vol. 6, p. 561). — *16*.

Paşkov, I. V. — şeful miliţiei feroviare de la liniile de cale ferată Sîzran-Veazma şi Reazan-Ural, gubernia Tula, din aprilie 1919 pînă în martie 1920; ulterior subdirector al secţiei căi ferate de pe lîngă Direcţia generală a miliţiei feroviare din Kaluga. — *263*.

Peatakov, G. L. (1890—1937) — membru al partidului bolşevic din 1910.

După instaurarea Puterii sovietice în Ucraina a făcut parte din Consiliul Comisarilor Poporului al Ucrainei. În 1918 s-a situat pe poziţiile „comunismului de stînga". La Congresul al VIII-lea al partidului a făcut parte din „opoziţia militară" (vezi şi vol. 35, p. 548). — *38*, *355*, *356*.

Peluso, Edmondo (1882—1942) — socialist italian. În anii 1918—1919 a făcut parte din „Uniunea Spartacus", iar apoi din Partidul Comunist din Bavaria. Din 1921 a fost membru al Partidului Comunist Italian (vezi şi vol. 49, p. 621—622). — *208*.

Pereiaslavţev (Pereslavski), M. A. (n. 1888) — membru de partid din 1905. În 1918 a fost membru al Comitetului executiv gubernial şi al prezidiului comitetului gubernial de partid din Orel. A condus reprimarea răscoalei puse la cale de eseri şi chiaburi în judeţul Livensk, gubernia Orel. Ulterior a ocupat posturi de conducere în aparatul de partid şi în economie. — *166*.

Perşikova, V. V. (n. aprox. 1900) — funcţionară la secţia spaţiu locativ din Ţariţîn în 1919. — *289*.

www.dacoromanica.ro

Peters, I. H. (1886—1938) — membru de partid din 1904. A participat activ la revoluția din 1905—1907 în Libava. În 1917 a fost ales membru al C.C. al Social-democrației letone. În zilele lui Octombrie a făcut parte din Comitetul militar-revoluționar din Petrograd. Apoi a fost membru al colegiului și vicepreședinte al Cekăi. În anii 1919—1920 a fost comandant al regiunilor fortificate ale Petrogradului și Kievului și membru al consiliului militar al regiunii fortificate din Tula. Ulterior a deținut funcții de răspundere pe linie de partid și de stat. — *20*, *152*, *365*.

Peterson, K. A. (1877—1926) — membru de partid din 1898. În perioada Revoluției din Octombrie a fost membru al Comitetului militar-revoluționar, apoi membru al Prezidiului C.E.C. din Rusia și al tribunalului revoluționar de pe lîngă C.E.C. din Rusia, comisar militar al Diviziei letone de pușcași. Din decembrie 1918 — comisar al poporului pentru problemele militare în Letonia Sovietică (vezi și vol. 39, p. 581—582). — *171—172*.

Petin, K. G. (n. 1887) — membru de partid din 1918; din aprilie pînă în octombrie 1918 a fost membru al Comisariatului pentru problemele populației germane din regiunea Volgăi, iar apoi membru al comitetului executiv și șef de secție la Comuna de muncă a populației germane din regiunea Volgăi. — *130*.

Petrov, P. — *vezi* Lenin, V. I.

Petrovski, G. I. (1878—1958) — membru de partid din 1897. În anii 1917—1919 a fost comisar al poporului pentru afacerile interne al R.S.F.S.R., iar din 1919 pînă în 1938 — președinte al C.E.C. din Ucraina (vezi și vol. 23, p. 586—587). — *60*, *115*, *240*, *276*, *293*.

Petruciuk, D. T. (n. 1890) — membru de partid din iunie 1917. În 1918 a fost trimis la Orșa în calitate de reprezentant al Comisariatului circumscripției militare Moscova, cu misiunea de a ajuta la trimiterea de trupe ale Armatei Roșii pe Frontul de est. În 1919 a fost numit comisar al comisiei speciale din Moscova pentru asigurarea Armatei Roșii cu efectivul de cai necesar. Ulterior a lucrat în domeniul economic. — *162*.

Pichon, Stephen-Jean-Marie (1857—1933) — om politic și diplomat francez. În anii 1917—1920 a fost ministru de externe al Franței. — *416*.

Platten, Friedrich (Fritz) (1883—1942) — social-democrat de stînga elvețian; în 1912—1918 a fost secretar al Partidului social-democrat din Elveția. În 1919 a luat parte la înființarea Internaționalei Comuniste, a fost membru al Biroului acestei Internaționale. A colaborat la revista „Internaționala Comunistă". A fost unul dintre organizatorii Partidului Comunist din Elveția (vezi și vol. 27, p. 600.) — *94*, *162*.

www.dacoromanica.ro

Podbelski, V. N. (1887—1920) — membru de partid din 1905. În octombrie 1917 a fost comisar pentru poștă și telegraf în orașul și gubernia Moscova. În mai 1918 a fost numit comisar al poporului pentru poștă și telegraf al R.S.F.S.R. (vezi și vol. 35, p. 550). — *101, 274, 373, 381.*

Podvoiski, N. I. (1880—1948) — membru de partid din 1901. În perioada de pregătire și înfăptuire a insurecției armate din Octombrie a fost președinte al Comitetului militar-revoluționar din Petrograd. După Revoluția din Octombrie a fost membru al Comitetului pentru problemele militare și maritime, comandant al districtului militar Petrograd. În 1918 a fost numit comisar al poporului pentru problemele militare și maritime din Ucraina (vezi și vol. 35, p. 550). — *13, 22, 35, 40—41, 45—47, 129, 131, 307, 311, 315—316, 328—329, 335, 348, 356, 381, 389, 397, 421.*

Pokrovski, M. N. (1868—1932) — membru de partid din 1905, istoric.
După Revoluția din Octombrie a fost președinte al Sovietului din Moscova. Din 1918, adjunct al comisarului poporului pentru învățămînt al R.S.F.S.R. (vezi și vol. 34, p. 572—573). — *196.*

Popov, I. F. (1886—1957) — membru de partid din 1905 pînă în 1914; publicist. A trăit ca emigrant în Belgia. După întoarcerea, în 1918, în Rusia Sovietică, a fost trimis ca reprezentant comercial în Elveția (vezi și vol. 24, p. 550; vol. 48, p. 470). — *94.*

Popov, N. P. (1871—1917) — inginer-colonel; în iulie 1917 era subșef al secției spațiu locativ din Jitomir. A fost ucis de soldații unui batalion al morții în stația Șepetovka, fiind bănuit de propagandă bolșevică. — *41.*

Popov, P. I. (1872—1950) — statistician. Începînd din 1918 a condus Direcția centrală de statistică. Membru de partid din 1924 (vezi și vol. 42, p. 559). — *155, 279.*

Popova (Kasparova), E. M. (1888—1963) — a participat la mișcarea revoluționară cu începere din anul 1903; membră de partid din 1919. În anii 1918—1922 a lucrat ca șefă a secției locuințe a C.E.C. din Rusia; după aceea a fost subșefă a serviciului cancelariei și secretară responsabilă a reprezentanței Republicii Sovietice Federative Socialiste Transcaucaziene pe lîngă Consiliul Comisarilor Poporului al U.R.S.S., secretară responsabilă a prezidiului Comitetului de Stat al Planificării din U.R.S.S. etc. — *20.*

Popovițki, N. A. (n. 1885) — lucrător al Consiliului economic superior; pînă în iulie 1918 a fost eser de stînga, iar după aceea a intrat în P.C. (b) din Rusia. — *127.*

Pozern, B. P. (1882—1939) — membru de partid din 1902. În anii 1918—1919 — comisar al statului-major al circumscripției militare Petrograd, iar după aceea membru al Consiliilor militar-revoluționare ale Fronturilor de vest și de est și al Armatei a 5-a.

www.dacoromanica.ro

După terminarea războiului civil a deţinut funcţii de răspundere pe linie de partid şi în economie. — *302*, *364*.

Pravdin, *A. G.* (1879—1943) — membru de partid din 1899. În anii 1912—1914 a colaborat la „Pravda". În 1917 a activat în Ural. După Revoluţia din Octombrie a fost adjunct al comisarului poporului pentru afacerile interne. Începînd din 1923 a deţinut funcţii de răspundere pe linie de partid şi de stat: membru al Comisiei centrale de control, adjunct al comisarului poporului pentru căile de comunicaţie, preşedinte al Consiliului de conducere al căilor ferate din nord, şef al grupului de transport al Inspecţiei muncitoreşti-ţărăneşti. — *114*, *146*.

Preobrajenski, *P. A.* (n. 1858) — pedagog; profesor la seminarul din Samara, la şcoala de comerţ, la liceul de fete „N. A. Hardina". Unul dintre fondatorii asociaţiei universităţilor populare din Samara. În anii 1917—1918 a făcut parte din „Comitetul provizoriu special de securitate" din Samara. — *229*.

Price, *M. Philips* — ziarist englez; în 1917 a venit în Rusia în calitate de corespondent al ziarului „Manchester Guardian". După ce s-a întors din Rusia, a scris o carte, în care expunea amintirile sale despre revoluţia rusă. Ulterior a intrat în Partidul Comunist din Marea Britanie, dar după aceea s-a retras din el şi a devenit membru al Partidului laburist. — *170*.

Prokopiev. — *68*, *76*.

Prokofiev, *A. N.* (1886—1949) — membru de partid din 1917. În 1918 — secretar al Comisiei extraordinare (Ceka) din Rodniki, gubernia Ivanovo-Voznesensk. Din 1919 pînă în 1926 a lucrat în organele Cekăi şi ale G.P.U. Începînd din 1926 a deţinut posturi de conducere în domeniul construcţiilor. — *251*, *255*.

Purişev — muncitor din Petrograd. — *306*.

Purvin, *P. G.* — marinar; în decembrie 1917 a fost trimis în Letonia cu misiunea de a organiza detaşamente înarmate; la începutul anului 1918 a fost comisar al detaşamentelor care au luptat împotriva lui Kaledin. — *23*.

R

Rabkin, *G. M.* (n. 1884) — farmacist în Jlobin (gubernia Gomel). În 1922 sau 1923 a emigrat în S.U.A. — *310*, *346*.

Racovski, *Cristian* (1873—1941) — militant al mişcării muncitoreşti din România şi al celei internaţionale; de origine bulgar. A participat la Congresul Internaţionalei a II-a de la Stuttgart (1907), ca membru al delegaţiei socialiştilor români. Împreună cu alţi conducători ai mişcării muncitoreşti din România a participat la editarea seriei a doua a ziarului „România muncitoare". A avut o bogată activitate publicistică în presa socialistă din România;

www.dacoromanica.ro

a scris numeroase studii şi eseuri cu caracter politic. După reorganizarea, în 1910, a Partidului social-democrat din România, a fost ales membru în Comitetul Executiv al acestuia. În 1915 a reprezentat Partidul social-democrat din România la Conferinţa internaţională de la Zimmerwald. Prigonit de organele represive, Racovski a plecat în 1917 în U.R.S.S., unde a avut munci de răspundere pe linie de partid şi de stat. Din 1918 a fost preşedinte al Consiliului economic al Ucrainei. Din 1923 a lucrat în diplomaţie în Anglia şi în Franţa. — *44*, *71*, *98*, *270*, *279*, *307*, *311*, *316*, *320*, *328—329*, *334*, *350—357*, *378*, *381*, *389*, *417*.

Radcenko, *I. I.* (1874—1942) — membru de partid din 1898. După Revoluţia din Octombrie a fost unul dintre organizatorii şi conducătorii industriei turbei din U.R.S.S. În 1918 a fost numit vicepreşedinte al Direcţiei generale a silviculturii (vezi şi vol. 44, p. 655). — *236*.

Radek, *K. B.* (1885—1939) — a intrat în partidul bolşevic în 1917. După Revoluţia din Octombrie a lucrat la Comisariatul poporului pentru afacerile externe, a fost secretar al Comitetului Executiv al Internaţionalei Comuniste. În 1918 s-a situat pe poziţiile „comuniştilor de stînga“ (vezi şi vol. 45, p. 676). — *32*, *84*.

Radişcev, *A. N.* (1749—1802) — scriitor rus de seamă, iluminist revoluţionar (vezi şi vol. 5, p. 505). — *196*.

Rahia, *E. A.* (1886—1936) — membru de partid din 1903. A participat activ la mişcarea revoluţionară din Rusia şi din Finlanda. În zilele lui iulie 1917 a participat îndeaproape la trecerea lui Lenin — care se ascundea de agenţii guvernului provizoriu — în Finlanda, iar după aceea, în octombrie, înapoi în Rusia. În 1918 a comandat detaşamentele Gărzii roşii în timpul revoluţiei muncitoreşti din Finlanda. În 1919 a fost comandantul unor formaţii de luptă trimise împotriva lui Iudenici. — *29*, *140*.

Ramenski, *A. P.* (1845—1924) — profesor secundar la Simbirsk din 1873 pînă în 1882; după aceea a fost inspector al şcolilor populare din raionul Orenburg-Orsk şi director al şcolilor populare din Perm. Din 1917 — colaborator ştiinţific al Arhivei guberniale din Simbirsk. — *282*.

Raskolnikov, *F. F.* (1892—1939) — membru de partid din 1910. După Revoluţia din Octombrie — locţiitor al comisarului poporului pentru problemele maritime, membru al Consiliului militar-revoluţionar al republicii, membru al Consiliului militar-revoluţionar al Frontului de est, comandant al flotilei de pe Volga-Caspica şi al flotei din Baltica. — *142*, *153*, *167*, *237*, *379*.

Rattel, *N. I.* (n. 1875) — general din vechea armată; după Revoluţia din Octombrie a trecut de partea Puterii sovietice. Din noiembrie 1917 pînă în 1925 a fost şef al Marelui stat-major. Din iulie 1920 pînă în octombrie 1925 a fost membru al Consiliului

www.dacoromanica.ro

special de pe lîngă comandantul-şef şi membru al Consiliului legislativ de pe lîngă Consiliul militar-revoluţionar. — *360*.

Ravici, S. N. (1879—1957) — a intrat în partid în 1903. În 1917 a fost membru al Comitetului din Petrograd al P.M.S.D. (b) din Rusia. După Revoluţia din Octombrie a dus muncă pe linie de partid şi în aparatul de stat (vezi şi vol. 9, p. 553). — *262*.

Reabinin. — *257*.

Reizon. — *27*.

Renqvist. — *223*.

Rizenkampf, G. K. (1886—1943) — profesor; în anii 1918—1919 a fost preşedinte al colegiului şi director tehnic al Direcţiei lucrărilor de irigaţie din Consiliul economic superior, apoi a lucrat în domeniul ştiinţific şi în învăţămînt; în anii 1935—1941 a fost inginer-şef al întreprinderii Volga-Don, iar în anii 1941—1942 — membru al consiliului tehnic al Comisariatului poporului pentru flota fluvială a U.R.S.S. — *233*.

Rikov, A. I. (1881—1938) — membru de partid din 1899. În anii 1918—1921 a fost preşedinte al Consiliului economic superior (vezi şi vol. 35, p. 553—554; vol. 45, p. 682—683). — *48*, *69*, *81*, *89*, *390*.

Robins, Raymond (n. 1873) — colonel. În 1917 — membru al misiunii americane a Crucii Roşii în Rusia. — *24*, *72*, *79*.

Rogacev. — *424*.

Romanov — una din rudele lui Nicolae al II-lea . — *214*.

Romanov, I. P. (1881—1919) — a participat la mişcarea revoluţionară cu începere din 1898. În 1907 a fost ales deputat în Duma a II-a de stat din partea curiei muncitoreşti; după dizolvarea acesteia a emigrat. În iunie 1917 s-a întors în Rusia. În zilele lui Octombrie 1917 a fost preşedinte al Comitetului militar-revoluţionar din Nijni Novgorod. Din noiembrie 1917 — preşedinte al comitetului executiv gubernial Nijni Novgorod. — *152*, *404*.

Ropp — arhiepiscop de Moghilev. — *273*.

Roşciupkin, K. — *55*.

Rozenfeld, N. B. — pictor. — *78*.

Rozengolţ, A. P. (1889—1938) — a intrat în partid în 1905. În timpul Revoluţiei din Octombrie a fost membru al Comitetului militar-revoluţionar din Moscova. În anii războiului civil a făcut parte din Consiliile militar-revoluţionare ale unor armate şi fronturi, apoi a lucrat în armată, în diplomaţie şi în aparatul de stat. În 1937 a fost exclus din partid pentru activitate antipartinică. — *358*, *375*.

Rudzutak, I. E. (1887—1938) — membru de partid din 1905.

www.dacoromanica.ro

După Revoluţia din Octombrie a deţinut funcţii de conducere în mişcarea sindicală, apoi a fost membru al prezidiului Consiliului economic superior, preşedinte al Direcţiei generale a transporturilor fluviale şi maritime şi al Centralei textilelor (vezi şi vol. 42, p. 560—561). — *324.*

Rühle, Otto (n. 1874) — social-democrat de stînga german, publicist. În anii primului război mondial s-a situat pe poziţii internaţionaliste. În 1919 a intrat în Partidul Comunist din Germania (vezi şi vol. 31, p. 624). — *109.*

Rukavişnikov. — *278.*

Ruzer, L. I. (1881—1959) — membru de partid din 1899. Participant activ la revoluţia din 1905. În decembrie 1917 a fost vicepreşedinte al „Rumcerod"-ului (Comitetul executiv reunit al Sovietelor Frontului român, flotei din Marea Neagră şi regiunii Odesa). În ianuarie 1918 a fost unul dintre conducătorii insurecţiei armate de la Odesa. În anii 1918—1919 a lucrat în Comisariatul poporului pentru aprovizionare, a fost preşedinte al colegiului Direcţiei generale a produselor alimentare. Ulterior a avut munci de răspundere în aparatul de stat şi în învăţămînt. — *348.*

S

Sadkov. — *223.*

Sadoul, Jacques (1881—1956) — ofiţer în armata franceză, membru al partidului socialist. În 1917 a făcut parte din misiunea militară franceză în Rusia. Sub influenţa Revoluţiei din Octombrie a devenit adept al ideilor comuniste, a intrat în secţia franceză a P.C. (b) din Rusia şi s-a înrolat ca voluntar în Armata Roşie. A desfăşurat propagandă revoluţionară în rîndurile trupelor franceze care ocupaseră sudul Ucrainei. A participat la Congresele I şi II ale Internaţionalei Comuniste. Pentru activitatea sa revoluţionară a fost condamnat la moarte (în contumacie) de către un tribunal militar din Franţa, dar la întoarcerea în ţară (1924) a fost achitat. În anii următori a fost un luptător activ pentru pace şi prietenie între popoare. — *274.*

Saks, S. E. (n. 1889) — membru de partid din 1917 pînă în 1932. În 1918 a făcut parte din colegiul Comisariatului poporului pentru problemele maritime, apoi a fost membru al Consiliului militar-revoluţionar al Frontului caspic-caucazian şi comandant al flotilei Astrahan-Caspica. În anii 1919—1921 a fost comisar cu misiuni speciale pe lîngă o direcţie a Comisariatului poporului pentru problemele maritime. În anii următori a lucrat în Direcţia generală a transporturilor fluviale şi maritime. — *221.*

Sammer, I. A. (1870—1921) — social-democrat, bolşevic; a intrat în mişcarea revoluţionară în 1897.

După Revoluţia din Octombrie a lucrat în sectorul economic la Vologda, iar începînd din 1919, la Uniunea centrală a cooperativelor de consum (vezi şi vol. 20, p. 570). — *145, 153.*

www.dacoromanica.ro

Sanaev, M. I. (1894—1938) — membru de partid din 1918. Din mai pînă în martie 1919 a fost președinte al comitetului de partid din județul Sergaci, gubernia Nijni Novgorod, și membru al comitetului executiv județean; după aceea a avut diverse munci de răspundere pe linie de partid și de stat. — *195.*

Sapronov, T. V. (1887—1939) — membru al partidului bolșevic din 1912.

În anii 1918—1919 a fost președinte al comitetului executiv gubernial Moscova, iar în anii 1919—1920 — președinte al comitetului executiv gubernial Harkov (vezi și vol. 39, p. 561). — *72.*

Saveliev, M. A. (1884—1939) — membru de partid din 1903. În 1917 a fost șef de redacție la „Raboceaia Puti", organul central al partidului, apoi la „Pravda". După Revoluția din Octombrie a participat la organizarea Consiliului economic superior, al cărui membru a fost. În 1919 — redactor al revistei „Kommunist", organul central al P.C. (b) din Ucraina (vezi și vol. 48, p. 475). — *7.*

Semașko, N. A. (1874—1949) — membru de partid din 1893. După Revoluția din Octombrie — șef al secției medico-sanitare a Sovietului din Moscova. În anii 1918—1930 — comisar al poporului pentru ocrotirea sănătății al R.S.F.S.R. (vezi și vol. 39, p. 586). — *172.*

Semennik. — *13.*

Semionov. — *302.*

Serebreakov, L. P. (1888—1937) — a intrat în partid în 1905. După Revoluția din Octombrie a fost membru al comitetului regional de partid Moscova, secretar al C.C. al P.C. (b) din Rusia și secretar al C.E.C. din Rusia (vezi și vol. 42, p. 562). — *341.*

Serebrovski, A. P. (1884—1943) — membru de partid din 1903. Din 1918 — vicepreședinte al Comisiei extraordinare pentru aprovizionarea Armatei Roșii, apoi adjunct al comisarului poporului pentru căile de comunicație, șef al aprovizionării militare a Frontului ucrainean (vezi și vol. 45, p. 678). — *421.*

Sereda, S. P. (1871—1933) — membru de partid din 1903. În anii 1918—1921 a fost comisar al poporului pentru agricultură al R.S.F.S.R. (vezi și vol. 36, p. 708). — *61—62, 64, 132, 164, 166, 167, 182, 184, 191, 252, 298, 299, 341.*

Sergo — vezi Ordjonikidze, G. K.

Serrati, Giacinto Menotti (1872—1926) — militant de seamă al mișcării muncitorești italiene, unul dintre conducătorii Partidului socialist italian. În anii 1915 — 1923 a fost director al ziarului „Avanti!", organul central al partidului socialist. După întemeierea Internaționalei Comuniste a insistat ca Partidul socialist italian să facă parte din Comintern. A condus delegația italiană la Congresul al II-lea al Internaționalei; s-a pronunțat împotriva unei rupturi

www.dacoromanica.ro

totale cu reformiștii. Ulterior și-a lichidat greșelile centriste și în 1924 a intrat în Partidul Comunist Italian, unde a activat intens pînă la sfîrșitul vieții sale. — *233*.

Sidorenko, S. M. — marinar. În noiembrie 1917 a fost trimis în gubernia Enisei cu misiunea de a difuza material propagandistic. — *52*.

Siniițin — comisar al plășii Lazinskaia, gubernia Kaluga, în 1919. — *418*.

Sitin, P. P. (1870—1938) — general din vechea armată; după Revoluția din Octombrie a trecut de partea Puterii Sovietice. În 1918 a fost conducător militar al grupului de detașamente din Breansk, iar după aceea comandant al Frontului de sud, șef al secției militare-administrative a Consiliului militar-revoluționar al republicii. În 1920 a fost numit reprezentant militar al R.S.F.S.R. în Gruzia. Ulterior a fost profesor la Academia militară a Armatei Roșii muncitorești-țărănești și a desfășurat activitate științifică. — *80*, *215*.

Skleanski, E. M. (1892—1925) — membru de partid din 1913. După Revoluția din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru problemele militare. Din septembrie 1918 pînă în 1924 — adjunct al comisarului poporului pentru problemele militare și vicepreședinte al Consiliului militar-revoluționar al republicii (vezi și vol. 45, p. 678). — *163—164*, *171*, *225*, *227*, *240*, *270*, *274*, *296*, *312—313*, *314*, *317*, *327*, *345*, *349*, *359*, *361*, *366*, *371*, *374*, *375*, *384*, *388*, *392*.

Skoropadski, P. P. (1873—1945) — general în armata țaristă, mare proprietar funciar în guberniile Cernigov și Poltava. De la sfîrșitul lunii aprilie pînă în decembrie 1918 a fost ataman al Ucrainei; agent al imperialiștilor germani. — *272*.

Skrîpnik, N. A. (1872—1933) — membru de partid din 1897. În 1917 — secretar al Consiliului central al comitetelor de întreprindere din Petrograd, membru al Comitetului Executiv Central din Rusia al primei legislaturi. Participant activ la insurecția armată din Octombrie. După Revoluția din Octombrie a deținut posturi de răspundere pe linie de partid și de stat în Ucraina: comisar al poporului pentru afacerile interne al Republicii Sovietice Socialiste Ucrainene, membru al Prezidiului Comitetului Executiv Central al Ucrainei, membru al C.C. al P.C. (b) U., împuternicit al Consiliului Apărării al Ucrainei, comisar al poporului pentru învățămînt al R.S.S.U. — *47*.

Skvorțov, E. S. — membru al comitetului sărăcimii din plasa Pervitin, județul Tver, în anii 1918—1919. În 1919 a fost exclus din rîndurile P.C. (b) din Rusia. — *243*.

Sluțki, A. I. (m. 1918) — a intrat în mișcarea revoluționară în 1905. În 1917 a fost organizator de partid al uzinelor „Obuhov"

www.dacoromanica.ro

din Petrograd. A participat activ la insurecţia armată din Octombrie. La cel de-al II-lea Congres al Sovietelor din Rusia a fost ales membru al Comitetului Executiv Central. Din martie 1918 — preşedinte al Consiliului Comisarilor Poporului al Republicii Taurida (Crimeea). A fost împuşcat de albgardişti. — *53*.

Sluvis, M. V. (n. 1888) — eser, iar din 1917 eser de stînga; ofiţer din vechea armată, care după Revoluţia din Octombrie a trecut de partea Puterii sovietice. Din noiembrie 1918 — membru al P.C. (b) din Rusia. În 1918 a fost comandant de divizie, în 1919 — comandant al Armatei a 15-a, iar apoi al Diviziei a 56-a de puşcaşi. — *129*.

Smilga, I. T. (1892—1938) — a făcut parte din partidul bolşevic cu începere din 1907.

După Revoluţia din Octombrie a fost împuternicit al Consiliului Comisarilor Poporului al R.S.F.S.R. în Finlanda, membru al Consiliului militar-revoluţionar al republicii, vicepreşedinte al Consiliului economic superior. La congresele al VII-lea şi al VIII-lea ale partidului a fost ales membru al C.C. (vezi şi vol. 32, p. 610). — *129—130, 305—306, 339, 369, 387, 388*.

Smirnov, A. M. (n. 1887) — membru al comisiei de miliţieni şi jurişti a Dumei oraşeneşti Samara, din partea eserilor, în anii 1917—1918; în iunie 1918 a fost ales primar al oraşului. — *269*.

Smirnov, A. P. (1877—1938) — membru de partid din 1896. A dus muncă de partid la Tver şi la Petrograd. După Revoluţia din Octombrie a deţinut funcţia de adjunct al comisarului poporului pentru afacerile interne; în 1918 — împuternicit al Consiliului Comisarilor Poporului în gubernia Saratov pentru colectarea şi expedierea cerealelor şi a altor produse alimentare. În anii 1919—1922 a fost locţiitor al comisarului poporului pentru aprovizionare. În anii următori a deţinut funcţii de conducere pe linie de partid şi de stat. — *97, 115, 156, 183, 194*.

Smirnov, I. N. (1881—1936) — membru de partid din 1899. În anii 1918—1919 a fost membru al Consiliului militar-revoluţionar al Armatei a 5-a a Frontului de est, apoi preşedinte al Comitetului revoluţionar din Siberia. La Congresul al VIII-lea al partidului a fost ales membru supleant al C.C. (vezi şi vol. 44, p. 659). — *336, 358, 375*.

Sobolev. — *189*.

Sokolnikov (Brilliant), G. I. (1888—1939) — membru de partid din 1905.

După Revoluţia din Octombrie a deţinut posturi de răspundere în diplomaţie şi în armată. La Congresul al VII-lea al P.C. (b) din Rusia a fost ales membru al Comitetului Central. A făcut parte din delegaţia sovietică pentru încheierea păcii de la Brest. Ulterior a participat la tratative economice cu Germania. În decembrie 1918 — membru al Consiliului militar-revoluţionar al Frontului

www.dacoromanica.ro

de sud (vezi şi vol. 34, p. 578). — *50*, *92*, *93*, *308*, *311*, *315*, *333*, *339*, *341*, *343—344*, *347*, *349*, *351*, *372*, *373*.

Soloviev, *A. S.* — şeful direcţiei generale a contabilităţii serviciului muncii din oraşul şi gubernia Moscova. — *21*.

Soloviev, *N. I.* (1870—1947) — membru de partid din 1900. După Revoluţia din Octombrie a deţinut funcţia de preşedinte al „Comisiei speciale a combustibililor", apoi pe aceea de şef al secţiei combustibilului de pe lîngă Consiliul economic superior; în 1919 a fost numit preşedinte al Comitetului general al petrolului. În anii 1932—1936 a fost director al Direcţiei evidenţei economiei naţionale în R.S.F.S.R. şi vicepreşedinte al Comitetului de Stat al Planificării al R.S.F.S.R. — *95*.

Somov, *O. I.* (1896—1923) — medic, membru de partid; a fost unul dintre organizatorii serviciului sanitar al Armatei Roşii. Din august 1918 pînă în octombrie 1919 a fost membru al Consiliilor militar-revoluţionare ale Armatelor a 10-a şi a 13-a. De la sfîrşitul anului 1919 pînă în aprilie 1920 a fost şeful serviciului sanitar al guberniei Perm. — *379*.

Sorokin. — *302*.

Spiridonova, *M. A.* (1884—1941) — unul dintre organizatorii şi liderii partidului eserilor de stînga. S-a pronunţat împotriva încheierii păcii de la Brest şi a luat parte activă la rebeliunea contrarevoluţionară organizată de eserii de stînga în iulie 1918. După înăbuşirea rebeliunii a continuat să desfăşoare activitate ostilă Puterii sovietice (vezi şi vol. 37, p. 697). — *32*, *74*, *240*.

Spunde, *A. P.* (1892—1962) — membru de partid din 1909. După Revoluţia din Octombrie a fost adjunct al comisarului general al Băncii de Stat din Petrograd, apoi a lucrat în aparatul de partid şi de stat în diverse oraşe (vezi şi vol. 36, p. 709). — *44*, *61*.

Stalin, *I. V.* (1879—1953) — membru de partid din 1898. Din 1912 — membru al Comitetului Central.

După Revoluţia din Octombrie a fost comisar al poporului pentru problemele naţionalităţilor şi totodată (din martie 1919) comisar al poporului pentru controlul de stat; membru al Biroului Politic al C.C. al P.C. (b) din Rusia. În perioada războiului civil a fost împuternicit al Consiliului Comisarilor Poporului cu aprovizionarea în sudul Rusiei, membru al Consiliului militar-revoluţionar al republicii şi al Consiliilor militar-revoluţionare de pe o serie de fronturi (vezi şi vol. 45, p. 680). — *71*, *88*, *98*, *99*, *101*, *115*, *116*, *121*, *133*, *134—135*, *151—152*, *202*, *264*, *341*, *345—346*, *354*, *358*, *360*, *363—365*, *368*, *369*, *374*, *384*, *392*, *402*, *406*.

Stasova, *E. D.* (1873—1966) — membră de partid din 1898. Din februarie 1917 pînă în martie 1920 — secretară a C. C. al partidului (vezi şi vol. 48, p. 478). — *132—133*.

www.dacoromanica.ro

Steklov, I. M. (1873—1941) — a început să participe la mișcarea social-democrată în 1893. După Congresul al II-lea a aderat la bolșevici. În 1917 s-a situat pe pozițiile „defensismului revoluționar", apoi a trecut la bolșevici.

După Revoluția din Octombrie a fost redactor al ziarului „Izvestiia C.E.C. din Rusia" și membru al C.E.C. din Rusia (vezi și vol. 19, p. 616). — *130.*

Strasser, Iosif (n. 1871) — om politic austriac, social-democrat de stînga. În 1918 a intrat în partidul comunist (vezi și vol. 48, p. 479). — *220.*

Strievski, K. K. (1885—1939) — membru de partid din 1902. A participat activ la Revoluția din Octombrie. În 1918 a fost numit comisar pentru aprovizionare la Petrograd. În anii 1919—1921 a fost șeful aprovizionării cu alimente a Fronturilor de sud-est, vest, Petrograd și Caucaz. Ulterior a deținut posturi de răspundere în economie și în aparatul de stat. — *231.*

Struve, N. A. (1874—1943) — soția lui P. B. Struve și fiica pedagogului A. I. Gherd. După Revoluția din Octombrie a emigrat. — *264.*

Struve, P. B. (1870—1944) — economist și publicist burghez, unul dintre liderii partidului cadeților.

După Revoluția Socialistă din Octombrie, Struve s-a manifestat ca un dușman înrăit al Puterii sovietice; a fost membru al guvernului contrarevoluționar al lui Vranghel și, în cele din urmă, emigrant alb (vezi și vol. 1, p. 611). — *264.*

Stucika, P. I. (1865—1932) — membru de partid din 1903. După Revoluția din Octombrie a fost comisar al poporului pentru justiție; în anii 1918—1919 — președinte al guvernului sovietic al Letoniei, iar după aceea adjunct al comisarului poporului pentru justiție al R.S.F.S.R. (vezi și vol. 38, p. 513). — *14, 280.*

Surkov, P. I. (1876—1946) — deputat în Duma a III-a de stat din partea muncitorilor din gubernia Kostroma, a făcut parte din fracțiunea social-democrată. După Revoluția din Octombrie a lucrat într-o serie de instituții sovietice. — *245, 250, 251, 255.*

Suvorov. — *30.*

Sverdlov, I. M. (1885—1919) — membru de partid din 1901. Din 1912 — membru al Comitetului Central. În anii 1917—1919 a condus Secretariatul Comitetului Central. În noiembrie 1917 a fost ales președinte al C.E.C. din Rusia (vezi și vol. 35, p. 537). — *5, 20, 24, 61, 99, 108, 154, 171, 190, 199, 200, 203, 212, 230, 240, 260, 284, 407.*

Sviderski, A. I. (1878—1933) — membru de partid din 1899. După Revoluția din Octombrie a fost membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare, membru al cole-

www.dacoromanica.ro

giului Comisariatului poporului pentru Inspecția muncitorească-țărănească (vezi și vol. 39, p. 564). — *100*, *105*, *229*, *286*, *288*, *298*, *299*, *390*.

Ș

Șadurskaia, Z. L. (n. 1873) — ziaristă, a participat din 1905 la mișcarea revoluționară, a activat în cadrul consiliului de conducere al sindicatului muncitorilor metalurgiști din Petrograd. În 1918 a lucrat în Comisariatul poporului pentru aprovizionare, la Petrograd, iar după aceea în diferite instituții sovietice și în Comintern. — *262*.

Șaumian, S. G. (1878—1918) — membru de partid din 1900. După revoluția din februarie 1917 a fost ales președinte al Sovietului de deputați ai muncitorilor din Baku. La Congresul al VI-lea al P.M.S.D. (b) din Rusia a fost ales membru al Comitetului Central. După Revoluția din Octombrie a fost comisar extraordinar provizoriu al Caucazului, președinte al Consiliului Comisarilor Poporului din Baku și în același timp comisar pentru afacerile externe. După căderea Comunei din Baku, în august 1918 Șaumian a fost arestat, împreună cu alți activiști cu funcții de conducere, de către intervenționiștii englezi, cu sprijinul eserilor și menșevicilor, și împușcat, la 20 septembrie 1918, în grupul celor 26 de comisari din Baku (vezi și vol. 36, p. 709—710). — *71*, *78*, *86*, *95*, *110*, *115*, *116*, *133*, *138*, *151—152*.

Șelomovici, A. P. (1870—1948) — membru de partid din 1894. A dus muncă de partid la Petersburg, Astrahan și Baku. Din decembrie 1917 — membru al colegiului Comisariatului poporului pentru căile de comunicație, iar din 1918 pînă în 1921 — adjunct al comisarului poporului pentru căile de comunicație; în toamna anului 1918 a fost trimis în misiune în Ural. Ulterior a deținut munci de răspundere pe linie de stat. — *235*.

Șingarev, A. I. (1869—1918) — cadet. După revoluția din februarie 1917 a fost ministru al agriculturii în primul guvern provizoriu burghez și ministru de finanțe în cel de-al doilea guvern provizoriu burghez (vezi și vol. 17, p. 634). — *29*.

Șklovski, G. L. (1875—1937) — membru de partid din 1898. Din 1909 — emigrant politic, a trăit în Elveția. În anii 1918—1925 a lucrat în diplomație (vezi și vol. 48, p. 481). — *94*, *109*, *119*, *217*.

Șleapnikov, A. G. (1885—1937) — membru de partid din 1901. După Revoluția din Octombrie a făcut parte din Consiliul Comisarilor Poporului, în calitate de comisar al poporului pentru problemele muncii, apoi s-a aflat în fruntea Comisariatului poporului pentru industrie și comerț. În 1918 a fost membru al Consiliului militar-revoluționar al Frontului de sud, apoi președinte al Consiliului militar-revoluționar al Frontului caspic-caucazian (vezi și vol. 36, p. 710). — *18*, *21*, *57*, *77*, *81*, *87*, *88*, *98*, *101*, *221*, *227*, *237*, *275*, *415*.

www.dacoromanica.ro

Șlihter, A. G. (1868—1940) — membru de partid din 1891. În 1917 a fost membru al comitetului executiv al Sovietului de deputați ai muncitorilor și soldaților din Krasnoiarsk și al Comitetului gubernial Krasnoiarsk al P.M.S.D. (b) din Rusia. După Revoluția din Octombrie a fost comisar al poporului pentru agricultură, comisar al poporului pentru aprovizionare al R.S.F.S.R., comisar extraordinar pentru aprovizionare în Siberia, președinte al comitetului executiv gubernial Tambov și a ocupat o serie de alte funcții de răspundere pe linie de stat. În 1919 a fost comisar al poporului pentru aprovizionare al Ucrainei (vezi și vol. 42, p. 564). — *2*, *30*, *114*, *182*, *292*, *378*, *381*, *389*.

Șmidt, O. I. (1891—1956) — eminent savant sovietic, membru de partid din 1918. Din noiembrie 1917 a fost șeful direcției pentru schimb de produse din Comisariatul poporului pentru aprovizionare, din septembrie 1918 — membru al colegiului Comisariatului poporului pentru aprovizionare. Din 1920 a lucrat în domeniul cercetării științifice și a deținut diverse funcții organizatorice și administrative. — *286*.

Șmidt, V. V. (1886—1940) — membru de partid din 1905. În anii 1918—1928 a fost secretar al Consiliului Central al Sindicatelor, iar apoi comisar al poporului pentru problemele muncii. La Congresul al VIII-lea al P.C. (b) din Rusia a fost ales membru supleant al Comitetului Central (vezi și vol. 44, p. 661). — *291*.

Șotman, A. V. (1880—1939) — membru de partid din 1899. A participat activ la revoluția din 1905—1907 la Petersburg și Odesa. În anii 1911—1912 a făcut parte din comitetul din Helsingfors al Partidului social-democrat din Finlanda. Din iunie 1917 — membru al comitetului regional de partid Petrograd; în august, din însărcinarea Comitetului Central al partidului, a organizat trecerea lui Lenin — care se ascunsese, fiind urmărit de agenții guvernului provizoriu — de la Razliv în Finlanda. A participat activ la Revoluția din Octombrie. Ulterior a avut diverse munci de răspundere pe linie de partid și de stat (vezi și vol. 34, p. 580). — *70*.

Șreider, A. A. — eser de stînga; în 1918 — adjunct al comisarului poporului pentru justiție. A făcut parte din comisia de elaborare a Constituției R.S.F.S.R. — *63*.

Șutko, K. I. (1884—1941) — membru de partid din 1902. În 1917 a făcut parte din Comitetul din Petrograd al P.M.S.D. (b) din Rusia, precum și din comitetul executiv al Sovietului din Petrograd. După Revoluția din Octombrie a avut diverse munci de răspundere în armată, în diplomație, în economie și în aparatul de stat. — *55*.

T

Taneev, V. I. (1840—1921) — activist pe tărîm social, socialist; de profesiune avocat. Începînd din 1866 a pledat ca apărător într-o

www.dacoromanica.ro

serie de procese politice. A salutat revoluția din 1905—1907 și Revoluția din Octombrie. — *419*.

Tarvid, S. A. (n. 1889) — inginer electrician, în 1918— membru al colegiului Comitetului general al petrolului; din 1921 — subșef al secției transporturi din Direcția generală a combustibilului. — *409*.

Ter-Arutiunianț, M. K. (1894—1961) — membru de partid din martie 1917. A fost membru al comitetului organizațiilor de luptă de pe lîngă Comitetul din Petrograd. În zilele lui Octombrie — comisar al arsenalului din fortăreața Petropavlovskaia. În anii războiului civil — comandant al unor unități de luptă, șef al statului-major revoluționar pentru lupta împotriva contrarevoluției. Începînd din 1924 a lucrat în aparatul de stat și pe tărîm pedagogic. — *33*.

Teterin, E. E. — membru al comitetului sărăcimii din plasa Pervitin, județul Perm. În decembrie 1918 a fost scos din comitet, ca fost jandarm. — *243*.

Tokmakov, N. D. (1889—1956) — membru de partid din 1917. A participat la insurecția armată din Octombrie la Moscova. A făcut parte din comitetul revoluționar și a fost comisar în administrația județului Dmitrov. A condus operațiile de înăbușire a rebeliunii puse la cale de eseri și chiaburi la Rogacev (județul Dmitrov). De la sfîrșitul anului 1918 s-a aflat pe Frontul de est. Din anul 1923 a deținut diferite funcții de răspundere în aparatul de stat și în economie. — *180*.

Tomski, M. P. (1880—1936) — membru de partid din 1904. După Revoluția din Octombrie a fost președinte al Consiliului sindical din Moscova; din 1919 — președinte al prezidiului Consiliului Central al Sindicatelor. La Congresul al VIII-lea al partidului a fost ales membru al C.C. (vezi și vol. 45, p. 682—683).—*291*.

Torniainen, Eduard — social-democrat finlandez, ziarist. A luat parte la revoluția muncitorească din Finlanda, din 1918; după înăbușirea ei s-a stabilit în U.R.S.S. — *336*.

Trotki (Bronștein), L. D. (1879—1940) — membru al P.M.S.D.R. din 1897, menșevic. La Congresul al VI-lea al P.M.S.D. (b) din Rusia, împreună cu grupul „interraioniștilor", a fost primit în partidul bolșevic și ales membru al C.C.

După Revoluția din Octombrie a fost comisar al poporului pentru afacerile externe, comisar al poporului pentru problemele militare și maritime, președinte al Consiliului militar-revoluționar al republicii, membru al Biroului Politic al C.C. al partidului și membru al Comitetului Executiv al Internaționalei Comuniste. În 1918 a fost împotriva încheierii păcii de la Brest (vezi și vol. 45, p. 683). — *24, 32, 88, 107, 127, 131, 148, 156, 157, 169, 192 193, 200, 215, 224, 237, 239, 246, 256—257, 266, 293, 322, 335, 344—345, 348, 349, 359, 362, 366, 368, 372, 379, 385, 399, 421*.

www.dacoromanica.ro

Truş, A. — în mai 1918 a fost numit comisar militar extraordinar al judeţului Efremov, gubernia Tula. — *134.*

Turlo, S. S. (1889—1942) — membru de partid din 1905. A dus muncă de partid în Letonia. După Revoluţia din Octombrie a fost preşedinte al comitetului din Rostov-Nahicevan, membru al comitetului executiv al regiunii Donului; din iulie 1918 — vicepreşedinte al comitetului gubernial Penza şi preşedinte al comitetului executiv gubernial. După terminarea războiului civil a deţinut funcţii de răspundere pe linie de partid şi de stat. — *179.*

Ţ

Ţehanovski, S. E. — *285.*

Ţiurupa, A. D. (1870—1928) — membru de partid din 1898. După Revoluţia din Octombrie a fost adjunct de comisar, iar de la începutul anului 1918 — comisar al poporului pentru aprovizionare. La sfîrşitul anului 1921 a fost numit vicepreşedinte al Consiliului Comisarilor Poporului şi al Consiliului Muncii şi Apărării (vezi şi vol. 38, p. 517). — *62, 66—67, 72, 75, 81, 82, 84, 88, 96—97, 99, 100—101, 102, 105, 106—107, 108, 141, 146—147 155—156, 162—163, 178—179, 190, 264—265, 281, 284, 286, 299, 339, 390.*

Ţivţivadze, I. V. (Ilia) (1881—1941) — membru de partid din 1903. Din primăvara anului 1917 pînă în 1920 a făcut parte din Comitetul din Moscova al partidului. În zilele lui Octombrie a fost membru al Comitetului militar-revoluţionar din Zamoskvorecie. După Revoluţia din Octombrie — preşedinte al comisiei de anchetă şi vicepreşedinte al tribunalului revoluţionar din Moscova. Din 1917 pînă în 1921 — membru al Sovietului din Moscova şi al prezidiului său. În anii următori a deţinut diferite funcţii de conducere în aparatul de stat şi în economie. — *330.*

Ţvetkov. — *242.*

U

Ulianov, I. I. (1884—1946) — membru de partid din 1911. A dus muncă de partid în Ural şi la Saratov. După Revoluţia din Octombrie a fost membru al Comitetului Executiv Central din Rusia într-o serie de legislaturi, preşedinte al comitetului revoluţionar regional din Ural (pînă în mai 1919). După aceea a avut munci de răspundere în sectorul economic-administrativ. — *384.*

Ulianov, V. I. — *vezi* Lenin, V. I.

Urban. — *48.*

Uriţki, M. S. (1873—1918) — membru al partidului bolşevic din 1917. La Congresul al VI-lea a fost ales membru al Comitetului

www.dacoromanica.ro

Central. A participat activ la Revoluţia din Octombrie, a făcut parte din Centrul militar-revoluţionar pentru conducerea insurecţiei. La 23 noiembrie (6 decembrie) 1917 a fost numit comisar al „Comisiei pentru alegerile în Adunarea constituantă din Rusia", organizată la 1(14) august 1917 (vezi şi vol. 36, p. 711—712). — *14*.

V

Vandervelde, Emile (1866—1938) — lider al Partidului muncitoresc din Belgia, preşedinte al Biroului socialist internaţional al Internaţionalei a II-a; s-a situat pe poziţii ultraoportuniste. Faţă de Revoluţia din Octombrie a avut o atitudine ostilă, a sprijinit activ intervenţia armată împotriva Rusiei Sovietice (vezi şi vol. 32, p. 615—616). — *207*, *209*, *216*, *218*.

Vasilcenko, S. F. (1884—1937) — membru de partid din 1901. În 1917 a fost preşedinte al Comitetului din Rostov-Nahicevan al P.M.S.D. (b) din Rusia. La începutul anului 1918 a făcut parte din comitetul regional al bolşevicilor din bazinul Doneţ-Krivoirog şi din guvernul Republicii Doneţ-Krivoirog, în calitate de comisar pentru problemele conducerii. Începînd din 1921 a lucrat în domeniul editorial la Moscova. — *54*.

Vaţetis, I. I. (1873—1938) — colonel în vechea armată, după Revoluţia din Octombrie a trecut de partea Puterii sovietice. A participat la înăbuşirea rebeliunii eserilor de stînga de la Moscova în calitate de comandant al Diviziei de puşcaşi letoni. Ulterior comandant al Frontului de est. Din septembrie 1918 pînă în iulie 1919 a fost comandant-şef al Forţelor armate ale R.S.F.S.R. (vezi şi vol. 37, p. 701—702). — *142*, *169*, *224*, *239*, *256*, *266*, *276*, *310—311*, *322*, *361*, *410*, *413*, *414*.

Vedernikov, A. S. (1880—1919) — membru de partid din 1917. În 1918 — comisar al uzinelor din Viksa şi Kulebai, gubernia Nijni Novgorod (vezi şi vol. 31, p. 632). — *91*.

Veinberg, G. D. (1891—1946) — membru de partid din 1906. În 1917 a fost preşedinte al consiliului de conducere al sindicatului metalurgiştilor din raionul Vîborg, secretar al Conducerii centrale a sindicatului. După Revoluţia din Octombrie a fost membru al prezidiului Consiliului economic superior şi a deţinut şi alte funcţii de răspundere în domeniul economic şi sindical. — *89*.

Veisbrod, B. S. (1874—1942) — membru de partid din 1904, de profesiune medic chirurg. În 1917 a condus secţia sanitară a primului Soviet din Zamoskvorecie şi a fost comisar al unor instituţii medicale. În 1919—1920 a fost preşedinte al Comisiei extraordinare pentru lupta împotriva epidemiilor pe Frontul din Turkestan şi pe cel din sud-vest. Din 1922 — profesor universitar. — *220*.

www.dacoromanica.ro

Velicikina (Bonci-Bruevici), *V. M.* (1868—1918) — membru de partid din 1903.

După Revoluția din Octombrie a condus consiliul sanitar-școlar al Comisariatului poporului pentru învățămînt, în 1918 a făcut parte din colegiul Comisariatului poporului pentru ocrotirea sănătății (vezi și vol. 48, p. 483). — *66*, *201*.

Vera Mihailovna — vezi Velicikina, V. M.

Vinniccnko, *V. K.* (1880—1951) — scriitor ucrainean. Unul dintre organizatorii și liderii Radei centrale ucrainene contrarevoluționare; apoi, împreună cu Petliura, a fost în fruntea Directoratului — guvern naționalist al Ucrainei în anii 1918—1919 (vezi și vol. 35, p. 560). — *54*.

Vinogradov, *N.D.* (n. 1885) — arhitect. În mai 1918 a fost numit adjunct al comisarului poporului pentru bunurile republicii și responsabil cu aplicarea decretului „Cu privire la monumentele revoluției", adoptat de Consiliul Comisarilor Poporului la 12 aprilie 1918. Începînd din august 1918 a lucrat la Consiliul pentru ocrotirea monumentelor de artă și a antichităților din Moscova. În prezent este lucrător al Muzeului de arhitectură rusă. — *128*, *196*, *204*.

Vinogradov, *P. F.* (1890—1918) — muncitor la uzina de armament din Sestroreţk. A intrat în mișcarea revoluționară în 1905; în 1917 a luat parte la asaltul Palatului de iarnă. În februarie 1918 a fost trimis la Arhanghelsk ca să organizeze ajutorarea cu produse alimentare a Petrogradului; a fost ales vicepreședinte al comitetului executiv gubernial Arhanghelsk. În august 1918 a organizat și a condus flotila de război de pe Dvina de nord. A căzut eroic în lupta pentru apărarea Kotlasului. — *66*.

Vișnevski, *F. N.* — în 1918 a fost președinte al prezidiului unic al Sovietelor de deputați ai muncitorilor, țăranilor și soldaților din Rostov (gubernia Iaroslavl), comisar pentru treburile administrative și judiciare al Sovietului din Rostov; în 1919 a fost comisar județean pentru aprovizionare la Rostov. — *294*.

Vladimirov (Șeinfinkel), *M. K.* (1879—1925) — membru al P.M.S.D.R. din 1903, bolșevic. În 1911 s-a îndepărtat de bolșevici. La Congresul al VI-lea al P.M.S.D. (b) din Rusia, împreună cu grupul interraioniștilor, a fost primit în partidul bolșevic.

După Revoluția din Octombrie a lucrat la secția aprovizionare a primăriei din Petrograd și în Comisariatul poporului pentru aprovizionare; în 1919 a fost comisar militar extraordinar la căile ferate ale Frontului de sud (vezi și vol. 35, p. 560, vol. 48, p. 484). — *92*, *242*, *251*, *284*.

Vladimirski, *M. F.* (1874—1951) — membru de partid din 1895.

După Revoluția din Octombrie a fost președinte al Dumelor raionale din Moscova, membru al Prezidiului C.E.C. din Rusia, adjunct al comisarului poporului pentru afacerile interne al

www.dacoromanica.ro

R.S.F.S.R. La Congresul al VII-lea al P.C. (b) din Rusia a fost ales membru al C.C. (vezi şi vol. 39, p. 592). — *216*.

Volin, B. M. (1886—1957) — membru de partid din 1904. În zilele lui Octombrie 1917 a fost preşedinte al Comitetului militar-revoluţionar din Zamoskvorecie. În anii 1918—1921 a deţinut funcţia de preşedinte de comitet executiv gubernial la Orel, Kostroma şi Harkov, apoi pe cea de secretar al comitetului gubernial de partid Breansk; a fost adjunct al comisarului poporului pentru afacerile interne al R.S.S.U. În ultimii ani a lucrat în domeniul publicisticii şi al ştiinţei. — *230*.

Volkov. — *231*.

Volkovski, A. N. — membru, în 1918, al colegiului Direcţiei generale a silviculturii. — *236*.

Volodarski, V. (Goldştein, M. M.) (1891—1918) — membru de partid din 1917. După Revoluţia din Octombrie a fost comisar pentru problemele presei, propagandei şi agitaţiei, redactor al ziarului „Krasnaia Gazeta" din Petrograd. La 20 iunie 1918 a fost asasinat mişeleşte de un socialist-revoluţionar (vezi şi vol. 34, p. 582). — *112*.

Volodcenko, N. G. (n. 1862) — general-locotenent al armatei ţariste. Din septembrie 1917 — comandant al Frontului de sud-vest. — *9*.

Volnîi, Ivan (Vladimirov, I. E.) (1885—1931) — scriitor realist rus. În 1903 a intrat în partidul eserilor. În 1908, în urma atentatului împotriva unui ispravnic, a fost deportat în Siberia, de unde a fugit în străinătate. La Capri s-a întîlnit cu A. M. Gorki, sub influenţa căruia a început să se depărteze de eseri. În 1917 s-a întors în Rusia, unde s-a dedicat activităţii literare. — *304*.

Vorobiev, V. A. (n. 1896) — membru de partid din 1914. După revoluţia din februarie 1917 a lucrat în aparatul de partid şi în presă. În 1920—1922 a fost membru al biroului din Ural al C.C. al P.C. (b) din Rusia. — *18*.

Voroşilov, K. E. (n. 1881) — membru de partid din 1903. În 1917 a fost preşedinte al Sovietului de deputaţi ai muncitorilor din Lugansk. A participat activ la Revolutia din Octombrie. În anii următori a fost comandant al Frontului de la Ţarîţîn, comisar al poporului pentru afacerile interne al Ucrainei, comisar al poporului pentru problemele militare şi maritime, preşedinte al Consiliului militar-revoluţionar al republicii. În anii 1934—1940 a fost comisar al poporului pentru apărare al U.R.S.S., iar după aceea vicepreşedinte al Consiliului Comisarilor Poporului, preşedinte al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. În 1921 a fost ales membru al C.C. al partidului, apoi, în anii 1926—1952, a fost membru al Biroului Politic şi apoi al Prezidiului C.C. al P.C.U.S. — *215*, *356*, *359*, *362*.

www.dacoromanica.ro

Vorovski, V. V. (1871—1923) — membru de partid din 1894. După Revoluţia din Octombrie a fost reprezentant plenipotenţiar al Republicii sovietice în ţările scandinave (1917—1919) şi în Italia (1921—1923) (vezi şi vol. 9, p. 564—565). — *50*, *163*, *197*, *202*, *210*, *396*.

Vulfson, S. D. (1879—1932) — membru de partid din 1902. În perioada războiului civil a lucrat la aprovizionarea Armatei Roşii pe diferite fronturi; a făcut parte din Consiliul Comisarilor Poporului din Crimeea, apoi a deţinut diverse funcţii în domeniul economic (vezi şi vol. 45, p. 685). — *425*.

W

Walher — vezi Hordon, Herta.

Wiik, Karl Harald (1883—1946) — social-democrat finlandez. În timpul revoluţiei muncitoreşti din Finlanda din 1918 a făcut parte din guvernul revoluţionar — Consiliul împuterniciţilor poporului (vezi vol. 34, p. 583—584; vol. 35, p. 561). — *39*.

Wilhelm al II-lea (Hohenzollern) (1859—1941) — împărat al Germaniei şi rege al Prusiei (1888—1918). — *200*, *219*.

Williams, Albert Reiss (1883—1962) — publicist şi ziarist american. În vara anului 1917 a venit în Rusia; a fost martor şi participant la Revoluţia din Octombrie; a luat parte la asaltul Palatului de iarnă. În ianuarie 1918, cu sprijinul lui V. I. Lenin, a organizat un detaşament internaţional pentru apărarea Puterii sovietice; a luptat pe fronturile războiului civil. Luptător pentru pace şi socialism. — *91*.

Wilmi, Otto (1881—1938) — comunist finlandez; din 1898 — membru al Partidului muncitoresc finlandez, iar din 1903 — membru al Partidului muncitoresc social-democrat din Finlanda. A participat la revoluţia muncitorească din Finlanda din anul 1918; unul dintre organizatorii Partidului Comunist din Finlanda şi, timp de cîţiva ani, membru al Comitetului Central. După înfrîngerea revoluţiei din Finlanda a trăit în U.R.S.S., unde a ocupat posturi de răspundere pe linie de partid şi în aparatul de stat. Membru al P.C. (b) din Rusia din anul 1918. — *336*.

Wilson, W. (1856—1924) — preşedinte al S.U.A. în anii 1913—1920. Unul dintre organizatorii intervenţiei militare a puterilor imperialiste împotriva Rusiei Sovietice (vezi şi vol. 22, p. 608—609). — *24*, *203*, *268*, *332*.

Z

Zagorski (Luboţki), V. M. (1883—1919) — membru de partid din 1905.

După Revoluţia din Octombrie a lucrat la Ambasada sovietică din Berlin. În iunie 1918 a venit la Moscova şi, curînd după aceea,

www.dacoromanica.ro

a fost ales secretar al comitetului de partid din acest oraş. A murit la 25 septembrie 1919, în urma exploziei unei bombe aruncate de eserii de stînga în clădirea Comitetului de partid din Moscova (vezi şi vol. 48, p. 485). — *330*.

Zaiţev, P. A. — *402*.

Zaks, B. G. (n. 1886) — în 1918 a lucrat în Comisariatul poporului pentru finanţe; în anii 1921—1922 a fost adjunct al directorului treburilor Consiliului Muncii şi Apărării. — *111*, *126*.

Zaks, G. D. (1882—1937) — eser, unul dintre organizatorii partidului eserilor de stînga. Din decembrie 1917 — adjunct al comisarului poporului pentru învăţămînt, vicepreşedinte al Cekăi. A luat parte activă la rebeliunea eserilor de stînga (din iulie 1918). — *405*.

Zalkind, I. A. (1885—1928) — membru de partid din 1903. A participat la revoluţia din 1905—1907. De la începutul lunii noiembrie 1917 a lucrat în Comisariatul poporului pentru afacerile externe al R.S.F.S.R.; din mai pînă în noiembrie 1918 a făcut parte din misiunea sovietică în Elveţia. În anii 1920—1921 a fost membru al Comitetului gubernial de partid din Nijni Novgorod. Ulterior a lucrat iarăşi în Comisariatul poporului pentru afacerile externe. — *217*.

Zaslavski, D. I. (1880—1965) — ziarist. A intrat în mişcarea revoluţionară în 1900. În 1903 a devenit membru al Bundului. În anii primului război mondial s-a situat pe poziţii social-şoviniste. În 1917—1918 a atacat vehement pe bolşevici. În 1919 şi-a revizuit concepţiile politice şi s-a situat pe poziţia sprijinirii Puterii sovietice; în 1934 a devenit membru al P.C.U.S. (vezi şi vol. 34, p. 583). — *16*.

Zasulici, V. I. (1849—1919) — militantă de seamă a mişcării narodnice, iar mai tîrziu a mişcării social-democrate din Rusia. A luat parte la crearea şi activitatea grupului „Eliberarea muncii". Începînd din 1900 a făcut parte din redacţia ziarului „Iskra" şi a revistei „Zarea". După Congresul al II-lea al P.M.S.D.R. a devenit unul dintre liderii menşevicilor (vezi şi vol. 6, p. 573). — *278*.

Zatonski, V. P. (1880—1938) — membru de partid din martie 1917, după ce, mai înainte, aderase la menşevici. Din mai 1917 a fost membru al Comitetului din Kiev al P.M.S.D. (b) din Rusia şi unul dintre conducătorii insurecţiei armate din Octombrie în acest oraş. În noiembrie 1917 a fost preşedinte al Comitetului din Kiev al P.M.S.D. (b) din Rusia. În decembrie 1917 a intrat în guvernul Ucrainei Sovietice, iar în martie 1918 a fost numit preşedinte al Comitetului Executiv Central al Ucrainei. Din martie 1919 a fost comisar al poporului pentru învăţămînt în Ucraina. În anii următori a lucrat în armată şi a ocupat diferite posturi de răspundere în aparatul de stat. — *35*, *47*.

www.dacoromanica.ro

Zetkin, Clara (1857—1933) — militantă de seamă a mişcării muncitoreşti şi comuniste germane şi internaţionale. În 1916 a făcut parte din grupul „Die Internationale", care în curînd şi-a schimbat denumirea în „Spartacus", iar apoi în „Uniunea Spartacus". A fost unul dintre fondatorii Partidului Comunist din Germania (vezi şi vol. 37, p. 703). — *136, 197.*

Zinoviev (Radomislski), G. E. (1883—1936) — a făcut parte din partidul bolşevic din 1901.

După Revoluţia din Octombrie a fost preşedinte al Sovietului din Petrograd, membru al Biroului Politic al Comitetului Central, preşedinte al Comitetului Executiv al Internaţionalei Comuniste. În noiembrie 1917 s-a pronunţat pentru crearea unui guvern de coaliţie, din care să facă parte şi menşevicii şi socialiştii-revoluţionari (vezi şi vol. 35, p. 562). — *42, 90, 101, 102, 105, 106, 112, 114, 123, 132, 137, 148, 214, 226, 232, 239, 244, 253, 262, 271, 273, 275, 277, 306, 319, 321, 322, 345, 354, 361, 363, 364, 370, 374, 379, 420.*

Zurabov, A. G. (1873—1920) — a participat la mişcarea revoluţionară cu începere din 1892. După Congresul al II-lea al P.M.S.D.R. a fost bolşevic, apoi a aderat la menşevici. După revoluţia din februarie 1917 a făcut parte din Comitetul executiv al Sovietului din Petrograd. După Revoluţia din Octombrie a activat în Transcaucazia, a luptat activ împotriva menşevicilor şi a daşnacilor pentru instaurarea Puterii sovietice şi a militat pentru stabilirea unor legături strînse cu Rusia Sovietică (vezi şi vol. 7, p. 581). — *16.*

www.dacoromanica.ro

INDICE TEMATIC*

A

Adunarea constituantă — 16, 20, 21, 22, 23, 25, 45, 46.

Agricultura — 157, 182, 249, 275, 410; Anexe — 15, 18.
— transformarea ei socialistă — 72, 73, 227; Anexe — 34.

Ajutorarea prizonierilor ruși aflați în alte țări — 206, 589; Anexe — 33.

Antanta — rolul ei în organizarea intervenției armate în Rusia Sovietică — 106, 107, 135, 197, 207, 209, 213, 233, 244, 247, 266, 314, 332, 337, 342, 356, 443, 509, 556; Anexe — 21, 31.

Aparatul de stat sovietic — 5, 99, 101, 102, 147, 164, 195, 238, 291, 309, 326, 327, 335, 338, 352, 419, 429, 432, 437, 441, 484, 549, 636; Anexe — 3; *vezi și* Construcția de stat în Rusia Sovietică.

Apărarea avutului public, lupta împotriva furturilor și delapidărilor — 19, 27, 38.

Armata Roșie — 119, 226, 242, 255, 272, 282, 285, 299, 302, 333, 350, 355, 357, 364, 368, 369, 388, 391, 399, 459, 473, 493, 500, 518, 528, 548, 551, 563, 568, 584, 591, 602, 603, 605, 606, 609, 610, 612, 616, 617, 618, 628, 629, 635, 637, 642, 645, 646, 647, 659; Anexe — 29, 32, 40; *vezi și* Consiliul militar-revoluționar al republicii și Comandamentul suprem, planurile strategice ale Armatei Roșii.

Aviația în Rusia Sovietică — 266, 446, 551, 628, 644.

Azerbaidjan — 128, 141, 153, 168, 200, 201, 209, 221, 229, 235, 236, 256, 306, 456; Anexe — 21.

B

Bandele lui Denikin — *vezi* Frontul de sud.

Bandele lui Kaledin și lichidarea lor — 29, 36, 37, 44, 52, 62 65, 87; Anexe — 2, 4.

* În rubrici sînt indicate numerele de ordine ale documentelor.

www.dacoromanica.ro

Bandele lui Kolceak — *vezi* Frontul de est.

Başkiria — 452, 467, 611, 623.

Bibliotecile în Rusia Sovietică — 401, 406, 407, 416, 420, 433.

Bielorusia — 602, 609.

Birocratismul, tărăgăneala şi lupta împotriva lor — 189, 198, 254, 329, 338, 352, 358, 368, 369, 394, 395, 405, 422, 423, 440, 441, 463, 549, 582, 649.

C

Cadre de partid şi sovietice — 5, 6, 9, 24, 26, 31, 71, 75, 93, 109, 124, 139, 147, 154, 163, 164, 167, 180, 187, 194, 198, 199, 204, 205, 214, 244, 248, 257, 290, 299, 309, 310, 312, 317, 328, 344, 354, 360, 408, 409, 425, 426, 458, 469, 474, 479, 491, 518, 542, 543, 544, 555, 617.

Căzăcimea — 61, 212, 234, 331, 545, 597, 611, 639, 641; Anexe — 10, 42.

Chiaburimea şi lupta împotriva ei — 139, 166, 198, 199, 214, 226, 233, 245, 248, 249, 254, 259, 260, 261, 262, 267, 268, 269, 270, 276, 280, 283, 284, 292, 294, 296, 302, 303, 304, 307, 316, 321, 471, 535, 536, 628, 645.

Clasa muncitoare în Rusia Sovietică
- rolul ei în lupta cu foametea, în desfăşurarea revoluţiei socialiste la sate — 51, 139, 147, 161, 163, 169, 184, 185, 186, 190, 196, 249, 253, 254, 262, 311, 320, 461, 471, 479, 544; Anexe — 14.
- detaşamente de aprovizionare şi de recoltare-rechiziţionare —139, 161, 169, 170, 176, 178, 181, 184, 185, 186, 188, 190, 196, 198, 203, 249, 253, 254, 273, 308, 311, 316, 317, 320, 478, 648; Anexe — 14.
- mobilizarea muncitorilor pe front — 228, 234, 519, 545, 576, 578, 594, 596, 598, 602, 609, 621, 626, 630, 642, 645, 650; Anexe — 40.
- rolul ei în construcţia de stat — 544.

Coexistenţa paşnică — *vezi* Politica externă a statului sovietic.

Combustibilul — 53, 74, 82, 192, 335, 386, 390, 394, 397, 529, 545; Anexe — 22.

Comerţul exterior al Rusiei Sovietice — 7, 86, 113, 142, 143, 151, 164, 201, 209, 337, 450, 556.

Comisariatele poporului ale R.S.F.S.R.
- Comisariatul poporului pentru afacerile externe — 151, 164, 167, 204, 205; Anexe — 11.
- Comisariatul poporului pentru afacerile interne — 414.
- Comisariatul poporului pentru agricultură — 109, 133, 410.

www.dacoromanica.ro

— Comisariatul poporului pentru aprovizionare — 147, 148, 194, 254, 317, 405, 441, 502, 619.
— Comisariatul poporului pentru asigurări sociale — 353.
— Comisariatul poporului pentru căile de comunicație — 474.
— Comisariatul poporului pentru finanțe — 195, 216.
— Comisariatul poporului pentru învățămînt — 338, 416.
— Comisariatul poporului pentru justiție — 111; Anexe — 18.
— Comisariatul poporului pentru poștă și telegraf — 99.
— Comisariatul poporului pentru problemele apărării — Anexe — 12.
— Comisariatul poporului pentru problemele maritime — Anexe — 20.
— Comisariatul poporului pentru problemele muncii — 139.
— Comisia extraordinară pentru lupta împotriva contrarevoluției, a sabotajului și a speculei (Ceka) — 358, 449, 615.

Comitetele sărăcimii — 175, 198, 249, 262, 268, 276, 280, 282, 292, 293, 298, 304, 307, 320, 327, 328, 392, 398.

Comitetul Executiv Central din Rusia (C.E.C. din Rusia) — 91, 121, 472, 481.

Comitetul militar-revoluționar de pe lîngă Sovietul din Petrograd — 1, 2, 3, 7.

Concesiunile în Rusia Sovietică — 151.

Conducerea colectivă — *vezi* Unanimitate și colegialitate; Partidul Comunist al Uniunii Sovietice.

Congresele generale ale Sovietelor din Rusia — 54, 61, 184, 229, 235.

Consiliul Apărării Muncitorești și Țărănești (Consiliul Apărării) — 397, 419. 448, 474; Anexe — 30, 39, 40.

Consiliul Comisarilor Poporului al R.S.F.S.R. — 11, 39, 63, 91, 94, 101, 102, 114, 142, 172, 195, 291, 324, 437, 441, 472, 501; Anexe — 1, 12, 14, 18, 20, 22, 37.

Consiliul economic superior din Rusia (C.E.S.) — 143, 158, 240, 368, 369; Anexe — 18, 25.

Consiliul militar-revoluționar al republicii și Comandamentul suprem; planurile strategice ale Armatei Roșii — 418, 427, 443, 459, 519, 520, 525, 545, 577, 640.

Consiliul militar superior — 263, 300.

Constituția sovietică — 424, 472.

Construcție de stat — 11, 12, 14, 39, 112, 120, 157, 171, 199, 228, 233, 243, 360, 414, 424, 492, 496, 517, 544; Anexe — 11, 32.

Construcția socialistă (caracterizare generală) — 240.

Construirea dispozitivelor de apărare — 636.

www.dacoromanica.ro

Contrarevoluția și lupta împotriva ei — 1, 2, 3, 18, 28, 30, 57, 58, 60, 70, 82, 104, 145, 157, 174, 179, 183, 196, 202, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 215, 231, 233, 235, 257, 258, 259, 274, 281, 282, 283, 292, 294, 296, 302, 314, 321, 345, 348, 355, 522, 532, 533, 537, 557, 558, 568, 570, 572, 573, 575, 576, 583, 585, 590, 591, 592, 596, 599, 621, 622, 623, 624, 625, 628, 645, 651; Anexe — 14, 17, 45; *vezi și* Bandele kalediniste și lichidarea lor; chiaburii și lupta împotriva lor.

Controlul de stat — 115, 136, 147, 195, 301, 381, 429, 430, 441, 445, 582.

Cooperația în Rusia Sovietică — 146, 378, 400, 451, 475, 477, 494, 523, 567.

Copiii și instituțiile pentru copii — 353, 435, 502; Anexe — 43.

Crimeea — 95, 520; Anexe — 35, 43, 44.

D

Democrația proletară și democrația burgheză — 129, 330, 404.

Descompunerea din rîndul trupelor intervenționiste și revoluționarea lor — 228, 337, 356, 361, 362, 372, 377, 411.

Dictatura proletariatului — 330, 404.

Disciplina de partid și de stat — 95, 100, 117, 118, 172, 203, 205, 238, 244, 283, 303, 335, 354, 418, 425, 426, 541, 552, 553, 560, 567, 584, 596; Anexe — 22, 32.

Donbass — 75, 95, 522, 525, 526, 542, 553, 554, 559, 560, 561, 569, 574, 579, 585, 590, 591, 594, 595, 596, 650; Anexe — 10, 46.

E

Editarea scrierilor lui V. I. Lenin în străinătate — 330, 336, 337, 340, 351, 354.

Eserii (socialiștii-revoluționari) — 424, 444, 520, 535, 536.

Eserii (socialiștii-revoluționari) de stînga — 15, 54, 91, 113, 133, 175, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 215, 218, 269, 276, 280, 393; Anexe — 17.

Evidență — 97, 326, 327, 432.

F

Fabrici și uzine în Rusia Sovietică — 33, 150, 169, 176, 178, 405, 479; Anexe — 25.

www.dacoromanica.ro

Finanţele şi politica financiară a statului sovietic — 58, 66, 76, 95, 107, 108, 110, 114, 115, 122, 123, 138, 146, 168, 174, 182, 184, 193, 195, 199, 213, 216, 217, 249, 270, 282, 285, 323, 339, 366, 394, 499, 503, 511, 587, 593, 649; Anexe — 3, 4, 5,15.

Flota de război a Rusiei Sovietice — 80, 151, 152, 177, 191, 221, 290, 305, 313, 370, 387, 388, 545, 638; Anexe — 6, 22, 31.

Fraternizarea pe fronturi — 13, 403.

Frontul caspic-caucazian — 297, 306, 360, 370, 387, 388, 418, 425, 426, 428, 529, 540, 550, 585; Anexe — 31, 32.

Frontul de est — 156, 159, 163, 207, 212, 214, 215, 222, 225, 226, 228, 231, 232, 234, 242, 245, 250, 251, 263, 272, 281, 285, 299, 321, 322, 323, 357, 390, 391, 418, 427, 434, 437, 438, 443, 452, 459, 467, 493, 507, 512, 519, 538, 539, 545, 547, 549, 563, 564, 586, 597, 611, 614, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 637, 644, 645, 651; Anexe — 30.

Frontul de sud — 215, 306, 350, 356, 391, 418, 443, 446, 500, 520, 522, 525, 526, 532, 533, 534, 537, 542, 545, 548, 553, 554, 557, 558, 559, 560, 561, 563, 568, 569, 572, 573, 575, 576, 579, 583, 585, 588, 590, 591, 594, 595, 596, 598, 599, 600, 600, 606, 621, 622, 623, 625, 626, 632, 633, 641, 642, 646, 650, 652, 653; Anexe — 24, 31, 42.

Frontul de sud-est (de la Don) — 144.

Frontul de vest — 263, 270, 391, 530, 531, 573, 576, 578, 585, 592, 603, 604, 608, 609, 610, 616, 617, 618, 625, 626, 627, 628, 629, 631, 635, 638, 647, 652; Anexe — 39, 45.

G

Garda roşie — 1, 2, 45, 52, 103; Anexe — 1.

Grija faţă de om — 116, 241, 286, 289, 318, 319, 334, 339, 340, 354, 363, 389, 415, 462, 468, 485, 491, 555, 571; Anexe — 37, 44.

Gruzia — 387.

Guvernul hatmanului Skoropadski şi tratativele purtate cu el de guvernul sovietic — 135, 137, 144, 151, 183; Anexe — 13.

I

Imperialismul german şi intervenţia militară străină în Rusia Sovietică — 85, 86, 88, 91, 92, 95, 100, 110, 135, 137, 151, 152, 173, 226, 306, 337; Anexe — 12.

Industria în Rusia Sovietică — 32, 91, 105, 112, 158, 168, 192, 193, 368; Anexe — 25, 40.

— industria de război — 448, 499, 511, 545, 634, 649. Anexe — 20; *vezi şi* Naţionalizarea întreprinderilor industriale în Rusia Sovietică.

www.dacoromanica.ro

Informare despre mişcarea muncitorească şi revoluţionară internaţională, cererea de publicaţii străine — 151, 191, 271, 295, 330, 339, 340, 341, 351, 354, 447, 454, 466.

Informarea oamenilor muncii din alte ţări, a opiniei publice mondiale despre Revoluţia Socialistă din Octombrie, despre situaţia din Rusia Sovietică — 8, 125, 240, 245, 271, 287, 295, 339, 341, 354, 373, 556, 607.

Instanţele judecătoreşti şi procedura judiciară în Rusia Sovietică — 17, 94, 111, 134, 223, 449; *vezi şi* Legalitatea revoluţionară, socialistă.

Internaţionala Comunistă (Comintern, Internaţionala a III-a), Congresul I — 404, 476.

Internaţionalism proletar — 69, 333, 343, 356, 361, 362, 363, 364, 562.

Intervenţia militară străină şi războiul civil în Rusia Sovietică (caracterizare generală) — 233, 245, 545, 556.

Intervenţia militară străină şi războiul civil în Transcaucazia — 128, 141, 145, 153, 168, 201, 209, 235, 236, 306, 387; *vezi şi* Azerbaidjan, Gruzia.

Intervenţia militară străină şi războiul civil din nordul Rusiei europene — 135, 197, 213, 232, 244, 245, 247, 252, 255, 258, 264, 265, 266, 307, 314, 315, 509, 545, 625, 635; Anexe — 16.

Î

Îngustimea de spirit locală şi lupta împotriva ei — 418; Anexe — 11, 22, 23.

Întîlniri şi convorbiri cu muncitori, ţărani, intelectuali şi activişti ai organelor locale — 6, 18, 26, 31, 32, 33, 50, 52, 71, 72, 96, 109, 110, 139, 157, 160, 170, 171, 176, 178, 328, 352, 420, 479, 487.

Învăţămîntul public — 116, 471.

L

Legalitatea revoluţionară, socialistă — 46, 47, 49, 149, 183, 203, 223, 237, 274, 278, 358, 374, 379, 381, 382, 385, 386, 392, 396, 400, 401, 402, 408, 417, 431, 436, 444, 453, 458, 460, 463, 470, 481, 483, 492, 495, 496, 510, 514, 516, 521, 524, 527, 566, 580, 581, 584, 615; Anexe — 23, 34, 36.

Luarea de mită şi lupta împotriva ei — 134, 203, 246, 388.

Lupta pentru ieşirea din războiul imperialist şi încheierea păcii de la Brest-Litovsk — 10, 13, 35, 55, 89, 90, 91, 92, 95, 96, 333, 342; Anexe — 7, 8.

www.dacoromanica.ro

M

Militanţi ai mişcării muncitoreşti şi comuniste internaţionale, întîlniri cu ei, grija faţă de ei — 48, 59, 162, 223, 233, 239, 286, 287, 288, 349, 363, 562.

Mişcarea comunistă internaţională — 233, 330, 343, 349, 363, 364, 404, 565, 643.

Mişcarea de partizani — 639, 641.

Mişcarea muncitorească şi revoluţionară internaţională — 8, 34, 40, 67, 69, 79, 83, 129, 165, 191, 333, 339, 343, 351, 356, 359, 364, 373, 380, 404, 424, 466, 508, 613; Anexe — 9; *vezi şi* Militanţi ai mişcării muncitoreşti şi comuniste internaţionale, întîlniri cu ei, grija faţă de ei.

Moldova — 15, 77, 565; Anexe — 9.

Muzeele în Rusia Sovietică — 376.

N

Naţionalizarea băncilor în Rusia Sovietică — Anexe — 3.

Naţionalizarea întreprinderilor industriale în Rusia Sovietică — 26, 32, 132, 158, 192, 240, 464.

O

Ocrotirea sănătăţii în Rusia Sovietică — 117, 367, 400; Anexe — 35.

Ofensiva trupelor germane în februarie 1918 şi rezistenţa ce i-a fost opusă — *vezi şi* Imperialismul german şi intervenţia militară străină în Rusia Sovietică.

Oportunismul şi revizionismul în mişcarea muncitorească internaţională şi lupta împotriva lor — 34, 69, 330, 336, 337, 340, 341, 343, 351, 354, 404.

Orientul Îndepărtat — 106, 107, 135.

P

Partidul Comunist al Uniunii Sovietice (P.C.U.S.), P.M.S.D. (b) din Rusia, P.C.(b) din Rusia — 28, 325, 404.

— Comitetul Central al P.C. (b) din Rusia, organ colectiv de conducere a partidului şi a ţării, de luptă împotriva intervenţioniştilor şi albgardiştilor — 91, 142, 154, 234, 244, 303, 427, 476, 482, 486, 490, 522, 528, 542, 547, 553, 577, 587, 594, 606, 610, 616, 640, 643; — Anexe — 32.

— normele vieţii de partid — 24, 95, 303, 309, 312, 425, 426, 566; Anexe — 32.

www.dacoromanica.ro

— agitația și propaganda de partid — 6, 147, 148, 169, 184, 185, 186, 190, 240, 249, 270, 372, 377, 411, 439, 469, 489, 523, 528, 536, 563, 597, 607, 613, 532, 648, 651.
— mobilizarea comuniștilor pe front — 228, 234, 519, 545, 547, 568, 573, 583, 588, 626.
— lupta împotriva opoziționiștilor în problema „guvernului socialist omogen" — 4.
— lupta împotriva „comuniștilor de stînga" — 55, 151, 158, 164; *vezi și* Disciplina de partid și de stat; Cadrele de partid și de stat.

Politica de colonizare — 448, 545, 572, 576.

Politica externă a statului sovietic — 38, 41, 42, 43, 68, 78, 79, 80, 98, 103, 106, 121, 126, 127, 135, 137, 141, 142, 143, 144, 145, 151, 153, 164, 177, 197, 201, 207, 208, 209, 224, 229, 244, 306, 332, 333, 337, 342, 373, 443, 450, 457, 482, 556, 589, 608, 609; Anexe — 21, 33, 41; *vezi și* Lupta pentru ieșirea din războiul imperialist și încheierea păcii de la Brest-Litovsk.

Politica națională a partidului comunist și a guvernului sovietic — 39, 64, 65, 66, 75, 81, 83, 95, 116, 120, 141, 151, 153, 235, 236, 300, 306, 409, 418, 452, 465, 467, 528, 534, 535, 536, 554, 560, 593, 611, 623; Anexe — 10, 11, 13, 29, 41.

Politica partidului comunist și a statului sovietic față de religie — 497, 513, 601.

Poșta și telegraful în Rusia Sovietică — 99, 455.

Presa și editurile în Rusia Sovietică — 9, 328, 348, 410, 451, 464, 488, 515, 536, 607.

Problema agrară în perioada de înfăptuire a Revoluției Socialiste din Octombrie — 19, 27, 54, 61; Anexe — 10.

Produsele alimentare și aprovizionarea — 50, 51, 53, 56, 62, 66, 82, 84, 110, 130, 139, 147, 148, 150, 154, 155, 161, 163, 166, 169, 170, 172, 173, 174, 176, 178, 179, 180, 181, 184, 185, 186, 188, 190, 196, 198, 230, 231, 232, 248, 249, 253, 254, 260, 261, 267, 268, 273, 275, 277, 279, 280, 282, 283, 284, 292, 293, 298, 301, 307, 308, 309, 310, 311, 316, 317, 320, 326, 327, 363, 365, 378, 383, 384, 395, 399, 400, 405, 412, 413, 422, 423, 429, 435, 442, 445, 461, 467, 469, 471, 472, 478, 479, 480, 486, 487, 490, 499, 502, 506, 511, 545, 546, 566, 570, 574, 607, 619, 623, 629, 648, 650; Anexe — 14, 22, 23, 27, 43; *vezi și* Comisariatele poporului ale R.S.F.S.R. — Comisariatul poporului pentru aprovizionare.

Propaganda prin monumente — 131, 140, 189, 219, 220, 271, 329, 338.

www.dacoromanica.ro

R

Rada centrală ucraineană și tratativele dintre ea și Rusia Sovietică — 126, 127.

Răspunsuri la scrisori, telegrame și cereri ale oamenilor muncii și la diverse sesizări — 331, 371, 382, 392, 396, 398, 421, 437, 458, 470, 471, 475, 489, 497, 503, 504, 505, 510, 521, 581.

Rebeliunea corpului de armată cehoslovac — *vezi* Frontul de est.

Republica Sovietică Ungară — 508, 520, 525, 565, 643.

S

Sabotajul patronilor și lupta împotriva lui — 26, 33, 36, 240.

Siberia — 91, 106, 107, 122, 138, 160, 179; Anexe — 11.

Sindicatele — 240, 254, 448, 626.

Situația alimentară și politica de aprovizionare dusă de Puterea sovietică în primăvara și vara anului 1918 (caracterizare generală) — Anexe — 14.

Specula și combaterea ei — 148, 166, 203, 268, 301, 388, 430, 451; Anexe — 14.

Sprijinirea Republicii sovietice de către proletariatul internațional și participarea internaționaliștilor din alte țări la lupta împotriva intervenționiștilor și albgardiștilor — 59, 233, 364, 644.

Statistica în Rusia Sovietică — 97, 465; *vezi și* Evidența.

Ș

Știința și tehnica — 346, 368, 369, 379; Anexe — 25, 26, 27, 28, 37, 44.

T

Transportul în Rusia Sovietică — 53, 146, 160, 163, 237, 238, 263, 279, 282, 307, 314, 388, 390, 397, 408, 412, 413, 423, 429, 439, 442, 474, 646; Anexe — 2, 12, 31, 38.

Turkestan — 120, 225, 231, 300, 306; Anexe — 19.

Ț

Țărănimea săracă și cea mijlocașă — politica partidului comunist față de ele — 130, 132, 242, 282, 409, 410, 487, 492, 503, 504, 505, 517; *vezi și* Comitetele sărăcimii.

www.dacoromanica.ro

U

Ucraina — 36, 39, 44, 57, 58, 61, 64, 65, 66, 74, 75, 81, 83, 95, 96, 126, 127, 135, 137, 144, 151, 183, 356, 361, 362, 377, 409, 451, 465, 490, 520, 525, 526, 533, 534, 535, 536, 542, 548, 559, 560, 561, 565, 570, 579, 584, 587, 589, 590, 591, 593, 594, 596, 605, 606, 612, 615, 617, 620, 635; Anexe — 13, 29, 35.

Unanimitate şi colegialitate — 94, 303, 309; Anexe — 32.

Uniunea militară a republicilor sovietice — 95, 528, 535, 536, 548, 629, 647.

www.dacoromanica.ro

CUPRINS

Prefață VII

1917

1. CĂTRE COMISARUL FROLOV. *29 octombrie (11 noiembrie)* 1
2. DISPOZIȚIE CĂTRE STATUL-MAJOR AL GĂRZII ROȘII. *30 octombrie (12 noiembrie)*..... 1
3. MANDAT ÎNCREDINȚAT LUI S. V. KOSIOR. *30 octombrie (12 noiembrie)*..... 2
4. CĂTRE COMITETUL DIN PETROGRAD AL P.M.S.D. (b) din RUSIA. *2 (15) noiembrie*..... 2
5. CĂTRE A. G. ȘLIHTER. *Între 7 (20) și 10 (23) noiembrie* ..... 2—5
6. CĂTRE I. M. SVERDLOV. *Nu mai devreme de 8 (21) noiembrie* 5
7. CĂTRE COMITETUL MILITAR-REVOLUȚIONAR. *Între 9 (22) noiembrie și 5 (18) decembrie* 5—6
8. CĂTRE ASOCIAȚIA INTERNAȚIONALĂ PENTRU INFORMAREA PRESEI MUNCITOREȘTI DIN AMERICA, FRANȚA ȘI ANGLIA. *Înainte de 10 (23) noiembrie* 6
9. CĂTRE M. A. SAVELIEV. *Noiembrie, nu mai devreme de 11 (24)* 7
10. CĂTRE GENERALUL-MAIOR S. I. ODINȚOV. *15 (28) noiembrie* 7
11. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR. *16 (29) noiembrie* 8

www.dacoromanica.ro

12. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN PODOLSK. *18 noiembrie (1 decembrie)*..... 8
13. ÎNSĂRCINARE DATĂ SECRETAREI. *19 noiembrie (2 decembrie)* ..... 8—9
14. TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREZIDIULUI SOVIETULUI DE DEPUTAȚI AI MUNCITORILOR ȘI SOLDAȚILOR DIN MOSCOVA. *19 noiembrie (2 decembrie)* 9
15. TELEGRAMĂ EXPEDIATĂ LA CHIȘINĂU. *19 noiembrie (2 decembrie)*..... 9
16. CĂTRE COMISIA ELECTORALĂ A FLOTEI MĂRII BALTICE PENTRU ALEGERILE ÎN ADUNAREA CONSTITUANTĂ. *23 noiembrie (6 decembrie)* 10
17. CĂTRE COMITETUL DIN PETROGRAD AL P.M.S.D. (b) DIN RUSIA. *Scrisă la 25 noiembrie (8 decembrie)* 10
18. CĂTRE N. I. PODVOISKI SAU V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *26 noiembrie (9 decembrie)*..... 13
19. TELEGRAMĂ ADRESATĂ ARMATEI DE OPERAȚII. *26 noiembrie (9 decembrie)*..... 13
20. DISPOZIȚIE. *22 noiembrie (10 decembrie)*.... 14
21. CĂTRE M. S. URIȚKI. *27 noiembrie (10 decembrie)* 14
22. CĂTRE P. I. STUCIKA, P. A. KRASIKOV și M. I. KOZLOVSKI. *27 sau 28 noiembrie (10 sau 11 decembrie)* ..... 14—15
23. CĂTRE COMISIA CENTRALĂ PENTRU ALEGERILE ÎN ADUNAREA CONSTITUANTĂ. *28 noiembrie (11 decembrie)* 15
24. CĂTRE C.C. AL P.M.S.D. (b) DIN RUSIA. *Nu mai târziu de 29 noiembrie (12 decembrie)*..... 15—17
25. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISIEI PENTRU ALEGERILE ÎN ADUNAREA CONSTITUANTĂ. *30 noiembrie (13 decembrie)*..... 17
26. CĂTRE A. G. ȘLEAPNIKOV ȘI F. E. DZERJINSKI. *Sfîrșitul lunii noiembrie (începutul lunii decembrie)* 18
27. TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREȘEDINTELUI SOVIETULUI DIN OSTROGOJSK. *6 (19) decembrie* 18
28. CĂTRE COMITETUL DIN PETROGRAD AL P.M.S.D. (b) DIN RUSIA. *8 (21) decembrie*..... 19

www.dacoromanica.ro

29. CĂTRE V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *8 (21) decembrie* 19
30. CĂTRE G. I. BLAGONRAVOV ŞI V. D. BONCI-BRUEVICI. *8 (21) decembrie*..... 20
31. CĂTRE I. M. SVERDLOV. *9 (22) decembrie*.... 20
32. CĂTRE V. V. OBOLENSKI. *18 (31) decembrie*.. 21
33. CĂTRE P. A. KOZMIN. *20 decembrie (2 ianuarie 1918)* 21
34. CĂTRE CHARLES DUMAS. *21 decembrie (3 ianuarie 1918)* 22
35. CĂTRE N. I. PODVOISKI. *29 decembrie (11 ianuarie 1918)* 22
36. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *29 decembrie (11 ianuarie 1918)* 23
37. REZOLUŢIE PE UN MANDAT ÎNCREDINŢAT LUI P. PURVIN. *30 decembrie (12 ianuarie 1918)* 23
38. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROŢKI. *30 decembrie (12 ianuarie 1918)*..... 24
39. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *30 decembrie (12 ianuarie 1918)* 24
40. CĂTRE I. M. SVERDLOV. *31 decembrie (13 ianuarie 1918)* ..... 24—25
41. CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE. *31 decembrie (13 ianuarie 1918)* 25

1918

42. CĂTRE DAVID R. FRANCIS, AMBASADORUL AMERICAN. *1 (14) ianuarie* 26
43. CĂTRE COMISARUL FORTĂREŢEI PETROPAVLOVSKAIA. *1 (14) ianuarie*..... 26—27
*44. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. M. KARAHAN. *3 (16) ianuarie*..... 27
45. CĂTRE COMANDAMENTUL GĂRZII ROŞII. *3 (16) ianuarie* 28
46. DISPOZIŢIE. *În noaptea de 5 spre 6 (18 spre 19) ianuarie* 28

* Cu asterisc sînt notate scrisorile publicate pentru prima oară.

www.dacoromanica.ro

47. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ COMISARIATULUI POPORULUI PENTRU JUSTIȚIE. *7 (20) ianuarie* ..... 28—29
48. CĂTRE K. A. MEHONOȘIN. *7 (20) ianuarie*.... 29
49. DISPOZIȚIE CĂTRE V. D. BONCI-BRUEVICI. *Ianuarie, nu mai devreme de 8 (21)*..... 29—30
50. CĂTRE COMISARIATUL PENTRU APROVIZIONARE ȘI CĂTRE SECȚIA DE APROVIZIONARE A CONSILIULUI ECONOMIC SUPERIOR. *13 (26) ianuarie*..... 30
51. NOTĂ CĂTRE SECRETARĂ. *13 (26) ianuarie* 30—31
52. CĂTRE K. A. MEHONOȘIN. *13 (26) ianuarie* 31
53. TELEGRAMĂ EXPEDIATĂ LA HARKOV ȘI LA MOSCOVA. *13 (26) ianuarie*..... 31—32
54. CĂTRE M. A. SPIRIDONOVA. *13 (26) și 18 (31) ianuarie* 32
55. CĂTRE K. B. RADEK. *14 (27) ianuarie*..... 32
56. CĂTRE V. A. ANTONOV-OVSEENKO ȘI G. K. ORDJONIKIDZE. *15 (28) ianuarie*..... 33
57. CĂTRE COMITETUL REVOLUȚIONAR AL FLOTEI. *15 (28) ianuarie*..... 33
58. CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU FINANȚE. *15 (28) ianuarie*..... 34
59. CĂTRE N. I. PODVOISKI ȘI N. V. KRÎLENKO. *15 (28) ianuarie* 34
60. CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE. *17 (30) ianuarie*.. 35
61. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *17 (30) ianuarie* 35
62. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *17 (30) ianuarie*..... 36
63. DISPOZIȚIE PENTRU ADUCEREA LA SMOLNÎI A UNEI BIBLIOTECI DOCUMENTARE. *18 (31) ianuarie* 36
64. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *21 ianuarie (3 februarie)*.... 36—37
65. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *21 ianuarie (3 februarie)*.... 37—38
66. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. K. ORDJONIKIDZE. *22 ianuarie (4 februarie)* 38

www.dacoromanica.ro

67. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI K. MANNER ŞI K. WIIK. *24 ianuarie (6 februarie)*..... 39
68. CĂTRE G. V. CICERIN. *24 ianuarie (6 februarie)* 39
69. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI ARTHUR HENDERSON. *24 ianuarie (6 februarie)* 40
70. ORDIN CĂTRE N. I. PODVOISKI, COMISAR AL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE. *28 ianuarie (10 februarie)* ..... 40—41
71. CĂTRE N. I. PODVOISKI. *29 ianuarie (11 februarie)* 41
72. CĂTRE A. L. KOLEGAEV. *30 ianuarie (12 februarie)* ..... 41—42
*73. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. *30 ianuarie (12 februarie)* 42
74. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *30 ianuarie (12 februarie)*.... 42—43
*75. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *30 ianuarie (12 februarie)*.... 43
76 CĂTRE N. P. GORBUNOV. *31 ianuarie (13 februarie)* ..... 43—44
77. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. A. MURAVIOV. *14 februarie* 44
78. DISPOZIŢIE CĂTRE SECRETARĂ. *14 februarie* 44
79. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI K. MANNER. *14 februarie* 45
*80. RADIOGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI CENTRAL AL FLOTEI DIN MAREA BALTICĂ. *În noaptea de 14 spre 15 februarie*..... 45
*81. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI E. V. LUGANOVSKI, SECRETAR AL POPORULUI AL REPUBLICII SOVIETICE UCRAINENE. *15 februarie* 46
82. TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREŞEDINTELUI COMITETULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL REGIUNII DONULUI. *16 februarie*..... 46—47
83. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *17 februarie* 47
84. CĂTRE A. I. RÎKOV. *După 18 februarie*..... 48
85. TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREŞEDINTELUI DE DEPUTAŢI AI ORAŞULUI DRISSA. *19 februarie* 48

www.dacoromanica.ro

86. CĂTRE C.C. AL P.M.S.D. (b) DIN RUSIA. *22 februarie* 49
87. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *23 februarie* 49
88. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETELOR DIN OREL ŞI KURSK. *23 februarie*..... 49
89. RADIOGRAMĂ ADRESATĂ DELEGAŢIEI PENTRU TRATATIVE DE PACE. *25 februarie*.. 50
90. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.V. VOROVSKI. *26 februarie* 50
91. TELEGRAMĂ EXPEDIATĂ LA IRKUTSK. *27 februarie* ..... 50—51
92. CĂTRE TOATE SOVIETELE DE DEPUTAŢI. CĂTRE TOŢI CETĂŢENII ŢĂRII. *1 martie*.... 51—52
*93. CĂTRE F. E. DZERJINSKI. *4 martie*..... 52
*94. CĂTRE M. F. ANDREEVA. *Între 12 martie 1918 şi septembrie 1919* ..... 52—53
95. CĂTRE G. K. ORDJONIKIDZE. *14 martie*..... 53—54
96. CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR. *16 martie* 55
97. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. L. KOLEGAEV. *Înainte de 18 martie*..... 55
98. CĂTRE COMISIA CENTRALĂ DE RECHIZIŢII. *25 martie 1918* 56
99. CĂTRE COLEGIUL POŞTELOR ŞI TELEGRAFULUI. *26 martie*..... 56
100. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI AL COMUNEI DE MUNCĂ DIN PETROGRAD. *28 martie*..... 57
101. CĂTRE SECRETARA CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI. *Martie—aprilie* 58
102. CĂTRE L. A. FOTIEVA. *Nu mai devreme de martie 1918 — nu mai tîrziu de septembrie 1919*..... 58
103. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI AL COMUNEI DE MUNCĂ DIN PETROGRAD. *1 aprilie*..... 58—59
104. CONVORBIRE PRIN FIR DIRECT CU V. V. KUIBÎŞEV. *Între 2 şi 4 aprilie*..... 59
105. CĂTRE L. I. KARPOV ŞI G. I. PETROVSKI. *5 aprilie* 60

www.dacoromanica.ro

106. TELEGRAMĂ ADRESATĂ C.E.C. AL SOVIETELOR DIN SIBERIA. *5 aprilie*..... 60
107. CĂTRE C.E.C. AL SOVIETELOR DIN SIBERIA. *6 aprilie* ..... 60—61
108. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. E. GUKOVSKI. *7 aprilie* 61
109. CĂTRE I. M. SVERDLOV ŞI S. P. SEREDA. *8 aprilie* ..... 61—62
110. CĂTRE D. P. BOGOLEPOV ŞI A. D. ŢIURUPA. *10 aprilie* 62
111. CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU JUSTIŢIE. *15 aprilie* ..... 62—63
112. CĂTRE ORGANIZAŢIILE SOVIETICE ŞI MUNCITOREŞTI DIN RÎBINSK. *Nu mai devreme de 15 aprilie* 63
113. CĂTRE S. P. SEREDA. *16 aprilie*..... 64
114. CĂTRE D. P. BOGOLEPOV ŞI I. E. GUKOVSKI. *16 aprilie* 64
115. TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREŞEDINTELUI SOVIETULUI DIN NIJNI NOVGOROD. *17 aprilie* ..... 64—65
116. TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREŞEDINTELUI SOVIETULUI DIN SIMBIRSK. *20 aprilie*..... 65
117. CĂTRE MICUL CONSILIU AL COMISARILOR POPORULUI. *21 aprilie* 66
118. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI P. F. VINOGRADOV. *Nu mai devreme de 21 aprilie*..... 66—67
*119. CĂTRE G. V. CICERIN. *22 aprilie*..... 67
120. CĂTRE CONGRESUL DE LA TAŞKENT AL SOVIETELOR DIN ŢINUTUL TURKESTAN, CĂTRE CONSILIUL COMISARILOR POPORULUI DIN ŢINUTUL TURKESTAN, PENTRU IBRAGHIMOV ŞI KLEVLEEV. *26 (13) aprilie*.. 67—68
*121. CĂTRE G. V. CICERIN. *Înainte de 23 aprilie*.... 68
122. TELEGRAMĂ ADRESATĂ C.E.C. AL SOVIETELOR DIN SIBERIA. *23 aprilie*..... 68—69
123. CĂTRE A. I. RÎKOV. *23 aprilie*..... 69
124. CĂTRE V. M. ALTFATER. *25 aprilie*..... 69—70
125. CĂTRE BIROUL DE PRESĂ DE PE LÎNGĂ C.C.P. *27 aprilie* 70

www.dacoromanica.ro

126. RĂSPUNS DAT, PRIN FIR DIRECT, DELEGAȚIEI PENTRU TRATATIVE DE PACE DE LA KURSK. *29 aprilie* 70
127. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *29 aprilie* 71
128. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. G. ȘAUMIAN. *29 aprilie* 71
129. CĂTRE RAYMOND ROBINS. *30 aprilie*..... 72
130. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *Nu mai devreme de luna aprilie* 72
131. CĂTRE P. P. MALINOVSKI. *Între 1 și 13 mai*.. 73
132. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. N. ANDRONNIKOV, LA DIRECȚIA REGIONALĂ A ÎNTREPRINDERILOR NAȚIONALIZATE DIN URAL. *2 mai* 73
133. CĂTRE C.C. AL P.C. (b) DIN RUSIA. *3 mai*.... 74
134. CĂTRE D. I. KURSKI. *4 mai*..... 74
135. PROIECT DE RADIOGRAMĂ CĂTRE DELEGAȚIA PENTRU TRATATIVE DE PACE DE LA KURSK. *6 mai* 75
136. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *7 sau 8 mai*..... 75
137. CĂTRE G. V. CICERIN. *8 mai*..... 75—76
138. TELEGRAMĂ ADRESATĂ C.E.C. AL SOVIETELOR DIN SIBERIA. *8 mai*..... 76
139. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *10 mai*..... 76—77
140. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. V. LUNACEARSKI. *13 mai* ..... 77—78
141. CĂTRE S. G. ȘAUMIAN . *14 mai*..... 78
142. CĂTRE M. G. BRONSKI. *14 mai*..... 78—79
143. CĂTRE RAYMOND ROBINS. *14 mai*..... 79
144. CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR. *16 mai* 80
145. CĂTRE G. V. CICERIN. *16 mai*..... 80—81
146. CĂTRE A. I. RÎKOV. *17 mai*..... 81
147. SCHIMB DE BILETE CU A. D. ȚIURUPA. *20 mai* ..... 81—82
CĂTRE A. D. ȚIURUPA..... 81
RĂSPUNSUL LUI A. D. ȚIURUPA..... 82
CĂTRE A. D. ȚIURUPA..... 82

www.dacoromanica.ro

148. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *20 mai*..... 82—83
149. CĂTRE V. D. BONCI-BRUEVICI. *23 mai*..... 83
150. NOTĂ CĂTRE SECRETARĂ. *24 mai*..... 84
151. CĂTRE A. A. IOFFE ȘI V. R. MENJINSKI. *24 mai* ..... 84—86
152. REZOLUȚIE PE UN RAPORT AL ȘEFULUI STATULUI-MAJOR AL FLOTEI. *24 mai*..... 86
153. CĂTRE S. G. ȘAUMIAN. *24 mai*..... 86—87
*154. CĂTRE A. G. ȘLEAPNIKOV. *28 mai*..... 87
155. SCHIMB DE BILETE CU A. D. ȚIURUPA. *28 mai* 88
156. CĂTRE N. P. GORBUNOV. *29 mai*..... 88—89
157. CĂTRE REDACȚIA ZIARULUI „IZVESTIIA C.E.C. DIN RUSIA". *30 mai*..... 89
158. CĂTRE A. I. RÎKOV. *Între 30 mai și 2 iunie*.... 89
159. CĂTRE V. V. KURAEV. *31 mai*..... 90
1. 90
2. 90
160. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. *31 mai*..... 90—91
161. TELEGRAMĂ ADRESATĂ MUNCITORILOR DIN VÎKSA. *31 mai* 91
162. CĂTRE SOCIALIȘTII INTERNAȚIONALIȘTI DIN AMERICA. *Mai* ..... 91—92
163. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN PETROGRAD. *2 iunie* 92
164. CĂTRE A. A. IOFFE. *2 iunie*..... 92—94
165. CĂTRE I. A. BERZIN SAU G. L. ȘKLOVSKI. *2 iunie* 94
166. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. L. PANIUȘKIN. *3 iunie* 95
*167. PROIECTUL UNEI TELEGRAME ADRESATE LUI A. A. IOFFE LA BERLIN. *Mai tîrziu de 4 iunie* 95
168. REZOLUȚIE PE O SCRISOARE A LUI N. I. SOLOVIOV. *5 iunie* 95
169. SCHIMB DE BILETE CU A. D. ȚIURUPA. *7 iunie* ..... 96—97
170. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *7 iunie*..... 97
171. CĂTRE A. P. SMIRNOV. *7 iunie*..... 97

www.dacoromanica.ro

172. TELEGRAMĂ ADRESATĂ AUTORITĂȚILOR DIN PORTUL NIJNI NOVGOROD. *8 iunie*..... 98
173. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. *8 iunie* 98
174. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN ȘI A. G. ȘLEAPNIKOV. *10 iunie*..... 99
175. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. M. SVERDLOV. *10 iunie* 99
176. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *10 iunie*..... 99—100
177. RĂSPUNS PRIN FIR DIRECT LUI A. A. IOFFE. *Între 10 și 15 iunie*..... 100
178. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *11 iunie*.....100—101
179. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. *11 iunie* 101
180. COMPLETARE LA O TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A.S.IAKUBOV, I.V. STALIN ȘI A.G. ȘLEAPNIKOV. *11 iunie* .....101—102
181. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. *11 iunie* .....102—103
182. CĂTRE V. P. MILIUTIN, I. E. GUKOVSKI ȘI A. D. ȚIURUPA. *12 iunie*.....103—104
1. 103
2. 103
3. Însemnări pe marginea răspunsului lui A. D. Țiurupa și un bilet adresat acestuia.....103—104
183. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN KURSK. *Nu mai tîrziu de 14 iunie*..... 104
184. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. *14 iunie*..... 105
185. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. *14 iunie*..... 105
186. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV ȘI A. N. BOBROV. *14 iunie*..... 106
187. ADEVERINȚĂ DATĂ LUI N. A. EMELIANOV. *14 iunie* 106
188. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *Iunie, nu mai tîrziu de 15* .....106—107
189. CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI COMISARIATUL POPORULUI PENTRU BUNURILE REPUBLICII. *15 iunie* 107

www.dacoromanica.ro

190. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *17 iunie*..... 108
1. 108
2. 108
191. CĂTRE A. A. IOFFE. *18 iunie* .....108—109
192. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. G. ȘAUMIAN. *18 iunie* 110
193. TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREȘEDINTELUI SOVIETULUI DIN MENZELINSK. *18 iunie*....110—111
194. CĂTRE I. E. GUKOVSKI. *22 iunie*..... 111
195. CĂTRE SECRETARIATUL CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI. *26 iunie*.....111—112
1. 111
2. 112
196. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. *26 iunie*.....112—113
197. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. M. IURIEV. *26 iunie* 113
198. SCHIMB DE SCRISORI CU A. D. ȚIURUPA. *26 iunie* 114
199. CĂTRE A. P. SMIRNOV, G. I. PETROVSKI ȘI I. E. GUKOVSKI. *28 iunie*..... 115
200. CĂTRE S. G. ȘAUMIAN. *29 iunie*..... 115
201. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. *30 iunie* 116
202. TELEGRAMĂ CĂTRE V. L. PANIUȘKIN. *Sfîrșitul lunii iunie — cel mai tîrziu 2 iulie*..... 116
203. TELEGRAMĂ ADRESATĂ ȘEFILOR DETAȘAMENTELOR DE RECHIZIȚIE DE PE TOATE LINIILE DE CALE FERATĂ. *1 iulie*..... 117
204. CĂTRE A. A. IOFFE. *1 iulie*.....118—119
205. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. B. KRASIN. *3 iulie* 119
206. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI D. E. IVAȘCENKO. *4 iulie* .....119—120
207. CĂTRE TOATE COMITETELE RAIONALE ALE P.C. DIN RUSIA, CĂTRE TOATE SOVIETELE DE DEPUTAȚI RAIONALE, CĂTRE TOATE STATELE-MAJORE ALE ARMATEI ROȘII. *6 iulie* 120
208. RADIOTELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. A. IOFFE. *6 iulie* 121

www.dacoromanica.ro

209. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. *7 iulie* .....121—122
210. TELEGRAMĂ ADRESATĂ TUTUROR SOVIETELOR RAIONALE ALE MOSCOVEI. *7 iulie*.. 122
211. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DE DEPUTAȚI DIN MOSCOVA. *7 iulie*..... 123
212. RĂSPUNS PRIN FIR DIRECT LUI K. A. MEHONOȘIN. *7 iulie* .....123—124
213. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. NAȚARENUS. *7 iulie* 124
214. CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE. *După 7 iulie* 125
215. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARULUI IVANOV. *11 iulie* 125
216. CĂTRE I. E. GUKOVSKI. *11 iulie*..... 126
1. 126
*2. 126
217. CĂTRE I. E. GUKOVSKI. *Prima jumătate a lunii iulie* .....126—127
1. 126
2. 126
3. .....126—127
*218. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI MILITAR GUBERNIAL VORONEJ. *12 iulie*.....127—128
219. CĂTRE A. V. LUNACEARSKI. *12 iulie*..... 128
220. NOTĂ CĂTRE SECRETARĂ. *12 iulie*..... 128
221. CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE. *13 iulie*..... 129
222. CĂTRE N.I. PODVOISKI. *16 iulie* 129
223. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN PERM. *17 iulie* .....129—130
224. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARIATULUI PENTRU PROBLEMELE POPULAȚIEI GERMANE DIN REGIUNEA VOLGĂI. *17 iulie*.... 130
225. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI F. I. KOLESOV. *17 iulie* 131
226. CĂTRE N. I. PODVOISKI. *19 iulie*..... 131
227. CĂTRE S. P. SEREDA. *19 iulie*..... 132

www.dacoromanica.ro

228. CĂTRE G. E. ZINOVIEV, M. M. LAȘEVICI ȘI E. D. STASOVA. *20 iulie*.....132—133
229. RADIOGRAMĂ ADRESATĂ LUI S.G. ȘAUMIAN. *22 iulie* 133
230. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. TRUȘ, COMISAR MILITAR EXTRAORDINAR. *22 iulie*..... 134
231. CONVORBIRE PRIN FIR DIRECT CU I. V. STALIN LA 24 IULIE *1918*.....134—135
232. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. NAȚARENUS. *24 iulie* 135
233. CĂTRE CLARA ZETKIN. *26 iulie*.....136—137
234. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. *27 iulie*..... 137
235. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. G. ȘAUMIAN. *29 iulie* 138
236. CONVORBIRE PRIN FIR DIRECT CU UN MEMBRU AL CONSILIULUI MILITAR DIN ASTRAHAN. *29 iulie 1918*.....138—139
237. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. G. IVANOV-KAVKAZSKI. *Cel mai tîrziu la 30 iulie*..... 139
238. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.I. LEDOVSKI. *30 iulie* .....139—140
239. ADEVERINȚĂ DATĂ LUI E. A. RAHIA. *31 iulie* 140
240. CĂTRE I. LARIN. *Sfîrșitul lui iulie—începutul lui august* .....140—141
241. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *Iulie*..... 141
242. CĂTRE P. A. KOBOZEV, K. H. DANIȘEVSKI, K. A. MEHONOȘIN ȘI F. F. RASKOLNIKOV. *1 august* 142
243. CĂTRE N. P. GORBUNOV. *3 august* 143
244. CĂTRE A. A. IOFFE. *3 august* .....143—144
245. CĂTRE I. A. BERZIN. *3 august*.....144—145
246. DISPOZIȚIE CĂTRE SECRETARĂ. *4 august*.. 145
247. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. A. SAMMER ȘI S. Z. ELIAVA. *4 august*..... 145
248. CĂTRE A. D. ȚIURUPA ȘI V. L. PANIUȘKIN. *Vara, înainte de 5 august*..... 146
249. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *5 august*.....147—148

www.dacoromanica.ro

250. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. L. PANIUȘKIN. *5 august* .....147—148
251. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARILOR MILITARI DIN ELEȚ ȘI TULA. *5 august*..... 148
*252. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. NAȚARENUS. *6 august* .....148—149
253. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *8 august*..... 149
254. CĂTRE N. P. BRIUHANOV ȘI CEILALȚI MEMBRI AI COLEGIULUI COMISARIATULUI POPORULUI PENTRU APROVIZIONARE. *După 8 august* .....150—151
255. CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR. *9 august* 151
256. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI N. A. ANISIMOV. *9 august* .....151—152
257. CĂTRE G. F. FEODOROV. *9 august*.....152—153
258. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. D. METELEV. *9 august* 153
259. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV AL GUBERNIEI PENZA. *9 august*.... 154
260. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. V. KURAEV. *10 august* .....154—155
261. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *10 august*.....155—156
1. 155
2. 155
3. .....155—156
262. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. P. SMIRNOV. *10 august* 156
263. CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR. *10 august* .....156—157
*264. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. NAȚARENUS. *11 august* 157
265. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL VOLOGDA. *11 august* 158
266. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. S. KEDROV. *12 august* .....158—159
267. TELEGRAMĂ ADRESATĂ EVGHENIEI B. BOȘ. *12 august* 159
268. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. E. MINKIN. *12 august* .....159—160

www.dacoromanica.ro

269. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. V. KURAEV. *12 august* 160
270. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. E. MINKIN. *14 august* 161
271. CĂTRE I. A. BERZIN. *14 august*.....161—162
*272. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI D. T. PETRUCIUK 162
273. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *Prima jumătate a lunii august* .....162—163
*274. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *16 august*.....163—164
275. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. SEREDA. *16 august* 164
276. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. F. BOLDÎREV. *17 august*. .....164—165
277. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. V. MALÎȘEV. *17 august* 165
278. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN KOTELNICI. *17 august*.....165—166
279. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI N. I. MURALOV. *Între 17 și 19 august*..... 166
280. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN ZDOROVEȚ, GUBERNIA OREL. *19 august* .....166—167
281. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI F. F. RASKOLNIKOV. *19 august* 167
282. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. SEREDA. *19 august* .....167—168
283. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. E. MINKIN. *19 august* 168
284. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL PENZA. *19 august*.. 169
285. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. *19 august* .....169—170
286. CĂTRE G. V. CICERIN. *19 august*..... 170
*287. CĂTRE G. V. CICERIN. *19 august*..... 170
*288. CĂTRE G. V. CICERIN. *19 august*..... 171
289. CĂTRE I. M. SVERDLOV. *19 august*..... 171
*290. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *19 august*.....171—172

www.dacoromanica.ro

291. CĂTRE N. P. GORBUNOV. *Înainte de 20 august* 172
292. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN LIVNÎ. *20 august*.....172—173
293. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI PENTRU APROVIZIONARE DIN GUBERNIA TAMBOV. *20 august* 173
294. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. E. MINKIN. *20 august* 174
295. CĂTRE I. A. BERZIN. *20 august*.....174—175
296. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI B. I. MONASTÎRSKI. *După 20 august*..... 175
297. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV AL GUBERNIEI ASTRAHAN. *21 august* .....175—176
298. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. N. HARLOV. *21 august* 176
299. CĂTRE MEDVEDEV, COMISARUL POLITIC AL ARMATEI I. *21 august*..... 177
300. CĂTRE CONSILIUL MILITAR SUPERIOR. *21 august* .....177—178
301. CĂTRE A. D. ŢIURUPA. *Înainte de 22 august*.. 178
302. TELEGRAME ADRESATE LUI A. K. PAIKES. *22 august* .....178—179
1. 178
2. 179
303. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI GUBERNIAL PENZA AL P.C. (b) DIN RUSIA. *22 august* 179
304. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI N. D. TOKMAKOV. *23 august* 180
305. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARULUI ŞI COMANDANTULUI-ŞEF AL UNEI ESCADRILE DE TORPILOARE. *23 august*.....180—181
306. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI F. I. KOLESOV. *23 august* 181
307. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. G. ŞLIHTER. *23 august* 182
308. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. SEREDA. *26 august* 182

www.dacoromanica.ro

309. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. P. SMIRNOV. *26 august* 183
*310. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. K. PAIKES. *26 august* 183
311. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. P. SEREDA. *27 august* 184
312. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN GUBERNIA PENZA. *28 august* 184—185
313. CĂTRE V. M. ALTFATER..... 185
1. *28 august* 185
2. *29 august* 185
314. CĂTRE M. S. KEDROV. *29 august*..... 186
315. CĂTRE N. I. MURALOV. *29 august*..... 186—189
316. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. N. HARLOV. *29 august* 189
317. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *29 august*..... 189—190
318. CĂTRE L. A. FOTIEVA. *Vara*..... 190
319. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *Vara*.....190—191
320. CĂTRE S. P. SEREDA. *6 septembrie*..... 191
321. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. *7 septembrie* 192
322. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. *10 septembrie* 192
*323. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. *12 septembrie* 193
324. CĂTRE V. D. BONCI-BRUEVICI. *14 septembrie* 193
325. TOVARĂȘULUI GRIGORI NAUMOVICI, PENTRU GRUPUL DE STUDENȚI CARE MANIFESTĂ INTERES PENTRU COMUNISM. *16 septembrie* 194
326. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. P. SMIRNOV. *16 septembrie* 194
327. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETELOR SĂRĂCIMII DIN JUDEȚUL ELEȚ. *17 septembrie* 195
328. CĂTRE REDACȚIA ZIARULUI „PRAVDA". *18 septembrie* .....195—196
329. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. V. LUNACEARSKI. *18 septembrie* 196

www.dacoromanica.ro

330. CĂTRE I. A. BERZIN, V. V. VOROVSKI ŞI A. A. IOFFE. *20 septembrie*.....197—198
331. CĂTRE I. I. BAGAEV. *25 septembrie*..... 199
332. CĂTRE L. B. KAMENEV. *Sfîrşitul lui septembrie sau în octombrie*..... 199
333. CĂTRE I. M. SVERDLOV ŞI L. D. TROŢKI. *1 octombrie* .....200—201
334. CĂTRE V. D. BONCI-BRUEVICI. *1 octombrie*.... 201
335. CĂTRE L. A. FOTIEVA ŞI L. B. KRASIN. *9 octombrie* 202
336. UN BILET ADRESAT LUI G. V. CICERIN SAU LUI L. M. KARAHAN ŞI O SCRISOARE PENTRU A. A. IOFFE, I. A. BERZIN, V. V. VOROVSKI. *10 octombrie* .....202—203
*337. CĂTRE G. V. CICERIN ŞI L. M. KARAHAN. *10 octombrie* .....203—204
338. CĂTRE PREZIDIUL SOVIETULUI DE DEPUTAŢI AI MUNCITORILOR ŞI OSTAŞILOR ROŞII DIN MOSCOVA. *12 octombrie*.....204—207
339. CĂTRE I. A. BERZIN. *13 octombrie*.....207—209
340. CĂTRE I. A. BERZIN. *Între 15 şi 25 octombrie* 209
341. CĂTRE A. A. IOFFE. *18 octombrie*..... 210
342. CĂTRE A. A. IOFFE. *18 octombrie*.....210—211
343. CĂTRE MEMBRII GRUPULUI „SPARTACUS". *18 octombrie* .....211—212
*344. CĂTRE A. M. KOLLONTAI. *18 octombrie*.... 212
345. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. I. VAŢETIS. *20 octombrie* 213
*346. CĂTRE N. P. GORBUNOV. *21 octombrie*..... 213
347. CERERE ADRESATĂ COMITETULUI SINDICATULUI ZIARIŞTILOR SOVIETICI. *Înainte de 22 octombrie* 213
348. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. *22 octombrie* 214
349. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. A. IOFFE. *23 octombrie*..... 214
350. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI P. P. SÎTIN. *24 octombrie* 215
351. CĂTRE I. A. BERZIN. *25 octombrie*.....215—216

www.dacoromanica.ro

352. CĂTRE M. F. VLADIMIRSKI. *27 octombrie*.... 216
*353. CĂTRE DIRECȚIA BUNURILOR CASELOR POPORULUI DIN MOSCOVA. *1 noiembrie*.... 217
354. CĂTRE I. A. BERZIN. *1 noiembrie*.....217—218
355. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMANDANTULUI ARMATEI A 2-A. *7 noiembrie*..... 218
356. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETELOR EXECUTIVE ȘI COMITETELOR DE PARTID GUBERNIALE OREL ȘI KURSK. *9 noiembrie* 219
357. CĂTRE R. I. BERZIN. *Între 9 și 23 noiembrie* 220
358. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ COMISIEI EXTRAORDINARE DIN RUSIA (CEKA). *11 noiembrie* 220
359. CĂTRE B. S. VEISBROD. *11 noiembrie*.....220—221
360. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. G. ȘLEAPNIKOV. *12 noiembrie*..... 221
361. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI IVANOV, PREȘEDINTELE ORGANIZAȚIEI DIN UNECEA A P.C. (b) DIN RUSIA. *13 noiembrie*..... 222
362. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI GUBERNIAL DE PARTID OREL. *13 noiembrie* 223
*363. CĂTRE N. P. BRIUHANOV. *13 noiembrie*.....223—224
364. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. I. VAȚETIS. *15 noiembrie* 224
365. CĂTRE L. B. KAMENEV. *16 noiembrie*.....224—225
366. CĂTRE DIRECTORUL BĂNCII DE STAT. *19 noiembrie* 225
367. DISPOZIȚIE CĂTRE SECRETARĂ. *20 noiembrie* 225
368. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI TEHNIC AL CONSILIULUI ECONOMIC AL REGIUNII DE NORD. *21 noiembrie*..... 226
369. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. *21 noiembrie* .....226—227
*370. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. G. ȘLEAPNIKOV. *21 noiembrie* 227
371. DISPOZIȚIE CĂTRE SECRETARĂ. *Nu mai devreme de 21 noiembrie*..... 227
372. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. M. GHITTIS. *23 noiembrie* 228

www.dacoromanica.ro

*373. CĂTRE G. V. CICERIN. *23 noiembrie*..... 228
374. CĂTRE PREȘEDINTELE COMISIEI EXTRAORDINARE (ČEKĂI) DIN SAMARA. *25 noiembrie* 229
375. CĂTRE MICUL CONSILIU AL COMISARILOR POPORULUI. *25 sau 26 noiembrie*.....229—230
*376. CĂTRE DIRECTORUL TREBURILOR C.C.P. *26 noiembrie* 230
377. CONVORBIRE PRIN FIR DIRECT CU B. M. VOLIN. *29 noiembrie 1918* .....230—231
*378. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. *30 noiembrie* .....231—232
379. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. *3 decembrie* .....232—233
380. CĂTRE GIACINTO SERRATI. *4 decembrie*.... 233
381. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL SAMARA. *6 decembrie* 233—234
382. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL TAMBOV. *7 decembrie*.... 234
383. CĂTRE N. P. BRIUHANOV. *7 decembrie*..... 235
1. 235
*2. 235
384. CĂTRE L. B. KAMENEV. *10 decembrie*..... 235
385. CĂTRE V. D. BONCI-BRUEVICI. *11 decembrie* 236
386. CĂTRE I. I. RADCENKO. *12 decembrie*..... 236
387. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. *12 decembrie* 237
388. CĂTRE A. G. ȘLEAPNIKOV. *12 decembrie*.....237—238
389. CĂTRE SECȚIA APROVIZIONARE A SOVIETULUI DIN MOSCOVA. *12 decembrie*..... 238
390. TELEGRAME ADRESATE LUI L. D. TROȚKI. 239
1. *12 decembrie* 239
2. *13 decembrie* 239
391. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *15 decembrie*..... 240
392. CĂTRE G. I. PETROVSKI. *16 decembrie*..... 240
*393. CĂTRE I. M. SVERDLOV. *16 decembrie*..... 240
394. CĂTRE N. N. KRESTINSKI. *21 decembrie*....240—241
395. CĂTRE F. E. DZERJINSKI. *21 decembrie*..... 241

www.dacoromanica.ro

396. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEȚEAN SUZDAL. *23 decembrie*.... 242

397. O TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. K. VLADIMIROV ȘI O ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ. *23 decembrie* 242

398. CĂTRE D. A. BULATOV. *25 decembrie*..... 243

399. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. A. BANK. *25 decembrie* 244

400. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI COMUNELOR DIN REGIUNEA DE NORD. *25 decembrie* .....244—245

401. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN RODNIKI. *26 decembrie*..... 245

402. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL VLADIMIR. *27 decembrie* 246

*403. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL REPUBLICII. *27 decembrie* 246

*404. CĂTRE G. V. CICERIN. *27 sau 28 decembrie*....247—249

405. TELEGRAMĂ ADRESATĂ DIRECȚIEI FABRICII DIN IUJA. *28 decembrie* 250

406. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV DIN RODNIKI. *28 decembrie*..... 250

407. CĂTRE SECȚIA BIBLIOTECI DIN COMISARIATUL POPORULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNT. *30 decembrie* 251

408. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. K. VLADIMIROV. *31 decembrie* 251

409. CĂTRE A. M. JARKO. *Decembrie*..... 252

410. CĂTRE S. P. SEREDA. *Sfîrșitul anului*..... 252

*411. O NOTĂ CU PRIVIRE LA TIPĂRIREA DE MANIFESTE. *Sfîrșitul anului* 252

1919

412. CĂTRE V. I. NEVSKI. *1 ianuarie*..... 253

413. TELEGRAMA ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. *1 ianuarie* 253

414. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ COMISARIATULUI POPORULUI PENTRU AFACERILE INTERNE. *1 ianuarie* 254

www.dacoromanica.ro

415. ADEVERINȚĂ DATĂ SOFIEI V. AZANCEVSKAIA. *1 ianuarie* 254

*416. CĂTRE A. N. PROKOFIEV. *3 ianuarie*..... 255

417. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEȚEAN IURIEVEȚ. *3 ianuarie*.... 255

418. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. *3 ianuarie* 256

419. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL, COMITETULUI EXECUTIV ORĂȘENESC ȘI COMITETULUI GUBERNIAL DE PARTID ASTRAHAN. *3 ianuarie*....256—257

420. CĂTRE COMITETUL EXECUTIV JUDEȚEAN VESIEGONSK ȘI COMITETUL EXECUTIV GUBERNIAL TVER. *3 ianuarie*..... 257

421. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI REABININ. *5 ianuarie* 257

422. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISIEI EXTRAORDINARE DIN KURSK. *6 ianuarie*..... 258

423. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARULUI PENTRU APROVIZIONARE DIN GUBERNIA SIMBIRSK. *6 ianuarie* .....258—259

424. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. I. GUSEV PENTRU COMITETUL REVOLUȚIONAR DIN UFA. *6 ianuarie* .....259—260

425. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI CASPIC-CAUCAZIAN, PENTRU E. B. BOȘ. *7 sau 8 ianuarie* 260

426. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI CASPIC-CAUCAZIAN. *7 sau 8 ianuarie*.....260—261

427. DISPOZIȚIE CĂTRE COMANDANTUL-ȘEF. *8 ianuarie* 261

428. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. K. ORDJONIKIDZE. *9 ianuarie*..... 261

429. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. *10 ianuarie* 262

430. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL REAZAN. *12 ianuarie*.... 262

431. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEȚEAN SUZDAL. *12 ianuarie*..... 263

www.dacoromanica.ro

432. ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ. *13 ianuarie* 263
433. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. P. KUDREAVȚEV. *13 ianuarie* .....263—264
434. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN ȘI F. E. DZERJINSKI. *14 ianuarie*..... 264
*435. CĂTRE A. D. ȚIURUPA. *Nu mai devreme de 14 ianuarie* .....264—265
436. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL KURSK. *16 ianuarie*.... 265
437. CĂTRE DIRECTORUL TREBURILOR CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI. *18 ianuarie* .....265—266
438. CĂTRE L. D. TROȚKI. *21 ianuarie*..... 266
439. CĂTRE M. K. VLADIMIROV. *22 ianuarie*.....266—267
440. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL KURSK. *22 ianuarie*.... 267
441. CĂTRE K. I. LANDER. *23 ianuarie*.....267—268
442. ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ. *23 ianuarie* 268
443. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. *24 ianuarie* .....268—269
444. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL SAMARA. *27 ianuarie*.... 269
445. CĂTRE K. I. LANDER. *28 ianuarie*..... 270
446. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *30 ianuarie*..... 270
447. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. RACOVSKI. *31 ianuarie* .....270—271
448. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI N. I. IVANOV. *31 ianuarie* 271
449. CĂTRE L. B. KAMENEV. *A doua jumătate a lunii ianuarie* 272
450. CĂTRE L. B. KRASIN. *Ianuarie—februarie*.... 272
451. CĂTRE V. P. MILIUTIN, N. N. KRESTINSKI ȘI D. I. KURSKI. *2 februarie*.....272—273
452. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI B. N. NIMVIȚKI. *5 sau 6 februarie*..... 273
453. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. *6 februarie* .....273—274

www.dacoromanica.ro

454. CĂTRE JACQUES SADOUL. *8 februarie*..... 274
455. CĂTRE E. M. SKLEANSKI ŞI V.N. PODBELSKI. 274
1. *10 februarie* 274
2. *11 februarie* 274
456. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. G. ŞLEAPNIKOV. *12 februarie*..... 275
457. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV. *13 februarie* 275
458. CĂTRE G. I. PETROVSKI. *13 februarie*..... 276
459. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL FRONTULUI DE EST. *14 februarie* 276
460. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. *14 februarie*..... 277
461. CĂTRE N. P. BRIUHANOV. *17 februarie*.....277—278
462. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G.E. ZINOVIEV. *18 februarie* 278
463. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEŢEAN DIN MAMADÎŞ. *18 februarie* 278
464. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEŢEAN ELATMA. *18 februarie*..... 279
465. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. RACOVSKI. *18 februarie* .....279—280
466. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI P. I. STUCIKA ŞI I. A. BERZIN. *19 februarie*..... 280
467. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. I. GUSEV. *19 februarie* .....280—281
468. DISPOZIŢIE CĂTRE A.D. ŢIURUPA. *19 februarie* 281
469. CĂTRE L. B. KAMENEV. *21 februarie*.....281—282
470. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL IAROSLAVL. *22 februarie* 282
*471. CĂTRE ÎNVĂŢĂTORII DIN GUBERNIA TVER. *22 februarie* .....282—283
472. ADEVERINŢĂ DATĂ UNOR REPREZENTANŢI AI FABRICII DE TEXTILE DANILOVSKAIA. *24 februarie* 283
473. CĂTRE CONSILIUL MILITAR-REVOLUŢIONAR AL REPUBLICII. *Înainte de 25 februarie*.....283—284
474. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. K. VLADIMIROV. *26 februarie* .....284—285
1. 284
2. .....284—285

www.dacoromanica.ro

475. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. E. ȚEHANOVSKI. *26 februarie* 285
*476. ADEVERINȚĂ DATĂ LUI I. L. LORENȚ. *26 februarie* .....285—286
477. CĂTRE A. I. SVIDERSKI, PENTRU A. D. ȚIURUPA. *27 februarie*..... 286
*478. CĂTRE M.M. KOSTELOVSKAIA. *27 februarie*.. 286
479. ÎNSĂRCINĂRI PENTRU SECRETARĂ ȘI UN BILET PENTRU N. P. BRIUHANOV. *Februarie* 287
1. Însărcinare pentru secretară 287
2. Către N. P. Briuhanov..... 287
*3. Însărcinare pentru secretară..... 287
480. CĂTRE A. I. SVIDERSKI. *Februarie — începutul lunii martie* 288
481. CĂTRE L. A. FOTIEVA. *4 martie*..... 288
1. 288
2. 288
*482. CĂTRE C.C. AL P.C. (b) DIN RUSIA. *Între 4 și 24 martie* ..... 288—289
483. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI P. P. MÎȘKIN. *8 martie* 289
484. CĂTRE F. I. KALININ. *8 martie*..... 289
485. CĂTRE L. A. FOTIEVA. *8 martie*..... 290
486. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. L. KOLEGAEV. *10 martie* 290
487. CĂTRE L. B. KAMENEV. *12 martie*.....290—291
488. CĂTRE L. B. KRASIN. *12 martie*..... 291
489. CĂTRE L. A. FOTIEVA. *După 17 martie*..... 292
490. CĂTRE A. G. ȘLIHTER. *19 martie*..... 292
491. CĂTRE V. A. AVANESOV. *21 martie*.....292—293
*492. CĂTRE G. I. PETROVSKI. *Nu mai tîrziu de 22 martie* 293
493. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. N. KAIUROV. *27 martie* 293
494. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI F. N. VIȘNEVSKI. *28 martie* 294
495. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL CEREPOVEȚ. *29 martie*..294—295

www.dacoromanica.ro

496. CĂTRE COMISARUL POPORULUI PENTRU AFACERILE INTERNE. *2 aprilie*..... 295
497. CĂTRE V. BAHVALOV. *2 aprilie*..... 295
498. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *3 aprilie*..... 296
499. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. N. KAMINSKI. *4 aprilie* 296
500. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMANDANTULUI ARMATEI A 10-A. *4 aprilie*.....296—297
501. CĂTRE D. I. KURSKI. *Nu mai tîrziu de 5 aprilie* 297
502. CĂTRE INSTITUȚIILE SOVIETICE DIN SARATOV (COMITETUL GUBERNIAL PENTRU APROVIZIONARE, COMITETUL EXECUTIV GUBERNIAL, COMITETUL EXECUTIV ORĂȘENESC ȘI ALTELE). *5 aprilie*.....297—298
503. RĂSPUNS ȚĂRANILOR DIN JUDEȚUL SKOPIN. *5 aprilie* 298
504. ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ. *5 aprilie* 298
505. CĂTRE A. I. SVIDERSKI. *5 aprilie*..... 299
506. CĂTRE S. P. SEREDA ȘI A. D. ȚIURUPA. *7 aprilie* .....299—300
*507. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. L. PANIUȘKIN. *7 aprilie* 300
508. RADIOGRAME ADRESATE LUI BÉLA KUN..300—301
1. *7 aprilie* 300
2. *8 aprilie* 301
509. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI N. N. KUZMIN. *8 aprilie* 301
510. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL KAZAN. *9 aprilie*..... 302
511. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. K. MININ. *11 aprilie* 302
512. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. I. PANIUȘKIN. *12 aprilie* .....302—303
*513. ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ. *12 aprilie* 303
514. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL OREL. *12 aprilie*..... 303
515. CĂTRE I. I. IONOV. *13 aprilie*..... 304
516. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. M. GORKI. *14 aprilie* 304

www.dacoromanica.ro

517. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV TULA. *16 aprilie*.....304—305
*518. CĂTRE I. T. SMILGA. *17 aprilie*.....305—306
519. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. *18 aprilie* 306
520. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI. *18 aprilie* 307
*521. CĂTRE F. E. DZERJINSKI. *18 aprilie*..... 307
522. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. I. SOKOLNIKOV. *20 aprilie* 308
523. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL TAMBOV. *20 aprilie*....308—309
524. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISIEI EXTRAORDINARE FEROVIARE DIN JLOBIN. *21 aprilie* 310
525. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. I. VAȚETIS ȘI S. I. ARALOV. *21 sau 22 aprilie*.....310—311
526. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *22 aprilie* .....311—312
527. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV JUDEȚEAN ELEȚ. *23 aprilie*..... 312
528. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *24 aprilie*.....312—313
529. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI K. A. MEHONOȘIN. *24 aprilie*. .....313—314
530. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *24 aprilie*..... 314
531. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMANDANTULUI-ȘEF ȘI CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI DE VEST. *24 aprilie*....314—315
532. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. I. SOKOLNIKOV. *24 aprilie* 315
533. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI, V. A. ANTONOV-OVSEENKO, N. I. PODVOISKI ȘI L. B. KAMENEV. *24 aprilie*.....315—316
534. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.A. ANTONOV-OVSEENKO. *25 aprilie* 316
535. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI. *25 aprilie* .....316—317
536. CĂTRE N. I. BUHARIN. *25 aprilie*..... 317
537. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *25 aprilie*.....317—318
538. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *26 aprilie*..... 318

www.dacoromanica.ro

539. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. I. GUSEV. *26 aprilie* 318
540. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI K. A. MEHONOŞIN. *26 aprilie* 319
*541. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. *26 aprilie*..... 319
*542. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.B. KAMENEV. *28 aprilie* 320
543. SCRISOARE DE RECOMANDARE DATĂ LUI V. S. MIŢKEVICI. *29 aprilie*..... 320
544. CĂTRE G. E. ZINOVIEV. *30 aprilie*..... 321
545. CĂTRE ORGANIZAŢIILE DIN PETROGRAD. *A doua jumătate a lunii aprilie*.....322—323
546. CĂTRE L. B. KAMENEV. *Aprilie*..... 323
547. CĂTRE M. M. KOSTELOVSKAIA. *Aprilie*..... 324
548. CĂTRE STATUL-MAJOR AL ARMATEI A 2-A SOVIETICE UCRAINENE ŞI CĂTRE TOŢI TOVARĂŞII DIN ACEASTĂ ARMATĂ. *2 mai*.... 324
549. CĂTRE I. E. RUDZUTAK. *2 mai*.....324—327
550. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *2 mai*..... 327
551. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI MILITAR GUBERNIAL MINSK. *3 mai*.....327—328
552. CĂTRE A. E. BADAEV. *4 mai*..... 328
553. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO ŞI N. I. PODVOISKI. *5 mai*..328—329
554. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI, V. A. ANTONOV-OVSEENKO ŞI N. I. PODVOISKI. *5 mai* 329
555. CĂTRE SOVIETUL DIN MOSCOVA SAU CĂTRE COMITETUL DIN MOSCOVA AL P.C. (*b*) DIN RUSIA. *5 mai* 330
*556. CĂTRE G. V. CICERIN ŞI M. M. LITVINOV. *6 mai* .....330—333
557. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. I. SOKOLNIKOV ŞI A. L. KOLEGAEV. *6 mai*..... 333
558. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. G. BELOBORODOV. *6 mai* 334
559. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L.B. KAMENEV. *7 mai* .....334—335
*560. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.I. MEJLAUK. *7 mai* 335

www.dacoromanica.ro

561. DIRECTIVĂ PENTRU L. B. KAMENEV. *9 mai*..335—336
*562. CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU ASIGURĂRI SOCIALE. *10 mai*..... 336
563. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. N. SMIRNOV. *12 mai* .....336—337
564. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. V. FRUNZE. *12 mai* 337
565. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI BÉLA KUN. *13 mai* .....337—338
*566. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. I. KALININ. *13 mai*..... 338
567. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. LITORIN. *13 mai* 339
568. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. I. SOKOLNIKOV. *14 mai* .....339—340
569. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. *15 mai* 340
570. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. V. LUNACEARSKI. *15 mai* .....340—341
571. CĂTRE PREZIDIUL C.E.C. DIN RUSIA. *15 mai* 341
572. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. L. KOLEGAEV. *17 mai* .....341—342
573. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. A. SOKOLNIKOV. *19 mai* 342
574. COMPLETARE LA MANDATUL LUI N.P. BRIUHANOV. *19 mai* 343
575. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. I. SOKOLNIKOV. *20 mai* 343
576. CĂTRE G. I. SOKOLNIKOV. *20 mai*.....343—344
*577. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. *20 mai* .....344—345
578. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. *20 mai* 345
579. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.I. MEJLAUK. *20 mai* .....345—346
580. TELEGRAMĂ ADRESATĂ PREȘEDINTELUI COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL GOMEL. *20 mai* 346
581. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL NOVGOROD. *20 mai*....346—347

www.dacoromanica.ro

582. CĂTRE V. A. AVANESOV. *20 mai*..... 347
583. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. L. KOLEGAEV. *21 mai* .....347—348
*584. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. *21 mai* 348
585. TELEGRAME ADRESATE LUI L. D. TROȚKI. *22 mai* 349
1. 349
2. 349
586. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. V. FRUNZE. *22 mai* 350
587. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI. *22 mai* 350
588. TELEGRAME ADRESATE COMITETELOR MILITARE GUBERNIALE TAMBOV ȘI VORONEJ. *24 mai* 351
1. 351
*2. 351
*589. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV ODESA. *24 mai*..... 352
590. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI. *24 mai* 353
591. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. G. RACOVSKI ȘI V. I. MEJLAUK. *26 mai*.....353—354
592. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. *27 mai* 354
593. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI. *28 mai* 355
594. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI. *28 mai* 355
595. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO ȘI N. I. PODVOISKI. *29 mai* 356
596. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. A. IOFFE. *29 mai* .....356—357
597. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. I. GUSEV, M. M. LAȘEVICI ȘI K. K. IURENEV. *29 mai*..357—358
598. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI D. I. EFREMOV. *30 mai* 358
599. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROȚKI. *30 mai* 359

www.dacoromanica.ro

600. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. I. MEJLAUK ŞI K. E. VOROŞILOV. *30 mai* 359
601. CĂTRE BIROUL ORGANIZATORIC AL COMITETULUI CENTRAL. *30 mai* 360
602. CĂTRE MARELE STAT-MAJOR AL ARMATEI ROŞII. *31 mai* 360
*603. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. *Sfîrşitul lunii mai* .....360—361
604. SCHIMB DE BILETE CU E. M. SKLEANSKI.
Mai sau iunie 361
Pentru E. M. Skleanski..... 361
Răspunsul lui E. M. Skleanski..... 361
Pentru E. M. Skleanski..... 361
605. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. I. MEJLAUK, K. E. VOROŞILOV, G. N. MELNICEANSKI, F. A. ARTEM, G. N. KAMINSKI. *1 iunie*..... 362
606. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. I. MEJLAUK ŞI K. E. VOROŞILOV. *1 iunie*.....362—363
*607. ÎNSĂRCINARE PENTRU SECRETARĂ. *2 iunie* 363
608. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. *2 iunie* .....363—364
609. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. *3 iunie* .....364—365
610. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. *3 iunie* 365
611. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. I. GUSEV, M. M. LAŞEVICI ŞI K. K. IURENEV. *3 iunie*.. 366
*612. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. N. MELNICEANSKI. *3 iunie*.....366—367
*613. CĂTRE G. V. CICERIN. *După 3 iunie*..... 367
614. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. I. GUSEV ŞI M. M. LAŞEVICI. *4 iunie*.....367—368
615. CĂTRE M. I. LAŢIS. *4 iunie*..... 368
616. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. *4 iunie* .....368—369
617. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. *4 iunie* 369
618. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN ŞI G. E. ZINOVIEV. *5 iunie*..... 370

www.dacoromanica.ro

619. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. E. ZINOVIEV. *5 iunie* 370
620. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. S. BUBNOV. *5 iunie* 371
621. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI D. I. EFREMOV, MEMBRU AL CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL ARMATEI A 10-A. *6 iunie*.....371—372
622. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI G. I. SOKOLNIKOV. *6 iunie* 372
623. CĂTRE L. D. TROȚKI. *6 iunie*.....372—373
624. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. I. GUSEV ȘI M. M. LAȘEVICI. *6 iunie*.....373—374
625. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *8 iunie*..... 374
626. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI DE EST. *9 iunie* 375
627. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *10 iunie*.....375—376
628. TELEGRAME ADRESATE LUI S. I. GUSEV ȘI M. M. LAȘEVICI. *11 iunie*.....376—377
1. 376
2. .....376—377
3. 377
4. 377
629. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. G. RACOVSKI. *11 iunie* 378
630. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. K. AVERIN. *13 iunie* .....378—379
*631. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. *13 iunie* 379
632. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI O. I. SOMOV ȘI D. I. EFREMOV. *14 iunie*.....379—380
633. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI DE SUD. *14 iunie* 380
634. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. N. PODBELSKI. *14 iunie* .....380—381
635. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. G. RACOVSKI, A. G. ȘLIHTER ȘI N. I. PODVOISKI. *14 iunie*..381—382

www.dacoromanica.ro

636. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETELOR EXECUTIVE DIN REGIUNILE SITUATE ÎN ZONA FRONTULUI. *16 iunie* ..... 382—383

637. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. V. FRUNZE ŞI S. Z. ELIAVA. *16 iunie* 383

*638. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. *16 iunie* 384

639. CĂTRE BIROUL ORGANIZATORIC AL C.C. AL P.C. (b) DIN RUSIA ŞI CĂTRE CONSILIUL MILITAR-REVOLUŢIONAR AL REPUBLICII. *16 iunie* ..... 384—385

*640. CĂTRE C.C. AL P.C. (b) DIN RUSIA. *17 iunie*.. 385

*641. CĂTRE N. N. KRESTINSKI. *Între 17 şi 21 iunie* 385

642. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL ARMATEI A 10-A ŞI COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL ŢARIŢÎN. *18 iunie* 386

643. CĂTRE BÉLA KUN. *18 iunie*..... 386—387

644. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. M. LAŞEVICI. *18 iunie* ..... 387—388

645. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. M. LAŞEVICI ŞI K. K. IURENEV. *20 iunie*..... 388

*646. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL FRONTULUI DE SUD. *21 iunie* 389

647. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C.G. RACOVSKI. *21 iunie* ..... 389—390

648. CĂTRE A. I. SVIDERSKI SAU A. D. ŢIURUPA. *23 iunie* 390

649. CĂTRE A. I. RÎKOV. *24 iunie*..... 390

650. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL FRONTULUI DE SUD. *25 iunie* 391

651. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. M. LAŞEVICI ŞI K. K. IURENEV. *27 iunie*..... 391—392

652. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. V. STALIN. *30 iunie* 392

*653. CĂTRE E. M. SKLEANSKI. *Sfîrşitul lunii iunie — începutul lunii iulie* 392

www.dacoromanica.ro

ANEXE

1. CĂTRE COMITETUL DE ÎNTREPRINDERE AL FABRICII DE ARMAMENT DIN TULA. *25 noiembrie (8 decembrie) 1917*..... 395

2. DISPOZIȚIE DATĂ COMISARILOR DE LA CĂILE FERATE. *6 (19) decembrie 1917*.....395—396

3. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V.V. VOROVSKI. *Mai tîrziu de 8 (21) decembrie 1917*..... 396

4. CĂTRE COMISARUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE. *20 decembrie 1917 (2 ianuarie 1918)* .....396—397

5. CĂTRE N. I. PODVOISKI, COMISAR AL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE. *22 ianuarie (4 februarie) 1918*..... 397

6. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI CENTRAL AL FLOTEI DIN MAREA BALTICĂ. *27 ianuarie (9 februarie) 1918*..... 398

7. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CARTIERULUI GENERAL AL COMANDANTULUI SUPREM. *29 ianuarie (11 februarie) 1918*..... 398

8. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CARTIERULUI GENERAL AL COMANDANTULUI SUPREM. *30 ianuarie (12 februarie) 1918*..... 399

9. CĂTRE COMANDANTUL-ȘEF M. A. MURAVIEV. CĂTRE ÎNALTUL COLEGIU ROMÂN. CĂTRE SECRETARIATUL POPORULUI AL REPUBLICII UCRAINENE — TOV. V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *17 februarie 1918*.....399—400

10. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI V. A. ANTONOV-OVSEENKO. *28 februarie 1918*..... 400

11. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI IANSON. *13 aprilie 1918* 401

12. CĂTRE COMISARIATUL POPORULUI PENTRU PROBLEMELE MILITARE. *22 aprilie 1918*....401—402

13. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SECRETARULUI DELEGAȚIEI RUSE PENTRU TRATATIVE DE PACE. *8 mai 1918*..... 402

14. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN KINEȘMA. *24 mai 1918*.....403—404

15. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. R. ROMANOV. *11 iunie 1918*..... 404

www.dacoromanica.ro

*16. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI M. S. KEDROV. *26 iunie 1918* 405
17. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETULUI DIN MOSCOVA. *6 iulie 1918*..... 405
18. CĂTRE PREZIDIUL CONSILIULUI ECONOMIC SUPERIOR. *16 iulie 1918*..... 406
19. RADIOGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI COMISARILOR POPORULUI AL REPUBLICII TURKESTAN. *23 iulie 1918*..... 406
20. CĂTRE I. M. SVERDLOV. *31 iulie 1918*..... 407
21. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI A. A. IOFFE. *7 octombrie 1918* 407
22. TELEGRAMĂ TRANSMISĂ CU PRILEJUL ELIBERĂRII ORAŞULUI SAMARA. *9 octombrie 1918* .....408—409
23. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SOVIETELOR DE DEPUTAŢI ŞI COMITETELOR PENTRU APROVIZIONARE. *14 octombrie 1918*..... 410
24. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. I. VAŢETIS ŞI K. H. DANIŞEVSKI. *15 octombrie 1918*..... 410
25. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI ECONOMIC DIN URAL. *28 octombrie 1918*..... 411
26. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SECŢIEI GUBERNIALE DE APROVIZIONARE DIN NIJNI NOVGOROD. *29 noiembrie 1918*..... 411
27. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI MILITAR GUBERNIAL NIJNI NOVGOROD. *29 noiembrie 1918* 412
28. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI ECONOMIC NIJNI NOVGOROD. *29 noiembrie 1918* 412
29. TELEGRAMĂ ADRESATĂ UCRAINENILOR DIN REGIUNEA SAMARA. *17 decembrie 1918*.. 413
30. TELEFONOGRAMĂ ADRESATĂ LUI I. I. VAŢETIS. *23 decembrie 1918*.....413—414
31. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI L. D. TROŢKI. *2 sau 3 ianuarie 1919*..... 414
32. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUŢIONAR AL FRONTULUI CASPIC-CAUCAZIAN, COMITETULUI EXECUTIV ŞI COMITETULUI DE PARTID DIN GUBERNIA ASTRAHAN. *7 sau 8 ianuarie 1919*..... 415

www.dacoromanica.ro

33. RADIOGRAMĂ ADRESATĂ LUI BÉLA KUN. *5 aprilie 1919* 416

34. TELEGRAMĂ ADRESATĂ SECȚIEI AGRICOLE JUDEȚENE DIN KNEAGHININ. *8 aprilie 1919* 417

35. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI C. G. RACOVSKI. *15 aprilie 1919*.....417—418

36. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI EXECUTIV GUBERNIAL KALUGA. *19 aprilie 1919* 418

37. PERMIS DE LIBERĂ TRECERE PENTRU V. I. TANEEV. *26 aprilie 1919*..... 419

38. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMISARULUI DE LA CALEA FERATĂ REAZAN-URAL. *5 mai 1919* 420

39. TELEGRAMĂ ADRESATĂ COMITETULUI APĂRĂRII PETROGRADULUI. *13 mai 1919*.....420—421

40. TELEGRAMĂ ADRESATĂ DIRECȚIEI GENERALE A CĂRBUNELUI DIN HARKOV PENTRU S. A. GHEȚOV. *16 mai 1919*.....421—422

41. MESAJ ADRESAT LUI AMANULLA-HAN, REGELE AFGANISTANULUI. *27 mai 1919*.....422—423

42. TELEGRAMĂ ADRESATĂ CONSILIULUI MILITAR-REVOLUȚIONAR AL FRONTULUI DE SUD. *3 iunie 1919*..... 424

43. TELEGRAMĂ ADRESATĂ LUI S. D. VULFSON. *20 iunie 1919* 425

44. CĂTRE CONSILIUL COMISARILOR POPORULUI DIN CRIMEEA. *24 iunie 1919*..... 425

45. ÎNSEMNĂRI PE O TELEGRAMĂ A LUI I. V. STALIN. *16 iunie 1919*..... 426

Scrisori și telegrame ale lui V. I. Lenin incluse în volumele apărute ale ediției de față. *(Octombrie 1917 — iunie 1919)* .....429—432

Scrisori și telegrame ale lui V. I. Lenin care n-au fost găsite pînă în prezent. *(Octombrie 1917—iunie 1919)* 433

Adnotări .....435—523

Indice de nume .....524—583

Indice tematic .....584—593

www.dacoromanica.ro

ILUSTRAȚII

V. I. Lenin. Ianuarie 1918 ..... XVIII—1

Scrisoare adresată de V. I. Lenin Comitetului din Petrograd al P.M.S.D. (b) din Rusia. — 2 (15) noiembrie 1917 3

Scrisoarea lui V. I. Lenin către N. I. Podvoiski sau V. A. Antonov-Ovseenko. — 26 noiembrie (9 decembrie) 1917 11

Telegramă adresată de V. I. Lenin lui V. N. Harlov. — 29 august 1918 187

V. I. Lenin la plimbare în curtea Kremlinului în perioada de convalescență în urma rănii primite. — Octombrie 1918 ..... 190—191

Prima pagină din scrisoarea lui V. I. Lenin către G. V. Cicerin și L. M. Karahan. — 10 octombrie 1918..... 205

Scrisoare adresată de V. I. Lenin lui N. P. Gorbunov. — 21 octombrie 1918 ..... 212—213

Prima pagină din scrisoarea lui V. I. Lenin „Către statul-major al Armatei a 2-a sovietice Ucrainene și către toți tovarășii din această armată". — 2 mai 1919.... 325

Dat la cules 29.12.1967. Bun de tipar 29.05.1968. Apărut 1968. Hîrtie tipar înalt tip A mat de 63 g/m². Format 16 540×840. Coli editoriale 29,69. Coli de tipar 40,50. C.Z. pentru biblioteci 3C23=59.

Tiparul executat sub comanda nr. 6597/80011 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București — Republica Socialistă România

www.dacoromanica.ro

www.dacoromanica.ro